

BERÄTTELSE

ANGÅENDE

HELSINGFORS STADS KOMMUNALFÖRVALTNING

ÅR 1901.

JEMTE STATISTISKA UPPGIFTER FÖR SAMMA
OCH FÖREGÅENDE TID.

FJORTONDE ÅRGÅNGEN.

HELSINGFORS,
TIDNINGS- & TRYCKERI-AKTIEBOLAGETS TRYCKERI,
1902.

INNEHÅLL.

Årsberättelse.

I. Stadsfullmäktige	sid.	1.
II. Drätselkammaren	”	130.
III. Fattigvårdsstyrelsen	”	175.
IV. Inqvarteringsnämnden	”	192.
V. Förmyndarenämnden	”	198.
VI. Hälsovårdsnämnden	”	200.
VII. Folkskoledirektionen	”	201.
VIII. Brandkommissionen	”	208.
IX. Styrelsen för folkbiblioteket och läsesalen	”	211.
X. Direktionen för Sedmigradskys småbarnsskola och Marias asyl	”	217.
XI. Förlikningsnämnden	”	219.
XII. Nämnden för arbetareangolägenheter	”	220.
XIII. Direktionen för Förberedande yrkesskolan för gossar	”	224.
XIV. Uppfostringsnämnden	”	230.
XV. Trädgårdsnämnden	”	233.
XVI. Styrelsen för Helsingfors stads belysningsverk	”	240.

Tabellbilagor.

I. Väderleksförhållanden.

Tab. N:o 1. Luftens medeltemperatur i Helsingfors åren 1895—1901, jämförd med medeltemperaturen under föregående 10-års perioder	sid.	3*.
Tab. N:o 2. Väderleksförhållandena i Helsingfors år 1901, jämförda med motsvarande åren 1891—1900	”	4*.
Tab. N:o 3. Vattnets temperatur i Helsingfors hamn år 1901	”	5*.
Tab. N:o 4. Isens tjocklek i Helsingfors hamnar samt tidpunkten för isläggningen och islossningen år 1901	”	5*.

II. Areal. Tomter. Gator. Kajer. Afloppskanaler.

Tab. N:o 5.	Helsingfors stads yttnehåll år 1901, fördeladt efter ytans användning	sid.	6*.
Tab. N:o 6.	Antalet kvarter, tomter, torg och trädgårdar i Helsingfors år 1901	„	7*.
Tab. N:o 7.	Längder och ytor af Helsingfors stads kajer jämte vattendjupet invid desamma år 1901	„	8*.
Tab. N:o 8.	Längder och ytor å Helsingfors stads gator, torg och allmänna platser vid utgången af år 1901, jämte uppgift å planerings- och stenlägningsarbeten, utförda t. o. m. 1891 samt under hvarje af åren 1892---1901	„	10*.
Tab. N:o 9.	Helsingfors stads renhållningsdistrikt år 1901	„	20*.
Tab. N:o 10.	Finska och ryska statsverkens, universitetets, allmänna byggnaders, stadens och privata fastigheters gatundelar uti Helsingfors stad år 1900	„	21*.
Tab. N:o 11.	Längder å afloppskanaler samt infallsbrunnar i Helsingfors vid utgången af år 1901	„	24*.
Tab. N:o 12.	Tomter i Helsingfors, disponibla till försäljning, deras areal och försäljningsvärde år 1901	„	28*.

III. Folkmängd och folkmängdsförändringar.

Tab. N:o 13.	Helsingfors stads mantalsskrifna och mantalsspenningar betalande befolkning år 1901, samt åren 1895—1900	sid.	30*.
Tab. N:o 14.	Helsingfors stads faktiska och bosatta befolkning den 1 Mars 1870	„	31*.
Tab. N:o 15.	Helsingfors stads faktiska och bosatta befolkning den 1 Oktober 1880	„	32*.
Tab. N:o 16.	Helsingfors stads faktiska och bosatta befolkning den 1 December 1890	„	33*.
Tab. N:o 17.	Helsingfors stads faktiska och bosatta befolkning den 5 December 1900	„	34*.
Tab. N:o 18.	Helsingfors stads befolkning, fördelad efter åldersår, kön och civilstånd år 1900	„	35*.
Tab. N:o 19.	Helsingfors stads befolkning, fördelad efter födelseort åren 1870, 1880, 1890 och 1900	„	36*.
Tab. N:o 20.	Helsingfors stads befolkning, fördelad efter språk år 1900, samt åren 1870, 1880 och 1890	„	37*.
Tab. N:o 21.	Helsingfors stads befolkning, fördelad efter bildningsgrad åren 1870, 1880, 1890 och 1900	„	38*.
Tab. N:o 22.	Helsingfors stads befolkning, fördelad efter bildningsgrad år 1900	„	39*.
Tab. N:o 23.	Helsingfors stads befolkning, fördelad efter språk och bildningsgrad år 1900	„	40*.
Tab. N:o 24.	Helsingfors stads befolkning, fördelad efter religionsamfund åren 1870, 1880, 1890 och 1900	„	42*.
Tab. N:o 25.	Helsingfors stads befolkning, fördelad efter yrke år 1900	„	43*.
Tab. N:o 26.	I Helsingfors stad vistande icke finske undersåtar, fördelade efter statstillhörighet åren 1870, 1880, 1890 och 1900	„	45*.

Tab. N:o 27.	Döfstumme, blinde, sinnessjuko m. m. i Helsingfors åren 1870, 1880, 1890 och 1900	sid.	46*.
Tab. N:o 28.	Antal judar i Helsingfors åren 1900—1901	”	46*.
Tab. N:o 29.	Medellifslängden inom olika yrken i Helsingfors åren 1882—1899	”	47*.
Tab. N:o 30.	Helsingfors stads kyrkskrifna folkmängd hvarje femte eller tionde år från 1810—1900 samt år 1901	”	48*.
Tab. N:o 31.	Helsingfors stads kyrkskrifna folkmängd hvarje femte eller tionde år från 1810—1900 samt år 1901, fördelad församlingsvis	”	49*.
Tab. N:o 32.	Födde och döde i Helsingfors hvarje kvinkvennum från 1811—1900 samt år 1901	”	50*.
Tab. N:o 33.	Döde i Helsingfors hvarje femte år från 1880—1900 samt år 1901, ordnade efter kön och ålderskategorier	”	52*.
Tab. N:o 34.	Antalet ingångna äktenskap i Helsingfors år 1901, fördelade efter äktenskapskontrahenternas ålder	”	53*.
Tab. N:o 35.	Antalet upplösta äktenskap i Helsingfors åren 1892—1901	”	54*.
Tab. N:o 36.	Antalet barnaföderskor i Helsingfors, fördelade efter ålder år 1901 samt åren 1892—1900	”	55*.
Tab. N:o 37.	Antalet till Helsingfors inflyttade och därifrån utflyttade personer åren 1892—1901, fördelade efter församlingar	”	56*.
Tab. N:o 38.	Antalet å Poliskammaren i Helsingfors utfärdade hinderlöshetsbevis för erhållande af pass åren 1900 och 1901	”	57*.
Tab. N:o 39.	Antalet å Poliskammaren i Helsingfors utfärdade vistelsebiljetter åt arbetsökande från andra orter åren 1900 och 1901	”	58*.
Tab. N:o 40.	Anmälda resande i Helsingfors åren 1892—1901	”	58*.

IV. Sjukvården.

Tab. N:o 41.	Dödligheten bland lutherska befolkningen i Helsingfors åren 1892—1901 uti några talrikast förekommande sjukdomar, jämförda med totalmortaliteten	sid.	59*.
Tab. N:o 42.	Antalet dödsfall bland lutherska trosbekännare i Helsingfors åren 1892—1901, fördeladt på månader och kvartal	”	60*.
Tab. N:o 43.	Barnadödligheten bland lutherska trosbekännare i Helsingfors åren 1892—1901	”	60*.
Tab. N:o 44.	Dödsfallens fördelning i Helsingfors stadsdelsvis år 1901	”	61*.
Tab. N:o 45.	Dödsorsakerna i Helsingfors bland lutherska trosbekännare inom vissa åldersklasser år 1901 samt åren 1895—1900	”	62*.
Tab. N:o 46.	Antalet akuta sjukdomsfall i Helsingfors år 1901	”	64*.
Tab. N:o 47.	Antalet akuta sjukdomsfall i Helsingfors, fördelade efter månader år 1901 samt åren 1886—1900	”	65*.
Tab. N:o 48.	Af distriktsläkarene i Helsingfors behandlade sjukdomsfall, fördelade stadsdelsvis åren 1891—1901	”	66*.

Tab. N:o 49.	Sjukdomsfallens i epidemiska sjukdomar fördelning stadsdelsvis i Helsingfors år 1901	sid. 67*.
Tab. N:o 50.	Af distriktsläkarene i Helsingfors behandlade sjukdomsfall, fördelade månadsvis år 1901	” 67*.
Tab. N:o 51.	De kommunala sjuksköterskornas värksamhet år 1901, samt åren 1897—1900	” 68*.
Tab. N:o 52.	Antalet sjukhus, läkare, sjuksköterskor, apotekare och tandläkare i Helsingfors år 1901	” 68*.
Tab. N:o 53.	Vårdade sjuke och sjukdomsformer år 1901 samt åren 1895—1900 å medicinska afdelningen af Maria sjukhus i Helsingfors	” 69*.
Tab. N:o 54.	Sjukvårdsdagar samt medeltal vårdade å medicinska afdelningen af Maria sjukhus i Helsingfors åren 1895—1901	” 69*.
Tab. N:o 55.	Vårdade sjuke och sjukdomsformer år 1901 samt åren 1895—1900 å epidemiska afdelningen af Maria sjukhus i Helsingfors	” 70*.
Tab. N:o 56.	Sjukvårdsdagar samt medeltal vårdade å epidemiska afdelningen af Maria sjukhus i Helsingfors åren 1895—1901	” 71*.
Tab. N:o 57.	Vårdade sjuke och sjukdomsformer år 1901 vid Maria sjukhus annex å villan Alkärr i Helsingfors	” 71*.
Tab. N:o 58.	Sjukdomsformerna hos de å vårdanstalten för sinnessjuke vid Helsingfors arbets- och fattiggård vårdade personer år 1901 samt åren 1896—1900	” 72*.
Tab. N:o 59.	Antalet af samt sjukdomsformerna hos de å lasarettet vid Helsingfors arbets- och fattiggård vårdade sjuke åren 1892—1901	” 73*.
Tab. N:o 60.	Antalet personer, vårdade å den s. k. gamla anstalten för sinnessjuke vid arbets- och fattiggården i Helsingfors åren 1900—1901	” 73*.
Tab. N:o 61.	Antalet af de å Sjukstugan i Sörnäs vårdade patienter åren 1897—1901	” 74*.
Tab. N:o 62.	Antalet af de å Ögonpolikliniken för medellösa vårdade patienter åren 1893—1901	” 74*.
Tab. N:o 63.	Antalet vårdade sjuke å enskilda sjukvårdsanstalter i Helsingfors åren 1896—1901	” 75*.
Tab. N:o 64.	Antalet af de å Barnpolikliniken i Berghäll vårdade patienter åren 1900 och 1901	” 76*.
Tab. N:o 65.	Helsingfors veneriska besigtningbyrås verksamhet åren 1899—1901	” 76*
Tab. N:o 66.	Antalet stadsboar intagna å samt polikliniskt behandlade vid sjukhusen i Helsingfors åren 1896—1901	” 76*.
Tab. N:o 67.	Helsingfors stads utgifter för sjukvården åren 1892—1901	” 77*.
Tab. N:o 68.	Omkostnaderna för och inkomsterna från resp. afdelningar vid Maria sjukhus åren 1896—1901	” 77*.
Tab. N:o 69.	Specifikation af spiskostnaderna vid Maria sjukhus år 1901, samt åren 1896—1900	” 78*.
Tab. N:o 70.	Specifikation af utgifterna vid Maria sjukhus år 1901, samt åren 1896—1900	” 79*.

V. Helsovård.

Tab. N:o 71.	Under kontroll stående fosterbarn i Helsingfors åren 1897—1901 sid.	80*.
Tab. N:o 72.	Barnaföreningens i Helsingfors verksamhet för fosterbarn åren 1899—1901	” 80*.
Tab. N:o 73.	Den offentliga vaccinationen i Helsingfors åren 1896—1901	” 81*.
Tab. N:o 74.	Verkställda desinfektioner i Helsingfors år 1901	” 81*.
Tab. N:o 75.	De af helsopolisen i Helsingfors verkställda synernas och förrättningsarnas fördelning stadsdelsvis år 1901 samt åren 1893—1900	” 82*.
Tab. N:o 76.	Kontrollen öfver mjölkhandeln i Helsingfors åren 1899—1901	” 83*.
Tab. N:o 77.	Kontrollen öfver kötthandeln i Helsingfors åren 1899—1901	” 83*.
Tab. N:o 78.	Kontrollen öfver korfmakerier i Helsingfors åren 1899—1901	” 84*.
Tab. N:o 79.	Kontrollen öfver bagerier och konditorier i Helsingfors åren 1899—1901	” 84*.
Tab. N:o 80.	Antalet af de å Undersökningsstationen för lifsmedel verkställda undersökningarna åren 1892—1901	” 84*.
Tab. N:o 81.	Köttkontrollen vid Helsingfors slagtimrättning och köttkontrollstation år 1901	” 85*.
Tab. N:o 82.	Helsingfors stads utgifter för helsovården åren 1892—1901	” 85*.

VI. Undervisningsväsendet. Bibliotek och läsesalar.

Tab. N:o 83.	Lärarepersonalen vid Universitetet i Helsingfors år 1901, samt åren 1892—1900	sid. 86*.
Tab. N:o 84.	Den studerande ungdomen vid Universitetet i Helsingfors år 1901, samt åren 1892—1900 (A. B.)	” 87*.
Tab. N:o 85.	Polytekniska Institutets i Finland lärare och elever läsåren 1892—1893 — 1901—1902	” 88*.
Tab. N:o 86.	Fortbildningsläroverken i Helsingfors läsåren 1891—1892 — 1900—1901	” 89*.
Tab. N:o 87.	Elementarläroverken i Helsingfors läsåren 1891—1892 — 1900—1901 (A. B.)	” 90*.
Tab. N:o 88.	Förberedande småbarnsskolor i Helsingfors läsåren 1891—1892 — 1900—1901	” 92*.
Tab. N:o 89.	Handelsinstitutets i Helsingfors lärare och elever läsåren 1892—1893 — 1901—1902	” 93*.
Tab. N:o 90.	Suomen Liikemiesten kauppaopisto's i Helsingfors lärare och elever läsåren 1899—1900 — 1901—1902	” 94*.
Tab. N:o 91.	Navigationsskolans i Helsingfors lärare och elever läsåren 1892—1893 — 1901—1902	” 95*.
Tab. N:o 92.	Industriskolans i Helsingfors lärare och elever läsåren 1892—1893 — 1901—1902	” 96*.

VIII

Tab. N:o 93.	Högre handtverksskolans i Helsingfors lärare och elever läsåren 1892—1893 — 1901—1902	sid. 97*.
Tab. N:o 94.	Lägre handtverksskolans i Helsingfors lärare och elever läsåren 1892—1893 — 1901—1902	” 98*.
Tab. N:o 95.	Förberedande Yrkesskolans för gossar i Helsingfors lärare och elever läsåren 1899—1900 — 1901—1902	” 99*.
Tab. N:o 96.	Blindskolans i Helsingfors lärare och elever läsåren 1892—1893 — 1900—1901	” 100*.
Tab. N:o 97.	Antalet folkskolor i Helsingfors läsåren 1892—1893 — 1901—1902	” 101*.
Tab. N:o 98.	Lärarepersonalen vid Helsingfors folkskolor läsåret 1901—1902 samt läsåren 1892—1893 — 1900—1901	” 102*.
Tab. N:o 99.	De i Helsingfors stads folkskolor för försummade barn och fortsättningsskola inskrifna elevernas undervisningsspråk och skolgång läsåren 1895—1896 — 1901—1902	” 103*.
Tab. N:o 100.	Antalet skolklasser i Helsingfors stads folkskolor äfvensom antalet elever i skolorna, antalet utdimitterade, föräldrarnes stånd m. m. läsåren 1892—1893 — 1901—1902	” 104*.
Tab. N:o 101.	De i Helsingfors stads egentliga folkskolor inskrifna elevernas undervisningsspråk samt skolgång läsåren 1897—1898 — 1901—1902	” 106*.
Tab. N:o 102.	Sedmigradskys småbarnsskolas samt Maria asyls verksamhet åren 1892—1901 (enligt förhållande vårterminen)	” 108*.
Tab. N:o 103.	Folkbarnaträdgårdarnas verksamhet i Helsingfors läsåret 1900—1901	” 109*.
Tab. N:o 104.	Kostnaderna för folkskoleväsendet i Helsingfors åren 1892—1901	” 110*.
Tab. N:o 105.	Anlitandet af folkbiblioteket i Helsingfors år 1901 samt åren 1892—1900	” 111*.
Tab. N:o 106.	Anlitandet af folkbiblioteket i Sörnäs år 1901 samt åren 1892—1900	” 112*.
Tab. N:o 107.	Anlitandet af folkbiblioteket i Tölö år 1901 samt åren 1899—1900	” 113*.
Tab. N:o 108.	Frekvensen å folkbibliotekets läsesalar år 1901, samt åren 1892—1900	” 114*.
Tab. N:o 109.	Inkomsten af lånerörelsen vid folkbiblioteket jämte filialer i Helsingfors år 1901, samt åren 1892—1900	” 115*.

VII. Fattigvården.

Tab. N:o 110.	Uppfostringsanstalternas för vanartade barn från Helsingfors verksamhet åren 1900 och 1901	sid. 116*.
Tab. N:o 111.	Antalet personer, underhållne, understödde och vårdade genom Helsingfors Fattigvårdsstyrelses försorg åren 1887—1901	” 116*.
Tab. N:o 112.	Antalet personer, intagna i Helsingfors Fattiggård åren 1900—1901	” 117*.
Tab. N:o 113.	Antalet personer, intagna i Helsingfors Arbetsinrättning åren 1900—1901	” 117*.

Tab. N:o 114.	Verksamheten vid Helsingfors Arbetsinrättning åren 1892—1901	sid. 118*.
Tab. N:o 115.	Antalet personer, utackorderade genom Helsingfors fattigvårdsförsorg åren 1887—1901	„ 119*.
Tab. N:o 116.	Antalet personer, understödde med direkta understöd genom Helsingfors fattigvårdsförsorg åren 1887—1901	„ 120*.
Tab. N:o 117.	Helsingfors stads utgifter för fattigvården åren 1892—1901	„ 121*.
Tab. N:o 118.	Kosthållningen i Helsingfors Arbets- och fattiggård åren 1887—1901	„ 122*.

VIII. Rätts- och polisväsendet.

Tab. N:o 119.	Antalet civila mål och ärenden, afgjorda af rådstufvurätten i Helsingfors åren 1891—1900	sid. 123*.
Tab. N:o 120.	Antalet handlagda brottmål och åtalade personer vid rådstufvurätten och poliskammaren i Helsingfors åren 1891—1900	„ 124*.
Tab. N:o 121.	Beskaffenheten af de brott, för hvilka de anklagade blifvit sakfälda af rådstufvurätten och poliskammaren i Helsingfors åren 1891—1900	„ 125*.
Tab. N:o 122.	Förmyndarenämndens i Helsingfors verksamhet åren 1899—1901	„ 125*.
Tab. N:o 123.	Fattigsakförarens i Helsingfors verksamhet år 1901, samt åren 1894—1900	„ 126*.
Tab. N:o 124.	Beviljade, förnyade och dödade in-teckningar i Helsingfors samt å fastigheter beviljade lagfarter år 1901, samt åren 1892—1900	„ 127*.
Tab. N:o 125.	Polispersonalens i Helsingfors antal samt utgifterna för Helsingfors stads polisväsende åren 1826, 1861, 1876 samt 1897—1901	„ 128*.
Tab. N:o 126.	Antalet af de genom detektiva polisafdelningen i Helsingfors upptäckta brotten och värdet af den tillrättaskaffade egendomen åren 1890—1901	„ 129*.
Tab. N:o 127.	Antalet å detektiva polisafdelningen i Helsingfors anmälda brotten samt värdet af den förkomna egendomen olika månader år 1901	„ 130*.
Tab. N:o 128.	De å detektiva polisafdelningen i Helsingfors anmälda brottens beskaffenhet samt antalet af till domstol förvisade brottmål år 1901	„ 130*.
Tab. N:o 129.	Lösdrifveriet i Helsingfors år 1901	„ 131*.
Tab. N:o 130.	Antalet druckna personer, omhändertagna af polisen i Helsingfors år 1901	„ 132*.
Tab. N:o 131.	Kostnaderna för inkvartering af rysk militär i Helsingfors åren 1892—1901	„ 133*.

IX. Brandväsendet.

Tab. N:o 132.	Eldsvådorna i Helsingfors år 1901 samt åren 1892—1900	sid. 134*.
Tab. N:o 133.	Brandorsakerna i Helsingfors åren 1892—1901	„ 135*.
Tab. N:o 134.	Försäkrings- och ersättningsbeloppet för egendom, som tagit skada vid eldsvådorna i Helsingfors åren 1892—1901	„ 136*.

- Tab. N:o 135. Af inhemska och utländska försäkringsbolag utbetalda brandskade-
ersättningar samt värdet af genom brand förstörd oförsäkrad egen-
dom i Helsingfors åren 1892—1901 . . . . . sid. 137*.
Tab. N:o 136. Utgifterna för Brandverket i Helsingfors åren 1892—1901 . . . . . „ 138*.

X. Belysningsverket.

- Tab. N:o 137. Helsingfors stads Belysningsverks driftverksamhet år 1901 . . . . . sid. 139*.
Tab. N:o 138. Helsingfors stads Belysningsverks aktiva och passiva vid utgången
af år 1901 . . . . . „ 140*.
Tab. N:o 139. Helsingfors stads Belysningsverks inkomster och utgifter år 1901 . . . . . „ 140*

XI. Vattenledningen.

- Tab. N:o 140. Helsingfors vattenlednings verksamhet åren 1892—1901 . . . . . sid. 141*.
Tab. N:o 141. Vattenledningsnätets i Helsingfors längd jämte deri inbragta brand-
poster och afstängningskranar åren 1892—1901 . . . . . „ 142*.
Tab. N:o 142. Helsingfors stads vattenlednings kapitalvärde år 1901 . . . . . „ 142*.
Tab. N:o 143. Inkomsterna af samt drift- och underhållskostnaderna för Helsing-
fors stads vattenledningsverkstad åren 1892—1901 . . . . . „ 143*.
Tab. N:o 144. Inkomsterna af samt drift- och underhållskostnaderna för Helsing-
fors stads vattenledning åren 1892—1901 (jämte verkstadsdriften) „ 143*.
Tab. N:o 145. Inkomsterna af samt drift- och underhållskostnaderna för Helsing-
fors stads vattenledning i förhållande till det uppfordrade vattnet
åren 1882—1901 (utom verkstadsdriften) . . . . . „ 146*.
Tab. N:o 146. Medeltalen af kemiska analyser å Helsingfors vattenledningsvatten
åren 1892—1901 . . . . . „ 145*.
Tab. N:o 147. Vattenståndet i Vanda å åren 1887—1901 . . . . . „ 146*.
Tab. N:o 148. Bakteriologiska undersökningar å Helsingfors vattenledningsvatten
från skilda filtra år 1901 . . . . . „ 146*.

XII. Industri. Handel och Sjöfart.

- Tab. N:o 149. Antalet bolag och personer, hvilka i Helsingfors idkat handel och
näring åren 1897—1901 . . . . . sid. 147*.
Tab. N:o 150. Fabriker och handtverkerier i Helsingfors år 1900 . . . . . „ 152*.
Tab. N:o 151. Helsingfors stads trävaruexport år 1901 samt åren 1897—1900 . . . . . „ 154*.
Tab. N:o 152. Helsingfors stads import och export samt uppbörden vid dess tull-
kammare i förhållande till hela landets åren 1882—1901 . . . . . „ 155*.

Tab. N:o 153.	Värdet af Helsingfors stads import och export åren 1899—1901	sid. 156*.
Tab. N:o 154.	Några viktigare artiklar, inkomna sjöledes till Helsingfors från inhemska orter åren 1898—1901	„ 162*.
Tab. N:o 155.	Antalet å Helsingfors hamnkontor inklarerade fartyg år 1901 samt åren 1892—1900	„ 163*.
Tab. N:o 156.	Antalet af i Helsingfors hemmahörande fartyg åren 1890—1901	„ 164*.
Tab. N:o 157.	Antalet fartyg af främmande nationalitet, som besökt Helsingfors hamn år 1901 samt åren 1897—1900	„ 164*.

XIII. Kommunikationer. Telegraf. Post. Telefon.

Tab. N:o 158.	Passagerarerörelsen å Helsingfors bangård åren 1893—1901	sid. 165*.
Tab. N:o 159.	Godsrörelsen å Helsingfors och Sörnäs järnvägsstationer åren 1896—1901	„ 167*.
Tab. N:o 160.	Spårvägstrafiken i Helsingfors år 1901, samt åren 1891—1900 . .	„ 169*.
Tab. N:o 161.	Hyrkuskar, landt- och sjöformän i Helsingfors åren 1891—1902	„ 170*.
Tab. N:o 162.	Telegramväxlingen å Helsingfors telegrafstation åren 1892—1901	„ 171*.
Tab. N:o 163.	Postförsändelserna vid Helsingfors postkontor jämte filialer åren 1892—1901	„ 172*.
Tab. N:o 164.	Antalet samtal, medlemmar och abonnenter i Helsingfors Telefonförening år 1901, samt åren 1892—1900	„ 173*.
Tab. N:o 165.	Telefonnätets utveckling i Helsingfors åren 1897—1901	„ 174*.

XIV. Kreditanstalter. Fondbörs. Væxelprotester.

Tab. N:o 166.	Insättningar och uttagningar vid Suomalainen Säästöpankki i Helsingfors år 1901	sid. 174*.
Tab. N:o 167.	Insättningar och uttagningar vid Helsingfors Sparbank samt sparbankens fonder åren 1865—1901	„ 175*.
Tab. N:o 168.	Insättningar och uttagningar vid Helsingfors Postsparbank år 1901, samt åren 1891—1900	„ 176*.
Tab. N:o 169.	Insättningar i Kapital- och Lifänteförsäkringsanstalten i Helsingfors åren 1891—1901	„ 177*.
Tab. N:o 170.	Pantlånerörelsen i Helsingfors år 1901 samt åren 1898—1900 (A.B.)	„ 178*.
Tab. N:o 171.	Utbjudna och försålda värdepapper vid fondbörsauktionerna i Helsingfors senare halfåret 1901 (Juli—December)	„ 180*.
Tab. N:o 172.	Utbjudna och försålda värdepapper vid fondbörsauktionerna i Helsingfors förra halfåret 1901 (Jan.—Juni)	„ 184*.
Tab. N:o 173.	De vid fondbörserna i Helsingfors år 1901 försålda värdepapprens nominal- och försäljningsvärde	„ 188*.
Tab. N:o 174.	Antalet hos Notarius Publicus i Helsingfors månadsvis protesterade växlar åren 1900—1901	„ 189*.

XV. Lifsmedelpris. Arbetslöner.

Tab. N:o 175.	Månatliga medelpris å torgförda varor i Helsingfors år 1901	sid. 190*.
Tab. N:o 176.	Månatliga medelpris å torgförda varor i Helsingfors förra halfåret 1902 (Januari—Juni).	” 192*.
Tab. N:o 177.	De vid Helsingfors Byggnadskontor anställda arbetarnes medeldagslöner år 1901	” 194*.
Tab. N:o 178.	Medellönen för den vid Helsingfors Belysningsverk anställda personalen år 1901	” 196*.
Tab. N:o 179.	Medeldagslönen för de vid Helsingfors Vattenledningsverk anställda arbetarne åren 1899—1901	” 197*.

XVI. Spritförbrukning. Bränvinsmedlens fördelning.

Tab. N:o 180.	Myckenheten inkommet bränvin samt därpå beredda spritvaror vid destilleringsverken i Helsingfors år 1901	sid. 197*.
Tab. N:o 181.	Minuthandeln med spritvaror i Helsingfors år 1901	” 198*.
Tab. N:o 182.	Utskänknigen af spritvaror i Helsingfors år 1901	” 199*.
Tab. N:o 183.	Helsingfors stads andel i bränvinsskatten samt i Utskänknings- och Utminuteringsbolagens vinstmedel åren 1893—1901	” 199*.
Tab. N:o 184.	Fördelningen af de vinstmedel, som af Utskänknings- och Utminuteringsbolagen i Helsingfors åren 1893—1901 inlevererats till stadskassan	” 200*.

XVII. Allmänna val.

Tab. N:o 185.	Landtdagsmannavalen i Helsingfors åren 1890, 1893, 1896, 1898 och 1899	sid. 202*.
Tab. N:o 186.	Antalet röstberättigade i Helsingfors vid 1900 års landtdagsmannaval, jämfördt med 1897 års	” 204*.

XVIII. Beskattning.

Tab. N:o 187.	Helsingfors Trafikkontors debitering och uppbörd år 1901, äfvensom åren 1892—1900.	sid. 206*.
Tab. N:o 188.	Trafiken åhvälfda afgifter i Helsingfors åren 1892—1901	” 207*.
Tab. N:o 189.	Helsingfors Hamnkontors uppbörd år 1901, samt åren 1892—1900	” 208*.
Tab. N:o 190.	Uppbörden vid Helsingfors Tullkammare åren 1898—1901	” 209*.
Tab. N:o 191.	Sammandrag af taxerings- och uppbördslängderna för kommunala utskylder m. m. för åren 1894—1901	” 210*.

Tab. N:o 192.	Kommunalbeskattningen i Helsingfors åren 1885—1901	sid. 216*.
Tab. N:o 193.	Antalet betalande skattören samt uttaxeringen per skattöre åren 1883—1901	” 217*.
Tab. N:o 194.	Antalet personer i Helsingfors, beskattade för en antagen årsinkomst åren 1900—1901	” 218*.

XIX. Finanser.

Tab. N:o 195.	Helsingfors stads kapitaltillgångar år 1901	sid. 219*.
Tab. N:o 196.	Helsingfors stadskassas inkomster och utgifter åren 1892—1901	” 220*.
Tab. N:o 197.	Helsingfors stads konsoliderade gäld åren 1880—1901	” 222*.
Tab. N:o 198.	Helsingfors stads utgifter och inkomster år 1901, jämförda med fastställd stat	” 223*.
Tab. N:o 199.	Helsingfors stadskassas ställning den 31 December år 1901	” 238*.
Tab. N:o 200.	Värdet af Helsingfors stad tillhöriga fastigheter år 1901	” 241*.
Tab. N:o 201.	Värdet af Helsingfors stads löseegendom åren 1892—1901	” 243*.
Tab. N:o 202.	Brandförsäkringsbeloppet af Helsingfors stad tillhöriga byggnader åren 1892—1901	” 244*.
Tab. N:o 203.	Brandförsäkringsbeloppet af Helsingfors stad tillhörig löseegendom år 1901	” 246*.
Tab. N:o 204.	Icke förfallen löseskilling för försälda tomter och byggnader i Helsingfors år 1901	” 247*.
Tab. N:o 205.	Kapitalbeloppet af Helsingfors stads donerade fonder åren 1886—1901	” 249*.
Tab. N:o 206.	Helsingfors stads donerade fonder år 1901	” 250*.
Tab. N:o 207.	Kostnaderna för de arbeten, som genom Byggnadskontorets försorg blifvit utförda i Helsingfors år 1901	” 258*.
Tab. N:o 208.	Kostnaderna för Helsingfors stads planteringar åren 1899—1901	” 264*.

XX. Bostads-, Byggnads- och Hyresförhållanden ¹⁾).

Tab. N:o 209.	Hushållens antal och storlek i Helsingfors år 1900, samt åren 1870, 1880 och 1890	sid. 266*.
Tab. N:o 210.	Antalet bostads-befolkningsgrupper i Helsingfors år 1900	” 267*.
Tab. N:o 211.	Byggnadsvärksamheten i Helsingfors åren 1892—1901	” 268*.
Tab. N:o 212.	Antalet bebyggda fastigheter och byggnader i Helsingfors år 1900	” 269*.

¹⁾ Afdelning XX hade rätteligen borde komma såsom afdelning III i ordningsföljd, men har, till följd af att uppgifterna delvis för sent kunnat erhållas, utbrutits ur sammanhanget och införts till sist.

Tab. N:o 213.	Antalet byggnader i Helsingfors år 1900, fördelade efter konstruktionsmaterial	sid. 270*.
Tab. N:o 214.	Antalet rum i Helsingfors år 1900, fördelade efter deras användning „	271*.
Tab. N:o 215.	Hyresförhållandena i Helsingfors år 1900 (A. B. C.)	„ 272*.
Tab. N:o 216.	Arbetarebefolkningens i Helsingfors bostäder år 1900	„ 273*.
Tab. N:o 217.	Arbetarebostäderna i Helsingfors år 1900, med fäst afseende på de hygieniska förhållandena	„ 280*.
Tab. N:o 218.	Hyresförhållandena beträffande arbetarebefolkningens i Helsingfors bostäder år 1900	„ 282*.

Sakregister	sid. 285.
------------------------------	-----------

Årsberättelse

1901.

I. Stadsfullmäktige.

Af de under ifrågavarande redogörelseår af Stadsfullmäktige handlagda ärenden må anföras följande:

a) Ärenden beträffande förvaltningen af stadens fasta gods.

Med föranledande af Stadsfullmäktiges beslut ¹⁾ af den 20 November 1900 rörande utarrendering af särskilda tomter å Broholmen samt deraf betingad ändring i stadsplanen för 10:de stadsdelen öfversände ²⁾ Drätselkammaren, för utverkande af behörig fastställelse å den ifrågakomna förändringen, till Stadsfullmäktige en af Byggnadskontoret i tvenne expl. uppgjord karta öfver kvarteren N:ris 297, 298 och 299 å Broholmen jemte tillstötande delar af staden; och beslöte ³⁾ Stadsfullmäktige med godkännande af stadsplansändringen att underdånig hemställan skulle till vederbörlig ort aflåtas.

Ändring af
stadsplan för
10:de stads-
delen.

Uti skrifvelse från Magistraten för den 20 Juli meddelades sedermera Stadsfullmäktige, att Guvernörsembetet i länet till Magistraten öfversändt Civilexpeditionens i Kejslerliga Senaten skrifvelse för den 20 Maj med underrättelse, att Kejslerliga Senaten funnit godt bifalla Fullmäktiges ansökan om sådan ändring i tomtindelningen för området Broholmen och i de genom området dragna gatornas sträckning enligt den för sagda område fastställda stadsplan, att de nuvarande arrendatorerna vid inlösen af sina respektiva tomter kunde bibehålla de å desamma upp-

¹⁾ Se 1900 års berättelse pg. 2. — ²⁾ Drks skrf. N:o 36 af den 31 jan. — ³⁾ Stfs prot. den 12 feb. § 9. — ⁴⁾ D:o d:o den 17 sep. § 4.

förda värdefulla husen; och beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige delgifva Drätselkammaren Magistratens återopade skrifvelse.

Reglering af
området Röddäld.

Vid den afträdessyn å villalotten N:o 74 Röddäld, som jemlikt Drätselkammarens förordnande af den 31 Maj 1900 den 1 derpå följande Oktober förrättades af Kammarens ordförande och ledamot Grefve Man-nerheim samt af Stadsfullmäktige för året vald värderingsman för stadens fasta egendom, herr Alex. Ärt, och af stadsgeodeten Lille, ifrågasatte synemännen beträffande dispositionen af området för framtiden, huruvida de enligt fastställd stadsplan afsedda anordningarna vore de mest ändamålsenliga och borde vid stundande reglerings- och planeringsarbeten fullföljas, eller om icke skäl förefunnes till genomförande af särskilda förändringar i stadsplanen. Uti syneinstrumentet uttala synemännen, att Sjömansgatans fortsättande genom Röddäld till Högbergsgatan knappast torde vara af någon synnerlig betydelse, enär Bangatan kan anses i det närmaste lika egnad att betjena all den trafik, som af den blifvande gatan skulle förmedlas, och att ej heller Annegatans tilltänkta förlängning och sammanbindande med Skarpskyttegatan synes fylla något nämnvärdt be-hof. Vid sådant förhållande och då planerandet af Sjömans- och Anne-gatorna genom Röddäld i anseende till de branta sluttningarna såväl från Ban- som från Högbergsgatan blefve förenadt med högst betydande kost-nader, funno synemännen att en på samma gång mera ändamålsenlig och mindre kostsam användning af området kunde ernås, om detsamma i sin helhet blefve disponerad för den parkanläggning, som å fastställd stads-plan upptager en del af däliden. Då ifrågavarande plantering sålunda blefve ansenligt utvidgad och icke genomkorsades af några gator, blefve det enligt synemännens förmenande möjligt att i densamma förlägga en eller två öppna lekplatser för ungdom, en så mycket mera önskvärd an-ordning, som en vidsträckt stadsdels och särskildt tvenne närbelägna läro-verks behof i detta afseende sålunda kunde tillgodoses. I sammanhang med denna förändring i stadsplanen borde enligt synemännens åsikt jem-väl tomtindelningen i de mellan Bangatan och den blifvande parkanlägg-ningen liggande kvarteren förändras så, att de i desamma ännu oförsålda tomternas antal blefve ökad från fyra till sex. På anförda skäl föreslogo synemännen, att Drätselkammaren måtte hos Stadsfullmäktige hemställa om genomförande af en sådan förändring i stadsplanen, som en syne-instrumentet närsluten planteckning närmare angaf.

¹⁾ Stfs prot. den 17 sep. § 4.

Med föranledande häraf hemstälde¹⁾ hos Stadsfullmäktige Drätselkammaren, efter att hafva inhemtat yttrande i ärendet af såväl Byggnadskontoret som Trädgårdsnämnden, samt af denna nämnd fått emottaga 3:ne särskilda nya förslag till ifrågakommen omreglering, att Stadsfullmäktige ville i princip besluta till en sådan ändring af stadsplans anordningarna i Röddäld, att den derigenom upptagna Sjömansgatan skulle bortlemnas och anläggningarna derstädes i öfrigt utföras enligt ett af stadsträdgårdsmästaren Olsson å kartabladet N:o 4 närmare angifvet förslag samt tomterna vid Bangatan erhålla den indelning, samma karta upptager; att Skoltorget skulle i stadsplan upptagas såsom en bostadstomt samt att Skepparebrinken förseddes i midten med plantering; äfvensom att Drätselkammaren finge härefter låta utarbета och till Stadsfullmäktige för ansökan om nådig fastställelse öfversända erforderliga kartor till denna stadsplansändring.

Sedan Stadsfullmäktige inhemtat Helsovårdsnämndens yttrande, beslöto²⁾ Stadsfullmäktige godkänna Drätselkammarens förslag, dock med sådan ändring att skoltorget skulle upptagas såsom plantering, samt att, i öfverensstämmelse med Helsovårdsnämndens uttalande, tomterna mellan Bangatan och Röddäld icke finge bebyggas med högre hus än 17½ meter öfver nämnda gata. Och efter det Drätselkammaren, för utverkande af nådig fastställelse å den ändring i gällande stadsplan, som af ofvansagda beslut föranledts, till Fullmäktige öfversändt en af Byggnadskontoret i dubbla exempl. härför uppgjord ritning, beslöto³⁾ Stadsfullmäktige för vinnande af denna fastställelse aflåta underdånig hemställan.

Vid handläggning af det under föregående år af Stadsfullmäktige icke slutbehandlade ärendet rörande frågan om anläggande af en villastad å Mejlans hemmans mark⁴⁾ beslöto⁵⁾ Stadsfullmäktige, som funno betydande svårigheter möta upplåtandet af ifrågavarande område, innan Mejlans hemman inkorporerats med staden, och som ansågo närmare utredning beträffande området indelning, bebyggande och afvattning erforderlig för ärendets bedömande, återremittera det till Drätselkammaren för att bereda sökandene tillfälle att, derest de önska fullfölja ansökningen, inkomma med sådan utredning, som ofvan antydts. På grund häraf inkommo sökandene ock till Drätselkammaren med plan öfver området

Frågan om anläggande af en villastad å Mejlans hemmans mark.

1) Drks skrif. N:o 80 af den 28 feb. (Stfs tryckta handl. N:o 15). — 2) Stfs prot. den 17 sep. § 42. — 3) D:o d:o den 26 Nov. § 13. — 4) Se 1900 års berättelse pg. 6. — 5) Stfs prot. den 22 jan. § 19.

tillernade indelning, plan af projekteradt kanalnät och profiler af samtliga föreslagna vägar jemte en skrifvelse för den 27 Februari; och tillsatte vid sammanträde påföljande dag Drätselkammaren för förberedande handläggning af ärendet ett utskott, som ifall af behof egde i ärendet samråda med tvenne delegerade, hvilka konsortiet skulle uppmanas i sådant afseende välja.

Emot sökandenes förslag hade sagda utskott ej annat att anmärka och föreslå¹⁾ än: a) att från det åstundade området för villastaden bör uteslutats all den mark vid Vestra Chausséen, å hvilken den yttersta, på kartan N:o 1 med sträckade linier utmärkta tomtraden föreslagits; b) att från samma område äfven bör bortlemnas strandremsan invid Humleviken, hvilken mark är en för samtliga innevänares å Mejlans behof reserverad „allmänning“, och endast såsom sådan i och för anläggning af bryggor och simhus m. m. må äfven af konsortiet få anlitas; c) att samtliga till utförande projekterade vägar genast böra planeras med trottoirer på begge sidor om vägen och dessa vägar således erhålla den eventuelt ifrågasatta bredden af 10 m mot 8 m; d) att för de af utskottet med litt. A och B å kartan N:o 1 betecknade vägar lemnas så mycket till tomter ej intagen mark, att dessa vägar kunna, i fall af behof, planeras till en bredd af minst 15 m; samt e) att det Stadsfullmäktiges utskott, som granskar stadsplansförslagen till Tölö stadsdel, måtte lemnas tillfälle att yttra sig beträffande lämpligheten af villastadens anslutning till nämnda stadsdel; äfvensom f) att konsortiet allena underkastar sig den risk, som är dermed förenad, att fastställd stadsplan ej kan erhållas för ett område, som ej är staden underlagdt, och alltså förbinder sig att på sin bekostnad utföra alla de ändringar i gatuplanering och tomtindelning m. m., som tilläfventyrs af någon utan Stadsfullmäktiges förvällande åstadkommen ändring i stadsplanen kan i och för fastställelse af densamma påfordras; g) att Stadsfullmäktige förbehålla sig rätt att uti nu för bebyggande af staden eller den afhysta marken föreskrifven eller framdeles föreskrifvande ordning pröfva, godkänna och fastställa ritningarna till alla byggnadsföretag äfven å villastaden af hvad art och beskaffenhet de vara må; h) att någon slutlig uppgörelse i en eller annan form angående det åstundande områdets afträdande ej kan komma i fråga, innan en definitivt utarbetad byggnadsordning för villastaden blifvit åtminstone af stadsmyndigheterna till efterrättelse godkänd; likasom också i) att dylik uppgörelse ej skall

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 78.

kunna med konsortiet afslutas, innan det erhållit laglig karakter af ett med fastställda stadgar försedt och behörigen konstitueradt bolag, som tillika kan lemna staden full säkerhet för sina gentemot staden åtagna förbindelser; j) att konsortiet förbinder sig att utöfver bekostandet af de planerings- och kanalanläggnings- m. fl. arbeten i villastaden, på sätt och villkor här längre nedan angifvas, till staden erlægga för 266,707 m² tomt-yta å 4 mark per m² inalles i afrundadt tal ett belopp af 1,070,000 mark; k) att staden för en tid af tio år och med rättighet för arrendator till arrendeförlängning derutöfver, i fall området för villastaden å Mejlans härförinnan icke kunnat i stadsplan intagas, till ett sålunda bildadt bolag, som under punkt i) anföres, utarrenderar nämnda område mot en med 5,300 mark efter första årets slut utgående och sedermera under tio års tid med samma belopp årligen växande arrendeavgift, så att densamma efter det tionde årets utgång erlægges med 53,500 mark och dervid förblir, intill dess å området befintliga bostadstomter blifvit af bolaget inlösta; l) att sådan inlösen af samtliga bostadstomter å berörda område för ett pris af i ett för allt 1,070,000 mark bör mot kontant betalning eller medels skuldförbindelse på afbetalning genom annuiteter af den räntefot och amortering, hvilken vid tiden för köpet i allmänhet af stadsmyndigheterna för tomtköp beviljats, af bolaget göras senast efter tio år, från den dag arrendeaftal angående området afslutats, ifall området redan då blifvit i stadsplan för Helsingfors intaget, eller i annan händelse så snart sådant skett; bolaget likväl obetaget att äfven före nämnda tio års utgång inlösa tomtkomplexen, om därför fastställd stadsplan föreligger; samt m) att inom samma tio år hafva samtliga å bolaget ankommande vägplanerings, kloak- och parkanläggnings m. fl. arbeten fullständigt utförda och i godt stånd underhållna, hvarefter underhållet af dessa anläggningar i den omfattning sådant åligger staden i nu bestående stadsdelar skulle på staden öfvergå; n) att alla å bolaget ankommande anläggningar af ofvan angifven art skola utföras under sådan kontroll, som af stadsmyndigheterna anordnas och med beaktande af de anvisningar, som af stadens myndigheter och dess kontrollanter i hithörande afseende kunna föreskrifvas; o) att bolaget beträffande uppförande af publika byggnader af olika slag äfvensom af bryggor och simhus samt likartade inrättningar, då dessa komme att förläggas på annan än till bostadstomt indelad mark, bör med Stadsfullmäktige särskildt öfverenskomma under hvilka villkor och förbehåll, eventuellt med hvad bidrag ifrån stadens sida härtill erforderlig rätt må erhållas; p) att också planerna till allmänna parkanlägg-

ningar, skväarer, lekplatser m. m. dylikt skola underställas stadsmyndigheternas godkännande; q) att tomterna endast i den ordning få till byggande upplätas, som de ligga vid redan planerad och med kloak- och vattenledning försedd väg; samt r) att staden icke förbinder sig att under de tio arrendeåren, ifall köp icke dessförinnan mellankommit, bekosta gatubelysningen i villastaden, hvilket alltså blir en bolagets skyldighet. Och då en del af den mark, som blifvit ifrågasatt att åt konsortiet öfverlemnas, för närvarande disponeras af Finska Trädgårdsföreningen, dock sålunda att föreningen är skyldig att för allmänt behof mot nedsättning i arrendeafgiften och ersättning för kostnader, nedlagda på uppodling, afträda marken, föreslog utskottet att Drätselkammaren ville för utredande af denna omständighet anordna syn på platsen.

Detta utskottsbetänkande hade före dess föredragning i Drätselkammaren delgifvits Interimsbestyrelsen för Mejlans villastads konsortium, hvilken derå afgaf svar i skrifvelse till Drätselkammaren för den 6 Maj; och innehöll detta svar i hufvudsak en förvåning öfver det förment höga priset, utskottet åsatt marken. För sin del kunde dock Drätselkammaren i hufvudsak godkänna utskottets förslag och beslöt Kammaren därför, att under förutsättning att Stadsfullmäktige ville frångå sin tidigare uppfattning i frågan att en del af Mejlans hemman icke kunde afstås, innan sagda hemman blifvit under staden afhyst, förorda ¹⁾ omedelbart afträdande åt konsortiet af en så stor del af det åstundade området och för öfrigt på sådana vilkor, som af nämnda utskott föreslagits, utom att köpeskillingen för 266,707 m² tomtarea skulle efter 3 mark pr m² fixeras till i afrundadt tal 800,000 mark samt att åt konsortiet skulle beviljas 5 frihetsår under arrendetiden, hvarefter arrendeafgiften först skulle erläggas sålunda, att densamma vid 6:te årets slut utginge med 20,000 mark och sedermera hvarje följande år med 5,000 mark förhöjdt belopp, då arrendet vid 10:de årets utgång ernådde sitt fulla värde af 40,000 mark, utgörande 5 % af köpeskillingen. Och skulle konsortiet om detta Kammarens beslut uti skrifvelse underrättas och tillika anmodas afgifva benäget svar, huruvida konsortiet åstundade, att Kammaren skulle hos Stadsfullmäktige göra en dylik hemställan eller låta konsortiets ansökan förfalla.

Något direkt svar till Drätselkammaren afgaf bemälda Interimsbestyrelse icke, men väl för vidare öfversändande till Stadsfullmäktige jemte öfriga i ärendet tillkomna handlingar och ritningar en till Stadsfullmäk-

¹⁾ Drks skrf. N:o 297 af den 5 dec.

tige stäld skrift af den 28 Oktober, äfven den en protest mot det marken af Drätselkammaren åsatta värdet. Och beslöto¹⁾ Stadsfullmäktige på Beredningsutskottets förslag tillsätta ett särskildt utskott för vidare beredning af detta ärende.

Till Drätselkammaren hade Byggnadskontoret insändt trenne ritningar, angifvande en af kontoret föreslagen tomtindelning å Broberget samt härvid ifrågakomna gatuprofiler. Uti ritningarna åtföljande skrifvelse anförde kontoret, att tomterna vore afsedda att bebyggas med s. k. enfamiljshus, hvarföre de äfven hållits ganska små, i storlek varierande mellan 375 och 650 m². Undantag härifrån gjorde endast de 3 tomter, hvilka intagits såsom en komplettering af det gamla kvarteret N:o 45 och voro något större. Förstnämnda tomter voro grupperade omkring en gemensam, cirka 2,500 m² stor öppen plan, hvilken såväl i öster som vester kommunicerar med de kvarteret begränsande nya gatorna. Och skulle af dessa gator den vinkelrätt emot Nikolaigatan föreslagna, utförd i tvenne uti olika höjd belägna delar, erhålla en bredd af 20 m, gatan mellan det nya kvarteret och kvarteret N:o 45 — 18 m samt de öfriga gatorna 12 m. För att minska sprängningsmassorna å tomterna och sålunda göra dem lättare att bebygga, voro gatorna balanserade i stigningar varierande mellan 1:10 och 1:15. Och beräknades enligt ett skrifvelsen äfven bilagdt kostnadsförslag totalkostnaden för planering såväl af gatorna, som den öppna planen inom kvarteret N:o 140, inclusive nödiga kloakledningar, till 110,600 mark. Och då den genom tomtindelningen erhållna tomtarealen utgör 9,030 m², kunde tomtlösen efter ett medelpris af 14 mark per m² uppskattas till minst 126,420 mark, hvilket visade att Brobergets upplåtande på ofvan beskrifvet sätt till privata bostadstomter åtminstone icke borde åsamka staden någon förlust.

Fråga om tomtindelning af Broberget.

Beträffande villkoren för tomternas bebyggande föreslog Byggnadskontoret, att dessa tomter skulle underställas samma byggnadsordning, som Stadsfullmäktige godkänt för kvarteren N:ris 180, 182, 183 och 185 i 7:de stadsdelen, dock med den afvikelse, att samtliga tomter i kvarteret N:o 140, hvars midt upptages af en fri obebyggd yta, finge bebyggas till två tredjedelar af arealen. Slutligen påpekade kontoret, att det fria området söderom ryska proviantmagasinet, å hvilket område hus med eldstad ej får uppföras, bibehållits oförändradt i enlighet med 1888 års stadsplan.

Då Broberget, som uti äldre stadsplaner för Helsingfors ingår såsom

¹⁾ Stfs prot. den 17 dec. § 37.

ett impediment, af stadsmyndigheterna särskilda gånger erbjudits statsverket såsom tomtplats för af det tillernade allmänna byggnader för olika ändamål, men städse blifvit ansett olämpligt härför, fann icke heller Drätselkammaren något hinder för dess indelande till privata bostadstomter; och enär Kammaren äfven i öfrigt kunde förena sig om Byggnadskontorets förslag, öfversände ¹⁾ Drätselkammaren det till Stadsfullmäktiges närmare bepröfvande och granskning.

Sedan Stadsfullmäktige inhemtat ²⁾ yttrande af Helsovårdsnämnden, som i hygieniskt afseende icke hade något att anmärka emot förslaget, öfverlemnade ³⁾ Fullmäktige det till ett särskildt tillsatt utskotts förberedande handläggning. Mot sjelfva förslaget att indela Broberget till bostadstomter hade utskottet icke något att erinra, men då några afvikelser i sjelfva planen för indelningen syntes utskottet påkallade, hade utskottet genom Byggnadskontoret låtit uppgöra en ny plan för området i fråga; och föreslog ⁴⁾ utskottet, jemte öfverlemnande till Stadsfullmäktige af denna nya plan, att Stadsfullmäktige ville besluta att för sin del godkänna utskottets förslag till indelning af kvarteret N:o 45 samt åt Drätselkammaren uppdraga att i öfverensstämmelse med förslaget låta uppgöra sådan plan för sagda kvarter, att fastställelse derå må kunna af Fullmäktige utverkas; samt att för sin del antaga äfvensom utverka fastställelse å nedanstående

Föreskrifter beträffande bebyggandet af kvarteret N:o 140.

Tomten N:o 20 vid Brobergsterrassen i kvarteret N:o 140 bebygges enligt den för staden den 3 Maj 1895 utfärdade allmänna byggnadsordning.

Vid bebyggandet af öfriga tomter i kvarteret tillämpas den för kvarteren N:ris 180, 182, 183 och 185 fastställda särskilda byggnadsordning, dock med den afvikelse att tomterna uti ifrågavarande kvarter få bebyggas med boningshus till två tredjedelar af ytan.

Å de delar af berörda tomter, som i sådant afseende å planen för kvarteret särskildt utmärkts, få byggnader icke uppföras.

Ärendet blef emellertid icke af Stadsfullmäktige under året slutbehandladt.

¹⁾ Drks skrf. N:o 125 af den 18 april. — ²⁾ Stfs prot. den 30 april § 18. — ³⁾ D:o d:o den 2 juli § 25. — ⁴⁾ Stfs tryckta handl. N:o 30.

Uti skrifvelse af den 18 Oktober 1900 hade Finska Litteratursällskapet, med förmälan att den af Stadsfullmäktige tidigare upplåtna¹⁾ platsen för Lönnrots staty i Henriksesplanaden framför Studenthuset numera med afseende å den invid denna plats förekommande lifliga spårvägstrafiken befunnits olämplig, anhållit att för samma minnesstods placering måtte upplåtas det s. k. Skoltorget invid Högbergsgatan. Af Stadsfullmäktiges beredningsutskott infordrades Drätselkammarens utlåtande i ärendet, och föreslog²⁾ Kammaren, efter att hafva inhemtat yttrande af Byggnadskontoret och Trädgårdsnämnden, hvilka hvardera funno den å Skoltorget ifrågasatta platsen olämplig, monumentets placering å Kyrkotorget invid Andregatan på enahanda vilkor, som föreskrifvits för platsen inom Henriksesplanaderna invid Studenthuset, nämligen att förslag angående platsens planering skulle uppgöras i samråd med stadens trädgårdsmästare och sedermera underställas Stadsfullmäktiges pröfning. På beredningsutskottets förord blef också detta förslag af Stadsfullmäktige godkändt³⁾.

Uti skrifvelse af den 17 September till Stadsfullmäktige förklarade sig Finska Litteratursällskapet belåtet med den sålunda anvisade platsen för Lönnrots statyn, insände ett af stadsträdgårdsmästaren Olsson uppgjort projekt till Kyrkotorgets i anledning af statyn föranledda planering och anhöll ej mindre om Stadsfullmäktiges godkännande af planeringsförslaget än ock att Fullmäktige ville utverka fastställelse å den ändring i bestående stadsplan, som häraf betingades. På förslag af beredningsutskottet beslöto⁴⁾ Stadsfullmäktige, som ansågo någon ändring af stadsplanen icke föreligga, anmoda Drätselkammaren att, efter samråd med Trädgårdsnämnden, inkomma med kostnadsförslag för planteringarnas å Kyrkotorget förändring. Och meddelade⁵⁾ till fullgörande häraf Drätselkammaren, att Kammaren i sitt till Magistraten aflåtna förslag till utgifts- och inkomstförslag för staden under nästkommande år 1902 upptagit den af Trädgårdsnämnden för ifrågavarande arbeten beräknade summan af 3,450 mark, äfvensom att Kammaren i öfrigt kunde förena sig om sagda Nämnds i sådant syfte uttalade mening att, ehuru sjelfva stället för statyn å Kyrkotorget nu skulle af Fullmäktige godkännas och tillstånd till dess resande, såvidt detta på Fullmäktige ankom, Finska Litteratursällskapet meddelas samt rättighet beviljas sällskapet att under stadsträdgårdsmästa-

¹⁾ Se 1899 års berättelse pg. 10. — ²⁾ Drks skrf. N:o 40 af den 7 feb. — ³⁾ Stfs prot. den 12 feb. § 10. — ⁴⁾ D:o d:o den 15 okt. § 17. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 263 af den 7 nov.

rens ledning undanskaffa sådana träd å den utsedda platsen, som för statyn uppställande ovilkorligen kunde erfordras, det slutliga fastställandet af sjelfva projektet för planteringarna emellertid skulle lemnas beroende, till dess statyn blifvit upprest, då den lämpligaste anordningen af desamma bäst kände bedömas. Och blef ¹⁾ på beredningsutskottets förslag denna Drätselkammarens framställning af Stadsfullmäktige godkänd.

Tomtplats för
stadens nya
gasverk.

Uti skrifvelse till Stadsfullmäktige för den 28 Mars 1900 hade Styrelsen för Helsingfors stads belysningsverk, som på uti skrifvelsen närmare framhållna skäl ansett sig redan då böra förvissa sig om platsen för det för stadens behof ifrågakomna nya gasverket samt ett eventuellt elektricitetsverk, med framhållande af de företräden kvarteret N:o 178 i sjetta stadsdelen i sådant afseende lemnade, föreslagit att Stadsfullmäktige ville besluta, att det tillernade gasverket, liksom äfven tidigare varit föreslaget, skall anläggas i nämnda kvarter; och beslöto Stadsfullmäktige i anledning deraf vid den 11 påföljande April hållet sammanträde remittera ärendet till Drätselkammaren för inhemtande af Kammarens utlåtande deri.

Sedan emellertid Byggnadskontoret, hvars yttrande rörande förslaget Drätselkammaren infordrat, föreslagit att plats för det tillernade gasverket måtte, efter Styrelsens för stadens belysningsverk hörande, reserveras å något af fabrikskvarteren å Sörnäs udde, beslöt Drätselkammaren vid sammanträde den 11 påföljande Oktober anhålla att bemälda styrelse ville till Kammaren afgifva det yttrande, hvartill Byggnadskontorets skrifvelse kunde gifva anledning, på det Kammaren måtte kunna bilda sig en fullt objektiv åsigt i saken. Uti en längre skrift af den 14 December villför meranämnda Styrelse också denna Drätselkammarens anhållan och utlade närmare alla de skäl, som tala för förslaget om det nya gasverkets förläggande å den härförinnan därför reserverade platsen, d. v. s. å fabrikskvarteret N:o 178.

För sin del anslöt sig Drätselkammaren till den af Styrelsen för belysningsverket uttalade åsigt i ärendet. Kammaren fann visserligen i så måtto en brist i Styrelsens eljest uttömmande utläggning, att deri intet anföres rörande den obehagliga gaslukt, som möjligen kunde spridas från gasverket och för närboende blifva besvärande, men hade Kammaren i detta afseende af föreståndaren för gasverket, ingenjören Montgomery, erhållit den upplysning, att dylik lukt från ett modernt gasverk icke kan blifva af någon nämnvärd betydelse. Sådan kan komma i fråga endast

¹⁾ Sfs prot. den 26 nov. § 9.

å ett mycket inskränkt område, egentligen å verkets egen gård samt blott momentant under de par timmar, då reningslådorna tömmas, hvilka vid ett tidsenligare gasverk göras så stora, att tömning af desamma kommer att försiggå om vintern högst en gång i veckan och under sommarmånaderna ungefär en gång i månaden. Faran för dylik besvärande lukt borde uti ifrågavarande fall blifva så mycket mindre, som fabriksqvarteret N:o 178 är genom hamnbanan och Ärtholmsgatan fullkomligt afskildt från bostadstomter och med afseende å sin storlek dessutom tillåter sjelfva gasverkets placering till aflägsnare delar af qvarteret mera mot hafvet samt förbyggnad mot hamnbanan och nämnda gata genom andra för rörelsen erforderliga administrations-, förråds- m. fl. byggnader. Drätselkammaren förordade ¹⁾ derföre ock bifall till Styrelsens för belysningsverket anförda förslag.

Någon definitiv plats för gasverkets placering blef dock icke fastställd, utan godkändes ²⁾ af Stadsfullmäktige beredningsutskottets förslag, bestående deri att fabriksqvarteret N:o 178 skulle reserveras för att vara disponibelt, för den händelse Stadsfullmäktige i förstärkt antal beslöto att ett nytt gasverk skall derstädes anläggas.

Redan år 1897 hade stadsträdgårdsmästaren i Helsingfors utarbetat Projekt till ordnande af parkanläggningen i Djurgården. samt till stadens Byggnadskontor öfverlemnadt ett förslag till reglering af Djurgårdens vidsträckta parkområde. Frågan kom då på dagordningen i anledning af Drätselkammarens hos Stadsfullmäktige gjorda förslag om upplåtande af ett område af ängslotterna N:ris 6 och 7 inom sagda park till velocipedbana, hvilken framställning likväl den 10 November 1896 af Fullmäktige afböjdes, jemte det Kammaren anmodades inkomma med yttrande och förslag beträffande ifrågakomna områdes anordnande till en allmän idrottsplan. Den 26 i samma månad remitterade Drätselkammaren denna fråga genom Byggnadskontoret till stadsträdgårdsmästaren, som i anledning häraf ej blott förordade anläggandet af en sportplan å berörda plats, hvilken enligt stadsträdgårdsmästarens mening vore dertill synnerligen lämplig, utan äfven i sammanhang härmed föreslog att af Djurgårdsområdet vester om Alphyddan skulle skapas en för hufvudstaden väl behöflig större parkanläggning, hvars oumbärlighet år från år gjorde sig alltmera gällande. Det af herr Olsson i enlighet härmed utarbetade projektet öfverlemnades af Byggnadskontoret sedermera jemte samtliga

¹⁾ Drks skrf. N:o 27 af den 24 jan. (Stfs tryckta handl. N:o 3). — ²⁾ Stfs prot. den 12 feb. § 15.

i ärendet tillkomna handlingar till Trädgårdsnämnden, å hvilken handläggningen af föreliggande frågor närmast ankomme. På anmodan af Trädgårdsnämnden har projektet sedan i särskilda punkter omarbetats äfvensom kompletterats så, att detsamma jemväl omfattar de omkring Alphyddan och vattenborgen belägna delarna af Djurgården, hvarjemte stads-trädgårdsmästaren uti skrifvelse af den 27 April 1900 till Trädgårdsnämnden aflemnat ett motiveradt betänkande rörande regleringen af oftanämnda parkanläggning.

Vid granskningen af det nu föreliggande projektet hade Trädgårdsnämnden funnit detsamma åsyfta anläggning af en folkpark med bibehållande af den prägel utaf vild natur, som i Djurgården flerstädes gör sig gällande. Jemte det parken med sina vidsträckta skogiga områden sålunda blefve en eftersökt tillflyktsort för de mindre bemedlade samhällsklasserna, skulle sportintresset behörigen tillgodoses genom tvenne sportplaner och en ridplan; breda med planteringar försedda boulevarder rundtom parken skulle erbjuda tillfälle till åk- och riddurer samt parken genomkorsas af kör- och gångbanor. I nordvestra hörnet af parken skulle stadens reservträdgård ändtligen erhålla en för ändamålet lämplig plats, och denna sedan ett årtionde sväfvande fråga sålunda få en tillfredsställande lösning. För sin del godkände Trädgårdsnämnden derföre ock stads-trädgårdsmästarens projekt, med den ändring likvisst att Vestra chausséen, som af herr Olsson föreslagits rätlinig, skulle bibehållas vid sin förra sträckning. Och föreslog ¹⁾ Nämnden, som ansåg det vara af vigt att projektet om Djurgårdens ordnande komme under ompröfning samtidigt som frågan om stadsplan för angränsande områden stod på dagordningen: att Stadsfullmäktige ville i hufvudsak godkänna stadsträdgårdsmästarens föreliggande projekt till ordnande af parkanläggningen i Djurgården äfvensom besluta att sagda förslag med den af Nämnden deri vidtagna rättelsen beträffande sträckningen af Vestra chausséen skall läggas till grund vid den förestående planmessiga utvecklingen af nämnda park; samt att hela det enligt projektet såsom plantering upptagna område skall för framtiden reserveras för sådant ändamål, de nuvarande arrendeinnehafvarens rätt dock oförkränt.

På beredningsutskottets förslag beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige remittera ärendet till det för frågan om ny stadsdel för Tölöområdet tillsatta utskottet, som egde inkomma med särskildt utlåtande om hvilken del af

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 16. — ²⁾ Stfs prot. den 26 mars § 10 och den 10 april § 7.

projektet kunde läggas till grund för parkens ordnande äfvensom hvilka förbehåll möjligen borde göras beträffande utarrenderingen af de till Djurgårdsområdet hörande marker.

Sedan Guvernören i Nylands län medels remissresolution af den 31 Januari affordrat Drätselkammaren det slutliga yttrande, hvartill den för statsjernvägarnes räkning den 8 i nämnda månad försiggångna expropriationsförrättning, enligt hvilken mark till ett yttinnehåll af 36,700 kvadratmeter från staden underlydande Janssonska odlingarna skulle af staden efter en värdering af 3 mark per kvadratmeter eller således mot en total lösesumma af 110,100 mark afträdas, gäfvne anledning, och Drätselkammaren härom hos Stadsfullmäktige anmält ¹⁾, bemyndigade ²⁾ Stadsfullmäktige Drätselkammaren att å stadens vägnar godkänna den af expropriationsnämnden verkställda värderingen.

Expropriation af mark från Janssonska odlingarna för statsjernvägar- nes behof.

Sedan dertill hugade personer hos Drätselkammaren ansökt att för bebyggande få arrendera på särskilda ställen af stadens marker förefintliga odisponerade bostadstomter och villalotter, och Drätselkammaren i anledning häraf låtit i vanlig ordning värdera desamma, åsatt dem en årlig minimi arrendeafgåld och efter å behörigen kungjord auktion inför Kammaren till den mest betalande utbudit dem, hemstälde Kammaren hos Stadsfullmäktige om bemyndigande att utarrendera tomterna och villalotterna, samt beviljade Stadsfullmäktige detta bemyndigande i nedanstående fall och på följande villkor:

Utarrendering af bostads- och fabrikstomter samt villalotter.

för bostadstomten N:o 19 vid Alpgatan af 1,636,611 m² areal i kvarteret N:o 324 å området Berghäll till herr K. W. Beichman för en tid af 30 år mot en årlig arrendeafgift af 1,000 mark ³⁾;

Utarrendering af bostadstomten N:o 19 vid Alpgatan.

för bostadstomterna N:ris 28 et 30 vid Helsingegatan, hvardera af 1,952,700 m² areal i kvarteret N:o 323 å området Berghäll till arbetareaktiebolaget Kallio för en tid af 30 år mot en årlig arrendeafgift af 1,172 mark för enhvar af tomterna ⁴⁾;

Utarrendering af bostadstomterna N:ris 28 och 30 vid Helsingegatan.

för bostadstomten N:o 3 vid Wallinsgränd af 1,287,000 m² areal i kvarteret N:o 321 å området Berghäll till byggmästaren Matts Sundqvist för en tid af 30 år mot en årlig arrendeafgift af 850 mark ⁵⁾;

Utarrendering af bostadstomten N:o 3 vid Wallinsgränd.

för bostadstomten N:o 22 vid Östra chausséen af 915,400 m² areal i kvarteret N:o 286 af förstaden Hörneberg till apothekaren K. A. Aschan

Utarrendering af bostadstomten N:o 22 i kvarteret N:o 286 af förstaden Hörneberg.

¹⁾ Drks skrf. N:o 39 af den 7 feb. — ²⁾ Stfs prot. den 12 feb. § 18. — ³⁾ Drks skrf. N:o 43 af den 14 feb. och Stfs prot. den 26 feb. § 4. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 49 af den 21 feb. och Stfs prot. den 26 feb. § 15. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 50 af den 21 feb. och Stfs prot. den 26 feb. § 16.

för en tid af 30 år mot en årlig arrendeafgift af 1,006 mark, hvaraf dock endast hälften skulle erläggas, intill dess äfven norra delen af tomten, som tillsvidare och intill dess behörig gatureglering efter faststæld plan kunde göras upptages af vägen till Sörnäs udde ¹⁾);

Utarrendering af fabriksstomten N:o 15 vid Fredriksbergsgatan för fabriksstomten N:o 15 vid Fredriksbergsgatan af 3,062,000 m² areal i kvarteret N:o 368 af den föreslagna 11:te stadsdelen till fabrikanthen Sven Strindberg för en tid af 30 år mot en årlig arrendeafgift af 842 mark ²⁾);

Utarrendering af villalotten N:o 22 å Mejlans af 0,972 hektars areal till smeden Adolf Holsti för en tid af 30 år mot en årlig arrendeafgift af 265 mark ³⁾);

Utarrendering af villalotten N:o 23 å Mejlans af 1,216 hektars areal till urhandlaren E. J. Herlin för en tid af 30 år mot en årlig arrendeafgift af 170 mark ⁴⁾);

Utarrendering af en del af Sandholmen. för en med litt. A. betecknad lott å Sandholmen till Finska Ångfartygs Aktiebolaget intill utgången af år 1910 mot en årlig arrendeafgift af 500 mark och på särskilda närmare föreskrifna villkor ⁵⁾);

Utarrendering af tvenne petroleum-upplagsplatser å Sörnäs af cirka 2,133 m² areal åt handelsfirman A. Parviainen et C:o Osakeyhtiö för en tid af 10 år, räknadt från den 1 Januari 1902, mot en årlig arrendeafgift af inalles 600 mark och för öfrigt under enahanda villkor och förbehåll som tidigare varit för dylika upplagsplatser bestämda ⁶⁾.

Utarrendering af särskilda områden å lägenheten Wallgård. Hos Drätselkammaren hade Sörnäs Snickeri Aktiebolag anhållit, att Kammarerna ville hos Stadsfullmäktige förordna, att de af bolaget på arrende af staden delvis med kort uppsägningstid innehafda intill bolagets ursprungliga fabriksstomt å lägenheten Wallgård stötande s. k. tillskottsområden, uppgående i areal till cirka 57,914 m², finge af bolaget arrenderas för en tid af 10 år. Efter försiggången syn å platsen samt ärendets pröfning i öfrigt hemstälde ⁷⁾ Drätselkammaren om bemyndigande att till bolaget för en tid af 10 år mot en årlig afgift till staden af 4,055 mark och för öfrigt under förbehåll, att bolaget under nämnda arrendetid är skyldig icke allenast att mot proportionell nedsättning i arrendeafgiften afstå för gatuplanerings- eller likartadt ändamål tilläfventyrs erforderlig mark, än ock att utan rätt till ersättning från sådan mark undanskaffa derå uppförda byggnader, utarrendera å en ansökningen bilagd karta med

¹⁾ Drks skrf. N:o 87 af den 7 mars och Stfs prot. den 12 mars § 7. — ²⁾ Drks skrf. N:o 115 af den 4 april och Stfs prot. den 30 april § 14. — ³⁾ et ⁴⁾ Drks skrf. N:o 133 af den 2 maj och Stfs prot. den 21 maj § 17. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 288 af den 21 nov. och Stfs prot. den 17 dec. § 14. — ⁶⁾ Drks skrf. N:o 287 af den 21 nov. och Stfs prot. den 17 dec. § 19. — ⁷⁾ Drks skrf. N:o 110 af den 28 mars.

N:ris 1:a, 2:a och 3:a betecknade områden af lägenheten Wallgård. På beredningsutskottets förslag blef denna Drätselkammarens framställning af Stadsfullmäktige bifallen ¹⁾, dock med sådan ändring att orden „gatu-planerings- eller likartadt ändamål“ utbyttes emot „gatuaneläggning eller annat stadens behof“.

Enär den öfverenskommelse beträffande omedelbart afstående till staden af vissa delar af den åt handlanden K. V. Snellman utarrenderade lägenheten N:o 16:a Ås, som i och för möjliggörande af gatuaneläggningar i 11:te stadsdelen med honom tidigare träffats ²⁾, med afseende derå att tomtindelningen i denna trakt vid stadsplanens slutliga fastställelse kommit att undergå ganska betydande förändringar, icke kunde fullföljas, förordnade Drätselkammaren för träffande af ny utförbar öfverenskom-melse med Snellman samt för värdering af de tomter, som kunde komma att åt honom till inlösen upplåtas, till syn å stället. Och sedan syne-männen föreslagit att handlanden Snellman i st. f. arrendetomterna N:o 4 vid Svalbo- och N:o 3 vid Torkekgatan, hvilkas sammanlagda areal utgör 3,724,500 m², skulle erhålla N:ris 35 och 37 vid Terrassgatan, utgörande i areal tillsammans 3,228,208 m², samt i st. f. inlösningsrätten till tomterna N:ris 51 och 53 vid Östra chausséen af inalles 3,302,000 m² areal beviljas samma förmån beträffande tomterna N:ris 55, 57 och 59 vid samma gata, uppgående dessa tre tomter in summa till 3,830,204 m² ytinnehåll, hem-stälde ³⁾ Drätselkammaren om bemyndigande, att i enlighet med anförda förslag med handlanden K. V. Snellman afsluta nytt kontrakt rörande dispositionen af vordna villaområdet N:o 16:a Ås. Och blef denna fram-ställning på beredningsutskottets förslag af Stadsfullmäktige godkänd ⁴⁾.

Disposition af
villaområdet
N:o 16:a Ås.

Hos Drätselkammaren hade särskilda arrendatorer af staden under-lydande bostadsvillor på grund af de försköningsarbeten, de å respektive villor utfört, ansökt att komma i åtnjutande af sådan förlängning af ar-rendetiden, som uti § 13 af arrendekontrakten förutsattes; och hemstälde Drätselkammaren, efter att i hvarje särskildt fall hafva låtit anställa syn å platsen, hos Stadsfullmäktige om bemyndigande att förlänga tiden för kontrakten samt beviljade Fullmäktige detta bemyndigande i följande fall:

Förlängning af
arrendetiden för
bostadsvillor.

för villan N:o 20 å Mejlsans hemman för en tid af 20 år, räknadt från utgången af år 1922, mot en förhöjd årlig arrendeafgift till staden af 225 mark för åren 1923—1932 och af 270 mark för åren 1933—1942

Förlängning af
arrendetiden för
Mejlsans villa
N:o 20.

¹⁾ Stfs prot. den 10 april § 5. — ²⁾ Se 1899 års berättelse pg. 15. — ³⁾ Drks skrf. N:o 300 af den 5 dec. — ⁴⁾ Stfs prot. den 17 dec. § 18.

samt på för öfrigt oförändrade arrendevilkor, utom att de utförda planerings- och planteringsarbetena skola under hela arrendetiden i godt stånd underhållas ¹⁾);

Förlängning af
arrendetiden för
Mejlans villa
N:o 12.

för villan N:o 12 å Mejlans hemman för en tid af 20 år, räknadt från utgången af år 1923, mot en förhöjd årlig arrendeafgäld till staden af 133 mark 50 penni för åren 1924—1933 och 160 mark 20 penni för åren 1934—1943 och för öfrigt under enahanda vilkor som föregående ²⁾);

Förlängning af
arrendetiden för
villalotten N:o
22 å Humleberg.

för villalotten N:o 22 å lägenheten Humleberg för en tid af 20 år, räknadt från utgången af år 1917, hvarunder den till staden utgående årliga arrendeafgiften för åren 1918—1927 skall erläggas med 218 mark 75 penni och för åren 1928—1937 med 262 mark 50 penni, samt under för öfrigt sådant förbehåll att af villalotten skall till staden under den förlängda arrendetiden afträdas sådana obebyggda delar, som kunna af staden vid behof påfordras, äfvensom att de å villan redan påbörjade planerings- och planteringsarbetena snarast möjligt fullbordas och sedan till arrendetidens utgång i godt stånd underhållas ³⁾);

Förlängning af
arrendetiden för
Ryssholmen.

för lägenheten N:o 102:b Ryssholmen för en tid af 5 år mot en oförändrad årlig afgift af 118 mark och med skyldighet för arrendatorn att under arrendetiden upprätthålla den på holmen inrättade lifräddningsstationen ⁴⁾).

Fråga om för-
säljning af tomt
N:o 2 vid Niko-
laigatan.

Sedan Poststyrelsen, med förmälan att Kejslerliga Senaten berättigat Poststyrelsen att för nödig befunnen utvidgning af det nuvarande posthuset med Helsingfors stad preliminärt underhandla om inköp af tomt N:o 2 vid Nikolaigatan i kvarteret N:o 29, i skrifvelse för den 11 Januari hos Magistraten anhållit om meddelande, huruvida, till hvad pris och på hvilka vilkor staden vore villig att försälja ifrågavarande tomt, hade Magistraten anmodat Drätselkammaren att till Magistraten inkomma med yttrande i berörda afseende. Efter det Kammaren i skrifvelse af den 21 påföljande Mars, med biläggande af ett syneinstrument i afskrift, till Magistraten afgifvit sagda yttrande, begärdé Magistraten i skrifvelse af den 30 i nästnämnda månad uppgift af Stadsfullmäktige, huruvida Fullmäktige vore villige att på de af Kammaren föreslagna vilkor till statsverket föryttra tomt, samt särskildt, huruvida uppförande derå af en byggnad till samma höjd som det nuvarande posthuset finge medgifvas.

¹⁾ Drks skrf. N:o 286 af den 21 nov. och Stfs prot. den 17 dec. § 14. — ²⁾ Drks skrf. N:o 290 af den 28 nov. och Stfs prot. den 17 dec. § 15. — ³⁾ Drks skrf. N:o 292 af den 28 nov. och Stfs prot. den 17 dec. § 16. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 293 af den 28 nov. och Stfs prot. den 19 dec. § 17.

På grund af ett af Stadsfullmäktige särskildt tillsatt ¹⁾ utskotts behandling ²⁾ af ärendet beslöto ³⁾ Fullmäktige meddela Magistraten: att Fullmäktige äro villige att afstå tomten i fråga åt statsverket till pris, beräknadt efter 75 mark m², eller således för hela tomten 58,046 mark 62 penni på vilkor, att den byggnad, som å tomten uppföres, icke till någon del öfverskjuter höjden af terrassen vid Nikolaikyrkans östra paviljong, samt att åt posthusets från kyrkoterrassen synliga gårdsfasader gifves ett prydligare utseende och att gårdsbyggnaden å posthustomten göres lägre genom att öfversta våningen af huset blefve nedrifven. På en senare hemställan af Magistraten uti skrifvelse för den 31 Maj beslöto ⁴⁾ Fullmäktige emellertid på beredningsutskottets förslag, med frångående af sitt tidigare beslut, att endast såsom önskningsmål uttala de tvenne sistnämnda vilkoren rörande gårdsfasaden och gårdsbyggnaden i det tidigare beslutet. Under redogörelseåret kom ifrågasatta köp dock icke till stånd.

Hos Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren, under framhållande förnämligast af den omständigheten att stadens inkomst af tomtlösen, hvarå möjligheten för staden till nya gatanläggningar och försäljning af tomter vid planerad gata i större mån var så väsentligen beroende, med afseende å knapp penningetillgång för tiden visade synbar tendens att minskas, gjort ⁵⁾ den framställning, att vid försäljning af odisponerade bostads- och fabriksomter för framtiden skulle iakttagas, att köpeskillingarna erläggas inom tio år med en tiondedel årligen samt med tillägg, intill dess derom annorlunda bestämmes, hvarje gång af fem och en half procents årlig ränta å det då utestående beloppet, köparen dock obetaget att tidigare afbörd sig köpeskillingen, vare sig fullständigt eller delvis; allt på sätt före år 1892 var föreskrifvet beträffande betalningsvilkor vid försäljning af stadens bostadstomter, då nu gällande vilkor med en amorteringstid af något öfver 30 år af Stadsfullmäktige antogos. På ett af Stadsfullmäktige särskildt tillsatt utskotts förslag ⁶⁾ beslöto ⁷⁾ Fullmäktige emellertid att fortfarande bibehålla ifrågavarande betalningsvilkor oförändrade.

Fråga om ändrade betalningsvilkor vid försäljning af stadens tomter.

Då under punkt 6:o uti de med arrendatorerna af bostadstomter å jordområdet Berghäll upprättade kontrakten bestämmes att, „i händelse lägenheten före arrendetidens utgång skulle intagas i stadsplan, är arren-

Inlösen af arrendetomter å området Berghäll.

¹⁾ Stfs prot. den 10 april § 13. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 19. — ³⁾ Stfs prot. den 30 april § 31. — ⁴⁾ D:o d:o den 2 juli § 6. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 226 af den 15 nov. 1900. (Stfs tryckta handl. N:o 26 för 1900.) — ⁶⁾ Stfs tryckta handl. N:o 11. — ⁷⁾ Stfs prot. den 12 mars § 19.

datorn, om han fortfarande vill besitta densamma, berättigad och skyldig att enligt då skeende värdering inlösa lägenheten, dervid staden eger full frihet att, utan hinder af arrendet, verkställa erforderliga tomtregleringar“; och då på grund häraf, sedan området Berghäll numera ingår uti den för 11:te och 12:te stadsdelarna fastställda stadsplanen, särskilda ansökningar om dylik lösningsrätt af arrenderade tomter hade till Drätselkammaren inkommit, uppstod frågan huru långt Drätselkammarens befogenhet beträffande den uti åberopade kontraktspunkt förutsatta tomtvärderingen samt utfärdande af salubref å tomten skulle anses sträcka sig. Efter härom försiggången skriftvexling ¹⁾ med Stadsfullmäktige, bemyndigade ²⁾ Fullmäktige på beredningsutskottets förslag Drätselkammaren att utan hemställen hos Fullmäktige försälja arrendetomter å Berghäll med vilkor att två ledamöter af Kammaren deltaga i tomternas värdering.

Återgång till staden af arrendetomten N:o 11 vid Söderviksgatan.

Sedan trävaruhandlanden J. A. Jansson, såsom arrendator ³⁾ af bostadstomten N:o 11 vid Söderviksgatan å området Hörneberg, med afseende å grundförhållandena, befunnit densamma för sitt tillernade byggnadsföretag olämplig och hos Drätselkammaren anhållit att få till stadens disposition återlemna tomten, härvid likvisst förbindande sig att till stadskassan inbetala hela till dagen för återlemnandet förfallna arrendebeloppet, hemstälde ⁴⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige om bemyndigande att annullera kontraktet rörande ifrågavarande arrende; och biföllo ⁵⁾ Stadsfullmäktige härtill på förslag af beredningsutskottet, som lemnade utredning derom, att annat anbud än sökandens vid auktionstillfället icke gjorts samt att anbudet befunnits öfverensstämma med värderingssumman, hvori utskottet fann inneligga ett motiv till dess förslag.

Utvidgning af Polytekniska institutets hus inpå Sandvikstorget.

Uti skrifvelse till Stadsfullmäktige för den 14 Maj hade Industristyrelsen, sedan fråga väckts om uppförande af en tillbyggnad till Polytekniska institutets hus på grund af Kejsarliga Senatens derom meddelade förordnande, anhållit hos Stadsfullmäktige om yttrande, huruvida och på hvilka vilkor staden vore villig att till statsverket afstå mark till en bredd af 10,5 meter utanför sydvestra gränsen af tomterna N:ris 5 och 6 vid Sandvikstorget samt N:o 24 vid Boulevardsgatan, hvilken mark skulle med nämnda tomter förenas och bebyggas i hufvudsaklig öfverensstämmelse med några skrifvelsen bilagda planteckningar; och beslöto ⁶⁾ Stadsfullmäktige inhemta Drätselkammarens utlåtande i ärendet.

¹⁾ Drks skrifvelser N:o 212 af den 29 aug. och N:o 230 af den 3 okt. — ²⁾ Stfs prot. den 17 sep. § 31 och den 15 okt. § 24. — ³⁾ Se 1899 års berättelse pg. 12. — ⁴⁾ Drks skrif. N:o 252 af den 24 okt. — ⁵⁾ Stfs prot. den 5 nov. § 13. — ⁶⁾ D:o d:o den 21 maj § 13.

Efter att hafva erhållit yttranden i saken af Vattenlednings- och Byggnadskontoren samt uppgift från stadens gasverk öfver kostnaden för flyttning af det gasrör jemte tvenne gatulyktor, hvilket löper under gatan utanför Polyteknikum, äfvensom genom en tillförordnad nämnd låtit värdera den mark, som skulle af Sandvikstorget eller rättare Abrahamsgatan afstås, hvarigenom allt blifvit utredt, att kostnaden för flyttningen af tvenne infallsbrunnar, af ett under sagda gata nedlagdt vattenledningsrör och af gasledningen skulle belöpa sig till resp. 300, 5,700 och 600 mark samt att sjelfva den afträdande marken till en area af 1,253.250 efter ett pris af 50 mark per m² skulle motsvara ett kapitalbelopp af 62,664 mark, föreslog¹⁾ Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige uti svarsskrivelse till Industristyrelsen ville meddela: att Fullmäktige för den händelse af ändamålet föranledd ändring i stadsplanen kan erhållas, äro villiga att å stadens vägnar tillåta en sådan utvidgning af Polytekniska institutets hus å Abrahamsgatan, som i hufvudsak anges af de Industristyrelsens skrivelse åtföljande ritningar under följande vilkor, nämligen: att statsverket med inalles 6,600 mark ersätter kostnaderna för häraf betingade flyttningar af vatten-, kloak- och gasledningar jemte till dem hörande inrättningar; att statsverket förbinder sig att för en allmän sqvär upplåta det område af institutets nu egande tomter, hvilket komme att falla emellan de föreslagna nya flygelbyggnaderna; samt att staden berättigas att på statsverkets bekostnad i enlighet med framdeles skeende öfverenskommelse anlägga och underhålla en sådan mot Sandvikstorget vettande plantering mellan nämnda flygelbyggnader, som af de företedda ritningarna antydes. Och beslöto²⁾ Stadsfullmäktige på beredningsutskottets förslag afgifva sitt utlåtande i enlighet med denna Drätselkammarens framställning.

Uti en till Stadsfullmäktige stäld, till Drätselkammaren för yttrande och vidare befordran inlemnad skrift af den 21 Februari hade Skeppsbefälhafvareföreningen härstädes anhållit på särskilda i skriften närmare framhållna skäl, att Stadsfullmäktige ville utan anspråk från kommunens sida på godtgörelse åt föreningen afstå en byggnadstomt för uppförande af ett sjömanshem i Helsingfors. Vid i anledning häraf utaf Drätselkammaren förordnad³⁾ syn och värdering af någon för ändamålet lämplig tomt i kvarteret N:o 161 å Skatudden hade synemännen enats om att till tomt för ifrågasatta sjömanshem föreslå tomten N:o 3 vid Slottsgatan i

Kostnadsfri
tomt för ett sjö-
manshem.

¹⁾ Drks skrif. N:o 217 af den 5 sep. — ²⁾ Stfs prot. den 17 sep. § 30. — ³⁾ Drks prot. den 14 mars § 14.

nämnda kvarter, hvilken tomt hade en areal af 1,493,757 m² och efter ett pris af 20 mark per m² skulle hafva ett värde af 29,875 mark 14 penni. Enär Drätselkammaren emellertid fann denna, visserligen med afseende å dess läge för ändamålet synnerligen passliga tomt, något för stor, anmodade Kammaren Byggnadskontoret att uppgöra förslag till sådan ny indelning af de vid Slottsgatan ännu odisponerade tomterna N:ris 3 och 5, att de i st. f. två skulle blifva tre till antal, hvarigenom en tomt för sjömanshemmet af ungefär 1,000 m² areal kunde erhållas. Och då Byggnadskontorets i anledning häraf till Kammaren inlemnade karta till stadsplans förändring för Skatudden samt upptog en dylik mindre tomtindelning icke blott uti ifrågavarande kvarter N:o 161, utan ock i särskilda andra kvarter, hvarest ännu oförsålda tomter funnos, hvilket Drätselkammaren fann väl betänkt, föreslog¹⁾ Kammaren hos Stadsfullmäktige, att Fullmäktige ville till Skeppsbehållhafvareföreningen i Helsingfors afgiftsfritt öfverlåta tomten N:o 3 vid Slottsgatan i kvarteret N:o 161, till den area denna tomt erhöle efter Byggnadskontorets nya tomtindelning af kvarteret; samt att Stadsfullmäktige samtidigt ville taga i öfvervägande, huruvida skäl till en sådan förminskning af tomtstorleken å särskilda andra odisponerade tomter å Skatudden förelåge, som af åberopade karta frangick.

Sedan Stadsfullmäktige remitterat²⁾ handlingarna i ärendet till Helsevårdsnämnden, för inhemtande af dess utlåtande, behandlades³⁾ ärendet ännu tvenne gånger under året af Stadsfullmäktige, men blef något definitivt beslut deri icke ännu fattadt.

Fråga om kostnadsfri tomt för nykterhetsföreningen Kilpi.

I enlighet med Drätselkammarens i ärendet afgifna yttrande⁴⁾ rörande en till Stadsfullmäktige af nykterhetsföreningen Kilpi inlemd ansökan, att föreningen finge, om möjligt afgiftsfritt, sådan tomt af staden, der föreningen kunde åt sig uppföra ett tillräckligt stort och för allmänheten beqvämt hus, i hvilket syfte föreningen ock föreslog, att å platsen för Arkadia teatern, som snart skulle komma att nedrifvas, skulle upplåtas en för föreningen tillräckligt rymlig tomtplats, blef ansökningen af Stadsfullmäktige afslagen⁵⁾.

Fråga om kostnadsfri tomt för Kristliga föreningen af unge män.

Efter af Drätselkammaren inhemtadt utlåtande⁶⁾ rörande en af Kristliga Föreningen för Unge Män hos Stadsfullmäktige gjord ansökan, att åt föreningen i och för uppförande af ett eget hus måtte af staden afgifts-

¹⁾ Drks skrf. N:o 147 af den 9 maj. — ²⁾ Stfs prot. den 21 maj § 15. — ³⁾ D:o d:o den 15 okt. § 15 och den 5 nov. § 12. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 135 af den 2 maj. — ⁵⁾ Stfs prot. den 21 maj § 19. — ⁶⁾ Drks skrf. N:o 108 af den 28 Mars.

fritt öfverlätas någondera af de obebyggda tomterna N:o 6 eller N:o 8 vid Bangatan, beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige på beredningsutskottets förslag meddela sökandene, att ifrågavarande tomter icke kunde för ändamålet upplåtas, hvarför och då sökandene ej framlagt någon ekonomisk plan för företagens realiserande, Stadsfullmäktige för närvarande icke ville ingå i pröfning af ansökningen i öfrigt.

Till Drätselkammarens utlåtande hade öfversändts en till Stadsfullmäktige den 18 April inlemnad skrift, hvori föreningen Arbetets Vänner i Helsingfors anhålla om att emot möjligast låga arrendeafgift erhålla dispositionsrätt till något eller några af kvarteren N:ris 320, 326 och 327 i Berghäll, till ett område å Råstad—Humleberg samt till södra delen af kvarteret N:o 122 invid Ärtholmsgatan; äfvensom att, ifall någon eller några af ofvan anförda platser skulle till föreningen upplåtas, rätt för föreningen att öfverlåta arrendet till ett af Stadsfullmäktige godkänt bolag, bildadt för uppförande af arbetarebostäder, till hvilka genom småningom skeende inbetalningar de i desamma bosatta arbetarene kunna förvärfva sig eganderätt. Efter erhållet yttrande i ärendet af Byggnadskontoret föreslog ²⁾ Drätselkammaren, att ifrågavarande ansökningsskrift icke måtte föranleda till någon särskild åtgärd från Stadsfullmäktiges sida; och beslöto ³⁾ Fullmäktige på beredningsutskottets hemställan att, enär närmare utredning angående det tillernade företagens realiserande saknades, afböja ansökningen.

Uti en till Stadsfullmäktige genom Magistraten inlemnad skrift af den 4 Januari hade Aktiebolaget Folkhemmet anhållit ej mindre, att bolaget blefve efterskänkt nu resterande arrendeafgälder till staden för den af bolaget disponerade tomten N:o 4 i VIII:de kvarteret af Hermanstad I, utan ock för framtiden få arrendefritt innehafva tomten. Uti Drätselkammaren affordradt utlåtande i ärendet uppgifves ⁴⁾ det resterande arrendet för åren 1894, 1895 samt 1898 och 1899 till inalles 528 mark 88 penni, och föreslås, med afseende derå att förstäderna å Gumtäcktt fortfarande höra till Helsinge kommun, hvarföre staden tillsvidare borde inskränka sina äfven för alla humanitära ändamål afsedda tillgöranden derstädes till det oundgängligaste, ehuru Kammaren ingalunda vill förneka det beaktansvärda uti Aktiebolaget Folkhemmets sträfvanden, att endast härintills resterande arrendeafgifter till staden för ifrågavarande tomt af-

Föreningen Arbetets Vänner anhållan om dispositionsrätt till särskilda områden för uppförande af arbetarebostäder.

Aktiebolaget Folkhemmet i Hermanstad ansökan om efterskänkande af arrendet för tomten N:o 4 i VIII:de kvarteret af Hermanstad.

¹⁾ Stfs prot. den 10 april § 4. — ²⁾ Drks skrf. N:o 30 af den 24 jan. — ³⁾ Stfs prot. den 12 feb. § 7. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 28 af den 24 jan.

kortas, men frågan om arrendefrihet för tomten lemnas beroende på ny ansökan, sedan Guntäckt blifvit underlagdt staden. Till detta förslag biföllo ¹⁾ Stadsfullmäktige, dock med vilkor att sökandene inom årets utgång uppgöra nytt arrendekontrakt om tomten N:o 4 i VIII:de kvarteret och dessutom underkasta sig de vilkor, som af Stadsfullmäktige den 7 Juni 1900 bestämdes för dispositionsrätten till tomten N:o 2 i samma kvarter eller att tomten af bolaget inhägnas och på lämpligt sätt förskönas, med staden förbehållen rätt att, när så påfordras, komma i besittning af området.

Fråga om en ny villalott å Mejlans hemman.

Vid Drätselkammarens sammanträde den 23 November 1899 hade jernvägstjenstemannen Emil Widnäs anhållit att få till bebyggande arrendera en villaplats å Mejlans hemman vid Fölisövägen midt emot villan Laaksola; och hade i anledning häraf Drätselkammaren låtit anställa syn å platsen. Och då synemännen föreslagit att, ehuru de af Stadsfullmäktige till villalägenheter å denna del af Mejlans hemman bestämda lotter redan voro disponerade, äfven den å en syneinstrumentet närsluten karta med N:o 10:a betecknade egolotten af 0,687 hektars areal skulle på enahanda tid och öfriga vilkor samt mot ett minimiarrende af 100 mark per år utarrenderas, förfrågade ²⁾ sig hos Stadsfullmäktige Drätselkammaren, ehuru sökanden visserligen icke fullföljde sin afsigt men professor A. Palmberg i stället anmält sig hugad att arrendera ifrågavarande villalott, huruvida Fullmäktige i likhet med Kammaren funne skäl för en dylik ny villalotts utbrytande ur Mejlans hemman. På beredningsutskottets förord afböjde ³⁾ Stadsfullmäktige emellertid förslaget.

Friare dispositionsrätt till Blekholmsgrundet.

Då Stadsfullmäktige år 1885 i enlighet med Drätselkammarens derom gjorda framställning beviljade Nyländska Jaktklubben arrenderätt till Blekholmsgrundet för en tid 30 år mot det låga arrendet af 100 mark per år, skedde detta i afsigt att uppmuntra segelsporten på orten och förelåg derföre äfven allt skäl att då binda arrenderätten vid det förbehåll att „holmen under hela arrendetiden stannar i Jaktklubbens besittning“, på grund hvaraf punkt 12 i arrendekontraktet tillkommit. Men emedan sagda bestämning deri gjorde det för Jaktklubben omöjligt att till säkerhet för det lån, klubben varit tvungen upptaga i och för uppförande å holmen af en ny tidsenlig paviljong vinna inteckning deri, hade klubben hos Drätselkammaren anhållit om åtgärd derhän, att klubben

¹⁾ Stfs prot. den 12 feb. § 6. — ²⁾ Drks skrf. N:o 8 af den 3 jan. — ³⁾ Stfs prot. den 22 jan. § 10.

bekomme för dylik inteckning erforderlig s. k. friare dispositionsrätt till holmen. Drätselkammaren hemställde ¹⁾ för den skull hos Stadsfullmäktige om bemyndigande att göra sådan ändring uti det för Blekholmsgrundet gällande arrendekontraktet, att friare dispositionsrätt till lägenheten kunde utfärdas; och beviljades ²⁾ Kammaren också på beredningsutskottets förslag detta bemyndigande.

Genom Magistratens skrifvelse af den 18 Mars med Guvernörsembe-
tets i länet remiss hade Stadsfullmäktige affodrats yttrande i anledning
af Civilexpeditionens i Kejsrerliga Senaten skrifvelse af den 5 i samma
månad, uti hvilken skrifvelse förfrågas, huruvida staden vore villig att
utan ersättning eller för ett jemförelsevis lägre pris till kronan afstå hela
pvarteret N:o 128 samt tomterna N:ris 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 16 och 18
af kvarteret N:o 129 jemte den emellan dessa kvarter liggande till gata
projekterade mark i 7:de stadsdelen, eller eventuelt något lämpligt om-
råde å Fjelldal, till plats för ifrågasatta byggnader för särskilda afdelnin-
gar af allmänna sjukhuset i Helsingfors; äfvensom huruvida icke Helsing-
fors kommun kunde, tillsvidare och intill dess frågan om val af tomt för
sagda sjukhusafdelningar m. m. blefve slutligen afgjord, så begå, att de
för ändamålet ifrågakommande staden tillhöriga tomtområdena ej till nå-
gon öfverlätas; och hade af Drätselkammaren infodrats utlåtande i detta
ärende.

Tomtplats för
statsverkets
sjukhusbyggnader.

I afgifvande ³⁾ sådant anför Drätselkammaren följande. Enär det i
7:de stadsdelen föreslagna området är i sin helhet disponibelt, kunde det
oek till statsverket för meranämnda ändamål omedelbart afstås. Kvarteret
N:o 128 och åstundade tomter i kvarteret N:o 129 samt den emellan dessa
kvarter liggande delen af Petersgatan innehafva sammanlagdt en areal
af 34,486,054 m² och hafva vid en af Drätselkammaren föranstaltad syn
och värdering af synemännen uppskattats efter ett enhetspris, varierande
emellan 12 och 23 mark för m², till in summa 635,939 mark och 61 penni.
Stadens sjelfkostnader åter för den till största delen redan utförda pla-
neringen samt för anlagda aflopps- och vattenledningar stiger, efter af-
drag af icke ifrågakommande del af Petersgatan, enligt af Byggnads-
och Wattenledningskontoren inhemtade uppgifter till inalles 109,300 mark.
Att till statsverket fullkomligt afgiftsfritt afstå marken finner Drätselkam-
maren icke skäl; ty ehuru Helsingfors kommun af de här förlagda kro-

¹⁾ Drks skrif. N:o 14 af den 10 jan. — ²⁾ Stfs prot. den 22 jan. § 13. — ³⁾ Drks skrif. N:o 184 af den 27 juni.

nan tillhöriga sjukhusen fortfarande har — och isynnerhet tidigare haft — en viss fördel framför andra orter i ländet, har staden numera sjelf nödgats anlägga och underhålla jämförelsevis stora och kostsamma kommunala sjukhus. Vid anspråket å godtgörelsen för marken kunde dock skälig reduktion göras i betraktande af den nytta kommunen antagligen komme att hafva af anläggningen. Och föreslår Drätselkammaren i sådant afseende att det lägsta enhetspriset af 12 mark per m² skulle läggas till grund för beräkningen af löseskilling för marken, hvadan hela lösen komme att uppgå till 437,832 mark 65 penni. Då det slutligen icke kan ligga i kommunens intresse att för statsverkets räkning för längre tid hålla tomterna osålda, borde definitivt svar afgifvas före den 1 instundande November. Drätselkammaren föreslår att Fullmäktige ville afgifva sitt yttrande i frågan i hufvudsaklig öfverensstämmelse med det anförda.

Stadsfullmäktige beslöto ¹⁾ äfven sålunda afgifva sitt yttrande, dock så att tiden, inom hvilken statsverkets svar borde afgifvas, skulle utsträckas till utgången af år 1902, hvarjemte i Stadsfullmäktiges skrifvelse skulle tydligt framhållas, att beslutet innebure ett betydande bidrag ifrån staden, enär enhetspriset för marken så väsentligen reducerats från det gångbara.

Gatuunderhållets öfvertagande af staden.

Sedan särskilda gårdsegare hos Stadsfullmäktige ansökt att staden, på grund af förordningen af den 4 Maj 1896 angående öfverenskommelser mellan kommun och tomtägare om gatuunderhållets öfvertagande af kommunen, ville åtaga sig det framtida underhållet af deras gatuandelar, blefvo dessa ansökningar af Fullmäktige i afseende å författningsenlig behandling remitterade till Drätselkammaren, hvarefter Kammaren för den i 1 § af nämnda förordning förutsatta uppskattning af den årliga medelkostnaden för ifrågakomna tomters gatuunderhåll till värderingsmän förordnade herrar K. R. Åström, Th. Tallqvist och G. Idström. I en till Kammaren inlemnad skrift hade derpå desse värderingsmän icke allenast uttalat sin uppfattning om nuberörda författnings innebörd, utan äfven föreslagit särskilda normer, hvilka efter värderingsmännens åsigt borde af Fullmäktige fastställas för att sedermera tjena till efterrättelse vid behandlingen af ärenden utaf berörda beskaffenhet. Dessa normer lyda enligt Drätselkammarens formulering som följer:

1:o) Att staden för framtida underhåll skulle öfvertaga icke blott

¹⁾ Stfs prot. den 17 sep. § 6.

nyligen omlagd, resp. fullkomligt nylagd gata, utan ock förfallen gata, som omedelbart eller kort efter öfvertagandet af staden måste omläggas.

2:o) Att staden i det förra fallet skulle för det framtida underhållet af gatan tillgodoräkna sig en ersättning enligt tabell I och uti det senare enligt tabell II uti nämnda skrift.

3:o) Att de vid gatuunderhåll oundgängliga omlägningsperioderna för ersättningsbeloppens bestämmande i allmänhet skulle antagas till 5 å 8 år för makadamiserad gata, till 10 å 12 år för gata belagd med fältsten, till 25 å 30 år för nubbstens gata samt till 15 år för asfalttrottoir och 25 å 30 år för nubbstens trottoir.

4:o) Att uti nämnda tabeller förekommande ränteprocent å såväl staden förskotterade medel som å influtna årliga betalningar skulle hållas vid 4 å 4,5.

5:o) Att då öfvergång förestode från ett sämre och billigare gatu-beläggingsmaterial, fältsten, till ett solidare och dyrare, nubbsten, sådant tillvägagående skulle tillämpas: a) att för gator i stadens centralare delar ovilkorligen fordrades beläggning med nubbsten, i hvilket fall gårdssegaren, för den händelse gatan ej vore med sådant material belagd, skulle, förutom de årliga inbetalningarna, affordras en betalning en gång för alla af 4,85 mark per m² gata; b) att för sådana gator, för hvilka förut-sättas kunde, att de senast inom 10 år, efter det underhållet af desamma öfvertagits af staden, borde beläggas med nubbsten, den årliga underhållskostnaden skulle beräknas för nubbstensgata, men gårdsegaren i öfrigt fullkomligt befrias från godtgörelse till staden för kostnaden för gatans omläggning med detta material; och c) att underhållskostnaden för alla öfriga gator skulle beräknas så, som om de för all framtid komme att förblifva med fältsten belagda, så att kostnaden för dessa gators framtida omläggning med nubbsten således uteslutande komme att drabba staden.

6:o) Att med undantag för statsverkets och andra publika byggnaders gatuandelar enskilda gatulotter ej skulle af staden för underhåll öfvertagas, utan endast hel gata från tvärgata till tvärgata.

7:o) Att underhållet af trottoir borde följa underhållet af körbanan åt.

8:o) Att i allmänhet icke andra trottoirer skulle af staden för underhåll öfvertagas än sådana, som äro försedda med en huggen kantsten och för öfrigt belagda med antingen huggen II:a nubbsten eller asfalt.

9:o) Och att, för händelse trottoir vid stadens öfvertagande icke

vore af nyssnämnda beskaffenhet, utan måste af staden omläggas, gårdsegaren, i konformité med förslaget under a punkt 5, vore skyldig en godtgörelse till staden en gång för alla af resp. 9,84; 9,72 och 9,42 mark per m² för nubbstens trottoir samt 2,90, 2,58 och 2,14 mark per m² för asfalttrottoir.

Jemte det Drätselkammaren i det syfte, värderingsmännen äskat, till Stadsfullmäktige öfversände¹⁾ deras förberörda förslag, upplyste Kammararen tillika, att Kammararen i hufvudsak omfattat deri uttalade åsigter. Dervid ansåg Kammararen emellertid sig böra framhålla, att enligt Kammararens förmenande gårdsegarene icke borde i något afseende uppmuntras att låta staden förskottera kostnaderna för gatuomläggningarna. För undvikande häraf borde därför enligt Kammararens åsigt i hvarje särskildt fall beräkningar i öfverensstämmelse med de i förslagsställarenes skrift anförda exempel anställas och sådan utjemning göras att gårdsegarenes kostnader oberoende af betalningssättet blefve lika stora. Genom någon allmän formel kunde detta dock så mycket mindre åstadkommas, som ränteprocenten å upplånade medel vid olika tider betydligt varierade.

Vid sammanträde den 16 Januari 1900 uppdrogo Fullmäktige åt ett särskildt tillsatt utskott att med betänkande i ärendet inkomma; och föreslår utskottet uti det på grund häraf tillkomna förslaget²⁾, att Stadsfullmäktige ville, i afseende å gatuunderhållets öfvertagande af staden besluta:

1:o) att vid de värderingar, som böra föregå afslutandet af öfverenskommelse beträffande sagda underhåll nedanstående formel följes:

$$x = y_m + y'_n + c = \frac{r P^m}{P^r - 1} S + \frac{r P^n}{P^r - 1} A + c,$$

der m = antalet år, som vid tiden för uppgörelsen förgått, sedan nytt stenmaterial anskaffats, samt

n = antalet år, som vid tiden för uppgörelsen förgått, sedan senaste omläggning; och

hvarvid följande konstanter fastställas:

P = procenten för betalningarnas förräntning;

¹⁾ Drks skrif. N:o 263 af den 14 dec. 1899 (Stfs tryckta handl. N:o 52 för 1899). —

²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 10.

- $\left\{ \begin{array}{l} S = \text{nytt stenmaterials värde;} \\ t = \text{nytt stenmaterials förslitningstid;} \\ A = \text{den nya omläggningskostnaden;} \\ T = \text{tiden mellan två på hvarandra följande omläggningar, samt} \\ c = \text{den årliga underhållskostnaden af den färdiga gatan;} \end{array} \right.$

2:o) att af dessa konstanter räntefoten bestämmes till 4,5 % samt de öfriga, med ledning af hvad utskottet ofvan uttalat, under noggrant beaktande tillika af alla å uppskattningen verkande särskilda omständigheter;

3:o) att, i händelse fråga är om gata, der körbanans beläggning med nubbssten förestår före den 1 Januari 1916, afgiften skall beräknas såsom vore gatan belagd med oförmälda dyrare material; jemte det ifall dylik beläggning är att emotses inom fem år, en motsvarande tillskottsavgift i ett för allt för det dyrare materialet affordras gårdsegarene; hvaremot underhållskostnaden för öfriga gator skall bestämmas såsom om de för all framtid komme att vara belagda med fältsten;

4:o) att underhållet af trottoar bör följa underhållet af körbanan åt;

5:o) att afgiften för underhållet af trottoar vid gata, der körbanans beläggning med nubbssten förestår före den 1 Januari 1916, skall beräknas såsom vore trottoaren försedd med huggen kantsten samt belagd med antingen huggen II:a nubbssten eller asfalt; jemte det i händelse trottoarens omläggning till sådan beskaffenhet måste förväntas inom fem år, motsvarande tillskottsbetalning i ett för allt hos gårdsegarene uppdebiteras; samt

att Stadsfullmäktige ville anmoda Drätselkammaren att framdeles vid försäljning af staden tillhörig tomt i sammanhang med köpslutet förbehålla staden rätt att öfvertaga gatuunderhållet emot afgift, beräknad såsom ofvan sagts.

Vid ärendets första föredragning beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige, att godkänna momenten 1, 2 och 4 äfvensom den sista klämman, men att momenten 3 och 5 skulle återremitteras till utskottet i afseende å deras förtydligande i sådant syfte, att deri oförmälda beräkning afsåge körbanans beläggning med nubbssten på grund af beslut, fattadt innan kontrakt med gårdsegare göres; samt att anmoda utskottet att såsom 6:te moment införa en kläm af innehåll att den tid, inom hvilken de fastställda normerna för gatuunderhållsavgiftens utgörande komme att lända till efterrättelse, ut-

¹⁾ Stfs prot. den 12 mars § 20.

sättes till 15 år, hvarefter dessa normer skulle underkastas sådan revision, som vunnit erfarenhet om förändrade tidsförhållanden påkallade, hvilken revision dock icke finge rubba rättsförhållandet mellan staden och de gårdsegare, med hvilka kontrakt redan ingåtts.

På grund häraf utgaf utskottet ytterligare tvenne betänkanden ¹⁾, och godkände ²⁾ Stadsfullmäktige slutligen följande ändrade lydelse för momenten 3:o och 5:o):

3:o) att underhållskostnaden för gata bestämmes såsom om gatan för all framtid komme att vara belagd med enahanda gatläggningsämne som vid tidpunkten för afgiftens fastställande, dock att, der öfvergång till dyrare material pröfvas böra ega rum inom tio år efter nästnämnda tidpunkt, afgiften beräknas med oförmälda dyrare material till grund, jemte det en motsvarande tillskottsavgift i ett för allt för det dyrare materialet affordras tomtegren;

5:o) att underhållsavgiften för trottoar beräknas såsom vore trottoaren försedd med huggen kantsten samt belagd med antingen huggen secunda nubbssten eller asfalt, och att, i händelse trottoaren vid uppgörandet af aftalet om underhållets öfverlemnande åt staden ej är af nyssnämnd beskaffenhet men dess omläggning härtill pröfvas förestå inom tio år derefter, motsvarande tillskottsbetalning i ett för allt hos tomtegrenen uppdebiteras; samt tillades ett så lydande 6:te moment att de fastställda normerna för gatuunderhållsavgiftens utgörande skola lända till efterrättelse intill den 1 Januari 1916, före hvilken tidpunkt dessa normer böra underkastas nödig, af vunnit erfarenhet och ändrade tidsförhållanden påkallad revision, hvilken revision dock icke får rubba derförinnan mellan staden och tomtegrenen i ämnet afslutade aftal.

Fråga om förbättring af belysningen å Parkgatan.

Uti en skrift af den 14 Januari hade särskilda gårdsegare vid Parkgatan hos Stadsfullmäktige anhållit om åtgärders vidtagande för förbättring af belysningen å Parkgatan, hvilken för närvarande belyses af 7 stycken äldre s. k. Forselleska lampor; och hade Stadsfullmäktige anmodat ³⁾ Drätselkammaren att, efter inhemtande af Styrelsens för stadens belysningsverk yttrande, inkomma med utlåtande i ärendet. I aflåtande ⁴⁾ sådant, bilagdt med nämnda styrelses yttrande, hemställer Drätselkammaren, att Fullmäktige ville bemyndiga denna styrelse att af omhänderhavande medel använda ett belopp af ända till 4,200 mark för utförande

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:ris 17 och 23. — ²⁾ Stfs prot. den 2 juli § 17. — ³⁾ D:o d:o den 12 feb. § 12. — Drks skrf. N:o 88 af den 7 mars.

enligt dess förslag under året af en hufvudledning för gas under Parkgatan för belysande af densamma, samt att uti sitt förslag för nästkommande års utgiftsstat upptaga detta anslag. På beredningsutskottets förslag beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige dock afböja ansökning, men anmoda Styrelsen för belysningsverket att vid uppgörande af förslag till följande års budget för gasbelysningen taga under öfvervägande, i hvilka trakter af staden sagda belysning vore i behof af förbättring.

På beredningsutskottets förslag fattade ²⁾ Stadsfullmäktige i förstärkt antal i frågan om uppförande af ett folkskolehus å Wallgård ³⁾ följande beslut: att låta uppföra ett nytt folkskolehus å lotten N:o 7 af villaområdet Wallgård i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de i utskottsberäkningen N:o 13 för år 1900 åberopade såsom förslaget N:o 1 betecknade ritningarna; samt att för ändamålet använda ett belopp af ända till 239,500 mark att bestridas med lån på längre återbetalningstid än två år; äfvensom bemyndiga ordinarie Stadsfullmäktige att utverka fastställelse af beslutet och vidtaga öfriga deraf påkallade åtgärder. Och beslöto omedelbart härefter sistnämnde Stadsfullmäktige att till högvederbörlig ort ingå med häraf betingad underdänig hemställan. Uti Magistratens skrifvelse af den 11 Maj underrättades ⁴⁾ sedermera Stadsfullmäktige, att Kejsarliga Senaten, jemlikt Civilexpeditionens den 29 April till Guvernören i länet aflättna och Magistraten delgifna skrifvelse, vid nästsagda dag skedd fördragning af ärendet funnit godt förstärkte Stadsfullmäktiges ofvanberörda beslut gilla och fastställa.

Folkskolehus å
Wallgård.

På beredningsutskottets förslag beslöto ⁵⁾ Stadsfullmäktige i förstärkt antal, att enär Drätselkammaren ännu icke inkommit med förslag angående tidpunkten, ordningen och sättet för Långa brons ombyggnad ⁶⁾, adjournera frågan härom till annat sammanträde samt emellertid tillsätta ett af fem personer bestående särskildt utskott, hvori äfven förstärkte Stadsfullmäktige skulle inväljas, för att underkasta frågan ytterligare beredning; och skulle det särskilda utskottet anmodas jemväl taga i öfvervägande, huruvida icke utlysandet af en pristäffan vore önskelig för frågans lyckliga lösning.

Ombyggnad af
Långa bron.

Uti det på grund häraf tillkomna utskotts beräkningen ⁷⁾ föreslås, att förstärkte Stadsfullmäktige ville besluta: att låta ombygga Långa bron

-----
¹⁾ Stfs prot. den 12 mars § 8. — ²⁾ D:o d:o den 26 feb. § 1. — ³⁾ Se 1900 års berättelse pg. 26. — ⁴⁾ Stfs prot. den 21 maj § 1. — ⁵⁾ D:o d:o den 26 feb. § 2. — ⁶⁾ Se 1900 års berättelse pg. 22. — ⁷⁾ Stfs tryckta handl. N:o 28.

i öfverensstämmelse med Byggnadskontorets förslag med de ändringar deri, som ofvan af utskottet förordats, bestående förnämligast i minskning af brons bredd till 22,5 m. och förstärkning af grunden för landfästena; att godkänna närslutna genom utskottets försorg uppgjorda ritningar för bron; att för byggnadsarbetet, incl. den nuvarande brons rifning och uppförande för byggnadstiden af en provisionel bro, anslå ett belopp af ända till 824,160 mark, att bestridas med lån på längre återbetalningstid än två år; samt att åt ordinarie Fullmäktige öfverlemna att ej mindre utverka fastställelse å förstärkte Fullmäktiges beslut beträffande lånefrågan än vidtagna öfriga, af ärendet föranledda åtgärder.

Under förutsättning att dessa utskotts förslag godkännas, borde ordinarie Stadsfullmäktige besluta: att utverka fastställelse å förstärkte Fullmäktiges ofvan omordnade beslut beträffande lånefrågan; samt att tillsätta en kommission af tre ledamöter, under hvars inseende detaljritningar till brons ombyggnad skulle af Byggnadskontoret utarbetas samt arbetet i öfrigt, enligt stadgadt program, utföras, dervid kommissionen, i de afseenden sådant erfordrades, egde till Stadsfullmäktige inkomma med yttrande och förslag. Någon pristäflan rörande projekt till brons ombyggnad hade utskottet ansett icke böra ifrågakomma.

Då vid sammanträde af förstärkte Stadsfullmäktige för fattande af beslut i anledning af utskottets förslag under diskussionen framhållits, att det under rådande förhållanden vore tvifvelaktigt, huruvida staden borde skrida till utförande af ett så kostsamt byggnadsföretag som det ifrågavarande, samt hemstälts om icke en ombyggnad af träbron kunde verkställas i samma material, men till något större bredd än dess förra, hvarför kostnaden skulle uppgå till omkring 50,000 mark eller således icke nämnvärdt öfver räntan på det belopp, som brons ombyggnad af sten enligt utskottets projekt skulle erfordra, beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige återremiss till utskottet, som egde taga det väckta förslaget i öfvervägande. I öfverensstämmelse med utskottets förnyade förslag ²⁾ beslöto ³⁾ förstärkte Stadsfullmäktige ock, att låta frågan beträffande ombyggnad af Långa bron för medel, upplånade på längre tid än två år, för närvarande förfalla; och beslöto ordinarie Stadsfullmäktige att låta ombygga ifrågavarande bro af trä med bibehållande af dess nuvarande bredd samt åt budgetsutskottet uppdraga att anvisa för ändamålet erforderligt anslag, 45,000 mark, i näst-

---

¹⁾ Stfs prot. den 26 nov. § 1. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 37. — ³⁾ Stfs prot. den 17 dec. § 1.

instundande års budget. Derjemte uppdrogs åt budgetsutskottet att inkomma med yttrande och förslag om anvisande af anslag för betäckande af de kostnader, hvilka Byggnadskontoret förskottsvis användt till förberedande arbeten i och för Långa brons ombyggnad i sten. Och godkände¹⁾ Stadsfullmäktige vid fastställande af budgeten för år 1902 budgetsutskottets i sådant afseende afgifna förslag, nämligen att den i och för Långa brons projekterade ombyggnad af sten lösbrutna stenen, utgörande omkring 505 m³ skulle öfverföras till stadens förråd af byggnadsmaterialier med ett värde af 7,575 mark samt att ett anslag af 6,503 mark 50 penni skulle af Stadsfullmäktiges dispositionsmedel för år 1901 beviljas till betäckande af öfriga, för brons ombyggnad förskottsvis ur stadskassan bestridda kostnader.

Uti skrifvelse till Fattigvårdsstyrelsen för den 2 September 1900 hade läkaren vid stadens arbets- och fattiggård, Doktorn Jarl Hagelstam framhållit, hurusom bristen på utrymme inom den med arbets- och fattiggården förbundna anstalten för sinnessjuka för hvarje dag gjorde sig allt mera kännbar, i det att de akuta fall af sinnessjukdomar, hvilka vore i trängande behof af omedelbar anstaltsvård och för hvilka plats i anstalten förty söktes, syntes befinna sig i ständigt tilltagande, medan å andra sidan de kroniska fall, hvilka jämväl vore i trängande behof af vård, ingalunda minskades, utan tvärtom antalet af sådana patienter, som måste för beständigt kvarhållas i anstalten, äfven befunne sig i ständigt stigande, och hade Doktorn Hagelstam tillika hemställt om skyndsam åtgärd till afhjelpande af antydda brist, enär i annat fall såväl kroniska som akuta fall af sinnessjukdom af den mest ömmande beskaffenhet måste hänvisas till polisens omsorg under erkännande af omöjligheten för Helsingfors stad att gentemot dem fullgöra sin legala sjukvårdspligt.

Frågan om uppförande af ett kommunalt sinnessjukhus för staden.

Med föranledande häraf anför Fattigvårdsstyrelsen i skrifvelse till Stadsfullmäktige af den 18 Februari, att styrelsen till en början sökt bereda en del af internerne i arbets- och fattiggårdens dårvårdsafdelning inträde i statens sinnessjukhus, och i sådant afseende först hos Medicinalstyrelsen och sedermera, på anvisning af densamma, hos föreståndarene för Lappvikens, Fagernäs och Pitkäniemi centralanstalter ansökt om platser i nyssnämnda sjukhus, men med det resultat att endast tre sinnessjuka, de der lidit af akut sinnessjukdom, kunnat öfverflyttas till Pitkäniemi centralanstalt, hvaremot öfriga centralanstalter förklarar sig icke kunna

¹⁾ Stfs prot. den 19 dec. § 4.

emottaga några patienter från berörda dävårdsafdelning. Då sålunda möjlighet icke förefans att med anlitande af statens inrättningar afhjelpa bristen på utrymme i fattiggårdens sinnessjukanstalt, ansåg fattigvårdsstyrelsen annan utväg icke återstå än att uppföra ett ytterligare sjukhus för sådana sinnessjuka, som böra på stadens bekostnad underhållas och vårdas.

Och fäste i sammanhang härmed Fattigvårdsstyrelsen Stadsfullmäktiges uppmärksamhet på ett missförhållande, som vidlåder arbets- och fattiggårdens sjukhus, nämligen det att med tuberkulos behäftade sjuka derstädes icke kunna afskiljas från andra patienter. På grund häraf och andra uti skrifvelsen närmare anförda skäl öfverlemnade Fattigvårdsstyrelsen till Stadsfullmäktiges pröfning och afgörande: huruvida icke å någon plats utanför staden kunde uppföras ett kommunalt sinnessjukhus, afsedt att tillika utgöra en centralpunkt för öfvervakande af i närheten utackorderade sinnessjuka, samt en särskild tuberkulospaviljong med gemensam ekonomiförvaltning.

I anledning af förestående framställning tillsatte ¹⁾ Stadsfullmäktige ett särskildt utskott med uppdrag att till Fullmäktige inkomma med betänkande i ärendet. Ett dylikt betänkande ²⁾ afgafs äfven af utskottet; och då Fattigvårdsstyrelsen emellertid för afhjelpande af det öfverklagade missförhållandet begynt utackordera dertill lämpliga sinnessjuka på landet samt föreståndaren för fattiggården för sin del ansåg förfarandet att i familjer på landsbygden placera sinnessvaga, de der ej äro alltför osnygga, våldsamma eller eljes vådliga för sin omgifning, vara att föredraga framför deras vård i en anstalt, der de sjuka ofta verka störande på hvarandra; att också redan under den korta tid, som de sjuka i fråga tillbragt utom anstalten, en förbättring i deras sinnestillstånd synes hafva åstadkommits; att kostnaden för hvarje utackorderad person kan beräknas i rundt tal till 392 mark för året, medan hvarje i stadens dävårdsinrättning internerad patient kostar staden i det närmaste 592 mark; att anförda utackorderingskostnad dessutom synes kunna, genom att flere patienter lemnas i samma tillsyningsmans vård, ytterligare något nedbringas; att för tillfället å fattiggårdens sinnessjukhus finnas lediga platser för 8 qvinnor och lika många män; samt att af de i anstalten intagna, efter läkarens vid anstalten åsigt, ännu 6 qvinnor kunde på landsbygden utackorderas, så föreslog utskottet beträffande denna del af ärendet, att Stadsfullmäktige

---

¹⁾ Stfs prot. den 12 mars § 22. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 31.

ville låta frågan om uppförande af ytterligare en vårdanstalt för kommunens sinnessjuka för närvarande förfalla.

Beträffande frågan om de med tuberkulos behäftade sinnessjukas afskiljande föreslog utskottet deremot, att Stadsfullmäktige ville besluta: att å det område, som tillhör stadens arbets- och fattiggård, låta för vården af sådana obotliga lungsotspatients, som falla fattigvården till last, uppföra en paviljong i ungefärlig öfverensstämmelse med utskottets förslag äfvensom åt Drätselkammaren uppdraga att låta genom Byggnadskontorets försorg utarbete ritningar och kostnadsförslag till sagda byggnad samt med dem sedermera till Fullmäktige inkomma; samt att för sagda byggnadsföretag i nästkommande års budget upptaga ett belopp af förslagsvis 30,000 mark.

Utskottsbetändet blef¹⁾ af Stadsfullmäktige till alla delar godkänt och upptogs uti stadens utgiftsförslag för år 1902 under hufvudtitel XIV 30,000 mark för uppförande af en sjukhuspaviljong för lungsotspatients å Fattiggårdens område.

Den komité, som af Stadsfullmäktige år 1896 blef tillsatt för beredning af frågan om nytt stadshus²⁾ för Helsingfors inkom under året till Fullmäktige med betänkande³⁾, som utmynnade i ett förslag om inköp af Societetshuset. De skäl, som talade för inköp af detta hus, hvilket af Societetshusbolaget för en köpeskilling af 800,000 mark hade erbjudits staden till inköp, vore enligt komiténs förmenande följande. Det nya statshuset borde såvidt möjligt erhålla plats i det centralt belägna rådhusqvarteret; den byggnadsareal, öfver hvilken staden der för närvarande förfogar, är för ändamålet otillräcklig; men i fall att staden skulle köpa Societetshuset, komme staden att disponera en betydligt större byggnadsareal; och skulle derjemte utväg finnas att reglera qvarteret och eventuelt utvidga de trånga tvärgatorna; dessutom kunde i Societetshusbyggnaderna vid behof beredas plats åt en eller flera stadens inrättningar, hvarigenom möjlighet skulle öppenhållas att, derest så pröfvades skäligen, ännu någon tid framskjuta stadshusets uppförande, jemte det sedermera under byggnadstiden flertalet af de nu i rådhuset och dess annexer inrymda inrättningarna kunde logeras i Societetshuset och svårigheten att för dessa inrättningar anskaffa lämpliga provisoriska lokaler minskas.

Då inköpet af Societetshustomterna torde bestridas med länemedel

Inköp af Societetshuset.

¹⁾ Stfs prot. den 26 nov. § 19. — ²⁾ Se 1896 års berättelse pg. 33. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 14.

och afgörandet af ärendet förty ankomme å Stadsfullmäktige i förstärkt antal, föreslog komitén att Stadsfullmäktige, för den händelse komiténs framställning anses beaktansvärd ville besluta: att hos Magistraten anhålla om föranstaltande af val utaf förstärkte Fullmäktige för behandling af frågan om inköp af tomterna nr:is 4 och 5, adressnummer 11 och 13, vid Norra Esplanadgatan i kvarteret Lejonet af denna stad jemte å dem uppförda byggnader. Förstärkte Fullmäktige åter borde besluta: att godkänna Societetshusaktiebolagets i Helsingfors anbud att till staden försälja omförmälda fastighet emot en köpeskilling af 800,000 mark och på de vilkor i öfrigt, bolagets derom aflättna framställning innehåller; att bekosta köpet med lån på längre återbetalningstid än två år; samt att åt ordinarie Fullmäktige öfverlemna att ej mindre utverka fastställelse å förstärkte Fullmäktiges beslut beträffande lånefrågan än vidtaga öfriga, af ärendet föranledda åtgärder. Slutligen och för den händelse att komiténs förestående förslag af förstärkte Fullmäktige bifallas, hemställas att ordinarie Fullmäktige ville besluta: att åt Drätselkammaren uppdraga att med Societetshusaktiebolaget afsluta köp om ifrågakomna fastighet på ofvan beslutna vilkor samt derefter till Fullmäktige inkomma med de yttranden och förslag i öfrigt, hvartill sådant kunde föranleda.

Såsom bilaga till sitt betänkande bifogade komitén en öfversigt öfver rumbehovet uti ett tillernadt stadshus i Helsingfors, upprättad enligt myndigheternas uppgifter.

Med godkännande af komiténs första kläm beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige hos Magistraten anhålla om föranstaltande af val utaf förstärkte Fullmäktige för behandling af frågan om inköp af Societetshuset. Efter yrkanden både för och emot inköp af ifrågavarande tomter med å dem uppförda hus, beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige i förstärkt antal med 38 röster emot 20 antaga komiténs förslag beträffande köp, lån och ordinarie Fullmäktiges bemyndigande. Sistsagde Fullmäktige åter för sin del godkände komiténs förslag, för såvidt det berörde uppdraget för Drätselkammaren.

Uti skrifvelse från Magistraten af den 27 Juni underrättades ³⁾ sedermera Stadsfullmäktige, att Kejs. Senaten jemlikt Cicilexpeditions skrifvelse för den 13 i nämnda månad till Guvernören i länet sagda dag funnit godt gilla och till efterrättelse fastställa förstärkte Stadsfullmäktiges beslut om upptagande af ett lån å 800,000 mark för inköp för stadens räkning af

---

¹⁾ Stfs prot. den 12 mars § 21. — ²⁾ D:o d:o den 10 april § 1. — D:o d:o den 17 sept. § 3.

Societetshusbolaget i Helsingfors tillhöriga tomterna N:ris 4 och 5 vid Norra Esplanadgatan i kvarteret N:o 30 Lejonet af denna stad.

Uti en till Stadsfullmäktige stäld skrift af den 14 Januari hade Tölö sockerbruks aktiebolag anhållit om vissa ändringar uti tidigare ¹⁾ bestämda villkor för rätt för bolaget att från stadens bangård leda ett jernvägsspår till sockerbruket, under förmälan att en del af dessa villkor vore liktydiga med ett förbud för bolaget att utföra spåret. Så hade någon öfverenskommelse med arrendatorn af villan N:o 61 a Hesperia rörande spårets framdragande öfver villaområdet icke kunnat träffas; och kunde bolaget ej heller realisera sin plan, ifall Stadsfullmäktige vidhölle fordran, att bolaget efter 15 år utan lösen och dessförinnan mot lösen vore förpliktigadt att undanskaffa banvallen och spåret för jernvägen. Bolaget föreslog derföre bland annat, att staden för bolagets räkning och på dess bekostnad skulle utföra den del af banan, som fölle inom nämnda villas område; samt att förplikta bolaget, om staden sådant önskar, efter 25 år utan lösen, och eventuelt äfven derförinnan, men då mot lösen, som af godemän bestämmes, undanskaffa banvall och jernvägsspår. Drätselkammaren, till hvars utlåtande ärendet af Stadsfullmäktige hade remitterats ²⁾, föreslog ³⁾, att Stadsfullmäktige ville godkänna en sådan sträckning af jernvägsspåret till Tölö sockerbruk, att det helt och hållet skulle falla utom området för villan N:o 61 a Hesperia samt berättiga Tölö sockerbruks aktiebolag att sålunda utföra jernvägen i enlighet med bestämmelsen uti § 13 i arrendekontraktet för denna villalägenhet; samt att Stadsfullmäktige ville förplikta bolaget att efter 30 år, räknadt från den dag Stadsfullmäktige i ärendet fattat slutligt beslut, om stadsmyndigheterna sådant påfordra, utan lösen och eventuelt äfven derförinnan, men då mot lösen, som af godemän bestämmes, undanskaffa banvall och jernvägsspår. Och blef på beredningsutskottets förslag denna Kammarens framställning af Stadsfullmäktige godkänd ⁴⁾.

Jernvägsspår
till Tölö socker-
bruk.

Uti en till Stadsfullmäktige stäld, till Drätselkammaren inlemnad skrift af den 22 April anhöll Spårvägs- och Omnibus-Aktiebolaget om rätt till sådan ändring uti sträckningen för de koncessionerade spårvägslinierna ⁵⁾, att linien Sörnäs—Salutorget—Styrmansgatan blefve förenad med linien Boulevards—Alexandersgatan; att linien öfver Jernvägstorget drogs längs Vladimirs-, Anne- och Eriksgatorna direkt till Lappviksgatans

Förändring i
sträckningen för
spårvägslini-
erna.

¹⁾ Se 1900 års berättelse pg. 33. — ²⁾ Stfs prot. den 22 jan. § 22. — ³⁾ Drks skrf. N:o 97 af den 14 mars. — ⁴⁾ Stfs prot. den 26 mars § 7. — ⁵⁾ Se 1899 års berättelse pg. 37—40.

ändpunkt, med bortlemnande af dess fortsättning längs Eriks- och Sandviksgatorna; samt att bolaget frändeles, om publikens bekvämlighet sådant fordrar, finge sammanbinda linien öfver Jernvägstorget med Boulevardsgatslinien och samtidigt linien längs Alexandersgatan med linien till Lappviksgatan; och blef denna ansökan på Drätselkammarens förord ¹⁾ af Stadsfullmäktige bifallen ²⁾).

Elektriska
Belysnings-
aktiebolagets
ansökan om för-
längd rätt till
elektriska led-
ningar å stadens
gator.

Anmodad ³⁾ att i anledning af Elektriska Belysningsaktiebolagets hos Stadsfullmäktige gjorda anhållan om förlängd rätt att, under iakttagande af de särskilda föreskrifter, som härintills varit gällande, bibehålla elektriska ledningar öfver jord till dess nödiga bestämningar för belysningskablers nedläggande i stadens gator blifvit utarbetade, föreslog ⁴⁾ Drätselkammaren, efter att hafva inhemtat såväl Styrelsens för stadens belysningsverk som Byggnadskontorets utlåtande, i enlighet med nämnda Styrelsens framställning: att Helsingfors Elektriska Belysningsaktiebolag måtte beviljas rätt att fortfarande och intill den 1 September 1903 på samma vilkor som härintills bibehålla elektriska luftledningar längs stadens gator.

Tillika föreslog Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville lemna Styrelsen för stadens belysningsverk i uppdrag att i sammanhang med frågan om anläggandet af ett eget elektricitetsverk för staden till behandling upptaga frågan, huruvida och på hvilka vilkor enskilda personer eller bolag må tillåtas att i stadens gator nedlägga kablar för öfverföring af elektrisk ström, äfvensom att Styrelsen, efter samrådan med Vattenlednings- och Byggnadskontoren samt vunnit utredning i öfrigt, skulle till Stadsfullmäktige inkomma med yttrande i frågan samt eventuellt med förslag till reglementariska föreskrifter i omförmäldt afseende.

På beredningsutskottets förslag blefvo dessa Drätselkammarens framställningar godkända ⁵⁾).

Kablar för be-
lysnings eller
kraftöfver-
föring.

Enär särskilda ansökningar om nedläggande i jorden tvärs öfver en gata af kablar för öfverförande af belysning eller kraft från närmaste, Elektriska Belysningsaktiebolagets eller Spårvägs- och Omnibus-bolagets ledningar till Drätselkammaren inkommit, men enär Drätselkammarens bemyndigande ⁶⁾ att till dylika kablers nedläggande bevilja tillstånd utgått, anhöll ⁷⁾ Kammarerna hos Stadsfullmäktige om förnyadt bemyndigande, att ej allenast intill den 1 September 1903 förlänga tillståndsrättigheten

¹⁾ Drks skrf. N:o 130 af den 25 april. — ²⁾ Stfs prot. den 30 april § 18. — ³⁾ D:o d:o den 21 maj § 7. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 201 af den 1 aug. — ⁵⁾ Stfs prot. den 17 sep. § 33. — ⁶⁾ Se 1899 års berättelse pg. 34. — ⁷⁾ Drks skrf. N:o 233 af den 3 okt.

till härtills i staden vederbörligen bifallna underjordiska kablar; utan ock att för samma tid tillåta enskilda personer anläggande af elektriska jordledningar af mindre utsträckning enligt af Byggnads- och Vattenledningskontoren gifven anvisning och på de tekniska vilkor, som i hvarje särskildt fall kunna af stadens elektrotekniker föreskrivas. Och blef på beredningsutskottets förslag framställningen af Stadsfullmäktige bifallen ¹⁾.

Uti en till Stadsfullmäktige stäld, till Drätselkammaren inlemnad skrift för den 27 Oktober 1900 hade Helsingfors Telefonförening förmält sig sinnad att i mån af sina tillgångar i större utsträckning än härtills villfara den vid särskilda tillfällen af Stadsfullmäktige uttalade önskvärdheten af att telefonledningarna i staden för framtiden blefve förlagda i jorden. Och då härför är nödvändigt att under stadens gator nedläggas cementblock, innehållande ett större antal kanaler, uti hvilka telefonledningskablar införas, bilade föreningen sin skrift en stadsplan, å hvilken med röda linier å särskilda gator markerats kabelstråtar af större och mindre kapacitet, äfvensom några ritningar öfver kabelblock och instigningsbrunnar, samt anhöll om rättighet till dylik användning af stadens gator.

Telefonkablar
i stadens gator.

Med föranledande häraf tillsatte Drätselkammaren vid den 1 påföljande November hållet sammanträde ett utskott för afgifvande af yttrande i ärendet till Kammaren, på det Kammaren vid insändande af skriften till Stadsfullmäktige måtte kunna lemna det utlåtande och förslag, som deraf kunde betingas. Och sedan detta utskott till Drätselkammaren inlemnadt ett betänkande ²⁾ rörande förslag till koncessionskontrakt, öfversände ³⁾ Kammaren, som i allo förenade sig med utskottets förslag, detta betänkande jemte Telefonföreningens ansökningskrift till Stadsfullmäktige, hvilka för ärendets vidare beredning tillsatte ⁴⁾ ett särskildt utskott, som dock icke under året slutförde sitt uppdrag.

Uti en till Stadsfullmäktige stäld, till Drätselkammaren inlemnadt skrift af den 2 April, närsluten med behörigen fastställda stadgar, hade Aktiebolaget „Normaltid“ ansökt om tillstånd att draga ett begränsadt antal ledningstrådar från bolagets centralur till ur uppställda hos resp. abonnenter; hvarjemte bolaget hemställde, huruvida Stadsfullmäktige ansåge det ligga i stadens intresse att med något antal aktier ingå såsom delegare i Aktiebolaget Normaltid. För sin del förordade ⁵⁾ Drätselkam-

Aktiebolaget
„Normaltid“
ansökan att få
draga elektriska
ledningar öfver
stadens gator.

¹⁾ Stfs prot. den 15 okt. § 26. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 12. — ³⁾ Drks skrf. N:o 45 af den 14 feb. — ⁴⁾ Stfs prot. den 26 feb. § 19. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 113 af den 4 april.

maren den gjorda ansökan, för såvidt det gälde några tiotal elektriska trådar af samma groflek som telefontrådarna och öfverförande ström af endast ytterst svag spänning, hvilka här och der högt i luften skulle korsa stadens gator; dock skulle några särskilda stolpar för uppbärande af dessa trådar icke få å gator och allmänna platser uppställas. Bolagets ensak blefve att beträffande ledningstrådarnas fästande å hustaken öfverenskomma med resp. gårdsegare; likasom bolaget också rörande trådarnas uppsättande vore skyldigt underkasta sig de närmare föreskrifter, Magistraten i sådant fall tilläfventyrs kunde föreskrifva, samt allt arbete härvid öfvervakas af stadens elektrotekniker, på det kollisioner med andra redan i staden förefintliga elektriska ledningar må undvikas och till följd af möjlig beröring med dem olycksfall och skador förebyggas. Något skildt koncessionskontrakt erfordrades ej enligt Drätselkammarens förmenande, utan kunde den ansökta rättigheten utan närmare tidsbegränning för densamma bifallas tillsvidare eller tills Stadsfullmäktige finna skäl annorlunda föreskrifva. Beträffande åter anbudet till aktieteckning för staden, föreslog Drätselkammaren, att staden skulle med högst 10,000 marks belopp ingå i bolaget. På beredningsutskottets förslag beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige bevilja bolaget rätt att tillsvidare anbringa de erforderliga ledningarna enligt Drätselkammarens förslag, men att deremot afböja ansökningen, såvidt angick bolagets framställning derom, att staden skulle öfvertaga en del af bolagets aktier.

Uppförande af
ett slutet varus-
skjul å Skat-
udden.

På Hamnbyggnadsdelegationens framställning hade uti budgeten för år 1901 upptagits ett anslag af 100,000 mark för ett varuskjul å Skatuddskajen, afsedt att förläggas midt emot det nya tull- och packhuset samt att utgöra det andra i raden af den komplex varuskjul, hvarmed den nya kajen enligt förstärkte Stadsfullmäktiges den 17 Maj 1898 i princip fattade beslut efterhand borde utrustas. Detta varuskjul hade man tänkt sig öppet, emedan ett täckt skjul enligt anställda beräkningar komme att kräfvat större kostnader, än stadskassans resurser för närvarande ansågs medgifva. Sedan Hamnbyggnadsdelegationen emellertid öfverlagt med representanter för ortens förnämsta import-, rederi- och speditiofsfirmor och desse enhälligt stannat vid att tillstyrka uppförande af ett slutet varuskjul af i hufvudsak samma typ, som det å Vestra kajen befintliga, men af något mindre dimensioner och enklare konstruktion, än tidigare påtänkts, näml. af 50 m längd och 28,4 m bred samt alltså af

¹⁾ Stfs prot. den 30 april § 12.

1,420 m² golfyta i st. f. 70 m längd och 30 m bredd samt 2,100 m² golfyta äfvensom af mindre höjd, kunde kostnaden för ett sådant mindre skjul med vattentak af s. k. holtzement beräknas snarare under- än öfverstiga det för ändamålet beviljade anslaget af 100,000 mark. Och sedan delegationen härefter låtit utarbete eskissritningar och kostnadsförslag, hemstälde delegationen med insändande af desamma i skrivelse för den 20 Maj hos Stadsfullmäktige, att Fullmäktige ville besluta att å Skatuddskajen å den för ändamålet afsedda platsen framför tull- och packhuset skall uppföras ett slutet varuskjul i hufvudsaklig öfverensstämmelse med förberörda eskissritningar; samt att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Hamnbyggnadsdelegationen att vidtaga alla åtgärder för byggnadsarbetets utförande under delegationens inseende. Till denna framställning biföllo ¹⁾ Stadsfullmäktige ock på beredningsutskottets förslag.

På närmare utlagda skäl hade Vattenledningskontoret hos Drätsel-^{Nya turbiner till pumpverket i Gammelstaden.}kammaren anhållit, att hos Herrar Briegleb Hausen et C:o i Gotha få beställa tvenne turbiner för stadens vattenverk i Gammelstaden att levereras under Januari månad 1902, äfvensom att Kammaren ville utverka, att ett anslag af 15,000 mark, utgörande priset för dessa turbiner färdigt uppställda, blefve i nästkommande års utgiftsstat för staden observeradt; och borde för leveransens utförande inom riktig tid sagda tillstånd med det snaraste erhållas. Med föranledande häraf uppdrog Drätselkammaren åt ingenjören Hausen att gemensamt med ingenjörerna Adolf Engström och Edvin Bergroth taga ifrågavarande ärende under ompröfning och derefter till Kammaren inkomma med den ytterligare framställning, som kunde finnas af omständigheterna påkallad. Och sedan Drätselkammaren på grund häraf fått emottaga en af nämnda ingenjörer gemensamt under-tecknad skrift af den 15 Maj, uti hvilken de säga, att de fullständigt ansluta sig till Vattenledningskontorets uppfattning om behovet af nya turbiner för pumpverket i Gammelstaden samt förorda anskaffandet af tvenne sådana af 70 effektiva hästkrafter genom beställning från den uppgifna firman, hemstälde ²⁾ hos Stadsfullmäktige Drätselkammaren om bemyndigande ej mindre att lemna Vattenledningskontoret det åstundade tillståndet att genast hos firman Briegleb Hausen et C:o i Gotha beställa de erforderliga turbinerna, utan ock att uti nästkommande års budget härför upptaga ett anslag af 15,000 mark. På beredningsutskottets förslag blef framställningen af Stadsfullmäktige godkänd ³⁾.

¹⁾ Stfs prot. den 21 maj § 29. — ²⁾ Drks skrf. N:o 148 af den 17 maj. — ³⁾ Stfs prot. den 21 maj § 26.

Inköp af en
källare i Gam-
melstaden.

Enär färgaremästaren W. E. Lindströms arrendekontrakt med staden rörande en del af den till Viks militieboställe i Helsinges socken hörande, invid Gammelstadens strömfall belägna Broholmen skulle i Mars 1902 utgå, hade Lindström förfrågat Drätselkammaren, huruvida staden, som möjligen kunde finna användning för de af honom å det arrenderade området uppförda byggnader, vore villig att inlösa dessa byggnader eller några af dem. I anledning häraf anhöll ¹⁾ Drätselkammaren, efter att hafva hört Vattenledningskontoret, som anförde, att en i närheten af de nyare filtrerna belägen hvälfd källare skulle väl lämpa sig till förvaringsrum för lys- och maskinljor, och derföre föreslog att densamma skulle för ett pris af 500 mark till stadens vattenverk inköpas, med hvilket pris också färgaremästaren Lindström förklarar sig nöjd, att Stadsfullmäktige ville uti budgeten för staden under nästkommande år 1902 för ändamålet upptaga sagda 500 mark. På beredningsutskottets förslag beslöt ²⁾ Stadsfullmäktige att för inköp af ifrågavarande källare anvisa 500 mark å Fullmäktiges dispositionsmedel för året.

Motion om ut-
vidgande af
Wilhelmsgatan.

Sedan Stadsfullmäktige med föranledande af referendariesekreteraren F. Stjernvalls vid Fullmäktiges sammanträde den 7 Juni 1898 väckta förslag om, att Wilhelmsgatan måtte utvidgas och om möjligt förlängas till Unionsgatan för att kunna motsvara den ständigt ökade rörelsen från Berghäll och första stadsdelen till bangården, remitterat ärendet till Drätselkammarens utlåtande, och Kammaren inhemtat Byggnadskontorets och Trädgårdsnämndens yttrande och förslag i saken, föreslog Drätselkammaren ³⁾ hos Stadsfullmäktige, att all vidare åtgärd i anledning af motionen finge förfalla. Med afseende derå att en utvidgning af Wilhelmsgatan af Byggnadskontoret beräknats medtaga en kostnad af 294,400 mark utan att dock beträffande stigningsförhållanden blifva fullt tillfredsställande, hade kontoret föreslagit, att en ny väg af 15 m bredd skulle ifrån Unionsgatans korsning med Elisabetsgatan i lätt böjning dragas genom sydligaste delen af Kaisaniemi park och ansluta sig till tvenne, den nya Finska teatern å hvardera sidorna begränsande gator af 11 m bredd enhvar, för hvilken väganläggning kostnaden beräknats till 158,600 mark. För sin del kunde emellertid Drätselkammaren, likaså litet som Trädgårdsnämnden, förena sig om ett dylikt våldförande å sagda park; och var Kammaren för resten af den åsigt, att den gamla kommunikationsleden emellan

¹⁾ Drks skrf. N:o 309 af den 12 dec. — ²⁾ Stfs prot. den 17 dec. § 24. — ³⁾ Drks skrf. N:o 164 af den 30 maj (Stfs tryckta handl. N:o 24).

Unionsgatan och Jernvägstorget längs Trädgårds-, Fabians- och Wilhelmsgatorna, ehuru visserligen i afseende å gatornas bredd och stigningsförhållanden en af de sämsta i staden, likväl för all framtid, äfven i sitt nuvarande skick kunde behjelpigen betjena behovet, hvilket med hänsigt tagen till statsjernvägarnes utsträckning äfven till 10:de och 11:te stadsdelarne hellre borde minskas än ökas. Drätselkammarens framställning i ärendet blef ock af Stadsfullmäktige godkänd ¹⁾.

Enär Drätselkammaren uti motiven till sitt till Magistraten inlemnade förslag till utgifts- och inkomststat för staden under år 1901 bland annat anmärkt, att sedan numera fasta försäljningsplatser beviljats å både Sandviks och Hagnäs torgen, enligt Kammarens förmenande också för dessa platser, liksom för platserna å Salu- och Kaserntorgen, borde bestämmas och uppbäras afgifter eller ock sådana fasta platser alls icke tillåtas, beslöto Stadsfullmäktige vid den 21 December förlidet år hållet sammanträde i sammanhang med budgetens fastställande på budgetsutskottets derom gjorda framställning uppmana Drätselkammaren att till Fullmäktige inkomma med förslag till ordnande af handeln å förenämnda torg. Med föranledande häraf öfverlemnade Drätselkammaren vid sammankomst den 10 Januari frågan om ordnandet af ifrågavarande handel till behandling af ett utskott, till medlemmar hvori Drätselkammaren utsåg ledamoten i Kammaren herr Åström, stadskamreraren Holmberg och stadsingenjören Idström. Och sedan detta utskott till Kammaren inlemnadt sitt den 6 Juni daterade utlåtande och förslag ²⁾, hvarom Drätselkammaren kunde i all hufvudsak förena sig, insände ³⁾ Kammaren förslaget till Stadsfullmäktige, som för dess granskning tillsatte ⁴⁾ ett särskildt utskott.

Torghandelns
ordnande.

Med anslutning till det af Drätselkammaren insända förslaget och hvad utskottet i sitt betänkande, dateradt i November, förordat, hemstälde utskottet: att Stadsfullmäktige ville besluta till följande ändringar i nu gällande ordning för torghandeln: att årshyran för hvarje fast saluplats å Salutorget skall, räknadt från den 1 juni nästkommande år 1902, utgå med ett och samma belopp af 60 mark; att å Kaserntorget uppföres en saluhall i två våningar i hufvudsaklig öfverensstämmelse med närslutna, genom utskottets försorg utarbetade eskiss- och kostnadsförslag; att å Sandvikstorget, likaledes i enlighet med därför uppgjorda eskissritningar och kostnadsförslag, uppföres en saluhall, hufvudsakligen afsedd för handel

¹⁾ Stfs prot. den 15 okt. § 2. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 33. — ³⁾ Drks skrf. N:o 208 af den 22 aug. — ⁴⁾ Stfs prot. den 17 sept. § 29.

med lifsmedel, samt att öfrig handel från bord å detta torg anvisas platser enligt Drätselkammarens bilagda plan; att för mellanhandeln å Jernvägs-torget anvisas fasta saluplatser, å hvilka handeln dock får ega rum endast de tider å förmiddagen, då allmogehandeln derstädes och handeln å Salu-torget är tillåten; att Hagnästorg upplåtes dels för allmogehandeln, dels till fasta försäljningsplatser för ej mindre kläder, småkram, trätillverkningar, korgmakerier, qvastar o. dyl. än matvaror, hvarvid dock för handeln med lifsmedel böra anvisas platser, för så vidt möjligt aflägsna från grannskapet af lifligare trafik; att för de fasta försäljningsplatserna å Sandviks-, Jernvägs- och Hagnäs torgen erlægges platshyra efter beräkning af 5 mark per m² för förstnämnda och 3 mark per m² för öfriga torg, dock ej under 5 mark för någon plats; att anordningarna beträffande Jernvägs- och Hagnästorgen genomföras från den 1 Juni 1902, men att handeln å Sandvikstorget får såsom härintills fortgå, intill dess saluhall der uppförts; att åt de nuvarande försäljarene å Kaserntorget från den tid, platsen för deras handel tages i anspråk för hallens byggande, anvisas lämpliga provisoriska platser för bedrivande af deras handel, intill dess hallen å torget färdigbygts, hvarefter de provisoriska platserna indragas, och att vid ny utarrendering af saluplatserna å Kaserntorget iakttagas häraf betingadt förbehåll; att i utgiftsstaten för nästinstundande år observeras nödiga anslag för uppförande af de å Kasern- och Sandviks-torgen föreslagna saluhallarna; samt att Drätselkammaren för framtiden omedelbart eller genom någon densamma underordnad myndighet ombesörjer utgifvandet af de fasta försäljningsplatserna å stadens torg.

Stadsfullmäktige behandlade emellertid under året ärendet endast, för såvidt det gälde uppförande af de ifrågasatta saluhallarna, i det Fullmäktige beslöto ¹⁾ på budgetsutskottets derom gjorda förslag anmoda Drätselkammaren att, såsnart gynsamma ekonomiska och finansiella förhållanden inträffat, till Stadsfullmäktige inkomma med nytt förslag om uppförande af saluhallar å Kasern- och Sandvikstorgen.

Lokal för sjömanshuset.

Ut i en till Stadsfullmäktige stäld, till Drätselkammaren inlemnad skrifvelse för den 3 Maj hade Sjömanshusdirektionen härstädes upprepat sin redan år 1899 hos Stadsfullmäktige gjorda anhållan ²⁾, att lämplig lokal måtte för sjömanshusets behof anvisas, samt hemställde i sådant afseende, huruvida icke det af kamreraren vid Trafikkontoret förut disponerade rummet i gamla tull- och packhuset kunde för ändamålet upplåtas

¹⁾ Sfs prot. den 19 dec. § 4. — ²⁾ Se 1899 års berättelse pg. 74.

med rättighet för ombudsmannen att verkställa på- och afmönstringar uti den der utanför belägna salen. Ehuru Drätselkammaren icke var i tillfälle att göra ett fullständigt förslag till disposition af ifrågavarande tull- och packhus, hvilken disposition borde grundas på sig yppande behof, och det var att förutse att särskilda af stadens trångbodda nämnder komme att spekulera på lokaler i huset, äfvensom att trafikanter skulle för varuupplag åstunda förhyra delar af packhuset, fann Drätselkammaren dock icke hinder att hos Stadsfullmäktige förorda ¹⁾ bifall till Sjömanshusdirektionens anförda anhållan, emellertid sålunda att lokalen skulle upplåtas till en början endast för instundande hyresår samt med uttryckligt uttalande af att ur det sålunda från stadens sida gjorda tillmötesgåendet ingalunda finge härledas någon skyldighet för staden att med lokal förse sjömanshuset. Och beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige på beredningsutskottets förslag bifalla Drätselkammarens framställning,

Sedan konsuln Gust. Paulig uti skrifvelse till Drätselkammaren för den 20 December 1900 förmält, att för tiden i staden rådde absolut brist på magasinsutrymme, i ty att Magasins Aktiebolagets samtliga magasin voro till fullo upptagna och lämpliga privata magasin icke heller stode att hyras, och på grund deraf anhållit att uti täckta varuskjulet vid Södra hamnen för en tid af högst två månader och emot samma afgift, som Magasins Aktiebolaget enligt fastställd taxa debiterar för mjöl eller 5 penni för 100 kilo per månad, få upplägga ett med ångaren Polaris samma dag anländt parti om 1,000 säckar å 80 ¹⁷⁷⁷ kilogram amerikanskt hvetemjöl, biföll Drätselkammaren, sedan Kammaren öfvertygat sig derom, att öfrig trafik i varuskjulet häraf icke komme att lida något men, denna anhållan; och anmälde ³⁾ härom hos Stadsfullmäktige, hvilka på beredningsutskottets förslag beslöto ⁴⁾ godkänna den af Drätselkammaren vidtagna åtgärden.

Upplag i täckta
varuskjulet vid
Södra hamnen.

På grund af en närsluten kalkyl hade direktionen för Helsingfors Utskänknings Aktiebolag hos Stadsfullmäktige hemställt om att från bolagets vinstmedel för år 1900 ett anslag af 39,000 mark blefve reserveradt för underhåll af Högholmen och Förlisön under år 1901. Det af Stadsfullmäktige särskildt tillsatta utskott, som tagit Utskänkningsbolagets ofvanintagna ansökan i öfvervägande, säger sig visserligen gerna hafva sett att någon minskning varit möjlig å det utaf bolaget för dess anläggningar å Högholmen begärda anslaget, som med 9,000 mark öfversteg

Anslag för
underhåll af
Högholmen och
Förlisön.

¹⁾ Drks skrf. N:o 146 af den 9 maj. — ²⁾ Stfs prot. den 21 maj § 16. — ³⁾ Drks skrf. N:o 251 af den 20 dec. 1900. — ⁴⁾ Stfs prot. den 22 jan. § 9.

motsvarande anslag för år 1900, men då de af bolaget till stöd för dess ifrågavarande begäran anförda skäl icke kunde af utskottet jäfvas, enär bolaget måste sättas i stånd att egna dess å Högholmen befintliga djurgård nödig vård, om en dylik inrättning derstädes alls skall finnas, kunde utskottet icke underlåta att tillstyrka bolagets anhållan. Dock önskade utskottet vid anslaget anknyta det vilkor, att åt Stadsfullmäktige, på sätt ock bolaget uttalat sin afsigt vara, skulle lemnas tillfälle att, innan den tillernade arbetarebostaden å Högholmen uppfördes, bestämma dess placering och granska ritningarna till densamma. Utskottet föreslog ¹⁾ för den skull: att Stadsfullmäktige ville af Helsingfors Utskänknings Aktiebolags disponibla vinstmedel för år 1900 anslå åt bolaget 39,000 mark att under år 1901 användas för bolagets planteringar och öfriga inrättningar å Högholmen och Fölisön, dock på vilkor att, innan den tillernade arbetarebostaden å Högholmen uppföres, Stadsfullmäktige lemnas tillfälle att bestämma dess plats och fastställa ritningarna till densamma. Förslaget blef ock af Stadsfullmäktige godkänt ²⁾ med sådan ändring att ordet „fastställa“ utbyttes emot „för sin del godkänna“.

För underhåll af ifrågavarande holmar under år 1902 hade direktionen för Utskänkningsbolaget på grund af enahanda utredning som tillföre hos Stadsfullmäktige hemställt om att från bolagets vinstmedel för år 1901 ett anslag af äfven 39,000 mark blefve reserveradt. Enär emellertid direktionen i sin ansökan medgifvit, att berörda belopp, 39,000 mark, antagligen komme att visa sig vara mer än tillräckligt, och då vidare i direktionens budget för Högholmen ingick ej blott 11,000 mark dagsverkslöner, utan derutöfver ännu 10,000 mark för remont- och planeringsarbeten, af hvilka arbeten dock åtminstone de sistnämnda borde kunna minskas i betraktande af de redan å holmen tidigare nedlagda, betydande kostnaderna, föreslog ³⁾ det för ärendets pröfning särskildt tillsatta utskottet, som emotsåg att instundande vår stora anspråk komme att ställas på stadens andel i Utskänknings- och Utminuteringsbolagens vinstmedel, de der dessutom antagligen komme att uppgå till mindre belopp än förut, att anslaget till bolaget för denna gång kunde nedsättas med 4,000 mark, så att Stadsfullmäktige ville af Helsingfors Utskänknings Aktiebolags disponibla vinstmedel för år 1901 anslå åt bolaget, med någon nedsättning af bolagets anspråk, 35,000 mark, att under år 1902 användas för bolagets

---

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 30 af år 1900. — ²⁾ Stfs prot. den 22 jan. § 17. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 41.

planteringar och öfriga inrättningar å Högholmen och Fölisön; och blef sagda förslag af Stadsfullmäktige godkändt ¹⁾.

Enär Stadsfullmäktige vid den 22 Januari hållet sammanträde vid beviljande åt Helsingfors Utskänknings Aktiebolag af anslag för underhållet af planteringar och öfriga inrättningar å Högholmen och Fölisön under redogörelseåret hade fäst det vilkor att, innan en tillernad arbetarebostad å Högholmen uppfördes, Stadsfullmäktige lemnades tillfälle att bestämma dess plats och för sin del godkänna ritningarna till densamma, så hade Drätselkammaren, förrän Kammaren vidtog den på Kammaren ankommande åtgärd rörande särskilda af direktionen för Utskänknings Aktiebolaget till Kammaren inlemnade ritningar för byggnadsföretag å Högholmen, till Stadsfullmäktiges godkännande öfversändt ²⁾ desamma. Sedan dessa ritningar granskats af beredningsutskottet, beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige förklara sig icke hafva något att anmärka emot desamma.

Enär Magistraten i skrifvelse af den 4 Mars underrättadt Drätselkammaren derom, att Magistraten genom utslag af samma dag ålagt vederbörande gatuintressenter, deribland äfven Drätselkammaren å stadens vägnar, att deras åtaganden likmätigt innan utgången af instundande September månad hafva sina andelar af Östra Henriksgatan mellan Norra Esplanad- och Alexandersgatorna omlagda med prima nubbsten i asfalt, och tillika anhållit, att Drätselkammaren ville, med tillkännagifvande det Magistraten samma dag deremot af förekommen anledning funnit omläggning af Unionsgatan mellan tomtens adress N:o 43 och Kyrkogatan under året icke kunna itrågakomma, hos Stadsfullmäktige utverka, att det anslag af 23,000 mark, som för nästnämnda omlägningsarbete upptagits i stadens utgiftsstat för år 1901, finge användas för bestridande af de till samma belopp beräknade utgifterna för den staden genom öfremälda utslag ålagda omläggningen af dess andel af Östra Henriksgatan, så gjorde ⁴⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige sådan framställning Magistraten åstundade och blef den af Stadsfullmäktige godkänd ⁵⁾.

Sedan Vattenledningskontoret meddelat Drätselkammaren, att största delen af stadens vattenbehof, till följd af det låga vattenståndet i Vanda å, sedan den 15 Juli uppfordrats med ångkraft, hvadan ock årsanslaget för driften af pumpverket, upptaget till 6,000 mark, i det närmaste redan åtgått; och då kontoret antog, att vattenståndsförhållandena under en tid

Ritningar till byggnader å Högholmen.

Anslag för omläggning af stadens andel i Östra Henriksgatan.

Tillskottsanslag för vattenledningens pumpverk.

¹⁾ Stfs prot. den 19 dec. § 5. — ²⁾ Drks skrif. N:o 44 af den 14 feb. — ³⁾ Stfs prot. den 26 feb. § 5. — ⁴⁾ Drks skrif. N:o 92 af den 7 mars. — ⁵⁾ Stfs prot. den 12 mars § 11.

framåt komme att förblifva sådana, att knappast en tredjedel af vattenkonsumtionen kunde tillgodoses med turbinpumpverket, så gjorde ¹⁾ Drätselkammaren på Vattenledningskontorets anhållan framställning hos Stadsfullmäktige om ett tillskottsanslag å driftkostnaden för pumpverket till ett belopp af förslagsvis 3,000 mark att utgå ur Fullmäktiges dispositionsmedel för oförutsedda behof; samt blef detta tillskottsanslag på beredningsutskottets förslag af Stadsfullmäktige beviljad ²⁾.

Budgeten för år
1902.

I sammanhang med fastställelse af utgiftsstaten för nästkommande år 1902 beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige till vissa ökade utgifter och utförande äfven af några andra allmänna arbeten, än hvarom här tidigare anförts.

Förvaltning och
drift af vatten-
ledningen.

Bokhållaren vid Vattenledningskontoret tillkom för åtta månader af instundande år 200 mark i löneförhöjning för 10 års tjenst. Emedan pumpverket måste under den tid, då de nya turbinerna, som blifvit beställda, skola insättas, uteslutande drifvas med ånga, höjdes driftkostnaden för pumpverket med 3,000 mark. Då på grund af ökad vattenkonsumtion filterdriften ställer sig år för år dyrare, upptogs för nästkommande år ett med 2,000 mark förhöjdt belopp härför. Emedan Drätselkontoret, som utbetalar brandförsäkringspremier, uppgifvit anslaget härför vara för knapt, observerades det förslagsvis med 1,200 mark. Då en från den 1 Juni 1902 förhöjd hyresafgift blifvit för Vattenledningskontorets lokal stäld i utsigt, ökades utgiftsposten för kontorets hyra jemte städning och belysning till 2,000 mark. Utgiften för hästhoarnas skötsel höjdes med 300 mark, betingadt af dessa inrättningars större anlitande. Enär Vattenledningskontoret under en lång följd af år hade såväl å sitt budgetsförslags utgifts- som inkomstsida observerat i och för privata vattenledningsanslutningar och uppsättningar af vattenmätare en summa af endast 25,000 mark, ehuru såväl utgifter som inkomster i verkligheten stigit till tre å fyra gånger detta belopp och städse lemnat en nettovinst, som t. ex. i Vattenledningskontorets berättelse för år 1900 kalkylerats till 19,000 mark, blef, på det större öfverensstämmelse mellan de uti årsbudgeterna kalkylerade och de faktiska utgifterna måtte ernås, ifrågavarande post upptagen på utgiftsidan med 95,000 mark och på inkomstsidan med 110,000 mark.

Frågan om bud-
getens för vat-
tenledningen
bringande i kon-
formité med bud-
geten för stadens
belysningsverk.

Vid pröfning af frågan om bringandet af budgeten för vattenledningsverket i konformité med budgeten för stadens Belysningsverk, hvilket

¹⁾ Drks skrif. N:o 206 af den 15 aug. — ²⁾ Stfs prot. den 17 sep. § 28. — ³⁾ Drks skrif. N:o 256 af den 30 okt. (Stfs tryckta handl. N:o 26) Stfs tryckta handl. N:ris 36, 40 och 43 samt Stfs prot. den 19 dec. § 4.

Drätselkammaren af Stadsfullmäktige anmodats att taga under öfvervägande, anför Drätselkammaren i sammanhang med Kammarens förslag till utgiftsstat för vattenledningen under år 1902, att Kammaren icke funnit något skäl att tillsvidare frångå den hittills vanliga uppställningen af Vattenledningskontorets budget, för dess bringande i konformité med Belysningsverkets inkomst- och utgiftsförslag. Större klarhet, huru Vattenledningskontorets verksamhet, såsom affär betraktad, ställer sig under ett kommande år, samt till hvilken utgift stadens kostnadsfria förbrukning af vatten derunder kan gå, erhålles ingalunda genom någon budgets uppställning. Deremot lemnar en sådan berättelse, som den Vattenledningskontoret årligen presterat öfver sin verksamhet under ett föregående år, den i alla stycken korrektaste och öfverskådligaste samt på verkliga fakta baserad utredning af ställningen. En i tillämpliga delar enahanda berättelse för stadens Belysningsverk skulle Drätselkammaren för sin del tillstyrka; ty ifrån de blotta budgetsbilagorna, uti hvilka bland annat icke äro och icke kan uppvisas räntor å inköpspris och förskott, afskrifningar m. m. kan lätteligen ingå en nettovinst, som emellertid är dess motsats och ger en alldeles skef uppfattning af ställningen; samt kan således äfven stadens gatubelysning med gas i verkligheten kosta någonting alldeles annat, mera eller mindre, än hvar till den i budgeterna beräknats. Äfven budgetsutskottet anslöt sig fullständig till denna uppfattning rörande uppställningen af budgeten för vattenledningsverket.

Särskildt emedan diverse reparationer å turbinpumpverket förestod, men äfven till följd af vattenledningens oafbrutet skeende utsträckning påkallades för vattenledningens underhåll och remont ett med 2,000 mark förhöjdt anslag. För utbyte ¹⁾ af pumpverkets gamla turbiner mot nya sådana upptogs dessutom ett belopp af 15,000 mark.

Vattenledningens underhåll och remont.

Under rubriken nybyggnader vid vattenledningen upptogs endast 67,000 mark, utgörande det resterande beloppet af den till 147,000 mark beräknade totalkostnaden för tillbyggnaden ²⁾ till vattenborgen.

Nybyggnader vid vattenledningen.

För rörnätets vid vattenledningen utsträckning upptogs uti utgiftsstaten för år 1902 inalles 155,500 mark, och må beträffande de skilda posterna här lemnas följande upplysningar: Rörombytet under Vestra Henriksgatan afser främst att öka tryckhöjden uti vattenledningsnätet med 4,2 meter. Vattenposterna å Skatudden afse att betjena längre bort vid kajen liggande fartyg. Ny sugledning till turbinpumpverket påkallas

Utsträckning af rörnätet vid vattenledningen.

¹⁾ Se pg. 39. — ²⁾ Se 1900 års berättelse pg. 40.

för rikligare tillförsel af vatten till de nya turbinerna vid de tillfällen, då äfven ångpumpverket skall samtidigt drifvas. Vattenledningen under Högbergsgatan till Röddäliden är en komplettering af vattenledningsnätet äfven i syfte att ernå större tryckhöjd. Alla öfriga uti budgeten upptagna vattenledningar bero på de uti budgeten för allmänna arbeten upptagna gatuplanerings- och kanaliseringsarbetena. För sin del hade Drätselkammaren föreslagit bland annat, att uti budgeten skulle för en vattenledning under Östra chausséen till folkskolehuset å Wallgård upptagas ett anslag af 25,700 mark, emedan denna ledning komme att tillföra vatten icke allenast till nämnda skolbyggnad utan ock att derjemte bereda tillfälle att till 25 å 30 tomter inleda vatten samt förse trakten med synnerligen behöfliga brandposter, men blef anslaget icke af Stadsfullmäktige beviljadt.

Diverse mindre arbeten vid vattenledningen.

Emedan den gamla värmeledningsångpannan i pumphuset uti Gammelstaden var uttjent och måste kasseras, upptogs för en ny dylik ångpanna ett anslag af 1,500 mark. En fribrunn i Gammelstaden ansågs behöflig för somnarmånaderna och observerades härför ett anslag å 400 mark. Slutligen upptogs för ökande till antalet af brandposter och afstängningskranar å de äldre delarna af rörnätet, der dessa poster och kranar äro glesare förlagda, 3,500 mark.

Remont och underhåll af stadens byggnader och lägenheter.

Till närmare förklaring rörande arbeten och anslag under rubriken Byggnader och lägenheter i budgeten för år 1902 må endast följande anföras. Vid den 12 Juli 1900 verkställd afträdessyn å Brunns huset och Käggelbanan i Brunns parken anmärktes, att restaurationslokalen saknar nödiga bekvämlighetsinrättningar för allmänheten samt att stora verandan nödvändigtvis borde förses med glasvägg, och tillstyrkte synemännen dessa arbetens utförande på stadens bekostnad. Drätselkammaren, som delade denna åsigt, uppdrog derföre också vid sammanträde den 26 Oktober nämnda år åt Byggnadskontoret att uppgöra förslag och kostnadsberäkning för dessa arbeten samt att uti sitt budgets förslag för år 1902 upptaga desamma. Kostnaden för bägge dessa arbeten blef beräknad till sammanlagdt 4,750 mark. Emellertid hade redan Drätselkammaren i sitt budgets förslag nödgats inskränka sig att endast för bekvämlighetsinrättningarnas utförande observera den på dem belöpande andelen af kostnaden med 1,200 mark. Då staden från och med den 1 Juli 1902 skall tillträda det af staden under redogörelseåret inköpta Societetshuset uti hvilket för dess vidare begagnande förestå rätt ansenliga reparationsarbeten, uttogs för detta ändamål den summa af 40,000 mark, hvilken kommissionen för upp-

köp af huset kalkylerade såsom härför behöflig. Drätselkammaren hade visserligen befarat att detta anslag blefve otillräckligt, men i saknad af hvarje annan beräkning för husets förestående remont än den återopade, kunde därför icke heller något högre belopp observeras. För förändring af inredningen i Folkbibliotekshuset anslogs ett belopp af 2,000 mark, så att en ny läsesal, i enlighet med den af Styrelsen för Folkbiblioteket och läsesalarna i ärendet gjorda framställningen och dess förslag kunde i huset inrymmas. Enär samtliga latriner i staden borde före den första September 1902 vara ombygda i öfverensstämmelse med Byggnadsordningens fordringar hade enligt Byggnadskontorets kostnadsförslag upptagits en summa af 4,750 mark för förändring till tunnssystem af latrinerna i gården N:o 9 vid Bergmangatan, Rådhuset, Rådhusannexet, Mångleribodarne och Parkvaktarebostaden, hvarest vanliga latringropar ännu förefunnos. För öfriga reparationer af stadens egande byggnader upptogs under denna rubrik af budgeten sammanlagdt 40,600 mark, hvaraf skildt må nämnas 11,500 mark för reparationer af byggnaderna å Maria sjukhus.

Enär enligt bestämmelserna i köpebrevet för Societetshuset under år 1902 förestod en afbetalning å köpeskillingen af 150,000, blef denna utgift upptagen å underafdelningen „Nybyggnader“ af XIV utgiftstiteln. Å samma underafdelning upptogs 30,000 mark för här tidigare omnämnda¹⁾ byggnadsföretaget å stadens fattiggård. Uti det af Drätselkammaren uppgjorda utgiftsförslaget var observeradt för uppförande af saluhallar å Kasern- och Sandvikstorger tillsammans ett belopp af 220,000 mark, men uteslöts anslaget härför af Magistraten, som visserligen ansåg uppförandet af dessa byggnader i hög grad önskvärdt, men att omständigheterna påfordrade uppskåf med deras utförande till ett följande år.

Nybyggnader.

Under rubrikerna remont och underhåll af gator och allmänna platser upptogs uti ifrågavarande budget för stensättning med I:a nubben i asfalt af stadens andelar af Unionsgatan invid Kajsaniemi park 23,000 mark; och grundade sig detta anslag på Magistratens utslag af den 19 Juni rörande omläggning af sagda gata. För ombyggnad och remont af särskilda barriärer längs staden tillhöriga gatuandelar anslogs 10,000 mark. Drätselkammaren hade för ändamålet föreslagit en post af 30,000 mark. Drätselkammaren höll nämligen för att alla stadens träbarriärer, som äro så ytterst förgängliga och årligen i underhåll sluka oformligt stora reparationskostnader och hvilka dels i enkel jernkonstruktion, dels med

Remont och underhåll samt nyanläggning af gator och allmänna platser.

¹⁾ Se pg. 33.

stenstolpar och horizontala jernrör böra kunna utföras rätt prydliga, efterhand borde utbytas, så att någon egentlig *ombyggnad* af träbariärer ej vidare skulle komma i fråga, utan blott den nödtorftigaste remont af dem vidtagas tills de helt och hållet kunna undanskaffas. För ombyggnad ¹⁾ af Långa bron observerades här 45,000 mark samt för diverse reparationer samma belopp, 12,000 mark, som för redogörelseåret.

Beträffande de många af Byggnadskontoret föreslagna gatuplaneringarna, hade redan Drätselkammaren nödgats inskränka sig till det minsta möjliga, emedan medel för en stor del af de också af Kammaren till minskadt antal upptagna planerings- och kanaliseringsarbetena enligt Kammarens förmenande icke kunde på annat sätt än genom upplåning anskaffas -- ett så mycket beklagligare förhållande, som arbetslönerna voro i nedgående och antagligen stor efterfrågan på arbete under instundande vinter var att emotse. Till följd af en lifligare köplust af obebyggda tomter, förnämligast å Skatudden och 11:te och 12:te stadsdelarna, hade Drätselkammaren sett sig tvungen att under hösten försälja till och med en del tomter, hvilka icke ligga vid planerad gata, under förhoppning att till dem stötande gator kunde under påföljande år 1902 planeras. Och var det sådana gator, Byggnadskontoret och Kammaren i främsta rummet föreslog till reglering. Sådana voro Slottsgatan och Gördelgatan å Skatudden; Malmgatan i 4:de; Ärtholmsgatan i 6:te; de andelar af Fredriksbergs-, Kajana-, Borgå-, och Viborgsgatorna, som omgifva det af 9 tomter bestående kvarteret N:o 374 i 11:te äfvensom Sibyllegatan i 12:te stadsdelen. Men då ett visst antal tomter dessutom i hvarje händelse måste göras för försäljning disponibla, och då med hänsyn till jordmassornas ändamålsenliga förflyttning från skärning till bank äfvensom till markens lutningsförhållanden för afvattning medels kloakanläggningar, icke hvilka gatudelar som helst kunna oberoende för sig planeras, hade Drätselkammaren efter öfverläggning och i samråd med stadsingenjören stannat för planering af särskilda gator i 11:te stadsdelen till ett sammanlagdt belopp af 229,050 mark. I det att de äskade anslagen, uppgående in summa till 80,750 mark, för gator af förstnämnda kategori af Stadsfullmäktige beviljades, inskränktes anslaget för den senare nämnda gruppen af gator deremot till 118,900 mark. Drätselkammaren hade tänkt sig, att för utförande af gatuplaneringar och dermed sammanhängande kanalanelläggningar kunde anlitas lånemedel på längre återbetalningstid än två år, till ett belopp af

---

¹⁾ Se pg. 30.

200,000 mark, men omfattades denna åsigt icke af Magistraten, som derföre såg sig tvungen att beträffande dylika gatuanläggningsarbeten betydligt reducera Drätselkammarens budgetförslag.

För nya jernvägsspår å Skatudden upptogs 13,000 mark och för stensättning med fältsten af särskilda ytor invid det nyuppförda varuskjulet å Myntkajen, äfvensom med II:a nubbsten, till 11 meters bredd, af sjelfva kajsträckan vester om nämnda skjul 29,100 mark.

Under remont och underhåll af kanaler och afloppsdiken anslogs, förutom 3,000 mark för kompletteringsarbeten och 15,000 mark för diverse underhåll, mot 12,000 mark för redogörelseåret, emedan kanalnätets längd, särskildt inom 11:te och 12:te stadsdelarne, hade så betydligt ökats, att ett omsorgsfullt underhåll deraf icke kunde verkställas för sistnämnda belopp, för ersättning med större rör af kanalen från kägelbanan i Brunnsparcken till Hafshamnen 3,500 mark.

Anslaget för nyanläggningar, till sammanlagdt belopp af 75,250 mark, var beroende af beslutna gatuplaneringar, med undantag af posten 16,450 mark för kanal under Flemmingsgatan från Vasa- till Svalbogatan, hvilken kanal kommer att utgöra en oundgänglig komplettering till de år 1901 i trakten utförda gatuplaneringarna med ty åtföljande kanaler.

Någon afvikelse uti 1902 års utgiftsstat från redogörelseårets be- träffande vägars och chausséers remont och underhåll förekom icke, men anslogs under rubriken „nyanläggningar“ 1,200 mark för väg mellan Brobergsgatan och Brobergskajen, i och för upphjelpande af de i denna trakt af staden rådande svåra kommunikationsförhållandena, och 500 mark för ny väg till klappbryggan i Gammelstaden, till hvilken brygga vägen hittills gått genom väfveriets område, men nu hotades med stängning.

Under rubriken remont och underhåll af hamnar anslogs för nedfartsbroar till isarna och stängsel vid kajerna 3,000 mark mot 2,000 uti årets budget och motiverades förhöjningen deraf, att vintersjöfarten i hamnarna föranleder anläggning af ofta nog flere kilometer långa stängsel längs ångbåtsrännorna i isen. Emedan frågan om rengörande på ett eller annat sätt af vattnet uti den instängda delen af Tölö viken blifvit allt mera presserande, anslogs för anstaltande af vissa förberedande och undersökningsarbeten 3,000 mark. Till följd af röta fordrade såväl den s. k. Södra som Norra kajarmen i Södra hamnen äfvensom träbron i Brobergshamnen invid ryska proviantmagasinet ombyggnad till beräknad kostnad af resp. 16,600—3,900 och 3,400 mark. För diverse reparationer anslogs dessutom såsom vanligt 12,000 mark.

Remont, underhåll och nyanläggning af planteringar.

För remont och underhåll af Planteringarna hade Trädgårdsnämnden åstundat till ett 54,000 mark förhöjdt anslag; och anfördes såsom hufvudsakligt motiv för denna förhöjning, att ifrågavarande anslag icke ökats i samma mån, som planteringarna utvidgats, hvarföre ock anslaget årligen öfverskridits. Drätselkammaren hade emellertid trots sig uti sitt budgets-förslag icke kunna för ändamålet upptaga något större belopp, än uti årets budget anslagna 47,000 mark. Med allt erkännande af det utomordentligt prydliga skick, hvari stadens planteringar underhållas, ansåg Drätselkammaren att härvid utvecklas en större lyx, speciellt vid ytterst kostsamma och ställvis till antal öfverflödigt många blomsterrabatter, än stadens begränsade tillgångar medgifva. Anslaget förblef derföre ock oförändradt. Af försköningsarbetena å Observatooriibergen återstod endast anordnandet af bergspartiet framför nedgången till Bergmangatan, och förelåg för denna anordning ett af stadsträdgårdsmästaren uppgjordt, särdeles tilltalande projekt för en fontän i midten af en utaf bergsväggars omgifven vattenbassin. Men ehuru förslaget var mycket beaktansvärdt och äfven förr eller senare torde komma till utförande, ansågs med dess anläggning ännu någon tid kunna anstå, likasom ock med trädplanteringar längs Badhusgatan och plantering vid Lönnrots staty, hvarföre de af Trädgårdsnämnden härför åstundade anslagen å resp. 7,254—4,625 och 3,400 mark icke upptogs uti ifrågavarande utgiftsstat. Deremot beviljades för fortsättning af planteringarna i Brunnsparcken och i Kajsaniemi park samma belopp af 5,000 mark för enhvar af parkerna som uti årets budget. För anbringande af en vattenpost å planteringarna vid Gamla kyrkan och en annan sådan i Brunnsparcken anslogs 300 och 800 mark samt för inköp af soffor 1,250 och till anordnande af källbanor 1,000 mark.

Renhållningsväsendet, arbetsredskap och diverse.

Anslagen för renhållningsväsendet, för underhåll och inköp af arbetsredskap samt för diverse kostnader vid underhåll af klappbryggor, vedmätt, lyktstolpar m. m. upptogs uti utgiftsstaten för år 1902 alldeles enahanda belopp som uti budgeten för år 1901.

Utgifts- och inkomststat för stadens Belysningsverk.

Stadens allmänna utgifts- och inkomststat för år 1901 var bilagd med en dylik stat för stadens belysningsverk. Utgifterna för detta verk voro för sagda år beräknade till sammanlagdt 375,000 mark, fördelade på följande sätt: för löner och arvoden 66,800 mark, för gasberedningen 213,000 mark, för diverse 18,150 mark, för underhåll och remont 38,750 mark och för nya lyktor, rörledningar, gasmätare et inventarier 38,000 mark, af hvilken senast nämnda post särskildt må anföras anslaget å 10,000 mark för utförande af nya hufvudrörledningar. Och då inkomsterna

från gasverket beräknades till 430,000 mark, upptogs såsom nettobehållning å den nämnda budgetens inkomstsida under hufvudrubriken IX „Belysningsverket“ 55,000 mark. Uti en dylik bilaga till 1902 års budget beräknades utgifterna för gasverksdriften till samma 375,000 mark, häri inberäknadt anslaget å 15,000 mark för uppgörande af förslag till eget elektricitetsverk för staden ¹⁾, och för öfrigt fördeladt i följande poster: för löner och arvoden 66,050 mark, för gasberedningen 164,250 mark, för diverse 19,860 mark, för underhåll och remont 36,500 mark och för nya lyktor, rörledningar, gasmätare et inventarier sammanlagdt 45,340 mark, deribland för nya hufvudrör under delar af Malm-, Lappbrinks-, Högbergs-, Gördel- och Slottsgatorna in summa 13,000 mark. Inkomsterna kalkylerades till 437,000 mark, och föll alltså stadens allmänna budget till godo en nettobehållning af 62,000 mark.

För gatornas belysning med gas upptogs uti budgeten för år 1902 ett anslag af 108,000 mark eller 6,000 mera än uti redogörelseårets utgiftsstat. Och ett ännu större tillskott eller 89,215 mark 50 penni mot 77,002, mark 50 penni beviljades för belysning af gator och chausséer medels petroleumlyktor. Tillväxten i utgifter för gatubelysningen är i främsta rummet beroende af nya stadsdelars tillkomst, men äfven af växande anspråk på effektivare belysning. Så hade Magistraten, sedan stadens polismästare uti skrifvelse af den 4 September hos Magistraten hemställt om vidtagande af åtgärd för förstärkande af belysningen i Sörnäs och Tölö förstäder, ökat antalet af petroleumlyktor, som för året ställts till Drätselkammarens, resp. styrelsens för belysningsverket disposition, från af Drätselkammaren föreslagna endast 40 st. till 80 st. äfvensom förhöjdt anslaget för desammas anskaffande med 2,400 mark samt belysningskostnaden härför med 2,000 mark, hvarigenom hvardera hithörande poster fördubblades. För belysning af den nya kajen å Skatudden måste ett tillskott å 1,730 mark observeras å anslaget för elektrisk belysning, och steg förnämligast härigenom denna utgiftspost från 10,671 mark 75 penni till 12,450 mark.

Beträffande omsorgen och vården af stadens gatubelysning hade såväl Drätselkammaren som budgetsutskottet uti sina resp. betänkanden till budgetsförslaget framhållit det oegentliga deri, att utgifterna till budgeten beträffande petroleumbelysningen hade aflemnats af Byggnadskontoret och icke af Styrelsen för stadens belysningsverk, ehuru det enligt

¹⁾ Se pg. 36.

§ 1 i reglementet för bemälda Styrelse åligger styrelsen att hafva inseedet öfver all belysning å stadens gator, allmänna platser och kajer. Utskottet för sin del emotsåg derföre, att dessa uppgifter framdeles skola afgifvas af Styrelsen för stadens belysningsverk, till hvars disposition alltså också alla i budgeten upptagna reservlyktor för petroleumbelysning böra ställas.

Stadens Jord-
lägenheter.

Under denna hufvudtitel af budgeten blef anslaget för förvaltningskostnaderna för Gumtäckt förhöjdt med 1,000 mark, emedan förnämligast hyran för polisvaktkontoret och andra polisordningen derstädes berörande kostnader stigit.

b) *Ärenden beträffande stadens lösa egendom och penningväsen.*

Stadskassans
bokslut för år
1900.

Till Stadsfullmäktige hade genom Drätselkammaren insändts ¹⁾ af Drätselkontoret upprättade och genom dess försorg till tryck befordrade handlingar ²⁾ rörande Helsingfors stads räkenskaper och bokslut för år 1900; och hade detta bokslut i sammandrag följande lydelse:

Inkomster.

Enligt stat	<i>Fm.</i>	6,381,776: 16
Utöfver d:o.	„	1,423,048: 68
Besparing å anslag	„	179,164: 17
	Summa <i>Fm.</i>	7,983,989: 01

Utgifter.

Anslag enligt stat	<i>Fm.</i>	6,381,776: 16
Anslagen öfverskridna med	„	1,255,257: 23
Brist i beräknade inkomster	„	50,299: 71
	<i>Fm.</i>	7,687,333: 10

Årets resultat, öfverskott	„	296,655: 91
	Summa <i>Fm.</i>	7,983,989: 01

Förenämnda öfverskott	<i>Fm.</i>	296,655: 91
ökadt med den odisponerade behållningen från år 1899 eller	„	380,315: 24
lemnar saldot till år 1901	<i>Fm.</i>	676,971: 15

¹⁾ Drks skrf. N:o 99 af den 21 mars. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 13.

Och beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige att ärendet skulle i sinom tid föredragas i sammanhang med berättelsen öfver revisionen af stadens räkenskaper för sagda år.

Ur den till Stadsfullmäktige genom Magistraten insända revisionsberättelsen ²⁾ framgår bland annat:

att vid de inventeringar, som revisorerne på grund af uppdrag från Stadsfullmäktige verkställt med staden tillhörig löseegendom, dennas öfverensstämmelse med inventarielängderna blifvit såvidt möjligt konstaterad, liksom ock att löseegendomen i allmänhet befinner sig i behörigt skick. Inventariernas bokförda värde hade under året stigit från 1,016,606 mark 79 penni den 31 December 1899 till 1,226,599 mark 81 penni samma dag år 1900 eller med 209,993 mark 2 penni, och hade denna värdeökning hufvudsakligen uppstått derigenom att bland inventarierna numera intagits den i Atheneum förvarade s. k. Furuhjelmska tafvelsamlingen med brandförsäkringsvärdet 75,000 mark, samt att värdet för folkbibliotekens boklager, som 1899 upptagits till 25,000 mark, nu blifvit bokfördt med 40,000 mark högre belopp, hvarjemte värdet af staden tillhöriga växter stigit med 16,000 mark och nya inventarier tillkommit för belysningsverket med cirka 27,000 mark, för brandverket med 19,000, för polisinnrättningen med 12,000, för sjukvården med 9,000, för fattigvården med 24,000, för folkskolorna och vattenledningen hvardera med cirka 10,000 mark samt för särskilda andra verk och inrättningar med cirka 17,000 mark eller med sammanräknadt 259,433 mark 80 penni, hvaremot värdet för under året skedd förbrukning och afskrifning upptagits till 49,440 mark 78 penni.

Att enligt hvad till revisorerne kännedom kommit, vid tullafdelningen af Helsingfors allmänna upplagsmagasin falsarier jemte försnillningar egt rum, men att de, då af Trafikkontorets vid samma afdelning till revisorerne öfverlemnade inlagor, hvilka äro likalydande med Tullverkets, icke kan utrönas, i hvad mån dessa berört staden tillkommande tolags- och trafikafgifter, förr än tullverkets balansräkning blifvit fastställd, endast kunna om förhållandet anmäla till vidtagande af de åtgärder, som af omständigheterna kunna föranledas. Mot Trafikkontorets redovisningar i öfrigt äfvensom mot Hamnkontorets och Brandverkets förvaltning och räkenskaper hade några skäl till anmärkningar icke förekommit.

Att angående Fattigvårdens samt Sundhets- och sjukvårdens för-

Revision af stadens räkenskaper för år 1900 och ansvarsfrihet åt stadens nämnder och styrelser.

¹⁾ Stfs prot. den 26 mars § 8. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 20.

valtning och räkenskaper intet finnas att anmärka. Såsom ett önskningsmål uttalas dock att å ekonomiafdelningen vid Maria sjukhus partiköp mera skulle användas, och entreprenadsystemet, der sådant lämpar sig, anlitas. Äfven med afseende å medicinalier borde enligt de uppgifter, som anskaffats, större rabatt kunna erhållas.

Att vid granskningen af Undervisningsväsendet samt Byggnads- och Vattenledningskontorens förvaltning och räkenskaper för året anledning till anmärkningar icke förekommit.

Att slutligen Drätselkontorets och Donationsfondernas räkenskaper utmärka sig oaktadt sin omfattning för klarhet i uppställningen och omsorg vid handhafvandet; och uppgifves de donerade fondernas afkastning i medeltal till cirka $5\frac{1}{2}\%$. Såsom revisionens slutresultat framhålla revisorerne det bedömande, att stadens drätsel under år 1900 blifvit väl handhafd.

På särskilda uti revisionsberättelsen framhållna skäl föreslå revisorerne: att en ny, med utvecklingen af stadens drätsel mera öfverensstämmande instruktion för revisorerne uppgjordes och af rådhusstämma fastställdes; samt att Stadsfullmäktige ville utse skilda inventeringsmän för all stadens löseegendom och för desse fastställa instruktion samt bevilja nödigt anslag.

På beredningsutskottets förslag beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige inhemta Drätselkammarens utlåtande öfver sist anförda framställningar samt öfver revisorerne uttalande beträffande Trafikkontorets räkenskaper; äfvensom att bevilja vederbörande nämnder och styrelser ansvarsfrihet för ifrågasvarande redogörelseår, hvilken ansvarsfrihet dock icke skulle omfatta den eventuella ersättningskyldighet, som tilläfvventyrs kunde uppstå i anledning af förre biträdande packhusinspektorn Leinbergs balans.

Drätselkammarens utlåtande i anledning af berättelsen öfver revision af stadens räkenskaper för år 1900.

Till fullgörande af Drätselkammaren sålunda lemnadt uppdrag, meddelade Drätselkammaren hvad först vidkom revisorerne förslag att de för framtiden blefve befriade från inventeringen af stadens lösa egendom, hvilken inventering skulle verkställas af derfor utaf Stadsfullmäktige särskildt utsedde inventeringsmän, att Kammaren på de af revisorerne framhållna skäl, förnämligast det rörande möjligheten härigenom till en exaktare kontroll af stadens inventarier och lagerförråd vid årsskiftet, icke kunnat annat än omfatta förslaget. Drätselkammaren hade för den skull äfven låtit utarbета icke allenast sådant förslag till instruktion för stadens

¹⁾ Stfs prot. den 2 juli § 1.

revisorer, som till följd af deras befrielse från nämnda inventering för-
 anleddes, utan ock förslag till instruktion för inventeringsmännen af sta-
 dens lösa egendom, af hvilka förslag det förra borde underställas rådhus-
 stämmas pröfning och fastställelse, men det senare kunde enbart af Stads-
 fullmäktige till efterrättelse föreskrifvas; och hemstälde ¹⁾ Kammaren, jemte
 öfversändande af dessa förslag, hos Stadsfullmäktige om vidtagande af
 därför erforderliga åtgärder. Och hvad åter beträffade revisorerens an-
 märkning af Trafikkontorets räkenskaper, hade Kammaren infortrat kont-
 torets yttrande och förklaring i saken, hvilka uti tvenne med en bilaga
 försedda skrivelser från Trafikkontoret öfversändes till Stadsfullmäktige,
 jemte det Drätselkammaren på grund af innehållet i desamma för sin del
 anhöll att få förorda Trafikkontoret till ansvarsfrihet för 1900 års redo-
 visning.

De utaf Drätselkammaren ombesörjda instruktionerna voro af föl-
 jande innehåll:

Förslag till instruktion för Helsingfors stads revisorer.

§ 1.

Helsingfors stads revisorer, hvilka utses af rådhusstämman på sätt i
 § 16 af Kejsrliga Förordningen angående kommunalförvaltning i stad
 af den 8 December 1873 föreskrifves, sammanträda inför Magistraten vid
 dess första sammanträde i Mars månad för att emottaga de till revision
 aflemnade räkenskaperna samt sig emellan utse orförande.

§ 2.

För granskningen af räkenskaperna samt genomgående af de sär-
 skilda myndigheternas protokoll ega revisorerne efter öfverenskommelse
 sig emellan fördela sig i grupper, dock bör inventeringen af valutor, upp-
 räkning af under året inlösta obligationer och kuponger samt granskning
 af säkerhetshandlingar och kontrakt företagas vid gemensamt samman-
 träde.

§ 3.

Anmärkning, som tilläfvventyrs af någon grupp framställts, pröfvas af
 revisorerne gemensamt samt införes, der densamma af dem godkännes, i

---

¹⁾ Drks skrf. N:o 249 af den 17 okt. (Stfs tryckta handl. N:o 32).

den berättelse öfver granskningen, som af samtliga revisorer underskrifven bör till Magistraten inom af denna förelagd tid ingifvas.

§ 4.

Vid omröstning revisorerne emellan beräknas för hvarje granskare en röst. Falla rösterna lika, blir den mening gällande, som ordföranden biträder. Har af någon grupp gjord anmärkning vid omröstning underkänts, ega dock den eller de revisorer, som anmärkningen framställt eller om densamma sig förenat, att, der de sådant äska, anmärkningen i form af reservation revisionsberättelsen bifoga.

§ 5.

Revisorerne åtnjuta arvode enligt Stadsfullmäktiges bestämmande, hvilket till dem efter slutförd revision af Drätselkammaren utanordnas.

Förslag till instruktion för af Helsingfors Stadsfullmäktige valde inventeringsmän af stadens löseghedom.

§ 1.

Inventeringsmän för stadens löseghedom utses till ett antal af fyra af Stadsfullmäktige vid något desses sammanträde under Oktober eller November månader. Vid samma tillfälle utses jemväl tvenne suppleanter, hvilka vid förfall för ordinarie inventeringsmän träda i dennes ställe.

§ 2.

Inventeringsmännen sammanträda under December månad, för att sig emellan utse ordförande och fördela inventeringsarbetet, hvilket till den del detsamma omfattar arbetsredskap och förråd af material m. m. bör försiggå vid årsskiftet i sammanhang med af vederbörande stadens verk då anställda årsinventeringar.

§ 3.

Inventeringen för året af all stadens lösa egendom bör vara slutförd inom utgången af Februari månad, då inventarielängderna, försedda med inventeringsmännens påskrift angående granskningen, till Drätselkontoret aflemnas, för att jemte stadens öfriga räkenskaper årsrevisorerne tillhandahållas.

§ 4.

Har vid inventeringen skäl till anmärkning förekommit, aflåte inventeringsmännen inom den i föregående § angifna tid skrifvelse härom till Drätselkammaren, som deröfver infortrar vederbörandes förklaring och sedan tillställer handlingarne årsrevisorerne till kännedom och eventuel vidare åtgärd.

§ 5.

Inventeringsmännen åtnjuta arvode enligt Stadsfullmäktiges bestämmande, hvilket till dem af Drätselkammaren utanordnas, sedan inventarielängderna till Drätselkontoret aflemnats.

Ärendet blef emellertid icke af Stadsfullmäktige under året slutbehandladt ¹⁾.

Drätselkammaren hade till Stadsfullmäktige insändt ²⁾ en af Drätselkammaren uppgjord redovisning öfver förvaltningen af stadens donerade fonder under år 1900; och beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige på beredningsutskottets förslag, då ur redovisningen framgick att ur fondernas tillgångar utgifvits lån till lägre ränta, än för dylika lån i allmänhet af härvarande penningeinrättningar tillämpades, anmoda Drätselkammaren att taga i öfvervägande huruvida icke en ränteförhöjning för ifrågavarande lån borde ega rum.

Redovisning
öfver förvalt-
ningen af sta-
dens donerade
fonder.

Sedan Helsingfors Utminuterings Aktiebolag jemlikt föreskriften i § 19 af de för bolaget gällande stadgar till Magistraten insändt bestyrkt afskrift af berättelsen öfver verkställd revision af bolagets räkenskaper och förvaltning under år 1900, hade Magistraten jemte skrifvelse af den 16 Mars till Stadsfullmäktige öfversänt sagda berättelse; och tilldelade ⁴⁾ Stadsfullmäktige på beredningsutskottets förslag bolagets direktionsansvarsfrihet för sagda redogörelseår. Revisorerne hade ock i berättelsen anført, att de funnit att inkomsterna och utgifterna under året öfverensstämde med företedda verifikat, att bokslutet var riktigt uppgjort samt bokföringen äfven i öfrigt handhafs på ett i allo tillfredsställande sätt. Bolagets disponibla vinst för året utgjorde 74,340 mark 55 penni, hvaraf 29,736 mark 22 penni tillföllö kommunikationsfonden och 44,604 mark 33 penni Helsingfors kommun.

Revision af
Helsingfors Ut-
minuterings
Aktiebolags
räkenskaper för
år 1900.

¹⁾ Stfs prot. den 17 dec. § 33. — ²⁾ Drks skrif. N:o 78 af den 28 febr. — ³⁾ Stfs prot. den 12 mars § 6. — ⁴⁾ D:o d:o den 26 mars § 11.

Revision af
Helsingfors
Utskännings-
Aktiebolags
räkenskaper för
år 1900.

Sedan Stadsfullmäktige meddelats revisionsberättelse öfver Helsingfors Utskännings Aktiebolags räkenskaper för år 1900, uti hvilken berättelse de utsedde revisorerne anföra, att räkenskaperna befunnits öfverensstämma med företedda verifikater äfvensom att bokslutet var riktigt och omsorgsfullt uppgjort, beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige tilldela bolagets bestyrelse decharge för sagda år. Den staden tillfallande andelen uti bolagets nettovinst för året uppgick till 75,126 mark 85 penni.

Fördelningen
af Utskännings-
och Utminuterings
Aktiebolagens
vinstmedel.

Såsom stadens andel i Utskännings- och Utminuterings Aktiebolagens vinstmedel för år 1900 hade till stadskassan inlevererats: af det först nämnda bolaget 75,126 mark 85 penni och af det senare 44,604 mark 33 penni eller tillsammans 119,731 mark 18 penni. Enär emellertid Stadsfullmäktige af dessa medel tidigare anslagit 39,000 ²⁾ mark för underhåll af Utskänningsbolagets planteringar och öfriga inrättningar å Högholmen och Fölisön, samt ett tillskott af 500 mark åt komitén för anordnande af hemskolekurser, återstod till disposition för andra ändamål endast 80,231 mark 18 penni, mot 98,450 mark för föregående år. Stadsfullmäktige beslöto ³⁾ i hufvudsaklig öfverensstämmelse med ett för uppgörande af förslag till dessa medels fördelning mellan särskilda sökande tillsatt ⁴⁾ utskotts förslag ⁵⁾ anslå:

Bidrag till
Svenska teatern.

a) till svenska teaterns garantiförening, för anordnande under instundande spelår af 4 folkrepresentationer, 4,000 mark, med vilkor likväl att representationerna gifvas företrädesvis å sön- och helgdagar och under lämplig årstid samt att biljettprisen icke öfverstiga 75 penni för plats i andra radens fond- och 50 penni i dess sidologer, 25 penni på tredje raden och 50 procent af de vanliga biljettprisen för öfriga platser i salongen;

Bidrag till
Finska teatern.

b) åt direktionen för finska teatern för samma ändamål och 5 representationer 4,000 mark, på enahanda vilkor beträffande representationernas anordning och biljettprisen i öfrigt utom att biljettpriset för plats å galleriet bestämmes till högst 25 penni;

Bidrag till
Folkteatern.

c) åt garantiföreningen för folkteatern 2,500 mark för minst 12 representationer;

Bidrag till
upprätthållande
af folkbarträd-
gårdar.

d) åt fröknarna Betty Alander och Hanna Rothman 8,000 mark till underhåll af deras folkbarträdgård i Sörnäs under läsåret 1901—1902;
e) åt fröken B. Hannén 7,000 mark till uppehållande af folkbarträd-

¹⁾ Stfs prot. den 26 mars § 12. — ²⁾ Se pg. 44. — ³⁾ Stfs prot. den 22 maj § 22. — ⁴⁾ D:o d:o den 12 febr. § 3. — ⁵⁾ Stfs tryckta handl. N:o 21.

gården vid Smedsgatan under samma tid; f) åt fröken Lydia Wendell 5,500 mark till hennes folkbarntädgård i Tölö, jemväl för instundande verksamhetsår; och g) åt fröken Elsa Lindeberg 5,000 mark till underhåll af hennes folkbarntädgård i trakten af Lappviksgatan, likaledes under läsåret 1901 – 1902;

- h) till bestyrelsen för arbetshusen för fattiga barn 7,000 mark för underhållet af dessa inrättningar under år 1901; Bidrag till arbetshusen för fattiga barn.
- i) åt Helsingfors folkskolors lärare- och lärarinneförening 4,631 mark 18 penni till feriekolonier för folkskolebarn; Anslag för feriekolonier för folkskolebarn.
- j) åt Föreningen för befrämjande af barnavård 7,000 mark; Bidrag till föreningen för befrämjande af barnavård.
- k) åt Fruntimmersföreningen 1,500 mark till underhållet af dess barnhem; Bidrag till underhåll af ett barnhem.
- l) åt bestyrelsen för arbetshemmet för ålderstigna kvinnor 2,000 mark; Bidrag till arbetshemmet för ålderstigna kvinnor.
- m) åt Mariaföreningen 3,000 mark; Bidrag åt Mariaföreningen.
- n) åt Föreningen för välgörenhetens ordnande 1,000 mark; Bidrag till föreningen för välgörenhetens ordnande.
- o) åt Föreningen „De blindas vänner“ 1,000 mark; Bidrag åt föreningen „de blindas vänner“.
- p) åt bestyrelsen för sommarkolonier för arbetande kvinnor 1,500 mark; Bidrag för sommarkolonier för arbetande kvinnor.
- q) åt föreningen „Arbetets vänner“ jemte filialer härstädes 4,000 mark till bekostande af svenskspråkiga föredrag samt folkhögskole- och andra kurser för arbetare och såsom hyresbidrag; Bidrag åt „Arbetets vänner“ för föredrag och folkhögskolekurser.
- r) åt „Helsingin kansanopistoseura“ 4,000 mark för fortsatt upprätthållande af dess finskspråkiga arbetareundervisning härstädes och såsom hyresbidrag; Bidrag åt „Helsingin kansanopistoseura“ för arbetareundervisning.
- s) åt komitén för hemskolekurserna 1,000 mark för upprätthållande af dessa kurser under instundande höst; Bidrag åt komitén för hemfolkskolekurser.
- t) åt kvinnosaksförbundet Unionen 500 mark till bekostande af de utaf förbundet anordnade folkliga föredrag på de båda inhemska språken; Bidrag åt kvinnosaksförbundet „Unionen“ för folkliga föredrag.
- u) åt Finsk kvinnoförening 600 mark till elementarkurser på svenska och finska språken för arbeterskor; Bidrag åt Finsk kvinnoförening till elementarkurser för arbeterskor.

Bidrag åt föreningarna Unionen och Martha för hemscoleundervisning.

v) åt föreningarna Unionen och Martha gemensamt 1,000 mark till bekostande af kurser för utbildande af föredragare och lärarinnor för hemscoleundervisning;

Bidrag åt Helsingfors döfstumsförening.

x) åt Helsingfors döfstumsförening 500 mark till bekostande af dess undervisningskurser för döfstumma;

Bidrag åt nykterhetsföreningarna Balder, Kilpi och Wäinölä.

y) åt föreningen Balder och dess filialer 2,000 mark såsom bidrag till bekostande af deras nykterhetsarbete; z) åt nykterhetsföreningen Kilpi 1,500 mark; å) åt nykterhetsföreningen Wäinölä 500 mark.

Slutligen beslöto Stadsfullmäktige: att de föreningar, sällskap och enskilda personer, som tilldelas bidrag ur vinstmedlen, skulle anmodas att efter årets utgång afgifva kortfattade berättelser öfver sin verksamhet, särskildt med hänsyn till de beviljade anslagens användning, och af dem direktionerna för svenska och finska teatrarna samt folkteatern till Drätselkammaren; föreståndarinnorna för barnträdgårdarna till Uppfostringsnämnden; bestyrelsen för arbetshuset för fattiga barn, föreningen för barnavård, Mariaföreningen, Fruntimmersföreningen, bostyrelsen för fruntimmersföreningens arbetshem för qvinnor, Föreningen för välgörenhetens ordnande och „De blindas vänner“ till Fattigvårdsstyrelsen; Helsingfors folkskolors lärare och lärarinneförening samt Helsingfors döfstumsförening till Folkskoledirektionen; äfvensom bestyrelsen för sommarkolonier för arbetande qvinnor, Arbetets vänner jemte filialer, Helsingin kansanopisto-seura, komitén för hemscolekurserna, qvinnosaksförbundet Unionen och föreningen Martha, Finsk qvinnoförening, samt nykterhetsföreningarna Balder, Kilpi och Wäinölä till Arbetarenämnden; hvilka nämnder, som det ålåg att följa med verksamheten i vederbörande föreningar och inrättningar, borde derpå jemte eget utlåtande till Fullmäktige insända förenämnda berättelser.

Statsverkets bidrag till stadens gatubelysning.

Såsom kronans andel i kostnaderna för gatubelysningen i Helsingfors hade i stöd af Kejsarliga Senatens genom Civilexpeditionens skrifvelse för den 23 Februari 1892 meddelade beslut staden å länestyrelsen för förra hälften af år 1891 uppburit 6,410 mark samt sedermera 15,170 mark om året under den återstående tiden af tioårsperioden 1891—1900; och hade detta årliga statsbidrag enligt samma återopade beslut varit sålunda fördeladt, att 7,260 mark utgått ur statsfonden, 5,250 mark ur militiemedel, 1,070 mark påförts statsjernvägarne och 1,590 mark Universitetet. Då emellertid den tid, för hvilken nämnda statsbidrag blifvit beviljadt, hade med år 1900 utgått, gjorde¹⁾ Drätselkammaren hos Stads-

¹⁾ Drks skrf. N:o 260 af den 31 okt.

fullmäktige framställning rörande ansökan om bidragets förnyande för närmaste tioårsperiod, räknadt från början af år 1901. Och hemstälde Drätselkammaren på grund af en uträkning af samtliga byggnaders i staden utsträckning vid upplyst gata, att detta statsbidrag skulle bestäm-
 mas till ett belopp af sammanlagdt 17,700 mark 40 penni, hvaraf skulle falla å Statsverket 10,378 mark, å Universitetet 3,240 mark, å Ryska kronan 3,240 mark och å Statsjernvägarne 842 mark 40 penni. På beredningsutskottets förslag beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige ock insända underdånig ansökning i hufvudsaklig öfverensstämmelse med Drätselkammarens framställning.

På styrelsens för Maria sjukhus anmälan derom, att den för sjukhuset antagna staten för året sannolikt komme att öfverskridas med 9,000 mark, samt anhållan om detta tillskottsanslag beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige anvisa detta belopp å Fullmäktiges dispositionsmedel. Orsaken till bristen angafs af bemälda styrelse vara den, att sjukhuset med anledning af den i staden gängse tyfusepidemin varit tvunget att hela hösten intaga ett betydligt större antal patienter, än för hvad sjukhusets stat var afsedd.

Tillskottsanslag
 för Maria sjukhus.

Enär flere patienter icke vidare kunde å Maria sjukhus intagas och några tyfuspatienter på den grund hade nödgats från sjukhuset afvisas, hade Helsovårdsnämnden, efter anmälan härom af föreståndaren för sjukhuset Dr Sievers, berättigat honom att omedelbart iordningställa kolera-baracken N:o 2 för tillfälligt emottagande af tyfussjuka; och anhöll i skrifvelse för den 27 September Helsovårdsnämnden hos Stadsfullmäktige ej mindre om godkännande af denna dess åtgärd, än ock, då kostnaden för detta provisoriska sjukhus uppehållande under en tid af halfannan månad beräknats uppgå till 2,500 mark, att detta belopp blefve för ändamålet beviljadt. Åtgärden blef äfven af Stadsfullmäktige på beredningsutskottets förslag godkänd ³⁾ samt det äskade anslaget beviljadt, att påföras Fullmäktiges dispositionsmedel.

Anslag för provisoriskt sjukhus.

Då till följd af inträdande kallare väderlek sjukhuset i kolera-baracken emellertid måste utrymmas och tyfusepidemin fortgick, föreslog hos Stadsfullmäktige Helsovårdsnämnden i skrifvelse för den 2 November, att rum för ändamålet måtte upplåtas i det gamla tull- och packhuset, som stod ledigt; hvarjemte nämnden uppgaf, att för sjuklokalens inredning för behofvet erfordrades ett belopp af 1,500 å 2,000 mark och för

¹⁾ Stfs prot. den 5 nov. § 16. — ²⁾ D:o d:o den 26 nov. § 20. — ³⁾ D:o d:o den 15 okt. § 20.

uppehållande af sjukhuset, som antogs behöfvas under en tid af tre månader, 7,000 mark. Också denna framställning godkändes¹⁾ af Stadsfullmäktige, som anslogo för ändamålet ett belopp af 9,000 mark, hvaraf 6,000 mark skulle påföras Stadsfullmäktiges dispositionsmedel för året och 3,000 mark upptagas i förslaget till nästkommande års budget.

Tillskottsanslag
för anordnande
af hemskolekurser.

Sedan Komitén för anordnandet af s. k. Hemskolekurser hos Nämnden för Arbetareangelägenheter anmält, att det af Stadsfullmäktige ått Komitén beviljade anslaget af 800 mark för vårterminen 1901 visat sig vara otillräckligt för bestridande af utgifterna under innvarande termin, dels emedan Komitén icke kunnat disponera öfver kostnadsfri lokal, dels på grund af det alltjemt ökade antalet deltagare i kurserna, hemställde Nämnden i skrifvelse för den 19 Februari hos Stadsfullmäktige, att ett tillskottsanslag af 500 mark²⁾ måtte bemälda Komité beviljas; och beslöto³⁾ Stadsfullmäktige på beredningsutskottets förslag bevilja det begärda tillskottsanslaget att förskottsvis utbetalas från stadskassan och sedermera ersättas ur Utskänknings- och Utminuterings Aktiebolagens vinstmedel.

Stipendier åt
folkskollärare
för inhemtande
af kännedom i
s. k. gymnastik-
lekar.

Enär Helsingfors folkskolors lärare- och lärarinneförening riktat Folkskoledirektionens uppmärksamhet på skol- och gymnastikleken, hvilken man flerstädes i utlandet tillmätt en mycket stor betydelse såsom rekreations- och uppfostringsmedel, isynnerhet på skolans lägre klasser, hemställde i skrifvelse för den 27 April Folkskoledirektionen hos Stadsfullmäktige om tillstånd att af det för året i folkskolebudgeten upptagna anslaget för lärarevikariat, hvilket anslag syntes komma att lemna öfverskott, taga en summa af 400 mark för att deraf bilda tvenne stipendier, hvardera stort 200 mark, att tilldelas en lärare och en lärarinna, hvilken kunde anses lämpliga att främst i Sverige under instundande sommar taga kännedom om derstädes anordnade lekurser. Och blef denna framställning af Stadsfullmäktige på beredningsutskottets förslag godkänd⁴⁾.

Tillskottsanslag
för yrkesskolan
för gossar.

På beredningsutskottets förslag beslöto⁵⁾ Stadsfullmäktige bifalla till en af Direktionen för förberedande yrkesskolan för gossar till Magistraten ingifven ansökan om ett tillskottsanslag af 2,805 mark för skolan, hvilket anslag skulle påföras Stadsfullmäktiges dispositionsmedel.

Statsbidrag för
yrkesskolan för
gossar.

Till svar å Stadsfullmäktiges underdåniga hemställan⁶⁾ om ett bidrag ur allmänna medel, stort 15,800 mark, motsvarande hälften af de

¹⁾ Stfs prot. den 5 nov. § 19. — ²⁾ Se pg. 60. — ³⁾ Stfs prot. den 2 mars § 15. — ⁴⁾ D:o d:o den 30 april § 33. — ⁵⁾ D:o d:o den 21 maj § 8. — ⁶⁾ Se 1900 års berättelse pg. 66.

till 27,600 mark beräknade kostnaderna för undervisningen vid yrkesskolan för gossar jemte 2,000 mark för upphyrande af skolverkstäder, meddelade Industristyrelsen i skrifvelse för den 5 Juni, närsluten med en afskrift af Handels- och Industriexpeditionens i Kejslerliga Senaten skrifvelse till nämnda styrelse för den 23 Maj, att Kejslerliga Senaten vid samma dag skedd föredragning af ärendet funnit godt bifalla Stadsfullmäktiges ansökning sålunda, att statsbidraget skulle för år 1901 utgå med 15,300 mark och framdeles med ett årligt belopp, beräknadt till hälften af aflöningen för skolans föreståndare och lärare, samt derutöfver 2,000 mark i underhållsbidrag för de vid skolan inrättade verkstäder, af sammanlagdt ända till 15,800 mark och på följande vilkor, nämligen:

att omordade skola ställes under Industristyrelsens inseende; att för hvarje läseår af föreståndaren för skolan uppgöres läroplan och utgiftsberäkning, hvilka efter granskning af skoldirektionen insändas till Industristyrelsen, som eger att, ifall förslagen godkännas, tilldela skolan enligt ofvanangifna beräkningsgrund bidrag för det stundande läseåret; samt att, derest skolans läroplan skulle underkastas oändamålsenliga ändringar eller skolan besökas af synnerligt ringa elevantal eller på annat sätt visa sig förfelad och missförhållandet icke efter påminnelse skulle rättas, Industristyrelsen eger indraga det tilldelade statsbidraget.

Stadsfullmäktige beslöto¹⁾ om innehållet af Handels- och Industriexpeditionens skrifvelse underrätta Direktionen för yrkesskolan och Drättselkammaren.

Sedan Brandmästaren Gösta Wasenius och Underbrandmästaren Oskar Ekman uti en till Brandkommissionen ingifven skrift anhållit om utverkande åt dem af anslag för företagande af en studieresa till Berlin, hvar est pågick en internationell utställning af allt slags till ett ordnadt brandväsende hörande materiel och utrustning, hemstälde i skrifvelse för den 23 Maj Brandkommissionen hos Stadsfullmäktige, huruvida ej för ifrågasvarande ändamål kunde beviljas åt Brandmästaren Wasenius 900 och åt Underbrandmästaren Ekman 400 mark resebidrag; och beslöto²⁾ Stadsfullmäktige på beredningsutskottets förslag tilldela resebidrag åt Wasenius af 600 och åt Ekman af 400 mark, att utgå ur Stadsfullmäktiges dispositionsmedel.

Uti skrifvelse för den 8 Oktober 1900 hade Uppfostringsnämnden på uti skrifvelsen närmare framhållna skäl hemställt, det Stadsfullmäktige

Resebidrag åt
brandmästaren
och underbrand-
mästaren.

Uppfostringsan-
stalten för van-
vårdade barn.

¹⁾ Stfs prot. den 2 juli § 23. — ²⁾ D:o d:o den 2 juli § 14.

ville till Kejserliga Senaten ingå med anhållan om, att vid stadens uppfostringsanstalter i Sibbo och Nummis anställde föreståndare, som genomgått fullständig kurs vid folkskollärareseminarium eller eljes behörigen styrkt sig vara fullt förtrogna med undervisningsämnena och lärosättet vid seminarierna, måtte tillförsäkras enahanda förmån i afseende å tjänsteårsberäkning och pension äfvensom delaktighet i Folkskolläraresnes i Finland enke- och pupillkassa, hvartill lärare vid högre folkskola på landet är berättigad.

I anledning af förestående skrifvelse hade Stadsfullmäktige vid sammanträde den 11 december 1900 åt ett särskildt tillsatt utskott uppdragit att till Fullmäktige inkomma med betänkande i ärendet, och hade utskottet uppmanats att taga i öfvervägande jemväl, huruvida den af Fattigvårdsstyrelsen inrättade asylen för vanartade barn i Lojo kunde ställas under samma öfverförvaltning som de under Uppfostringsnämndens in-seende stående uppfostringsanstalterna¹⁾ och läraren vid densamma beredas enahanda pensionsförmåner som för föreståndarene för nyssnämnda anstalter af Uppfostringsnämnden föreslagits. Och föreslog²⁾ utskottet: att asylen i Lojo för framtiden skulle i likhet med stadens öfriga uppfostringsanstalter ställas under Uppfostringsnämndens förvaltning; att föreståndares derstädes löneförmåner höjas till samma belopp som för lärarene vid asylerna i Sibbo och Nummis är fastställt; att plats uti ifrå-gavarande anstalter företrädesvis beredas åt fattigvårdens pupiller; samt att för sin del godkänna efterföljande förslag, innefattande tillägg till folkskolereglementet för Helsingfors stad af den 4 oktober 1892, samt derå utverka Öfverstyrelsens för skolväsendet fastställelse.

Tillägg till Folkskolereglementet för Helsingfors stad af den 4 oktober 1892
angående stadens uppfostringsanstalter för försummade och vanvårdade barn.

§ 1.

I de af staden för uppfostran af försummade och vanvårdade barn inrättade och utom staden förlagda uppfostringsanstalter skall undervisningen bedrivas hufvudsakligen på enahanda sätt och med lika många lärotimmar, som uti stadens folkskolor.

Sagda undervisning underlyder stadens folkskoleinspektion.

---

¹⁾ Se 1899 års berättelse pg. 60. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 22.

§ 2.

Folkskoledirektion för ledningen af dessa skolors angelägenheter utgöres af Uppfostringsnämnden, hvilken i sådant afseende sammansättes af sex utaf Stadsfullmäktige för tre år valda ledamöter, af hvilka två årligen afgå, men kunna återväljas. Bland dessa ledamöter ingår en representant för fattigvården, jemväl utsedd af Stadsfullmäktige på Fattigvårdsstyrelsens förslag.

§ 3.

Ordinarie lärare och lärarinnor antagas af Uppfostringsnämnden och förses med stadfästelsebref af densamma samt åtnjuta en årlig aflöning, lärarene af 1,600 mark och lärarinnorna af 1,400 mark, hvardera med löneförhöjning af 200 mark om året efter fem och tio års oförvitlig tjänst, hvarjemte dem beredes fri bostad med vedbrand och lyse.

Undervisning i slöjd meddelas på sätt Uppfostringsnämnden lämpligast finner.

§ 4.

Angående elevernas intagning i anstalterna och utskrifning derifrån äfvensom angående den disciplin, de derstädes böra underkastas, skall särskildt stadgas uti dessa anstalters reglementen.

§ 5.

För skolundervisningen i dessa inrättningar gäller för öfrigt i tillämpliga delar, hvad i stadens folkskolereglemente härom föreskrifves.

Utskottets förslag blef till alla delar af Stadsfullmäktige godkänt¹⁾ och beslöto Stadsfullmäktige i afseende å fastställelse till Öfverstyrelsen för skolväsendet insända förslaget om tillägg för Folskolereglementet; hvarjemte Uppfostringsnämnden skulle uppmanas, att vid uppgörande af förslag till budget för nästkommande år införa de förändringar i budgeten, som påkallades af ofvannämnda af Fullmäktige godkända tillägg till folkskolereglementet. Med föranledandet af stadgandet i § 2 af berörda tillägg invalde Stadsfullmäktige slutligen en sjettem ledamot i nämnden.

Genom Magistratens skrifvelse för den 2 December under rättades sedermera Stadsfullmäktige, att Öfverstyrelsen för skolväsendet fastställt ofvan anförda förslag till tillägg till stadens folkskolereglemente; och be-

¹⁾ Stfs prot. den 15 okt. § 3.

slöto¹⁾ Stadsfullmäktige att Uppfostringsnämnden och Folkskoledirektionen skulle härom underrättas.

Extra tillsyningsmän för gårdarnas renhållning.

Sedan förste stadsläkaren hos Helsovårdsnämnden anmält, att, enligt hvad erfarenheten visat, ett flertal gårdsegare i staden med September månads utgång, då de för öfvervakning af gårdarnas renhållning anställde extra tillsyningsmännens verksamhet upphör, icke vidare följa dem gifna föreskrifter om renhållningen, hvarföre ock gårdarna inom kort befinna sig, hvad renligheten angår, i synnerligen otillfredsställande skick; och då förste stadsläkaren, med afseende derå att väderleken allt fortfarande var varm och sommarlik samt en tyfusepidemi utbrutit i staden, ansett att vådorna af en bristfällig renlighet inom gårdarna blefve större än vanligt, underrättade Helsovårdsnämnden i skrifvelse för den 27 September Stadsfullmäktige, att Nämnden berättigat förste stadsläkaren att qvarhålla de för sommaren antagna extra tillsyningsmännen i sina resp. befattningar äfven under instundande Oktober månad emot åtnjutande af samma aflöning som tillföre eller 500 mark i månaden för dem alla gemensamt. Tillika anhöll Nämnden hos Stadsfullmäktige, ej mindre att denna dess åtgärd blefve godkänd än att ett anslag af 500 mark för ändamålet blefve beviljadt. På beredningsutskottets förslag beslöto²⁾ Stadsfullmäktige godkänna Helsovårdsnämndens åtgärd samt anvisa det begärda anslaget å Fullmäktiges dispositionsmedel.

Anslag för beredande af semesterledighet åt läkarene vid Maria sjukhus.

Då Styrelsen för Maria sjukhus i skrifvelse till Helsovårdsnämnden anhållit om åtgärd af Nämnden derhän att åt samtliga öfverläkare vid Maria sjukhus, såväl de vid de nuvarande två afdelningarne, den medicinska och epidemiska afdelningen, anställda som ock åt den vid den blifvande nya kirurgiska afdelningen, som vore afsedd att öppnas den 1 juni 1902, måtte beviljas semesterledighet under en månad af året med rättighet att derunder uppbära hela sin lön och utan skyldighet att aflöna sina vikarier, så hade Helsovårdsnämnden i skrifvelse till Stadsfullmäktige af den 27 September anfört, hurusom af i stadens tjänst anställda läkare förste stadsläkaren, i enlighet med den för honom gällande instruktion, och distriktsläkarene, på grund af Stadsfullmäktiges beslut af den 19 april 1898, åtnjöte semesterledighet och att för de sistnämndes vikarier under semestern beviljats ett anslag af 1,800 mark; och syntes, enligt Nämndens förmenande, samma skäl tala för ifrågavarande framställnings bifallande. Till aflönande af vikarier för öfverläkarene vid epidemiska och

¹⁾ Stfs prot. den 17 dec. § 4. — ²⁾ Do do den 15 okt. § 19.

kirurgiska afdelningen blefve vid sådant förhållande anslag behöfliga, för den förstnämnda 400 mark och för den senare 350 mark eller sammanlagdt 750 mark. Deremot skulle något särskildt anslag för den medicinska afdelningens öfverläkare icke behöfva ifrågakomma, derest det af Helsovårdsnämnden i dess skrifvelse till Stadsfullmäktige insända förslag till stat i anledning af den nya medicinsk-kirurgiska paviljongens tillkomst vunne Stadsfullmäktiges godkännande, enär i detta förslag inginge anställande af en underläkare vid den medicinska afdelningen och öfverläkarens vid denna afdelning vikariat under dennes semester sjelffallet utan särskild ersättning skulle handhafvas af underläkaren. På grund af ofvanstående hade Nämnden hos Stadsfullmäktige hemställt ¹⁾, att öfverläkarene vid Maria sjukhus blefve berättigade att komma i åtnjutande af en månads semester med rättighet att derunder uppbära sin aflöning oafkortadt och utan skyldighet att sjelfva ersätta sina vikarier samt att för aflönande af öfverläkarenes vikarier måtte beviljas ett anslag af 750 mark.

I anledning af Drätselkammaren affordradt ²⁾ utlåtande i ärendet meddelade ³⁾ Kammaren, att Kammaren, som vid uppgörandet af sitt till Magistraten insända förslag till utgifts- och inkomststat för staden under instundande år 1902 granskat såväl ifrågavarande framställning som staten för den nya paviljongen vid Maria sjukhus och deraf betingade förändringar i sjukhusets öfriga stat, icke haft något att anmärka emot förslaget rörande läkarepersonalens semesterledighet. På budgetsutskottets förord blef anförda framställning äfven af Stadsfullmäktige godkänd ⁴⁾.

Emedan Poliskammaren hos Drätselkammaren anmält, att anslaget uti årets utgiftsstat för polisstallet, för såvidt det berörde hö och hafra, hade öfverskridits med 537 mark 56 penni samt att anslaget för Poliskammarens expenser äfven öfverskridits med 17 mark 53 penni, hvarföre Poliskammaren ock, för bestridande af hithörande utgifter under återstående delen af året, anhöll att för polisinrättningen måtte genom Drätselkammarens åtgärd utverkas ett tillskottsanslag af 1,500 mark för polisstallet och 500 mark till expensemedlen, föreslog ⁵⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige, att sagde belopp blefve för Poliskammaren anvisade å Fullmäktiges dispositionsmedel. På beredningsutskottets förslag beviljade Stadsfullmäktige ett tillskott af 500 mark till Poliskammarens expenseanslag, att utgå ur Fullmäktiges dispositionsmedel, men beslöto ⁶⁾, beträf-

Tillskottsanslag
för Poliskam-
maren.

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 39. — ²⁾ Stfs prot. den 15 okt. § 29. — ³⁾ Drks skrf. N:o 256 af den 30 okt. (Stfs tryckta handl. N:o 26). — ⁴⁾ Stfs prot. den 19 dec. § 4. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 247 af den 17 okt. — ⁶⁾ Stfs prot. den 5 nov. § 3.

fande framställningen om ökad anslag för polisstallet, att, innan vidare i saken tillgjordes, affordra Drätselkammaren upplysning om orsaken till att sistnämnda anslag öfverskridits. Och sedan Drätselkammaren lemnat ¹⁾ den upplysning att anslaget öfverskridits, emedan polisstallet bestod af 10 hästar i st. f. i staten upptagna 8 st., beviljade ²⁾ Stadsfullmäktige äfven för ifrågavarande ändamål det begärda beloppet af 1,500 mark, att utgå ur Fullmäktiges dispositionsmedel.

Tillskottsanslag för enquéten af arbetarenes i Helsingfors bostadsförhållanden.

Med föranledande deraf att anslagen ³⁾ för enquéten af arbetarenes i Helsingfors bostadsförhållanden visat sig otillräckliga, anhöll hos Stadsfullmäktige Helsovårdsnämnden i skrifvelse för den 11 November om ett ytterligare tillskottsanslag af 2,500 mark; och beviljade ⁴⁾ Stadsfullmäktige på beredningsutskottets förslag detta tillskottsanslag att utgå ur Fullmäktiges dispositionsmedel.

Anslag åt Turistföreningen för reproducering af stadsplan.

Uti en till Stadsfullmäktige stäld, till Drätselkammarens yttrande remitterad skrift hade Turistföreningen i landet på uti skriften närmare framhållna skäl anhållit, att Stadsfullmäktige ville åt föreningen anslå en summa af 300 mark för reproducering af en stadsplan för Helsingfors, hvilken plan skulle intagas uti en tillernad upplaga af Turistföreningens kartbok öfver Finland; och skulle föreningen, för händelse af bifall till dess anhållan, förbinda sig att så fort kartboken utkommit, kostnadsfritt leverera åt staden 100 öfvertryck af planen. I anledning häraf hemstälde ⁵⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige, huruvida ej Turistföreningen, i och för upprättande af lämpligt manuskript till stadsplan i fråga, kunde berättigas begagna sig af å Byggnadskontoret befintligt och allaredan sammanställt kartmaterial, samt staden förbinda sig att för ett pris af 3 mark per exemplar af föreningen inlösa 100 st. öfvertryck af den sålunda för Turistföreningens kartbok tillkomna stadsplan för Helsingfors. På beredningsutskottets framställning blef Drätselkammarens förslag af Stadsfullmäktige godkänt ⁶⁾; och skulle för ändamålet ett belopp af 300 mark anvisas å Fullmäktiges dispositionsmedel.

Anslag för vågar och transportkärror till varuskjulet å Myntkajen.

Hos Hamnbyggnadsdelegationen hade Tullkammaren anhållit ej mindre om att 2:ne stycken golfasta vågar, konstruerade enhvar för en belastning af 500 kg. än att 22 st. godstransportkärror skulle anskaffas till det under uppförande varande varuskjulet å Myntkajen; och som för detta

¹⁾ Drks skrf. N:o 302 af den 5 dec. — ²⁾ Stfs prot. den 17 dec. § 23. — ³⁾ Se 1899 års berättelse pg. 115 och 1900 års berättelse pg. 58. — ⁴⁾ Stfs prot. den 17 dec. § 27. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 310 af den 12 dec. — ⁶⁾ Stfs prot. den 17 dec. § 26.

behof icke fanns något anslag upptaget i budgeten för året, hemställde delegationens i skrifvelse af den 8 Oktober hos Stadsfullmäktige såväl om tillstånd att omedelbart få anskaffa dessa vågar och kärror som ock att ett anslag af sammanlagdt 6,000 mark måtte ur Stadsfullmäktiges dispositionsmedel anvisas för sagda ändamål; samt blef denna framställning på beredningsutskottets förslag af Fullmäktige godkänd ¹⁾).

Emedan vid judiska församlingen i Helsingfors anställda rabbinen vägrat att utan ersättning taga ed af till vittnen vid Rådstufvurätten förekommande brottmål åberopade trosförvanter i de fall, då enskild part icke kunde åläggas eller saknade tillgång att gälda slik ersättning, hade Samfälta Rådstufvurätten i skrifvelse för den 30 November anhållit, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att emot qvitto utbetala hvad Rådstufvurätten i antydt afseende tilläfventyrs behöfde för året tillerkänna rabbinen samt framdeles fastställa i budgeten för staden ett årligt anslag af 200 mark för ändamålet. På beredningsutskottets förslag beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige emellertid meddela Rådstufvurätten, att ifrågavarande ersättning kunde utanordnas ur Magistratens och Rådstufvurättens gemensamma expensemedel.

Emedan den tid af tre år, för hvilken föreståndaren för Helsingfors stads lifsmedelsundersökningsstation, Magistern Allan Zilliacus, af Stadsfullmäktige den 13 December 1898 antogs till berörda befattning skulle med året utgå, underrättade Helsovårdsnämnden i skrifvelse för den 2 December Stadsfullmäktige härom samt hemställde tillika, att Magistern Zilliacus, som dertill förklarar sig villig, måtte till befattningen antagas, dock icke för någon viss tid utan blott tillsvidare, emedan Nämnden ansåg att undersökningsstationen för lifsmedel påkallade en af förändrade tidsförhållanden betingad omorganisation, hvarom Nämnden förbehöll sig att i sinom tid till Stadsfullmäktige inkomma; hvilken förändring äfven sannolikt komme att beröra föreståndarebefattningen vid densamma. Äfven hemställde Helsovårdsnämnden om förhöjdt arvode åt Magister Zilliacus, dels emedan hans sportelinkomst betydligt hade nedgått till följd af afgiftsfri undersökning af fläsk vid köttkontrollstationen, dels emedan han redan varit i stadens tjänst i tio år anställd. Stadsfullmäktige beslöto ³⁾, det Magister Zilliacus skulle tillsvidare mot ett med 1,000 mark förhöjdt personelt arvode antagas såsom föreståndare för lifsmedels undersöknings-

Ersättning åt rabbinen vid Mosaiska församlingen.

Personelt lönetilskott åt Magistern Allan Zilliacus.

¹⁾ Stfs prot. den 15 okt. § 21. — ²⁾ D:o d:o den 17 dec. § 39. — ³⁾ D:o d:o den 17 dec. § 39.

stationen samt att frågan om undersökningsstationens omorganisation skulle bero, till dess Helsovårdsnämnden derom med framställning inkommit.

Ny stat för Maria sjukhus.

Jemte en till Stadsfullmäktige stäld och af Fullmäktige till Drätselkammarens utlåtande remitterad skrifvelse N:o 65 af den 27 September hade Helsovårdsnämnden, med anmälan att den nya medicinsk-kirurgiska paviljongen vid Maria sjukhus torde kunna öppnas att emottaga sjuka den 1 nästkommande Juni, insändt af Styrelsen för sagda sjukhus uppgjorda och af Nämnden utan anmärkning godkända förslag till kostnaderna för paviljongens inredning och densamma uppehållande under sju månader af nästkommande år. Derjemte hade bemälda Styrelse uppgjort ett förslag till sådana förändringar i Maria sjukhusets gällande stat, som Styrelsen ansett föranledas af den nya afdelningens öppnande, bestående hufvudsakligen deri: att öfverläkaren vid den medicinska afdelningen blefve direktor för hela sjukhuset; att hans lön skulle höjas med 1,000 mark; att en underläkare blefve anställd vid medicinska afdelningen emot en aflöning af 2,500 mark utom bostad och kost: samt sysslomannens, hushållerskans och föreståndarinnans för linneförrådet äfvensom vaktmästarens aflöningar skulle höjas med resp. 900, 400, 240 och 270 mark samt rättighet meddelas sysslomannen till 10 % förhöjning af lönen efter 5 och 10 års tjänst, och hade Helsovårdsnämnden understödt och hos Stadsfullmäktige till fastställande förordat äfven detta förslag. Uti det sålunda tillkomna nya förslaget till stat för Maria sjukhus hade utgiftsposterna för en eldare och samtliga drängar samt för bränsle och belysning vid alla egentliga sjukhusafdelningar öfverförts å sjukhusets ekonomieafdelning. Och hade dessutom desinfektionsinrättningen, som under hufvudtitel VII i budgeten härtills haft särskild rubrik, stälts såsom en underafdelning af Maria sjukhus, dit densamma också rätteligen hör. Uti skrifvelse ¹⁾ till Stadsfullmäktige förordade Drätselkammaren för sin del bifall till ofvanbeskrifna framställning af Helsovårdsnämnden och Styrelsen för Maria sjukhus, med den afvikelse likvisst, att hushållerskan, som härtills förutom bostad, värme, ljus och kost uppburit en lön af 800 mark, skulle erhålla en löneförhöjning af endast 200 mark, samt att föreståndarinnan för linneförrådet, som uppbar ett personelt lönetillskott af 600 mark, medan ordinarie lönen utgör blott 480 mark, icke skulle tilldelas något vidare lönetillskott. Och hade Drätselkammaren med iakttagande häraf upprättat sitt förslag till utgiftsstat för Maria sjukhus under instundande

¹⁾ Drks skrf. N:o 259 af den 30 okt. och Stfs tryckta handl. N:o 26.

år, hvarvid dock dessutom en post å 175 mark för aflöning af öfverläka-rens vid den medicinsk-kirurgiska afdelningen vikarie under dennes semester utelemnats, enär någon semesterledighet icke borde ifrågakomma sommaren 1902 för en tjänsteman, som tillträder sin befattning den 1 Juni.

För vidare behandling remitterades ¹⁾ ärendet af Stadsfullmäktige till budgetsutskottet och hade vid behandlingen af ifrågavarande ärende utskottet icke funnit något väsentligt vara att erinra mot Helsovårdsnämndens förslag till stat för sjukhuset, sådan den af Drätselkammaren godkänts. Dock höll utskottet före, att aflöningen för syslomanen vid sjukhuset, den der jemte berörda tjänst innehar befattning äfven såsom tillsyningsman vid Helsovårdsnämnden och i sådan egenskap uppbär en lön af 3,500 mark om året, förty icke behöfde höjas, på sätt Nämnden föreslagit. Deremot ville utskottet bevilja syslomanen sådan rätt till löneförhöjning med 10 % af årslönen efter fem och lika mycket efter tio års tjänst, som Fullmäktige tidigare medgifvit åt åtskilliga andra stadens tjänstemän. Emedan vaktmästarene vid sjukhuset äro förbundne att ställa sin tid fullständigt till sjukhusets förfogande samt omfånget af deras tjänstgöringsskyldighet förty genom sjukhusets utvidgning icke ökas, ansåg utskottet den åt desse förordade löneförhöjningen ej heller påkallad.

På grund af den utveckling, som Maria sjukhus under en följd af år undergått, har den för sjukhuset ursprungligen fastställda staten varit underkastad oafbruten förändring, både genom inrättandet af nya tjänster och genom ändringar i aflöningen för tidigare anställda funktionärer. Då staten härigenom förlorat i öfverskådlighet och denna brist yttermera skulle förstoras genom tillkomsten af den nya, medicinsk-kirurgiska afdelningen vid sjukhuset, trodde utskottet det vara lämpligt att i en ny stat skulle sammanfattas såväl de tidigare beslutna som nu föreslagna förändringarna; och hade utskottet på grund häraf uppgjort efterföljande nya stat för sjukhuset, hvilken utskottet föreslog ²⁾ att Stadsfullmäktige skulle fastställa.

Förslag till ny stat för Maria sjukhus.

a) *Afdelningen för icke epidemiska sjukdomar.*

1 Öfverläkare, anstaltens direktör, lön	— —	5,000: —
1 Underläkare jemte bostad, värme, belysning, städning och kost, lön	— —	2,500: —
	Transport	— — 7,500: —

¹⁾ Stfs prot. den 26 nov. § 8. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 39.

	Transport	-- --	7,500: --
1	Amanuens, jemte rum, värme, belysning, städning och kost, lön	-- --	1,200: --
3	Sköterskor (bildade), jemte bostad, ljus, värme och kost, lön å 50 mk i månaden	600: --	1,800: --
1	Sköterska, förslagsvis under 6 månader	-- --	300: --
4	Sköterskor, i öfrigt såsom föregående, men lön 30 mk i månaden	360: --	1,440: --
1	Sköterska, förslagsvis under 6 månader	-- --	180: --
2	Nattsköterskor å 30 mk i månaden	360: --	720: --
2	Städerskor, jemte bostad, värme, belysning och kost, lön å 15 mk i månaden	180: --	360: --
	Medicin, förslagsvis	-- --	8,000: --
	Underhåll af inventarier, förslagsvis	-- --	4,000: --
	Summa <i>Små</i>		25,500: --

b) *Afdelningen för epidemiska sjukdomar.*

1	Öfverläkare, jemte fri bostad samt värme, lön	-- --	5,000: --
	För aflöning af vikarie under öfverläkarens semester	-- --	400: --
1	Amanuens, jemte bostad, värme, belysning och kost, lön	-- --	1,200: --
3	Sköterskor (bildade) jemte bostad, belysning, värme och kost, lön å 50 mk i månaden	600: --	1,800: --
1	D:o, i öfrigt som föregående, men lön å 40 mk i månaden	-- --	480: --
2	D:o, i öfrigt såsom föregående, men lön å 30 mk i månaden	360: --	720: --
1	D:o, förslagsvis under 6 månader, lön å 30 mk i månaden	-- --	180: --
1	Nattsköterska, lön å 30 mk i månaden	-- --	360: --
5	Städerskor, jemte bostad, belysning, värme och kost, lön å 15 mk i månaden	180: --	900: --
	Medicin, förslagsvis	-- --	3,000: --
	Underhåll af inventarier, förslagsvis	-- --	4,000: --
	För desinfektion af sjukrummen, förslagsvis	-- --	500: --
	Summa <i>Små</i>		18,540: --

c) *Medicinsk-kirurgiska afdelningen.*

1 Öfverläkare, kirurg, lön	— —	4,000: —
För aflönande af vikarie under öfverläkarens semester	— —	350: —
1 Amanuens, jemte bostad, värme, belysning, städning och kost, lön	— —	1,200: —
1 Operationssköterska, jemte bostad, värme, belysning och kost, lön å 50 mk i månaden	— —	600: —
2 Sköterskor (bildade) för kirurgiska delen, jemte bostad, belysning, värme och kost, lön å 50 mk i månaden	600: —	1,200: —
2 D:o (bildade) för medicinska delen, såsom föregående	600: —	1,200: —
1 D:o (bildad) förslagsvis under 6 månader	— —	300: —
2 D:o, jemte bostad, belysning, värme och kost, lön å 30 mk i månaden	360: —	720: —
1 D:o för isolerafdelningen i källarvåningen, såsom föregående	— —	360: —
1 D:o, förslagsvis under 6 månader, lön å 30 mk i månaden	— —	180: —
2 Nattsköterskor, lön å 30 mk i månaden	360: —	720: —
3 Städerskor, en för hvardera våningen och en för operationsafdelningen, jemte bostad, värme, belysning och kost, lön å 15 mk i månaden	180: —	540: —
Medicin, förslagsvis	— —	5,000: —
Förbandsmaterial och instrument, förslagsvis	— —	4,000: —
	Summa <i>Smf</i> :	20,370: —

d) *Ekonomieafdelningen.*

1 Syssloman, jemte bostad, belysning och värme, lön	— —	1,500: —
1 Hushållerska, jemte bostad, värme, belysning och kost, lön.	— —	1,000: —
2 Köksor, jemte bostad, värme, belysning och kost, lön	300: —	600: —
1 D:o, jemte bostad, värme, belysning och kost, lön	— —	240: —
	Transport	3,340: —

	Transport	— —	3,340: —
4	Tjenarinnor, jemte bostad, värme, belysning och kost, lön	180: —	720: —
1	Städerska, jemte bostad, värme, belysning och kost, lön	— —	180: —
1	Bakerska, jemte bostad, värme, belysning och kost, lön	— —	240: —
1	Föreståndarinna för linneförrådet, jemte bostad, värme, belysning och kost, lön	— —	480: —
4	Tvätterskor, jemte bostad, värme, belysning och kost, lön à 20 mk i månaden	240: —	960: —
3	D:o, jemte kost (icke bostad), lön à 30 mk i månaden	360: —	1,080: —
2	Maskinister, jemte bostad, värme och belysning, lön	1,200: —	2,400: —
1	Eldare, jemte bostad, värme, belysning och kost, lön	— —	900: —
1	Vaktmästare, jemte bostad, värme, och belysning, lön	730: —	
	kostpenningar	360: —	
		— —	1,090: —
3	Drängar, jemte bostad, värme, belysning och kost, lön	420: —	1,260: —
3	D:o, jemte bostad, värme, belysning och kost, lön	350: —	1,050: —
2	Portvakter, jemte bostad, värme, belysning och kost, lön	420: —	840: —
1	Klosettömmerska à 30 mk i månaden		360: —
	Kost för 171 patienten à 82 penni per dag, förslagsvis . . .		51,180: 30
	Kost för 12 patienter à 1:40 per dag, förslagsvis		6,132: —
	Kost för 69 af personalen à 1 mk per dag, förslagvis . . .		25,185: —
	Bränsle, förslagsvis		20,000: —
	Belysning, förslagsvis		6,000: —
	Gas till laboratoriet och för uppvärmning af ångtält, förslagsvis		400: —
	Underhåll och inventarier, förslagsvis		2,400: —
	Underhåll af häst, förslagvis		600: —
	För oförutsedda utgifter, förslagsvis		4,000: —
		Summa <i>Imf</i>	130,797: 30

e) *Desinfektionsinrättningen.*

1 Förman (maskinist), jemte bostad, värme och belysning, lön	1,200: —
1 Biträde, jemte bostad och kost, lön	420: —
Bränsle, förslagsvis	400: —
Underhåll af häst, förslagsvis	600: —
Desinfektionsmaterial	500: —
Summa <i>Smf.</i>	3,120: —

Hela sjukhusets stat . . . . . *Smf.* 198,327: 30

Öfverläkarene vid sjukhuset äro berättigade till en månads semester under året med rättighet att derunder uppbära sin aflöning oafkortad och utan skyldighet att sjelfve ersätta sina vikarier, i hvilken egenskap, hvad öfverläkaren vid icke-epidemiska afdelningen beträffar, underläkaren vid denna afdelning är skyldig att utan särskild godtgörelse tjenstgöra.

Sysslomannen vid sjukhuset erhåller tillskott med 10 % utaf grundlönen efter fem och lika mycket efter tio års tjenst.

Denna nya stat för Maria sjukhus blef af Stadsfullmäktige oförändradt godkänd ¹⁾.

Uti skrifvelse för den 25 September hade Styrelsen för Folkbibliotek och Läsesalar anmält att bristande utrymme för publiken i Folkbibliotekets svenska afdelning gjort sig så kännbar, att något botemedel derför måste vidtagas; och ansåg Styrelsen det enda effektiva sättet att afhjelpa nämnda olägenhet vara förlängning af utlåningstiden. Enligt Styrelsens mening blefve genom öppenställande af bibliotekets svenska afdelning fem timmar om dagen alla söcknedagar, nämligen kl. 1—3 på dagen och dessutom såsom hittills kl. 5—8 e. m., trafiken så fördelad, att den nuvarande bibliotekspersonalen för en tid framåt blefve tillräcklig. Och hemställde för möjliggörande af en sådan åtgärd Styrelsen, att grundlönen för enhvar af de tre ordinarie amanuenserna, som för närvarande äro vid Folkbibliotekets svenska afdelning anställda, måtte från och med instundande år 1902 höjas med 500 mark, med skyldighet för dessa amanuenser att tjenstgöra söcknedagar kl. 1—3 och 5—8 e. m. samt sönd- och helgdagar kl. 4—7 e. m. På grund häraf hade Drätselkammaren, till hvars utlåtande sagda skrifvelse blifvit af Stadsfullmäktige remitterad hos Fullmäktige förordat ²⁾ bifall till hemställan, dock med den ändring

Löneförhöjning
åt amanuenserna
vid Folkbiblio-
teket.

¹⁾ Stfs prot. den 19 dec. § 4. — ²⁾ Drks skrf. N:o 257 af den 30 okt. och Stfs tryckta handl. N:o 26 pg. 60.

deri att ifrågavarande löneförhöjning skulle inskränkas till 300 mark, och uti sitt budgetsförslag upptagit 300 marks löneförhöjningar för en första amanuens vid svenska afdelningen med härtills uppbyren lön af 1,200 mark och 300 marks personelt lönetillskott samt för en andra amanuens med 900 marks aflöningen och 300 marks personelt lönetillskott och en andra amanuens med 900 marks lön vid samma svenska afdelning. Dessutom hade Drätselkammaren i enlighet med nämnda Styrelsens till Drätselkammaren ställda budgetsförslag för en första amanuens i läsesalen, fröken Hanna Jakobson, som i 20 år med nit och samvetsgrannhet skött sin tjänst, observerat ett personelt lönetillskott af 300 mark. Sedan Stadsfullmäktige remitterat ¹⁾ ärendet till budgetsutskottet, som förordade ²⁾ bifall till Drätselkammarens förslag, blef förslaget af Fullmäktige godkänt ³⁾.

Biträdande kassör vid Hamnkortet.

Med föranledande deraf att Trafikkortet skulle öfverflyttas till det nya Tull- och packhuset å Skatudden, och således den kassör, som dertills betjenat såväl detta kontor som Hamnkortet, icke vidare kunde inkassera beloppen för sistnämnda kontors räkningar och föra dess kassaspecial, hade Hamnkaptenen i skrifvelse till Drätselkammaren framhållet nödvändigheten för Hamnkortet att erhålla en egen kassör för de månader af året (April—December), då uppbyren vid kortet var jemförelsevis stor, hvaremot den under månaderna Januari—Mars kunde handhafvas af Hamnkortsbokhållaren. Utgiften för en dylik skild kassör beräknades af Hamnkaptenen efter 125 mark i månaden för nio månader af året till 1,125 mark per år, och anhöll Hamnkaptenen om bemyndigande att, så snart det blef nödvändigt, såsom kassör till utgången af året emot sagda månadsarvode få anställa fröken Elin Lundblad. Med föranledande häraf hemstälde ⁴⁾ hos Stadsfullmäktige Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville lemna sitt bifall till Hamnkapteneus framställning samt att härför anslå ett belopp af 1,000 mark att utgå ur Fullmäktiges dispositionsmedel äfvensom att för ändamålet tilläfvtyrs under nästkommande år erforderligt anslag skulle upptagas uti förslaget till utgiftsstat för detta år. På beredningsutskottets förslag blef framställningen af Stadsfullmäktige godkänd ⁵⁾.

Anslag för Filharmoniska sällskapet.

På derom af Direktionen för Aktiebolaget Helsingfors Filharmoniska sällskap hos Stadsfullmäktige gjorda ansökan beslöto ⁶⁾ Fullmäktige

¹⁾ Stfs prot. den 26 nov. § 10. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 40 pg. 10. — ³⁾ Stfs prot. den 19 dec. § 4. — ⁴⁾ Drks skrif. N:o 129 af den 26 april. — ⁵⁾ Stfs prot. den 30 april § 19. — ⁶⁾ D:o d:o den 2 juli § 20.

i enlighet med beredningsutskottets förslag anslå åt bolaget 5,500 mark att under tiden från den 1 Oktober 1901 till den 1 Maj 1902 utbetalas i månadliga rater mot skyldighet för bolaget att under sagda tid åtminstone en gång i månaden uti en för ändamålet lämplig lokal anordna folkkonserter emot en inträdesafgift af högst 25 penni samt att anslaget skulle förskottsvis utbetalas ur stadskassan och i sinom tid ersättas ur Utskänknings- och Utminuterings Aktiebolagens nästkommande år disponibla vinstmedel.

Uti en till Stadsfullmäktige inlemnad skrift af den 24 September hade Direktionen för Suomen Liikemiesten Kauppaopiston Osakeyhtiö på uti skriften närmare framhållna skäl anhållit, att Stadsfullmäktige ville af stadens medel för kalenderåren 1902, 1903 och 1904 bevilja för bolagets läroverk ett årligt understöd af 6,000 mark, och hade Stadsfullmäktige häröfver infordrat Drätselkammarens utlåtande. På grund af antalet elever i det finska handelsläroverket, endast 59 mot 112 i det svenskfinska, ansåg sig Kammarerna emellertid hos Stadsfullmäktige böra tillstyrka ¹⁾ ett understöd af endast 4,000 mark, för nästkommande år, samt föreslog att för understödets erhållande dessutom borde göras anspråk på minst 5 frielevplatser, enär direktionen i sin ansökan härom lemnat intet löfte utan tvärtom förbehållit sig full handlingsfrihet rörande beviljandet af dylik rättighet. Budgetutskottet, till hvars utlåtande Stadsfullmäktige äfven hade hänskjutit ärendet, anför ²⁾ att utskottet i allo omfattat Drätselkammarens åsigt och för öfrigt icke heller finner anledning förekomma till afvikelse från det hittills iakttagna förfarandet, att anslagen till ifrågavarande läroverk icke fastställas för flera år samtidigt, utan hvarje gång särskildt pröfvas. Utskottets förslag öfverensstämmer derföre ock med Drätselkammarens, dock med det uttryckliga tillägg, att alla de fem frieleverna böra vara hemmahörande i Helsingfors stad. Förslaget blef af Stadsfullmäktige godkänt ³⁾.

På beredningsutskottets förslag och i enlighet med Folkskoledirektionens och Drätselkammarens framställning ⁴⁾ i ärendet beslöto ⁵⁾ Stadsfullmäktige, med afseende å folkskoleinspektorn Magister V. Öhbergs långvariga och framstående tjensteverksamhet samt med särskild hänsyn till den organisatoriska förmåga han ådagalagt beträffande stadens hastigt

Anslag för finska handelsläroverket.

Lifstidspension åt folkskoleinspektorn Öhberg.

¹⁾ Drks skrf. N:o 256 af den 30 okt. (Stfs tryckta handl. N:o 26 pg. 59). — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 40 pg. 9. — ³⁾ Stfs prot. den 19 dec. § 4. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 155 af den 23 maj. — ⁵⁾ Stfs prot. den 17 sept. § 35.

utvecklade folkskoleväsende, tilldela Magister Öhberg en lifstidspension af 6,000 mark om året, räknadt från den 1 Oktober 1901.

Hamnvakt-
mästareenkan
J. Melans an-
sökan om under-
stöd.

Till Fullmäktige hade enkan Julia Melan inlemnad ansökan om pension efter sin aflidne man, hamnvaktmästaren, sjökaptenen Carl Melan; och hade Stadsfullmäktige infordrat ¹⁾ Drätselkammarens yttrande i ärendet. Efter att hafva hört Hamnkontoret, som bland annat upplyste, att hamnvaktmästaren Melan under sin tolfåriga tjänstgöring vid Hamnkontoret jemte iakttagande af ett ordentligt och städadt uppträdande alltid synnerligen samvetsgrant skött sina åligganden, hvarföre, och då tillgångarna i Melans efterlemnade bo uppgingo till endast 787 mark 62 penni, Hamnkontoret ock föreslog åt sökanden en årlig pension af 800 mark, öfverlemnade ²⁾ Drätselkammaren, enär sökanden var född 1858, saknade egna barn och icke visat sig oförmögen att med eget arbete bidraga till sin utkomst, till Stadsfullmäktiges bepröfvande huruvida sökandens anhållan förtjenade afseende. Stadsfullmäktige tilldelade ³⁾ ock enkefru Melan endast en gratifikation i ett för allt af 500 mark, att utgå ur Stadsfullmäktiges dispositionsmedel.

Rörmästare-
enkan Edla Bro-
mans ansökan
om gratifika-
tion.

Uti en till Drätselkammaren inlemnad skrift hade rörmästaren Emanuel Bromans enka Edla Broman anhållit att komma i åtnjutande af pension efter sin aflidne man, som under mera än 17 år varit i egenskap af rörmästare anställd vid stadens vattenledning; och hade Vattenledningskontoret, hvars yttrande i ärendet Drätselkammaren inhemtat, med afseende å det mönstergilla uppförande och nit samt den samvetsgrannhet och skicklighet, som Broman städse ådagalagt, på det varmaste rekommenderat Bromans enka i stadsmyndigheternas benägna åtanke, härvid öfverlemnande åt dem att finna lämpligt uttryck för den tacksamhet från kommunens sida, hvaraf Broman enligt kontorets mening gjort sig så väl förtjent. Då enkan Broman icke hade egna barn och dödsboets behållning enligt bouppteckningsinstrument uppgick till cirka 16,700 mark samt sökanden deraf kunde räkna sin utkomst utan bidrag af staden, kunde Drätselkammaren icke hos Stadsfullmäktige förorda bifall till ansökningen, men föreslog ⁴⁾ Kammaren enkan Broman till erhållande af en gratifikation å 1,000 mark att utgå ur Stadsfullmäktiges dispositionsmedel. På beredningsutskottets förslag blef Drätselkammarens framställning ⁵⁾ emellertid afböjd och dermed motiverad, att sökanden ej visat, att hon för

¹⁾ Stfs prot. den 2 juli § 8. — ²⁾ Drks skrf. N:o 193 af den 18 juli. — ³⁾ Stfs prot. den 17 sept. § 32. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 157 af den 23 maj. — ⁵⁾ Stfs prot. den 2 juli § 12.

sin lifsbergning vore i behof af understöd, samt att gratifikation åt enkör för deras mäns tjenstetid endast på grund af ådagalagd medellöshet kunde ifrågakomma.

Uti en till Stadsfullmäktige stäld, till Magistraten inlemnad skrift åtföljd af särskilda handlingar, hade enkehärads höfdingskan Edith Stenius ansökt om bidrag af stadens medel till hennes barns uppfostran. Till ansökningsskriften hade Magistraten närslutit Samfälda Rådstufvurättens skriftliga förord och för egen del till Fullmäktiges pröfning öfverlemnadt, huruvida icke ansökningen kunde på de skäl dertill, sökanden och Rådstufvurätten framhållit, bifallas. På beredningsutskottets framställning beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige ock tilldela enkefru Stenius såsom uppfostringsbidrag för hennes omyndiga barn, sonen Bengt Thomas Mortimer samt döttrarna Gerda Maria och Karin ett belopp af 200 mark om året för en hvar, räknadt från den 1 Januari 1902, att utgå till dess bemälda barn uppnått 21 års ålder eller döttrarna möjligen derförinnan ingått äktenskap.

Uppfostringsbidrag åt läradsbördingeenkan E. Stenius' omyndiga barn.

Jemte det Drätselkammaren till Stadsfullmäktige öfversände ²⁾ en af stadens Taxeringsnämnd till Stadsfullmäktige stäld, men till Kammaren inlemnad skrift, hvori Nämnden anhåller om ett extra anslag ur Fullmäktiges dispositionsmedel å 3,600 mark för utarbetande och reproducering i lämpligt antal exemplar af sådan karta öfver staden och dess omnejd, som angåfve huru gårdarna äro bebyggda, byggnadernas beskaffenhet och antalet rum i dem, trodde sig Kammaren böra afstyrka anslaget beviljande. Kammaren hade nämligen i ärendet inhemtadt Byggnadskontorets yttrande och deraf erfart, att om en dylik karta skall upprättas med anspråk på noggrannhet och användbarhet för jemväl andra än Taxeringsnämndens behof, kostnaderna för dess åstadkommande komme att betydligt öfverskrida det af Nämnden beräknade beloppet samt att för kartans årligen återkommande komplettering ett särskildt anslag skulle erfordras. Dessutom ansåg Drätselkammaren att Taxeringsnämnden skulle blifva bättre betjent af en sådan enkel förteckning öfver gårdarne i staden och å dem befintliga byggnader och rum, hvilken på grund af senaste folkräkning borde af Kammarens aktuarie kunna uppgöras och efterhand kompletteras. På beredningsutskottets framställning beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige på de af Drätselkammaren anförda skälen afböja Taxeringsnämndens anhållan.

Fråga om upprättande af en byggnadskarta för staden.

¹⁾ Stfs prot. den 17 dec. § 9. — ²⁾ Drks skrf. N:o 74 för den 21 febr. — ³⁾ Stfs prot. den 26 febr. § 17.

Läraren K. J. Werkkos ansökan om understöd för en läroanstalt.

I en till Stadsfullmäktige ställd skrifvelse hade föreståndaren för en härvarande finsk förberedande skola, afsedd att utbilda lärare och lärarinnor till ambulatoriska småskolor på landet, Herr K. J. Werkko, ansökt om att åt honom af Helsingfors stad måtte utgifvas ett understöd af 4,100 mark om året i tre års tid. Och hade Folkskoledirektionen, hvars utlåtande i ärendet Stadsfullmäktige infortrat¹⁾, på den grund att ifrågasvarande skola motsvarade en stadens lägre folkskola och var besökt af ett stort antal barn från Helsingfors kommun samt sköttes väl, hvadan också en icke ringa börda å stadens folkskolebudget kunde anses aflyftad, förordnat åt sökanden ett årligt understöd af 1,700 mark, motsvarande aflöningen för en lärarinna i lägre folkskola. På beredningsutskottets förslag blef ansökningen emellertid af Stadsfullmäktige afslagen²⁾.

Fråga om anslag till uppgörande af förteckning öfver vaccinationsskyldiga barn.

Sedan föreståndaren för vaccindepoten, andre stadsläkaren Edvard Juslin, under framhållande af de svårigheter, som för vaccindepoten yppat sig uti att få de vaccinationsskyldiga barnen i staden upphemtade till vaccinationerna, uti skrifvelse till Helsovårdsnämnden anhållit att vid vaccindepoten måtte anställas en person med skyldighet att för en aflöning af 400 mark i året föra förteckning öfver de årligen till närmare 1,500 uppgående ympningsskyldige inom den medellösa folkklassen samt meddela dem kallelser och vaka öfver deras infinnande till vaccinationstillfällena, äfvensom att kommunen måtte tilldela det vid depoten af staten anställda vaccinationsbiträdet ett tillskott af 100 mark till hans arvode, anmälte Helsovårdsnämnden i skrifvelse till Stadsfullmäktige för den 27 September, att Nämnden i dess till Drätselkammaren insända budgetförslag för ändamålet upptagit ett anslag af 400 mark, och anhöll att denna dess åtgärd blefve af Stadsfullmäktige godkänd.

Uti sitt till Magistraten inlemnade budgetförslag för år 1902 anförde³⁾ i anledning häraf Drätselkammaren, att enär enligt § 8 i nådiga förordningen af den 17 December 1883 angående vaccinationen i landet vederbörande polismyndighet bör till vaccinationens befrämjande villigt lemna det biträde, som af dess åtgörande kan bero, Drätselkammaren i afvikelse från Helsovårdsnämndens förslag, ansett sig icke böra under en ny rubrik *Vaccinationen* upptaga det af doktor Juslin begärda anslaget å 400 mark till aflöning åt en vid vaccindepoten anställd person, som hade att tillhandagå depoten och till densamma uppkalla de motsträfvige; och

¹⁾ Stfs prot. den 22 jan. § 5. — ²⁾ D:o d:o den 12 febr. § 21. — ³⁾ Drks skrf. N:o 256 af den 30 okt. (Stfs tryckta handl. N:o 26).

förordade ¹⁾ på samma grund budgetsutskottet, till hvars behandling Stadsfullmäktige remitterat ²⁾ ärendet, att Helsovårdsnämndens ifrågavarande framställning måtte af Fullmäktige afböjas. Stadsfullmäktige voro emellertid af annan åsigt och blef det äskade anslaget å 400 mark upptaget uti utgiftsstaten för år 1902 under anförda nya rubrik ³⁾.

I enlighet med Fattigvårdsstyrelsens i saken afgifna yttranden beviljades åt värnepliktige ⁴⁾ V. Eklunds, F. I. Kettulas, K. A. Hellgrens och G. W. Morings familjer ett understöd af 15 mark i månaden enhvar att utgå från den 1 Januari 1901, så länge sökandene äro anställda i aktiv krigstjänst, utan att åtnjuta permission utöfver en månad.

Understöd åt värnepliktiges familjer.

På derom af vederbörande gjord skriftlig ansökan beviljade Stadsfullmäktige efter att hafva inhemtat Styrelsens för stadens belyningsverk yttrande och förslag i hvarje särskildt fall 20 % rabatt å lysgaspriset för all den gas, som förbrukas inom Kejsarliga Alexanders Universitetets kemiska, farmaceutiska, fysiologiska och patologiska laboratorier ⁵⁾; uti Polytekniska Institutets kemiska laboratorium ⁶⁾; samt uti Handelskemiska, af magistern A. W. Forsberg skötta laboratorium, så länge laboratoriet är inrymdt uti dess nuvarande lokal i gården N:o 7 vid Riddaregatan ⁷⁾; och skulle prisnedsättningarna räknas från och med årets början och årligen observeras vid December månads liqid.

Rabatt i priset för förbrukad gas.

Deremot afslog ⁸⁾ Stadsfullmäktige sysslomannens för Barnbördshuset härstädes anhållan om beviljande af 20 % rabatt å priset för den gas, som årligen förbrukas å sagda Barnbördshus, emedan Styrelsen för belyningsverket meddelat, att all den gas, som å Barnbördshuset årligen konsumerades, icke på långt när uppgick till ens 20,000 m³ eller den gasmängd, som jemlikt § 7 uti reglementet för förbrukning af gas från gasverket berättigar förbrukare till erhållande af 10 % rabatt å gaspriset, samt påtagligen endast en ringa mängd af den konsumerade gasen användes för uppvärmningsändamål.

Uti skrifvelse till Stadsfullmäktige för den 8 Mars hade arbetarebyggnadsaktiebolaget „Fridhem“, som å inför Drätselkammaren hållen auktion inropat tomten N:o 11 vid Fabriksgatan i kvarteret N:o 126, anhållit, att köpeskillingen för tomten finge på af Stadsfullmäktige närmare bestämda villkor mot andra inteckningen i bolagets tomt och derå under

Beviljande af postposition uti tomtinteckningar.

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 40. — ²⁾ Stfs prot. den 5 nov. § 18. — ³⁾ D:o d:o den 19 dec. § 4 (Stfs tryckta handl. N:o 43). — ⁴⁾ D:o d:o den 12 febr. § 22 och den 17 sept. § 41. — ⁵⁾ D:o d:o den 30 april § 21. — ⁶⁾ D:o d:o den 17 sept. § 37. — ⁷⁾ D:o d:o den 17 dec. § 28. — ⁸⁾ Stfs prot. den 17 sept. § 35.

uppförande varande byggnader tillvidare innestå, hvarigenom bolaget skulle beredas tillfälle att använda hela det af Kejsrerliga Senaten bolaget mot första in-teckning i tomt och byggnader tilldelade byggnadslånet å 100,000 mark till fullbordande af det påbörjade byggnadsföretaget. Uti det Drätselkammaren i anledning af ansökningen infor-drade utlå-tandet, trodde Kammaren sig böra från en något allmännare synpunkt behandla ärendet. Med afseende derå, att åtskilliga af stadens odisponerade tomter under året hade blifvit försålda till särskilda arbetarebostadsaktiebolag, att dessa syntes af statsverket erhålla förmånliga byggnadslån mot bland andra vilkor, första in-teckning i tomt och derå uppförda byggnader, och att i anledning häraf äfven hos Drätselkammaren blifvit gjorda enahanda framställningar som bolaget Fridhems om att staden till säkerhet för tomtens köpeskillning ville åtnöja sig med andra in-teckningen i st. f. den första, samt då slutligen från flera håll yrkan stälts på staden att i en eller annan form bidra till åstadkommande på orten af arbetarebostäder, syntes det Drätselkammaren som om ett lämpligt tillfälle nu erbjudit sig för staden att i någon mån understöda sträfvandena i hithörande syfte. På grund af närmare utläggning föreslog ¹⁾ Drätselkammaren derföre ock, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Kammaren att, med tillämpning i öfrigt af de utaf Stadsfullmäktige fastställda vilkoren för betalning till staden af köpeskillingen för försålda tomter, speciellt för sådana tomter för uppförande af arbetarebostäder, för hvilka byggnadslån af finska statsverket erhållits, vid iakttagande af att nödig säkerhet för staden i hvarje händelse förefinnes, låta staden åtnöja sig med andra in-teckningen uti tomt och derå uppförande byggnader. På beredningsutskottets förslag blef Drätselkammarens framställning också af Stadsfullmäktige bifallen ²⁾, under förutsättning att Drätselkammaren tillsäge att stadens rätt icke äfventyrades.

Uti skrifvelse till Stadsfullmäktige för den 15 Mars hade arbetarebostadsaktiebolaget „Työväen Asunto-Osakeyhtiö Neitsypolku“ på uti skriften närmare framhållna skäl ansökt om Stadsfullmäktiges bifall der-till, att bolaget finge, sedan den å bolagets egande tomt N:o 12 vid Jungfrustigen uppbyggda gården blefve till sitt halfva värde in-tecknad åt staten, någon enskild person eller penningeinrättning, emot derpå följande in-teckning stå hos staden i skuld för priset för ifrå-gavarande tomt på i öfrigt vanliga vilkor vid försäljning af stadens tomter mot skuldförbin-

¹⁾ Drks skrf. N:o 96 af den 14 mars. -- ²⁾ Stfs prot. den 26 mars § 6.

delse. För sin del föreslog¹⁾ Drätselkammaren uti Kammaren affordradt utlåtande på de skäl, Kammaren anført i sin ofvanåberopade skrifvelse, afböjande af ansökan, men beslöto²⁾ Stadsfullmäktige på beredningsutskottets förslag, såsom tillägg till Fullmäktiges nyss anförda beslut af den 26 Mars förklara, att med lån från statsverket skola likställas från långifvarens sida ouppsägbara amorteringslån ur städernas i Finland Hypotekskassa eller annan penningeinrättning; och bemyndigades Drätselkammaren pröfva förevarande ansökan enligt sålunda angifna grunder.

Uti en till Stadsfullmäktige stäld skrift af den 25 November 1900 hade Murarefackföreningen härstädes anhållit ej mindre om föranstaltande af nödhjulsarbeten för byggnadsarbetare än ock att staden på sin bekostnad skulle uppföra lämpliga bostäder, afsedda att mot lägsta möjliga hyra upplåtas åt arbetare i allmänhet. På Drätselkammarens framställning³⁾ och beredningsutskottets förslag blef ansökningen emellertid till alla delar afslagen⁴⁾. Senare på året eller under December månad inlemnades⁵⁾ åter af Svenska Arbetareföreningen ansökan om anordnande af lämpliga arbeten för vintern 1901—1902, men blef ärendet icke under året slutbehandladt.

Vid föredragning af stadens gaskontrollör, docenten friherre August af Schulténs ansökan om tjänstledighet hade Stadsfullmäktige den 11 December 1900 beslutit remittera ärendet till Styrelsen för Helsingfors stads belysningsverk, som egde inkomma med utlåtande huruvida gaskontrollörsbefattningen borde för framtiden bibehållas eller icke; och anförde bemälda Styrelse till fullgörande häraf, att gaskontrollörsbefattningen hade inrättats på grund af det emellan staden och Helsingfors Gaslysningsaktiebolag om gaslysnings införande i staden den 30 Maj 1860 afslutade kontrakt, uti hvars 27 § bestämdes att för kontroll af gasljusets beskaffenhet i någon offentlig byggnad borde anbringas en profbrännare, jemte det Magistraten berättigades att vidtaga erforderliga åtgärder för utövande af sagda kontroll. Sedermera hade Kejsrerliga Senaten, till förekommande af den fara, som genom eldsvåda och explosion å gasverket kunde uppstå, uti skrifvelse från Civilexpeditionen af den 28 Maj 1880 meddelat särskilda föreskrifter, bland hvilka de under punkterna 5, 11 och 12 i berörda skrifvelse omnämnda jemväl beröra gaskontrollörens verksamhet. I punkten 5 stadgas nämligen, att det speciella öfvervakandet,

Ansökningar
om anordnande
af undsättnings-
arbeten.

Indragning af
gaskontrollörens
och besigtning-
mannens vid
gasverket be-
fattningar.

¹⁾ Drks skrf. N:o 149 af den 17 maj. — ²⁾ Stfs prot. den 21 maj § 27. — ³⁾ Drks skrf. N:o 29 af den 24 jan. — ⁴⁾ Stfs prot. den 12 febr. § 8. — ⁵⁾ D:o d:o den 17 dec. § 8.

då en gasklocka skall tömmas eller, efter det den varit obegagnad, ånyo fyllas med gas, skulle åligga gaskontrollören och stadsingeniören, i hvilket afseende desse borde, efter derom genom Magistraten af föreståndaren för gasverket erhållen kallelse, närvara samt tillse att nödiga försigtighetsmått vid ifrågavarande tillfällen iakttages. Enligt punkten 11 åläge gaskontrollören och stadsingeniören i samråd, icke allenast att utöfva det speciella öfvervakande, som ofvan i punkten 5 vore omnämndt, utan äfven att handhafva noggrann tillsyn deröfver, att jemväl öfriga af Kejserliga Senaten meddelade föreskrifter jemlikt § 1 uti ofvanåberopade kontrakt ordentligen iakttoges samt att de förändringar vid gasverket, som af sagda föreskrifter påkallades, blefve, der sådant icke redan skett, så snart möjligt vore, verkställda, hvarutom gaskontrollören och stadsingeniören samfäldt borde tid efter annan, då skäl dertill kunde förefinnas, men ovilkorligen om hösten, då gatubelysningen vidtog och gasproduktionen i större mängd påbegan, äfvensom om vintern, då gasproduktionen vore störst, besigtiga gasverket samt, i händelse vid anställd besigtning skäl till anmärkning eller påminnelse förekommit, derom oförtöfvadt genom Magistraten hos Guvernören i länet anmäla; skolande gaskontrollören och stadsingeniören för öfrigt, efter utgången den 15 April af hvarje belysningsår, innan nämnda månads slut till Magistraten aflemna gemensam berättelse öfver hvad af dem under det tilländagångna belysningsåret, i och för den dem härigenom ålagda tillsynen öfver gasverket, blifvit tillgjordt, hvilken berättelse sedermera borde af Magistraten till Guvernören insändas. Punkten 12 åter innehåller bestämning derom, att Guvernören, i anledning af gaskontrollörens och stadsingeniörens inkomna, i punkten 11 omförmälda anmälanden och berättelser, egde vidtagna de åtgärder, hvartill omständigheterna kunde föranleda. När fullgörandet af de å stadsingeniören i förestående mätto ankommande åligganden emellertid ansågos blifva öfverhöfvan betungande för denne, hade desamma sedermera anförtrotts åt en särskild funktionär, benämnd besigtningssman, för hvilken arvode första gången upptogs i 1886 års stat.

Såsom ofvan redan antydts har gaskontrollörsbefattningen tillkommit för utöfvande af tillsyn öfver det sätt, hvarpå Gaslysningsaktiebolaget, såsom leverantör för gatubelysningen, fullgjort sina enligt kontrakt åtagna förpligtelser. Men sedan gasverket numera öfvergått i stadens ego och till förvaltning öfvertagits af en utaf Stadsfullmäktige för ändamålet tillsatt styrelse, syntes det Styrelsen att de skäl, som föranledt inrättande af ifrågavarande befattning, hade förlorat sin betydelse. Och då härtill

kom att å gasverket är uppställd en fotometer, medelst hvilken gasstyrkan flera gånger dagligen afprofvas, och att öfver profningen föres en särskild fotometerjournal, ansåg Styrelsen för sin del bibehållandet af gaskontrollörsbefattningen icke vara af behovet påkalladt. Och då samma skäl, som tala för gaskontrollörsbefattningens indragande, jemväl kunde åberopas för afskaffande af besigtningssmannasysslan, hemstälde ¹⁾ Styrelsen för belysningsverket hos Stadsfullmäktige huruvida icke omordade gaskontrollörs- och besigtningssmannabefattningar kunde, efter dertill hos Kejsrerliga Senaten utverkadt tillstånd, för framtiden indragas. Stadsfullmäktige biföllo ²⁾ ock på beredningsutskottets förslag till denna framställning.

Enär nämnda befattningar dock icke kunde indragas, innan Kejsrerliga Senatens tillstånd dertill blifvit utverkadt, och då friherre af Schultén, som kommit i åtnjutande af ett stipendium ur Herman Rosenbergs fond och var sinnad att under en längre tid bedriva vetenskapliga forskningar i utlandet, anhållit att blifva entledigad från gaskontrollörsbefattningen, beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige, med bifall till friherre af Schulténs ansökan, uppdraga åt filosofie magistern Sigurd Stenius att fortfarande handhafva vikariatet för ifrågavarande befattning.

Till fullgörande af de uppdrag ⁴⁾, Stadsfullmäktige i anledning af makarna Ekholms testamente lemnat Drätselkammaren, anmälte ⁵⁾ Kammaren, att Kammaren låtit vid härvarande Rådstufvurätt bevaka testamentet samt delgifva detsamma makarne Ekholms närmaste arfvingar; och föreslog Kammaren beträffande dispositionen af de tvenne i testamentet ingående donationerna, nämligen Matilda Ekholms fond för späda och moderlösa barn och Carl Fridolf Ekholms stipendiifond för handverkare från denna Helsingfors stad, hvilka utomlands önska utbilda sig i yrket, att beslut om användandet af räntemedlen från den senare nämnda, antagligen till 75,000 mark uppgående fonden skulle lemnas beroende, intill dess dessa räntor kunna blifva disponibla; samt att den del af räntan å den förra fonden, stor 55,000 mark, som ej åtginge till lifstidsunderstöd åt särskilda af testator bestämda personer, skulle till ena hälften årligen utbetalas till Föreningen för barnvården till underhåll af dess barnhärberge och till andra hälften läggas till kapitalet, för att i framtiden uppbringa detta till sådant belopp, att dermed en vårdanstalt i det af testa-

Makarne Ekholms testamente.

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 2. — ²⁾ Stfs prot. den 22 jan. § 20. — ³⁾ D:o d:o den 22 jan. § 25. — ⁴⁾ Se 1900 års berättelse pg. 69. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 221 af den 12 sept.

tores afsedda syftet kunde åstadkommas. Stadsfullmäktige beslöto ¹⁾ dock, med godkännande i öfrigt af Drätselkammarens förslag, till sådan ändring deri att räntorna å Matilda Ekholms fond helt och hållet *tillsvidare* skulle tillfalla Föreningen för barnavård i det syfte 3 mom. punkt c) i testamentet innehåller samt att föreningen förpliktigades att årligen till Fattigvårdsstyrelsen afgifva berättelse om sin verksamhet.

Donation till
förmån för folk-
skolorna å Svea-
borg.

Till Drätselkammarens framställning ²⁾ om bemyndigande för Drätselkontoret att emottaga och förvalta en af vordne folkskoleinspektorn, magistern V. Öhberg till kontoret inlemnad, af Sveaborgs afdelning af ryska välgörenhetssällskapet i Finland medelst gåfvobref af den 23 September 1896 gjord donation af 200 mark till Sveaborgs finska folkskola för anskaffande af materiel för åskådningsundervisning och afsedd såsom en förrådsfond för angifvet ändamål, biföllo ³⁾ Stadsfullmäktige på beredningsutskottets förslag.

Fru Hedvig
Falckens testa-
mente.

I egenskap af verkställare af afiidne öfverrevisorsenkan Hedvig Falckens testamente hade vicehäradshöfdingen Alarik Hernberg i skrifvelse till Drätselkammaren öfversändt styrkt afskrift af ett hos honom förvaradt testamente, hvori Helsingfors stad ihågkommit med en donation om 5,000 mark till en fond, hvaraf räntan bör tillfalla förtjente elever vid stadens svenskspråkiga folkskolor; och öfverlemnade ⁴⁾ Drätselkammaren till Stadsfullmäktiges bepröfvande huruvida ifrågavarande donation skulle af staden emottagas. På beredningsutskottets förslag beslöto ⁵⁾ Stadsfullmäktige emottaga donationen med förbindelse för staden att underhålla makarna Falckens graf, hvarjemte Drätselkammaren skulle anmodas vidtaga åtgärd om testamentets bevakning.

Enkefru E.
Heintzies testa-
mente.

Uti skrifvelse för den 5 November hade Folkskoledirektionen, med föranledande af en af numera afiidne enkelektorskan Elise Heintzie i lifstiden gjord testamentarisk disposition af 1,000 mark för bildande af en stipendiifond till förmån för den högre folkskolan för finska flickor i Helsingfors, dock under visst förbehåll för hennes gamla trotjenarinna Wilhelmina Willberg, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville med sådant medgifvande, att åt sagda tjenarinna under hennes lifstid utgifves 6 % å kapitalet med finska mark 60 om året, låta bevaka och omedelbart öfvertaga samt under namn af „Elise Heintzies stipendiifond“ förvalta ifrågavarande legat af 1,000 mark, hvaraf efter tjenarinnan Willbergs död

¹⁾ Stfs prot. den 15 okt. § 14. — ²⁾ Drks skrf. N:o 231 af den 3 okt. — ³⁾ Stfs prot. den 15 okt. § 25. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 261 af den 31 okt. — ⁵⁾ Stfs prot. den 5 nov. § 17.

den årliga räntan skulle efter folkskoleinspektorns bestämmande användas till stipendium åt någon särdeles framstående, helst medellös elev vid stadens högre finska folkskola för flickor. På framställning ¹⁾ af Drätselkammaren, till hvars utlåtande ärendet blifvit remitteradt, biföllo ²⁾ Stadsfullmäktige ock till Folkskoledirektionens förslag med den af Kammaren dertill gjorda modifikation, att till tjenarinnan Willberg under hela hennes återstående lifstid skulle utbetalas enligt redovisning endast all den räntekomst, staden kunde draga af legatet.

Uti skrifvelse för den 8 December till Ordföranden för Helsingfors Stadsfullmäktige anförde Makarna Gustaf Paulig och Bertha Maria Paulig, att de, för fästande af ett varaktigt minne af deras samma dag infallande silfverbröllop, beslutit åt staden donera en summa af 20,000 mark, att användas såsom grundplåt för anskaffandet af ett eget hem för Tölö folkbarträdgård; och var skrifvelsen bilagd med ett Privatbankens i Helsingfors depositionsbevis å sagda belopp. Vid donationen var för öfrigt fästadt det villkor, att hemmet, som skulle benämnas „Bertha Maria hemmet“ måtte upplåtas till begagnande för den redan existerande, af Fröken Lydia Wendel upprättade folkbarträdgården i Tölö, samt att, för den händelse sjelfva idén om folkbarträdgårdar i framtiden komme att undergå förändring eller en sådan trädgård icke mera att existera, Bertha Maria hemmet likväl måtte användas endast för det afsedda ändamålet d. v. s. sedlig och intellektuel uppfostran af minderåriga barn, hvilka ännu icke uppnått folkskoleåldern samt tillhöra den arbetande eller mindre bemedlade befolkningen uti Tölö förstad.

Makarna Pauligs testamente.

På beredningsutskottets förslag beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige att till konsuln och konsulinnan Paulig aflåta tacksägelsebref i anledning af den frikostiga donationen samt att donationsbrevet skulle öfverlemnas till Drätselkammaren med anmodan till Kammaren att till Fullmäktige inkomma med förslag till de åtgärder, som af donationen påkallades.

Sedan Drätselkammaren i stöd af Stadsfullmäktiges beslut af den 26 Oktober 1886, att de å den till staden donerade fonden för *dygdigt tjenstefolks belönande* inflytande räntemedlen årligen skola användas till understöd åt välvitsordade tjenare och tjenarinnor i staden af minst 40 års ålder, genom kungörelse anmodat hugade sökanden till dessa understöd att till stadens Drätselkontor inlämna sina ansökningar och sådana

Dygdigt tjenstefolks belönande.

¹⁾ Drks skrif. N:o 291 af den 28 nov. — ²⁾ Stfs prot. den 17 dec. § 22. — ³⁾ D:o d:o den 17 dec. § 31.

till ett antal af 53 inom utsatt tid inkommit, öfversände ¹⁾ Drätselkam-
maren desamma till Stadsfullmäktige jemte anmälan, att den till sista
December 1901 upplupna räntan å omförmälda fond skulle uppgå till
550 mark; och beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige i enlighet med ett för ärendets
behandling särskildt tillsatt utskotts förslag, att genom Drätselkontorets
försorg låta af ifrågavarande fonds disponibla medel på sparbanksbok
insätta ett belopp af 50 mark för enhvar af följande tjenarinnor: Maria
Sofia Andersson, Maria Fredrika Borgman, Matilda Lovisa Eklund, Aurora
Wilhelmina Eklund, Lovisa Gustafva Engren, Edla Augusta Forsman,
Wendla Gustafva Hallonen, Maria Immonen, Walborg Waljakka, och
Hedda Sofia Willman, samt 50 mark för tjenaren Henrik Johan Lindfors,
hvarom skulle af Drätselkamaren för uttagande af sparbanksböcker och
af inlemnade betyg och frejdebevis genom kungörelse tillkännagifvas.

Utgifts- och in-
komstförslaget
för år 1902.

Det utgifts- och inkomstförslaget för år 1902, som af Stadsfullmäktige
fastställdes ³⁾, visade vid jämförelse med budgeten för närmast föregående
år följande slutsummor:

<i>Utgifter.</i>		<i>1902.</i>		<i>1901.</i>
I. Stadens skulder	<i>Smk.</i>	743,693: 75	<i>Smk.</i>	727,890: —
II. Stadens embetsverk	„	225,016: 66	„	222,550: —
III. Kommunalförvaltningen	„	234,185: —	„	228,139: 98
IV. Gatubelysningen	„	209,665: 50	„	189,674: 25
V. Brandverket	„	120,730: —	„	114,130: —
VI. Polisnrättningen	„	417,040: —	„	411,450: —
VII. Sundhets- och sjukvården	„	337,417: 15	„	238,263: 10
VIII. Fattigvården	„	295,020: —	„	295,520: —
IX. Undervisningsväsendet	„	891,631: 57	„	832,090: 92
X. Staden äliggande allmänna onera	„	294,542: 86	„	282,260: 96
XI. Vattenledningen	„	437,570: —	„	223,770: —
XII. Saluhallen	„	7,350: —	„	7,350: —
XIII. Stadens jordlägenheter	„	7,400: —	„	6,400: —
XIV. Allmänna arbeten	„	905,750: —	„	1,218,830: —
XV. Pensioner	„	15,506: 07	„	10,486: 67
XVI. Diverse	„	142,900: —	„	151,400: —
		<hr/>		<hr/>
	Summa <i>Smk.</i>	5,285,418: 56	<i>Smk.</i>	5,160,205: 88

¹⁾ Drks skrf. N:o 262 af den 7 nov. — ²⁾ Stfs prot. den 19 dec. § 2. — ³⁾ Drks
skrf. N:o 256 af den 30 okt. (Stfs tryckta handl. N:o 26). Stfs tryckta handl. N:ris 36, 40
och 43 samt Stfs prot. den 19 dec. § 4.

<i>Inkomster.</i>		1902.		1901.
Beräknad disponibel behållning . . .	<i>Fmk</i>	120,000: —	<i>Fmk</i>	120,000: —
I. Räntor	„	137,000:—	„	84,400: —
II. Tomtlösen	„	100,000:—	„	25,000: —
III. Stadens fasta egendom . . .	„	307,428: 10	„	302,828: 10
IV. Tomtlösen	„	2,700: —	„	2,600: —
V. Inkomstgifvande rättigheter . .	„	919,300: —	„	1,007,200: —
VI. Diverse inkomster	„	372,354: 40	„	353,444: —
VII. Statsbidrag	„	492,471: 33	„	459,971: 33
VIII. Vattenledningen	„	536,175: —	„	427,975: —
IX. Belysningsverket	„	62,000: —	„	55,000: —
X. Lån	„	380,500: —	„	551,500: —
XI. Uttaxering	„	1,855,489: 73	„	1,770,287: 45
		<u>Summa</u>		<u>Summa</u>
		<i>Fmk</i> 5,285,418: 56		<i>Fmk</i> 5,160,205: 88

Till förklaring af olikheten emellan 1901 och 1902 års budgetsförslag må här, utom hvad redan tidigare framhållits, anföras följande:

Skilnaden å hufvudtiteln stadens skulder består nästan uteslutande Stadens skulder. uti posten 15,420 mark, hvilken upptagits till betäckande under halft år af räntan å ogulden köpeskilling för Societetshuset, som skulle af staden tillträdas ¹⁾ den 1 Juli 1902. Den öfriga differensen beror å årligen något varierande annuiteter å stadens konsoliderade lån.

Stegringen i utgifter för stadens embetsverk är förorsakad af sär- Stadens embetsverk. skilda löneförhöjningar för 5 och 10 års tjänst samt förhöjning af Magistratens och Rådstufvurättens gemensamma expenser med 1,000 mark.

Staterna för Stadsfullmäktige och Drätselkammaren äro uti de med Kommunalförvaltningen. hvarandra jemförda utgiftsförslagen oförändrade. Uti staten för Drätselkontoret är att bemärka en förhöjning af 500 mark i anslaget för extra biträden samt några till följd af förhöjningar för 5 och 10 års tjänst något större löneposter. Ehuru med Kamrer Lindholms dödliga frånfälle trafik-kamrerarens löneförhöjning för 10 års tjänst bortföll med 1,100 mark, steg dock staten för Trafikkontoret med 545 mark, beroende förnämligast derpå, att för en vanlig eldare med 300 marks lön under 7 månaders tid måste för värmeledningens skötsel under lika lång tid af året anställas mot 1,050 marks arvode en maskinist och dessutom antagas en annan maskinist med 600 marks arvode för hissinnättningen, hvarjemte med af-

¹⁾ Se pg. 33.

seende å ökad renhållning af det nya tull- och packhuset expensemедlen ökades med 300 mark. I Hamnkontorets stat tillkom arvode för en kasör¹⁾ under 9 månader 1,125 mark och för en hamnkonstapel under hela året 900 mark, hvaremot smärre reduktioner i uppbördsprocenter m. m. kunde beaktas. Uti Byggnadskontorets stat höjdes anslaget för material och handtlangaredagsverken vid mätningar från 5,000 till 8,000 mark, emedan detta anslag under senare år med hänsyn till den mångfald mättings- och undersökningsarbeten, som åligga Byggnadskontoret ej mindre för budgetens uppgörande än för utarbetande af stadsplans- och andra förslag, visat sig alldeles otillräckligt. För Taxerings- och Pröfningsnämnderna höjdes expensemедlen med 600 mark, men nedsattes för Förmyndarenämnden med 200 mark.

Brandverket

Beträffande brandverkets stat för år 1902 må nämnas, att utgifter för aflöningar och andra förmåner höjdes med 650 mark, för brandstallet, der hästarnas antal stigit från 17 till 20, med 2,220 mark, för redskap och inventarier med 3,900 mark och för diverse, i och för inköp af böcker och tidningar, med 50 mark, hvaremot kostnaden för eldning och belysning kunde nedsättas med 220 mark.

Polisinrättningen.

Differensen uti polisinrättningens stat är mera skenbar än verklig, i det nu för första gången å budgetens utgiftssida upptogs Guvernörens dispositionsmedel med 5,000 mark, men också observerades på inkomstsida, genom att statsbidraget ökades med samma belopp. Att beaktas är tillika, det polisinrättningens expensemедel höjdes från 3,500 till 4,500 mark.

Sundhets- och sjukvården.

Förutom hvad här tidigare anförts beträffande ny stat²⁾ för Maria sjukhus till följd af den nya kirurgiska sjukhuspaviljongens öppnande för allmänt begagnande och hvilken stat främst och förnämligast åstadkommer den stora skilnaden af ända till 99,154 mark 5 penni emellan utgifterna för sundhets- och sjukvården under åren 1901 och 1902, må, beträffande hithörande utgifter anföras följande. Utgifter under rubriken läkarepersonalen stego med 1,800 mark, i det arvode för en femte kommunalsjuksköterska upptogs och detta arvode för resten för alla dessa sköterskor höjdes från 900 mark per år till 1,080 mark, hvaremot barnmorskans arvode, sedan den gamla innehafvaren af befattningen afgått, upptogs med endast 300 mark i st. f. 500. Helsovårdsnämndens expenser höjdes med 400 mark från 3,800 till 4,200 mark. Någon bevakning

¹⁾ Se pg. 78. -- ²⁾ Se pg 72.

af Kolerabarackerna ansågs icke behöflig och uteslöts anslaget 150 mark härför. För sjukstugan i Sörnäs ökades anslaget från 9,804 mark till 10,943. En af uppsyningsmännen vid Helsopolisen tilldelades en löneförhöjning af 500 mark, förslagsposten för extra tillsyningsmän höjdes äfven med 500 mark, och anslaget för desinfektion i hemmen ökades från 1,200 till 2,000 mark, samt anslogs för dödande af råttor 5,000 mark. Föreståndaren för undersökningsstationen för lifsmedel beviljades ¹⁾ ett personelt lönetillskott af 1,000 mark; och under en nytillkommen rubrik „Vaccindepoten“ upptogs ²⁾ ett anslag af 400 mark för tillsyn af vaccineringskyldighetens fullgörande.

Vid fastställande af utgiftsförslaget för sundhets- och sjukvården beslöto Stadsfullmäktige tillika på budgetsutskottets förslag uppdraga åt Helsevårdsnämnden ej mindre att vidtaga erforderliga åtgärder för utrotande af råttor, än att taga i öfvervägande, huruvida och till hvilken del det för köttkontrollstationen beviljade anslaget borde än vidare i budgeten bibehållas.

Beträffande utgiftsstaten för fattigvården är endast att beakta, att arvodessanslaget för tillsyningsmän och ständiga ombud i landsorten höjdes ³⁾ från 4,500 till 6,500 mark, att äfven åt kontorsbiträdet vid fattigvården beviljades löneförhöjning från 600 till 720 mark, att för beklädnadskostnader vid arbetsinrättningen anslogs 1,800 mark i st. f. tidigare anslagna 1,300 mark. Deremot ansågs anslagen för remontarbeten vid dårvårdsanstalten kunna minskas från 4,000 till 1,200 mark samt till understöd åt värnepliktiges hustrur och barn förslagsvis upptagas blott 500 mark mot 1,500 uti budgeten för 1901.

Fattigvården.

Utgifterna för undervisningsväsendet betingade en förhöjning i anslag af cirka 62,500 mark, hvaraf belöpte sig på förberedande yrkesskolor för gossar 1,300 mark, på folkskolorna 53,756 mark 67 penni, på folkbibliotek och läsesalar, af skäl som här tidigare framhållits, ⁴⁾ till 1,800 mark samt på asylen för vanartade barn 5,658 mark, bestående förnämligast eller till 4,236 marks belopp uti kostnaden för en ny uppfostringsanstalt i Lojo. Deremot nedgick stadens andel i de sammanslagna anslagen för handverksskolornas underhåll med i det närmaste 3,000 mark.

Undervisningsväsendet.

Den ovanligt stora tillväxten i folkskolebudgeten har delvis sin förklaring uti en extra utgift på 20,000 mark för möblering af det nya folkskolehuset å Wallgård, vid hvars beviljande Stadsfullmäktige ock fäste

1) Se pg. 71. — 2) Se pg. 82. — 3) Se pg. 31. — 4) Se pg. 77.

det vilkor, att, innan sagda anslag af Folskoledirektionen skulle disponeras, till Fullmäktige inkomma med specialförslag till husets möblering samt afvakta Fullmäktiges granskning och godkännande af förslaget. Emedan underhålls- och reparationskostnader för folkskolornas gårdar och lokaler årligen betinga jemförelsevis stora anslag, för åren 1902 och 1901 resp. 18,000 och 14,000 mark, och häri ingår utgiften för årliga om målningar af golfven uti samtliga skolsalar, beslöto Stadsfullmäktige på budgetsutskottets förslag anmoda Folskoledirektionen att taga under öfvervägande frågan, huruvida icke något billigare sätt kunde påfinnas att skydda golfven i skolsalarna för slitning och minska besväret för de med deras renhållning ombetrodda personer. Derjemte beslöto Stadsfullmäktige anmoda Folskoledirektionen att för framtiden låta i samråd med Byggnadskontoret uppgöra och bilägga sitt budgetförslag ett fullständigt specificerad kostnadsförslag öfver de remontarbeten i skolorna, som föreslås till utförande.

Staden ålig-
gande allmänna
onera.

Den staden genom inqvarteringen under år 1902 drabbande förlust derigenom, att natura kvarter för den inqvarterade ryska militären icke kunde erhållas för det pris, hvilket staden på grund af högvederbörligen fastställd taxa hade att af ryska statsverket uppbära, uppskattades af Inqvarteringsnämnden till 29,300 mark.

Pensioner.

Emedan förra lärarinnan E. Heintzie under redogörelseåret affidit, utgick från budgeten det för henne till 800 mark anslagna lifstidsunderstödet. Pensionen för Drättselkammarsekreteraren O. Ehrströms enka och 3 minderåriga barn minskades från 1,200 till 1,019 mark 40 penni, emedan sonen den 3 Februari 1902 skulle uppnå myndig ålder. Äfven vaktmästaren J. F. Holmberg hade under året affidit och bortföll derföre hans till 600 mark anslagna pension. För förra folkskoleinspektorn Victor Öhberg upptogs nu för första gången den honom till 6,000 marks belopp beviljade ¹⁾ pensionen; äfvensom upptogs ett anslag af 600 mark ²⁾ såsom uppfostringsbidrag åt enkehäradshöfdingskan Edith Stenius' tre omtydiga barn.

Diverse utgifter.

Bland ökade anslag under utgiftstiteln diverse må endast följande anföras. För uppsigten af varuskjulet anslogo Stadsfullmäktige vid den 28 Oktober 1895 hållet sammanträde till aflönande af en uppsyningsman 100 mark i månaden, och hade detta arvode hittills utgått för 9 månader af året. Men då skjulet numera användes hela året om, äfven då segla-

¹⁾ So pg 79. — ²⁾ So pg. 81.

tion under vintern icke försiggår, bland annat för förvaring af med jernväg anländt gods, hade uppsyningsmannen för skjulet, tullöfveruppsyningsmannen K. H. Åberg, uti skrifvelse till Drätselkammaren för den 25 September anhållit, att detta arvode skulle utgå för årets alla 12 månader, härvid förbindande sig att hafva uppsigten äfven öfver det nya varuskjulet utanför Tullhuset å Skatudden. Med föranledande häraf och på tillstyrkan af Trafikkontoret höjdes anslaget för uppsigt öfver varuskjulen till 1,200 mark. Uti en till Drätselkammaren inlemnad skrift af den 19 Oktober hade Aktiebolaget Normaltid föreslagit, att Drätselkammaren vid upprättandet af sitt budgetsförslag för nästkommande år ville upptaga 18,000 mark för inköp af normalur, äfvensom 1,500 mark för samteliga dessa urs skötsel under nästa år. På grund häraf hade Drätselkammaren, utan att dock hafva inlåtit sig i närmare pröfning af de platser, hvarå uren borde i det fria uppställas eller ens huru många ur för sådan uppställning och huru många måhända för vissa stadens embetslokaler vore af behovet påkallade, för inköp och underhåll af ett antal normalur upptagit en rund post å 7,500 mark, som dock af Stadsfullmäktige på budgetsutskottets förslag minskades till 2,500 mark. Anslaget för inventarier till särskilda stadens hus samt remont och komplettering af desamma, observerades med 1,000 mark förhöjdt belopp, på det deri måtte inrymmas äfven medel för anskaffning af inventarier och möbel för de nya packhuskontorens behof. Anslaget för isobservationer minskades deremot till 600 mark, emedan besparingar på samma anslag från tidigare år öfverbalanserats.

Hvad åter beträffar skilnaden i inkomster uti 1901 och 1902 års budgetsförslag, torde följande böra anföras:

Också för år 1902 ansågs såsom disponibel behållning från år 1901 kunna upptagas endast 120,000 mark eller värdet af de aktier, hvilka staden kommit sig till genom tomtförsäljning och hvilka vid behof kunde realiseras utan förlust.

De på stadens inköpta vattenledningsobligationer inflytande räntor antogos till följd af utlottade obligationer komma att gå nedåt med 500 mark. En förhöjning å 100 mark af räntorna å inkommande chausséeobligationer var deremot att påräkna. Till följd af en liffigare efterfrågan på odisponerade tomter, hvilka vid försäljning nuförtiden mest liqvideras med skuldförbindelser, var att motse en förhöjd inkomst af 53,000 mark i räntor å tomtlösen.

Enligt Drätselkontorets, Drätselkammarens budgetsförslag åtföljande

Inkomster.

Disponibel behållning.

Räntor.

Tomtlösen.

tablå öfver tomtlösen hade å denna inkomstpost under år 1901 intill den 1 Oktober influtit 93,994 mark 24 penni, hvarjemte de under återstoden af året förfallande annuiteterna utgjorde 28,100 mark 6 penni. Då härtill kom att staden sedan år 1887 icke något år i köpeskilling för försålda tomter uppburit mindre än 145,000 mark, men väl årligen i medeltal i det närmaste 300,000 mark, samt anledning icke förekom att befara att tomtförsäljningen under år 1902 skulle blifva mindre än under år 1901, upptogs på budgetsutskottets förslag i budgeten 100,000 mark såsom inkomst i tomtlösen.

Stadens fasta
egendom.

Arrendeafgifterna för byggnader och tonter m. m. kunde upptagas till 18,900 mark mot 15,600 uti 1901 års budget, emedan arrendet för Esplanadkapellet under år 1902 skulle stiga med skilnaden emellan dessa tal. Hyrorna från gården N:o 6 vid Bergmansgatan och diverse hyror kunde observeras med förhöjningar af resp. 400 och 1,000 mark Enligt Hamnkontorets uppgift sänktes deremot fiskevattensafgifterna från 1,300 till 1,200 mark.

Inkomstgifvan-
de rättigheter.

Enär samtliga tolags-, trafik- och hamnafgifter voro i nedgående och de belopp, som för desamma uti 1901 års inkomststat upptagits, på långt när icke hade uppnåtts, upptogos dessa afgifter med resp. 41,000, 35,000 och 10,000 mark mindre belopp än uti 1901 års budget. Äfven inkomsten från några andra mindre betydande afgifter, såsom bro- och lyftkransafgifter m. m. antogs komma att undergå minskning.

Diverse inkom-
ster.

Deremot kunde under inkomstiteln diverse mindre förhöjningar upptagas, nämligen den personella fattigafgiften med 3,000 mark, beroende på stigande folkmängd; för sjukvård i Maria sjukhus 3,000 mark, för inkomst från desinfektionsinrättningen 200 mark och för desinfektion i hemmen 600 mark; för ersättning för i asyler underhållna barn 100 mark; och för boklån 800 mark. Återstående skilnad faller i hufvudsak på ersättningen för ökade inqvarteringskostnader.

Statsbidrag.

Statsbidraget till folkskolorna upptogs med 13,000 mark förhöjdt belopp. Då stadens utgifter för dess folkskolor år 1900, då statsbidraget sist höjdes, uppgick enligt budgetsförslag till 636,552 mark och nu enligt Drätselkammarens förslag steg till 704,615 mark 57 penni, häri ej inberäknad den extra utgiften af 20,000 mark för inredning af folkskolan å Wallgård, ansåg Drätselkammaren att ansökan om förhöjdt statsbidrag för stadens folkskolor åter borde göras. Antagligen skulle dock denna förhöjning efter exaktare beräkningar komma att belöpa sig till betydligt mera än sagda 13,000 mark. Vid fastställandet af inkomsterna

från statsbidraget beslöto Stadsfullmäktige derföre ock anmoda Drätselkammaren att till Fullmäktige inkomma med nödig utredning om det belopp, som utöfver det dåvarande statsbidraget kunde för folkskolorna påräknas. Statsbidraget till polisnrättningen uppgick till summan 249,433 mark 33 penni, då till det i 1901 års budget upptagna beloppet af 245,433 mark 33 penni å ena sidan tillräknades Guvernörens dispositionsmedel å 5,000 mark för polisvårdens i staden befrämjande och å den andra afdrogs det personella bidraget af 1,000 mark åt den förre polismästaren. Enär statsbidraget till gatubelysningen för tioårsperioden 1891—1900 med år 1900 utlöpt, hade Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige gjort framställning om ansökan af bidragets förnyande för en tidsperiod 1901—1910; och ehuru vid härför upprättad kalkyl detta bidrag efter enahanda beräkningsgrunder som förut borde utfalla med 17,700 mark per år, upptogs dock i budgetförslaget endast det förra beloppet för detta bidrag. Å inkomstsidan af budgeten upptogs såsom statsbidrag äfven 15,500 mark¹⁾ till förberedande yrkesskolor för gossar.

Under inkomsttiteln lån upptogs såsom lån på längre återbetalningstid än två år för inköp af Societetshuset 150,000 mark, för tillbyggnad till vattenborgen 67,000 mark²⁾, återstoden af år 1898 för vattenledningsarbeten anvisade lånemedel med 130,840 mark 22 penni samt eventuellt nytt lån till belopp af 32,659 mark 78 penni.

Lån.

I stöd af det fastställda utgifts- och inkomstförslaget beslöto Stadsfullmäktige, att det belopp, som för år 1902 skulle för 1901 af kommunens på grund af skattören skattskyldige medlemmar uttaxeras, skulle fastställas till 1,855,489 mark 73 penni, hvilket för de jemförda åren gjorde för år 1902 en större uttaxering på 85,202 mark 28 penni.

Uttaxering.

Vid öppnandet af Stadsfullmäktiges sammanträde den 17 September anmälte ordföranden, att vid ett kort efter friherre Adolf Erik Nordenskiölds fränfalle hållet sammanträde af enskilda Stadsfullmäktige-medlemmar föreslagits, att genom en deputation nedlägga en krans på friherre Nordenskiölds graf såsom en hyllningsgärd från hans födelsestad Helsingfors; och beslöto Stadsfullmäktige i anledning häraf, att kostnaden för såväl hyllningsgärden som de deputerades resa skulle bestri-
 das ur Fullmäktiges dispositionsmedel.

Deputation till
 Adolf Norden-
 skiölds begraf-
 ning.

¹⁾ Se pg. 64. — ²⁾ Se 1900 års berättelse pg. 40.

c. Särskilda andra af Stadsfullmäktige handhafda ärenden.

Fråga om eget
elektricitetsverk
för staden.

Vid sammanträde den 28 November 1899 hade Stadsfullmäktige uppdragit åt Styrelsen för stadens belysningsverk att till Fullmäktige inkomma med yttrande derom, huruvida och i hvilken omfattning staden borde inrätta och underhålla elektrisk belysning. Med föranledande häraf afgaf bemälda styrelse yttrande och förslag, dateradt den 24 Januari¹⁾. Sedan Styrelsen lemnat uppgifter om hithörande förhållanden i städerna Stockholm, Köpenhamn, Berlin, Hamburg och Leipzig, anför Styrelsen, att, såsom af desamma framgå, elektricitetsverken visat sig vara synnerligen vinstgifvande företag; och torde man äfven i denna omständighet finna den förnämsta orsaken dertill att större städer allt allmännare begynt anlägga egna elektricitetsverk. Men dessutom förefinnas enligt Styrelsens förmenande en mängd andra skäl, som äro egnade att förmå stadskommuner att inlåta sig på dylika företag. Sålunda erinras hurusom en kommun i regeln utför en sådan anläggning bättre i följd deraf att kommunen, som icke är bunden af någon koncession, lättare och billigare kan anskaffa för anläggning erforderliga medel än privata bolag, hvilka måste icke allenast af kommunen förskaffa sig koncession på viss tid och bestämda villkor, utan ock taga hänsyn till aktionärers eller andra intressenters berättigade anspråk på att företaget omedelbart lemnar skälig ränta för deri nedlagda penningar. Oomtvistligt torde äfven vara, att de kommunala elektricitetsverken i allmänhet beträffande ändamålsenlig anläggning samt regelmässig drift stå vida högre än privata dylika. Vidare framhålles den stora fördel staden har af att sjelf utföra det till den elektriska anläggningen hörande, vidt utgrenade ledningsnät, som förläggas i gatorna. Detta arbete ordnas nämligen ändamålsenligast af samma myndigheter, som hafva att bestämma öfver stadens gas-, vatten- och kloakledningar. En icke oväsentlig fördel skulle slutligen tillskyndas staden derigenom, att densamma kunde genom öfvertagande af den elektriska belysningen i staden försäkra sig mot en skadlig konkurrens för gasförbrukningen. Dessutom har det visat sig, att då någon kommun under senare tider af en eller annan orsak öfverlätit ett monopol åt enskilde, t. ex. ett gasverk eller elektricitetsverk, kommunen inom kort begynt sträfva till att sjelf omhändertaga anläggningen, hvilket emellertid ofta mött stora svårigheter. Men om detta engång är fallet, så är det otvifvelaktigt i

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 4.

alla afseenden fördelaktigast för kommunen att omedelbart sjelf inrätta och bedrifva dylika anläggningar.

I betraktande af alla dessa omständigheter tvekade Styrelsen för belysningsverket icke att hos Stadsfullmäktige föreslå, att staden genom anläggande af eget elektricitetsverk beredde sig och sina inbyggare tillgång till elektrisk belysning och kraft i sådan omfattning, att staden i dess helhet deraf kunde betjena sig. Styrelsen hemställer derföre ock: att Stadsfullmäktige i princip ville uttala sig derhän att Helsingfors stad, såsnart dess finansiella läge sådant tilläte, borde anlägga eget elektricitetsverk för alstrande af såväl lyse som kraft och detta i sådan omfattning, att stadens och dess inbyggares behof af elektrisk ström derigenom blefve tillgodosedt; samt att Stadsfullmäktige ville uppdraga åt Styrelsen att gå i författning om utarbetande af ett fullständigt förslag till företagets realiserande och tillåta Styrelsen att för ändamålet af gasverkets medel använda ända till femtontusen mark.

Stadsfullmäktige beslöto ¹⁾ i hufvudsaklig öfverensstämmelse med beredningsutskottets i ärendet gjorda framställning, då frågan huruvida och i hvilken omfattning staden borde inrätta och underhålla elektrisk belysning ankomme å förstärkte Stadsfullmäktiges pröfning, endast uppdraga åt Styrelsen för belysningsverket att gå i författning om utarbetande af fullständigt förslag till anläggning för stadens räkning af eget elektricitetsverk för alstrande af såväl lyse som kraft, äfvensom tillåta Styrelsen att för ändamålet af gasverkets medel förskottsvis använda ända till 15,000 mark, hvarjemte Styrelsen skulle anmodas uti omförmäldt afseende i förslaget till 1902 års budget upptaga anslag till erforderligt belopp.

Uti skrifvelse från Stadsfullmäktige af den 10 mars 1891 hade Helso-
vårdsnämnden erhållit i uppdrag att genom sundhetsinspektören och stads-
ingenjören låta verkställa särskilda, af stadens renhållningsutskott före-
slagna försök, för hvilket ändamål anslogs ett belopp af 3,000 mark, samt
att sedermera till Stadsfullmäktige inkomma med fullständigt förslag till
ordnande af renhållningsväsendet i staden. Och införskaffade, för möjlig-
görande af det lemnade uppdraget, Helsovårdsnämnden icke endast sär-
skilda uppgifter rörande det dåvarande renhållningsväsendet i Helsingfors
utan äfven upplysningar angående de olika sätten för renhållningsväsen-
dets ordnande å främmande orter. Sedermera utsändes Ingenjören A.
Uggla till Göteborg för att taga närmare reda på det derstädes införda

Renhållningsvä-
sendets ord-
nande.

¹⁾ Stfs prot. den 12 febr. § 16.

torfströ-systemets användning i praktiken. Och sedan detta uppdrag af Ingeniören Uggla fullgjorts samt andra förarbeten blifvit undångjorda, utarbetade ett för ändamålet tillsatt utskott ett förslag till renhållningsväsendets ordnande, hvilket förslag afgafs i Juni 1891. Enligt detta förslag skulle renhållningen i Helsingfors anordnas efter det Göteborgska systemet samt öfvertagas af staden. För ändamålet skulle inrättas ett renhållningsverk, hvilket egde icke endast ombesörja renhållningen af stadens allmänna platser och gatuandelar, utan äfven öfvertaga och ombesörja renhållningen inom alla de gårdar, hvilkas egare härom träffade öfverenskommelse med renhållningsverket. Detta förslag granskades af Helsovårdsnämnden vid flere sammanträden, men då härvid kommo i dagen omständigheter, hvilka gjorde att man började sätta i fråga, om det Göteborgska systemet skulle i ekonomiskt och möjligen andra afseenden ställa sig något så när förmånligt, inlämnades, innan definitivt beslut i ärendet fattades, till Nämnden af Stadsingeniören Herman Norrmén ett nytt förslag till renhållningsväsendets ordnande, bygdt på det s. k. tunn-systemet. Detta skedde i Maj 1893. Förslaget underkastades härå en ingående granskning af Helsovårdsnämnden och beslöt Nämnden den 24 Februari 1896 att till antagande förorda tunnssystemet enligt Ingeniör Norrméns förslag samt uppdrog åt denne att inkomma med fullständigt förslag till anordnande af systemets tekniska detaljer. Uti skrifvelse för den 30 Januari ¹⁾ till Stadsfullmäktige underrättade Helsovårdsnämnden sedan, att Nämnden efter slutlig behandling af föreliggande ärende för sin del godkändt beträffande renhållningens ordnande tillsvidare, och intill dess vattenklosettsystemet kan komma till införande, det s. k. tunnssystemet.

På grund af särskilda uti åberopade skrifvelsen närmare framhållna skäl föreslår för den skull Helsovårdsnämnden, att Stadsfullmäktige ville besluta: att staden, der vederbörande gårdsegare det önska, öfvertager renhållningen för gårdar, hvarest densamma är inrättad efter tunnssystemet; att för sådant ändamål vid stadens byggnadskontor inrättas en särskild afdelning, såsnart detta visar sig nödigt; att Drätselkammaren erhåller i uppdrag att i sinom tid inkomma till Stadsfullmäktige med framställning om de förändringar i byggnadskontorets instruktion, som häraf betingas, och med förslag till de utgifter, som i anledning af stadens öfvertagande

---

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 8.

af renhållningen blifva nödiga; samt att Stadsfullmäktige ville söka stadfästelse å skrifvelsen närslutna förslag såväl till renhållningsstadga som till ändringar i stadens polisordning; och voro dessa förslag af följande innehåll:

Förslag till ändring af §§ 21 och 25 i Polisordningen för Helsingfors.

§ 21.

Husegare, gårdsdisponent eller den, som på prund af kontrakt eller annat aftal renhållningsskyldigheten åligger, skall hålla sin andel i gata, rännsten och trottoar fri från orenlighet, och åligger honom på de tider af året, då marken är bar, låta emellan klockan 7 eftermiddagen och klockan 9 följande morgon verkställa nödig sopning och från gatan bortföra den dervid samlade orenligheten. Der gata behöfver sopas mera än en gång dagligen, kan sådant ske äfven på annan än här nämnd tid.

Sopning skall minst hvarje dag verkställas å hvardera Esplanad- och Henriks gatorna, Boulevards-, Unions-, Alexanders-, Nikolai-, Marie- och Broholm gatorna, Elisabetsgatan utom delen mellan Mauritzgatan och Norra Kajen, Norra Kajen utom vid Elisabetstorg, Kanalgatan till Östra Hamngatan, Vestra Kajen, Sofie-, Katrine-, och Helenegatorna, Trädgårdsgatan emellan Unions- och Fabiansgatorna, Fabiansgatan emellan Trädgårdsgatan och Wilhelmsgatan samt emellan Regerings- och Norra Magasinsgatorna, Wilhelmsgatan emellan Fabians- och Mikaelsgatorna, Mikaelsgatan emellan Wilhelmsgatan och Södra Esplanadgatan, Regeringsgatan emellan Mikael- och Berggatan, Glogatan, hvardera Magasinsgatorna, Brunns-, Hagasunds-, Skilnads- och Lilla Robertsgatorna, Kaserngatan mellan Lilla Roberts- och Södra Magasinsgatan, Simonsgatan, Annegatan emellan Kampgatan och Andrégatan, Folkskole- och Lappviksgatorna, Eriksgatan emellan Lappviks- och Annegatorna, Fredriksgatan, Andrégatan emellan Sandviks- och Albertsgatorna samt Fredriks- och Vestra Henriks gatorna, Stora Robertsgatan emellan Georgs- och Fredriks gatorna, Abrahamsgatan emellan Wladimirsgatan och Boulevardsgatan, Sandviksgatan emellan Wladimirs- och Boulevardsgatorna samt Sandvikskajen äfvensom Brunns- och Hagasundsvägen och de gator i öfrigt som framdeles på Magistratens framställning af Guvernören bestämmas, hvaremot öfriga gator må sopas så ofta sådant erfordras och i hvarje fall minst tre gånger i veckan, i allmänhet hvarje helgfri tisdag, torsdag och lördag.

Innan sopning under torr väderlek sker böra de platser, som skola

rengöras, vara med vatten tillräckligt befuktade. Gräs, som å gata, trottoar eller rännsten uppväxer, skall jemväl derifrån upptagas och undanskaffas.

Hvar, som eftersätter något häraf, böte från 5 till 25 mark.

Sopning af gata bör vidtaga från midten af gatan och fortsättas emot den tomt, för hvilken renhållningen förrättas.

§ 25.

Gårdsegare eller den renhållningsskyldigheten eljes åligger, skall hålla sin gårdsplan och brandgata fri från stinkande ämnen och samlingar af orenlighet, hvarjemte han bör tillse att orent vatten ej utslås för att ofvan jord afrinna på gård, gata eller annans tomt, äfvensom att rännstenar, portgångar och andra sådana ställen inom gårdarna, hvarifrån stinkande lukt eller skadliga gaser den varmare årstiden uppstå, varda, så ofta behof deraf göres, med tjenliga desinficerande ämnen, enligt Helsevårdsnämndens föreskrift, försatta.

Forsling af latrinspillning i täta och med väl tillslutna lock försedda tunnor eller behållare må företagas från den 1 Maj till den 1 Oktober endast emellan klockan 7 eftermiddagen och klockan 8 följande morgon samt under öfriga tider af året emellan klockan 5 eftermiddagen och 8 förmiddagen. Latrinspillning, icke insatt i tunnor eller behållare af ofvannämndt slag, får hela året om forslas endast emellan klockan 12 om natten och 5 om morgonen.

Sopor, köksafskräden, affall från hushåll och kreatursspillning skall bortforslas från den 1 Maj till den 1 Oktober mellan klockan 7 eftermiddagen och klockan 10 förmiddagen samt under öfriga tider af året mellan klockan 5 eftermiddagen och klockan 10 på dagen. Forsling verkställs i enlighet med § 3 i renhållningsstadgan.

Orenlighet må ej uppläggas inom stadens område på andra än därför anvisade platser.

Hämtning sjöledes af afträdesämnen och annan orenlighet får ske endast å härför anvisade platser, och skola lastrummen i de för nämnda forsling använda farkosterna vara däckade eller täckas med tätt slutande luckor.

Den, som öfverträder eller uraktlåter hvad i denna § stadgas, vare, för hvarje gång han dermed beträdes, förfallen till vite från 5 till 50 mark och är uraktlåtenheten af föreskrifterna såväl i denna som i §§ 20, 21, 22, 23 och 24 förenad med verkställighet på den försumliges bekost-

nad, hvarför ersättning utmättningsvis genast uttagas kan hos den felande eller, der denna saknar tillgång, hos gårdsegaren.

Vid befarad eller inträffad farsot ställe hvarje gårdsegare, disponent eller den renhållningen öfvertagit sig till efterrättelse vederbörligen gifna föreskrifter för renlighetens upprätthållande, vid vite af 20 till 100 mark.

Förslag till renhållningsstadga för Helsingfors stad.

§ 1.

Latrinspillning, sopor och afskräden, hushållsaffall, kreatursspillning, affall från byggnader, halm och dylikt skall bortföras minst en gång i veckan.

Orenlighet, uppsamlad i gödselgrop, skall bortföras en gång i månaden eller oftare der Helsovårdsnämnden pröfvar sådant nödigt.

§ 2.

Gårdar med tillhörande brandgata, smygar, ljusgårdar och portgångar skola rengöras minst två gånger i veckan.

Slaskbrunnar på gårdar skola rengöras minst två gånger i månaden och orenligheten genast bortföras.

§ 3.

Forslingen inom staden af latrinspillning, afskräden, hushållsaffall, kreatursspillning och annat starkt luktande affall må verkställas endast uti täta behållare eller tunnor öfvertäckta med väl tillslutande lock. I ingen händelse må omstjelpning af latrinspillning verkställas å gårdarna eller i gårdsafträdena, der ej latrinen är med torfströ vederbörligen uppblandad.

Der latrinspillning behandlas enligt torfströsystemet, bör torfmuil eller strö dagligen tillblandas i tillräcklig mängd.

§ 4.

Utan hinder af denna stadga må kreatursspillning begagnas till gödningsämnen för trädgårdar och allmänna parker inom staden och å stadens till landtbruk upplåtna arrendelägenheter; skolande likväl i detta

fall spillningen uppläggas der den är afsedd att användas och de föreskrifter iakttagas som Magistraten kan finna nödigt meddela.

§ 5.

Då särskilda omständigheter dertill föranleda, kan lättnad medgifvas uti här ofvan uti §§ 1—4 gifna föreskrifter af Magistraten efter Hälsovårdsnämndens hörande.

§ 6.

Öfverträdelse af i denna stadga meddelad föreskrift, för hvilken straff i allmän lag eller författning icke är utsatt, straffas med böter från fem t. o. m. tvåhundra mark.

§ 7.

Ansvarigheten för renhållningens behöriga fullgörande för hvarje gård åligger dess egare, disponent eller den som renhållningen öfvertagit.

Helsovårdsnämndens ofvan åberopade skrifvelse var slutligen bilagd med nedanstående kostnadsberäkning för de utgifter staden hade att vidkännas såväl för den första anläggningen som de årliga utgifterna äfvensom af stadens årliga inkomst af driften; och må här till förtydligande af denna beräkning tilläggas följande. Helsovårdsnämnden utgår från det antagande, att af stadens innevånare 55,000 skulle ansluta sig till systemet; att de för renhållningen nödiga kärnen anskaffas af staden, men den första uppsättningen bekostas af hvarje gårdsegare; att tunnorna i regel med en veckas mellanrum afhämtas genom af staden antagna entreprenörer och afleveras i jernvägsagnar, pråmar eller direkt till närboende afnämare; samt att tunnorna, der de ej forslas vidare med pråm eller häst, försändas per jernväg till upplagsplatser invid bispår, utgående t. ex. från Malm eller Dickursby stationer. Desse upplagsplatser antager Nämnden kunna erhållas kostnadsfritt eller mot ringa ersättning uti statsjernvägarnes gamla, obehöfliga sandgropar. Å upplagsplatserna skulle tunnorna tömmas och rengöras och borde för rengöringen vintertid å upplagsplatserna inrättas varma vattenbehållare, i hvilka kärnen uppfinas. Byggnadskontoret till biträde skulle för öfverinseendet af renhållningen anställas nödigt antal tillsyningsmän.

Kostnadsförslag till afhentning och transport af menniskoexkrementer, sopor och hushållsaffall.

Uppsamlingen af exkrementerna sker medelst tunnor. Antalet personer begagnande tunnafräden antages utgöra 55,000.

Kvantiteter	Arbetets beskaffenhet	Pris i Finska mark	
		Detalj	Summa
Anläggningskostnad.			
600	st. stålplåtkärl incl. lock à 18 mk	—	10,800
	Bispår å aflastningsplatserna förslagsvis Malm och Dickursby stationer, äfvensom nödiga plattformar och bispår i staden	—	50,000
2	st. uppvärmningsskjul å afstjelningsplatserna . .	—	4,000
			64,800
Utgifter per år.			
4,400	ton exkrementer transporterade till hamnbanebispår, per ton à 1 mk 50 p.	6,600	—
2,200	ton d:o d:o per järnväg till Malm à 1 mk	2,200	—
2,200	ton d:o d:o per järnväg till Dickursby à 1 mk 30 p.	2,860	—
			11,660
1,650	ton tunnor, tara vigt (2:ne tunnor per person och år) transporterade till och från hamnbanebispår, per ton à 3 mk	4,950	—
825	ton tunnor transporterade från och till Malm à 2 mk	1,650	—
825	ton tunnor transporterade från och till Dickursby à 2 mk 60 p.	2,144	—
2,000	st. tunnor att underhålla à 2 mk	4,000	—
	Lossning vid afstjelningsplatserna, rengöring etc.	10,000	—
			22,744
20,000	ton sopor och hushållsaffall transporterade till hamnbanebispår och försända till Malm (10,000 ton) och Dickursby (10,000 ton) stationer för ett medelpris à 3 mk	60,000	—
	Lossning af sopor å afstjelningsplatserna (20,000 ton à 40 p. per ton)	8,000	—
	<i>Administration och tillsyn, förslagsvis . . . . .</i>	—	15,000
			68,000
			117,404
Inkomst per år.			
4,400	ton gödsel à 5 mk	22,000	—
20,000	ton sopor och hushållsaffall à 25 p.	5,000	—
	Gårdsegarenes afgifter (c:a 1 mk 65 p. per person och år)	—	27,000
			90,404
			117,404

På beredningsutskottets förslag blef ärendet af Stadsfullmäktige remitteradt ¹⁾ till Drätselkammarens utlåtande, hvilket dock icke under året inkom.

Historik öfver
städernas i Fin-
land kommunal-
förvaltning.

Den af Stadsfullmäktige tillsatta komitéen ²⁾ för utarbetande af en plan för åstadkommande af det föreslagna historiskt-statistiska arbetet öfver städernas kommunalförvaltning under de sist förflutna tjugufem åren, hade till Fullmäktige inlemnat betänkande ³⁾, hvori komitéen närmare utlägger, huru komitéen tänkt sig att det för arbetet nödiga materialet skulle insamlas och vidare bearbetas. För att kunna motsvara de fordringar, som på ett arbete af ofvanantydd art kunna ställas såväl i afseende å ämnets behandling som i afseende å detaljuppgifternas tillförlitlighet, borde nämligen detsamma enligt komiténs tanke lämpligast fördelas i tvenne hufvuddelar, en textafdelning och en afdelning bilagor, såsom förteckningar, tabeller m. m. I den förra skulle gifvas en så vidt möjligt öfverskådlig och korrekt bild af städernas inre lif och allmänna betydelse under ifrågavarande epok; i den senare åter de detaljuppgifter, som för en noggrann belysning af det i textafdelningen behandlade ämnet äro nödvändiga. Dessutom borde textafdelningen föregås af en inledning, uti hvilken i hufvuddrag skulle framställas de finska städernas styrelse och tillstånd under tiden närmast före stadsfullmäktig-institutionens införande, med påpekande särskildt af de förhållanden, som främst påkallade en förändring af municipalstyrelsen. Skildringen borde i allmänna drag, men dock med nödig fullständighet behandla hvarje stads historia under beaktande af följande moment: Stadens läge, areal och allmänna geografiska förhållanden; Befolkningen och dess sammansättning, folkmängden, dess förändringar o. s. v.; Näringslifvet: handel och sjöfart, industri och handtverk, jordbruk m. m.; Drätseln: stadens egendom (fast och lös), allmänna arbeten (planeringar, öppnandet af nya gator, offentliga parker, promenader, uppförandet af allmänna byggnader o. s. v.); Belysningen, åtgärder för persontrafiken, allmänna ordningen och säkerheten (polisen), fattig- och helsovården m. m.; Stadens budget, inkomster och utgifter, taxeringar, lån m. m.; Undervisningsväsendet, främst de af städerna underhållna läroanstalterna; och det Kommunala lifvet (val, klubber, föreningar för befordrande af särskilda allmänna syftemål o. s. v.), andliga odlingen (periodisk litteratur, konst, föreningar och institutioner för andlig odling m. m.), seder och bruk äfvensom händelser af märkligare art.

¹⁾ Stfs prot. den 26 febr. § 12. — ²⁾ Se 1899 års berättelse pg. 112. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 6.

På grund af sin utläggning föreslår komitén derföre att Stadsfullmäktige ville besluta: att godkänna den af komitén uppställda planen, efter hvilken det för arbetet afsedda materialet borde insamlas, ordnas och behandlas; att utse en redaktionskomité af tre personer, hvilken komité tillkomme att mot ersättning, hvarom särskildt aftal borde träffas, anordna insamlandet af det för arbetet erforderliga grundmaterialet samt ombesörja verkets utarbetande och offentliggörande före utgången af 1905; samt att genom skriftväxling med stadsfullmäktige i öfriga städer söka åvägbringa beslut derom, att insamlandet af det erforderliga materialet finge, enligt anvisning af redaktionskomitén, för hvarje stad på dess egen bekostnad verkställas af personer, hvilka de särskilda städernas drätselkamrar, på förslag af redaktionskomitén, dertill utse; samt att kostnaderna för sjelfva redaktionsarbetet, för illustrationer och planscher samt för tryckningen finge å samtliga städer fördelas i förhållande till hvarje stads utgiftsstat för år 1899; äfvensom att, för den händelse förestående förslag kunde godkännas, bemyndiga Drätselkammaren att på redaktionskomiténs rekvisition såsom förskott utanordna för arbetets utförande nödiga medel, hvilka, enligt ofvanuppgifven grund, skulle i sinom tid fördelas på landets samtliga städer samt genom Kammarens åtgärd hos öfriga städer uppbäras.

Med sådana smärre omformuleringar, som att beteckningen „redaktions“ framför komité utlemnades samt att mellan orden åvägbringa och beslut skulle inskjutas „deras anslutning till hvad Stadsfullmäktige i ofvanstående måtto beslutit äfvensom deras“ beslut etc. blef detta komitéförslag af Stadsfullmäktige godkändt¹⁾. Och blefvo till medlemmar i komitén invalda²⁾ politieborgmästaren Öhman och senatorerne Ramsay och Clouberg.

Sedan komitén i skrifvelse till Stadsfullmäktige för den 9 April emellertid anmält, att senatorn d:r Aug. Ramsay på anhållan af komitén åtagit sig redigerandet af ifrågavarande arbete, men dervid förutsatt, att han icke vidare komme att qvarstå såsom ledamot i komitén, invalde³⁾ Stadsfullmäktige i hans ställe aktuarien, d:r J. W. Ruuth.

I skrifvelse till Guvernören af den 26 April hade Polismästaren uppgifvit att han under sin tjänstetid hunnit till den erfarenhet att, ehuru stadens polisväsende reformerats för endast tre år tillbaka, polisinspektö-

Förslag till inrättande af nya tjänster vid Poliskammaren.

¹⁾ Stfs prot. den 12 mars § 17. -- ²⁾ D:o d:o den 26 mars § 14. -- D:o d:o den 10 april § 14.

rens och poliskommissariernas göromål likväl redan ökats derhän, att de icke medhonne fullgöra de mångahanda åligganden, som dem enligt 14 och 17 §§ i förordningen angående polisrättningen i Helsingfors af den 15 December 1897 åläge, särskildt hvad vidkomme tillsynen deröfver att den bevakande polisstyrkan noggrant efterkomme sin pligt. Polismästaren hade förty hos Guvernören anhållit om åtgärd derhän, att till en början en polismästareadjoint och två nya poliskommissarier blefve anstälde vid polisrättningen med skyldighet att utom de inhemska språken beherska äfven det ryska och mot åtnjutande af samma löne- och öfriga förmåner, som på grund af omordade förordning och kungörelsen af den 30 januari 1900 tillkomma polisinspektören och innehafvarene af enahanda poliskommissarietjenster. Och hade genom resolution af jemväl den 26 April Guvernören, med förmålan att han i allo förenade sig om Polismästarens förslag, deröfver infortrat Magistratens och Stadsfullmäktiges yttranden; hvarpå Magistraten i skrifvelse af den 1 derpåföljande Maj öfverlemnade handlingarna i ärendet till Stadsfullmäktige.

Vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 21 Maj anmälte ordföranden att Fullmäktiges beredningsutskott vid preliminär granskning af förberörda framställning ansett sig böra framhålla: att personalen vid polisrättningen i Helsingfors genom förordningen af den 15 December 1897 blifvit i betydlig mån ökad; att en ytterligare ökning deraf egt rum år 1899, då bland annat två nya poliskommissarietjenster inrättades; att Polismästarens nu ifrågavarande förslag icke vore grundadt på någon som helst motivering; samt att den tid af några veckor, Polismästaren innehaft sin befattning, vore alldeles för kort för att af honom någon erfarenhet skulle kunna för framställningen åberopas. Men ehuru Polismästarens framställning sålunda syntes beredningsutskottet icke påkalla någon ändring af nu gällande bestämmingar i ämnet, hade beredningsutskottet likväl ansett ifrågavarande framställning böra, i ändamål att för Stadsfullmäktige förebringa sådan utredning, som kunde anses grundad på erforderlig sakkännedom, öfverlemnas åt ett särskildt utskott; och blef med bifall till beredningsutskottets förslag ärendet af Fullmäktige remitteradt ¹⁾ till ett sådant utskott.

Då det sålunda tillkomna utskottet på särskilda uti dess betänkande ²⁾ närmare framhållna skäl höll före, att en ökning af polisbefålet icke kunde anses vara af förhållandena påkallad, hade utskottet utgått från den för-

¹⁾ Stfs prot. den 21 maj § 2. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 27.

utsättning, att de redan förefintliga tjänsterna vid polisnrättningen skola beklädas af erfarna och insigtsfulla män, till hvilkas vilja och förmåga att till samhällets bästa och bättnad föllgöra sina ansvarsfulla pligter allmänheten kan hysa obetingad tillit. De talrika personförändringar, hvilka under senaste tid egt rum inom poliskåren och vid hvilka dugliga och under en lång följd af år bepröfvade krafter fått vika för personer, de der dels saknat hvarje behöflig förbildning, dels t. o. m. varit så kvalificerade att deras anställande vid ordningsmagten under inga förhållanden bort ifrågakomma, hade icke kunnat undgå att hos samhället framkalla allvarliga tvifvel angående den nya ledningens lämplighet. Och föreslog utskottet: att Stadsfullmäktige ville, med framhållande af hvad utskottet uttalat, för sin del afböja Polismästarens ifrågavarande framställning.

Betänkandet blef af Stadsfullmäktige godkänt ¹⁾ med sådant tillägg, att staden icke undandragit sig att efter förmåga bidra till sådan förstärkning af poliskåren som i jembredd med stadens utveckling gjort sig gällande, i hvilket afseende staden med fullt skäl kunde åberopa sig å den utskottsbetänkandet bifogade tablån öfver anslagen till polisnrättningen under de tolf senaste åren, utvisande att stadens kostnader för polisen under nämnda tidrymd stigit med 119 procent, medan samtidigt innevånareantalet i staden tillvuxit med blott 42 procent.

På anmodan af Stadsfullmäktige hade bildats en komité, bestående af tvenne ledamöter utsedda af Folkskoledirektionen och tvenne valda af stadens Fattigvårdsstyrelse, hvilken komité hade i uppdrag att öfverlägga och uttala sig om en ändamålsenlig kontroll öfver användningen af anslaget till beklädnadshjelp åt fattiga folkskoleelever. Enär medlemmarne i denna komité dock enats om att föreslå sådan förändring af det hittills följda förfaringssättet vid tilldelande af kläder och skoplagg åt folkskolebarn, att folkskolerådets ledamöter blefve befriade från den för dem mycket betungande skyldigheten att undersöka och bedöma förmögenhetsförhållandena i elevernas hem och derefter anmäla de behöfvande till erhållande af beklädnadshjelp, samt att ifrågavarande skyldighet skulle öfverflyttas på verkställande direktören i Fattigvårdsstyrelsen, hvilken det åligger att äfven annars förskaffa sig noggrann kännedom om den ekonomiska ställningen inom de mindre väl lottade lagren af stadens befolkning, så hade Folkskoledirektionen i skrifvelse till Stadsfullmäktige för den 27 April föreslagit, att sagda anordning måtte med det snaraste

Folkskoledirektionens befrielse från skyldigheten att undersöka fattiga folkskoleelevers förmögenhetsförhållanden.

¹⁾ Stfs prot. den 5 nov. § 5.

genomföras, hvarvid dock sjelfva utdelningen af beklädnadshjelpen fortfarande borde omhänderhafvas af Folkskoledirektionen, hvilket med lätthet kunde ske, om hos Öfverstyrelsen för skolväsendet sådan ändring af stadens folkskolereglemente utverkades, att 4:de eller sista mom. af dess 47:de § finge helt och hållet bortfalla. Framställningen blef ock af Stadsfullmäktige godkänd ¹⁾, sedan yttrande inhemtats af Fattigvårdsstyrelsen, som ej hade något att anmärka emot anordningen.

Byggnadsordning för särskilda tomter i 7:de stadsdelen.

Till slutlig behandling upptogs af Stadsfullmäktige det af ett särskildt utskott ²⁾ utarbetade förslaget till byggnadsordning för kvarteren N:ris 180, 182, 183 och 185 i 7:de stadsdelen. På af utskottet närmare framhållna skäl hade utskottet ursprungligen föreslagit ³⁾: att Stadsfullmäktige ville för sin del godkänna efterföljande förslag till byggnadsordning för ifrågavarande område och derå utverka nödig fastställelse; att Fullmäktige ville uppdraga åt Drätselkammaren att låta uppgöra sådan plan till ny indelning af området i fråga i öfverensstämmelse med utskottets förslag, att fastställelse derå må kunna af Fullmäktige utverkas; samt att Fullmäktige ville anmoda Drätselkammaren att vid försäljningen af tomterna i fråga icke föryttra spridda tomter utan följa viss ordning i enlighet med hvad utskottet i sitt betänkande uttalat.

Byggnadsordning för kvarteren N:ris 180, 182, 183 och 185 af Helsingfors stad.

För ofvannämnda kvarter gäller den för staden den 3 maj 1895 fastställda byggnadsordning med de afvikelser, nedan sägs:

§ 1.

10, 12 och 13 §§.
A. B.

De genom kvarteren löpande gränderna, hvilka afse att bereda tillträde till tomternas baksidor, anläggas och underhållas genom stadsmyndigheternas försorg, men på bekostnad af tomtégarene, hvilka böra ersätta staden härför i förhållande till ytinnehållet af tomterna i kvarteret.

Dessa gränder böra till hela sin bredd asfalteras, hvaremot särskild gångbana icke behöfver å dem anläggas.

§ 2.

28 §.

Inkörsporren till tomt får inrättas äfven till sådan gränd som i 1 § sägs.

¹⁾ Stfs prot. den 17 sept. § 40. — ²⁾ Se 1899 års berättelse pg. 2. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 24 för år 1900.

Annan inkörsport eller genomgång, som i 28 § af allmänna byggnadsordningen omförmäles, är icke erforderlig.

§ 3.

Tomt skall till minst hälften af dess medgifna byggnadsareal bebyggas inom två år efter tillträdet. 29 §.

Går sagda tid till ända utan att tomten blifvit behörigen bebyggd, återfaller den till staden, jemte det egaren förverkat hälften af köpeskillingen till stadskassan.

Afvikelse härifrån må dock, af särskild anledning, utat Stadsfullmäktige beviljas.

§ 4.

Tomt får bebyggas endast med hus af sten. 30 och 31 §§.

Industriell inrättning, verkstad, stall eller fähus få å området icke finnas, ej heller de i 31 § mom. b och d af allmänna byggnadsordningen omförmälda byggnader derå uppföras.

§ 5.

Boningshus bör byggas i tomtens gatlinie, uthus deremot vid inre tomtgräns. 36 §.

§ 6.

Tomt får bebyggas med boningshus, hörntomt högst till två tredjedelar och annan tomt högst till två femtedelar af ytan. 40 §.

Af tomts återstående del får en femtedel bebyggas med uthus.

§ 7.

Största tillåtna höjden är för boningshus elfva och fem tiondedels (11,5 m) samt för uthus sex meter (6 m), detta mått för uthus beräknadt till brandmurens öfre kant. 43, 45, 47 §§.

§ 8.

Boningshus får uppföras i högst två våningar. 46 §.

Derutöfver må dock halfva arealen af antingen källarvåningen eller vindsvåningen inredas till boningsrum.

Afvikelse härifrån, på sätt i 48 § af allmänna byggnadsordningen sägs, medgifves ej. 48 §.

§ 9.

72 och 73 §§. Mur å uthus må uppföras af mindre styrka än i allmänna byggnadsordningen säges, der hållbarheten derigenom icke äfventyras.

§ 10.

94 och 95 §§. Inre trappa må utföras af annat än brandfritt ämne. Emot vinden skall trappan vara afstängd medels branddörr.

Minsta tillätta bredden af hufvudtrappa är en och två tiondedels meter (1,2 m).

§ 11.

100 §. Yttre taklist må göras af trä, men bör, i händelse den ledes intill tomtgränsen, då ett afstånd af en och fem tiondedels meter (1,5 m) derifrån antingen vara af brandfritt material eller beklädas med plåt eller annat ämne af brandfri beskaffenhet.

Sedan yttrande i ärendet inhemtats¹⁾ af Helsovårdsnämnden, som visserligen hade gjort särskilda anmärkningar och ändringsförslag, de der dock icke föranledde till någon åtgärd från Stadsfullmäktiges sida, blef utskottets framställning till alla delar godkänt²⁾, endast med den ändrade formulering af § 4 i ofvanstående förslag till byggnadsordning, att 2 mom. i paragrafen skulle lyda: „Industriell inrättning, verkstad, stall eller fåhus få å området icke finnas, ej heller bestämningarna i 31 § mom. b och d af allmänna byggnadsordningen derå ega tillämpning“.

Emot ofvananförda beslut blef emellertid Drätselkammaren tvungen att göra följande invändning³⁾. Innan förbud för fabriksomtens i 6:te och 7:de stadsdelarne försäljande af Fullmäktige i tiden utfärdades, hade nämligen bland andra sådana tomter blifvit försålda tomten N:o 26 vid Fabriksgatan i kvarteret N:o 180 åt hattfabrikanten Wecksell och tomten N:o 20 vid Petersgatan i kvarteret N:o 183 åt ingenjören R. Huber. Vid af Stadsfullmäktige den 25 April och den 16 Maj år 1899 hållna sammanträden hade Fullmäktige också därför vid behandlingen af ett utskotts-
betänkande rörande ändring af stadsplan för 6:te och 7:de stadsdelarne uppdragit åt Drätselkammaren att med egarene af tomterna inom det reg-

---

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 5. — ²⁾ Stfs prot. den 12 febr. § 17. — ³⁾ Drks skrf. N:o 114 af den 4 april (Stfs tryckta handl. N:o 29).

lering underkastade området underhandla om regleringens genomförande samt med förslag derom sedermera till Fullmäktige inkomma. Uti skrifvelse för den 4 Oktober 1900 hade för den skull Drätselkammaren framlagt ett dylikt förslag, gående ut på att fabriksTomten N:o 26 skulle utbytas mot de enligt sedermera fastställd stadsplan i kvarteret N:o 180 upptagna bostadstomterna N:ris 18 och 20 vid Kaptensgatan och N:ris 17 och 19 vid Villagatan samt fabriksTomten N:o 20 mot de enligt samma stadsplan i kvarteret N:o 182 befintliga bostadstomterna N:ris 4, 6, 8 och 10 vid Kaptensgatan. Och enär Stadsfullmäktige vid den 9 i nyssnämnda månad hållet sammanträde bifallit till sålunda föreslagna tomtutbyten, hade dessa också blifvit så verkställda, att aftalet med Wecksell blifvit definitivt, ehuru nya salubref af honom till följd af hans vistelse å utrikes ort ännu icke uttagits, hvaremot byggmästar Nyberg, som tillhandlat sig ingenjören Hubers tomter, icke allenast erhållit dylika salubref utan äfven tillfullo liqviderat tomternas köpeskilling samt antagligen äfven till annan man afyttrat dem. Att den ifrågasatta byggnadsrättigheten väsentligen inskränkande byggnadsordningen icke kunde få tillämpning å dessa under alldeles andra vilkor och förutsättningar försålda tomter, samt att än mindre ny indelning af desamma och utbrytande af mark från dem kunde utan förnyad öfverenskommelse och mot ersättning verkställas, förekom Drätselkammaren alldeles sjelfallet. Och då något uppdrag i hithörande syfte icke heller af Stadsfullmäktige lemnats Drätselkammaren, antog Kammaren, att vid Fullmäktiges godkännande af utskottets ändringsförslag rörande kvarteren N:ris 180 och 183 förelåg ett förbiseende. Drätselkammaren hemställde derföre hos Stadsfullmäktige, huruvida ej den nya byggnadsordningen i hvarje fall borde inskränkas att gälla endast kvarteren N:ris 183 och 185 i dess helhet samt ännu odisponerade delar af kvarteren N:ris 180 och 182, ifall icke Stadsfullmäktige i likhet med Drätselkammaren hellre föredroge att låta med ärendet i dess helhet till dess anstå, att en definitiv tomtindelning äfven af de närliggande villabostads-kvarteren N:ris 205—214 kunnat af Stadsfullmäktige godkännas och en för dessa kvarter samt kvarteren N:ris 183 och 185 uppgjord gemensam byggnadsordning affattas.

Efter remiss ¹⁾ till det utskott, som tidigare handlagt ärendet, och på dess förslag ²⁾ beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige godkänna följande ändrade

¹⁾ Stfs prot. den 30 april § 15. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 29. — ³⁾ Stfs prot. den 26 nov. § 18.

ingress till byggnadsordning för kvarteren N:ris 180, 182, 183 och 185 af Helsingfors stad, nämligen:

För tomterna N:ris 18 och 20 vid Kaptensgatan samt N:ris 17 och 19 vid villagatan i kvarteret N:o 180 äfvensom N:ris 4, 6, 8 och 10 vid förstsagda gata i kvarteret N:o 182 gäller den för staden den 3 Maj 1897 fastställda byggnadsordning, likväl sålunda att hus af annat än brandfritt ämne icke får å dessa tomter uppföras.

För öfriga tomter i ofvannämnda kvarter samt för kvarteren N:ris 183 och 185 tillämpas jemväl stadens allmänna byggnadsordning, dock med de afvikelser, nedan sägs.

Tillika beslöto Fullmäktige att Fullmäktiges ofvannämnda, den 12 Februari i ärendet fattade beslut skulle, med ofvan antydda ändringar, till verkställighet befordras.

Byggnadsordning för Brunnsparkens östra villaområde.

Det särskilda utskott, som erhållit i uppdrag ¹⁾ att till Fullmäktige inkomma med förnyadt förslag till skriftligt underdånigt yttrande i anledning af de anmärkningar, hvilka besvärändene framställt i Kejsrerliga Senaten emot Fullmäktiges förslag till ny byggnadsordning för Brunnsparkens östra villaområde, afgaf till först ett betänkande ²⁾ i ärendet och sedan det samma af Stadsfullmäktige granskats och i hufvudsak omfattats ³⁾, blef utskottets slutliga formulering af den underdåniga skrifvelsen för den 26 Mars af Stadsfullmäktige oförändradt godkänd ⁴⁾. Häri biföllo Stadsfullmäktige till ett sålydande tillägg till sista mom. i § 1 af förslaget ⁵⁾: „Innan större omlägnings- eller nylägningsarbete å berörda vägar afslutas, böra villainnehafvarene lemnas tillfälle att derom yttra sig“. Med bifall till besvärändenes anmärkning beträffande 1 mom. af § 4, antogo Fullmäktige följande ändrade lydelse af sagda mom.: „Boningshus får icke uppföras närmare tomgränsen än åtta (8) meter från densamma, ej heller närmare midtlinien af angränsande väg än nio (9) meter, dock må uthus af sten, icke högre än sex (6) meter till takåsen och utan takfall åt grannens tomt, byggas omedelbart i sagda gräns“. Deremot motsatte Stadsfullmäktige sig på det uttryckligaste besvärändenes yrkande rörande § 5 i att tomtyta finge bebyggas ända till en fjerdedel, i st. f. föreslaget högst en femtedel, likaså kunde Stadsfullmäktige icke heller villfara yrkandet beträffande § 7 eller att hus inom villaområdet finge uppföras högre än i två våningar. Angående anmärkningen mot § 10

¹⁾ Se 1900 års berättelse pg. 79. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 9. — ³⁾ Stfs prot. den 12 mars. § 18. — ⁴⁾ D:o d:o den 26 mars § 17. — ⁵⁾ Se 1899 års berättelse pg. 103.

modifierade Stadsfullmäktige slutligen den kategoriska formuleringen af dess 2 mom. derhän, att det skulle lyda: „Dessa planteringar skola, der tomtinnehafvaren tredskar samt icke af påminnelse och viten låter sig rätta, genom Magistratens försorg, men på hans bekostnad, anläggas och underhållas“.

I 122 § af den för staden den 3 maj 1895 fastställda allmänna byggnadsordning säges, att om bebyggandet af fabriksomter gäller hvad derom är särskildt stadgadt. Sagda § förutsätter således tillvaron af särskilda, från den allmänna byggnadsordningen afvikande bestämningar för bebyggandet af fabriksomter, men några dylika bestämningar hade likväl härintills icke emanerat. Emellertid hade såsom en följd häraf dels svårigheter yppats för staden att vid försäljningen af de för fabriksdrift afsedda områdena, hvilka till gynnandet af industrin pläгат upplåtas på billigare vilkor än bostadstomterna, på bindande sätt försäkra sig om, att dessa områden icke för andra än industriela behof disponerades, dels äfven att allmänna byggnadsordningen nödgats tillämpas också å fabriksomterna, hvarigenom industrins behof icke alltid blifvit behörigen tillgodosedda.

Byggnadsordning för fabriks-, magasins- och upplagsomter.

Redan för mera än ett decennium tillbaka upptogs frågan om särskilda byggnadsbestämningar för fabriksomter. I skrifvelse af den 24 februari 1888, (tr. handl. N:o 32 för 1889) hemställde Drätselkammaren på förslag af dåvarande stadsingenjören, att sådana föreskrifter måtte utarbetas; och öfverlemnades ärendet af Stadsfullmäktige den 7 mars samma år åt ett för ändamålet tillsatt utskott. Sedan utskottet den 21 november 1889 (tr. handl. N:o 32 för 1889) inkommit till Fullmäktige med ett af utskottet utarbetadt förslag, infordrade Fullmäktige Helsovårdsnämndens yttrande öfver förslaget, men föranledde Nämndens anmärkningar tillsättandet af ett nytt utskott, hvilket utskott den 10 maj 1893 aflemnade betänkande i frågan (tr. handl. N:o 16 för 1893).

I nästberörda betänkande framhöll utskottet, att detsamma under fortgången af sitt arbete alltmera kommit till öfvertygelsen att några synnerliga lättnader icke kunde medgifvas vid bebyggandet af flertalet utaf stadens fabriksomter, närmast icke beträffande det stora, för industrins behof afsedda området i sjetta och sjunde stadsdelarna, som utgjordes af fabriksqvarteren N:ris 177—183 å den då för tiden gällande stadsplanen. Då likväl beviljandet af dylika lättnader varit ett af de förnämsta syftemålen med den tillernade nya byggnadsordningen, föreslog utskottet att frågan om berörda områdes lämplighet att upplåtas till fabriks-

drift skulle tagas i öfvervägande, och att emellertid, intill dess frågan om dispositionen af omordade område afgjorts, skulle med granskningen af utskottets förslag till byggnadsordning lemnas beroende. Med bifall till berörda framställning uppdrogo Fullmäktige derföre, efter den omgång ärendet tagit, vid sammanträde den 31 mars 1895 åt ett nytt utskott, att bland annat pröfva frågan om de lämpligaste platserna för fabriksstomter i staden. Med anslutning till ett af sistnämnda utskott i skrifvelse till Fullmäktige framställt förslag beslöto Fullmäktige derpå den 17 maj 1898 ej mindre, att i princip godkänna utskottets uttalande derom, att det i gällande stadsplan till fabriksstomter afsedda området i sjetta och sjunde stadsdelarna, såvidt detsamma vore odisponerad, borde åtminstone till hufvudsaklig del icke för dylikt ändamål användas, än att tillsätta ett särskildt utskott, som egde utarbета och till Fullmäktige inkomma med förslag till byggnadsordning för fabriks- samt magasins- och upplagsplatser i staden äfvensom föreslå de områden, som för dylika platser finge upplåtas.

Sedan utskottet härförinnan till Stadsfullmäktige inkommit med förslag ¹⁾ till tomter för fabrik och magasin samt till upplagsplatser å särskilda stadens marker, föreslog ²⁾ utskottet nu, att Fullmäktige ville, med godkännande af efterföljande förslag till byggnadsordning för fabriks-, magasins- och upplagsstomter i Helsingfors, insända detsamma till Magistraten med anhållan att förslaget blefve genom Magistraten till stadfästelse befordradt.

Förslag till Byggnadsordning för fabriks-, magasins- och upplagsstomter i Helsingfors stad.

För tomter, hvilka äro såsom fabriks-, magasins- eller upplagsstomter å stadsplanen upptagna, gäller den för staden den 3 maj 1895 utfärdade allmänna byggnadsordning med de afvikelser, nedan sägs:

1 §. (§§ 3 och 122). ³⁾

Är tomt såsom fabriks-, magasins- eller upplagsstomt å stadsplanen upptagen, bör derom antecknas i stadens tomtbok.

---

¹⁾ Se 1899 års berättelse pg. 5. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 7. — ³⁾ Siffrorna inom parentes angifva motsvarande §§ i allmänna byggnadsordningen.

2 §. (§ 7).

Tomtkarta och mätebref för fabriksomt böra utvisa de byggnader å angränsande tomt, som äro uppförda inom tio meter (10 m) från den uppmätta tomtens gräns.

3 §. (§ 9).

Fabriksomt får icke delas, med mindre hvarje del mäter ettusen femhundra kvadratmeter (1,500 m²) eller deröfver.

4 §.

Å fabriksomt få uppföras endast fabriks-hus och magasin, så ock kontorsrum samt bostäder och uthus för ledaren af fabriken och sådana, vid densamma anställda biträden och arbetare, hvilkas ständiga närvaro å platsen är för fabriksdriften behöflig.

Fabriksomt må äfven bebyggas endast med magasin eller användas till upplagsplats.

5 §. (§ 37).

Hus af annat än brandfritt ämne får icke byggas närmare angränsande tomt än fem meter (5 m), och må området mellan sådant hus och tomtgränsen icke till upplagsplats användas.

6 §. (§§ 39—42).

Af fabriksomts yta må ända till tre fjerdedelar fritt öfverbyggas.

7 §.

Vid uppförande af de i 4 § nämnda bostäder och uthus tillämpas allmänna byggnadsordningen.

Sammanbygges bostad med fabriks-hus eller magasin, eger magistraten pröfva, i hvad mån allmänna byggnadsordningen bör tillämpas.

8 §. (§§ 43—46).

Fabriks-hus och magasin vid gata må, der det af brandfritt ämne uppföres, byggas tjugotre meter (23 m) högt.

Högsta tillätta höjden för fabriks-hus och magasin inne å tomt utgör, oberoende af gårdsplanens bredd, aderton meter (18 m).

Inskränkning i antalet våningar eger beträffande fabriks-hus och magasin icke rum; dock att bestämningarna i allmänna byggnadsordningen beträffande arbetslokaler iakttagas.

Der fabriksdriftens beskaffenhet eller andra särskilda omständigheter sådant påkalla, eger magistraten, efter sakkunniges hörande, medgifva afvikelse från hvad här sagts.

9 §.

Skjul, lider och annat mindre förvaringsrum utan eldstad, icke högre än fyra meter (4 m) samt afsedt för tillfälligt behof och att endast kortare tid begagnas, må utan särskildt tillstånd uppföras.

10 §. (§§ 50 och 53).

Situationsplan bör utvisa, utom hvad i allmänna byggnadsordningen sägs, hvarje inom tio meter (10 m) från tomten belägen del af granntomt och å sådant område befintlig byggnad eller del deraf.

11 §. (§§ 72, 73, 75).

Om styrkan af yttermur, skiljemur och brandmur till fabriks hus, magasin och uthus gäller hvad med afseende å byggnadens hållbarhet och utestängande af kölden utaf magistraten pröfvas erforderligt.

12 §. (§ 74).

Fabriks hus eller magasin, som fullständigt eller delvis af annat än brandfritt ämne uppföres, skall, der dess yttinnehåll öfverstiger sexhundra kvadratmeter (600 m²), afdelas genom brandmurar sålunda att hvarje medels brandmur afskild del af huset icke öfverskrider nämnda mått.

13 §. (§§ 78—86).

Eldstadsmynning får icke anbringas i rum, der eldfarliga ämnen i större mängd frambringas, bearbetas eller förvaras.

14 §. (§§ 93—96).

Inrättas verkstad eller arbetsrum i annan än bottenvåning af fabriks hus eller magasin, bör rummet förses med trappor till sådant antal och så belägna att icke någon del af rummet är mera än trettio meter (30 m) från dylik trappa.

Dessa trappor böra vara af brandfri beskaffenhet, öppet tillgängliga och af nödig bredd, minst en och fem tiondedels meter (1,5 m).

I stället för trappor må anbringas äfven andra, för rummets snabba utrymmande lika tjenliga inrättningar.

15 §. (§§ 33 och 112).

Smedja och stall må å fabriksomt inrättas äfven vid gata.

16 §.

I afloppskanal må från fabriksomt icke inledas ämne, som är helsovådligt eller kan skada kanalen.

17 §.

Skulle redan uppförd fabrik befinnas helsovådlig eller medföra eldfara eller eljes vara för sin omgifning synnerligen besvärlig, eger magistraten efter pröfning föreskrifva nödiga åtgärder till aflägsnande af sådant missförhållande.

18 §.

Hvad sålunda stadgats, gälle äfven för magasins- och upplagstomter, dock med följande afvikelser:

- a) Å magasinomt må inrättas kontorsrum, men icke boningsrum, ej heller å upplagstomt uppföras andra än för upplaget nödiga byggnader jemte erforderlig bostad för vakt.
- b) Å Magasins- och upplagstomt behöfver gårdsplan icke öppen hållas.
- c) Magasinomt får bebyggas endast med hus af brandfritt ämne.
- d) Smedja eller stall får å magasins- eller upplagstomt icke uppföras.

Sedan Stadsfullmäktige inhemtat utlåtande i ärendet af Helsovårdsnämnden, som uti skrifvelse för den 23 Mars meddelat, att Nämnden icke funnit skäl till någon anmärkning mot ofvanstående förslag, blef det samma ock af Stadsfullmäktige godkändt ¹⁾, endast med sådan ändring af § 14 att ordet „rummet“ utbyttes mot „lokalen“ äfvensom att § 18 skulle så omredigeras att jemväl å magasinomt finge uppföras bostad för vakt samt å upplagstomt inrättas kontorsrum. Äfvenledes beslöto Stadsfullmäktige, att det af Fullmäktige antagna förslaget skulle till Magistraten insändas med anhållan att förslaget blefve genom Magistraten till stadfästelse befordradt.

Det Stadsfullmäktiges utskott, som erhållit i uppdrag ²⁾ att inkomma med förslag till särskilda bestämningar beträffande bebyggandet af vissa för mindre bostadstomter disponerade kvarter uti 12:te stadsdelen hade

Byggnadsordning för mindre bostäder i 12:te stadsdelen.

¹⁾ Stfs prot. den 30 april § 28. — ²⁾ Se 1899 års berättelse pg. 3.

numera fullgjort sitt uppdrag ¹⁾) och hemstälde: att Stadsfullmäktige ville efter Helsovårdsnämndens hörande för sin del godkänna efterföljande förslag till byggnadsordning för ifrågavarande områden och derå utverka nödig fastställelse

Förslag till byggnadsordning för kvarteren nr:is 378—389 af Helsingfors stad.

För ofvannämnda kvarter gäller den för staden den 3 maj 1895 fastställda byggnadsordning med de afvikelser, nedan sägs:

1 §.

25 § A. B. Tomt i kvarteret n:o 380 får ej mot parken eller på mindre än sju meters (7 m) afstånd derifrån hägnas annorlunda än med genombrutet stakett.

2 §.

28 §. Inkörsport må för två tomter gemensamt inrättas; dock bör öfverenskommelse derom ske skriftligen och i Magistratens protokoll införas samt antecknas i stadens tomtbok.

Sådan inkörsport bör vara förlagd i gränsen mellan tomterna.

Annan inkörsport eller genomgång, som i 28 § af allmänna byggnadsordningen omförmäles, är icke erforderlig.

3 §.

29 §. Tomt skall till minst hälften af dess medgifna byggnadsareal bebyggas inom två år efter tillträdet.

Går sagda tid till ända utan att tomten blifvit behörigen bebyggd, återfaller den till staden, jemte det egaren förverkat hälften af köpeskillingen till stadskassan.

Afvikelse härifrån må dock af särskild anledning utaf Stadsfullmäktige beviljas.

4 §.

30 §. Bestämningen i 30 § af allmänna byggnadsordningen derom, att i hus med nedre våningen af brandfritt ämne och den öfre af trä förstnämnda våning bör vara hvälfd, är å ifrågavarande område icke tillämplig.

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 18.

5 §.

Industriell inrättning eller verkstad får å området icke finnas. 31 §.

6 §.

Boningshus bör byggas i tomtens gatlinie, uthus deremot vid inre tomtgräns; dock må å kvarteret n:o 380 uthus med godkända fasader uppföras äfven vid kvarterets gräns mot parken. 36 §.

7 §.

Uthus af trä utan takfall mot grannens tomt får omedelbart i tomtgränsen uppföras. 37 §.

8 §.

Tomt får bebyggas med boningshus, hörntomt högst till två tredjedelar och annan tomt till två femtedelar af ytan. 40 §.
Af tomts återstående del får en tiondedel bebyggas med uthus.

9 §.

Största tillåtna höjden är för boningshus femton meter (15 m) och för uthus fyra meter (4 m). 43, 45 och 47 §§.

10 §.

Boningshus får uppföras i högst tre våningar. 46 §.

11 §.

För byggnad i kvarteret n:o 380 erfordras, förutom öfriga i allmänna byggnadsordningen föreskrifna ritningar, jemväl fasadritning å husets från parken synliga fasader. 50 §.

12 §.

Mur å uthus må uppföras af mindre styrka än i allmänna byggnadsordningen sägs, der hållbarheten derigenom icke äfventyras. 72 o. 73 §§.

13 §.

Inre trappa må utföras af annat än brandfritt ämne, men skall i stenhus afstängas från vinden medels branddörr. 94 o. 95 §§.

Minsta tillåtna bredden af hufvudtrappa är en och två tiondedels meter (1,2 m).

14 §.

100 s.

Yttre taklist å stenhus må göras af trä, men bör, i händelse den ledes intill tomtgränsen, på ett afstånd af en och fem tiondedels meter (1,5 m) derifrån antingen vara af brandfritt material eller beklädas med plåt eller annat ämne af brandfri beskaffenhet.

Förslaget var vidfogadt en reservation, som ansåg det vara af vigt, såväl att ett något större område uti ifrågavarande del af staden skulle reserveras för enfamiljs hus, som att å de omedelbart till Djurgårdsparken gränsande kvarteren icke stora hyreskaserner finge uppföras, och därför till Stadsfullmäktiges afgörande öfverlemnade, huruvida icke hela området norr om Sturegatan eller åtminstone förutom de kvarter, hvilka föreliggande förslag afser, jemväl kvarteren n:ris 373, 375, 376 och 377 borde indelas i bostadstomter af enahanda slag som förstnämnda kvarter samt bestämningarna i förslaget äfven å dem tillämpas; i hvilken händelse borde, hvad i förslaget stadgats särskildt för kvarteret n:o 380, gälla äfven kvarteret n:o 373; och föreslog reservanten i sammanhang härmed, att det i 6 § egarene af tomter i kvarteret 380 medgifna tillstånd att i kvarterets gräns mot parken uppföra uthus måtte bortfalla, i ty att dylika hus därstädes komme att verka vanprydande.

I enlighet med Helsovårdsnämndens framställning och yrkande af särskilda fullmäktige blef reservationen antagen ¹⁾ beträffande byggnadsordningens i fråga utsträckande till kvarteren N:ris 373, 375, 376 och 377. Äfven rörande §§ 1 och 11 antogs reservationens förslag, enligt hvilket de i sagda §§ ingående bestämmelserna skulle gälla äfven kvarteret N:o 373. Öfriga §§ i förslaget blefvo af Stadsfullmäktige oförändradt antagna, med de undantag, att senare meningen af § 6 skulle uteslutas och första mom. i § 13 skulle erhålla följande förändrade lydelse: „Inre trappa må utföras af annat än brandfritt ämne, men skall i stenhus af mer än två våningars höjd afstängas från vinden medels branddörr“. Slutligen beslöto Stadsfullmäktige att å det sålunda antagna förslaget till byggnadsordning utverka vederbörlig fastställelse.

Fråga om obligatorisk köttkontroll i staden.

Äfven det utskott, som år 1896 af Stadsfullmäktige blef tillsatt och erhållit i uppdrag att utreda huruvida och på hvad sätt en obligatorisk köttkontroll kunde i staden införas, hade numera inkommit med betänkande ²⁾ i ärendet och på deri framhållna skäl föreslagit, att Stadsfull-

¹⁾ Stfs prot. den 15 okt. § 1. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 31.

mäktige ville besluta: att hos Kejs. Senaten hemställa att i propositionen till ny näringslag måtte införas bestämning i syfte att för stadskommun möjliggöra införande af slagthustvång med afgifter för kontrollen; att lemna frågan om införande af obligatorisk köttkontroll beroende intill dess i Helsingfors uppförts en tidsenlig, kommunal slagtinrättning; att anmoda Drätselkammaren att föreslå en lämplig plats, som kunde reserveras för uppförande af en dylik slagtinrättning jemte kreatursmarknadstorg, till hvilken plats jernvägsspår och vattenledning måste kunna föras; samt att, så snart stadens tillgångar pröfvas medgifva uppförandet af en kommunal slagtinrättning, utsända lämplig person för att på stadens bekostnad i utlandet taga kännedom om dylika inrättningar derstädes samt med berättelse derom och förslag i saken sedermera till Fullmäktige inkomma.

Ärendet blef emellertid icke af Stadsfullmäktige under året slutbehandladt ¹⁾.

Vid föredragning af utskottsbetänkandet i frågan om föreskrifter ²⁾ till undvikande af olägenheter genom skorstensrök beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige, som ansågo utskottets förslag blifva svårt att realisera, hos Tekniska föreningen i landet anhålla om dess utlåtande i ärendet, hvarå det samna tillsvidare är beroende.

Föreskrifter till undvikande af olägenheter genom skorstensrök.

Uti en till Stadsfullmäktige af Doktor Axel Lille inlemnad motion af den 11 Februari, rörande värden af Alexandersstatyn å Senatstorget, stälde motionären, med hänsigt till de af alla kända facta, att vid stoden nedlagda minneskransar gång efter annan beröfvats dem vidfästa band med å dessa tryckta inskriptioner, den frågan till besvarande, huruvida hufvudstadens representation i alla afseenden motsvarat det ärofulla förtroende, som lemnats denna vid statyns aftäckning den 29 April 1894 af Finlands ständer; och om icke Stadsfullmäktige rörande det antydda ofoget borde taga sig talan, öfverlemnande åt beredningsutskottet att dervid föreslå det lämpliga sättet. Med föranledande häraf hade beredningsutskottet införskaffat den upplysning, att banden å kransar, nedlagda vid Alexandersstatyn i tvenne fall, på grund af derom af länets Guvernör meddelad föreskrift, afklipts af Polismästaren i särskilda personers närvaro, men att i ett tredje fall, då fråga om dylik åtgärd förevarit, polismyndigheterna icke funnit anledning till ett dylikt inskridande. Och före-

Motion i fråga om värden af Alexandersstatyn.

¹⁾ Stfs prot. den 17 dec. § 36. — ²⁾ Se 1900 års berättelse pg. 95. — ³⁾ Stfs prot. den 22 jan. § 18.

slog beredningsutskottet, då det syntes vara af vigt att garantier vinnas för att ett dylikt ingripande icke må ega rum i annat fall, än då det ur den allmänna ordningens synpunkt oundgängligen påkallas, att Stadsfullmäktige ville i skrifvelse till Magistraten uttala önskvärheten af sådan åtgärds vidtagande att, då polismyndigheten funnit sig nödsakad att aflägsna någon vid Alexandersstatyn nedlagd hyllningsgård, omedelbart hos Magistraten anmäla om dylikt ingripande samt om anledningen dertill för möjlighet af kontroll och till undvikande af misstydingar. Detta beredningsutskottets förslag blef ock af Stadsfullmäktige enhälligt godkänt ¹⁾.

Uppgifter om
stämpelavgiftens
belopp.

På grund af Magistratens skrifvelse af den 10 April med Guvernörs-embetets i länet remiss i anledning af Finansexpeditionens i Kejsrerliga Senaten skrifvelse af den 21 Februari, hvari bland andra Stadsfullmäktige affordras uppgift å beloppet af den stämpelbeviljning som under något af åren 1901 och 1902 erlagts under särskilda i tvenne bilagda förteckningar uppräknade skattetitlar, beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige anmoda Drätselkammaren att med den äskade utredningen i sinom tid till Stadsfullmäktige inkomma.

Kejsrerliga Sena-
tens utslag i
fråga om minsk-
ning i inkomster
för häradsför-
dingen i Hel-
singe domsaga.

Till någon åtgärd från Fullmäktiges sida föranledde icke ³⁾ Kejsrerliga Senatens resolution af den 23 November 1900, utvisande att Senaten sagda dag afslagit Stadsfullmäktiges den 9 Oktober nämnda år aflåtna hemställan ⁴⁾ derom, att häradsfördingeembetet i Helsinge domsaga skulle besättas med förbehåll, att den blifvande innehafvaren underkastade sig den minskning i inkomster, som komme att föranledas af Gumtäckt m. fl. lägenheters införlifvande med Helsingfors stad.

Ordningsstadga
för svängbro-
arna i Helsing-
fors hamn.

Jemte skrifvelse för den 29 April hade Magistraten till Stadsfullmäktige insändt Kommunikationsexpeditionens i Kejsrerliga Senaten bref af den 18 Januari, hvari Stadsfullmäktiges yttrande infordras i anledning af ett utaf Jernvägsstyrelsen uppgjort förslag till ordningsstadga för statsjernvägarnes svängbroar å Helsingfors hamnbana, och beslöto ⁵⁾ Stadsfullmäktige, efter att hafva inhemtat Drätselkammarens utlåtande i ärendet, afgifva sitt yttrande i enlighet med förslaget af Kammarerna, som i likhet med Hamnkontoret, hvilket Kammarerna hört, icke hade annat att anmärka ⁶⁾ emot ifrågavarande ordningsstadga, än att under afdelning II deraf „Brovaktens skyldigheter“ borde upptagas en bestämmelse i det syfte, att brovakt är skyldig att å stadens Hamnkontor anmäla om sådana

¹⁾ Stfs prot. den 26 febr. § 2. — ²⁾ D:o d:o den 30 april § 6. — ³⁾ D:o d:o den 12 mars § 1. — ⁴⁾ Se 1900 års berättelse pg. 45. — ⁵⁾ Stfs prot. den 17 sept. § 7. — ⁶⁾ Drks skrf. N:o 170 af den 13 juni.

i § 9 omförmälda, med böter och ersättning belagda förseelser och skador, hvilka kunna föranleda att fartyg borde hindras att lemna stadens hamnar, emedan dylik åtgärd annars knappast kan af Hamnkontoret vidtagas, hvilket icke har beständig bevakning vid Svängbroarne. Under förutsättning af ett dylikt tillägg till berörda ordningsstadga, kunde ett godkännande af densamma i öfrigt oförändrad tillstyrkas.

Sedan Drätselkammaren genom kungörelse anslagit den nyligen in-
 rättade ¹⁾ assistenttjensten vid stadens Vattenledningskontor ledig att af
 hugade kompetente ingenjörer inom 30 dagar ansökas, hade inom den
 utsatta tiden till Drätselkammaren inlemnats fyra ansökningar; och ut-
 nämnde ²⁾ Stadsfullmäktige på nämnda kontors och Drätselkammarens
 förord ³⁾ till befattningen Ingenjören Harald Herlin.

På grund af Styrelsens för Maria sjukhus derom gjorda anhållan
 hade Helsovårdsnämnden uti skrifvelse för den 23 Mars hos Stadsfull-
 mäktige anmält, att den under uppförande varande kirurgiska paviljongen
 å Maria sjukhus antagligen kunde till begagnande upplåtas redan den 1
 Januari 1902, samt föreslagit, att kirurgiska öfverläkarebefattningen vid
 sagda afdelning skulle omedelbart anslås ledig att tillträdas från den dag,
 sjukhuset vore färdigt för emottagande af patienter, äfvensom att den
 utsedde öfverläkaren skulle åläggas att omedelbart efter sin utnämning,
 emot åtnjutande af skäligt arvode, biträda byggnadsnämnden för sagda
 paviljong uti arbetet för dess inredande. Löneförmånerna för den blif-
 vande öfverläkaren borde enligt Helsovårdsnämndens förmenande fast-
 ställas att utgå med 4,000 mark per år; och borde ifrågavarande tienst
 ledig anslås under förbehåll af skyldighet för den blifvande innehafvaren
 af tjensten att underkasta sig bestämmelserna i den framdeles utfärdande
 instruktionen därför. På beredningsutskottets förslag beslöto ⁴⁾ Stadsfull-
 mäktige emellertid afböja Helsovårdsnämndens framställning, men anmoda
 Nämnden att från Styrelsen från Maria sjukhus införskaffa fullständigt
 förslag till instruktion och stat för sjukhusets kirurgiska afdelning samt
 med sagda förslag och eget yttrande till Fullmäktige sedermera inkomma;
 hvarjemte sjukhusstyrelsen berättigades anlita sakkunnigt biträde för den
 nya sjukhuspaviljongens inredande.

Enär Folkskoleinspektor Viktor Öhberg hade anhållit att med ut-
 gången af September månad varda från sin innehafvande befattning ent-

¹⁾ Se 1900 års berättelse pg. 39. — ²⁾ Stfs prot. den 26 febr. § 23. — ³⁾ Drks skrf. No 51 af den 21 febr. — ⁴⁾ Stfs prot. den 10 april § 6.

ledigad, hemstälde hos Stadsfullmäktige uti skrifvelse för den 17 Maj Folkskoledirektionen bland annat, huruvida icke lämpligast vore, att tjänsten under nästinstundande läseår eller intill den 1 September 1902 skulle skötas af vikarie, hvilken så fort sig göra låter borde utses; och borde denna vikarie åläggas skyldighet att infinna sig till tjänstgöring redan den 1 September, för att under Folkskoleinspektor Öhbergs ledning sätta sig in i det omfattande arbete, som är inspektor för stadens folkskolor åhväldt. Tillika föreslog Folkskoledirektionen, att vikarien skulle tillerkännas $\frac{11}{12}$ af inspektors grundlön eller 6,416 mark 67 penni, enär September månads lön tillföll ordinarie inspektor. Med föranledande häraf beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige att bevilja Folkskoleinspektorn Öhberg det begärda afskedet, och bemyndiga Folkskoledirektionen att omedelbart lediganslå vikariatet för folkskoleinspektorstjänsten för kommande läseår att tillträdas den 1 Oktober äfvensom utse vikarie emot åtnjutande af ett arvode af 6,416 mark 67 penni.

Fröken R. Heikels afsked.

I skrifvelse för den 15 November hade fröken Rosina Heikel hos Stadsfullmäktige anhållit om afsked från sin läkarebefattning i stadens tjänst, hvilket afsked äfven beviljades. Men då till Fullmäktige samtidigt inlemnats en af särskilda personer gjord ansökning derom, att en qvinlig läkare fortfarande måtte i stadens tjänst anställas, beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige öfverlemna åt Helsovårdsnämnden att till Fullmäktige inkomma med förslag till de åtgärder, hvilka påkallades af fröken Heikels entledigande, men emellertid bemyndigas att tillsvidare antaga en qvinlig läkare med enahanda åligganden och aflöning, som varit för fröken Heikel fastställda.

Fråga om bestämmande af en minimilön för timmermän vid staden arbeten.

Vid den 9 Maj 1900 hållet sammanträde hade Stadsfullmäktige till Drätselkammarens utlåtande remitterat en af Timmermansfackafdelningen inom Helsingfors arbetareföreningen till Fullmäktige inlemnad skrift, hvari anhållan göres om att en minimiaflöning af 50 penni i timmen skulle fastställas för samtliga vid stadens arbeten anställda timmermän. På Drätselkammarens framställning ³⁾ blef denna anhållan dock af Stadsfullmäktige afslagen ⁴⁾.

Anställande i stadens tjänst af endast der man- talsskrifna arbetare.

Uti en till Stadsfullmäktige inlemnad skrift af den 25 Oktober hade ofvannämnda Timmermansfackafdelning på uti skriften närmare framhållna skäl anhållit, att Fullmäktige fortast möjligt ville låta anordna undsätt-

1) Stfs prot. den 2 juli § 13. — 2) D:o d:o den 26 nov. § 16. — 3) Drks skrf. N:o 250 af den 20 dec. 1900. — 4) Stfs prot. den 22 jan. § 11.

ningsarbeten, i hvilket afseende fackafdelningen föreslog, att Helsingfors stad skulle såsom sådana arbeten låta uppföra för arbetare lämpliga hyresbostäder; och föreslog merbemälda fackafdelning tillika, då enligt dess förmenande i ingen händelse såväl den här bofasta som hit på arbetsförtjenst inkomna arbetarebefolkningen kunde anses under rådande arbetslöshet erhålla tillräckligt arbete, att vid stadens arbeten framför andra skulle användas i Helsingfors stadigvarande och här mantalsskrifna arbetare. Men då enligt uppgift ifrån Byggnadskontoret arbetsbristen i staden icke kunde uppskattas vara så stor, att stadens ingripande vore af nöden, och då kontoret upplyste att af samtliga vid stadens arbeten anställda arbetare blott ett fåtal icke äro här mantalsskrifna samt att desse bibehållits vid sina resp. sysselsättningar ej allenast på grund af sin arbetsskicklighet, utan äfven derföre att de flesta af dem inträdt i sträjkande arbetares ställe, föreslog¹⁾ Drätselkammaren, i likhet med Byggnadskontoret, att timmermännens ifrågavarande anhållan måtte lemnas utan afseende, hvilket äfven blef Stadsfullmäktiges beslut²⁾ i ärendet.

Uti 12 fall tillstyrkte Stadsfullmäktige beviljande af finsk medborgare-
Ansökan om medborgarerätt och näringsrätt.
 rätt³⁾ åt utländningar och uti 26 fall tillstånd till bedrivande af handel eller annan näring⁴⁾.

I anledning af Guvernörens i länet remiss med svenske undersåtens,
Rätt att besitta fastighet.
 Grefve C. Bondes och hans hustru Julie Bondes ansökan om rättighet att ega och besitta gården och tomten N:o 19 vid Unionsgatan, beslöto⁵⁾, Stadsfullmäktige på beredningsutskottets förslag anmäla, att Fullmäktige icke hade något att emot ansökningen erinra.

Rörande firman A. et E. Wassholms ansökan om rätt att försälja
Rätt till parti-handel med spritdrycker.
 spritdrycker, förenade⁶⁾ Stadsfullmäktige sig på det för hithörande ärendens behandling tillsatta speciala utskottets förslag om Polismästarens yttrande i ärendet.

Till handlandeenkorna Gustafva Josefina Sjöbergs⁷⁾ och Matilda
Rätt till minut-handel med spritdrycker.
 Sofia Holmqvists⁸⁾ ansökningar om rätt att i minut försälja spritdrycker

¹⁾ Drks skrf. N:o 249 af den 20 dec. — ²⁾ Stfs prot. den 22 jan. § 13. — ³⁾ D:o d:o den 26 febr. § 7, den 2 mars § 2, den 26 mars § 2, den 30 april § 1, den 21 maj §§ 4, 5 och 6, den 2 juli § 5, den 17 sept. §§ 10 och 12, den 15 okt. § 31 och den 5 nov. § 6. —

⁴⁾ Stfs prot. den 22 jan. §§ 1 och 4, den 12 febr. § 19, den 12 mars § 3, den 26 mars § 4, den 10 april § 2, den 30 april §§ 2, 3 och 4, den 2 juli §§ 22, 31 och 32, den 17 sept. §§ 13, 14, 15, 48 och 49, den 15 okt. §§ 6, 7 och 8, den 5 nov. §§ 7, 8 och 9, den 26 nov. § 1, den 17 dec. § 5 och den 17 dec. § 3. — ⁵⁾ Stfs prot. den 22 jan. § 3. — ⁶⁾ D:o d:o den 21 maj § 11. — ⁷⁾ D:o d:o den 12 mars § 4. — ⁸⁾ D:o d:o den 30 april § 9.

beslöto Stadsfullmäktige på nyss åberopade utskotts förslag tillstyrka bifall.

Rätt till utskänkning af spritdrycker.

På inkomna ansökningar till rätt att utskänka spritdrycker förordade Stadsfullmäktige på ofvannämnda specialutskotts förord denna rättighet i följande fall: åt Hofrådinnan E. Krogius vid ett lotteri i Atheneum till förmån för ett sjömanshem ¹⁾; åt Restauratörskan Amanda Karolina Torriainen från den 1 Juni 1901 till den 1 Juni 1902 ²⁾; åt Restauratören C. A. Svendeborg ³⁾; åt Restauratören C. E. Eriksson å utvårdshus „Klippan“ ⁴⁾; åt sysslomännen i Aktiebolaget Hotel Fennias konkurs ⁵⁾; åt Nyländska studentafdelningen i afdelningens nationshus ⁶⁾; åt Aktiebolaget Nymark et Stavenow ⁷⁾ och åt Restauratören C. A. Lindström i Hotel Kaleva ⁸⁾.

Rätt att försälja maltdrycker.

Rörande rätt till försäljning af öl och andra maltdrycker samt viner och svagare rusedrycker behandlades af Stadsfullmäktige under året 17 särskilda ansökningar om rätt till maltdrycks försäljning och 12 ansökningar om rätt att försälja viner och dermed likställda drycker samt afgafs dervid efter ärendenas beredning af vederbörande utskott i de flesta fall tillstyrkande eller afböjande yttrande i öfverensstämmelse med Polismästarens förslag.

Rätt till handel med giftiga färger.

I anledning af Guvernörens i länet genom Magistraten inkomna remiss med kontoristhustrun Agnes Feodoroffs ansökan om rätt att handla med giftiga färger, beslöto ⁹⁾ Stadsfullmäktige på beredningsutskottets förslag anmäla, det Fullmäktige icke hade något att emot ansökningen erinra.

Rätt till drogerihandel.

Vid föredragning af Guvernörens i länet remisser i anledning af apotekarens Hilma Dalins ansökan ¹⁰⁾ att fortsätta sin affidne mans i gårdarna N:o 48 vid Alexandersgatan och N:o 15 vid Skilnadsgatan bedrifna drogeriaffär samt af provisorern Lennart Wegelius ¹¹⁾ anhållan om rätt att idka drogerihandel beslöto Stadsfullmäktige anmäla, det Fullmäktige icke hade sig något bekant, som kunde till afslag å berörda ansökningar föranleda.

Rätt att hålla biljard.

Till Stadsfullmäktige genom Guvernörens i länet remisser affordradt yttrande i anledning af restauratören R. Piehls anhållan om rätt att till

¹⁾ Stfs prot. den 22 jan. § 8. — ²⁾ D:o d:o den 26 mars § 5. — ³⁾ D:o d:o den 30 april § 7. — ⁴⁾ D:o d:o den 30 april § 8. — ⁵⁾ D:o d:o den 21 maj § 9. — ⁶⁾ D:o d:o den 17 sept. § 19. — ⁷⁾ D:o d:o den 5 nov. § 10. — ⁸⁾ D:o d:o den 26 nov. § 5. — ⁹⁾ D:o d:o den 12 febr. § 5. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 26 febr. §§ 8 och 9. — ¹¹⁾ D:o d:o den 26 mars § 3.

allmänhetens begagnande upplåta en biljard samt af restauratricen Sofia Charlotta Wänttinens enahanda ansökan beslöto ¹⁾ Fullmäktige anmäla, det Fullmäktige icke hade något att emot ansökningarna erinra.

Uti en till Stadsfullmäktige inlemnad skrift af den 10 April klaga herrar A. G. Grönros, G. Trygg och K. Malin deröfver, att stadens nämnder och i all synnerhet Folkskoleinspektorn i så måtto begynt boycottera tidningen Uusi Suometar, att de icke såsom tillförene till tidningen insända stadens allmänna kungörelser, hvarföre de ock, på den grund att partisynpunkter icke komma ifråga vid taxering af stadens medborgare, äska att Stadsfullmäktige ville vidtaga behörig åtgärd för rättelse af förmenta missförhållande. På beredningsutskottets förslag beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige emellertid, att ifrågavarande skrift icke skulle till någon åtgärd från Stadsfullmäktiges sida föranleda.

Stadsfullmäktige under året vore: öfversten K. Antell (ordförande), bankdirektören A. Normén (viceordf.), assessorn T. J. Boisman, bankdirektören C. Cronstedt, filosofiedoktorn A. Ramsay, protokollssekreteraren A. Aminoff, medicinedoktorn O. Heikel, fabrikanten R. Heimberger, senatorn Th. Homén, arkitekten H. Lindberg, referendariesekreteraren J. A. Nordman, professorn G. Nyström, senatskamreraren R. Erenius, typografen A. E. Tötterman, maskiningeniören K. Söderman, filosofiekandidaten M. Holmberg, magistern A. R. Frenckell, arkitekten W. Aspelin, sakkförelaren F. Jansson, handlanden A. Lindqvist, konsuln K. Stockmann, friherre R. F. von Willebrand, pastorn E. Murén, bankdirektören L. v. Pfaler, handlanden O. Kjällmanson, stenhuggaren K. V. Bergman, ingeniören G. Zitting, kommerserådet L. Krogius, handlanden A. Palmroos, handlanden J. Tallberg, medicinedoktorn A. af Forselles, filosofiedoktorn G. Borenus, hofrådet W. Westzynthius, handlanden M. Hallberg, handlanden Hj. Schildt, referendariesekreteraren F. Stjernvall, jurisdoktorn K. J. Ståhlberg, filosofiedoktorn S. Ingman, plåtslagaren G. W. Sohlberg, bankdirektören E. Schybergson, bankdirektören Th. Wegelius, senatorn A. Nybergh, redaktören E. Erkko, jurisdoktorn A. Lille, senatorn L. Clouberg, öfverdirektören A. Gripenberg, professorn J. W. Runeberg och handlanden P. Sinebrychoff.

Stadsfullmäktige sammanträdde under året 16 gånger deribland 4 gånger i förstärkt antal. Paragrafantalet i Fullmäktiges protokoll utgjorde 428 och antalet bref, som å Fullmäktiges vägnar aflätos, uppgick till 346.

¹⁾ Stfs prot. den 22 jan. § 2 och den 30 april § 5. — ²⁾ D:o d:o den 30 april § 27.

II. Drättselkammaren.

Enär de förnämsta af Drättselkammaren handlagda ärenden redan under föregående afdelning blifvit anförda, upptagas här endast följande:

a) Ärenden beträffande förvaltningen af stadens fasta gods.

Försäljning af
tomter.

Dels på grund af särskilda utaf Stadsfullmäktige gifna, i det föregående redan berörda bemyndiganden, dels i stöd af Drättselkammaren jemlikt dess reglemente tillkommande befogenhet att genom offentlig auktion försälja staden tillhöriga odisponerade tomter, försälde Drättselkammaren under året nedanupptagna bostads- och fabriktomter, å hvilka, sedan för desamma fastställda löseskillingar antingen kontant erlagts eller gäldats genom utfärdande af i tomten in-tecknade skuldsedlar, salubref af Kammaren å stadens vägnar utfärdades.

Qvarter N:o	Tomt N:o	Gata	Köpare	Tomtens areal m ²	Enhets-pris Smk.	Enhets-belopp Smk.	Köpeskil-Ingens belopp Smk.
148	8	Lots-	Juriskandidaten Ludvig Hjelt	1,402,500	14	50	20,336 25
146	13	D:o	Arkitekten Bruno Granholm	1,305,339	21	—	27,412 12
154	26	Malm-	Judiska församlingen	2,096,022	20	—	Kosinads-fritt
155	30	D:o	Kakelugnsmakaren J. Berg	1,602,190	18	—	28,839 42
130	10	Skeppsredare-	Arkitekten K. Wasastjerna	2,500,442	25	—	62,511 05
127	9	Fabriks-	Musikhandlaren H. W. Schalin	1,700,600	21	—	35,712 60
131	6	Gen-	Aktiebolaget Asunto Osakeyhtiö Walo	1,062,247	18	92	20,100 —
148	6	Lots-	Juriskandidaten Ludvig Hjelt	1,443,750	10	—	14,437 50
161	9	Kronbergs-	Osakeyhtiö Louhi	1,385,024	17	50	24,237 92
324	21	Alp-	Doktorn K. A. Brander	1,648,931	12	—	19,787 17
324	23	D:o	Densamme	1,651,626	14	53	24,000 —
320	8	Vestra Prest-	Byggmästaren J. G. Rosenberg	1,030,000	11	—	11,330 —
280	5	Verkstads-	Färgaremästaren W. E. Lindström . .	4,255,000	6	—	25,530 —
363	2	Borgå-	Filareenkan M. W. Andersson	1,671,533	12	—	20,058 40
374	42	Fredriksbergs-	Aktiebolaget Aho	1,142,025	14	—	15,988 35
374	44	D:o	D:o	972,000	13	—	12,636 —
374	46	D:o	D:o	1,260,000	13	—	16,380 —

374	48	Fredriksbergs-	Aktiebolaget Aho	1,260,000	10	—	12,600	—
374	17	Borgå-	D:o	1,342,000	9	—	12,078	—
374	19	D:o	D:o	1,260,000	8	—	10,080	—
374	3	Wiborgs-	D:o	990,290	13	—	12,873	77
374	50	Fredriksbergs-	Aktiebolaget Svanen	1,260,000	11	—	13,860	—
374	21	Borgå-	D:o	1,260,000	9	—	11,340	—
109	33	Bergmans-	Gårdsogaren Alex. Gratschoff . . .	1,991,065	21	60	43,000	—
320	6	Vestra Präst-	Byggmästaren G. F. Willandt . . .	1,067,663	11	52	12,300	—
	22	3 Kristians-	Gårdsegarinnan A. Nevalainen . . .	49,543	5	—	247	72
135	4	Peters-	Arbetareaktiebolaget Nordstjernen .	2,265,247	17	44	39,525	—
126	10	Bergmans-	Arbetareaktiebolaget Alfa	2,641,363	17	—	44,903	17
281	7	Verkstads-	Handlanden Nikolai Schoschkoff . . .	2,036,000	8	—	16,288	—
317	35	3:dje linien	Työväen Asunto-Osakeyhtiö Kaleva	1,104,000	10	—	11,040	—
286	22	Östra Chausséen	Apotekaren K. A. Aschan	915,400	22	—	20,138	80
317	9	Alp-	Arbetareaktiebolaget Walhalla	1,374,385	11	—	15,118	24
134	10	Fabriks-	I. Ramstadius och G. Niemelä	2,102,562	18	—	37,846	12
312	8	4:de linien	Handlanden J. Pelin	1,304,579	9	—	11,741	21
313	10	D:o	Densamme	1,435,080	12	50	17,938	50
320	11	Castréns-	Byggmästaren M. Oksanen	1,546,440	8	—	12,371	52

I stöd af Stadsfullmäktiges dels under året dels tidigare fattade beslut afslutade Drätselkammaren legoafstal beträffande staden tillhörig jord uti följande fall:

Uttarrenderade lägenheter.

No å kartan	Lägenhetens namn	Areal m ²	Arrendatorns namn	Arrendetidens utgång	Grundränta bl	Allig penning-afgäld Fmg.
37	<i>Berghäll:</i>					
	bostadstomt N:o 17 vid Alpgatan	2,009,965	Stenarbetaren H. Eskola ¹⁾	1931 dec. 31	—	1,206 —
	bostadstomt N:o 19 vid Alpgatan	1,636,611	Villaegaren K. W. Beichman ²⁾	1931 „ 31	—	1,000 —
	bostadstomt N:ris 28 och 30 vid Helsingegatan	3,905,000	Arbetareaktiebolaget Kallio ³⁾	1931 „ 31	—	2,344 —
	bostadstomt N:o 3 vid Wallinsgränd	1,287,000	Byggmästaren M. Sundqvist ⁴⁾	1931 „ 31	—	850 —

¹⁾ Drks prot. den 10 jan. § 22. — ²⁾ D:o d:o den 21 mars § 14. — ³⁾ D:o d:o den 21 mars § 15. — ⁴⁾ D:o d:o den 21 mars § 16.

79	<i>Brunnsparken:</i>							
	Brunnshuset	—	Fru J. C. Maexmontan-Knief ¹⁾	1905 dec. 31	—	8,000	—	
	Kägelbanan	—	Densamma ²⁾	1905 dec. 31	—	500	—	
32	<i>Cirkusgatan, tomt</i>							
	N:o 8 vid	—	Byggmästaren J. Söderlund ³⁾					
32	<i>Holmängatan, tomt</i>							
	N:o 4 vid	—	Densamme ⁴⁾	1920 dec. 31	3,133	175	—	
32	<i>Långbrokajen, tomt</i>							
	N:o 9 vid	—	Densamme ⁵⁾					
32	<i>Holmängatan, tomt</i>							
	N:o 8 vid	—	Senatorn A. Genetz ⁴⁾	1920 dec. 31	—	200	—	
—	<i>Mejlans:</i>							
	bostadsvillan N:o							
	22	9,720,000	Smeden A. Holsti ⁶⁾	1931 dec. 31	—	256	—	
	bostadsvillan N:o							
	23	12,160,000	Urhandlaren E. J. Herlin ⁷⁾	1931 dec. 31	—	170	—	
32	<i>Sparbankskajen,</i>							
	tomt N:o 4	—	Fru M. Mattsson ⁵⁾	1910 dec. 31	—	320	—	
15	<i>Wallgård:</i>							
	fabrikstomt N:o 15							
	vid Fredriks-							
	bergsgatan	3,062,000	Fabrikanten S. Strindberg ⁸⁾	1911 dec. 31	—	842	—	
	Lotterna N:ris 1:a,							
	2:a och 3:a af lä-							
	genheten N:o 6	57,914,000	Sörnäs Snickeri aktiebolag ⁹⁾	1911 dec. 31	—	4,055	—	

Förlängning af
arrenderätt.

Särskilda ansökningar om förlängd arrenderätt hade visserligen under året inkommit, men hunno ej af Stadsfullmäktige så slutbehandlas, att Drätselkammaren derom kunnat underrättas för uppgörande af nya arrendekontrakt. Kammarens notariatsförteckningar för året upptager derför arrendeförlängning endast för lägenheten N:o 87 Tjärholmen på tid och villkor, hvilka omnämnts uti föregående årsberättelse ¹⁾.

Tillfälliga
legoafstal.

Legoaftal af mera tillfällig natur angående staden tillhöriga mindre, dels för odling, dels till upplag m. m. lämpliga platser träffades dessutom af Drätselkammaren på kortare tid uti följande fall:

¹⁾ & ²⁾ Drks prot. den 24 jan. § 10. — ³⁻⁵⁾ D:o d:o den 14 nov. § 31. — ⁶⁾ D:o d:o den 13 juni § 16. — ⁷⁾ D:o d:o den 13 juni § 16. — ⁸⁾ D:o d:o den 23 maj § 30. — ⁹⁾ D:o d:o den 12 maj § 13. — ¹⁰⁾ Se 1900 års berättelse pg. 14.

Arrendeplats	Arrendatorns namn	Arrende- tidens ut- gång	Arrende- afgäld Fmk.	Anm.
<i>Fabriksgatan</i> , upplagsplats å tomt N:o 5 vid	Aktiebolaget „Neitsypolku“ ¹⁾ . . .	2 mån. upps.	20	per månad
<i>Gamla packhusgården</i> , upplag af maskiner å	Firman Carl Jacobsen et C:o kon- kursmassa ²⁾	6 dagar	10	per dag
<i>D:o</i> upplagsplats litt. C.	Aktiebolaget Agros ³⁾	2 mån. upps	30	per månad
<i>Gammetstaden</i> , skyddsom- rådet vid	Handlanden J. A. Nyman ⁴⁾ . . .	1906 dec. 31	250	”
<i>Gräsviken</i> , upplagsplats vid	Firman A. L. Hartvall ⁵⁾	6 mån. upps.	462	per år
<i>Hambanan</i> , vattenkiosk vid	Fabrikanten K. E. Frostell ⁶⁾ . . .	6 ” ”	50	”
<i>Hafstorget</i> , upplagsplats vid	Kamreraren H. Hellner ⁷⁾	1 ” ”	130	”
<i>D:o</i> d:o ”	Sandvikens Aktiebolag ⁸⁾	1 ” ”	800	”
<i>Hermanstad I</i> , tomt N:o 1 i 5:te qv.	G. W. Söderholm och G. A. And- ström ⁹⁾	tillsvidare	8	”
<i>D:o II</i> , tomt N:o 8 i 22:dra qv.	Arrendatorn I. V. Saarela ¹⁰⁾ . . .	d:o	25	”
<i>Hesperia park</i> , skjutbana	Arbetaren J. Nybacka ¹¹⁾	d:o	15	per vecka
<i>D:o</i> d:o	Panoramaförevisaren B. Björkdal ¹²⁾	d:o	10	”
<i>D:o</i> d:o	D:o H. Cöhne ¹³⁾	d:o	10	”
<i>Hörneberg</i> , lotten litt. B.	Wilh. Andsténs Fabriksakt.bol. ¹⁴⁾	6 mån. upps.	600	per år
<i>D:o</i> ” ” D	Handlanden J. Tallberg ¹⁵⁾	6 ” ”	300	”
<i>D:o</i> ” ” E.	Fabrikanten O. Andstén ¹⁶⁾	6 ” ”	200	”
<i>Jungfrustigen</i> , upplags- plats i qv. N:o 128 vid	Magistern V. Meurman ¹⁷⁾	2 ” ”	25	per månad
<i>Junkarskolans plantage</i> , upplagsplats	Byggmästaren J. Ahde ¹⁸⁾	6 ” ”	180	per år
<i>Kampmalmen</i> , d:o	Fabrikanten B. Poschner ¹⁹⁾	2 ” ”	90	”
<i>D:o</i> d:o	M. Seppälä och J. G. Helenius ²⁰⁾	2 ” ”	120	”

¹⁾ Drks prot. den 7 mars § 40. — ²⁾ D:o d:o den 19 sept. § 19. — ³⁾ D:o d:o den 27 dec. § 8. — ⁴⁾ D:o d:o den 7 nov. § 34. — ⁵⁾ D:o d:o den 19 sept. § 2. — ⁶⁾ D:o d:o den 12 dec. § 5. — ⁷⁾ D:o d:o den 3 jan. § 18. — ⁸⁾ D:o d:o den 24 jan. § 14. — ⁹⁾ D:o d:o den 31 jan. § 40. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 25 april § 33. — ¹¹⁾ D:o d:o den 28 mars § 11. — ¹²⁾ D:o d:o den 11 april § 3. — ¹³⁾ D:o d:o den 11 april § 2. — ¹⁴⁾ D:o d:o den 5 dec. § 22. — ¹⁵⁾ D:o d:o den 5 dec. § 8. — ¹⁶⁾ D:o d:o den 12 dec. § 32. — ¹⁷⁾ D:o d:o den 8 aug. § 14. — ¹⁸⁾ D:o d:o den 21 mars § 1. — ¹⁹⁾ D:o d:o den 5 sept. § 6. — ²⁰⁾ D:o d:o den 19 sept. § 7.

<i>Köpmansgatan</i> , upplagsplats å tomt N:o 4 i qv. N:o 161 vid	Byggmästaren W. Taipale ¹⁾ . . .	2 mån. upps.	25	per månad
<i>Lotsgatan</i> , upplagsplats å tomt N:o 10 i qv. N:o 189 vid	Kaptenen Hj. von Bonsdorff ²⁾ . .	2 " "	25	"
<i>Majstad</i> , tomt N:o 5 i 3:dje qv. af	Arrendatorn I. V. Saarela ³⁾ . . .	tillsvidare	15	per år
<i>Malm</i> , plats för hönsgård	Lokomotivföraren K. A. Hästesko ⁴⁾	6 mån. upps.	40	"
<i>D:o</i> " " svinggård	Arbetarehustrun M. Karjalainen ⁵⁾	6 " "	24	"
<i>D:o</i> " " salustånd	<i>D:o</i> S. Levander ⁶⁾	halft år i sender	15	"
<i>Malmgatan</i> , upplagsplats vid	Arbetareaktiebolaget Kalliola ⁷⁾ .	2 mån. upps.	12	per månad
<i>D:o</i> d:o " "	<i>D:o</i> Tyynelä ⁸⁾ .	15 mars—15 nov.	10	"
<i>Mejlans</i> , plats för svinbus	Formanshustrun E. Österberg ⁹⁾	till april 1902.	10	i ett för allt
<i>Packlustomten</i> , upplagsplats å	Vicehäradshöfdingen A. Koroleff ¹⁰⁾	2 mån. upps.	40	per månad
<i>D:o</i> d:o " "	Helsingfors Sparbank ¹¹⁾	2 " "	40	"
<i>D:o</i> d:o " "	Vicehäradshöfdingen A. Koroleff ¹²⁾	2 " "	20	"
<i>Rosavilla</i> , salustånd vid	Arbetarehustrun H. M. Laurila ¹³⁾	halft år i sender	15	per år
<i>Runebergsgesplanad</i> , 2:ne kiosklatsér i	Fabrikanten A. L. Hartvall ¹⁴⁾ . .	tillsvidare	200	"
<i>D:o</i> 1 kiosklats i	Sjökaptenen K. M. Björklund ¹⁴⁾	d:o	100	"
<i>Skatudden</i> , upplagsplats litt. F. å	Firman Lars Krogius et Co ¹⁵⁾ .	6 mån. upps.	324	"
<i>D:o</i> d:o litt. H. å	Densamme ¹⁵⁾	6 " "	348	"
<i>D:o</i> d:o litt. I. å	Speditören A. Andersson ¹⁶⁾ . . .	6 " "	231	"
<i>D:o</i> d:o litt. L. å	Firman Ch. Jacobsen et Söner ¹⁷⁾	6 " "	360	"
<i>D:o</i> d:o litt. M. å	Asfaltören A. Pelander ¹⁸⁾	6 " "	250	"
<i>D:o</i> d:o litt. O. å	Densamme ¹⁸⁾	6 " "	225	"
<i>D:o</i> d:o litt. N. P. et R. å	Speditören A. Andersson ¹⁹⁾ . . .	6 " "	72	"
<i>Strandgatan</i> , upplagsplats i qv. N:o 211 vid	Byggmästaren P. Halonen ²⁰⁾ . . .	6 " "	350	"

¹⁾ Drks skrf. den 2 maj § 24. — ²⁾ D:o d:o den 9 maj § 22. — ³⁾ D:o d:o den 25 april § 33. — ⁴⁾ D:o d:o den 15 aug. § 1. — ⁵⁾ D:o d:o den 29 aug. § 3. — ⁶⁾ D:o d:o den 14 febr. § 5. — ⁷⁾ D:o d:o den 5 sept. § 3. — ⁸⁾ D:o d:o den 19 sept. § 25. — ⁹⁾ D:o d:o den 24 okt. § 6. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 20 juni § 3. — ¹¹⁾ D:o d:o den 20 juni § 5. — ¹²⁾ D:o d:o den 1 aug. § 3. — ¹³⁾ D:o d:o den 21 febr. § 9. — ¹⁴⁾ D:o d:o den 21 mars § 4. — ¹⁵⁾ D:o d:o den 28 febr. § 20. — ¹⁶⁾ D:o d:o den 26 sept. § 22. — ¹⁷⁾ D:o d:o den 31 okt. § 3. — ¹⁸⁾ D:o d:o den 23 maj § 1. — ¹⁹⁾ D:o d:o den 31 okt. § 7. — ²⁰⁾ D:o d:o den 14 mars § 19.

<i>Sörnäs</i> , plats för salustånd i <i>Tull- och Packhuset, f. d.,</i>	Arbetarehustrun S. Helminen ¹⁾	halft år i sender	10	per år
magasin i	Finska Ångfartygsaktiebolaget ²⁾	2 mån. upps.	60	per månad
<i>D:o d:o</i>	Aktiebolaget Agros ³⁾	2 " "	100	"
<i>Vestra chausséen</i> , plats för salustånd vid	Soldathustrun H. S. Stischeffski ⁴⁾	halft år i sender	10	per år
<i>Östra chausséen</i> , bostadstomt N:o 55 i qv. N:o 358 vid	Handlanden M. Schöbin ⁵⁾	6 mån. upps.	350	"
<i>D:o</i> plats för salustånd	vid Enkan Edla Borgström ⁶⁾	halft år i sender	12	"
<i>D:o</i> bostadstomt N:o 2	vid Ingeniör A. Stenberg ⁷⁾	6 mån. upps.	300	"

Under året beviljade Drätselkammaren 3 sökande ⁸⁾, förnämligast mindre bemedlade personer, rätt att å särskilda ställen af stadens afhysta marker afgiftsfritt hålla mindre skjul, vagnar och bord för försäljning af kaffe, läskdrycker bröd, frukt, karameller m. m.

Beviljande af afgiftsfria platser för salustånd, vagnar och bord.

Af förekommen anledning afläts till stadens Poliskammare skrifvelse ⁹⁾ med uppmaning till polisen att utöfva tillsyn deröfver att stadens gator, öppna platser och parker icke belamras med kärror, korgar och bord m. m. för försäljning af glace, frukt m. m. i annat fall än då uttryckligt tillstånd till platsens användning för dylik försäljning blifvit af vederbörande stadsmyndighet beviljad. Och afläts ¹⁰⁾ senare i samma syfte skrifvelse till stadens Magistrat.

Rättigheten att uppbära afgifter för begagnande af stadens mulbetesmark ¹¹⁾ uppläts af Drätselkammaren mot ersättning af inalles 125 mark samt rättigheten att afberga vassen ¹²⁾ kring stadens holmar mot sammanlagdt 13 mark.

Utlekning af mulbetesmark och rätt till afbergning af gräsväxt och vassa.

Afbergningen af gräsväxten å särskilda odisponerade områden öfverlemnades ¹³⁾ åt brandkåren.

¹⁾ Drks prot. den 7 nov. § 3. — ²⁾ D:o den 4 juli § 18. — ³⁾ D:o d:o den 29 aug. § 4. — ⁴⁾ D:o d:o den 18 april § 6. — ⁵⁾ D:o d:o den 2 maj § 2. — ⁶⁾ D:o d:o den 26 sept. § 24. — ⁷⁾ D:o d:o den 21 nov. § 16. — ⁸⁾ D:o d:o den 21 febr. § 6, den 18 april § 5 och den 23 maj § 5. — ⁹⁾ Drks skrf. N:o 165 af den 30 maj. — ¹⁰⁾ D:o d:o N:o 223 af den 12 sept. — ¹¹⁾ Drks prot. den 18 april § 10, den 25 april § 1, den 13 juni § 3 och den 26 juni § 9. — ¹²⁾ D:o d:o den 13 juni § 18 och den 26 sept. § 9. — ¹³⁾ D:o d:o den 18 juli § 21.

Till följd af gjorda ansökningar och företedd utredning om åtkomsten godkände Drätselkammaren de arrendeöfverlåtelse, genom hvilka nedannämnda personer för återstoden af förut bestämd legotid förvärfvat sig besittningsrätten till följande utom den egentliga staden belägna lägenheter:

N:o	Lägenhetens namn	Den nye innehafvaren
37	<i>Berghäll:</i>	
	Alpgatan tomt N:o 17 vid . . .	Työväen Asuntoosakeyhtiö Terho ¹⁾
	Första linien tomt N:o 7 . . .	Bondesonen H. Hietanen ²⁾
	Andra " " N:o 8 . . .	Enkefru E. Koroleff ³⁾
	Tredje " " N:o 18 . . .	Målaremäst. N. G. Gummerus ⁴⁾
	" " " N:o 27 . . .	Gårdsegaren A. Pomoel ⁵⁾
	" " " N:o 29 . . .	Gårdsegaren F. Åström ⁶⁾
	" " " N:o 35 . . .	Työväen Asuntoosakeyhtiö Kaleva ⁷⁾
	Fjerde " " N:o 4 . . .	Inspektoren A. Andberg ⁸⁾
	" " " N:o 24 . . .	Gårdsegaren E. Lumme ⁹⁾
101	<i>Blekholmen, södra</i>	Restauratören C. Eriksson ¹⁰⁾
122	<i>Busholmen, lotten N:o 1</i>	Kommerserådet P. Chmelevski ¹¹⁾
	<i>Hermanstad:</i>	
	bostadstomt N:o 4 i 1:sta qv.	Målaremästaren J. Vilenius ¹²⁾
	" N:o 9 i 2:dra qv.	Gårdsegaren A. R. Koskinen ¹³⁾
	" N:o 5 i 7:de qv.	Stenarbetaren J. G. Carlsson ¹⁴⁾
	" N:o 1 i 11:te qv.	Arbetaren Aug. Ruoppa ¹⁵⁾
55	<i>Humbleberg, villalotten N:o 21</i> . . .	Finska Agentur- och Speditionskomp. Backman et Forström ¹⁶⁾
—	<i>Majstad, bostadstomt N:o 6 i</i>	
	13:de qv.	Dockarbetaren V. W. Somén ¹⁷⁾
117	<i>Rönnskär, vestra lotten N:o 5</i>	Doktorn E. Sandelin ¹⁸⁾
17	<i>Sörnäs, området N:o 1</i>	A. Parviainen et C:o, Osakeyhtiö ¹⁹⁾
16	<i>Ås, bostadstomt N:o 2</i>	Äggexport aktiebolaget ²⁰⁾
	" " N:o 9	Landthushållaren C. J. Westerberg ²¹⁾
	" " N:o 13	Villacagaren W. Trupp ²²⁾

¹⁾ Drks prot. den 25 april § 9. — ²⁾ D:o d:o den 9 maj § 10. — ³⁾ D:o d:o den 5 dec. § 18. — ⁴⁾ D:o d:o den 31 jan. § 8. — ⁵⁾ D:o d:o den 7 nov. § 19. — ⁶⁾ D:o d:o den 7 nov. § 2. — ⁷⁾ D:o d:o den 14 mars § 15. — ⁸⁾ D:o d:o den 31 jan. § 36. — ⁹⁾ D:o d:o den 5 dec. § 5. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 3 jan. § 14. — ¹¹⁾ D:o d:o den 31 jan. § 35. — ¹²⁾ D:o d:o den 28 nov. § 18. — ¹³⁾ D:o d:o den 4 juli § 32. — ¹⁴⁾ D:o d:o den 8 aug. § 18. — ¹⁵⁾ D:o d:o den 5 sept. § 19. — ¹⁶⁾ D:o d:o den 21 nov. § 26. — ¹⁷⁾ D:o d:o den 21 nov. § 36. — ¹⁸⁾ D:o d:o den 11 april § 6. — ¹⁹⁾ D:o d:o den 31 okt. § 10. — ²⁰⁾ D:o d:o den 26 sept. § 15. — ²¹⁾ D:o d:o den 7 mars § 14. — ²²⁾ D:o d:o den 5 dec. § 4.

På grund af Stadsfullmäktiges beslut ¹⁾ af den 22 April 1897 afsluttede Drätselkammaren nya arrendekontrakt angående följande bostadstomter i förstäderna Hermanstad och Majstad, nämligen N:ris 1 och 8 i 1:sta kvarteret, N:ris 4 och 9 i 2:dra kvarteret, N:o 5 i 5:te kvarteret, N:o 7 i 6:te kvarteret, N:o 10 i 11:te kvarteret, N:ris 2 och 4 i 15:de kvarteret och N:ris 1 och 8 i 17:de kvarteret af Hermanstad samt N:ris 2, 7 och 8 i Strandkvarteret af Majstad.

Afslutande af nytt kontrakt med arrendatorerne i Hermanstad och Majstad.

Med föranledande af särskilda arrendatorers ansökningar om erhållande af den för intecknings vinnande i byggnaderna å deras arrendemark enligt lag erforderliga rättigheten att utan stadens hörande till annan person öfverlåta sin arrenderätt, beviljade Drätselkammaren jemlikt Stadsfullmäktiges den 26 April och 3 September 1882 Kammaren gifna bemyndigande att afgöra sådana ärenden, dylik friare dispositionsrätt för följande utom staden belägna arrendelägenheter:

Beviljande af friare dispositionsrätt.

Bärghäll, tomterna N:ris 3 et 5 vid Helsingegatan ²⁾.

” tomten N:o 28 ” ” ³⁾.

” ” N:o 30 ” ” ⁴⁾.

” ” N:o 1 ” Wallinsgränd ⁵⁾.

” ” N:o 3 ” ” ⁶⁾.

” ” N:o 35 vid andra linjen ⁷⁾.

” ” N:o 35 ” tredje ” ⁸⁾.

” ” N:o 36 ” ” ” ⁹⁾.

” ” N:o 19 ” fjerde ” ¹⁰⁾.

” ” N:o 26 ” ” ” ¹¹⁾.

” ” N:o 28 ” ” ” ¹²⁾.

Bleholmsgrundet ¹³⁾.

Broholmen tomt N:o 8 vid Cirkusgatan ¹⁴⁾.

” ” N:o 4 ” Holmnäsgatan ¹⁴⁾.

” ” N:o 9 ” Långbrokajen ¹⁴⁾.

Flisholmsgrundet ¹⁵⁾.

Mejlans, villalotten N:o 16 ¹⁶⁾.

¹⁾ Se 1897 års berättelse pg. 22. — ²⁾ Drks prot. den 21 mars § 26. — ³⁾ D:o d:o den 17 okt. § 28. — ⁴⁾ D:o d:o den 17 okt. § 29. — ⁵⁾ D:o d:o den 17 maj § 4. — ⁶⁾ D:o d:o den 17 maj § 5. — ⁷⁾ D:o d:o den 28 mars § 2. — ⁸⁾ D:o d:o den 14 mars § 15. — ⁹⁾ D:o d:o den 28 mars § 3. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 25 april § 7. — ¹¹⁾ D:o d:o den 10 jan. § 4. — ¹²⁾ D:o d:o den 11 juli § 8. — ¹³⁾ D:o d:o den 31 jan. § 14. — ¹⁴⁾ D:o d:o den 5 dec. § 11. — ¹⁵⁾ D:o d:o den 18 april § 28. — ¹⁶⁾ D:o d:o den 28 febr. § 3.

Mejlans, villalotten N:o 17 ¹⁾).

” ” N:o 19 ²⁾).

Rosavilla, tomtplats ³⁾).

Rönnskär, vestra, lott N:o 4 ⁴⁾).

I stället för att de från dessa lägenheter utgående arrendeafgifterna varit säkerställda genom borgesförbindelser, blefvo nu på öfligt sätt vid den friare dispositionsrättens beviljande lägenheterne först in-tecknade staden till säkerhet för arrendeafgifternas utgående.

Uthyrning af stadens simhus.

Stadens äldre simhus vid Aspnäs, Brobergskajen, Gräsviken och Humleviken samt vid Munkholmssundet upplätos ⁵⁾ af Drätselkammaren för sommaren 1901 mot resp. 162, 350, 762, 100 och 73 marks ersättning till stadskassan åt arbetarehustrun Johanna Lukander, ogifta Sofia Lukander, verkmästarehustrun Amanda Arlin, handelsskoleeleven A. Lindroos och samma Sofia Lukander med skyldighet för entreprenörerne att emot en bestämd afgift af högst 5 penni för enhvar simmare hålla simhusen tillgängliga för allmänheten samt att elever vid stadens folkskolor finge gratis under en timmes tid på förmiddagen och en timme på eftermiddagen begagna simhusen; och ålägg det entreprenörerne tillse att ordning, skick och renlighet blefve iakttagna i simhusen.

På derom hos Drätselkammaren af Helsingfors Simsällskap gjord skriftlig ansökan öfverlemnade ⁶⁾ Kammaren åt nämnda sällskap för sommaren 1901 simhusen vid stranden af fabriksqvarteret N:o 181 mot enahanda villkor ⁷⁾ som under föregående sommar i öfrigt, utom att arrendeafgiften nedsattes till 600 mark.

Uthyrning af varuskjulet å Magasinskajen.

Konsul G. Paulig berättigades ⁸⁾ att uti varuskjulet å Magasinskajen upplägga ett parti hvetemjöl för högst två månaders tid mot en ersättning af 5 penni per 100 kilogram i månaden.

Förnyad uthyrning af Saluhallen.

Enär den tid af tre år, för hvilken butikerna uti stadens Saluhall vid Södra hamnen senast hade uthyrts, skulle med den sista April utgå och då ett stort antal butikinnehafvare uti en till Drätselkammaren stäld skrift anhållit att fortfarande få disponera sina butiker mot oförändrad hyreslega, dervid förbindande sig att icke göra något anspråk på ersättning för den tid butikerna i och för målning under instundande sommar måste af dem utrymmas, beslöt ⁹⁾ Drätselkammaren, sedan äfven Bygg-

¹⁾ Drks prot den 28 febr. § 4. — ²⁾ D:o d:o den 28 febr. § 5. — ³⁾ D:o d:o den 24 jan. § 23. — ⁴⁾ D:o d:o den 17 okt. § 2. — ⁵⁾ D:o d:o den 30 maj § 1. — ⁶⁾ D:o d:o den 9 maj § 11. — ⁷⁾ Se 1900 års berättelse pg. 115. — ⁸⁾ Drks prot. den 7 febr. § 17. — ⁹⁾ D:o d:o den 31 jan. § 19 och 14 febr. § 23.

nadskontoret blifvit hört rörande remonten i Saluhallen samt upplyst, att densamma kunde försiggå sålunda, att en fjerdedel af butikerna i sender för en veckas tid utrymdes, medgifva alla nuvarande innehafvare af butiker i Saluhallen, hvilka inom förloppet af en månad i sådant afseende anmälte sig hos uppsyningsmannen i hallen, rättighet att bibehålla sina resp. butiker uti ytterligare 3 år emot det förra hyresbeloppet och med skyldighet att under sommaren 1901 enhvar för en veckas tid afstå butikerna i och för de målningsarbeten, som komme att i hallen utföras; och skulle de butiker, hvilka på detta sätt icke åtginge, derefter genom auktion utlegas. Och då inom sålunda utsatt tid 116 butikinnehafvare i hallen anhållit att få begagna sig af den dem medgifna rättigheten, beslöt ¹⁾ Drätselkammaren att med desse skulle upprättas nya hyreskontrakt och utsatte Kammaren derjemte för utlegning af återstående 10 saluhallsbutiker auktion att försiggå vid Kammarens sammanträde Torsdagen den 11 April, då äfven 7 stycken af desamma uthyrdes ²⁾ men icke något anbud erhöles för 3 butiker, hvilka dock sedermera efterhand uthyrts till det af Drätselkammaren fixerade minimipriset af 240 mark per år.

I likhet med förfarandet under föregående år hade på Drätselkam-
 marens derom lemnade uppdrag af Kammarens ledamot herr Åström och
 stadsgeodeten Lille verkstälts syn å samtliga på stadens område befintliga
 stånd för försäljning af läskdrycker, kaffe m. m. i och för vinnande af
 utredning, huruvida desamma med behörigt tillstånd tillkommit samt om
 de beträffande snygghet och prydlighet uppfylde skäligen fordringar, och
 vidtogos ³⁾ häraf påkallade åtgärder.

Syn å samtliga
 försäljnings-
 stånd.

Sedan Drätselkammaren enligt derom på Vattenledningskontorets
 framställning fattade beslut ⁴⁾ genom kungörelse infordrat förseglade an-
 bud å de för den beslutna tillbyggnaden till stadens vattenborg erforder-
 liga sten- och murningsarbeten, så hade inom den därför utsatta tiden
 inkommit ⁵⁾ 4 stycken anbud; och beslöt ⁶⁾ Drätselkammaren i enlighet
 med Vattenledningskontorets förslag öfverlemna ifrågavarande arbete åt
 byggmästaren H. Karjalainen emot den därför betingade ersättningen,
 belöpande sig till 39,545 mark, samt upprättades med honom behörigt
 entreprenadskontrakt.

Vattenborgens
 tillbyggnad.

Hos Drätselkammaren hade Finska Ångfartygs Aktiebolaget anhållit,
 att en provisorisk lossningsbro måtte på stadens bekostnad uppföras invid

Provisorisk kol-
 brygga å Skat-
 udden.

¹⁾ Drks prot. den 28 mars § 20. — D:o d:o den 11 april § 12. — ²⁾ D:o d:o den 12 dec. § 20. — ⁴⁾ D:o d:o den 3 jan. § 7. — ⁵⁾ D:o d:o den 24 jan. § 8. — ⁶⁾ D:o d:o den 31 jan. § 16.

den af bolaget arrenderade kolupplagsplatsen å Skatuddens sydöstra udde, men sedan Kammaren inhemtat yttrande i ärendet af såväl Byggnadskontoret ¹⁾ som Hamnbyggnadsdelegationen, hvilken icke fann skäl att tillstyrka bifall till anhållan, enär en provisorisk kollossningsbro redan fans å sagda udde anlagd och delegationen var betänkt på att inom närmaste framtid inkomma med förslag till anordnande af rymliga och skyddade pråmförtöjningsplatser, afslog ²⁾ Kammaren bolagets anhållan.

Deremot biföll ³⁾ Drättselkammaren på Byggnadskontorets framställning till en senare af Finska Ångfartygs Aktiebolaget gjord ansökan derom, att sagda konter finge åtaga sig att i hufvudsaklig öfverensstämmelse med en ansökningen bilagd situationsplan och eskiss invid den af bolaget förhyrda upplagsplatsen å Skatudden på bolagets bekostnad uppföra en lossningsbrygga; och meddelades detta bifall under förbehåll att bemälda bolag till Byggnadskontoret afgåfve en skriftlig förbindelse att till stadskassan inleverera kostnaden för sagda arbete, i den mån arbetet fortskred och denna kostnad af Byggnadskontoret utreqlvirerades; äfvensom för öfrigt under vilkor om skyldighet för bolaget att 6 månader efter skedd uppsägning och i hvarje fall vid den tidpunkt, då bolagets arrende rätt till dess förvärfvade kolupplagsplatser å stranden af Skatudden upphörde, låta på sin bekostnad undanskaffa omförmälda lossningsbrygga.

Maria sjukhus
förseende med
elektrisk belysning.

På grund af det Drättselkammaren af Stadsfullmäktige lemnade uppdraget ⁴⁾, rörande Maria sjukhus förseende med elektrisk belysning, afslutade ⁵⁾ Kammaren definitivt kontrakt härom med Helsingfors Elektriska Belysnings Aktiebolag äfvensom vidtog erforderlig åtgärd för instalationsarbetets utförande.

Stolpar för
elektrisk belysning och underjordiska kablar

På derom af Elektriska Belysnings Aktiebolaget härstädes vid Kammarrens sammanträden gjorda anhållan hade Drättselkammaren funnit godt för sin del bifalla ⁶⁾ till uppställande i enlighet med Byggnadskontorets närmare anvisning och på i öfrigt förut bestämda vilkor af 1 st. ledningsstolpe å Annegatan, 1 st. å Boulevardsgatan, 11 st. å Sandvikstorget, Dockstorget och Docksgatan, 3 st. å Alberts- och 4 st. å Rödbergsgatan; äfvensom att för anslutning ⁷⁾ af Aktiebolagets Fabiansgatan 17 gård, af Nyländska nationshuset vid Kaserntorget och af gården N:o 6 vid Fa-

¹⁾ Drks prot. den 3 jan. § 19. — ²⁾ D:o d:o den 14 febr. § 25. — ³⁾ D:o d:o den 14 mars § 21. — ⁴⁾ Se 1900 års berättelse pg. 31. — ⁵⁾ Drks prot. den 24 jan. § 15. — ⁶⁾ D:o d:o den 7 febr. § 31, den 18 april § 27 och den 7 nov. § 32. — ⁷⁾ D:o d:o den 13 juni § 10, den 17 okt. § 44 och den 24 okt. § 17.

briksgatan leda kortare underjordiska kablar under tekniska villkor, som af stadselektroteknikern närmare bestämmas, samt med skyldighet att efter 2 år, räknadt från den 1 September 1901 undanskaffa kablarna, om så påfordras.

Dessutom beviljades ¹⁾ Spårvägs- och Omnibus Aktiebolaget härstädes för en tid af två år rätt ej mindre att draga en ledningstråd för öfverförande af elektrisk drifkraft från vagnshallen å lägenheten Rosavilla öfver gatan till korfmakaren J. Neumans villa Humleberg N:o 15, än ock att från bolagets ledning å Nikolaigatan införa ²⁾ en underjordisk kabel för elektrisk ström till allmänna sjukhusets oftalmologiska afdelning, under villkor att ledningarna utfördes enligt stadselektroteknikerns och Byggnadskontorets närmare anvisningar.

Afven Finska Elektriska Aktiebolaget berättigades ³⁾ att på särskilda af stadselektroteknikern och Byggnadskontoret uppställda villkor draga en elektrisk ledning från bolagets fabriksområde till Wilh. Andsténs Fabriksaktiebolag öfver Wilhelmsbergsgatan, under förbehåll likvisst att ifall yrkan derom från stadens sida framställles, på egen bekostnad undanskaffa ifrågavarande anläggning.

Då Magistraten uti protokollsutdrag för den 6 Juli underrättade Drätselkammaren om Stadsfullmäktiges den 2 i sagda månad fattade beslut rörande normerna för gatuunderhållets öfvertagande af staden; öfverlemnade Magistraten med anledning af bestämningen ⁴⁾ i tredje punkten, då en plan syntes böra uppgöras angående det omfång, i hvilket stadens gator jemte trottoarer kunde inom tio år efter den af Stadsfullmäktige angifna tidpunkten varda med förbättrad material omlagda, till Drätselkammarens öfvervägande, om ej slik plan lämpligen kunde uppgöras af en komité, bestående af tvänne utaf Drätselkammaren för sådant ändamål utsedde ledamöter, stadsingenjören och tvenne ledamöter af Magistraten; och beslöt ⁵⁾ Drätselkammaren, efter att hafva inhemtat Byggnadskontorets yttrande rörande Magistratens förslag ⁶⁾, att den af Magistraten föreslagna komitén skulle tillsättas och att åt densamma jemväl skulle uppdragas att bestämma den tidsperiod, för hvilken ifrågavarande plan skall uppsättas samt föreslå sättet för planens kompletterande. Till medlemmar i komitén utsåg för sin del Drätselkammaren herrar Åström och Stockmann. Något förslag i angifvet syfte af komitén inkom dock icke under året till Kammarerna.

Komité för behandling af frågan om gatuunderhållets öfvertagande af staden.

¹⁾ Drks prot. den 17 maj § 11. — ²⁾ D:o d:o den 17 okt. § 45. — ³⁾ D:o d:o den 4 juli § 9. — ⁴⁾ Se pg. 27. — ⁵⁾ Drks prot. den 1 aug. § 15. — ⁶⁾ D:o d:o den 18 juli § 10.

Sveaborgs fästningsplanad.

Genom utdrag ur Magistratens protokoll för den 3 Augusti anmodade Magistraten Drättselkammaren att till Magistraten inkomma med de af Guvenörsemetet i Nylands län Magistraten affordrade uppgifter öfver de inom Helsingfors kommun bosatta egare och nyttjorättsinnehafvare, hvilka veterligen kunna beröras af frågan rörande expropriation för Sveaborgs fästningsplanad; och sedan Byggnadskontoret på Drättselkammarens uppmaning ¹⁾ uppgjort häraf föranledd förteckning öfver de arrendatorer af stadens mark, som kunde beröras af frågan rörande nämnda expropriation, öfversände ²⁾ Drättselkammaren densamma till Magistraten.

Men för behörigt bevakande af stadens rätt beträffande de ersättningsanspråk, hvilka från stadens sida borde framställas för den minskning i värde, som särskilda staden tillhöriga inom fästningsplanaden belägna lägenheter kan anses hafva undergått på grund af att desamma äro underkastade vissa inskränkningar uti dispositionsrätten, beslöt ³⁾ Kam-maren tillika att tillsätta en nämnd för uppskattning å ort och ställe af sagda värdeförminskning och utsåg Kam-maren till medlemmar i denna synenämnd Kam-marens ordförande och viceordförande äfvensom murare-mästaren Alex. Ärt och handlanden Julius Tallberg jemte stadsingenjören G. Idström.

Isundersökningar.

Från Öfverstyrelsen för Lots- och fyrinrättningen hade Drättselkam-maren fått emottaga ⁴⁾ kartor och anteckningar öfver de vid Gråhara, Porkkala, Jussarö och Söderskär på Kam-marens begäran och stadens bekostnad af lotsbetjeningen verkställda isobservationerna; och skulle dessa handlingar för behof hållas tillgängliga å Drättselkammaren.

Immission å halfva Nybondas hemman.

Sedan hemmansegaren Karl Emil Nyström från Äggelby i Helsinge socken hos Magistraten anhållit att varda immitterad såsom åbo å halfva Nybondas, staden underlydande kronohemman i sagda by, hade Magistraten uti skrifvelse för den 7 Juli 1900 anhållit att Drättselkammaren ville till Magistraten inkomma med yttrande öfver ansökningen. I anledning häraf fann Drättselkammaren nödigt förordna ⁵⁾ till af- och tillträdessyn å ifrågavarande lägenhet; och öfversände ⁶⁾ Drättselkammaren på grund häraf tillkommet syneinstrument af den 7 påföljande November till Magistraten med tillkännagifvande uti åtföljande skrifvelse ⁷⁾, att Kam-maren i enlighet med de åsigter, som beträffande Nybondas hemman finnas uttalade uti

¹⁾ Drks prot. den 15 aug. § 11. — ²⁾ D:o d:o den 29 aug. § 15. — ³⁾ D:o d:o den 29 aug. § 16. — ⁴⁾ D:o d:o den 14 nov. § 13. — ⁵⁾ D:o d:o den 12 juli 1900 § 35. — ⁶⁾ D:o d:o den 7 febr. § 8. — ⁷⁾ Drks skrf. N:o 41 af den 7 febr.

Stadsfullmäktiges tryckta handlingar N:o 4 af 1888, angående frågan om återvinnande af särskilda till Helsingfors stad donerade jordlägenheter, och då hemmanet till alla delar befann sig uti ett väl häfdadt skick, icke trott sig kunna motsätta sig den af hemmansegaren Nyström ansökta immissionens utfärdande af Magistraten.

Utaf det af Drätselkammarens ombud vid bevakandet af stadens talan uti det vid Magistraten anhängiga ärendet angående af Drätselkammaren äskad åtgärd ¹⁾ till förhindrande af den i stort omfång bedrifna utarrenderingen af tomtplatser å Böhle hemman i Hoplax by af Helsinges socken till Drätselkammaren inlemnade ²⁾ protokoll jemte Magistratens deri den 12 Oktober gifna utslag framgick, att Magistraten på anförda skäl förbjudit åboen å sagda hemman Julius Wilh. Kronqvist att vidare utarrendera jordområden från hemmanet vid honom i sådant afseende förelagdt vite af 400 mark och vid äfventyr, att, derest dylika legoaftal af honom utan stadens begifvande härefter afslutades, desamma komme att förklaras ogiltiga.

Tomtplatser å
Böhle hemman.

Sedan Drätselkammaren hos kommandören för 1:sta Nylands skarp- skyttebataljon förfrågat ³⁾ sig, huruvida bataljonen fortfarande hade behof af det till stranden gränsande området invid kaserntomten, som bataljonen härintills disponerat, hade bemälda kommandör i svarsskrifvelse till Kam- maren för den 23 Oktober meddelat, att bataljonen icke vidare behöfde ifrågavarande strandrensa; hvarföre Kam- maren ock, jemte det annotering härom skulle göras uti notariatsförteckningarna, beslöt ⁴⁾ infordra Bygg- nadskontorets yttrande rörande det sätt, hvarpå sagda område kunde för stadens räkning användas. Och då med föranledande häraf Byggnads- kontoret uti skrifvelse för den 3 December föreslog, att plats för en gata förbindande Norra Kajen och Brobergskajen samt anlagd i enlighet med en skrifvelsen närsluten plan måtte reserveras å området vid stranden samt detsamma för öfrigt anvisas till förtöjnings- och upplagsplats för rodd- och segelbåtar, beslöt ⁵⁾ Drätselkammaren hos Magistraten anhålla ⁶⁾ om åtgärd derhän, att meranämnda statsverket tillhöriga tomt N:o 20 vid Mauritzgatan, såsom mot Norra hamnen oinhägnad, blefve i enlighet med bestämmelsen uti § 25 af gällande byggnadsordning för staden försedd med laga stängsel emot det staden tillhöriga strandområdet.

Strandområdet
vid Nylands ba-
taljons kasern.

¹⁾ Se 1900 års berättelse pg. 117. — ²⁾ Drks prot. den 24 okt. § 34. — ³⁾ Drks skrf. N:o 248 af den 17 okt. — ⁴⁾ Drks prot. den 24 okt. § 32. — ⁵⁾ D:o d:o den 5 dec. § 34. — ⁶⁾ Drks skrf. N:o 303 af den 5 dec.

Renhållningen
af gatorna kring
Gamla kyrkan.

Hos Drätselkammaren hade Kyrkoförvaltningsutskottet i Helsingfors stads svensk-finska evang. lutherska församling anhållit, att staden ville från den 1 instundande Maj emot skälig godtgörelse af församlingen öfvertaga renhållningen af församlingens gatuandelar kring Gamla kyrkan; och sedan Byggnadskontoret på Kammarens derom gjorda begäran till Kammaren afgifvit ¹⁾ beräkning öfver kostnaden för denna renhållning, uppgående till 1,000 mark per år förutom utgifterna för ishuggning och snösläpning, samt Kyrkoförvaltningsutskottet uti skrifvelse till Kammaren för den 6 Februari förklarar sig villig att för sagda renhållning erlægga till staden denna ersättning, hvilken skulle årligen den 1 November till Drätselkontoret inlevereras, äfvensom särskild godtgörelse enligt räkning för snösläpning, i den mån räkningarna tillställas utskottet, beslöt ²⁾ Drätselkammaren att meranämnda renhållning skulle tillsvidare ombesörjas genom stadens Byggnadskontor.

Renhållning af
vägarna i
Brunnsparken.

På anhållan af formansenkan Maria Lind förlängde ³⁾ på samma villkor som förut ⁴⁾ kontraktet angående renhållning af vägarna inom Östra Brunnsparken under en tid af tre år, räknadt från den 1 Januari 1901, samt renhållningen vintertid af Brunnsparkens stora allée och de till villorna i Vestra Brunnsparken ledande vägarna under lika lång tid, räknadt från den 1 November sagda år.

Belysning af
planteringarna
kring Gamla
kyrkan.

Belysningen af planteringarna kring Gamla kyrkan som förut besörjts genom 6 st. s. k. Forselleska petroleumlyktor, har med en årlig ersättning af 650 mark bekostats af svensk-finska evangelisk lutherska församlingen härstädes. Då emellertid det emellan kyrkoförvaltningsutskottet och D:r af Forselles ingångna kontrakt angående ifrågavarande belysnings upprätthållande hade med den 15 Maj utgått samt parken fordrade en något effektivare belysning än tillföre, öfvertog ⁵⁾ på bemälda utskotts derom gjorda framställning, för framtiden stadskommunen bekostandet af densamma, beräknadt till 848 mark per år, förutom en utgift i ett för allt af 50 mark per hvarje lykta af D:r af Forselles förbättrade konstruktion.

Saluhallens be-
lysnings med gas.

I anledning af den dryga kostnad, cirka 3,400 mark per år, hvartill Saluhallens belysning med elektriskt ljus uppgick, uppstod under året fråga om hallens belysning med gas ifrån stadens numera egande gasverk

¹⁾ Drks prot. den 21 febr. § 18. — ²⁾ D:o d:o den 7 mars § 9. — ³⁾ D:o d:o den 4 juli § 3. — ⁴⁾ Se 1893 års berättelse pg. 145 och 1899 års berättelse pg. 136. — ⁵⁾ Drks prot. den 13 juni § 27.

medelst 20 st. s. k. Lucas lampor; och då den härför nödiga anläggningen beräknad till 2,600 marks kostnad, med lätthet kunde utföras i sammanhang med förestående uppputsning af hallen, beslöt ¹⁾ Drätselkammaren, sedan dylik belysning vid anställda prof befunnits för ändamålet fullt tillfredsställande och icke komma att öfverstiga en kostnad af 1,500 mark per år, hos Helsingfors Elektriska Belysningsaktiebolag uppsäga gällande kontrakt angående Saluhallens belysning från utgången af löpande belysningsår eller den 15 Maj 1902 samt anmoda Styrelsen för stadens belysningsverk att vidtaga alla nödiga åtgärder för hallens framtida belysning med gas.

Hos Drätselkammaren hade Finska Täljstens Aktiebolaget anhållit att vid Gräsviken på bolagets bekostnad få uppföra en provisorisk landningsbrygga för lossning af den täljsten, som ifrån bolagets stenbrott sjövägen hithämtas; och hade Drätselkammaren i ärendet inhemtat ²⁾ Byggnads- och Hamnkontorens gemensamma yttrande i ärendet, gående ut derpå, att den ifrågakomna bryggan skulle, såsom fyllande ett förhandenvarande allmänt behof, utföras på stadens bekostnad samt för ändamålet anvisas ett anslag af 1,500 mark. Efter å stället föranstaltad syn, beslöt ³⁾ Drätselkammaren emellertid endast bifalla ansökningen på vilkor, att bryggan uppfördes under uppsigt af Byggnadskontoret samt att äfven andra finge afgiftsfritt begagna densamma; och vore bolaget skyldigt att, när å stadens sida sådant påfordrades, på egen bekostnad undanskaffa berörda brygga.

Provisorisk landningsbrygga vid Gräsviken.

Hos Drätselkammaren hade Sörnäs Snickeri Aktiebolag anhållit att i Gammelstadsfjärden få behålla 13 stycken af bolaget nedslagna pållare; och biföll ⁴⁾ Drätselkammaren härtill på Hamnkontorets förslag samt under vilkor att bolaget är pliktigt bortskaffa pållarena, då sådant kan finnas af behovet påkalladt.

Pållare i Gammelstadsfjärden.

Såsom redogörelse för de under året verkställda allmänna arbetena intages här följande af Byggnadskontoret afgifna berättelse om dess verksamhet.

Allmänna arbeten.

„Byggnadskontorets personal hade under året ej undergått någon förändring.

Byggnadskontoret.

För aflönande af extra ingenjör- och ritarebiträden, anslag Fmk 8,000: —, användes Fmk 7,382: 60, i hvilket belopp äfven ingår Byggnads-

¹⁾ Drks prot. den 4 juli § 28, den 12 dec. § 15 och den 19 dec. § 7. — ²⁾ D:o d:o den 27 juni § 15. — ³⁾ D:o d:o den 18 juli § 20. — ⁴⁾ D:o d:o den 18 juli § 17.

kontorets kostnader Fmk 1,692:10 för den under arbete varande stadsplanen för Tölöområdet.

Anslaget Fmk 2,000: — för skogvaktarebiträden och kultur lemnade en behållning af Fmk 661:48.

Kostnaderna för material och handtlångaredagsverken vid mätningar, äfvensom de å „Expenser“ påförda utgifterna öfverskredo de för nämnda ändamål beviljade beloppen med respektive Fmk 467: — och 494:03.

Installation af elektrisk belysning i Maria sjukhus, för hvilket arbete beviljats en summa af Fmk 8,750: —, verkställdes, efter det anbud å arbetets öfvertagande infordrats af särskilda elektriska firmor, af Siemens & Halske för en totalkostnad af Fmk 6,559:15 och omfattade sjukhusets samtliga byggnader med undantag af den under uppförande varande kirurgiska paviljongen. Då emellertid äfven denna byggnad skulle för nämnda summa utrustas med elektriska lampor blef behållningen Fmk 2,200:85 öfverförd till år 1902.

Byggnader och lägenheter.

Å anslaget Fmk 4,300: — för snötransport m. m. från stadens gårdar uppstod en behållning af Fmk 1,214:64.

Ny inredning af kök i brandverkshuset utfördes för den beräknade kostnaden.

Vid inredandet af stall för polisens behof i gården N:o 22 vid Alexandersgatan förändrades den ursprungliga planen sålunda att de af Undersökningsstationen för lifsmedel disponerade magasinerna icke togos i anspråk, utan användes för ändamålet i stället en del af uthuskomplexen i gården N:o 3 vid Sofiegatan, hvars latrin i sammanhang härmed ombygdes. Det för förenämnda arbete beviljade anslaget Fmk 3,300: — öfverskreds på grund häraf med Fmk 2,218:32, medan deremot den för uppförandet af ett nytt skjul för Undersökningsstationens behof, anvisade summan af Fmk 2,450: — ej behöfde användas.

För diverse reparationer af stadens byggnader utgjorde anslaget Fmk 28,770: —, men uppgick kostnaden till Fmk 38,769:27. Öfverskridandet föranleddes deraf att en mängd, vid budgetens uppgörande icke förutsedda remonter ifrågakommit under året. Bland sådana remonter må nämnas: anskaffande af nya kvarnstenar till och reparation af Gammelstadsqvarnen för Fmk 1,994:57; remonten af kägelbanan i Brunns-parken för Fmk 2,149:84 samt reparation af stadens flesta simhus och en del klappbryggor, hvilka i hög grad ramponerades af stark storm och högt vattenstånd under Oktober 1901. De förstnämnda, i kostnadsför-

slaget för Byggnader och lägenheter icke beräknade, arbetena utfördes hvardera på anmodan af Drätselkammaren.

Af anslaget Fmk 100,000: — för uppförande af öppet varuskjul å Skatudden användes Fmk 96,854: 92. Ehuru vid anslagets beviljande förutsattes att skjulet skulle blifva „öppet“ d. v. s. utan väggar, beslöt Hamnbyggnadsdelegationen dock, efter samråd med särskilda stadens trafikanter, att anlägga ett slutet skjul hvarvid bestämdes att detsamma skulle göras betydligt bredare än skjulen å Magasinskajen samt lågt och med obetydlig takresning. Vid utförandet erhöll byggnaden därför en bredd af 28,6 meter och en längd af 50 meter samt en höjd till takåsen af 4,5 meter, hvilket sistnämnda mått kunde åstadkommas endast genom att gifva åt taket en högst obetydlig lutning. Sistnämnda omständighet nödvändiggjorde dock användande af ett hos oss ännu icke allmänt förekommande taktäckningsmaterial nämligen s. k. doppelagiges kiespapp, fästadt medelst holtcement och betäckt med ett c:a 8 cm tjockt sand- och gruslager. Taktäckningen, utförd af Firman Hoppe & Roeming i Halle a. S. kostade komplett c:a 4 mark per m² och har visat sig utomordentligt praktisk och användbar.

En ny pissoir å Sandvikstorget anlades för den beräknade kostnaden.

För uppförande af en vaktstuga å Sandviksmolon hade förslagsvis beviljats ett anslag stort Fmk 1,000: —, men uppgick kostnaden härför till Fmk 1,314: 33.

Det nya folkskolehuset å Vallgård utfördes på entreprenad af byggmästaren J. Johansson och under tillsyn af en särskild byggnadsnämnd. Arbetet blef under året icke komplett slutfördt.

Arbetet å det nya Tull- och Packhuset å Skatudden afslutades under loppet af våren, hvarefter byggnaden omedelbart uppläts för sitt ändamål. Af totalanslaget Fmk 692,000: — öfverfördes behållningen Fmk 2,790: 46 till år 1902 för anskaffande af nödiga inventarier m. m.

Sjukpaviljongen å Maria sjukhus blef ej under året färdig, hvarför behållningen å anslaget Fmk 103,091: 14 öfverfördes till år 1902.

För yttre och inre målning af saluhallen hade för år 1898 beviljats ett anslag stort Fmk 5,500: —. Emellertid blef arbetet då ej fullständigt utfördt emedan innehafvarene af salustånden vägrade att utflytta under den tid målningsarbetet skulle vara. Efter härom hos Drätselkammaren gjord anmälan vidtogs af Kammaren nödiga åtgärder för arbetets utförande under år 1901, men, till följd af att en del arbeten tillkommo, såsom remont af diskar, ommålning af de redan nedsölade väggarne och

takkonstruktionerna m. m., kunde arbetet ej utföras för den tidigare beräknade kostnaden utan öfverskreds anslaget med Fmk 900: 75.

För anskaffande af ritningar till och undersökning af plats för saluhallar hade från föregående år balanserats en summa af Fmk 1,339: 25 hvaraf Fmk 1,200: — användes för ändamålet.

Gator och allmänna platser.

Under året utfördes stensättning med prima nubbsten i asfalt å Östra Henriksgatan från Norra Esplanadgatan till Alexandersgatan, Brunnsgatan från Mikaelsgatan till Hagasundsgatan, Södra Espanadgatan från Högbergsgatan till Skilnadstorget, Vestra Kanalkajen från Skatuddsbron till Alexandersgatan, Salutorget från Kejsarinnans sten till Helenegatan samt den från föregående år återstående delen af Alexandersgatan. För samtliga dessa stensättningar hade beviljats en totalsumma af Fmk 98,312: 97 hvarå efter arbetenas slutförande uppstod en behållning af Fmk 16,490: 93.

Förarbetena för Långa bron's ombyggnad hafva genom Stadsfullmäktiges beslut af den 19 December 1901 afbrutits och den af anslagen använda delen dels öfverförts till Byggnadsmaterialiers konto, dels debiterats Fullmäktiges dispositionsmedel, hvarigenom hela anslaget kommit att ingå i bokslutet såsom besparing.

För diverse reparationer af gator och barrierer åtgick hela den anvisade summan.

Med fältsten stensattes under året: Kronbergsgatan från Vestra Hamn- till Ankargatan, en 18 meter bred körbana å Myntkajen utmed kvarteren N:ris 187 och 189, samt en 15 meter bred körbana å Dockstorget längs hamnbanan från Sandvikens södra kaj till Sjömansgatan, hvilka samtliga arbeten utfördes för de beräknade kostnaderna.

Med secunda nubbsten stensattes ytan framför det nya varuskjulet å Skatudden samt med fältsten tvenne körbanor från densamma till den tidigare stensatta körbanan längs Myntkajen; af anslaget Fmk 22,400: — åtgick dock endast 16,406: 73, hvarför återstoden af belopget ingår i bokslutet såsom behållning.

I sammanhang med förenämnda stensättningsarbeten anlades å Skatudden 1,125 meter jernvägsspår jemte erforderliga vexlingar för en kostnad af Fmk 22,617: 03; anslaget uppgick till Fmk 25,700: —.

Utfyllningsarbetena invid den nybygda Skatuddskajen slutfördes under året för den beräknade kostnaden af Fmk 30,000: —.

Följande gator blefvo under året planerade: Skatuddsgatans norra del mellan tomterna N:ris 5 och 7 vid Lotsgatan anslag Fmk 2,500: — kostnad Fmk 2,049: 65; Malmgatan från adr. N:o 24 till Lappbrinken

anslag Fmk 6,000: — kostnad Fmk 5,878: 45; Lappbrinken anslag Fmk 8,400: — kostnad Fmk 7,890: 53; Gökgränden anslag Fmk 3,900: — men öfverskreds med Fmk 1,263: 90 beroende derpå att sprängningsmassan var i kostnadsförslaget för lågt beräknad; Alpgatan utmed tomterna N:ris 17, 19 och 21 anslag Fmk 15,000: — kostnad Fmk 11,853: 48; Castrengsgatan från Kristinegatan till Vestra Prestgatan anslag Fmk 16,200: — kostnad Fmk 15,321: 66 samt Vestra Prestgatan från 4:de linien till Castrengsgatan anslag Fmk 15,400: — kostnad Fmk 15,139: 79.

Stensättning af och spår å platsen för de gamla magasinerna vid Badhusgatan utfördes för den från år 1900 balanserade summan af Fmk 9,785: 22.

Planeringen af Statsverkets tomt vid Fredriksgatan slutfördes under året för den från år 1900 resterande summan Fmk 4,753: 81.

Jernvägsspåret å Sörnäs strandväg kunde utföras för en kostnad betydligt understigande den beräknade af hufvudsaklig orsak att största delen af de nödiga fyllningsarbetena verkställdes med öfverflödigt material, dels från stadens egna planeringar dels från tomtplaneringar. Behållningen å anslaget uppgick till Fmk 11,456: 17.

För kompletteringsarbeten utgjorde anslaget Fmk 3,000: —, hvaraf Kanaler och
afloppsdiiken. Fmk 2,945: 96 användes för ändamålet.

Af anslaget Fmk 3,900: — för ersättning med glacerade lerrör af träkanalen under Hagnäs torg uppstod efter fullgjordt arbete en behållning af Fmk 169: 46.

Likaså erhöles en behållning af Fmk 199: 03 å anslaget för ersättning med glacerade lerrör af träkanalen under Kaserngatan.

Anslagen för omläggning af kanalerna under Mikael- och Alexandersgatorna öfverskredos något af orsak att arbetena försvårades af oafbrutet grundvattentillopp jemte det att särskilda, oberäknade omläggningar af gasledningar och privata afloppsledningar föranleddes genom förenämnda arbeten.

Anslaget för diverse underhåll Fmk 12,000: — har detta likasom under föregående år visat sig för knapt tillmätt för stadens alltjemt utvidgade kloaknät och har derfor öfverskridits med Fmk 4,353: 34.

Nya kanaler blefvo under året utförda under följande gator: Malmgatan och Lappbrinken till Lappviksgatan anslag Fmk 7,600: — kostnad Fmk 5,664: 08; Alpgatan från adr. N:o 23 till Kristinegatan anslag Fmk 3,000: — kostnad Fmk 2,375: 05; Vestra Prest- och Castrengsgatorna till Kristinegatan anslag Fmk 6,500: — kostnad Fmk 5,009: 78.

För kanaler i 11:te och 12:te stadsdelarne utgjorde behållningen från föregående år Fmk 30,999:47 hvartill för år 1901 beviljades ett tillskottsanslag af Fmk 12,100:—; för dessa summor utfördes följande arbeten:

kanal under Alpgatan från adr. N:o 9 till kanalen under		
Diakonissanstalten	<i>Fmk</i>	3,565: 58
kanal under 3:dje linien	”	2,329: 56
” ” Wallinsgränden	”	3,245: 42
” ” 4:de linien	”	142: 21
” ” Kristinegatan	”	5,963: 75
” ” Helsingegatan	”	497: 99
” ” Östra Brahegatan	”	17,403: 94
” ” Borgågatan	”	4,129: 08
	<u>Summa</u> <i>Fmk</i>	<u>37,277: 53</u>

Vägar. För diverse reparationer af vägar användes det för ändamålet anvisade anslaget.

Af det allmänna anslaget för planeringsarbeten i 11:te och 12:te stadsdelarne förefanns oanvänd från föregående år en summa af Fmk 197,485: 68, för hvilken nedannämnda planeringsarbeten utfördes:

2:dra linien från Wallins- till Alpgatan	<i>Fmk</i>	16,721: 25
3:dje ” ” ” ” ”	”	25,866: 71
Alpgatan från 1:sta linien till Wallinsgatan	”	18,191: 77
Wallinsgatan från 3:dje linien till Alpgatan	”	5,840: 14
Wallinsgränd	”	18,433: 89
Castrengsgatan från 3:dje linien till Kristinegatan	”	5,521: 54
4:de linien från Vestra Prest- till Castrengsgatan	”	2,845: 67
Kristinegatan från Castrens- till Helsingegatan	”	1,990: 85
Helsingegatan från Kristine- till Östra Brahegatan	”	13,360: 32
Östra Brahegatan från Helsinge- till Fredriksbergsgatan	”	27,768: 56
Borgågatan från Östra Brahe- till Wasagatan	”	32,776: 68
	<u>Summa</u> <i>Fmk</i>	<u>169,317: 38</u>

Behållningen Fmk 28,168: 30 öfverfördes till år 1902.

Enär planeringen af Flemmingsgatan icke kunde under året slutföras balanserades den af anslaget oanvända summan af Fmk 9,042: 99 till år 1902.

Kostnaden för diverse underhåll af chausséer uppgick till Fmk 16,748: 23, anslaget utgjorde Fmk 15,000: —. Chausséer.

Att anslaget Fmk 2,000: — för nedfartsbroar till och stängel å isarna öfverskridits med så betydande belopp som Fmk 3,673: 44 beror deraf att stadens hamnar isbelades ovanligt tidigt utan att dock sjöfarten upphörde hvarigenom kostnaden för pontonbroar öfver fartygsrännorna i isen och inhägnaderna af desamma kommo att drabba 1901 års konto och icke, såsom senare varit fallet, det ingående årets anslag. Hamnar.

För muddring i hamnarne utgjorde anslaget Fmk 20,000: — hvaraf för ändamålet användes Fmk 19,570: 15.

Remonten af ånggrabbens präm utfördes för den beräknade kostnaden.

Deremot öfverstege kostnaderna för omläggningen af planklocket å Magasinskajen, äfvensom för remonten å afstjelpningsbryggan vid Skatudden de beviljade anslagen med resp. Fmk 486: 57 och Fmk 680: 82.

Ombyggnaden af en del af Södra kajarmen utfördes för den beräknade kostnaden.

Den från föregående år balanserade behållningen af Fmk 1,343: 96 för undersökning af vattendjup och grundförhållanden användes för pejlingar inom särskilda delar af Södra och Norra hamnarne. Renhållnings-
väsendet.

Kostnaden för underhåll af afstjelpningsplatser och bryggor understeg det beviljade anslaget Fmk 2,800: — med Fmk 692: 26.

Likaså uppstod en mindre behållning af Fmk 241: 79 å anslaget för vakters aflöning.

Kostnaden för renhållning af latriner och pissoirer belöpte sig under året till följande summa:

Latriner, remont	<i>Fmk.</i>	876: 67
„ renhållning	„	11,018: 46
Pissoirer, remont	„	1,325: 04
„ renhållning	„	2,079: 60
	<u>Summa <i>Fmk.</i></u>	<u>15,299: 77</u>

Det förslagsvis beviljade anslaget var Fmk 12,000: — och orsaken till dess öfverskridande ligger hufvudsakligast deri att remontkostnaderna uppgick till så betydande summor, som de ofvanangifna.

Af anslaget Fmk 47,000: — för renhållning af stadens allmänna platser och gatuandelar användes Fmk 45,663: 52, sönderfallande i följande poster:

Arbetsledning	<i>Fmk</i>	3,523: —
Redskap	„	816: 36
Sopning	„	21,936: 56
Transport af sopor	„	9,411: 30
Snösläpning	„	6,423: 40
Plogning	„	264: 30
Sandning	„	3,231: 40
Kalk	„	57: 20
	<u>Summa <i>Fmk</i></u>	<u>45,633: 52</u>

Att kostnaden för bevattning af stadens centrala gator och chausséer öfversteg det beviljade anslaget med Fmk 3,060: 91 beror af en genom ihållande torra under sommaren betingad tätare gatubefuktning. Kostnaderna fördela sig på följande sätt:

Arbetsledning	<i>Fmk</i>	656: —
Redskap	„	2,190: 91
Brunnsparken	„	587: 25
Gator	„	7,446: 90
Östra Chausséen	„	1,307: 85
Vestra Chausséen	„	872: —
	<u>Summa <i>Fmk</i></u>	<u>13,060: 91</u>

För renhållning af chausséerna uppgick kostnaden till Fmk 19,602: 08 sönderfallande i följande poster:

Arbetsledning	<i>Fmk</i>	2,420: 80
Redskap	„	328: 58
Sopning	„	10,827: 77
Transport af sopor	„	3,356: 40
Snösläpning	„	1,068: 40
Plogning	„	108: 60
Sandning	„	1,491: 53
Summa <i>Fmk</i>		19,602: 08

Anslaget öfverskreds med Fmk 3,602: 08.

Renhållningen af vägar verkställdes i det närmaste för den anvisade summan.

För inköp och remont af arbetsredskap användes under året ett be- Arbetsredskap.
lopp af Fmk 5,720: 41.

Anslaget för diverse underhåll af klappbryggor, vedmått och lykt- Diverse.
stolpar har under detta likasom för en mängd föregående år visat sig otillräckligt. Kostnaden, sönderfallande i nedannämnda poster, öfverskrider nämligen det beviljade beloppet med Fmk 4,380: 89:

Klappbryggor	<i>Fmk</i>	7,528: 11
Vedmått	„	660: 92
Lyktstolpar	„	1,103: 79
Lifräddningsredskap	„	243: 03
Hermanstad	„	205: 09
Diverse	„	639: 95
Summa <i>Fmk</i>		10,380: 89

Under år 1900 öfverskreds ifrågavarande anslag med Fmk 4,064: 09 och år 1899 med Fmk 4,981: 39 hvarför skäl föreligger att till ett följande år öka detsamma till c:a 10,000: —.“

Stadens geodet hade under året deltagit i följande uti § 5 af in- Stadsgeodetens
verksamhet
under året.
struktionen för Byggnadskontoret omnämnda förrättningar, nämligen:

2 kvartersregleringar, 85 tomtmätningar, 76 tomtvärderingar, 2 villa-
värderingar, 11 villa- och andra jordsyner, 151 tre- och tioårssyner, 91
kontrollsyner, 10 afträdessyner, 27 värderingar af upplagsplatser och sten-

brott, 16 gränsutstakningar, 2 avvägningar, 2 utpålningar af nybyggnader och 29 sockelsyner. Bemålde geodet hade utfärdat 8 kopior af mätobref, 4 särskilda skrivelser angående stadens jordlägenheter, 9 intyg och andra utdrag ur tomtboken, 15 kopior af kartor öfver villor, upplagsplatser m. m. och derjemte såväl personligen som genom dertill anställda biträden utfört allehanda för Byggnadskontoret behöfliga geodetiska arbeten.

Vården om stadens skogar.

Den för tillsynen af stadens skogskultur anlitade forstmannen, forstkonduktören G. O. Timgren, har öfver sin verksamhet under året afgifvit följande berättelse:

Skogskulturer.

„För fyllande af här och der uppkomna luckor å kulturytorna äfvensom i skogen hafva 1,300 st. fyraåriga lärkträdsplanter och 1,050 st. sjuåriga pichtagranar blifvit under året utsatta, företrädesvis inom Gumtäckt och Grejus andelarna, hvarhos några mindre bemedlade villaegare i Hermanstad och Majstad erhållit tillsammans några tiotal planter af olika trädslag.

Plantskolan.

Under året hafva 4,700 planter af ädlare trädslag blifvit omskolade, hvaremot endast obetydligt frö utsätts och enbart af utländska trädslag. Då sommaren var ovanligt het och torr, uppkom efter sådden jemförelsevis litet planter och äfven af dessa tvinnade en del bort.

Rödning och gallring.

Å tidigare utförda planteringar hafva uppskjutande asp, al och björktelningar äfven i år blifvit bortrödjade, hvarjemte gallringsarbeten verkstälts i särskilda ungskogsbestånd för tillväxtens befordrande. Dessutom har för stadens behof ett mindre antal öfverskärmande timmerträd afverkats från kulturfälten.

Skogseld.

Under sommaren utbröto icke färre än 8 skogseldar, en mängd omedelbart hämmade eldtillbud häri icke inberäknade. Då emellertid, i följd af den ihållande torkan och en tidigt på våren inträffad skogsbrand, extra bevakning i god tid tillsattes, blef skadan jemförelsevis obetydlig, ity att eldarna hunno öfvergå inalles endast något mera än 2 hektar, till största delen bergbunden mark, der enligt uppskattning 10 mindre grantimmer och 15 kubikmeter brännved blifvit förstörda. I de flesta fall anses skogsbranden hafva uppkommit i följd af vårdslöshet hos de till hundradetal uppgående stadsbor, som särskildt sön- och helgdagar besöka skogen i omnejden. Dock torde en skogseld tagit sitt upphof från lokomotivgnistor.

Kartläggning.

Under vintern har skogsvaktaren Sipilä, då tiden sådant medgifvit, sysslat med sammanställning af skogsmätningensresultaten från föregående år.

Kostnaderna för året utgöra:

Kostnaderna.

Skogskulturer	<i>Fmg</i>	54: 60
Plantskolan	„	191: 85
Rödning och gallring	„	492: 76
Extra bevakning m. m.	„	451: 89
Skogseldssläckning	„	224: 11
Summa <i>Fmg</i>		1,415: 21“

Beträffande vattenledningen, dess utvidgning och verksamheten der- Vattenledni-
vid har Vattenledningskontoret aflemnat följande berättelse: gens utvidgning
och värde.

	<i>Fmg.</i>	<i>pi.</i>
Vattenledningens kapitalvärde vid utgången af år 1900	3,433,601	50
Inköp af vattenmätare	8,664	26
Tillbyggnad af vattenborgen	72,098	44
Vattenledning till Kajsaniemi park	7,300	—
Vattenposter å Magasinskajen	3,598	69
„ å Skatuddskajen	3,332	31
Bevattningsposter i Brunnsparken	1,020	55
„ å Observatoriiberger	1,004	75
En vattenpost å Hafstorget	400	—
Vattenledning under Gökens gränd	6,700	—
„ „ Malmgatan och Lappbrinken	6,100	—
„ „ V. Prest- och Castréngsgatan	7,900	—
„ „ Alpgatan	12,498	10
„ „ II Linien	6,741	73
„ „ Castréngsgatan	3,811	58
„ „ Kristinegatan	5,873	02
„ „ IV Linien	5,147	24
„ „ Sörnäs strandväg	2,804	08
„ „ Ö. Brahegatan	15,017	24
„ „ Borgågatan	15,029	86
„ „ Wallinsgatan & Walliusgränd	8,154	28
„ „ Sandviksgatan	230	—
„ „ Fredriksbergsgatan	146	14
„ „ Sturegatan	180	—
Utbyte af pumpverkets turbiner	932	48
Vattenledningens kapitalvärde vid utgången af år 1901	3,628,286	25

Antalet uppsatta vattenmätare utgjorde vid årets slut 1911, hvaraf 8 tillhörde privata konsumenter. Mätarens inloppsdiometer framgår från följande specifikation:

Inloppsdiometer	7	10	13	20	25	30	40	50	75	100	150	mm.
	1	1	158	655	454	329	162	113	26	5	7	st.

Angående de utförda utsträckningarna af rörnätet finnes intet anmärkningsvärdt att anföra.

Tillbyggnaden af vattenborgen.

Tillbyggnaden af vattenborgen vidtog i Januari med sandsläpning, uppförandet af ett provisionelt hus för materialier m. fl. förberedande arbeten. Sprängnings- och gråstensarbetena utgåfvos på entreprenad åt byggmästaren H. Karjalainen, och vidtogo de förra i början af Mars, hvaremot murningsarbetena begynte i Maj och fortsattes till början af November. Entreprenören fullgjorde icke sin åtagna förbindelse att hafva samtliga gråstensarbeten färdiga den 1 November, hvadan en del däraf måste slutföras påföljande vår, men voro de vid årets slut dock så långt framskridna, att betonerings- och murarnas inre sida obehindradt kan vidtaga, så snart årstiden det tillåter.

År 1891 nedlagda vattenledningsrör.

Längden och diametern af de år 1901 nedlagda vattenledningsrören jemte antalet därå anbragta brandposter och afstängningskranar framgå af följande sammanställning:

	406 mm rör	305 mm rör	203 mm rör	152 mm rör	127 mm rör	102 mm rör	76 mm rör	51 mm rör	Brandposter	Afstängningskranar
	m	m	m	m	m	m	m	m	st.	st.
Tillbyggnad af vattenborgen	35	—	8	—	—	—	—	—	—	1
Vattenledning till Kajaniemi	—	—	—	—	—	308	—	105	1	3
Vattenposter å Magasinskajen	—	—	—	—	—	—	127	—	—	1
” å Skatuddskajen	—	—	—	—	—	100	150	—	—	—
Bevattningsposter i Brunnsparken	—	—	—	—	—	—	—	74	—	1
” å Observatoriiberget	—	—	—	—	—	—	69	—	—	1
Vattenledning under Gökens gränd	—	—	—	—	83	—	—	—	1	1
” ” Malmgt. & Lappbrinken	—	—	—	—	195	—	—	—	1	2
” ” V. Prest- och Castréngsgatan	—	—	—	—	—	160	—	—	2	1
Transport	35	—	8	—	278	568	346	179	5	11

	406 mm rör	305 mm rör	203 mm rör	152 mm rör	127 mm rör	102 mm rör	76 mm rör	51 mm rör	Brandposter	Afskåningskranar
	m	m	m	m	m	m	m	m	st.	st.
Transport	35	—	8	—	278	568	346	179	5	11
Vattenledning under Alpgatan	—	—	—	1	228	—	—	—	3	4
” ” II Linien	—	—	—	—	102	—	—	—	—	1
” ” Wallins gränd	—	—	—	—	127	—	—	—	1	—
” ” Castréngsgatan	—	—	—	44	—	—	—	—	1	2
” ” Kristinegatan	—	—	—	120	—	—	—	—	1	2
” ” IV Linien	—	—	—	—	35	—	—	—	—	—
” ” Sörnäs strandväg	—	—	—	—	52	—	—	—	—	—
” ” Ö. Brahegatan	—	147	—	—	245	—	—	—	5	2
” ” Borgågatan	—	194	—	—	—	—	—	—	2	1
” ” Wallinsgatan	—	—	—	—	50	—	—	—	1	1
” ” Sandviksgatan	—	—	—	—	23	—	—	—	—	—
” ” Fredriksbergsgtn.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
” ” Sturegatan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Summa	35	341	8	165	1,140	568	346	179	19	26

Rörnätets längd jemte antalet därå anbragta brandposter och afstängningskranar framgår af nedanstående tablå: Rörnätets längd.

	583 mm rör	533 mm rör	457 mm rör	406 mm rör	305 mm rör	203 mm rör	152 mm rör	127 mm rör	102 mm rör	76 mm rör	51 mm rör	Summa rör	Brandposter	Afskåningskranar
	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	st.	st.
31 December 1900	92	15	3,879	3,014	8,418	5,148	11,575	1,693	28,316	1,123	2,476	65,749	458	424
Tillkommit år 1901	—	—	—	35	341	8	165	1,140	568	346	179	2,782	19	26
Vid utgången af år														
1901	92	15	3,879	3,049	8,759	5,156	11,740	2,833	28,884	1,469	2,655	68,531	477	450

Rörnätets medeldiameter är 176,8 mm.

Vid slutet af år 1901 funnos i bruk staden tillhörande 15 pissoirer med vattenspolning, 4 vattningshoar (af hvilka 2 med vattenvärmningsinrättningar), 44 poster för trädgårds- och 7 poster för gatubevattning, 27 poster å kajerna för servering af vatten till fartyg, 27 fribrunnar och dricksvattenkastare, 3 fontäner (utom 2 privata sådana i Kapellesplana-

den, hvilka på stadens bekostnad försågos med vatten), samt en hydraulisk hiss af 2,5 tons lyftkraft i nya tull- och packhuset. En äldre dylik af 2 tons lyftkraft stod obegagnad sedan Maj månad. Af stadens hus och inrättningar voro 36 försedda med vattenledning.

Vattenledningsförvaltning och drift.

Förvaltning, drift och diverse.

	<i>Fmg.</i>	<i>pi.</i>	<i>Fmg.</i>	<i>pi.</i>
<i>Vattenledningskontoret.</i>				
En ingenjör, arvode och resemedel	10,000	—		
En assistent (från 1 Mars)	4,000	—		
En bokhållare	3,300	—		
Skrifbiträde och kontorgosse	1,451	50		
Hyra, städning och belysning för kontorslokalen	1,753	18		
Expenser	2,500	—	23,004	68
<i>Vattenuppfordringen.</i>				
En öfvermaskinist, hälften af arvodet	1,350	—		
En förste maskinist, arvode	1,800	—		
En andre do do	1,500	—		
En putsare do	1,000	—		
Eldare och handtlångaredagsverken	1,331	09		
Bränsle till ångpumpverket och maskinhusen, olja, trassel och diverse	10,854	57		
Bränsle till maskinpersonalens bostäder	450	—		
Remont och underhåll af turbinpumpverket	3,322	19		
” och underhåll af ångpumpverket	854	49		
” af vattenrännan	100	—		
” af hägnader m. m.	103	87	22,666	21
<i>Filterringen.</i>				
En öfvermaskinist, andra hälften af arvodet	1,350	—		
Isning och skumning af filterna, jämte sandtvättning, inkärning och påfyllning	10,221	91		
Remont af filterbassinerna	1,169	56		
” af arbetsredskap och diverse	300	—		
Bränsle till pumpbrunnarna	250	—	13,291	47
<i>Rörrnätet.</i>				
Skötsel af brand- och vattenposter	4,915	87		
Remont och underhåll af rörrnätet	4,611	69		
” och underhåll af brandposter och afstängningskranar	4,416	48	13,944	04
Transport	—	—	72,906	40

	<i>Fmg.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fmg.</i>	<i>ni.</i>
Transport	—	—	72,906	40
<i>Vattenborgen.</i>				
En reservoirkvakt, arvode	420	—		
Underhåll och remont af vattenborgen, den elektriska vatten- ståndsmätaren och vaktens bostad	667	34	1,087	34
<i>Vattenmätare.</i>				
Reparation, ombyte och justering af vattenmätare	3,295	16		
Afäsning af vattenmätare och resultatens sammanställande . .	7,251	45	10,546	61
<i>Diverse.</i>				
Mätningar och undersökningar	1,500	—		
Brandförsäkringspremier, utskylder till Helsing kommun och telefonafgifter	1,352	30		
Drift och skötsel af vattenvärmningsinrättningarna vid häst- hoarna	2,742	59		
Arrende för filter- och skyddsområdet i Gammelstaden med afdrag af influtna afgifter af stadens underarrendatorer	375	—		
Kostnader för distribuering af debetsedlar	700	—		
Vattenreningsförsök	870	68	7,540	57
<i>Verkstaden.</i>				
En verkmästare, arvode	1,600	—		
Dagsverken för privata arbeten	35,016	52		
Material för privata arbeten	87,609	34		
Remont och underhåll af verkstadens arbetsredskap	2,500	—		
„ och underhåll af verkstadsbyggnaden jämte en smält- ugn för messingsgjute samt tillbehör	988	82	127,714	68
Summa	—	—	219,795	60

Utgifterna under titeln vattenledningskontoret innefatta aflöningar och expenser för tillsynen öfver vattenledningens utvidgning, drift och förvaltning, äfvensom för uppdebiteringen af vattenafgifter och utförda vattenledningsarbeten.

Vattenlednings-
kontoret.

Bland kontorsarbetena hafva förekommit 136 skriftliga expeditioner, 285 bref, c:a 5,200 debetsedlar för förbrukadt vatten samt 2,280 räkningar för af verkstaden utförda arbeten.

Jemlikt Stadsfullmäktiges beslut af den 22 December 1900 indrogs den efter förre innehafvarens fränfalle lediga rörmästarebefattningen, och inrättades i stället för denna en assistenttjänst vid kontoret, till hvilken utsågs ingenjören H. Herlin. Befattningen tillträdde den 1 Mars.

Vattenuppför-
dringen.

Kvantiteten af det under året uppförade vattnet uppgick till 2,111,623 kub.m., öfverstigande fjolårets konsumtion med 98,719 kub.m. eller 4,9 %/o. Ångpumpverket användes, i anseende till rådande vattenbrist i Vanda å och stor konsumtion, dels enbart, dels jemte en del af turbinpumpverket, under 87 dygn, motsvarande en sammanlagd gångtid af 1,438 timmar. Turbinpumpens N:o I transmission ändrades, för uppnående af större hastighet och uppföringsförmåga, genom insättning af en ny kuggvexel. Tvenne nya turbiner i stället för de äldre, icke tillräckligt kraftiga och i öfrigt mindre lämpliga, beställdes till leverans under Januari 1902, hvarjemte de tillhörande bärbjälkarna inköptes och tillpassades å stadens verkstad.

Uppföringskostnaderna utgöra i medeltal 1,07 penni pr kub.m. vatten.

Tablå öfver pumpverkets drift år 1901.

Månad	Turbinpumpverket			Ångpumpverket			Summa m ³	Uppföring i dygnet			
	Pumpen N:o	Antal timmar	Antal slag	m ³	Antal timmar	Antal slag		m ³	Medeltal m ³	Maximum m ³	Minimum m ³
Januari . .	I	552	429,799)	159,504	—	—	159,504	5,145	5,825	3,249	
	II	586	469,696)								
Februari . .	I	544	415,762)	148,350	—	—	148,350	5,298	6,008	3,160	
	II	544	420,509)								
Mars	I	604	471,476)	163,782	—	—	163,782	5,283	5,994	3,311	
	II	570	452,105)								
April	I	558	448,708)	164,974	2	3,083	493	165,467	5,516	7,072	3,125
	II	567	481,549)								
Maj	I	488	416,792)	181,043	110	119,764	19,138	200,181	6,457	7,498	3,622
	II	645	605,592)								
Juni	I	514	468,496)	171,792	4	3,604	576	172,368	5,746	7,443	3,409
	II	554	500,177)								
Juli	I	415	365,385)	118,597	305	433,376	69,253	187,850	6,060	8,628	3,727
	II	342	296,090)								
Augusti . .	I	143	126,531)	95,588	507	670,966	107,220	202,808	6,542	7,826	3,871
	II	443	338,662)								
September .	I	286	243,153)	94,891	389	604,967	96,674	191,565	6,386	7,454	3,864
	II	290	237,785)								
Oktober . .	I	468	409,190)	161,987	121	193,359	30,899	192,886	6,222	8,187	3,838
	II	469	410,848)								
November .	I	504	426,472)	167,802	—	—	—	167,802	5,593	6,338	3,403
	II	515	423,427)								
December .	I	499	413,045)	159,060	—	—	—	159,060	5,131	6,166	2,773
	II	492	394,009)								
För hela året	—	11,592	9,665,258	1,787,370	1,438	2,029,119	324,253	2,111,623	5,785	8,628	2,773

Vattenförbrukningen per dygn utgjorde i medeltal 5,785 kub.m. (= 67 sek.l.), i maximum den 20 Juli 8,628 kub.m. (= 99,9 sek. l.) och i minimum den 25 December 2,773 kub.m. (= 32,1 sek. l.).

Filtreringskostnaden utgör 4 mark 6 penni per kvadratmeter filteryta och 0,63 penni per kub.m. vatten. Vattenfiltrering.

Rensning af filterna verkställdes 47 gånger, såsom framgår af följande sammanställning:

Rensade filterbassiner	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December
N:o I	1	—	1	1	1	1	—	1	1	—	1	—
” II	—	1	—	1	1	2	—	—	1	1	—	—
” III	—	—	1	1	1	1	2	—	—	—	1	—
” IV	—	—	1	1	2	1	1	1	—	—	1	—
” V	—	—	1	1	1	1	2	1	—	1	—	—
” VI	—	—	1	1	2	1	2	1	—	1	—	—
För hela året	1	1	5	6	8	7	7	4	2	3	3	—

Gångtiden för de särskilda filterna utgjorde under hela året: för N:o I — 228, N:o II — 317, N:o III — 307, N:o IV — 313, N:o V — 288, och N:o VI — 307 dygn. Medelgångtiden mellan två rensningar åter utgjorde: för N:o I — 29, N:o II — 45, N:o III — 44, N:o IV — 39, N:o V — 36 och N:o VI — 38, eller för samtliga filtra 39 dygn. Längsta gångtiden uppvisar filtret I med 116 dygn ($^{22}/_{11}00$ — $^{19}/_{3}01$), kortaste filtret III med 11 dygn ($^{22}/_{6}$ — $^{2}/_{7}$).

Isens tjocklek utgjorde i de öppna filterna 56, i de öfverbyggda 15 cm i maximum. Lägsta lufttemperaturen var — 27° C, lägsta temperaturen i de öfverbyggda filterna — 2,5° C. Under året egde remonter rum å de öppna filternas af frosten skadade omfattningsmurar, hvarjemte sandbäddarne kompletterades i N:ris II, III och V. I N:ris I, IV och VI aflägsnades filtersanden ända till grusbädden och ersattes med tvättad, för att öka filternas genomsläpplighet i förhållande till den oupphörligt stigande konsumtionen. Af sistnämnda orsak minskades äfven sandbäddarnas tjocklek i samtliga filtra med c:a 15 cm.

Öfriga upplysningar angående filterdriften och dess resultat, lemnar följande sammanställning:

Tablå öfver filterdriften år 1901.

Månad	Filterarea i bruk m ²			Filtrerings- hastighet, mm i timmen			Genomskinlig- het, cm						Antal bakteriekolonier per cm ³					
	Medeltal	Maximum	Minimum	Medeltal	Maximum	Minimum	Åvatten			Vatten- lednings- vatten			Åvatten			Vattenled- ningsvatten		
							Medeltal	Maximum	Minimum	Medeltal	Maximum	Minimum	Medeltal	Maximum	Minimum	Medeltal	Maximum	Minimum
Januari	2,783	2,925	2,610	77	122	46	49	63	36	75	75	75	304	457	204	53	67	29
Februari	2,610	2,610	2,610	85	122	50	70	75	62	75	75	75	338	486	174	18	22	14
Mars	2,736	2,925	2,610	81	122	50	75	75	75	75	75	75	412	620	199	31	42	20
April	2,692	2,925	1,947	88	162	45	21	75	8	68	70	50	4,757	9,760	750	160	240	58
Maj	2,758	2,925	2,610	98	122	58	26	41	12	73	75	60	819	1,037	600	50	57	43
Juni	2,178	2,805	1,947	111	183	54	42	47	36	75	75	75	197	244	100	19	22	13
Juli	2,212	2,457	1,284	122	310	69	49	56	37	75	75	75	293	622	85	17	24	12
Augusti	2,442	2,925	2,142	115	148	55	52	65	45	75	75	75	148	186	108	17	22	14
September	2,779	2,925	2,610	96	122	55	57	60	54	75	75	75	364	522	206	30	32	28
Oktober	2,714	2,925	2,610	96	122	61	34	60	13	69	75	55	751	1,535	186	39	80	14
November	2,695	2,805	2,610	86	122	54	36	41	32	72	75	65	873	1,220	640	92	100	75
December	2,610	2,610	2,610	82	122	44	48	50	43	75	75	75	569	678	420	43	60	32
För hela året	2,601	2,925	1,284	95	310	44	47	75	8	74	75	50	819	9,760	85	47	240	12

Ehuru filtreringshastigheten enligt ofvanstående tabell i medeltal utgjort 95 mm i timmen, så har densamma under mer än 50 % af pumparnas gångtid öfverstigit 100 mm.

I följd af det låga vattenståndet i ån var åvattnet i såväl bakterielt som fysikaliskt hänseende af ovanligt god beskaffenhet.

Genom filtreringen har åvattnets bakteriehalt i medeltal minskats med 94,3 % och genomskinligheten ökats med 57 %.

Anmärkas bör att den apparat, med hvilken vattnets genomskinlighet mätes, icke gifver större utslag än 75 cm, men att vattenledningsvattnets genomskinlighet oftast uppgått till högre valör.

Åvattnets temperatur var i medeltal 7,9, i maximum 24,4, och i minimum 0,2 ° C, samt öfverensstämd i det närmaste med det filtrerade vattnets i Gammelstaden.

Rörsnätet.

Under året reparerades 8 läckor (hvaraf 7 blyläckor och ett rörbrott), eller en läcka på 8,6 kilometers rörlängd.

Större reponter utfördes å 17 brandposter och afstängningskranar, mindre nästan dagligen, hvarjemte samtliga lock till stadens afstängnings-

kranar utbyttes mot nya, försedda med uppgift å kranarnas diameter. Skötseln af brandposterna kostade per år och stycke i medeltal 10 mark 31 penni. Totala underhållskostnaden för rörnätet och dess tillbehör stiger till 203 mark 47 penni per kilometer rörlängd och till 0,66 penni per kub.m. vatten.

Vattenborgen rengjordes två gånger, vid hvilka tillfällen vattenståndet var 0. Eljest har lägsta vattenståndet varit 2,4 m, motsvarande ett kubikinnehåll af 1,336 kub.m. Vattenborgen.

Antalet reparerade och justerade vattenmätare steg till 535 eller c:a 28 % af hela antalet. Under året verkställdes omkring 21,500 särskilda afläsningar af vattenmätare. De löpande utgifterna för mätarena utgjorde per år och stycke 5 mark 52 penni för underhåll och afläsning samt 11 mark 42 penni för ränta och afskrifning eller inalles 16 mark 94 penni. De influtna hyrorna åter utgöra i medeltal 11 mark 69 penni per år och stycke. Vattenmätare.

År 1901 profvades 12 mätare på begäran af resp. konsumenter och utföll resultatet sålunda att två voro skadade och fullkomligt missvisande, en visade 3,5 % för mycket och de öfriga 7,7 å 0,7 % för litet.

Upplysning öfver det pekuniära resultatet af de arbeten, hvilka af verkstaden utförts för privata personers eller icke till vattenledningen hörande allmänna inrättningars räkning, lemnar följande approximativa kalkyl: Verkstaden.

	<i>Smk</i>	<i>ni</i>	<i>Smk</i>	<i>ni</i>
Inkomster:				
Inkomster under år 1901 för verkställda arbeten	—	—	151,397	02
Utgifter:				
En verkmästare, arvode	1,600	—		
5,5 % afskrifning och ränta å verkstads- och magasinbyggnader	2,018	75		
Remont och underhåll af verkstadsbyggnaden, inberäknadt en smältugn för messingsgjute	988	82		
Remont och underhåll af verkstadens arbetsredskap	2,500	—		
Lagerränta och brandförsäkringspremier	2,500	—		
Afskrifning och ränta å arbetsmaskiner	434	—		
	10,041	57		
Transport	—	—	151,397	02

	<i>Fmg.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fmg.</i>	<i>ni.</i>
Transport	—	—	151,397	02
³ / ₄ häraf för privata arbeten (resten för stadens)	7,531	18		
Dagsverken för privata arbeten	35,016	52		
Material för privata arbeten	87,609	34		
Räkningsblanketter, böcker, kostnader för räkningsbeloppens indrifning	1,000	—		
För eventuella gratisreparationer under loppet af 2 år reserveras	1,000	—		
För räntor å fordringar och för möjligen icke observerade ut- gifter	1,239	98	133,397	02
Saldo nettovinst	—	—	18,000	—

Sedan det visat sig vara omöjligt, att af de gelbgjutare, hvilka härintills anlåtats, erhålla blåsfritt messingsgjute, hvarigenom icke allenast en del af verkstadens råämnen, utan ock svarfware- och filaredagsverken gingo tillspillo, inrättades i verkstadens smedja en liten smältugn för messingsgjute. En del kranar, junkturer, ventiler m. m. hvilka, icke äro tillgängliga i handeln, kunna till följd häraf numera i anmärkningsfri kvalitet och till måttligt pris framställas å stadens verkstad.

Antalet under året utförda privata anslutningar utgör 63 enligt följande specifikation:

Inloppsdiometer	20	25	30	40	50	75	100	150	200	mm.
	1	18	8	12	14	3	3	3	1	st.

Vattenlednings
arbetsperso-
nal.

Förutom den fast anställda personalen (9 personer) med månads-lön, motsvarande för hela året 26,819 mark 88 penni, samt entreprenörers arbetare, hafva under året i maximum 112, i medeltal 88 och i minimum 65 personer varit sysselsatta vid vattenledningen och uppgår deras sammanlagda aflöning till 107,192 mark 25 penni. Medelkostnaden för ett dagsverke af 10 timmar har utgjort: Kvartersmans- och byggmästare- 8,22, formans- 7,57, murare- 5,30, smeds- 5,00, timmermans- 4,72, svarfware- 4,68, rörläggare- 4,31, vattenmätare-affäsare- 4,30 filare- 4,28, hisskarl- 4,00, gjutare- 3,50, eldare- 3,33, handtlangare- 3,21, nattvakt- 2,50 och vattenförsäljare 1,66 mark.

Samtliga genom vattenledningskontorets försorg verkställda arbeten kräfde följande kostnader:

För vattenledningens utvidgning	<i>₣</i>	194,684: 75
För dess bedrifvande, remont och underhåll	„	92,080: 92
För verkstadsarbeten	„	127,714: 68
	<u>Summa</u> <i>₣</i>	<u>414,480: 35</u>

Dessa kostnader fördela sig på följande sätt:

Löner	<i>₣</i>	26,819: 88
Dagsverken	„	107,192: 25
Material och diverse	„	182,734: 96
Entreprenad- och betingsarbeten	„	49,553: 26
Af Byggnadskontoret utförda arbeten, enligt räkning	„	48,180: —
	<u>Summa</u> <i>₣</i>	<u>414,480: 35</u>

Kostnaden för hvarje uppfordrad kub.m. vatten utgör:

Kostnaderna per
m³ vatten.

Om endast filtreringskostnaden toges i betraktande	0,63 penni
Om härtill lägges kostnaden för pumpningen	1,70 „
Om härtill lägges kostnaden för rörnätets skötsel och underhåll	2,36 „
Om härtill lägges kostnaden för vattenledningskontoret	3,45 „
Om härtill lägges kostnaden för vattenmätarena	3,95 „
Om härtill lägges öfriga drift och underhållskostnader (utom verkstaden)	4,36 „
Om härtill lägges 5 % ränta å anläggningskapitalet	12,95 „
Om härtill lägges 1 % afskrifning å anläggningskapitalet	14,67 „

Inkomsten för hvarje uppfordrad kub.m. vatten framgår af följande sammanställning: Inkomsterna per
m³ vatten.

Influtna vattenavgifter	<i>₣</i>	395,357: 78
Inkomst från hästhoarna	„	1,901: 57
Förhöjning för sentida betalning af vattenavgifter	„	479: 40
		<u>397,738: 75</u>
Vattenmätarehyror	„	— —
	<u>Summa</u> <i>₣</i>	<u>420,075: 25</u>

hvidan medelinkomsten för hvarje uppfordrad kub.m. vatten utgör 19,89 penni. Inkomsterna för vatten och mätarehyror voro tillsammans 18,369 mark 2 penni större än år 1900 och öfverstege det i budgeten antagna beloppet med 17,675 mark 25 penni.

Antalet konsument-
er och vat-
tenkonsumtion.

Antalet konsumenter utgjorde vid årets slut 1,321 och har mot år 1900 ökats med 35.

Den uppdebiterade konsumtionen i de särskilda stadsdelarna uppgick till följande belopp: I stadsdelen — 136,422, II — 247,672, III — 81,067, IV — 223,721, V — 169,522, VI — 73,897, VII — 99,945, VIII — 24,953, IX — 12,108 samt utom staden 353,307 eller tillsammans 1,422,614 kub.m.

I medeltal har för hvarje försäld kub.m. vatten influtit 27,96 penni i vattenavgifter och 1,57 penni i mätarhyror.

Emedan den uppfordrade vattenmängden uppgick till 2,111,623 och den försälda till 1,422,614 kub.m. utgör skilnaden 689,009 kub.m., efter ett enhetspris af 14,67 penni motsvarande ett värde af 101,077 mark 62 penni och innefattande vattenåtgången för eldsläckning, allmänna bekvämlighetsinrättningar, hästhoar och fribrunnar, för bevattning af gator och planteringar, för stadens allmänna arbeten, hus och inrättningar samt det utläkta och af mätarena icke registrerade vattnet.

Vattenlednings
bruttobe-
hållning.

Inklusive verkstadsdriften har vattenledningens bruttobehållning år 1901 utgjort 351,676 mark 67 penni. Läggas härtill det ofvanberäknade värdet af vatten för allmänna behof, så stiger summan till 452,754 mark 29 penni och afdrages härifrån ränta och afskrifning å anläggningskapitalet och det löpande lagret af arbetsredskap och materialier med 6 % eller 231,522 mark 34 penni, så blifver resten 221,231 mark 95 penni, hvilken oafsedt räntan å den kapitaliserade förlust, med hvilken vattenledningen bedrefs under de första åren af sin verksamhet, motsvarar nettovinsten för år 1901.

Rabatter i vat-
tenavgifter.
Afstängning af
privata ledning-
gar.

Under året medgifna reglementsensliga rabatter för större förbrukning än 125 kub.m. i kvartalet samt från privata ledningar utläkt vatten motsvara ett sammanlagdt belopp af 29,045 mark 45 penni.

Afstängning af privata servisledningar för bristande betalning af förbrukadt vatten eller utförda verkstadsarbeten förekommo 4 gånger för ett sammanlagdt debiteringsbelopp af 1,554 mark 74 penni, i hvarje fall med afsedd påföljd.

Vattenståndet i Vanda å år 1901.

Vattenståndet i
Vanda å.

Månad	Medeltal m.	Maximum m.	Minimum m.
Januari	+ 0,15	+ 0,33	+ 0,04
Februari	+ 0,05	+ 0,14	— 0,14
Mars	— 0,09	+ 0,08	— 0,29
April	+ 0,79	+ 1,18	— 0,04
Maj	+ 0,31	+ 0,69	+ 0,12
Juni	+ 0,09	+ 0,18	+ 0,01
Juli	— 0,04	+ 0,09	— 0,42
Augusti	— 0,26	— 0,10	— 0,43
September	— 0,22	— 0,05	— 0,34
Oktober	— 0,01	+ 0,29	— 0,34
November	+ 0,06	+ 0,14	— 0,19
December	+ 0,01	+ 0,10	— 0,14
För hela året	+ 0,07	+ 1,18	— 0,43

b) Ärenden beträffande stadens lösegendom och penningväsen.

Alla upplysningar beträffande stadens utgifter och inkomster under år 1901 samt jämförelser emellan den fastställda budgeten och det faktiska bokslutet äfvensom uppgift å stadskassans ställning vid årets utgång erhållas från härför uppgjorda längre fram ingående tabellbilagor.

Genom införskaffande från de skilda nämnderna, styrelserna, och kontoren af uppgifter om de förändringar i stadens lösegendom, som timat under året, har inventariiboken öfver samma lösegendom kompletterats och meddelas sammandrag af nämnda bok längre fram bland tabellbilagorna.

Vid de inventeringar af stadskassan, som jemlikt kommunalförfattningens stadgande hvarje kvartal försiggått i föreskrifven ordning, likasom ock vid de extra inventeringar, hvilka på grund af Drätselkammarens år 1878 fattade beslut förrättats af tvenne Kammarens ledamöter, hafva några skäl till anmärkningar icke förekommit.

Räntevilkoren för den med Föreningsbanken i Finland å till början 1,000,000 och senare till 1,500,000 mark afslutade krediten voro desamma som under nästföregående år¹⁾. Å denna kredit uppgick provisionen under

¹⁾ Se 1900 års berättelse pg. 142.

året till 4,333 mark 33 penni samt räntebetalningen till 33,779 mark 71 penni. Stadens största skuld å kontokuranten uppgick till 1,039,452 mark 76 penni.

Utlottning af obligationer.

Vid den 2 Februari i behörig ordning verkställd utlottning af obligationer utföllo följande nummer till inlösen¹⁾ af:

Helsingfors stads 3 1/2 procentslån af år 1898.

Serien litt.	B. å 2,000 mark	N:ris	132, 276, 364.
„ „	C. å 1,000 „ „		399, 440, 565.
„ „	D. å 500 „ „		150, 152, 173, 222, 240, 276, 314, 436, 517, 525, 544, 567, 683, 860, 869, 923, 927, 1,010, 1,064, 1,093, 1,190.

Helsingfors stads 4 procentslån af år 1900.

Serien litt.	B. å 2,000 mark	N:ris	291, 352, 372.
„ „	C. å 1,000 „ „		709, 866, 884, 904, 1,116, 1,118.
„ „	D. å 500 „ „		1,304, 1,615, 1,673, 1,905, 1,936, 2,105.

Och vid den 1 November verkställd utlottning af obligationer, utföllo följande nummer till inlösen²⁾ af:

5 procents vattenledningslånet af år 1876.

Serien litt.	A. å 1,000 mark	N:ris	101, 103, 134, 157, 223, 322, 332, 419, 427.
„ „	B. å 500 „ „		22, 97, 98, 100, 116, 203, 312, 336, 466, 568, 625, 738, 761, 781, 853, 915, 945, 954, 992, 1,047, 1,173, 1,250, 1,271, 1,320, 1,351, 1,397.
„ „	C. å 200 „ „		42, 114, 129, 265, 340, 391, 395, 467, 551, 567, 642, 655, 751, 763, 827, 840, 845, 879, 1,229.

4 1/2 procents nybyggnads- och regleringslånet af år 1882.

Serien litt.	A. å 3,000 mark	N:ris	25, 49, 73, 76, 97.
„ „	B. å 1,000 „ „		54, 89, 102, 104, 109, 117, 165, 200, 301, 327, 349, 396, 465, 473, 526, 528, 549, 586, 603, 654, 682, 694.

¹⁾ Drks prot. den 7 febr. § 6. — ²⁾ D:o d:o den 7 nov. § 6.

Serien litt. C. à 500 mark N:ris 24, 40, 126, 147, 155, 215, 227, 237,
311, 313, 314, 337, 355, 423, 465, 493,
499, 513, 536, 565, 588, 598, 614, 638,
641, 670, 680, 712, 730.

4 1/2 procents obligationslånet af år 1892.

Serien litt. A. à 5,000 mark N:ris 264, 393.
 „ „ B. à 1,000 „ „ 172, 365, 741, 1,035, 1,161, 1,314, 1,361,
1,390.
 „ „ C. à 500 „ „ 179, 972, 1,006, 1,014, 1,308, 1,343, 1,466,
1,822, 1,902, 1,975.

Uti skrifvelse för den 21 Februari hade vordne polismästaren I. Gordie hos Drätselkammaren anmält ^{Fond för polis-} ^{manskapets be-} ^{klädnad.} 1) att af medel, som af Jernvägsstyrelsen, Utskänknings- och Pantlåneaktiebolagen härstädes anslagits till extra polisbevakning för ordningens öfvervakande å såväl jernvägsområdet som för nämnda bolags behof, hade till följd af brist på nödigt antal extra konstaplar, isynnerhet under år 1898, en del af dessa poster tidtals varit vakanta men ersatta genom den ordinarie polisbetjeningen, hvarigenom en behållning i de för angifna ändamål anslagna och till polisinrättningen inlevererade medlen uppstått, uppgående till 7,910 mark 18 penni och till största delen disponerade som förskott till uppköpta materialier för polisinrättningens beklädnadsverkstad; och föreslog bemälda polismästare att ifrågarande medel äfven framdeles finge af polisinrättningen disponeras.

I anledning häraf beslöt 2) Drätselkammaren, efter att i ärendet hafva hört Drätselkontoret: att de omförmälda medlen fortfarande må af polis-inrättningen omhänderhafvas och användas till inköp af material för inrättningens beklädnadsverkstad, men att summan icke får förminska; att beloppet under benämning *fond för polismanskapets beklädnad* uppdebiteras i stadens räkenskaper; samt att polis-inrättningen vid hvarje årsskifte aflemnar redovisning å fondens användning och ställning för att stadens räkenskaper vidfogas.

Med föranledande af Stadsfullmäktiges anmodan 3) att Drätselkam- ^{Låneräntan å} ^{donerade medel.} maren ville taga i öfvervägande, huruvida icke en förhöjning af räntan å lån från stadens donerade fonder borde ega rum, infordrade 4) Kam-

1) Drks prot. den 7 mars § 28. — 2) D:o d:o den 21 mars § 27. — 3) Se pg. 59. —
4) Drks prot. den 21 mars § 8.

maren Drätselkontorets yttrande och förslag i ärendet och beslöt¹⁾ i enlighet med sådant yttrande, att ifrågavarande ränta från den 1 Juli 1901 skulle förhöjas; till 6 % å de med 5½ % ränta löpande lånen och till 5½ % å de med 5 % årsränta löpande reverserna, med undantag endast af lånet N:o 70, utgifvet till landthushållaren E. Nyström, hvilket lån enligt skuldsedeln icke är uppsägbart förrän år 1906.

Intecknings
postposition.

På grund af det utaf Stadsfullmäktige Drätselkammaren i sådant syfte lemnade bemyndigande²⁾ beviljade Kammaren under året följande arbetarebostadsbolag rätt till inteckning uti af staden försålda tomter och och derå uppförda byggnader framom stadens vanliga första inteckning uti desamma till säkerhet för ogulden tomtlösen, nämligen åt *Osakeyhtiö Tupa Aktiebolag*³⁾, såsom innehafvare af tomten N:o 8 vid Fabriksgatan i kvarteret N:o 134, för ett statslån å 150,000 mark; åt *Työväen asunto-osakeyhtiö Neitsypolku*⁴⁾, innehafvare af tomten N:o 3 vid Fabriksgatan i kvarteret N:o 127, för ett statslån å 200,000 mark; åt *Työväen asunto-osakeyhtiö Kalliola*⁵⁾, egare af tomten N:o 30 vid Malmgatan i kvarteret N:o 155, för ett statslån å 200,000 mark; åt *Työväen rakennus- ja asunto-osakeyhtiö Tyynelä*⁶⁾, egare af tomten N:o 28 vid Malmgatan i kvarteret N:o 155, för ett statslån å 100,000 mark; och åt *Työväen rakennus- ja asunto-osakeyhtiö Toivo*⁷⁾ såsom innehafvare af tomterna N:ris 11 och 13 vid Ärtholmsgatan i kvarteret N:o 122, för ett statslån å 100,000 mark; alla under förbehåll att de å tomten uppförda byggnaderna hållas brandförsäkrade uti af Drätselkammaren godkänd försäkringsanstalt till så högt belopp, att detsamma betäcker ej blott statslånet, utan ock stadens intecknade fordran samt att bolagen stälde af Kammaren godkänd fyllnadsborgen.

Vid redogörelse af stadens inkomstgifvande rättigheter intages här följande af Trafikkontoret afgifna berättelse om dess verksamhet samt uppbördens af trafik- m. fl. afgifter.

Flyttning af
Trafikkontoret.

„Altsedan Helsingfors Trafikkontor upprättades, inlogerades detsamma i nya packhuset. I detta afseende blef det nu tilländalupna året ett bemärkelseår, i det att kontoret den 20 April öfverflyttade till det för tullkammaren, packhuset och trafikkontoret uppförda tullhuset å Skatudden.

1) Drks prot. den 11 april § 28. — 2) Se pg 83. — 3) Drks prot. den 18 april § 3 och den 26 sept. § 4. — 4) D:o d:o den 27 juni § 2 och den 15 sept. § 9. — 5) D:o d:o den 25 juli § 16 och den 15 aug. § 16. — 6) D:o d:o den 1 aug. § 10 och den 8 aug. § 7. — 7) D:o d:o den 15 aug. § 2.

Under året afgick genom döden kamreraren, filosofie magistern Karl H. Lindholm, som altsedan kontorets upprättande varit dess chef.

Trafikkamreraren Lindholms fränfalle.

Intrader.

Intraderna för året visa ett märkbart nedåtgående. Kontoret har nemligen icke haft sedan 1897 att uppvisa en så låg debiteringssumma, som för det nu tilländalupna året. 1897 års intrader utgjorde Fmk 643,799:45, 1901 års däremot något mera, eller Fmk 654,995:38, således ett öfverskott af Fmk 11,195:93. Detta öfverskott får dock i någon mån ökas, alldenstund 1897 års debitering icke vidkänts den altsedan 1899 beviljade nedsättningen af en del trafikafgifter. Jämför man åter åren 1901 och 1900, blir skillnaden skrämmande stor. Men härvid är att märka den s. k. tullpaniken, då på få undantag när, allt hvad som i packhusen och warrantmagasinen funnos tullbehandlades. Läger man därtill de ytterligare, allt under skrämnelsen för tullförhöjningen, införskrifna stora partierna tullpliktiga varor, minskas ännu mera den egentliga skillnaden. Att denna mängd varor icke samma år kunde realiseras inses lätt, en stor del måste öfvergå till det följande året. Däraf den stora minskning af intraderna för 1901. Inlagornas antal utgjorde för sagda år 40,976, hvar emot 1900 års slutnummer blef 43,718, altså 2,742 stycken mindre för 1901. Granskar man de månader, i slutet af September och början af Oktober 1900, under hvilken tid den egentliga tullpaniken inträffade, jemte samma månader för det nu utgångna redogörelseåret, finner man, att mer än hälften af hela den summa hvarmed 1901 års debitering understeg 1900 års, belöper sig å dessa månader. Afdrager man denna summa Fmk 62,381:46 från hela den 1900 understigande summan utgör återstoden Fmk 48,788:27. Denna summa torde till stor del kunna påbördas den af mig tidigare åberopade öfverimporten af tullpliktiga varor under 1900. Intraderna för 1901 utgjorde Fmk 654,995:38 mot Fmk 766,165:11 för 1900, altså en minskning af Fmk 111,169:73 för 1901.

Tolagen för 1901 understeg föregående års med Fmk 53,874:88 i det att tolagen för 1901 utgjorde Fmk 199,557:73, för 1900 däremot Fmk 253,432:61.

Tolagsafgifter.

Trafikafgiften åter uppgick till Fmk 450,502:71 för 1901, mot Fmk 506,153:24, för 1900, altså en minskning af Fmk 55,650:53. Jämför man denna skillnad med skillnaden för tolagsafgifterna, finner man att den så när som på ett par tusen mark, utgör samma summa, hvilket nog samt bevisar ett reelt nedåtgående af importen för 1901.

Trafikafgifter.

Altsedan Maj månad, då trafikkontoret öfverflyttade till nya tullhuset, har uppbörderna af filialens i warrantmagasinet debiteringar verkstälts å

Warrantfilialen.

trafikkontoret. Filialens debitering har äfven vidkänts en minskning af Fmk 6,807: 64. För 1901 uppgick nemligen intraderna till Fmk 64,916: 45 mot Fmk 71,724: 09 för 1900. Utom de här ofvan upptagna intraderna för redogörelseåret tillkommer Fmk 1,534: 77, utgörande stadens förlust, genom de falsier, hvilka blifvit begångna uti allmänna upplagsmagasinets tullafdelning.

Mätning-
afgif-
ter och maga-
sinshyror.

Hvad de små debiteringsposterna, mätningafgiften och magasinshyrorna vidkomma, hafva också de nedgått. Mätningafgiften med mer än hälften, eller Fmk 1,230: 71. För 1901 utgjorde sagda afgift Fmk 1,565: 02, för 1900 däremot Fmk 2,795: 73. Magasinshyrorna hafva åter minskats med Fmk 413: 61. Totala debiteringen af dessa hyror uppgingo till Fmk 3,369: 92, hvaraf Fmk 3,106: 98 hänföra sig till platshyra för öfverliggedagar i varuskjulet och Fmk 262: 94 till transitomagasinshyra en afgift som allt mer och mer minskas, altsedan warrantmagasinen tillkommit.

Uppbörd och
debitering.

Uppbörden och debiteringen hafva under årets gång något så när följts åt. De vid årsskiftet utestående Fmk 8,485: 57, bestodo hufvudsakligast af de sedvanliga månadsrestlängderna. Sedan dessa numera inlutit utestå af hela 1901 års debitering Fmk 216: 12.

Rester.

Balanserande rester från föregående år, 1894—1900, utgöras Fmk 343: 92, för den 31 December 1901.

Tolag för varor
till uppstad.

Staden tillfallande tolag för tullpliktiga varor, destinerade till uppstäderna, uppbäras direkte af Drätselkontoret och redovisas således af sagda kontor.

Bland tabellbilagorna upptagna tablåer utvisa månad för månad Trafikkontorets debitering och uppbörd under 1901.“

Hamnkontorets
uppbörd.

Angående beloppet af de vid Hamnkontoret uppdebiterade afgifterna meddelas uppgift uti de längre fram ingående tabellbilagorna. Här må angående Hamnkontoret anföras endast följande

Hamnkaptenen
och Hamnbok-
hållaren till-
kommande upp-
bördsprocent.

Af årets uppbörd, utgörande med 40 och 60 % afdrag, beviljade staden reguliert trafikerande ångbåtar, 204,044 mark 27 penni, har tillkommit¹⁾ Hamnkaptenen efter 4 % å 200,000 mark med 2 % å 4,044 mark 27 penni 8,080 mark 89 penni och Hamnkantorsbokhållaren efter 0,5 % af hela uppbörden 1,020 mark 22 penni.

Parmmätare,
packare och
vräkare.

I enlighet med bestämningen i gällande Trafiktaxa för Helsingfors stad af den 10 April 1888, som föreskrifver att vid Hamnkontoret skall antagas ett antal edsvurna parmmätare, hvilka för verkställd mätning

¹⁾ Drks prot. den 9 jan. § 12.

sjelfva ega uppbära dem tillkommande arvode, hade under året varit anställda en ålderman och femton parmmätare och deras förtjenst utfallit sålunda: att för uppmätta 49,385 famnar ved å medelpris 30 penni uppburits 14,815 mark 50 penni, som fördeladt på 16 man gör Fmk 925:97 för hvarje. För packning och vräkning finnas vid Hamnkontoret anställda två personer med skyldighet bland annat att vid behof tjenstgöra; och hafva under året 754 tunnor tjära blifvit vräkta, hvilket å 15 penni per tunna gör 113 mark 10 penni, som fördeladt på tvenne utgör Fmk 56:55 för hvardera.

Den å Axel Fredrik Laurells stipendiifond till 99 mark 34 penni uppgående disponibla räntan fördelades ¹⁾ för året mellan Nya Svenska och Finska samskolorna. Laurells stipendiifond.

c) *Särskilda andra af Drätselkammaren handhafda ärenden.*

Förteckningen af stadens fasta egendom blef under året kompletterad genom införande i stadens fastighetsböcker af samtliga under året rörande fastigheternas disposition skedda förändringar. Komplettering af fastighetsböcker.

Stadens säkerhetshandlingar granskades tvenne gånger under årets förlopp och vidtogos nödiga åtgärder i förekommande fall till bevarande af stadens rätt. Granskning af säkerhetshandlingar.

Förutom i de fall, då Kammaren på vederbörande myndigheters anfordran afgaf endast förklaring, blef stadens talan genom Drätselkammarens försorg vid domstol bevakad i ärenden, i hvilka staden var part eller annars hade något intresse att tillgodose. Bevakande af stadens rätt i rättegångar, konkurser och taxeringsärenden m. m.

Uti sammanlagdt 43 fall godkände Drätselkammaren ingifna ritningar för tillernade husbyggnader och ändringar uti redan befintliga sådana å stadens arrendemarker, nämligen för 1 byggnadsföretag å Alkärr, 1 å Arabia, 1 å Arbets- och fattiggården, 14 å Berghäll, 1 å Blekholmen, södra, 1 å Blåbärslandet, 1 i Brunnsparken, vestra, 1 å Fölisön, 1 å Humleberg, 1 å Högholmen, 1 å Hörneberg, 4 å Mejlans, 4 å Rönnskär, vestra, 1 å Rönnskär, östra, 1 å Sandudd, 1 å Surutoin, 1 å Taipale, 1 å Tallbacka, 2 å Tölö sockerbruk, 2 å Wallgård och 2 å Ås. Godkända byggnadsritningar.

Under året godkände Drätselkammaren inalles 18 borgesförbindelser för ingångna arrendeaftal, 3 för leveranser, 12 för köpeskillings för

¹⁾ Drks prot. den 18 april § 38.

försåld tomt erläggande, 5 fyllnadsborgesförbindelser vid inteckningspostposition och 1 för uppbördsborgen.

Utverkade och förnyade inteckningar.

Uti in summa 136 fall utverkade sig Drätselkammaren inteckning i tomter och byggnader, nämligen uti 101 fall för ingångna arrendeaftal och 35 fall för skuldsedlar å köpeskillingen för försålda tomter.

Cirkulärbref till samtliga stadens nämnder och styrelser.

Af förekommen anledning och på Drätselkontorets derom gjorda framställning erinrade ¹⁾ Drätselkammaren uti cirkulärbref samtliga stadens nämnder och styrelser derom, att alla ett förgånget år rörande redovisningar, uppgifter, inventariiförteckningar m. m. böra för möjliggörandet af bestämmelsen uti § 67 i nådiga förordningen af den 8 December 1873, angående kommunalförvaltning i stad, till Drätselkontoret aflemnas inom Januari månads utgång det påföljande året.

Drätselkammarens medlemmar.

Drätselkammaren bestod under året af hofrådet C. Nummelin (ordförande), bandirektörsassistenten Th. Frosterus, grefve C. Mannerheim, protokollssekreteraren A. Aminoff (viceordförande), gårdsegaren K. R. Åström och vicekonsuln K. Stockmann. Suppleanter voro: ²⁾ arkitekten V. Aspelin, vicehäradshöfdingen J. Uggla och vicehäradshöfdingen E. Indrenius.

Drätselkammarens sammanträden, antal ärenden m. m.

Drätselkammaren hade under året 58 sammanträden, af hvilka 52 ordinarie och 6 extra. Dervid behandlades 1,256 diariesförda ärenden, af hvilka 103 voro beroende från föregående år samt 1,153 nya. Af dessa blefvo 1,110 befordrade till slut samt 146 beroende på vidare åtgärd. Anordningar utfärdades till ett antal af 3,254. Paragrafantalet i Kammarens protokoll uppgick till 1,729 samt brefnummern till 321.

---

¹⁾ Drks prot. den 21 febr. § 24. — ²⁾ D:o d:o den 10 jan. § 40.

III. Fattigvårdsstyrelsen.

Den af Fattigvårdsstyrelsen till Drätselkammaren afgifna redogörelse för dess verksamhet under år 1901 är af följande lydelse:

„Styrelsen för stadens fattigvård har utgjorts af följande utaf Stadsfullmäktige dertill utsedda personer, nämligen: assessorn i Tullstyrelsen, lagman T. J. Boisman ordförande, kamreraren Ö. G. Westling vice ordförande, medicinedoktorn friherre E. Cedercreutz, sekreteraren i Fångvårdsstyrelsen, vicehäradshöfdingen A. af Forselles, fröken F. Palmén, fabrikanten K. V. Bergman, handlanden N. Kochtomow, pastor Emil Murén, trädgårdsmästaren V. F. Sagulin och muraremästaren Alexander Ärt äfvensom suppleanter protokollssekreteraren i Senaten E. Willgren, kassören vid Tullkammaren A. Schildt och fabrikanten Hjalmar Fagerroos; hvarförotom filosofie magistern Axel Antell handhaft de med verkställande direktörs befattningen vid Fattigvårdsstyrelsen förenade göromål.

Fattigvårdsstyrelsens medlemmar och tjänstemän.

Såsom Fattigvårdsstyrelsens sekreterare har protokollssekreteraren E. Willgren fungerat.

Den vid Fattigvårdsstyrelsen för kontrollerandet af fattige anställda tillsyningspersonalen har utgjorts af fruarna H. Creutlein och O. Uimonen samt herrar Th. A. Glad och A. Johansson.

Föreståndarebefattningen vid arbets- och fattiggården har äfven under år 1901 handhafs af kommunalrådet Carl Edv. Degerholm, hvilken innehaft denna befattning sedan år 1872, hvarjemte fru Maria Degerholm fortfarande ombesörjt husmodersgöromålen vid inrättningen och kontorsgöromålen bestridts af kontoristen Frans Rosendahl.

Läkarevården vid fattigvårdens sjukanstalter har handhafs af docenten doktor Jarl Hagelstam och de presterliga förrättningarna vid arbets- och fattiggården ha utöfvats af Pastor Emil Murén.

Fattigvårdsstyrelsen har under året haft 21 ordinarie och 2 extra sammanträden. Dervid hafva af styrelsen handlagts inalles 1,202 ärenden af hvilka 912 varit af verkställande direktören beredda understödsärenden och 290 brefärenden.

Ärendenas antal och beskaffenhet m. m.

Tab. N:o 1 lemnar en öfversigt af verkställande direktörens verksamhet under år 1901.

Den härförinnan folkskolerådens ledamöter åliggande skyldigheten att undersöka förmögenhetsförhållandena i fattiga folkskolelevers hem och derefter anmäla de behöfvande till erhållande af beklädnadshjelp har på folkskoledirektionens framställning, mot hvilken Fattigvårdsstyrelsen icke haft något att erinra, genom Stadsfullmäktiges beslut den 17 September 1901 öfverflyttats på verkställande direktören i Fattigvårdsstyrelsen. För det ökade arbete, som i följd af denna anordning tillskyndats särskildt den vid Fattigvårdsstyrelsen anställda tillsyningspersonalen, har för sagda personals aflöning uti 1902 års budget ett ökad anslag voterats.

För tillsynen öfver de fattiga, som tilldelats direkta understöd, äfvensom de i staden utackorderade har staden såsom förut varit indelad i 9 distrikt, hvilka ett hvar stätt under uppsigt af en ledamot i styrelsen.

Den vid Fattigvårdsstyrelsen anställda tillsyningspersonalen har biträdt Fattigvårdsstyrelsen och verkställande direktören vid kontrollerandet af de personer, för hvilka fattigvård ansökts, och sådana som utom fattiggården åtnjuta fattigvård, samt i öfrigt införskaffat upplysning om nödlidande inom kommunen och särskildt om minderåriga, som i hemmen icke erhålla behörig vård.

Hela antalet
understöds-
tagare.

Af de genom Fattigvårdsstyrelsens försorg under år 1901 vårdade, underhållna och med penningar understödda personer hafva varit:

	år 1901	år 1900
a) Intagna i Arbets- och fattiggården	787	751
b) Utackorderade	589	591
c) Understödda i hemmen med direkta understöd . .	1,782	1,646
d) Vårdade i anstalter för sinnessjuka, abnormskolor och asylor utom fattiggården	111	119
e) Vårdade å sjukhus utom fattiggården (Maria sjukhus och Sjukstugan i Sörnäs icke inberäknade) . .	303	257
f) Hustrur till värnepligtige	8	7
g) Pensionerade med räntorna af donerade kapital . .	70	70
	Summa	3,650 3,441

Efter vederbörlig afräkning för de på mer än ett ställe upptagna personer, utgörande 97, befinnes hela antalet af Helsingfors stads fattigvård under år 1901 underhållna och understödda personer hafva utgjort 3,553, hvilket vid jmförelse med förhållandet under nästföregående år utvisar en ökning af 112 personer.

För inhemtande af närmare detaljer rörande arbets- och fattiggårdens verksamhet under år 1901 hänvisas till den af föreståndaren kommunalrådet Degerholm aflemnade, här bilagda berättelsen och densamma åtföljande följande förteckningar och uppgifter.

Arbets- och
fattiggården.

Utaf de i Arbets- och fattiggården intagna 787 personer voro intagna:

1) I <i>fattiggården</i>	592
deraf högsta antalet på en gång	360
minsta	295
i medeltal	327

Af hjonerna voro:

män	222
qvinnor	301
barn	<u>69</u> 592

Af hela antalet voro:

födde i Helsingfors	54
,, å andra orter	<u>538</u> 592

Af de under år 1901 i fattiggården intagna voro:

svenska talande	380
finska ,, ...	201
ryska ,, ...	10
tyska ,, ...	<u>1</u> 592

Under året afledo 43 män, 33 qvinnor och 3 barn.

2) I <i>Arbetsinrättningen</i>	195
deraf högsta antalet på en gång	105
minsta antalet	48
i medeltal	<u>76</u>
födde i Helsingfors	54
,, å andra orter	<u>141</u> 195

Af de i Arbetsinrättningen under år 1901 intagna voro:

svenska talande	87
finska ,, ...	102
ryska ,, ...	<u>6</u> 195

Af hela antalet 195 hafva 14 genom sitt arbete godtgjort kommunen för deras resp. hustrur och barn lemnad fattigvård.

Fattigårdens
sjukanstalter.

I *sjukhemmet* hafva under året vårdats inalles 337 personer, 196 män och 141 qvinnor; deraf voro qvarliggande från år 1900 — 78 personer, 44 män och 34 qvinnor. Under året intogos 259 personer, 152 män och 107 qvinnor. Af dessa utskrefvos:

såsom friska.	64,	deraf	44	män	och	20	qvinnor
„ förbättrade	63	„	39	„	„	24	„
„ obotade	62	„	32	„	„	30	„
„ affidna	65	„	37	„	„	28	„
<hr/>							
Summa 254, deraf 152 män och 102 qvinnor							
qvarlägo till år 1902 —	83	„	44	„	„	39	„

Antalet lung-
sotspatienter.

Af de sjuka hafva 47 (39 män och 8 qvinnor) lidit af lungdot.

Sjukvårds-
dagar.

Sjukvårdsdagarnas antal under år 1901 utgjorde 28,502. Hvarje dag hafva i medeltal 78 patienter varit intagna; medeltalet sjukvårdsdagar per patient har varit 84,5.

Derutöfver har sjukbehandling meddelats åt omkring 1,000 ambulatoriska patienter från arbets- och fattiggården.

Vårdpersonalen utgöres af 2 sköterskor och 2 städerskor.

Anstalterna för
sinnessjuka.

I *den nya anstalten för sinnessjuka* har sjuknummern för de under år 1901 vårdade utgjort öfverallt 125, af hvilka 56 män och 69 qvinnor. Qvarliggande från år 1900 voro 81, af hvilka 42 män och 39 qvinnor. Vid årets utgång qvarliggande till 1902 voro 63, hvaraf 30 män och 33 qvinnor.

Sjukvårdsdagarna uppgingo under året till inalles 27,258 och utgjorde sålunda för hvarje vårdad patient i medeltal 218; medeltalet sjuka per dag uppgick till 74,6.

Till anstalten ha under året 1901 öfverförts från Lappviks Centralanstalt 4 patienter, 1 man och 3 qvinnor lidande af kronisk sinnessjukdom. Till Kexholms asylinrättning har från anstalten öfverflyttats 2 män och till Lappviks Centralanstalt 1 kvinna.

Under året hafva från anstalten utskrifvits:

såsom återstälde	10,	deraf	4	män	och	6	qvinnor
„ förbättrade	4	„	1	„	„	3	„
„ obotade .	20	„	6	„	„	14	„
„ affidna . .	13	„	6	„	„	7	„
<hr/>							
Summa 47, deraf 17 män och 30 qvinnor.							

Inalles hafva under år 1901 intagits i anstalten 44 patienter, nämligen 14 män och 30 qvinnor, och af dessa äro 21, eller 6 män och 15 qvinnor att hänföras under rubriken obotliga fall.

I *den s. k. gamla anstalten för sinnessjuka* har såsom förut vårdats lugnare kroniskt sinnessjuka kvinnor, inalles 42.

från år 1900 qvarlågo	35
Öfverfördes från den nya anstalten	7
Utskrefs såsom obotad	1
Utackorderades	7
Qvarliggande till 1902	34

Vårdpersonalen har under året utgjorts af samma antal som under föregående år eller 9, af hvilka 6 i den nya anstalten och 3 å den gamla anstalten. Såsom öfversköterska i båda afdelningarna har fröken Augusta Bergström fungerat.

Under året har på landet utackorderats inalles 22 patienter, deraf 9 män och 13 qvinnor.

Såsom häraf framgår har utrymmet i fattiggårdens vårdanstalter för sinnessjuka fortfarande varit strängt anlitadt, ity att icke blott alla platser (till antalet 84) i den nya anstalten i regeln varit fyllda utan derjemte de 35 platser upptagna, som i de äldre sjukhusbarackerna fortfarande kunnat upplåtas för lättare kroniska fall, jemte det äfven de 4 isoleringsrummen i förstnämnda sjukhus, hvilka borde reserveras för att upptaga akuta fall, ständigt tagits i anspråk för patienter. Derutöfver har sinnessjuka såsom förut varit placerade i statsverkets vårdanstalter, för såvidt plats för dem derstädes kunnat erhållas. Slutligen har Fattigvårdsstyrelsen på landsbygden utackorderat sinnessvaga, hvilkas intagning i vårdanstalt ansetts vara icke oundgängligen erforderlig, utan de der pröfvats kunna utan ständig sakkunnig tillsyn öfverlemnas att skötas af dertill lämpliga personer i hemmen.

För inhemtande af utredning derom i hvad mån en allmännare utackordering å landsbygden vore möjlig och egnad att afhjelpa behovet af ökad utrymme i fattigvårdens anstalter för sinnessjuka, har Fattigvårdsstyrelsen i samråd med läkaren å fattiggården under senare hälften af redogörelseåret i en och samma trakt utackorderat ett antal af hjonen från dårvårdsinrättningarna å fattiggården. Inalles hafva sålunda 16 sinnessvaga personer placerats nämligen 14 inom Sibbo socken och 2 invid

Sibbo sockens gräns, dock inom Helsinge. För den närmare vården af patienterna har i Sibbo stationerats en tillsyningsman med en aflöning af 1,200 mark för år utom fri bostad med värme, den der haft sin bostad så belägen att han utan svårighet till och med dagligen kunnat från sitt hemvist besöka alla de sjuka.

Såsom en särskild fördel bör framhållas att alla 16 ifrågakvarande patienter fortfarande äro inskrifna i fattiggårdens dårvårdsinrättning och förty i fall af behof kunna utan vidare omgång åter dit insättas.

Vid olika tider har kolonin i Sibbo inspekterats såväl af ordföranden i Fattigvårdsstyrelsen som ock af verkställande direktören samt af föreståndaren för arbets- och fattiggården kommunalrådet Degerholm, hvilken sistnämnde till Fattigvårdsstyrelsen afgifvit en berättelse af följande innehåll:

„Fredagen den 25 Oktober 1901 besökte jag, beledsagad af tillsyningsmannen Stenman, de inom Sibbo socken af fattigvården utackorderade sinnessvaga. På grund af det allmänna intryck jag fick under min inspektion, anser jag att systemet att hos familjer på landet utackordera sinnessvaga personer, som ej äro våldsamma, alltför osnygg eller vådliga för sin omgivning, är att ställa framom vården i en anstalt, der de sjuka ofta verka störande på hvarandra. Stillheten och lugnet i ett hem verkar i och för sig välgörande. Då de sjuka få känna sig som medlemmar af familjer, blifva bemötta som jemlikar med vänlighet och förtroende, så bidrager detta äfven att lugna sinnesstämningen. Som en stor fördel får jag äfven framhålla att de sjuka i ett hem hafva tillfälle till varierande, efter deras förmåga lämpad, sysselsättning. Också föreföll det mig som om redan denna korta vistelse på landet åstadkommit en förbättring i de sjukas sinnestillstånd.

För att visa den ekonomiska sidan af utackorderingssystemet, har jag uppställt följande kalkyl:

Den nya därhusbyggnaden i fattiggården kostade i rundt	
tal 200,000 mark (entreprenad summan 180,000	
mark + 20,000 mark för vattenledning, planering,	
arkitektens och byggnadsstyrelsens arvoden m. m.).	
5 % ränta å detta kapital gör	<i>Smf.</i> 10,000: —
Inventariernas värde i rundt tal 8,000 mark, hvarå 5 %	
ränta gör	„ 400: —
	<hr/>
Transport	<i>Smf.</i> 10,400: —

Transport	<i>Smk</i>	10,400: —
Staten för 1901 upptager för denna anstalt	„	37,460: —
Då läkarens arvode 3,600 mark för hela arbets- och fattig- gården deri ej ingår, upptages här halfva arvodet för ett år med	„	1,800: —
	Summa <i>Smk</i>	49,660: —

Fördelar man nu denna totalkostnad 49,660 mark på 84 personer (anstalten är afsedd för endast 74 eventuelt 76 personer) det högsta antal sjukhuset kan inrymma, sedan äfven matsalarne apterats till sjukrum, — kostar hvarje hjon per år i det närmaste 592 mark. — I denna kostnad ingår likväl ej de olika slag af remonter å sönderslagna dörrar och fönster samt arbetslönen för skodon, klädespersedlar m. m. för sjukhusets räkning, som utföras å Arbetsinrättningen och som för år 1900 påförts sjukhuset med 924 mark 80 penni.

Kostnaden för de inom Sibbo socken utackorderade 12 och inom Helsinges socken utackorderade 2, eller inalles 14 sinnessvaga personer, ställer sig för tillfället sålunda:

Utackorderingssumman för dessa 14 personer gör per år	<i>Smk</i>	3,732: —
Arvode för en i Sibbo socken bosatt, för ändamålet särskildt anställd tillsyningsman	„	1,200: —
Hyra för dennes lokal och ett rum för tillfällig upptagning af hjonen	„	150: —
Ved för denna lokal, inspektionsresor, transport af de utackorderade m. fl. förekommande utgifter upptages här förslagsvis till.	„	400: —
	Summa <i>Smk</i>	5,482: —

Dessa 5,482 mark fördelade på 14 personer visar en kostnad af i rundt tal 392 mark per person och år, eller 200 mark billigare än i anstalten. Att kostnaden för tillsyningsmannen något kommer att reduceras om den fördelas på ett större antal utackorderade sinnessjuka är själfallet. Här får jag äfven nämna att antalet utackorderade sinnessjuka under *en* tillsyningsman, enligt mitt förmenande, ej bör öfverskrida 25 högst 30 personer.“

Utackorderade. Af hela antalet af Helsingfors stads fattigvård utackorderade personer voro:

<i>I staden</i> 105, deraf äldre personer	15
barn under 15 år	90
år 1900 104, deraf äldre personer	16
barn under 15 år	88
<i>På landet</i> 484, deraf äldre personer	201
barn under 15 år	283
år 1900 487, deraf äldre personer	163
barn under 15 år	324

Af de i staden utackorderade voro:

svenska talande	81
finska „	24

Af de på landet utackorderade voro placerade:

I Kyrkslätt socken	80
„ Wichtis „	101
„ Esbo „	98
„ Sjundea „	54
„ Sibbo „	44
„ Nurmijärvi „	26
„ Helsinge „	30
„ Thusby „	18
„ Lojo „	5
„ särskilda andra kommuner	28
	<hr/> 484
Af dessa: afledt 11 män, 12 kvinnor och 1 barn ==	24
fylde 15 år	26
återlemnades till föräldrarna	8
intogos i fattiggården	11
affördes till Lojo asyl.	3

Den närmaste tillsynen öfver fattiga, som af Helsingfors stad underhållas å andra orter, har i 6 kommuner omhänderhafts af därför utaf Fattigvårdsstyrelsen antagna ombud.

Såsom sådana ha under året fungerat:

I Esbo fröken Matilda Bergström,
 I Helsinge kronolänsmannen fil. mag. G. E. Holmström,
 I Kyrkslätt förre brofogden K. A. Lönnqvist,
 I Sibbo kommunalsekreteraren J. Mansner,
 I Sjundeå kronolänsmannen K. A. Grönholm,
 I Wichtis öfverkonstapeln G. Grönberg.

Arvodet för dessa ombud varierar mellan 75 och 150 mark, beroende af antalet utackorderade på de skilda orterna.

Dessutom hafva af tillsyningspersonalen vid Fattigvårdsstyrelsen fru Creutlein inspekterat de utackorderade i Esbo och Kyrkslätt samt fru Uimonen de utackorderade i Wichtis socken.

Af de med direkta understöd i hemmen understödda fattiga voro: Direkta understöd.

	år 1901	år 1900
äldre personer	714	614
deras barn	1,068	1,032
Summa	1,782	1,646
deraf äldre personer, som jemlikt § 2 i Nåd. förordn. af den 17 Mars 1879 äro ovillkorligen berättigade till fattigvård		
	327	297
öfriga som råkat i sådan nöd att Fattigvårdsstyrelsen nödgats tilldela dem tillfälligt understöd	387	317
Summa	714	614

I afseende å modersmålet voro af hela antalet:

svenska talande	305
finska "	397
ryska "	10
tyska "	2
Summa	714

Vårdade i anstalter för sinnessjuka, abnormskolor eller asylter:

1:o	I Fagnäs Centralanstalt för sinnessjuka	3
2:o	I Lappviks " " "	20
3:o	I Pitkäniemi " " "	9
4:o	I Kexholms asyl " " "	19
5:o	I Asylinrättningen å Sjählö för "	18
6:o	I Perttula uppfostringsanstalt för andesvaga	2
7:o	I Hemmet för fallandesjuka barn i Hattula	2
8:o	I Arbetsskolan och hemmet för lytta i Helsingfors	5
9:o	I Döfstumsskolan i Borgå.	2
10:o	I " i Jakobstad	2
11:o	I " i Jyväskylä	1
12:o	I " i Kuopio	1
13:o	I " i Åbo	2
14:o	I Blindskolan i Helsingfors	6
15:o	I Mörskom asyl för vanartiga gossar	20
16:o	I Lojo asyl för vanartiga gossar	11
	Summa	123

Tab. N:o 2 utvisar antalet med själs- eller kroppsslyten besvärade fattiga, hvilka vårdats eller understöds på Helsingfors stads fattigvårds bekostnad under år 1901.

Vårdade å sjukhus utom fattiggården:

	år 1901	år 1900
Å Allmänna sjukhusets olika afdelningar	285	248
Å andra sjukhus i staden	16	9
	Summa	301 257

I understöd åt värnepligtigas hustrur och barn har inalles utdelats 1,225 mark.

Antalet personer, hvilka under de skilda månaderna understöds med *lifsmedel* (matportioner från arbetareängköket Båtsmansgatan N:o 10) äfvensom antalet personer, hvilka erhållit *läkemedel* på fattigvårdens bekostnad, framgår af *Tab. N:o 1*. Kostnaderna för medicin stego till 5,040 mark 38 penni (år 1900 3,786 mark 13 penni).

Inalles 226 aflidna personer blefvo under året *begravade* på *fattigvårdens bekostnad*, deraf 202 i Helsingfors stad.

Räntorna å särskilda till fattigvården donerade fonder, hvilka för- Användning af
 valtas af Drätselkammaren, har Fattigvårdsstyrelsen fördelat emellan 70 räntorna från
 personer, hvilka på grund af anvisningar å Drätselkontoret uppburit dem till fattigvården
 tillerkända andelar. donerade
 fonder.

Dessa räntemedel hafva utdelats enligt följande uträkning:

I Februari 1901 ränta å		
Alexandras fond	<i>Fmyc</i>	200: —
Wilhelm Elgs fond	„	558: 26
Hanells fond	„	281: 84
Hedvid Charlotta Gripenbergs fond	„	607: 04
I Maj 1901 ränta å		
Carl Sierckens fond	„	151: 76
Gustava Karolina Brobergs m. fl. fonder	„	585: 36
I Oktober 1901 ränta å		
Maria Bergmans fond	„	500: —
I December 1901 ränta å		
Adolf Fredrik Siercks fond	„	379: 40
Elsa Maria Lampas	„	463: —
Lisette Gardbergs	„	54: 20
Summa <i>Fmyc</i>		3,780: 86

Kommunens andel i utgifterna (*Fmyc* 2,308: —) för internerne i Mörs- Mörskom asyl.
 kom asyl belöpte sig för år 1901 till *Fmyc* 577: —.

Öfver medel som lyftats å Drätselkontoret för asylen i Lojo har Lojo asyl.
 föreståndaren läraren Emil Lassinen afgifvit skild redovisning.

Genom Stadsfullmäktiges beslut den 15 Oktober 1901 har Lojo asyl
 för vanartiga gossar i likhet med stadens öfriga uppfostringsanstalter från
 innevarande 1902 års ingång stälts under Uppfostringsnämndens förvalt-
 ning. Plats i anstalten bör dock framdeles företrädesvis beredas åt fattig-
 vårdens pupiller.

Fattigvårdens
inkomster och
utgifter.

Följande räkning utvisar fattigvårdens inkomster och utgifter under
år 1901.

	<i>Fm.</i>	<i>ni</i>	<i>Fm.</i>	<i>ni</i>
Inkomster.				
Behållning från år 1900	5,050	47		
Ersättning för underhåll af fattige	9,839	96		
För arbeten, verkställda af hjonerna i fattiggården	334	10		
” ” ” ” ” i arbetsinrättningen	12,350	36		
” försålda svinkreatur	1,005	—		
” försåldt affall från kosthållningen	60	50		
Ränta å löpande räkning	119	19	28,759	58
Lyftat å Drätselkontoret	—	—	282,000	—
Summa	—	—	310,759	58
Utgifter.				
<i>Fattigvårdsstyrelsen.</i>				
Aflöningar	11,000	—		
Arvode för tillsyningsmän	3,868	50		
Ersättning för inspektionsresor	474	51	15,343	01
<i>Fattiggården.</i>				
Aflöningar	14,820	—		
Beklädnad	5,677	47		
Kost	25,077	03		
Läkemedel	4,195	86		
Inventarier	1,576	93		
Materialier	926	83		
Ved och belysning	8,073	06		
Hästfourage	659	50		
Remontarbeten	4,383	67		
Diverse utgifter	5,109	89	70,500	24
<i>Arbetsinrättningen.</i>				
Aflöningar	2,940	—		
Ved och belysning	1,209	07		
Kost	11,332	81		
Beklädnad	1,858	77		
Materialier	6,224	10		
Inventarier och arbetsverktyg	493	71		
Transport	24,058	46	85,843	25

	<i>Fmy.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fmy.</i>	<i>ni.</i>
Transport	24,058	46	85,843	25
Flitpenningar	838	75		
Remontarbeten	874	99		
Diverse utgifter	592	20	26,364	40
<i>Dårvårdsanstalten.</i>				
Aflöningar	6,960	—		
Beklädnad	3,022	79		
Kost	14,411	88		
Läkemedel	1,267	26		
Inventarier	1,277	73		
Ved och belysning	7,200	68		
Remontarbeten	4,451	84		
Diverse utgifter	1,270	90	39,863	08
<i>Understöd och kostnader för fattiga utom inrättningarna.</i>				
För i staden och å landsbygden utackorderade	64,110	93		
I särskilda inrättningar intagna	4,599	17		
Sjukvård	7,953	10		
Dårvård	23,390	77		
Läkemedel	5,040	38		
Direkta understöd	42,650	—	147,744	35
<i>Diverse.</i>				
Understöd åt värnepligtiges hustrur och barn	1,225	—		
Expenser och oförutsedda utgifter	2,647	14	3,872	14
Behållning till år 1902	—	—	7,072	36
Summa	—	—	310,759	58

Fattigvårdens utgifter beräknade per månad synes ur *tab. N:o 3.*

Tablå, utvisande skillnaden emellan budgeten och utgifterna för år 1901.

	Enligt budgeten	Utgifterna	Ökade	Minskade
Aflöningar	32,780 —	32,780 —	— —	— —
Arvode för tillsyningsmän	4,500 —	3,868 50	— —	631 50
Ersättning för inspektionsresor	800 —	474 51	— —	325 49
Beklädnad	8,500 —	8,700 26	200 26	— —
Kost	41,000 —	39,488 91	— —	1,511 09
Läkemedel	10,000 —	10,503 50	503 50	— —
Inventarier	2,000 —	2,854 66	854 66	— —
Materialier	800 —	926 83	126 83	— —
Ved och belysning	15,000 —	15,273 74	273 74	— —
Hästfourage	1,000 —	659 50	— —	340 50
Remontarbeten	8,000 —	8,835 51	835 51	— —
Arbetsinrättningen	22,140 —	26,364 40	4,224 40	— —
I staden och å landsbygden utackor- derade	64,000 —	64,110 93	110 93	— —
I särskilda inrättningar intagna	7,000 —	4,599 17	— —	2,400 83
Sjukvård	7,000 —	7,953 10	953 10	— —
Dårvård	22,000 —	23,390 77	1,397 77	— —
Direkta understöd	40,000 —	42,650 —	2,650 —	— —
Understöd åt värnepligtiges hustrur	1,500 —	1,225 —	— —	275 —
Diverse utgifter	7,500 —	9,027 93	1,527 93	— —
Summa	295,520 —	303,687 22	13,651 63	5,484 41

Vid redogörelsen för fattigvårdens förvaltning böra icke lemnas obeaktade de ersättningar fattigvården jemlikt § 28 i Nåd. förordn. den 17 Mars 1879 fått uppbära af kronan, äfvensom de bidrag och ersättningar andra kommuner och enskilda lemnat samt inkomsterna från arbets- och fattiggården.

Då här förut anförda utgifter för fattigvården i det hela *Smk*: 303,687: 22 minskas med antydda inkomstpöster *Smk*: 23,709: 11, visar sig att kommunens faktiska utgifter för 1901 års fattigvård utgjorde *Smk*: 279,978: 11.

Följande tablå utvisar skillnaden emellan de särskilda utgifterna för åren 1900 och 1901.

	Utgifter		Under år 1901			
	1901	1900	utgifterna			
			ökade		minskade	
Afföningar	32,780 —	28,280 —	4,500 —	—	—	—
Arvode för tillsyningsmän	3,868 50	4,087 50	—	—	219 —	—
Ersättning för inspektionsresor	474 51	324 90	149 61	—	—	—
Beklädnad	8,700 26	9,796 12	—	—	1,095 86	—
Kost	39,488 91	38,503 44	985 47	—	—	—
Läkemedel	10,508 50	8,335 71	2,167 79	—	—	—
Inventarier	2,854 66	6,548 07	—	—	3,693 41	—
Materialier	926 83	743 63	183 20	—	—	—
Ved och belysning	15,273 74	15,352 42	—	—	78 68	—
Hästfourage	659 50	703 69	—	—	44 19	—
Remontarbeten	8,835 51	6,646 30	2,189 21	—	—	—
Arbetsinrättningen	26,364 40	26,780 55	—	—	416 15	—
I staden och å landsbygden utackor- derade	64,110 93	64,326 12	—	—	215 19	—
I särskilda inrättningar intagna . . .	4,599 17	5,189 22	—	—	590 05	—
Sjukvård	7,953 10	6,486 22	1,466 88	—	—	—
Därvård	23,390 77	19,529 95	3,860 82	—	—	—
Direkta understöd	42,650 —	37,881 —	4,769 —	—	—	—
Understöd åt värnepligtiges hustrur	1,225 —	1,145 —	80 —	—	—	—
Diverse utgifter	9,027 93	8,082 29	945 64	—	—	—
Summa	303,687 22	288,742 13	21,297 62	—	6,352 53	—

Förvaltningen af stadens fattigvård har sjelffallet rönt inverkan af den under större delen af året rådande bristen på arbetsförtjenst samt af förekomsten utaf epidemiska sjukdomar. Då samtliga platser såväl å Maria sjukhus som ock å andra sjukvårdsanstalter i staden varit upptagna, har Fattigvårdsstyrelsen sett sig nödsakad att intaga äfven akut insjuknade personer uti fattiggårdens lasarett, hvilket egentligen är afsedt för internerna uti arbets- och fattiggården och fattigvårdens understödstagare d. v. s. af långvarigare sjukdom eller ålderdomssvagheter lidande fattiga. Uti dessa omständigheter äfvensom uti de bland kroppsarbetarens klass allt allmännare förekommande nerv- och sinnessjukdomarna har man att söka förklaringen till utgifternas stegring år 1901.

Slutligen får Fattigvårdsstyrelsen bilägga kommunalrådet Degerholms ofvannämnda berättelse om Arbets- och fattiggården.“

I fattiggården
intagna personer.

„De i fattiggården under året intagne hafva utgjorts af ålderstigna, sjukliga, bräckliga eller sinnessjuka personer, hvilka sistnämndes antal uppgick till 184, äfvensom af värnlösa eller vanvårdade barn, hvilka här kvarhållits en tid för att sedan genom utackordering öfverlemnas till enskilda, välkända familjer dels i staden dels å landsorten, för att vårdas och uppfostras.

Att de intagna hjonen efter deras förmåga blifvit i arbete använda framgår af den härhos bilagda arbetsförteckningen, äfvensom deraf att en del af inrättningens beklädnad, vedhuggning, rummens renhållning, tvätt m. m. genom hjonen ombesörjts.

Af förenämnda i fattiggården intagna 184 sinnessvaga personer hafva de, som erfordrat strängare bevakning, vårdats i celler och utgjort inalles 74. Högsta antalet på en gång vårdade sinnessjuka har utgjort 121 och minsta antalet 100.

Kosthållningen
vid Arbets- och
fattiggården.

Kosthållningen vid Arbets- och fattiggården har ombesörjts under undertecknads och husmoderns närmaste tillsyn af en hushållerska med biträde af nödig tjenstepersonal och gifvit det resultat, att kostnaden, för hvarje dagportion eller en fullvuxen persons uppehälle för dagen utgjort i fattiggården 31,85 penni och i arbetsinrättningen, der rikligare portioner måste utdelas, emedan de där intagna äro friskare och mera arbetsföra, 41 penni samt i den nya dårvårdsanstalten 36 penni.

Ordningen vid
Arbets- och
fattiggården.

Året 1901 har inom Arbets- och fattiggården förflutit utan att vare sig större förändringar i något afseende inträffat eller några störingar af ordningen och arbetet inom inrättningen egt rum. Hjonens uppförande har icke lemnat skäl till svårare anmärkningar och straffåtgärder högst sällan behöft vidtagas.

För inhemtande af de vidare detaljerna af inrättningens verksamhet under året 1901 anhåller undertecknad att få hänvisa till de bilagor, som åtfölja denna berättelse under följande rubriker:

Fattiggården.

- 1:o. Förteckning öfver för kosthållningen levererade, uppköpta och från fattiggårdens jordområde skördade produkter under år 1901;
- 2:o. Dito öfver verkställda arbeten — utom de per kontant;
- 3:o. Dito öfver antalet intagna hjon under året;

Arbetsinrättningen.

- 4:o. Sammandrag af dagsverkslistorna förda under 1901;
- 5:o. Uppgift öfver verksamheten under år 1901;
- 6:o. Lagerförteckning den 31 December 1901;
- 7:o. Förteckning öfver kvarstående materialier vid utgången af år 1901;
- 8:o. Dito öfver förändringar i kroppsvigten hos manskapet under år 1901; och
- 9:o. Uppgift öfver antalet intagna hjon jemte deras ålder.“

Och må af dessa bilagor, der ej uppgifter från desamma intagits uti efterföljande statistiska tabeller, anföras följande:

Kontanta inkomsten från fattiggården under år 1901 utgjorde 334 mark 10 penni. Förutom att inrättningens äldre linne- och gångkläder blifvit erforderligen underhållne hafva följande arbeten för inrättningens behof blifvit å fattiggården verkställda. *Sömnad*: 268 lakan, 290 skjortor, 70 skjortor, för barn, 165 linnen, 68 linnen, för barn, 112 handdukar, 40 madrassöfvertåg, 8 dynöfvertåg, 140 klädningar, 83 underkjolar, 24 stoppade koftor, 9 stoppade paletåer, 36 förkläden, 5 par halfgardiner, 31 barnlifstycken, 10 barnblusar, 12 koltar, 103 par barnkalsonger; *Skrädderiarbeten*: 16 rockar, 23 par benkläder, 8 västar och en mängd lappningar af äldre kläder; *Strumpstickning*: 73 par ullstrumpor, 177 par linnestrumpor, 68 par bomullsstrumpor, 12 par vantar och en mängd skarfvade, 298 meter mattor väfda under året; *Snickeriarbeten*: diverse mindre snickeriarbeten för inrättningens behof. Transport till likstationen af 202 lik efter aflidna medellösa personer. En del förekommande arbeten vid skötselns af den öppna jorden och inhöstandet af: 800 metr. *L**B* hö, 35 hl kålrötter, 20 hl morötter, 1,500 st. kål och diverse grönsaker.

IV. Inqvarteringsnämnden.

Inqvarteringsnämndens till Drätselkammaren ingifna berättelse för år 1901 är af följande lydelse:

Nämndens ledamöter och tjänstemän.

„Vid den 11 December 1900 anstaldt val utsågo Stadsfullmäktige till ordförande i Nämnden öfverstelöjtnanten G. E. M. af Enehjelm, till ledamot öfversten A. Moberg, och från föregående år kvarstod körsnären Anton Lundqvist, samt till suppleanter bankdirektören W. Cederholm och bankkassören L. Jägerskjöld. Sekreterare- och kamreraregöromålen hafva handhafts af assessorn B. Sirén och kvartermästarebefattningen af fältkamreraren Emil af Forselles. I egenskap af translator för ryska språket kvarstod guvernementssekreteraren Arthur Dittmar.

Antalet ärenden.

Under ifrågavarande år 1901 har till Nämnden ingått 396 skrivelser och remisser från kommandanten i Helsingfors, 6 från Magistraten och 2 från Drätselkammaren eller inalles 404 skrivelser. För handläggningen af dessa och öfriga å Nämnden ankommande åtgärder hafva Nämndens ordförande, sekreterare och kvartermästare uppvaktat en timme hvarje söckendag i Nämndens tjänstelokal, hvarjämte Nämnden sammanträdte 12 gånger under året till ordinarie sammanträden vid hvilka antalet §§ uppgått till 366 eller i medeltal 30 ärenden vid hvarje sammanträde.

Beräkningssättet.

De utgångna expeditionerna, förutom rekvisitioner och anordningar, hafva för året uppgått till 104.

De för inqvarteringens fullgörande erforderliga kvarteren upphyras väl för hyresåret, men då utgiftsstaten för Nämnden är fastställd för kalenderåret och räkenskaperna i enlighet därmed avslutas, har af kostnaden för natura inqvarteringen här observerats så stor del deraf som utbetalts till och med December månad 1901. Nedanstående förteckning utvisar ej mindre antalet personer och militära inrättningar som åtnjutit natura kvarter, än ock antalet af för dem upphyrda rum.

Utanordnade hyresmedel.

A. *Hyresmedel.* Inqvarteringsnämnden har åt nedanangifna antal militärpersoner och militära inrättningar vid den här förlagda ryska militären år 1901 utanordnat hyresmedel enligt fastställd tariff till följande belopp.

	A n t a l						Enhetsverk	Fmg.	74.
	Generaler		Stabs- och öfver-officerare		Underbefäl och manskap				
	gift	ogift	gift	ogift	gift	ogift			
1:o. Ståndkvarter.									
För Januari	4	—	83	45	10	6	4	14,698	90
” Februari	4	—	76	46	10	6	4	15,139	29
” Mars	4	—	74	48	10	6	4	15,370	58
” April	4	—	74	48	9	6	4	14,927	63
” Maj	4	—	75	47	9	6	4	15,072	43
” Juni	6	—	63	60	8	6	4	14,302	53
” Juli	7	—	65	62	6	6	4	16,475	72
” Augusti	7	—	67	46	6	6	4	15,268	63
” September	1	—	55	64	6	6	4	12,755	38
” Oktober	1	—	58	49	6	6	4	11,946	45
” November	2	—	61	46	6	6	4	12,261	25
” December	2	—	62	42	7	7	4	12,134	89
Summa	—	—	—	—	—	—	3	170,353	68
2:o. Finländska Gensdarmstyrelsen.									
För Januari	—	—	1	1	—	3	3	371	12
” Februari	—	—	1	1	—	3	3	413	29
” Mars	—	—	1	1	—	4	3	436	71
” April	—	—	1	1	—	3	3	487	07
” Maj	—	—	1	1	—	3	3	506	97
” Juni	—	—	1	1	—	5	3	499	94
” Juli	—	—	1	1	—	4	3	522	14
” Augusti	—	—	1	1	—	5	3	488	24
” September	—	—	1	2	—	6	3	817	95
” Oktober	—	—	1	1	—	5	3	487	07
” November	—	—	1	1	—	5	3	487	07
” December	—	—	1	1	—	6	3	484	72
Summa	—	—	—	—	—	—	—	6,002	29
3:o. Tillfälligt kommanderade.									
a) Gensdarmar:									
Under Februari för 6 dagar	—	—	1	—	—	1	—	15	51
” Mars ” 46 ”	—	—	1	—	—	8	—	67	51
” April ” ”	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Transport	—	—	—	—	—	—	—	83	02

			A n t a l						Fm ^c	ni	
			Generaler		Stabs- och öfver-officerare		Underbefäl och manskap				Embetsverk
			gift	ogift	gift	ogift	gift	ogift			
		Transport	—	—	—	—	—	—	—	83	02
Under	Maj	för 4 dagar . .	—	—	1	—	—	1	—	10	34
"	Juni	" 23 " . .	—	—	—	—	—	5	—	26	94
"	Juli	" 26 " . .	—	—	—	—	—	4	—	30	42
"	Augusti	" 10 " . .	—	—	—	—	—	2	—	11	71
"	September	" 55 " . .	—	—	1	—	—	11	—	75	70
"	Oktober	" — " . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
"	November	" 27 " . .	—	—	—	—	—	5	—	31	60
"	December	" 49 " . .	—	—	—	—	—	10	—	57	37
		Summa	—	—	—	—	—	—	—	327	10
b) Öfriga militärpersoner:											
Under	Januari	för 45 dagar . .	—	1	—	4	—	—	—	244	—
"	Februari	" 17 " . .	—	1	—	2	—	—	—	64	—
"	Mars	" 32 " . .	—	1	—	9	—	—	—	148	—
"	April	" 39 " . .	—	—	—	4	—	—	—	164	—
"	Maj	" 155 " . .	—	—	—	20	—	—	—	704	—
"	Juni	" 29 " . .	—	—	—	6	—	—	—	116	—
"	Juli	" 21 " . .	—	1	—	2	—	—	—	156	—
"	Augusti	" 86 " . .	—	1	—	14	—	—	—	420	—
"	September	" 95 " . .	—	2	—	9	—	—	—	552	—
"	Oktober	" 34 " . .	—	—	—	5	—	—	—	144	—
"	November	" 25 " . .	—	1	—	3	—	—	—	172	—
"	December	" 54 " . .	—	—	—	10	—	—	—	240	—
		Summa	—	—	—	—	—	—	—	3,104	—

Sälunda har för ståndqvarter, som bör ersättas af riksskattkammaren i kejsaredömet utbetalts . . . . . Fm^c: 170,353: 68
 för Finländska Gensdarmstyrelsen . . . . . " 6,002: 29
 " tillfälligt kommenderade gensdarmer . . . . . " 327: 10
 " tillfälligt kommenderade öfriga militärpersoner, hvilken utgift, jämlikt § 1 i förordningen af den 22 Juli 1897 rörande ändrad lydelse af särskilda §§ i förordningen af den 18 Januari 1882, angående grunderna för militärinqvartereringens utgörande i Storfurstendömet Finland, skall ersättas ur finska allmänna medel . . . . . " 3,104: —

Summa Fm^c: 179,787: 07

Ifrån nämnda summa bör dock afdragas de belopp, som genom kommandanten återfordrats och blifvit till

Drätselkontoret inlevererade med	<i>Imf.</i>	536: 26
hvarför de under år 1901 utbetalda hyresmedlen rätteligen belöpa sig till	<i>Imf.</i>	179,250: 81

B. *Quarter i stället för hyresmedel.* Åt följande antal militärper-soner och militära inrättningar vid Ryska militären har Nämnden under året 1901 anvisat quarter enligt gällande inquarteringsreglemente: Natura quarter.

	Öfverbefäl		Underbefäl och manskap		Militära bönehus	Bonings- och embetsrum	Rum för befjäring och kök
	gift	ogift	gift	ogift			
Under tiden 1 Januari—1 Juli	22	4	17	68	1	167	41
„ „ 1 Juli—31 December	22	2	17	68	1	163	39

Dessutom har Nämnden under året 1901 anvisat bostad åt följande i tillfälliga tjänsteuppdrag till Helsingfors för kortare tid kommenderade militärpersoner:

	Generaler	Stabs- och öfver-officerare
Å särskilda stadens hotell	1	17

Kostnaden för natura inquarteringen utgjorde för året 1901:

I hyror för lokaler	<i>Imf.</i>	68,765: 20
I „ „ tillfällig inquartering som ersatts af Finska Statsverket	„	260: —
För björkved till eldning af boningsrum	„	5,115: 07
„ barrved till matkokning och brödbakning	„	2,232: 21
„ ljus	„	1,005: 48
„ halm till bäddar åt underbefäl och manskap	„	444: 72
	Summa <i>Imf.</i>	77,822: 68

Då härifrån afdrages den ersättning som rekvirerats:

af Ryska Riksskattkammaren	<i>My.</i> 57,896: 72
af Finska Statsverket	” 260: —
	<hr/>
eller sammanlagdt	<i>My.</i> 58,156: 72

uppstår en skilnad af *My.* 19,665: 96, som således utgör stadens förlust på natura inqvarteringen. Denna förlust har uppstått i anledning af det redan ofta förut framhållna förhållandet att de i gällande tariff upptagna hyresbelopp äro för låga; motsvarande bostadslokaler kunna för ifrågasvarande belopp icke upphyras, hvarföre de inqvarteringsberättigade i allt större utsträckning begagna sig af natura inkvartering i stället för hyresmedel. Till följd häraf kommer förlusten på natura inkvarteringen själfället att årligen stegras, för såvidt ej högre tariffbelopp kunna utverkas eller ock en sänkning af nu i staden vanliga hyror för bostadslokaler inom den närmaste framtiden möjligen kan inträda.

Kostnader för nämnden.

C. Diverse kostnader. Arvode till Inqvarteringsnämndens

tjänstemän och vaktmästare	<i>My.</i> 7,200: —
Kansliexpenser	” 337: 85
	<hr/>
	Summa <i>My.</i> 7,537: 85

Sammandrag af kostnaderna.

Sammandrag af kostnaderna för inqvartering af rysk militär i Helsingfors under år 1901:

A. Utbetalda hyresmedel:

för ståndqvarter	<i>My.</i> 170,353: 68
för Gensdarmstyrelsen	” 6,002: 29
för tillfälligt kommenderade gensdarmer	” 327: 10
för ” ” öfriga militärpersoner	” <u>3,104: —</u> 179,787: 07
<i>B. Kostnader för anvisade kvarter in natura . . . . .</i>	77,822: 68
<i>C. Diverse kostnader . . . . .</i>	<u>7,537: 85</u>
	<hr/>
	Summa <i>My.</i> 265,147: 60

Därifrån afgå:

Ryska Riksskattkammarens ersättning för utbetalda hyresmedel	<i>Fmy.</i> 176,355: 97	
Af Finska Statsverket ersättning för hyres- medel åt militärpersoner i tillfällig kom- mendering	„ 3,431: 10	
Ersättning af Riksskattkammaren för anvi- sade natura qvarter	„ 57,896: 72	
Dito af Finska Allmänna medel	„ 260: —	237,943: 79
Staden har sålunda under år 1901 fått vidkännas en kost- nad af		27,203: 81
		<u>Summa <i>Fmy.</i> 265,147: 60“</u>

V. Förmyndarenämnden.

Förmyndarenämndens till Stadsfullmäktige afgifna berättelse för år 1901 är af följande innehåll:

Förmyndare-
nämndens sam-
mansättning.

Af Förmyndarenämndens ledamöter under år 1900 var referendariesekreteraren Michael Paqvalin på grund af lottning berättigad att vid årets utgång ur Nämnden utträda och hofrådet P. A. Rönnbäck anhöll att vid samma tid varda från uppdraget befriad. Efter det Stadsfullmäktige den 11 December 1900 återvalt referendariesekreteraren Paqvalin och till ledamot i stället för hofrådet Rönnbäck utsett kamreraren Axel Rikberg, har Nämnden under året 1901 bestått af nästnämnde personer samt från föregående år kvarstående referendariesekreteraren J. A. Nordman, ordförande i Nämnden, och kamreraren Karl H. Lindholm, den sistbemälde intill hans den 18 December timade död.

Nämndens
sekreterare.

Sedan Stadsfullmäktige, med bifall till Förmyndarenämndens derom gjorda framställning, uti stadens utgifts- och inkomststat upptagit ett anslag af 800 mark för aflönande af sekreterare hos Nämnden, har Nämnden till befattningen antagit vicehäradshöfdingen Karl Anton Åkerros.

Nämndens
sammanträden.

Förmyndarenämnden har under år 1901 sammanträdt en gång hvarje vecka, utom under Juni, Juli och Augusti månader, då sammanträden egt rum två gånger i månaden, hvarhos några extra sammanträden hållits under vintermånaderna, så att sammanträdenas antal under året uppgått till 46.

Antalet för-
myndare och
godmanskap.

Det af Nämnden omhänderhafda exemplar af förmynderskapsboken upptog vid årets ingång 270 förmynderskap, af hvilka 182 grundade sig på förordnande och 88 voro lagbestämda, s. k. naturliga förmynderskap, samt dessutom 28 godemanskap. Nämndens exemplar af förmynderskapsboken upptog åter vid utgången af år 1901 inalles 286 förmynderskap, af hvilka 185 grundade sig på förordnande och 101 voro lagbestämda förmynderskap, samt derhos 30 godemanskap.

Antalet sterbhus
och omyndiga
barn.

De under år 1901 från pastorsembetena i svensk-finska, tyska och gardesförsamlingarna i staden ankomna förteckningar öfver till dessa församlingar hörande afidna personer, för hvilkas efterlemnade minderåriga barn förmyndare tilläfventyrs borde utses, upptaga 116 sådana personer och omfatta följande tider, den för svensk-finska församlingen hela året

1900, den för tyska församlingen förra halfåret 1901 och den för gardesförsamlingen senare hälften af år 1900. Nämnden har med ledning af upplysningar, inhemtade från stadens drätselkontor, ansett 20 af antydda sterbhus ega den förmögenhet att redovisning öfver förvaltningen af de omyndigas egendom borde afgifvas. Från metodist-episkopala och romersk-katolska församlingarna i staden har Nämnden under året ej fått emot-taga föreskrifven förteckning öfver aflidna personer, som efterlemnad omyndiga barn; och pastorsembetet i stadens grekisk-ryska församling har i likhet med hvad som varit fallet tidigare ej heller år 1901 aflemnad dylik förteckning.

Under året har Nämnden utverkat eller blifvit hörd öfver tillförordnande af förmyndare i 47 och af gode män i 29 fall samt hörts angående 10 myndiga personers ställande under förmyndareinseende.

Nämndens
verksamhet.

Likaledes har Nämnden, jemlikt 39 och 40 §§ i förmynderskapslagen af den 19 Augusti 1898, afgifvit yttranden i 22 särskilda frågor rörande försäljning och 8 frågor beträffande in-tecknande af omyndigs fastighet samt behandlat 2 frågor om förvärfvande af fast egendom mot vederlag och 1 fråga om öfvertagande af ansvarighet för annans skuld.

Utom att Nämnden, på grund af stadgandet i 48 § af förmynderskapslagen, tillhandagått förmyndare med råd i några viktigare förvaltningsfrågor, har Nämnden på derom gjord anhållan lemnat vederbörande förmyndare och gode män råd och anvisningar i särskilda fall af mindre vikt.

Af de förmyndare och gode män, som enligt 51 och 70 §§ i förmynderskapslagen varit pligtige att till Nämnden ingifva räkningar öfver förvaltningen af sina myndlingars egendom, hafva 33 tillförordnade och 24 lagbestämde förmyndare samt 11 gode män försummat att inom föreskrifven tid fullgöra denna skyldighet. Nämnden har därför, enligt stadgandet i 53 § i förmynderskapslagen, nödgats om deras försummelse hos Rådstufvurätten anmäla.

Anmälningar
om försummat
redovisning.

I de fall, då Nämnden jemlikt 2 mom. 54 § i åberopade lag förelagt vederbörande förmyndare att beriktiga af dem ingifna räkningar eller af dem infortrat upplysningar och bevis, hafva Nämndens anvisningar och föreskrifter blifvit följda i öfriga utom 6 fall, om hvilka Nämnden därför nödgats hos domstolen göra anmälan. I ett af dessa fall har vederbörande förmyndare sedermera blifvit från förmynderskapet skild och i ett annat fall har god man utsetts att å de omyndigas vägnar utföra klander af den afgifna räkningen. Utom i berörda 6 fall har Nämnden i 2 fall gjort

framställning om vederbörande förmyndares föreläggande att antingen, i enlighet med stadgandet i 43 § af förmynderskapslagen, i säkra värdepapper eller på annat i sagde § anfördt sätt placera myndlingarnas medel på deras namn, eller ock för medlen ställa af Nämnden godkänd säkerhet, på sätt derom finnes stadgadt i 56 § af sagda lag.

Beträffande 18 förmynderskap har Rådstufvurätten, på Nämndens framställning, bestämt att följande räkningar öfver förvaltningen finge omfatta längre tidrymd än ett år.

VI. Helsovårdsnämnden.

Då såväl den af Helsovårdsnämnden afgifna årsberättelsen för år 1901 som ock en af öfverläkaren vid Maria sjukhus d:r Sievers utarbetad berättelse för sagda sjukhus under samma tid blifvit särskildt till tryck befordrade, intagas här från desamma bland efterföljande tabellbilagor endast en del statistiska och ekonomiska uppgifter.

VII. Folkskoledirektionen.

De af folkskoledirektionen afgifna berättelserna för läsåren 1900—1901 och 1901—1902 angående folkskoleväsendet i Helsingfors äro, med undantag af tabellbilagorna, hvilka meddelas längre fram, af följande lydelse:

	Höstterminens				Vårterminens				Antal läseveckor, jul-, påsk- o. pingst-ferierna ooberäknade	Antal verkliga läsedagar, alla löfdagar borträknade	Antal läsotimmar i veckan	Läsårets längd samt skoldagarnas och lärotimmarnas antal.
	början		slut		början		slut					
	månad	dag	månad	dag	månad	dag	månad	dag				
„I den egentliga folkskolan	Sept.	1	Dec.	18	Jan.	8	Maj	31	36	197	24—32	
I skolan för försummade barn	Sept.	1	Dec.	18	Jan.	8	Maj	31	36	197	24	
I fortsättningsskolan	Sept.	1	Dec.	18	Jan.	8	Maj	31	36	197	36	

Af Helsingfors stad underhöllos läsåret 1900—1901 följande folkskolor: 5 högre, 76 lägre, 2 förberedande och 2 fortsättningsskolor. Af de högre skolorna voro 2, en finsk och en svensk, gosskolor samt 2, likaledes en svensk och en finsk, flickskolor. Den femte högre skolan, å Sveaborg, hade både goss- och flickelever, och i den undervisades såväl på finska som på svenska. Af de lägre skolorna voro 44 finska och 32 svenska. En finsk och en svensk hade under året tillkommit. De högre folkskolorna i staden omfattade 57 finska och 46 svenska afdelningar. Två af dem, en finsk och en svensk, voro nya för läsåret. Af de finska afdelningarna tillhörde 29 flickskolan och 28 gosskolan, af de svenska 23 gosskolan och lika många flickskolan. I den högre skolan å Sveaborg funnos 4 afdelningar. Utaf de högre skolornas i staden afdelningar hörde till första eller lägsta klassen 33, till andra 26, till tredje 25 och till fjerde eller högsta klassen 19 afdelningar. En af de förberedande skolorna (för försummade barn) var finsk, den andra svensk. Fortsättningsskolorna, den ena svensk, den andra finsk, besöktes endast af flickor.

Folkskolornas antal och art samt förändringar deri.

Förändringar
inom lärare-
personalen.

I början af läsåret afgick ur skolornas tjänst lärarinnan Ida Matilda Ekroos, angripen af obotlig sjukdom. Med döden afgingo lärarene Johan Petter Solstrand den 18 September och Viktor August Dahlström den 28 Oktober 1900 samt lärarinnorna Aina Maria Karolina Norring den 14 November och Elin Sofia Åkesson den 15 November samma år.

Lediga för enskilda angelägenheter voro under läsåret: lärarene Henrik Appelberg (256 dagar), Abraham Edvard Lehto (122 d.), Karl Evert Lindh (90 d.), Lambert Voldemar Müller (256 d.), Matti Paksula (155 d.) och lärarinnorna Hilda Josefina Auer, f. Pitkänen (135 d.), Elin Maria Frosterus (256 d.), Elin Johanna Charlotta Granholm, f. Lagerblad (20 d.), Lydia Lindgren, f. Finander (18 d.), Ida Fredrika Rosqvist (23 d.), Karin Stenius (14 d.).

Tjänstlediga för sjukdom voro: lärarene Ivar Julius Ekberg (34 dagar) och Ivar Magnus Sirelius (10 d.) samt lärarinnorna Erika Ahlgren (43 d.), Fanny Elisabet Dufva, f. Lampén (23 d.), Elin Sofia Eriksson, f. Renvald (84 d.), Alexandra Vilhelmina Flinck (116 d.), Edit Maria Holm (11 d.), Maria Teofilia Joutsen (84 d.), Selma Johanna Vilhelmina Kohonen, f. Farsch (76 d.), Mimmi Albertina Kristina Kroijerus (17 d.), Maria Alexandra Leimu, f. Ylander (10 d.), Sofia Albertina Lithenius (33 d.), Fanny Irene Malm (15 d.), Dagmar Hildur Müller (28 d.), Anna Maria Reuter (87 d.), Ida Sofia Salo, f. Kekäläinen (256 d.), Hilda Olivia Sigfrids, f. Harlin (10 d.), Maria Adolfina Södergren (36 d.) och Anni Alvina Viksten (15 d.).

Tjänstförrättande lärare och lärarinnor vid skolorna under året voro: fil. kand. Filip Forsman (256 d.), magistern Edvard Grönroos (256 d.), studeranden Emil Henriksson (229 d.), seminaristerne Algot Jansson (232 d.), Johan Henrik Karvonen (231 d.) och Johan Emil Lindroos (253 d.), studenterna Gabriel Johan Laasonen (122 d.) och Richard Malmberg (256 d.), seminaristerne Ludvig Mérus (250 d.) och Gustaf Strömsten (256 d.), seminaristen Anna Anthoni (256 d.), Elin Erika Dahlberg (256 d.), seminaristen Anna Friman, f. Lundell (210 d.), stud. Jenny Hallonblad (27 d.), seminaristerna Lydia Heinström (35 d.) och Hanna Hellsten (112 d.), stud. Anna Hofström (84 d.), Helga Hohenthal, f. Numell (20 d.), Anna Hyvärinen (98 d.), stud. Alexandra Karppila (222 d.), sem. Fanny Lagerström (251 d.), stud. Sigrid Leinberg (175 d.), Anna Leisten (152 d.), Hulda Lindh, f. Laasonen (58 d.), fru Hanna Noponen (256 d.), Anna Peltola, f. Kinnunen (203 d.), fru Alina Reiman (256 d.), sem. Elsa Sanmark (91 d.), stud. Suoma Silén (16 d.), Fanny Sundström (256 d.), stud. Anni

Svan (33 d.), Emilia v. Wright, f. Müller (106 d.) och stud. Gärda Öhberg (16 d.).

Under hösten 1900 utnämnde folkskoldirektionen till ordinarie lärarinnor och lärare fröknarna Anna Maria Colérus, Sigrid Sofia Hellsten och Aina Maria Sonné samt Anders Artur Hedlund, Karl Johan Himberg, Karl Oskar Kunnas, Abraham Edvard Lehto, Karl Oskar Lindh och Erik Vilhelm Ponkala. — Den 17 Maj 1901 antog direktionen till biträdande lärare och lärarinnor följande: seminaristerne Algot Viktor Jansson, Magnus Ludvig Mérus och Gustaf Mikael Strömsten, fil. kand. Filip Eliel Forsman, stud. Richard Malmberg, stud. Alexandra Karppila, seminaristerna Jenny Augusta Meinander och Anna Lovisa Emerentia Anthoni samt fruarna Anna Fredrika Peltola, f. Kinnunen, och Anna Emilia von Wright. Samtidigt öfverflyttades lärarinnan vid en lägre skola Lydia Sundberg till högre skola. — Den 29 derpå följande Juni antogs till lärarinna för folkskolan å Sveaborg stud. Anni Emilia Svan.

Elevernas uppförande har i allmänhet varit godt. Elfva gossar och fyra flickor ha dock för upprepade förseelser måst från skolorna aflägnas. — Kroppsstraff har icke förekommit.

Elevernas uppförande och helseotillstånd.

Någon anmärkningsvärd sjuklighet bland eleverna har icke försports.

Fru kommerserådinnan Anna Sinebrychoff lät till julen, i likhet med hvad hon under mer än trettio år gjort, åt skolornas fattigaste elever utdela 272 klädes- och skoplagg. — Fabrikanten Rich. Heimberger skänkte till skolornas slöjdmodellsamling åtskilliga praktiska ståltrådsarbeten.

Gåfvor och premier.

Åt fyra de bäst vitsordade bland de från högre flickskolorna dimitterade eleverna utlofvades vid läsårets slut hemgiftsbelopp å 500 mark ur Demidoffska hemgiftsfonden, och från skolornas öfriga belöningsfonder insattes i stadens Sparbank ett belopp af 2,900 mark, fördeladt i poster å 50 till 100 mark såsom premier åt flere andra elever, såväl gossar som flickor, hvilka med beröm afslutat sin folkskolkurs.

Folkskoldirektionen utgjordes af professorn F. Gustafsson, ordförande, arkitekten T. Höijer, lektorn E. Lagerblad, sekreterare, handlanden A. L. Mellin, doktorn P. Nordmann och professorn K. R. Wahlfors, valda af stadsfullmäktige, samt lärarinnan A. Hallberg, utsedd af skolornas lärarpersonal. Arkitekten Höijer och lektorn Lagerblad, som voro i tur att ur direktionen afgå, blefvo ånyo invalda.“

Folkskoleledirektionen.

Läseårets längd samt skoldagar- nas och läro- timmarnas antal.	Höstterminens				Vårterminens				Antal verkliga läse- dagar, alla lördagar hörtäknade	Antal läseveckor, inkl. påsk- o. pingst- ferierna oberoende	Antal läse- timmar i veckan
	början		slut		början		slut				
	månad	dag	månad	dag	månad	dag	månad	dag			
	„I den egentliga folk- skolan	Sept.	1	Dec.	18	Jan.	8	Maj			
I skolan för försumma- de barn	Sept.	1	Dec.	18	Jan.	8	Maj	31	36	198	24
I fortsättningsskolan . .	Sept.	1	Dec.	18	Jan.	8	Maj	31	36	198	36

Folkskolornas
antal och art
samt förändrin-
gar deri.

Af Helsingfors stad underhöllos läseåret 1901—02 följande slag af folkskolor: lägre med två klasser för gossar och flickor gemensamma, högre med fyra klasser för gossar och likadana för flickor, två skolor för försummade barn, motsvarande den lägre folkskolans första och andra klass, äfven de för gossar och flickor gemensamma, två fortsättningsklasser för flickor. Af de lägre skolorna voro 45 finska och 31 svenska samt 2, de i Sveaborg, tvåspråkiga. De lägre skolorna voro således inalles lika många som föregående år. De högre hade 11 finska och 8 svenska första-års-afdelningar för gossar, 10 finska och 7 svenska för flickor, 9 finska och 7 svenska andra-års-afdelningar för gossar, lika många finska och svenska för flickor, 6 finska och 5 svenska tredje-års-afdelningar för gossar, lika många finska och svenska för flickor samt 6 finska och 5 svenska fjerde-års-afdelningar för gossar och samma antal finska och svenska för flickor. Nya i den högre folkskolan voro 2 finska och 1 svensk första-års-afdelning, 1 finsk och 1 svensk andra-års-afdelning samt 2 finska och 1 svensk fjerde-års-afdelning för gossar, 2 finska och 2 svenska andra-års-afdelningar för flickor; 1 finsk och 1 svensk tredje-års-afdelning för gossar och 1 svensk tredje-års-afdelning för flickor drogos i början af läseåret in. Afdelningarna i den högre folkskolan å Sveaborg voro liksom de lägre skolorna gemensamma för gossar och flickor. En af de förberedande skolorna (för försummade barn) var svensk, den andra finsk. Föreläsningssklasserna på samma sätt, den ena för svenska talande, den andra för finska talande elever.

Förändringar
inom lärare-
personalen.

Den 20 Oktober 1901 afgick med döden lärarinnan Ida Sofia Salo, f. Kekäläinen. Den 3 December lemnade läraren Henrik Lennart Appelberg skolornas tjänst, utnämnd till folkskolinspektör i Brahestads distrikt,

under vårterminen läraren Lambert Waldemar Müller, som antagit lärare-tjenst i Kotka och der har för afsikt att grundlägga ett småskollärare-seminarium. I slutet af vårterminen anmälde jemväl läraren Matti Paksula sin afsikt att afgå från början af nästa läseår, enär han vunnit anställning vid en privat skola i Borgå. Samtidigt utnämndes läraren Anders Leander Biskop till folkskolinspektör i Willmanstrands distrikt.

Tjenstlediga för sjukdom voro under läseåret lärarene Anders Leander Biskop (44 d.), Adolf Nordman (130 d.) och Gustaf Mikael Strömsten (133 d.), lärarinnorna Anna Anthoni (16 d.), Alexandra Wilhelmina Flinck (256 d.), Ida Sofia Hannikainen (15 d.), Vera Augusta Hjelt (40 d.), Edit Maria Holm (23 d.), Valborg Idestam (16 d.), Alexandra Lagus (77 d.), Alexandra Leimu (60 d.), Sofia Albertina Lithenius (47 d.), Edla Mattsson (90 d.), Anna Maria Reuter (43 d.), Ida Sofia Salo, f. Kekäläinen (50 d.), Karin Stenius (24 d.), Anna Tavaststjerna (23 d.), Fanny Helena Tavaststjerna (40 d.), Rosa Natalia Wallén (32 d.), Kristina Elisabeth v. Wright (34 d.) och Johanna Sofia Kristina Åkerman (30 d.).

Lediga för enskilda angelägenheter voro lärarne Henrik Lennart Appelberg (92 d.), Fritiof Hertz (30 d.), Richard Malmberg (60 d.), Lambert Waldemar Müller (150 d.) samt Matti Paksula (12 d.), lärarinnorna Hilda Josefina Auer (256 d.), Karolina Adolfina Euroth (69 d.), Elin Sofia Eriksson (233 d.), Elin Maria Frosterus (256 d.), Aina Katarina Hedberg, f. Valkonen (48 d.), Maria Teofilia Joutsen (16 d.), Ida Alexandra Lehto, f. Forss (108 d.), Hildur Wilhelmina Lindeqvist (256 d.), Elisabeth Pellinen (75 d.), Hulda Olivia Sigfrids, f. Harlin (26 d.) och Ida Vegelius (12 d.).

Tjenstförrättande lärare och lärarinnor under året voro seminaristen Emil Alarik Boström (256 d.), fil. magistrarna Konrad Fredberg (165 d.) och Edvard Grönroos (256 d.), stud. Emil Henriksson (256 d.), seminaristen Kaarlo Hänninen (43 d.), stud. Pekka Jantunen (239 d.), fil. mag. Hemming Karjalainen (30 d.), seminaristen Johan Henrik Karvonen (256 d.), stud. Gabriel Laasonen (256 d.), seminaristen Johan Emil Lindroos (256 d.), fil. mag. Karl Gösta Peterson (247 d.), stud. Viktor Turunen (60 d.), fil. kand. Kaarle Vihtori Vaulo (Eriksson) (44 d.), seminaristen Elin Eugenia Dahlberg, f. Pahlman (231 d.), Agnes Ekstam (15 d.), seminaristerna Anna Friman, f. Sundell (256 d.), Vivi Granberg (33 d.), Ida Hartikainen (200 d.), Hanna Hellsten (58 d.), Paula af Heurlin (hela läseåret 6 t. i veckan i sång), Sigrid Heurthén (17 d.), Anna Hyvärinen (256 d.), Fanny Lagerström (256 d.), stud. Sigrid Leinberg (200 d.), Anna

Leisten (256 d.), stud. Ingeborg Lundqvist (181 d.), Dagmar v. Nandelstadh (226 d.), Hanna Noponen, f. Jurvanen (151 d.), seminaristerna Ida Pälsi, f. Hällfors (149 d.), Alina Reiman, f. Kaksonen (245 d.), Elsa Sanmark (52 d.), stud. Mildred Stadius (244 d.), Fanny Sundström (226 d.), Anna Wallén (28 d.), seminaristerna Elin Wiiala, f. Festén (94 d.), Gerda Vinsten (92 d.), stud. Gerda Öhbergh (82 d.).

Under hösten 1901 utnämnde direktionen till ordinarie lärare och lärarinnor: Johannes Botolf Björkman, Ivar Julius Ekberg, Emil Kunnas och Ernst Fritiof Pihlström samt Edla Sofia Biskop, f. Rundman, Elin Erika Dahlberg, Selma Gustafva Hirn, Edit Maria Holm, Hanna Holm, Nanny Antonia Hägert, Olga Emilia Ikonen, f. Törnqvist, Agata Aurora Keinänen, Maria Lönnbäck, Wilhelmina Elisabet Stadius, Lydia Sundberg, Ebba Augusta Theslöf, f. Hjelt och Marta Elisabeth Walkonen.

Den 5 maj 1902 antog direktionen till biträdande lärare och lärarinnor fl. mag. Edvard Grönroos, tidigare t. f. härstädes, Isak Otto Nordling, lärare vid högre folkskolan i Åbo, Johan Henrik Karvonen, tidigare t. f. härstädes, Elin Eugenia Dahlberg, f. Pahlman, under detta läsåre t. f. härstädes samt under de föregående lärarinna vid högre folkskolan i Karhula (Kymmene), och Elin Wiiala, f. Festén, som tidigare innehaft ordinarie tjänst vid folkskolorna härstädes, men afgått på grund af sjukdom; samtidigt öfverflyttades lärarinnan i lägre finska skolan Aino Hulda Haapio (Holopainen) till högre finska skolan för flickor.

Elevernas upp-
förande och
helsotillstånd.

Kroppsstraff har för grof olydnad och råhet med undertecknads be-
gifvande användts af tvänne lärarinnor, af den ena i ett fall, gosse, af
den andra i tre (jenväl gossar). För svårare förseelser (stöld) hafva 13
elever, 10 gossar och 3 flickor, aflägsnats från skolan på det sätt, att för-
äldrar eller målsmän uppmanats att taga bort dem. För öfrigt har an-
gående elevernas uppförande intet väsentligt varit att anmärka. Under
läsåret hafva tvänne lägre skolor varit stängda två veckor på grund af
synnerligen talrika fall af messling bland eleverna och några andra för
desinficering, efter det elever insjuknat i koppor, skarlakansfeber eller
messling 3—4 dagar.

Gåfvor och
premier.

Fru kommerserådinna A. Sinebrychoff lät till julen utdela 272 st.
klädesplagg åt skolornas fattigaste elever. Förutom de 9,700 mark, som
liksom föregående år användes till beklädnadshjelp åt medellösa elever,
och de medel, med hvilka åt dem ur anslaget för undervisningsmaterial
och skolmöbel (21,500 mark) anskaffades läroböcker, disponerades ur rän-
torna på Karl Knut Galetzkis fond under vårterminen 786 mark 77 penni

för skoplagg och till bespisning åt de mest behöfvande bland de yngre eleverna vid svenska folkskolan, Räntorna ur Karl Magnus Kullmans fond, 814 mark 97 penni, anslogos till underhåll af folkskolornas feriekolonier. Ur K. H. Renlunds stipendiifond gafs i slutet af vårterminen ett understöd af 400 mark årligen för 2 år åt en af eleverna vid högre svenska flick-folkskolan. Åt 4 andra, de bäst vitsordade bland de från högre flickskolan dimitterade eleverna, utlofvades vid läsårets slut hemgiftsbref å 500 mark ur Demidoffska hemgiftsfonden, och från skolornas öfriga belöningsfonder insattes i stadens Sparbank ett belopp af 2,900 mark, fördeladt i poster af 50 till 100 mark, som belöningar åt ett antal elever, så väl gossar som flickor, som med beröm afslutat sin folkskolekurs.

Förutom de medel ur Karl Magnus Kullmans fond, som disponerades för feriekoloniernas räkning, anslogo Stadsfullmäktige på möte den 13 Maj af Helsingfors utskänkningsaktiebolags disponibla vinstmedel 3,000 mark för samma ändamål.

Folkskoldirektionen sammansattes af professor F. Gustafsson, ord-^{Folkskoledirek-}
 förande, arkitekten T. Höijer, lektorn E. Lagerblad, sekreterare, hand-^{tionen.}
 landen A. L. Mellin, fil. doktorn P. Nordmann och professorn K. R.
 Wahlfors, valda af Stadsfullmäktige, samt lärarinnan A. Hallberg, utsedd
 af skolornas lärarepersonal. Handlanden Mellin, som jemte doktor Nord-
 mann var i tur att ur direktionen afgå, blef ånyo invald, medan i stället
 för Nordmann, som undanbedt sig återval, till ledamot af direktionen ut-
 sågs docenten Hugo Pipping.“

VIII. Brandkommissionen.

Brandkommissionens till Stadsfullmäktige afgifna berättelse öfver brandverkets i Helsingfors tillstånd och förvaltning under år 1901 är, med undantag af tabellerna, hvilka i hufvudsak återgifvas bland bilagorna, af följande innehåll:

Antalet alarm-
ringar och
verkliga elds-
vådor.

„Brandkåren har under året alarmerats 124 gånger, nemligen 90 gånger med anledning af verkliga eldsvådor eller tillbud till dylika, 12 gånger för skorstenseldar, 5 gånger för brandrök, 13 gånger af okynne och 4 gånger till följd af fel i brandtelegrafan.

Af nämnda 90 eldsvådor eller tillbud till dylika hafva 69 inträffat inom brandområdet och 21 utom detsamma, 43 uppstått i trähus, hvaraf 19 i boningshus eller affärslokaler, 21 i uthus, magasin eller lagerrum, 2 i fabriker och 1 i hus under inredning, samt 28 i stenhus, deraf 21 i boningshus eller affärslokaler, 4 i uthus, magasin eller lagerrum, 2 i fabriker och 1 i hus under inredning, 6 i skogar eller parker, 2 å fartyg, 2 i stenkolsupplag, 1 i brädgård och 8 å gårdsplaner, afskrädeshögar eller dylika ställen, 3 timat i Januari, 5 i Februari, 4 i Mars, 2 i April, 14 i Maj, 6 i Juni, 10 i Juli, 6 i Augusti, 14 i September, 11 i Oktober, 5 i November och 10 i December, 14 utbrutit på söndagar, 8 på måndagar, 13 på tisdagar, 14 på onsdagar, 14 på torsdagar, 15 på fredagar och 12 på lördagar, samt 49 infallit på dagen, räknadt från kl. 6 f. m. till kl. 6 e. m., och 41 nattetid.

Den första underrättelsen om eldens löskomst har i 40 fall anländt med telefon, i 39 fall genom brandtelegrafan och i 7 fall med muntliga budbärare samt i 4 fall meddelats af utkiksposten på södra brandstationen; i dessa sistnämnda fall har dock underrättelse om eldens utbrott någon eller några sekunder senare jemväl inlupit medelst telefon eller brandtelegrafan.

Orsaken till
eldens löskomst.

Orsaken till eldens löskomst har i 11 fall varit kullstjelpt eller exploderad lampa eller petroleumkök, i 9 fall ovarsamhet vid handterande af ljus, lampa eller tändstickor, i 7 fall bristfällig rökledning, i 5 fall vårdslös tobaksrökning, i 5 fall gnistor från eldstad, i 5 fall oaktsamhet vid handtering af eldfarliga oljor eller ämnen, i 3 fall vårdslöst inrättade provisionela ugnar, i 2 fall sjelfantändning, i 1 fall eldblandad aska pla-

cerad på olämpligt förvaringsställe, i 1 fall åskslag, i 1 fall soteld och i 1 fall gnistor från lokomotiv; i 3 fall har elden varit anlagd. I 36 fall har orsaken till eldens löskomst icke blifvit fullt utredd.

Värdet eller försäkringsbeloppet för den egendom inom brandområdet, som till större eller mindre del skadats af elden, utgjorde:

Värdet eller försäkringsbeloppet af skadad egendom.

för fast egendom	<i>Myk</i>	4,374,295: —	
„ lösegendom	„	<u>2,458,050: —</u>	6,832,345: —

Skadans storlek eller brandskadeersättningens belopp åter steg till:

för fast egendom	<i>Myk</i>	78,557: 80	
„ lösegendom	„	<u>313,537: 97</u>	392,095: 77

således 5,74 procent af egendomsvärdet.

Värdet eller försäkringsbeloppet för den å stadens mark utom brandområdet genom eldsvådor till större eller mindre del skadade egendomen uppgick till:

för fast egendom	<i>Myk</i>	169,910: —	
„ lösegendom	„	<u>398,594: —</u>	568,504: —

medan skadans storlek eller brandskadeersättningens belopp utgjorde:

för fast egendom	<i>Myk</i>	30,947: 14	
„ lösegendom	„	<u>118,395: 03</u>	149,342: 17

således 26,27 procent af egendomsvärdet.

Af det nyssnämnda framgår, att brandskadorna under året varit stora. Härtill har utan tvifvel bidragit den ovanligt heta och torra sommaren. Den största eldsvådan timade den 11 Juni i ett Helsingfors Magasins Aktiebolag tillhörigt magasin å Skatudden, hvarvid brandskadorna stego till 255,664 mark 96 penni.

För öfrigt hänvisas till denna berättelse vidfogade tabellariska sammandrag.

Utom de ofvanberörda 12 skorstenseldar, för hvilka brandkåren i sin helhet utkallats, hafva i 33 fall mindre afdelningar af kåren ryckt ut för dämpande af skorstenseldar. Äfvenledes har brandkåren i 4 fall lemnat handräckning vid läns-pumpning af öfversvämmade källarelokaler,

Dämpande af skorstenseldar m. m.

hvarvid i 3 fall ångsprutor måste anlitas. Likaså har brandkåren lemnat biträde åt stadens byggnadskontor vid upptinande af frusna afloppsror och infallsbrunnar; ånga från en af ångsprutorna har dervid användts såsom medel med utmärkt resultat.

Brandtele-
grafen.

Brandtelegrafen har fungerat väl. De 4 gånger brandkåren nödgats rycka ut på grund af fel i brandtelegrafen, hafva felen förorsakats af kontakter på ledningarna. Skötseln af brandtelegrafen och monteringen af eldsläckningsmaterielen hafva handhafs af brandverkspersonalen.

Brandmanska-
pets helsotill-
stånd.

Brandmanskapets helsotillstånd har varit godt.

Belöningar.

Såsom erkännande och uppmuntran för väl utfördt släckningsarbete har brandkåren i tvenne fall fått emottaga penningebelöningar.

Brandkårens
löseegendom.

Den staden tillhöriga löseegendom, som Brandkommissionen har i sin vård, har tillökts för ett värde af 3,787 mark 70 penni, medan inventarier afskrifvits och värden å andra nedsatts för 7,104 mark, och uppgick värdet af berörda löseegendom den 2 Januari innevarande år till 113,159 mark.

Brandkom-
missionens
sammanträden.

Brandkommissionen har under året haft 7 sammanträden.“

IX. Styrelsen för folkbiblioteket och läsesalen.

Den af styrelsen för folkbiblioteket och läsesalen till Stadsfullmäktige afgifna berättelsen för år 1901 är, med undantag af längre fram intagna tabeller, af följande innehåll:

„Vid *hufvudinrättningen*, Richardsgatan 3, har biblioteket under år 1901 varit för allmänheten tillgängligt hvarje dag, med undantag af långfredagen, julaftonen och juldagen samt tiden från den 11 juni till den 31 Augusti, då det jemlikt Styrelsens beslut af den 11 September 1900 hölls öppet tre dagar i veckan, nämligen måndagar, onsdagar och lördagar (midsommardagen, som inföll på en måndag, var biblioteket stängdt). Den dagliga utlåningstiden har varit densamma hela året om, nämligen söcknedagar kl. 5—8 e. m. samt sön- och helgdagar kl. 4—7 e. m. Inalles var biblioteket under året öppet 314 dagar.

Bibliotekens
öppenhållande.

Vid *Sörnäs filial* har biblioteket hållits öppet kl. 6—9 e. m. alla söcknedagar utom onsdagar, samt sön- och helgdagar kl. 4—7 e. m.; men under sommaren (Juni—Augusti) endast tisdagar, torsdagar och lördagar kl. 6—9 e. m. Långfredagen, julaftonen och juldagen var biblioteket stängdt. Antalet utlåningsdagar var under året 272.

Vid *Tölö filial* har biblioteket öppenhållits samma dagar som hufvudbiblioteket utom under sommaren (Juni—Augusti), då det var för allmänheten tillgängligt endast hvarje fredag. Äfven påskdagen var biblioteket stängdt. Utlåningstiden var som förut kl. 5—7 e. m. (sommartid 6—8). Antalet utlåningsdagar under året var 282.

Antalet utgifna boklån företer under år 1901 en stegring större än under något föregående år af Inrättningens verksamhet. Sålunda utgäfvos vid hufvudbiblioteket 117,225 lån, mot 102,843 år 1900; vid Sörnäs filial 17,332 lån, mot 15,025 år 1900, samt vid Tölö filial 1,505 lån mot 1,203 år 1900. Inalles uppgick lånens antal vid samtliga inrättningar under år 1901 till 136,062, mot 119,071 år 1900 och 103,704 år 1899. Medeltalet lån per utlåningsdag utgjorde vid hufvudbiblioteket 373,3, vid Sörnäs filial 63,7, vid Tölö filial 5,3, sammanlagdt 442,3. Motsvarande siffror för år 1900 äro: 339; 57; 4; 400. Af lånen betalades vid hufvudbiblioteket 74,125 (1900: 64,805) för gången, medan 39,976 (1900: 35,423) utgäfvos på halfårsabonnement och 3,124 (1900: 2,615) på månadsabonnement; vid

Lånerörelsen.

Sörnäs filial utgäfvos 13,151 (1900: 11,171) lån betalda för gången, 3,692 (1900: 3,239) på halfårsabonnement och 489 (1900: 615) på månadsabonnement; vid Tölö filial 1,366 (1900: 1,046) betalda för gången, 124 (1900: 106) på halfårs- och 15 (1900: 51) på månadsabonnement. Inalles betalades sålunda vid samtliga tre inrättningar 88,642 (1900: 77,022) lån för gången, medan 43,792 (1900: 38,768) utgäfvos på halfårs- och 3,628 (1900: 3,281) på månadsabonnement. Af de utlånade böckerna voro: vid hufvudbiblioteket 76,585 (65,33 %) svenska och 40,640 (34,67 %) finska; vid Sörnäs filial 6,039 (34,85 %) svenska och 11,293 (65,15 %) finska; vid Tölö filial 870 (57,81 %) svenska och 635 (42,19 %) finska; sammanlagdt 83,494 (61,36 %) svenska och 52,568 (38,64 %) finska. Motsvarande siffror för år 1900 äro: vid hufvudbiblioteket 65,721 (63,90 %) svenska och 37,122 (36,10 %) finska böcker; vid Sörnäs filial 5,026 (33,45 %) svenska och 9,999 (66,55 %) finska; vid Tölö filial 591 (49,13 %) svenska och 612 (50,87 %) finska; sammanlagdt 71,338 (59,91 %) svenska och 47,733 (40,09 %) finska. Detaljerade statistiska tablåer öfver utlåningen medfölja denna berättelse.

Af de från hufvudbiblioteket under året utgifna lånen äro 58 ännu icke återställda, nämligen från Februari månad 2, Mars 6, April 7, Maj 16, Juni 5, Juli 4, Augusti 7, September 6, November 2 och December 3. Af lånen från Sörnäs filial äro 4 utestående, nämligen från September 1 och December 3; från Tölö filial likaledes 4, nämligen 1 från April, 2 från Maj och 1 från September. Summa utestående lån: 66.

Förändringar i
bokförrådet.

De förändringar bokförrådet undergått under året framgå af följande tablå:

A f d e l n i n g	A n t a l v o l y m e r				
	Den 1 Jan. 1901	Afskrifna 1901	Tillkomna 1901	Ökning 1901	Den 1 Jan. 1902
Svenska	16,722	244	1,584	1,340	18,082
Finska	10,326	137	1,058	921	11,247
Summa	27,068	381	2,642	2,261	29,329

Gåfvor.

Med gåfvor har Inrättningen ihågkommits af Poststyrelsen, Industri-
styrelsen, Helseovårdsnämnden, medicinalrådet J. A. Florin, rådman Edv.

Bergh, kamrer V. Jacobson samt en person som undanbedt sig omnämmande i årsberättelsen.

Af trycket har under år 1901 utgifvits: 1:o) tvenne nya, kompletterande kataloger öfver litteratur tillgänglig å läsrummet, den ena omfattande böcker på svenska och främmande språk, den andra finska böcker: 2:o) en ny katalog öfver samtliga vid ingången af år 1901 å finska utlåningsafdelningen tillgängliga arbeten; samt 3:o) tilläggs-katalog för svenska låneafdelningen, omfattande året 1900.

Kataloger.

Inkomsten af lånerörelsen vid biblioteken har varit följande:

Inkomster.

M å n a d	Vid hufvudbiblioteket		Vid Sörnäs filial		Vid Tölö filial		Summa	
	<i>Fr.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fr.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fr.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fr.</i>	<i>ni.</i>
Januari	669	50	96	50	12	70	778	70
Februari	565	17	83	95	8	45	657	57
Mars	648	75	105	55	10	85	765	15
April	556	11	84	05	9	75	649	91
Maj	476	30	68	85	6	65	551	80
Juni	303	20	47	10	2	—	352	30
Juli	293	—	49	35	3	20	345	55
Augusti	342	—	50	55	4	60	397	15
September	602	58	62	55	4	85	669	98
Oktober	653	20	91	20	9	05	753	45
November	641	15	92	35	6	25	739	75
December	569	70	97	10	7	55	674	35
Summa	6,320	66	929	10	85	90	7,335	66

Dessa summor fördela sig på följande hufvudposter:

	Vid hufvudbiblioteket			Vid Sörnäs filial			Vid Tölö filial			Summa		
	Antal	<i>Fr.</i>	<i>ni.</i>	Antal	<i>Fr.</i>	<i>ni.</i>	Antal	<i>Fr.</i>	<i>ni.</i>	Antal	<i>Fr.</i>	<i>ni.</i>
Lån betalt för gång å 5 p.	74,125	3,706	25	13,151	657	55	1,367	68	35	88,643	4,432	15
Halfårsabonnemement å 1 mk	1,202	1,202	—	99	99	—	5	5	—	1,306	1,306	—
Månadsabonnemement å 25 p.	366	91	50	60	15	—	6	1	50	432	108	—
Transport	—	4,999	75	—	771	55	—	74	85	—	5,846	15

	Vid hufvud- biblioteket			Vid Sörnäs filial			Vid Tölö filial			Summa		
	Antal	Fmk	ni.	Antal	Fmk	ni.	Antal	Fmk	ni.	Antal	Fmk	ni.
Transport	—	4,999	75	—	771	55	—	74	85	—	5,846	15
Plikter à 50 p.	1,869	934	50	167	83	50	15	7	50	2,051	1,025	50
Sv. kataloger à 5 p.	173	8	65	8	—	40	1	—	05	182	9	10
” ” à 10 p.	212	21	20	72	7	20	—	—	—	284	28	40
” ” à 20 p.	84	16	80	—	—	—	1	—	20	85	17	—
” ” à 60 p.	129	77	40	—	—	—	—	—	—	129	77	40
Finska kataloger à 5 p.	118	5	90	38	1	90	—	—	—	156	7	80
” ” à 10 p.	9	—	90	66	6	60	—	—	—	75	7	50
” ” à 15 p.	92	13	80	—	—	—	—	—	—	92	13	80
” ” à 25 p.	134	33	50	18	4	50	—	—	—	152	38	—
Extra inkomst.	—	208	26	—	53	45	—	3	30	—	265	01
Summa	—	6,320	66	—	929	10	—	85	90	—	7,335	66

Under år 1900 utgjorde inkomsten af lånerörelsen vid hufvudbiblioteket Fmk 5,745: 60, vid Sörnäs filial 890: 55, vid Tölö filial 68: 95; summa 6,705: 10.

Läsesalarnas
öppenhållande.

Läsesalarna vid hufvudinrättningen hafva under året hållits öppna hvarje dag utom midsommaraftons-, midsommar-, julaftons- och juldagen, tidningssalen och tidskriftsrummet i nedre våningen kl. 10 f. m.—9 e. m. (sön- och helgdagar samt helgaftnar till kl. 8 e. m.), läsesalen i öfre våningen åter kl. 5—9 e. m. (sön- och helgdagar samt helgaftnar kl. 4—8; från 11 Juni till 31 Augusti kl. 6—9). I tidningssalen hafva under året 20 svenska och 24 finska tidningar i resp. 33 och 32, eller sammanlagdt 65 exemplar varit för allmänheten tillgängliga, i öfre läsesalen samt tidskriftsrummet 56 svenska och 36 finska tidskrifter och barntidningar, 2 tyska och 1 norsk tidskrift samt 3 tidskrifter med blandad svensk och finsk text i resp. 70, 59, 2, 1 och 3 eller sammanlagdt 135 exemplar. Ett friexemplar af Hufvudstadsbladet har beviljats tidningssalen af bladets redaktion. Antalet besök i läsesalarna har under år 1901 uppgått till c. 201,164, deraf på tidningssalen och tidskriftsrummet komma c. 83,600 och på öfre läsesalen 117,564 besök. Motsvarande siffror för år 1900 äro: c. 196,632 besök, c. 84,160 i tidningssalen och 112,472 i öfre läsesalen. En tablå öfver frekvensen i läsesalarna medföljer denna berättelse.

Läsesalen vid *Sörnäs filial* har under året varit tillgänglig för allmänheten alla dagar kl. 10 f. m.—9 e. m. samt sön- och helgdagar kl. 10 f. m.—8 e. m. Derstädes hafva varit framlagda tillsammans 26 tidningar, af hvilka 9 svenska i sammanlagdt 14 exemplar och 17 finska i sammanlagdt 22 exemplar. Derjemte hafva 34 tidskrifter och illustrerade tidningar varit tillgängliga i biblioteket, af dem 15 svenska och 19 finska i resp. 19 och 26 exemplar. Redaktionen för Hufvudstadsbladet har gratis tillsändt läsesalen 1 exemplar af sin tidning.

Festsalen med dertill hörande sidorum har under årets lopp begagnats så långt tid och utrymme tillåtit. Följande föreningar och korporationer hafva åtnjutit förmånen af gratis lokal för sina sammanträden och öfningar: Barnens söndagsskola, Kristliga föreningen af unga qvinnor. Barnens nykterhetsförbund „Toivon Liitto“, nykterhetsföreningarna Liitto och Walo, nykterhetsföreningen Koittos afdelningar Oksa, Sulku och Uusi-Yritys; Kvinnosaksförbundet Unionens syförening för Sörnäs; Broholmens idrotts- och gymnastikföreningarna Kaleva (tillika nykterhetsförening) och Kullervo. De af Hemscolekomitén anordnade elementarkurserna, vid hvilka undervisning meddelats åt arbetare i räkning, modersmålet, ämnes-, rätt- och skönskrifning, hafva äfven under det förflutna året fortgått i Folkets hem. Afgiftsfria populära föredrag hafva föranstaltats af: Folkhögskolesällskapet under såväl vår- som höstterminen, Kvinnosaksförbundet Unionen under vår- och Arbetets Vänner i Sörnäs under höstterminen. Alla söcknedagar har salen afgiftsfritt varit stäld till Sörnäs folkbarträdgårds förfogande ända till kl. 2 e. m. På söndagsqvallarna hafva samqväm och festligheter med eller utan inträdesafgift varit anordnade af någon bland de ofvan uppräknade föreningarna samt dertill af Evangelisk-lutherska ungdomsföreningen, Hermanstads ungdomsförening och Sörnäs folkbarträdgård.

Dessutom hafva under årets lopp i stora salen hållits andaktsstunder och särskilda allmänna möten. Nämnas bör tillika att uti Folkets hem under hösten lokal upplåtits för verkställande af kostnadsfri vaccination.

Vid *filialerna i Tölö* och *Sjömansgatan 14* hafva *läselokalerna* under Januari—Maj samt September—December varit för allmänheten tillgängliga alla dagar utom långfredagen, påskdagen, julaftons- och juldagen, tidningsrummen från kl. 10 f. m. till 9 e. m., tidskrifts- och barntidningsrummen kl. 5—7 e. m. Under Juni—Augusti ha endast tidningsrummen dagligen hållits öppna, tidskriftsrummet deremot vid Tölö filial hvarje fredag kl. 6—8 e. m. samt vid filialen Sjömansgatan 14 onsdagar och

lördagar kl. 5—7 e. m. Vid Tölö filial hafva i tidningsrummen 3 svenska och 3 finska tidningar i sammanlagdt 16 exemplar (8 sv., 8 f.) varit framlagda; i tidskriftsrummet åter 10 svenska och 11 finska barntidningar och tidskrifter i sammanlagdt 24 exemplar (12 sv., 12 f.). Vid filialen Sjömansgatan 14 äro motsvarande siffror: 7 svenska och 7 finska tidningar, i 24 exemplar (12 sv., 12 f.); 10 svenska och 11 finska barntidningar och tidskrifter, i 24 exemplar (12 sv., 12 f.).

Inrättningens styrelse.

Inrättningens Styrelse har under året utgjorts af herrar doktor Richard Sievers (ordförande), professor Fredr. Elfving och pastor K. T. Broberg (ordinarie ledamöter) samt herrar kamrer N. B. Grotenfelt, hofrådet W. Westzynthius och docenten doktor Julio Reuter (suppleanter).

Personalen.

Jemlikt § 3 i de för Biblioteket gällande Stadgar anslogs bibliotekarietjensten den 28 Februari 1901 ledig att hos Styrelsen ansökas. Af de tvenne sökande, som anmälde sig, nämligen landtdagsmannen, possessionaten Hugo Landgrén och d. v. innehafvaren af bibliotekariebefattningen, lektor Hugo Bergroth, utsågo Stadsfullmäktige vid sammanträde den 30 April till bibliotekarie för tre år framåt, räknadt från den 1 Juni 1901, lektorn Bergroth.

Med afseende å Inrättningens personal hafva under året följande förändringar inträffat. En extra amanuensbefattning, som innehades af fröken Hilma Brandt, ombildades på grund af Stadsfullmäktiges beslut af den 21 December 1900 vid ingången af år 1901 till ordinarie. Den 15 April afgick vaktmästarebiträdet K. F. Broberg från sin befattning, som derpå sköttes af vaktmästaren O. F. Weckström till den 1 Juni, då Styrelsen till vaktmästarebiträde utsåg vaktmästaren G. W. Siljander. Den 1 Oktober afgick vaktmästaren Weckström, hvars plats af Styrelsen besattes med vaktmästarebiträdet Siljander, medan dennes dittillsvarande befattning anförtroddes åt herr E. Finér. Vid filialen Sjömansgatan 14 afgick föreståndaren, stud. Eino Malmberg (Mela), i medlet af December, hvarå Styrelsen till hans efterträdare utsåg studeranden J. Raski.“

X. Direktionen för Sedmigradskys småbarnsskola och Marias asyl.

Den af direktionen till Stadsfullmäktige afgifna berättelsen för år 1901 är af följande lydelse;

„Arbetet i skolorna började den 15 Januari, upphörde för sommarledigheten den 8 Juni, vidtog åter den 2 September och fortgick ända till den 18—20 December.

Sedmigradskys småbarnsskola,

i N:o 24 vid Mariegatan, räknade under vårterminen 96 elever, 48 gossar och lika många flickor, fördelade på tre klasser. Högsta klassen, motsvarande lägre folkskola, hade 36 elever (16 gossar och 20 flickor), mellanklassen 30 barn (18 gossar och 12 flickor) och lägsta klassen likaledes 30 barn (14 gossar och 16 flickor). Till sin ålder voro barnen i folkskolafdelningen 8—9 år, i högre barntädgårdssafdelningen 7—8 år och i den lägre 6—7 år. På högsta afdelningen undervisades 26 timmar och på de begge lägre afdelningarna 18 timmar i veckan. Under vårterminen erlades skolafgift, 1 mark i månaden, för 36 elever; de öfriga voro för medellöshet från sådan afgift befriade. Skolförsummelserna utgjorde å högsta afdelningen ungefär 3 % och å de två andra afdelningarna 6 % af undervisningstimmarna.

Vid vårterminens slut afgingo från högsta afdelningen 14 gossar och 14 flickor. Af gossarna intogos om hösten 13 i högre folkskola och 1 i fröken Laurells förberedande skola. Af flickorna gingo 11 till folkskola, 2 till fruntimmersskola och 1 till fröknarna Eichinger & Langhoffs skola. — För höstterminen intogos i barntädgården 30 nya elever (15 gossar och 15 flickor). Från barntädgårdens lägre afdelning uppflyttades till den högre 14 gossar och 15 flickor och från den högre till folkskolafdelningen 17 gossar och 11 flickor. Å samtliga afdelningar funnos då, likasom under våren, 96 elever, af hvilka 49 voro gossar och 47 flickor. Skolafgift erlades för 40 barn, hälften gossar och hälften flickor. Skolförsummelserna utgjorde 1 1/2 % å högsta och 3 % å hvardera lägre afdelningen.

Skolans föreståndarinna fru Emmy Skogman var under vårterminen tjänstledig. Föreståndarinnebefattningen sköttes då af hennes dotter, biträdande lärarinnan fröken Elin Skogman. Biträdande lärarinna vid skolan var ock fru A. Hofström och vikarie för fröken Skogman under våren fröken Cecilia Illberg. — Under höstterminen, då fröken Skogman af helsoskäl och för studier vistades utrikes, sköttes hennes lärarinnetjänst vid skolan af fröken Ingrid Holmström.

Skolan slutade sitt arbete för året den 18 December med sedvanlig luciefest, dervid fru kommerserådinna A. Sinebrychoff, sin mångåriga vackra vana trogen, lät utdela åt de medellösa barnen kläder och skoplugg och åt alla öfriga en bok.

Sedmigradskys småbarnsskolas filial,

en barnträdgård i Berghäll, hade under våren 40 elever (21 gossar och 19 flickor) och under hösten jemväl 40 elever (20 gossar och 20 flickor). Under vårterminen betalades för 31 och under höstterminen för 34 barn skolafgift. Undervisningstimmarnas antal var 18 i veckan; försummelserna vidpass 3 % af undervisningstiden. — Vid vårterminens slut gingo 24 elever, som fyllt 7 år, till folkskola. Skolan höll sin luciefest den 19 December. — Föreståndarinna och lärarinna vid anstalten var fröken Nanny Lagerblad.

Marias asyl,

barnträdgård i N:o 5 vid Annegatan, hade vårterminen 71 elever (40 gossar och 31 flickor) och under höstterminen 77 (37 gossar och 40 flickor). Barnens ålder var mellan 4 och 7 år. Skolafgift erlades vårterminen för 32 och höstterminen för 39 barn. Undervisningstiden 18 timmar i veckan. Försummelser 10 % under vår- och 5 % under höstterminen. Skolan hade sin luciefest den 20 December, och dervid utdelades åt de fattigaste barnen skoplugg till julgåfvor. — Undervisning i denna skola meddelade fröken Maria Hertz, föreståndarinna, och fröken Hilja Lagerman, biträdande lärarinna.

Såsom förut erhöles i alla skolor hvar undervisningsdag de fattigaste barnen ett mål mat. I Sedmigradskys småbarnsskola bespisades sålunda 37 och i enhvar af de två andra inrättningarna 25 barn dagligen.“

XI. Förlikningsnämnden.

Af denna nämnd har för år 1901 icke afgifvits någon berättelse, men har fattigsakföraren lemnat en tablå öfver sin under året hafda verksamhet, och äro alla deri ingående uppgifter intagna i tabellbilagan N:o 123.

XII. Nämnden för arbetareangelägenheter.

Nämndens för arbetareangelägenheter berättelse öfver dess verksamhet under år 1901 är af följande innehåll:

„Jemlikt föreskriften uti § 13 af den för Nämnden gällande instruktion får Nämnden härmedels afgifva följande redogörelse öfver dess verksamhet under sistlidet år.

Nämndens
sammansätt-
ning.

Nämnden för Arbetareangelägenheter bestod under år 1901 af professor F. Gustafsson (ordf.), filosofiemagistern Ernst Nordström (viceordf.), ingenjören Edvin Bergroth, bandirektörsassistenten A. Granfelt, arkitekten Th. Höijer, fabrikanten K. V. Bergman och kommunalrådet C. E. Degerholm. Suppleanter voro lektorn Jonatan Reuter, körsnären Anton Lundqvist, fabrikanten G. V. Sohlberg, handlanden N. Kochtomow, murarmästaren A. Ärt, lektorn Hugo Bergroth och fabrikanten V. von Wright.

De af Nämnden under ifrågavarande arbetsår handlagda ärenden voro i korthet följande:

Tillskottsanslag
åt komitén för
hemskole-
kurser.

En af komitén för de s. k. hemskolekurserna gjord anhållan att utöfver det komitén tidigare beviljade understöd, erhålla ett tillskottsanslag af 500 mark för upphyrande af nya lokaler, förordades af Nämnden uti skrifvelse till Stadsfullmäktige för den 19 Februari; och blef berörda framställning den 12 påföljande Mars af Fullmäktige godkänd.

Utskänknings-
mediens an-
vändning.

Enär till Nämndens åligganden bland annat hör att följa med arbetet i vederbörande med anslag ur utskänkningsmedlen understödda föreningar och inrättningar, har Nämnden ej mindre under redogörelseåret granskat och till Stadsfullmäktige insänt särskilda från sådana korporationer inkomna berättelser öfver deras verksamhet under nästföregående arbetsår, än äfven anmodat samtliga föreningar, hvilka under år 1901 erhållit anslag ur ifrågakomna vinstmedel, att omedelbart till Nämnden aflemna program för deras verksamhet under påföljande arbetsår. Det närmare öfvervakandet af förberörda verksamhet har Nämnden såsom tillförene fördelat på dess ledamöter och suppleanter.

Arbetare-
bostadsfrågan.

Vid Nämndens sammanträde den 10 September föreslog ordföranden professor Gustafsson att Nämnden skulle till Stadsfullmäktige ingå med en framställning i arbetarebostadsfrågan af det innehåll, som i hufvudsak

angifves uti följande till protokollet senare skriftligen affattade andra-gande:

„Frågan om anskaffandet af goda och billiga bostäder för den arbetande befolkningen har småningom allt mera antagit karaktären af ett allmänt, kommunalt spörsmål. Det sätt, hvar på en del arbetare eller rättare deras ledare öfverhufvud bedrifvit sin sak, har visserligen icke bidragit till att öka sympatierna för arbetarnes sträfvanden; men ju mindre tillfredsställelse samhället har af dessa sina så att säga minst uppfostrade barn, desto större anledning finnes det för samhället att taga sig an det berättigade i deras önskningsmål. Om större delen af arbetarne visar sig oförmögen att med egna medel och med egna insigter förbättra sitt läge och om icke heller i öfrigt den privata företagsamheten i detta afseende räcker till, blir det en bjudande nödvändighet för kommunen eller i värsta nödfall staten att inskrida. Äfven på håll, der statssocialism och municipalsocialism icke erkännas, har dock i senare tider vissa arbetarefrågors lösning framstått som möjlig endast och allenast genom ingripande från samhällets sida.

På de bättre lottade arbetarnes håll har redan mycket åtgjorts till afhjelpande af bostadsbristen i Helsingfors, såvidt det rör dessa arbetares egna kretsar, och enskilda föreningar eller bolag hafva grundat mer eller mindre affärsmessiga byggnadsföretag, som kommit arbetarne till godo. Emellertid återstår ännu mycket att göra i detta afseende. Det kan icke nekas att fortfarande en mycket stor del af stadens arbetare lider af brist på goda bostäder och är tvungen att erlægga, i jmförelse med det presterade, till och med högre hyror än de bättre ställda samhällsklasserna. Detta förhållande försvårar för arbetarne en dräglig existens och förorsakar betänkliga olägenheter. Trångboddheten och hemlösheten alstra sjukdom och moraliska vådor icke blott för de närmast träffade, utan äfven för samhället, något som icke kan undgå den framsyntes uppmärksamhet.

Inom eget land och isynnerhet utom detsamma har redan arbetarebostadsfrågan varit föremål för allmänna åtgärder. På grund af en ständerpetition beviljas numera enligt kungörelsen af den 24 Maj 1898 ur finska statsverkets utlåningsfond för uppförandet af sunda och eljes lämpliga arbetarebostäder lån åt stadskommuner och bolag på längre återbetalningstid än 20 år och emot $3\frac{1}{2}$ % ränta. I större skala hafva särskildt i England kommunerna låtit uppföra arbetarebostäder af olika slag och för olika klasser, så i Glasgow och London, likaså i Tyskland, bland

annat i Frankfurt am Main och i Leipzig. Stockholms stad har förlidet år gjort en början med uppförande af fyra asyler för husvilla arbetare, och Göteborgs kommun har allt sedan 1847 haft frågan omhand, till dess der småningom stiftelser och föreningar öfvertagit denna angelägenhet.

I Helsingfors skall det, åtminstone till en början, bli svårt för kommunen att, äfven efter det den redan anordnade statistiska undersökningen i frågan hunnit bli allmännare beaktad, helt och hållet göra arbetarebostadssaken till sin — något som dessutom kunde verka förlamande på det enskilda initiativet. Men studier och praktiska försök i denna riktning måste det anses vara i sin ordning att omedelbart vidtaga genom kommunens försorg. Skulle kommunen lyckas under förutsättning af statslån åstadkomma ett enda, äfven mindre, men dock fullt rentabelt arbetarebostadsföretag, hvilket till sin inrättning och ledning kunde tjena till förebild för andra dylika, vore redan dermed utan tvifvel mycket vunnet. Ledningen af ett dylikt företag i stadens hand skulle väl ställa sig kostsammare än ett enskildt; men den vunna erfarenheten skall utan tvifvel uppväga denna utgift, och dylika företags rentabilitet kan beräknas efter de med hänsyn till företagets art nedbragta kostnaderna för byggnadsmaterial och sjelfva arbetet.

Främst och äfven oberoende af de tvifvelsmål, som ännu kunna hysas om kommunens sanna fördel af dylika företag, borde kommunen i alla fall låta med det snaraste egna frågan ett praktiskt studium. Det skulle närmast vara af vigt att i eget land och till en del i utlandet undersöka bristerna och de olika önskningsmålen i afseende å lämpliga arbetarebostäder samt granska och jemföra de olika bostadstyper, som hittills kommit till stånd; vidare studera kombinationer med bostäder för enkefolk och barn och för ogifta samt med gemensam spisning och gemensam samlingslokal; äfvensom åtgärder för vidmakthållande af snygghet och god ordning i möjligen lämpliga stora komplexer. Härtill ansluter sig frågan om det lämpligaste sättet för hyrornas indrifning och för uppsägning jemte afhysning. Sakens finansiella sida påkallar gifvetvis en alldeles särskild uppmärksamhet, speciellt med hänsyn till företagets rentabilitet och till förhållandet emellan kommuner och bolag samt till eventuelt delegareskap i företagen med uteslutande af affärsspekulation. Dessutom måste frågan om lämplig plats i Helsingfors och lämplig kommunikation med staden ifall platsen förlägges utom densamma, upptagas till granskning. Slutligen borde, om studier i frågan från alla särskilda synpunkter låte sig förenas på en hand, äfven den rent tekniska sidan vid dylika byggnaders uppförande samtidigt beaktas.

Det vore således till en början erforderligt att omedelbart utverka och utgifva ett understöd för studiet af arbetarebostadsfrågan med särskild hänsyn till förhållandena i Helsingfors, åt lämplig person, som skulle utses af Herrar Stadsfullmäktige, såvida icke åt Nämnden för Arbetareangelägenheter eller någon annan af stadens nämnder eller styrelser kunde ombetros såväl valet af person som meddelandet af närmare anvisningar för studiet af frågan och för afgifvande af redogörelse i densamma med hänsyn till ofvan upptagna och möjligen andra synpunkter“.

Under behandlingen af denna fråga yppades väl inom Nämnden olika åsigtter derom huruvida uppförande af arbetarebostäder borde ske genom kommunens försorg eller helt och hållet öfverlemnas till den privata spekulationen, i hvilket fall staden borde på lämpligt sätt understöda de enskilda personer eller bolag, som hade till uppgift att anskaffa ändamålsenliga arbetarebostäder. Dock ansåg Nämnden att ett allsidigt och öfvertänt studium af arbetarefrågan med beaktande af ofvan antydda synpunkter vore af stor betydelse för Helsingfors stad och de privata arbetarebostadsföretagen inom densamma. På grund häraf föreslog Nämnden uti skrifvelse till Stadsfullmäktige för den 12 November att Fullmäktige ville för studium af arbetarebostadsfrågan, med särskild hänsyn till förhållandena inom Helsingfors kommun, bevilja ett understöd till belopp af förslagsvis 3,000 mark att af Nämnden tilldelas lämplig person, som egde att närmast till Nämnden afgifva noggrann redogörelse och förslag rörande ändamålsenliga åtgärder till afhjelpande af bristen på arbetarebostäder. Denna framställning berodde ännu vid redogörelseårets utgång på Stadsfullmäktiges afgörande.

På framställning af ordföranden har Nämnden den 12 November beslutit att årligen använda dess disponibla expensemedel till inköp af facklitteratur uti arbetarefrågor; och öfverlemnades vården af detta bibliotek till Nämndens sekreterare.

Nämndens
bibliotek.

Derjemte har Nämnden sistsagda dag fattat beslut derom att framdeles då ärenden af större intresse förekomma till behandling, inkalla jemväl Nämndens suppleanter till dess sammanträden.

Nämndens
suppleanter.

Bland frågor, som under förevarande arbetsår varit föremål för behandling inom Nämnden, må slutligen nämnas ett inom Nämnden väckt förslag om inrättande af en under kommunens inseende ställd arbetsförmedlingsbyrå; men var denna fråga ännu vid årets utgång på åtgärd beroende.“

Kommunal
arbetsförmed-
lingsbyrå.

XIII. Direktionen för Förberedande yrkesskolor för gossar.

Till Stadsfullmäktige har Direktionen för Förberedande yrkesskolor för gossar afgifvit följande berättelse för läseåret 1900—1901:

„Undervisningen i Förberedande Yrkesskolan för gossar har under läseåret 1900—01 handhafts af följande lärare: magistern M. Ahola i bokföreläsning på svenska och finska, artisten A. Federley i frihandsteckning på svenska och finska, ingenjör A. Olsoni i naturlära samt teknologi och materiallära på finska, folkskolelärarinnan F. Rosqvist i svenska, folkskolelärarinnan H. Petterson i finska, vice häradshöfding V. Petterson i föreläsning om uppfinnare, uppfinningar och yrkesföreläsningar på svenska och finska, arkitekten G. A. Sundelin i räkning på finska, arkitekten E. A. Törnwall i geometri och yrkesritning för träbearbetning på svenska och finska samt undertecknad, skolans föreståndare, i räkning, naturlära samt teknologi och materiallära på svenska äfvensom i projektionslära och yrkesritning för metallbearbetning på svenska och finska. I verkstaden hafva arbetsöfningarna handledts af verkmästaren F. F. Jokela i träbearbetning samt verkmästaren J. E. Sandborg i metallbearbetning, hvarjämte som underverkmästare varit anställd verkmästaren K. M. Bärlund.

I de olika ämnena hafva följande kurser blifvit genomgångna:

Föreläsningar om uppfinnare, uppfinningar och yrkesföreläsningar.

Klass I (2 timmar i veckan). Märkliga män och uppfinnare, större uppfinningar samt yrkesföreläsningar såsom arbetare-lagen, näringslagen m. m. hafva behandlats i föreläsningssform.

Modersmålet.

Klass I (4 t. i v.). Öfningar i rätt- och skönskrifning, författande af enklare uppsatser, läsning af fosterländsk litteratur.

Klass II (2 t. i v.). Uppsättande af ansökningar, betyg, intyg, annonser och arbetsbeskrifningar, öfningar i rundskrift och textning.

Räkning.

Kl. I (4 t. i v.). Repetition af folkskolekursen, talsupphöjande i dignitet och rotutdragning, förklaring af algebraiska tal och formler.

Klass II (4 t. i v.). Procent-, bolags- och bytesräkning, addition, subtraktion, multiplikation och division med algebraiska tal, enkla ekvationer och problem af första graden med en obekant, uträkning af sjelfkostnader och försäljningspriser för handtverksalster.

Geometri.

Klass I (4 t. i v.). De viktigaste satserna ur geometrin, yt- och volymeräkningar.

Klass II (2 t. i v.). Tillämpning af de geometriska beräkningarna på yrken, såsom kalkylering af materialåtgång vid förfärdigandet af handtverksalster.

Naturlära.

Klass I (2 t. i v.). Elementära begrepp ur kemin, kropparnas allmänna egenskaper, läran om ljudet, ljuset, värmen och elektriciteten.

Klass II (4 t. i v.). Det viktigaste ur mekaniken med förklaring af det elementäraste ur hållfasthetsläran, ångmaskiner, andra motorer och maskiner.

Teknologi och materiallära.

Klass I (2 t. i v.). Olika materialiers fyndorter, framställning och egenskaper samt de vid dessa materialiers behandling använda verktyg och förfaringssätt.

Klass II (2 t. i v.). Fortsättning af föregående.

Bokföring.

Klass II (4 t. i v.). Bokföring af en handtverkareaffär under 8 månader, förklaring af olika slags försäkring, spar- och sjukkassor, uppsättande af affärsbref.

Frihandsteckning.

Klass I (6 t. i v.). Teckning af geometriska ornament och stiliseringar af blad och blommor med färgläggning.

Klass II (4 t. i v.). Fortsättning af föregående, teckning efter gipsmodeller med anläggning af skuggor, perspektivteckning.

Projektionslära.

Klass I (6 t. i v.). Geometrisk ritning, projektion af kroppar, skärning med plan och ytafveckling, kroppsgenomträngningar, skuggor.

Yrkesritning.

Klass II (8 t. i v.). Fackritning efter modeller, skisser och planscher.

Verkstadsarbete.

Klass I (12 t. i v.). Träbearbetning, bestående i utförande af såg-, tälj-, fil-, borr-, stäm-, hyffings-, svarf- och snidöfningar. Metallbearbetning bestående i öfningar med fil, hammare och mejsel, såsom utförande efter mått af ett fyr- och ett åttasidigt prisma, en kub, en pyramid, en muttervinkel, vanliga kil- och laxstjertformiga spår, runda tappar och olika inpassningar, smidning af en mejsel, svarfning af en bult, vridning af jern, nitning, lödning och olika slags bleckarbeten.

Klass II (12 t. i v. och dessutom 24 t. i v. under sommaren):

1:o Träbearbetningsafdelningen. Fog-, gir-, spont-, not-, spik-, pinn-, fals-, kors-, laxstjert-, grad-, rundtapp-, slitstapp, slits- och sinkförbindningar. Tillämpningar bestående i tillverkande af dörr- och fönsterkarmar och -bågar, möbler, svarfarbeten, modeller m. m.

2) Metallbearbetningsafdelningen. Svårare inpassningar, smidning af olika slags spetsar, mejslar, borrar och muttrar, böjning af rund- och plattjern, svarfning af olika slags bultar, af en kon, ett klot och ett plan. Tillämpningar, bestående i tillverkande af olika verktyg, såsom anslagsvinkel, körnare, upprymmare, krum- och fotvinkel, ritspigg, bågcirkel, ritskubb m. m.

Vid höstterminens början inskrefvo sig 46 elever, deraf 22 svenska och 24 finska talande. Af dessa voro 16 på svenska och 18 på finska första klassen samt 6 på hvardera andra klassen. Vid slutet af vårterminen qvarstodo 40 elever. Af de återstående 6 hafva 3 skildt sig, samt 3 blifvit skilda från skolan på grund af dåligt uppförande.

Elevernas ålder, födelseort och föregående skola framgå ur följande tabeller.

<i>Elevernas ålder.</i>		<i>Födelseort.</i>	
12 år	1	Helsingfors	34
13 "	20	Nyland utom H:fors	9
14 "	13	Öfriga Finland	3
15 "	6	Summa	46
16 "	6		
Summa	46	<i>Föregående skola.</i>	
		Högre folkskola	44
Medelålder	13,9	Lyceum	2
		Summa	46

Afgångsbetyg från svenska afdelningen erhöles den 31 Maj följande elever:

Från träbearbetningsafdelningen: Johan Fredrik Juslin.

Från metallbearbetningsafdelningen: Teodor Gunnar Holmström, Johan Felix Karlsson, Otto Arvo Laakso, Väinö Valdemar Sjöstedt och Alvar Bertil Vikström.

Afgångsbetyg från finska afdelningen erhöles åter följande elever:

Från träbearbetningsafdelningen: Väinö Valdemar Häggman.

Från metallbearbetningsafdelningen: Johannes Kinnari, Edward Joakim Palonen, Johan Adolf Munter och Väinö Hjalmar Salonen.

Eleven Lauri Johannes Jokinen erhöles rätt till utfående af afgångsbetyg efter undergånget godkändt förhör i räkning.

Till svenska andra klassen uppflyttades 12 elever, deraf 2 vilkorligen, till finska andra klassen 7 elever, deraf 1 vilkorligen.

Följande till andra klassen uppflyttade elever tilldelades ett understöd af 45 mark att utgifvas med 5 mark i månaden nästa läseår: Uno Edvard Grönmark, Emil Henriksson, Karl Evert Sarlund, Oskari Mauri Karlberg, Antti Koistinen och Frans Einar Leinonen.“

Undervisning har under året meddelats i

L ä r o ä m n e n	M å n d a g				T i s d a g			
	I		II		I		II	
	Sven- ska	Fin- ska	Sv.	F.	Sv.	F.	Sv.	F.
Yrkesförfattningar m. m.	8-9	—	—	—	—	9-10	—	—
Modersmålet	5-6	4-5	—	—	3-4	10-11	4-5	9-10
Räkning	—	—	9-10	3-4	—	3-4	—	4-5
Geometri	4-5	9-10	—	—	4-5	—	5-6	—
Naturlära	—	8-9	12-1	5-6	2-3	—	3-4	—
Teknologi och materiallära	—	—	8-9	—	—	—	—	8-9
Bokföring	—	—	—	4-5	—	—	—	—
Frihandsteckning	9-11	—	—	—	—	11-1	—	—
Projektionslära	—	2-4	—	—	8-10	—	—	—
Yrkesritning	—	—	10-12	10-12	—	—	10-12	10-12
Verkstadsarbete	2-4	10-12	4-6	8-10	10-12	4-6	8-10	2-4

lighet med nedanstående läseordning.

O n s d a g				T o r s d a g				F r e d a g				L ö r d a g			
I		II		I		II		I		II		I		II	
Sv.	F.	Sv.	F.	Sv.	F.	Sv.	F.	Sv.	F.	Sv.	F.	Sv.	F.	Sv.	F.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	9—10	—	—	9—10	—	—	—
—5	—	—	—	—	9—10	—	—	4—5	—	—	3—4	—	9—10	3—4	—
—11	4—6	8—9	3—4	8—10	4—5	2—3	—	—	—	9—10	4—5	8—9	—	—	—
—	—	—	2—3	—	5—6	—	4—5	9—10	3—4	8—9	—	12—1	4—5	—	—
—	—	—	—	10—11	—	3—4	8—9	—	—	—	5—6	—	5—6	2—3	9—10
—12	8—9	9—10	—	—	—	—	—	8—9	8—9	—	—	—	—	—	8—9
—	—	4—5	9—10	—	—	4—5	9—10	—	—	4—5	—	—	—	4—5	5—6
—4	—	10—12	10—12	—	2—4	10—12	10—12	—	10—12	—	—	10—12	—	—	—
—	2—4	—	—	11—1	—	—	—	2—4	—	—	—	—	12—2	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10—12	10—12	—	—	10—12	10—12
—10	10—12	2—4	4—6	4—6	10—12	8—10	2—4	10—12	4—6	2—4	8—10	4—6	10—12	8—10	2—4

XIV. Uppfostringsnämnden.

Den af Uppfostringsnämnden till Stadsfullmäktige inlemnade berättelsen för Nämndens verksamhet under år 1901 är af följande innehåll:

„Under år 1901 har Uppfostringsnämndens verksamhet fortgått enligt samma plan som föregående år. Vid de med uppfostringsanstalterna i Sibbo och Nummis förenade skolorna har undervisningen meddelats så vidt möjligt i enlighet med den för stadens folkskolor fastställda planen. Äfven för sina öfriga alumners skolgång har Nämnden sökt sörja på bästa möjliga sätt.

Det nödtvungna placerandet af flere gossar vid anstalten i Nummis, än denna är afsedd för — under en del af året ända till 35 — har förorsakat allvarsamma svårigheter såväl för föreståndaren som för Nämnden. Då anstalten är afsedd för 25 gossar och skolan har rum endast för detta antal, skulle åtskilliga elever icke kunnat beredas tillfälle till undervisning, derest Nämnden ej under en del af vårterminen fått de yngsta gossarna mottagna i byns ambulatoriska småbarnsskola. Vid utackorderingen af det stora antalet gossar måste äfven vederligen mindre goda utackorderingsställen tagas i anspråk, men kommo det oaktadt många att bo på mera än 5 kilometers afstånd från skolan, hvadan föreståndarens öfvervakning af eleverna i hemmen icke kunde blifva tillräckligt effektiv. Detta gaf anledning till flere rymningsförsök, något som kännbart försvårade Uppfostringsnämndens arbete, bland annat derigenom att förvrängda framställningar om förhållandena vid asylerna genom rymmarena sattes i omlopp. Vid höstterminens ingång lyckades det emellertid Nämnden att nedbringa elevantalet vid anstalten i Nummis till det normala. Genom särskild öfverenskommelse med folkskolläraren J. E. Mietinen i Sammatti blefvo nemligen 5 af de pålitligaste gossarna mottagna i folkskolan derstädes; tvenne andra förflyttades till Perttula uppfostringsanstalt för andesvaga, medan ytterligare 3 gossar tillätos återvända till staden, der de, stående under Nämndens speciella uppsigt, besökt folkskola. Sedan början af innevarande år har den af Fattigvårdsstyrelsen hittills omhänderhafda asylen i Lojo stälts till Uppfostringsnämndens förfogande, och då denna blifvit bestämd uteslutande till emottagande af finska talande gossar, är för en god tid framåt väl sörjdt för nämnda slag af vanvårdade och försummade barn.

Vid uppfostringsanstalten i Sibbo ha svårigheter af ofvan antydd art för i år kunnat undvikas, emedan det lyckats Nämnden att hos småskolläraren J. Forsberg i Veckoski inackordera de 4 minsta gossarna; men då dessa gossar nästa år nå den för intagning i högre folkskola stadgade åldern och då antalet af omhändertagna barn ständigt ökas, måste Nämnden redan i den närmaste framtiden vara betänkt på att vidtaga särskilda åtgärder för de svenska talande gossarnas uppfostran.

De flickor, hvilka ansetts böra erhålla en inkom för dem afpassad uppfostran, hafva äfven under det förgångna året blifvit emottagna i fröknarna B. Hernbergs och D. von Schantz' privata uppfostringshem i Wichtis, hvaremot öfriga af Nämndens qvinliga alumner utackorderats hos enskilda personer på landet, der de, som varit i skolåldern, satts i tillfälle att besöka högre folkskola. Då det emellertid icke finnes utsigt att det nämnda privata uppfostringshemmet skall kunna bereda plats för något större tillskott af elever, måste Nämnden äfven beträffande flickorna uttänka särskilda mått och steg för deras omhändertagande.

Vid årets utgång åtnjöto 78 barn Nämndens omvårdnad. Af dessa voro 60 gossar och 18 flickor. Af gossarna tillhörde 22 uppfostringsanstalten i Sibbo, hvarjemte 4 andra svenska talande voro inackorderade hos J. Forsberg i Veckoski. Vid asylen i Nummis underhöllos 26 gossar; öfriga finska talande gossar voro utackorderade i Sammatti (5) och Nurmijärvi (1), hvarjemte 2 bodde hos sina mödrar i Helsingfors under Uppfostringsnämndens uppsigt. Af flickorna voro 9 intagna i fröknarna B. Hernbergs och D. von Schantz' uppfostringshem i Wichtis, 1 utackorderad i enskild familj i samma socken, 4 hos madam Broberg i Sibbo, 2 i Bengtsby i Borgå skärgård, 1 i Nurmijärvi och 1 i Helsingfors. 5 andra tidigare omhändertagna barn hade upphört att åtnjuta Nämndens omvårdnad, emedan deras uppfostran på annat sätt blifvit säkerställd.

Äfven under det tilländagångna året har Nämndens erfarenhet ökats beträffande svårigheten att få under sin omvårdnad barn, hvilkas föräldrar icke velat lemna dem ifrån sig, trots att barnen redan kommit ganska långt på afvägar. I tvenne dylika fall, der föräldrarnas oförmåga att uppfostra sina barn inför domstol kunnat styrkas, har på yrkan af Förmyndarenämnden uppfostringsrätten öfver barnen blifvit föräldrarna frändömd, hvarigenom antalet barn, för hvilka Uppfostringsnämndens sekreterare förordnats till förmyndare ökats med 8, så att antalet dylika barn vid årets utgång utgjorde 10.

Den 8 Oktober 1900 ingick Uppfostringsnämnden till Stadsfullmäk-

tige med en skrifvelse, hvori föreslogs, det dessa ville hos Kejsrerliga Senaten anhålla om att föreståndarne vid stadens uppfostringsanstalter måtte tillförsäkras enahanda förmåner i afseende å tjensteårsberäkning och pension äfvensom delaktighet i folkskollärarnes i Finland enke- och pupillkassa, som folkskollärare på landet äro i åtnjutande af. Med anledning deraf tillsatte Stadsfullmäktige ett utskott, åt hvilket äfven uppdrogs att taga under öfvervägande lämpligheten af Lojo asyls ställande under samma öfverförvaltning som stadens öfriga uppfostringsanstalter. Nämnda utskott föreslog, att asylen i Lojo måtte omorganiseras till likhet med uppfostringsanstalterna i Sibbo och Nummis samt ställas under Uppfostringsnämndens förvaltning, äfvensom att anhållan skulle göras hos Öfverstyrelsen för skolväsendet om fastställelse af ett tillägg till Helsingfors stads folkskolereglemente, genom hvilket tillägg bland annat bestämdes, att folkskoledirektionen för ledningen af dessa skolors angelägenheter komme att utgöras af Uppfostringsnämnden, hvilken i sådant afseende sammansattes af sex utaf Stadsfullmäktige valda ledamöter, samt att undervisningen i de utom staden förlagda uppfostringsanstalternas skolor komme att underlyda stadens folkskoleinspektion. Förslaget blef af Stadsfullmäktige till alla delar godkänt å dess sammanträde den 15 sistlidne Oktober, i samband hvarmed till sjetten medlem i Uppfostringsnämnden utsågs öfverstelöjtnanten I. Gordie. Tillägget till stadens folkskolereglemente blef af Skolstyrelsen fastställt den 12 påföljande November.

Utgifterna för asylernas underhåll och enskild utackordering hafva stigit till 17,834 mark 74 penni, hvilken summa med 1,314 mark 74 penni öfverstiger den fastställda staten. Ökningen har förorsakats deraf att Nämnden, såsom ofvan framhållits, nödgats omhändertaga och vid asylerna underhålla ett större antal gossar än vid budgetsförslagets uppgörande beräknats. Men då samtidigt föräldrarnas bidrag till sina barns underhåll med 387 mark 75 penni öfverstigit det beräknade, utgör den merutgift, som staden fått vidkännas, 926 mark 99 penni. Äfven anslaget till expenser har öfverskridits med 37 mark 65 penni, till följd af att Nämnden såg sig tvungen att för arkivets bevarande anskaffa ett skåp.

Uppfostringsnämnden har under året utgjorts af rektor V. T. Rosenqvist, ordförande, senatskamrer R. Erenius, doktor K. E. Holm, doktorinnan H. Nordmann och öfverstelöjtnant I. Gordie (sedan 15 Oktober), valda af Stadsfullmäktige, samt kamrer Ö. G. Westling, utsedd af Fattigvårdsstyrelsen. Suppleanter hafva varit magister V. Hellman, docenten A. af Forselles och senatskanslisten B. Wasastjerna.“

XV. Trädgårdsnämnden.

Den af Trädgårdsnämnden för år 1901 till Drätselkammaren inlemnade berättelsen är af följande lydelse:

„Nämndens sammansättning under sagda år har varit följande: frih. R. v. Willebrand (ordf.), arkitekten M. Schjerfbeck (viceordf.), arkitekten H. Neovius och stadsingeniören G. Idström, den sistnämnde såsom själfskrifven ledamot. Suppleanter för året voro handlanden Ernst Krogius och vicehäradshöfdingen John Uggla.

Nämndens
sammansätt-
ning.

Rörande Nämndens verksamhet under nu ifrågavarande arbetsår får Nämnden hänvisa till närslutna af stadsträdgårdsmästaren Olsson afgifna berättelse, äfvensom i korthet redogöra för de af Nämnden under arbetsåret handlagda ärenden.

På anhållan af Trädgårdsnämnden biföll Jernvägsstyrelsen den 16 Februari till anordnandet af en provisorisk öfverfart å Sörnäs bibana för släpning af mylla till stadsplanteringarna från statsjernvägarnas område vid Fredriksberg.

Provisorisk
öfverfart.

Sedan Stadsfullmäktige i budgeten för år 1901 upptagit anslag för anordnande af kälkbanor för ungdomen, hafva sådana iordningstälts i Kajsaniemi och å Observatoriiberget. För upprätthållande af ordningen vid dessa kälkbanor, som under vintern lifligt frekventerats af det yngre släktet, anordnades daglig vakthållning.

Kälkbanor.

Sedan Nämnden vid särskilda sammanträden behandlat frågan om reglering af området Röddäld, uti hvilken fråga Nämndens yttrande af Drätselkammaren inforrats, har Nämnden uti skrifvelse för den 15 Februari aflemnat det äskade utlåtandet i sagda ärende.

Reglering af
Röddäld.

Jemte skrifvelse för den 5 Mars har Nämnden till Stadsfullmäktige insändt ett förslag till ordnande af Djurgårdens parkområde äfvensom stadsträdgårdsmästarens i detta ärende aflemnade betänkande af den 27 April 1900.

Djurgården.

I anledning af inom Stadsfullmäktige väckt fråga om vidtagande af åtgärder till underlättande af samfärdseln emellan Jernvägstorget och förstäderna Berghäll och Sörnäs, hade Drätselkammaren, efter det Byggnadskontoret utarbetat tvenne alternativa projekt till reglering af ifråga-

Kommunikationsled emellan
Jernvägstorget
och Sörnäs.

varande kommunikationsled, anhållit om Trädgårdsnämndens yttrande i frågan; och aflemnade Nämnden det begärda utlåtandet i skrifvelse af den 23 April.

Reseberättelse. Den 28 Mars aflemnade stadsträdgårdsmästaren till Nämnden berättelse öfver den af honom med understöd ur Stadsfullmäktiges dispositionsmedel under sommaren år 1900 företagna studieresan. Denna berättelse, som af Nämnden granskats, insändes härjemte till Stadsfullmäktige.

Budgeten. Jemte skrifvelse för den 20 September insände Nämnden till Drätselkammaren budgetförslag för år 1902 med dertill hörande handlingar, hvilka finnas vidfogade Kammarens förslag till utgifts- och inkomststat för sagda år.

Fontäner. Med anledning af en utaf stadens Vattenledningskontor gjord framställning rörande den öfverhöfvan dryga vattenkonsumtionen i stadens fontäner, aflemnade Nämnden, hvars yttrande i saken af Drätselkammaren infordrats, ett uttalande i frågan den 8 Oktober.

Skvären vid Nya kyrkan. Uti skrifvelse till Drätselkammaren af sistnämnda dag afstyrkte Nämnden ett utaf kyrkorådet i stadens evangelisk-lutherska församling väckt förslag rörande öfverlemnandet till staden af underhållet utaf sqvären vid Nya kyrkan.

Lönnrots staty. Enligt Stadsfullmäktiges förordnande hade Drätselkammaren, öfversändande ett af stadsträdgårdsmästaren Olsson uppgjortt och Fullmäktiges pröfning understäldt förslag till anordnande af plantering omkring den blifvande Lönnrots-statyn, anhållit om Nämndens yttrande öfver de projekterade anordningarna och deraf föranledda kostnader. I anledning häraf beslöt Nämnden den 1 November att för sin del förorda den projekterade placeringen af statyn samt förbehöll sig att framdeles och så snart aftäckningen försiggått, till Stadsfullmäktige inkomma med detaljeradt förslag till plantering å ifrågavarande plats.

Öfverskridna anslag. I sammanhang med denna berättelse får Nämnden till Stadsfullmäktige insända bifogade tablå öfver de kostnader, som under år 1901 blifvit stadens planteringar påförda. På sätt derur framgår hafva de beviljade anslagen för planteringarnas underhåll och nyanläggningar blifvit öfverskridna med sammanlagdt 8,850 mark 42 penni, hvaremot svarar en behållning å tvenne särskilda anslagsposter å sammanlagdt 46 mark 89 penni. Ehuru det synes Nämnden som om stadsträdgårdsmästaren uti sin här närslutna årsredogörelse skulle med i hufvudsak giltiga skäl motiverat anslagens öfverskridande, inser Nämnden till fullo att detta missförhållande bör för framtiden i möjligaste måtto undvikas. Nämnden

skall därför låta sig angeläget vara att framdeles såvidt möjligt hålla utgifterna inom de för ändamålet anvisade gränser, om ock detta tilläfvventyrs komme att ske till men för stadsplanteringarnas utseende.“

Tablå öfver kostnader, som, under år 1901, blifvit påförda

Stadens planteringar.

	Kostnad		Anslag		Anslaget öfver-skridet		Besparing å anslaget	
Underhåll af planteringar och trädskolor:								
Alexander II:s staty	1,152: 03	—	—	—	—	—	—	—
Brunnsparken	5,418: 02	—	—	—	—	—	—	—
Brunnsplan	381: 43	—	—	—	—	—	—	—
Diverse	3,972: 84	—	—	—	—	—	—	—
Djurgården	1,124: 95	—	—	—	—	—	—	—
Elisabotsborg	577: 20	—	—	—	—	—	—	—
Esplanaderna	6,970: 43	—	—	—	—	—	—	—
Fabriksparken	309: 01	—	—	—	—	—	—	—
Fredrikstorg	112: 55	—	—	—	—	—	—	—
Kaisaniemi	4,056: 14	—	—	—	—	—	—	—
Kyrkotorget	203: 91	—	—	—	—	—	—	—
Maria sjukhus	540: 66	—	—	—	—	—	—	—
Materialgården	562: 22	—	—	—	—	—	—	—
Mullgården	681: 78	—	—	—	—	—	—	—
Observatoriibergen	7,599: 40	—	—	—	—	—	—	—
Planering vid Gamla kyrkan .	1,637: 32	—	—	—	—	—	—	—
Soffor	901: 08	—	—	—	—	—	—	—
Trekanten	467: 94	—	—	—	—	—	—	—
Trädskolor	1,059: 87	—	—	—	—	—	—	—
Skvären vid Finlands bank . .	283: 10	—	—	—	—	—	—	—
D:o vid Riddarhuset	388: 17	—	—	—	—	—	—	—
D:o å Skatudden	568: 83	—	—	—	—	—	—	—
D:o vid Ständerhuset	975: 02	—	—	—	—	—	—	—
Växthusen	12,605: 86	52,369	76	47,000	—	5,369	76	—
Underhåll af hägnader	2,284	54	1,700	—	584	54	—	—
Observatoriibergens planering	10,734	48	10,000	—	734	48	—	—
Planeringsarbeten i Brunnsparken	6,470	16	5,000	—	1,470	16	—	—
D:o i Kaisaniemi	5,287	65	5,000	—	287	65	—	—
Transport	77,146	59	68,700	—	8,446	59	—	—

	Kostnad		Anslag		Anslaget öfver-skridet		Besparing å anslaget	
Transport	77,146	59	68,700	—	8,446	59	—	—
Nedgång från Observatoriibergen till Bergmansgatan	434	60	450	—	—	—	15	40
Nyanläggning af planteringen vid Gamla kyrkan	3,403	83	3,000	—	403	83	—	—
Två vattenposter å sportplanerna i Kaisaniemi och en springbrunn i Svandammen	7,300	—	7,300	—	—	—	—	—
Anordnande af kälkbanor	968	51	1,000	—	—	—	31	49
Summa	89,253	53	80,450	—	8,850	42	46	89

Och åtföljdes berättelsen af följande redogörelse af stadsträdgårdsmästaren:

„*Skötseln af stadsplanteringarna* har i likhet med de föregående åren bedrifvits så, att de olika planteringarna fått en efter deras läge och beskaffenhet mest lämplig vård. Underhållet har dock i många hänseenden försvårats till följd af den ovanligt torra och regnfattiga sommaren. Något regn föll nemligen ej härstädes under större delen af sommarmånaderna, hvilket hade ett menligt inflytande på växtligheten, synnerligast å de platser, der ej vatten fanns att tillgå. Äfven inom vissa andra planteringar, dit vattenledning var dragen t. ex. å Observatoriibergen, kunde icke erhållas vatten i så stor mängd att jordlagret blef genomvattnadt. Till följd af den nästan dygnet om pågående öfversprutningen kunde endast gräsytan lindrigt fuktas. De undre jordlagren blefvo sålunda för hvarje dag allt torrare, hvilket äfven framgick vid en profgräfning för att utröna den torra väderlekens inverkan, då de befunnos vid ända till två meters djuplek fullständigt uttorkade.

Att en sådan väderlek skulle fördyra underhållet af planteringarna var att förutse, och visade sig äfven detta vid bokslutet vara förhållandet, ty det härför beviljade anslaget Fmk 47,000: —, öfverskreds med ända till Fmk 5,369: 76. Äfven torde under gynnsammare väderleksförhållanden, planteringarna med sina betydande områden ej kunna för nämnda anslag underhållas i ett tidsenligt skick, då årligen tillkomma stora arealer. Dessutom kan påpekas, att de trädgårdsanläggningar inom staden äro få, hvilka egnas regelbunden skötsel, vare sig de egas af privata personer

eller tillhöra allmänna inrättningar. En följd häraf blifver, att nämnda planteringar lindrigt sagdt, äro fullkomliga ogräshärdar, derifrån ogräsfrön i stor mängd sprides med vinden öfver till stadsplanteringarna och derigenom åstadkomma stor förödelse på gräsväxten. Som ett bevis härpå kan omnämnas att årligen ett sextiotal qvinnor måste användas för bortrensning af det ogräs, som genom nämnda förhållande uppstår. Lägges härtill hundarnes förstörelseverk, som fritt och obehindradt får fortgå och, särskildt hvad beträffar de centrala planteringarna, der hundantalet är som störst, snart omöjliggör såväl gräsväxten som blomsterplanteringarna inom desamma, så torde det sagda vara nog för att bevisa hvilka svårigheter som äro förknippade med stadsplanteringarnas skötsel härstädes.

Genom stadens öfvertagande af vården öfver planteringen vid *Gamla kyrkan* erfordrades derstädes som stängsel för gräsplanerna ett stort antal jernkäppar med tråd, hvilket bidrog till att anslaget för hägnadernas underhåll 1,700 mark blef otillräckligt och användes derutöfver Fmk 584: 54.

Källkanorna hafva i likhet med sistlidet år anlagts och underhållits, nämligen fyra stycken i Kaisaniemi samt en å hvardera platserna å Observatoriiberger och Skatudden för en kostnad af Fmk 968: 51. Anslaget härför utgjordes af Fmk 1,000: —.

De under benämning *nyanläggningar* anslagna medlen hafva blifvit använda för nedannämnda platser. Härjemte lemnas en närmare redogörelse för platsernas ordnande.

Å *Observatoriiberger* planerades ett större område på östra delen af parkområdet, och äro härmed dessa anläggningsarbeten, som pågått sedan år 1889, i det närmaste afslutade. För nästkommande år återstår endast att plantera tvenne mindre platser, hvilka under året blifvit påförda lera och jordfyllning, nämligen det sydvestra hörnet invid Kirurgiska sjukhusets tomtgräns, samt den längst i öster vid Observatoriigatans ändpunkt belägna dosseringen. Den sistnämnda platsen med sin skarpt sluttande hållning lämpar sig ej att anordna som gräsplan, utan är det meningen att i stället derstädes sammanföra en mängd såväl träd som örtartad växtlighet i tät sammanställning, hvilken, en gång uppvuxen, kommer att bilda ett sammanhängande helt, som förlänar åt platsen en ständig grönska och blomning hela sommaren. Vidare blef å sluttningen mot Badhusgatan en sittplats anlagd. Med detta arbetes slutförande är således den mot stadens centrum sluttande delen af Observatoriiberger fullständigt ordnad.

För att emellertid de förutnämnda platserna å parkområdet ej ytterligare skulle under ett år framåt komma att ligga oplanerade och sålunda varda en vanprydnad för parken med dess för hvarje sommar allt talrikare vordna publik, användes för dessa platsers planering utöfver anslaget, som var Fmk 10,000: — ett belopp af Fmk 734: 48.

Nedgången från Observatoriibergen till Bergmansgatan, hvilken under föregående år delvis planerades, ordnades under våren fullständigt med planteringar, och kommo till användning derstädes såväl träd som buskar i stor variation, äfvensom perenna växtarter i rikt urval. För uppnående af största möjliga effekt med denna dekorerings anlades dessutom i utsigtslinien en större i s. k. teppich stil utförd blomstergrupp, som med sina liffliga färger och skarpt markerade konturer ådrog sig uppmärksamhet, särskildt från Brunnsparks alléens norra ända, derifrån denna anordning synes gifva åt Observatoriibergen en anslående fägring. Å anslaget härför, som utgjorde Fmk 450: —, uppstod en behållning af Fmk 15: 40.

Brunnsparken. Den under flera år pågående jordfyllningen å området norr- och österom Kågelbanan hade tidigare fortskridit så långt, att dessa delar voro färdiga till planering, hvilket äfven blef verkställt, hvarjemte den längre söderut befintliga sandgropen till en del blef utfylld. För påskyndandet af planeringsarbetena å den österom alléen belägna mindre anslående delen af parken påfördes å området mellan sjukhusets gränslinie i söder och hållplatsen för droskor framför Brunns husets spillning, jord och lera. Då sålunda anslaget för Brunnsparakens planering för året blef till största delen användt, var det meningen att ordnandet af sistnämnda område skulle få anstå till följande år. Men ju längre det led med de omgifvande delarnas af parken utveckling i grönska ju anstötligare blef utseendet af dessa fyllningshögar, synnerligast som den plats, hvarå de voro förlagda, låg strax invid hufvudentréen till Brunnsparken. Till följd häraf blef äfvenledes detta område iordningställt och vattenledning dit utlagd för gräsplanernas bevattning, hvilket förorsakade att utom anslaget för Brunnsparakens planering, som utgjorde Fmk 5,000: —, togs i anspråk ett belopp af Fmk 1,470: 16.

Inom *Kaisaniemi* park planerades gångar och gräsplaner å det mellan nya sandplanen och Unionsgatan i öster belägna området. För dessa arbetens utförande uppgingo kostnaderna till Fmk 5,287: 65, och var anslaget härför Fmk 5,000: —.

Nyanläggningsarbetet inom planteringen vid *Gamla kyrkan* blef under våren slutfördt, ett ganska omständligt företag till följd deraf att

vid en tidigare gjord påfyllning af gräsplanerna derstädes användts starkt stenblandad fyllning jemte andra för gräsväxten olämpliga material. Detta ogynsamma förhållande kräde stora kvantiteter matmylla för nämnda olägenhets afhjelpande. Åt promenadgångarna gafs derjemte en bättre riktning och hållning. Så blefvo t. ex. somliga gångar helt och hållet borttagna och andra åter nylagda, så att de promenerande bereddes större bekvämlighet att röra sig inom anläggningen, på samma gång planteringen genom denna förändring fick ett mera ordnadt och prydligt utseende.

Staketet, hvilket omgaf platsen, blef i följd af det vanprydande skick, hvori det befann sig, undanskaffadt. För utförandet af samtliga dessa arbeten stego kostnaderna till Fmk 3,403:83. Anslaget härför utgjorde Fmk 3,000:—.

Träd och buskar hafva under året utplanterats till ett antal af 1,153 st. samt för de olika blomsteranordningarna 111,559 st. blomsterväxter.

Arbetsstyrkan har under vintermånaderna varierat mellan 9 och 41 samt under sommarmånaderna mellan 38 och 167 personer.“

XVI. Styrelsen för Helsingfors stads belysningsverk.

Helsingfors stads belysningsverks årsberättelse för 1901 är af följande innehåll:

„Under redogörelseåret har Styrelsen liksom föregående år utgjorts af handlanden Hj. Schildt, ordförande, samt af ledamöterna ingenjören Edvin Bergroth och protokollssekreteraren Edvin Willgren. Styrelsesuppleanter hafva varit konsuln G. Paulig samt ingenjörerna G. Zitting och Fr. Rosberg.

Styrelsens fördelning af arbetet med kontrollen öfver driften och affären har varit densamma som under föregående år.

Bland gasverkets tjänstemannapersonal har ingen förändring inträdt.

Gaspriset.

Gaspriset har varit detsamma som under föregående år, d. v. s. 30 penni pr m³ för lysgas med 10 % rabatt för förbrukare, som pr kalenderår konsumerar öfver 20,000 m³ gas årsförbrukning af mera än 18,000 m³ men icke utöfver 20,000 m³, debiteras såsom utgörande endast 18,000 m³ samt 15 penni pr m³ för värmegas uppmätt medels skild mätare.

För gasförbrukningen å universitetets och polytekniska institutets laboratorier samt å agrikultur- och handelskemiska laboratoriet hafva Stadsfullmäktige, enär å dessa laboratorier både värmegas och lysgas uppmätas af samma mätare, beviljat en rabatt af 20 % å lysgaspriset.

Värdeökningar å gasverkets fasta konti.

Hufvudrörnätet.

Följande nya hufvudrör äro nedlagda i nedanstående gator:

Parkgatan	105 m 100 mm rör	<i>Smf</i>	1,429: 46
Fabriksgatan	220 m 100 mm „	„	2,124: 04
Jungfrustigen	243 m 75 mm „	„	2,522: 98
Kaptensgatan	125 m 75 mm „	„	940: 98
Dockstorget	80 m 75 mm „	„	695: 16
Mikaelsgatan	$\left. \begin{array}{l} 60 \text{ m } 150 \\ 98 \text{ m } 125 \end{array} \right\}$ mm gamla rör	„	2,036: 51
Summa 931 m		<i>Smf</i>	9,749: 13

Lyktstolpar med lyktor och serviser.

Simonsgatan kompl.	lyktor 4 st.	<i>Fmk</i>	405: 40
Lilla Robertsgatan	” 4 ”	”	405: 40
Mikaelsgatan	” 4 ”	”	304: 03
Salutorget (Lukaslampor)	” 2 ” (med master)	”	1,170: 14
Studenthusplatsen	3 ” (3 arm. kandel.)	”	267: 80
Parkgatan	serviser 3 st.	”	90: —
Fabriksgatan	” 3 ”	”	90: —
Dockstorget	” 2 ”	”	60: —
127 nya 2 låg. auerlampor	. . . . .	”	2,387: 60
Summa 17 st.		8 st. <i>Fmk</i>	5,180: 37

Privata serviser.

46 st. nya servisledningrar äro under året nedlagda. Härtill hafva åtgått följande rör:

af 63 mm rör	7 m.
” 50 ” ”	320 ”
” 38 ” ”	70 ”
” 32 ” ”	32 ”
Summa 429 m.	

Kostnaden för serviserna har uppgått till Fmk 4,109: 73.

Inventarier.

Inventarier för gasberedningen	<i>Fmk</i>	357: 41
” ” gatubelysningen	”	8: 50
” ” enskilda belysningen (gasmätare)	”	7,553: 44
” ” rörläggning	”	690: 82
” ” kontoret	”	145: 50
” ” diverse	”	529: 75
Summa <i>Fmk</i>		9,285: 42

Sammandrag.

af värdeökningarna.

Hufvudrörnätet	, ...	<i>Smf.</i>	9,749: 13
Lyktstolpar med lyktor och serviser.		”	5,180: 37
Privata serviser		”	4,109: —
Inventarier		”	9,285: 42
		Summa <i>Smf.</i>	28,324: 65
Afgår för från gatorna upptagna, användbara rör		”	546: —
		Summa <i>Smf.</i>	27,778: 65

Afskrifningar.

å gasverkets fasta konti

Inventarier	10 %	<i>Smf.</i>	2,740: 38
Hufvudrörnätet	2 %	”	5,500: 98
Lyktor med stolpar och serviser	”	”	2,411: 82
Privata serviser	”	”	406: 02
Husbyggnader	”	”	10,551: 29
Ugnar med armatur	”	”	1,800: —
Apparater	”	”	1,256: —
Gasklockor	”	”	440: —
		Summa <i>Smf.</i>	25,106: 49

Gasberedningen.*Tillverkad gas.*

Med korrektion för stationsgasmätarens gång äro 1,335,000 m³ gas tillverkade.

*Gasutbyte m. m.*För tillverkandet af dessa 1,335,000 m³ gas hafva åtgått:

af vanliga gaskol, Londonderry och Wearmouth	4,334,970 kg.
„ cannelkol, Boghead och Niddrie	421,170 „
	Summa 4,756,140 kg.

Gasutbytet pr m. ton kol har således varit 280,69 m³.

Cannelkoltillsatsen 8,86 vigt %.

Ljusstyrkan å stadens kontrollrum	13,74 n. lj.
D:o å gasverket	13,84 „

Kolpriser. Upplagda å gasverket hafva under året inkomna kol kostat:

Vanliga gaskol, Londonderry	<i>Imf</i>	21:03	pr m. ton.
Cannelkol, Niddric	„	46:91	„

Biprodukter.

Koks.

Utöfver hvad som åtgått för eldning af retortugnarna, har gasberedningen lemnat 50,493 hl. koks.

Enär de förgasade kolens volym utgör 59,451 hl. är volym-koksprocenten 84,93.

Per ton förgasade kol hafva erhållits 10,62 hl. koks eller med en vikt af 40 kg per hl. 424,8 kg.

Stenkolstjära.

Gasberedningen har lemnat af tjära

Prima, separerad	719	fat.
Sekunda, tjock massa	192	„
	<hr/>	
	Summa	911 fat.

Då ett fat tjära väger 230 kg, motsvarar den tillverkade tjärkvantiteten 209,530 kg.

Tjärutbytet sålunda 44,05 kg per m. ton kol.

Gasförbrukningen.

	%		
Enskild gas till lyse	47,67	636,379	
„ „ „ värme m. m.	13,81	184,292	820,671
Stadens gatubelysning	24,21		323,089
Gasverkets belysning	2,34		31,298
Läckage, kondensation, m. m.	11,97		159,802
	<hr/>		
	Summa 100,00		1,334,860 ¹⁾

¹⁾ Gasklockorna innehöllo vid årets början 1,760 samt vid årets slut 1,900 m³.

Största gasförbrukningen egde rum torsdagen den 19 December då 7,170 m³ gas förbrukades. Motsvarande siffra för år 1900 var 6,740 m³.

Minsta gasförbrukningen egde rum måndagen den 24 Juni då 900 m³ förbrukades.

Inkomster å gas och biprodukter.

Enskilda förbrukningens gas.

Gas å 30 penni per m ³	636,379 m ³	<i>Små.</i>	190,913: 70	
Afgår i rabatter	—	„	5,841: 66	185,072: 04
Gas å 15 penni per m ³	184,292 m ³	„		27,643: 80
Gasverkets förbrukning debiterad å 20 penni	31,298 m ³	„		6,259: 60
	<u>Summa 851,969 m³</u>		<i>Små.</i>	<u>218,975: 44</u>

Gatubelysningens gas.

För gatubelysningens gasförbrukning, 323,089 m³ å 30 penni, är staden debiterad med Fmk 96,926: 70.

Koks.

Försåld och utgången å gasverkets konti — incl. ugnselddning

Okrossad koks	hl.	45,174	<i>Små.</i>	83,777: 91
Krossad „	„	3,916	„	8,414: 68
	<u>Summa hl.</u>	<u>49,090</u>	<i>Små.</i>	<u>92,192: 59</u>

Medelförsäljningspriset för okrossad koks		<i>Små.</i>	1: 85
D:o „ krossad „		„	2: 15

Stenkolstjära

af årets tillverkning äro försålda:

separerad tjära	689 fat	<i>Små.</i>	9,990: 50
sekunda tjock massa	192 „	„	1,632: —
	<u>Summa 881 fat</u>	<i>Små.</i>	<u>11,622: 50</u>

Enskilda gasförbrukningens detaljer.

Lysgas.

Lysgasförbrukningen, hvilken i budgeten för år 1901 beräknades komma att uppgå till 730,000 m³ har i verkligheten endast uppgått till 636,379 m³. Orsaken dertill, att den verkliga förbrukningen understigit den beräknade, torde i hufvudsak bero på följande förhållanden:

1) att, sedan gasverket hösten 1900 börjat försälja auerlampor och glödkroppar till jmförelsevis lågt pris, en mängd vanliga, öppna lågor ersatts med de gasbesparande auerlamporna;

2) att ehuru för nytillkomna kunder 75 st. gasmästare under året uppsatts, den ökning i förbrukningen, som härigenom uppstått ej motsvarat den minskning, som inträdt derigenom, att Svenska teatern, som sedan år 1900 delvis öfvergått till elektriskt ljus, under senare hälften af 1901 helt och hållet haft sådan belysning äfvensom, att Studenthuset i större utsträckning än förut öfvergått till samma belysningssätt:

3) att de tryckta tiderna i sin mån bidragit till att minska gasförbrukningen.

Värmegas

Värmegasförbrukningen under året har uppgått till 184,292 m³ mot i budgeten beräknade 150,000 m³.

Enär gasverket endast under de 3 sista månaderna af år 1900 bedrefs för stadens räkning, kan någon jmförelse mellan värmegasförbrukningen under de båda åren 1901 och 1900 icke göras. Dock kan nämnas att värmegasförbrukningen 1 Oktober—31 December 1901 varit 69,477 m³ mot 34,222 m³ samma tid år 1900, ökningen sålunda 35,255 m³ eller c:a 100 %.

Från gasverkets lager äro följande värmegasapparater under året försålda:

1 lågors gaskokare, öppna och täckta	36 st.
2 " " " " "	161 "
3 och flerlågors gaskokare, öppna och täckta	7 "
Stekugnar	6 "
Badapparater	16 "
Vattenvärmare	4 "
Gaskaminer	13 "
Diverse apparater	14 "
	<hr/>
	Summa 257 st.

Af gasmotorer voro vid årets slut 21 st. med tillsammans 90 hästkrafter i bruk.

Utestående gasmätare.

	Lysgas st.	Värmegas st.	Summa st.
Utestående 31 December 1901	642	328	970
" " " 1900	567	87	654
Ökning under året	75	241	316

eller 48,3 %.

Af vid årets slut utestående gasmätare voro 33,8 % värmegasmätare.

Den 1 Oktober 1900 var de utestående gasmätarnes antal 619 st. — häraf 55 st. värmegasmätare — mot 970 st. den 30 December 1901 — ökningen 56,7 %.

Gatubelysningen

har bestridts af:

	Helnatts- lågor		Halfnatts- lågor		Summa st.
	st.	st.	st.	st.	
Vid årets början					
Auerlågor med 105 l. timförbrukning	522		610		
Vanliga lågor med 141 l. timförbrukning	6	528 ¹⁾	—	610	1,138 ²⁾
Vid årets slut					
Auerlågor med 105 l. timförbrukning	532		742		
Lukas-lågor med 500 l. "	—		2		
Vanliga lågor " 141 l. "	6	538 ¹⁾	—	744	1,282 ²⁾
Ökning	—	10	—	134	144

¹⁾ 26 st. auer- och 6 st. vanliga lågor äro periodiska vid Södra hamnen. — ²⁾ Häri ej inberäknadt sådana lågor, som i följd af byggnadsarbeten etc. äro släckta.

Gasens tillverkningskostnad.

	<i>Fmk.</i>	<i>74.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>74.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>74.</i>
Utgifter.						
Vanliga gaskol	144,426	85				
Cannelkol	17,267	97				
Transport och lämpning af kol	1,570	40	163,265	22		
Diverse materialier	—	—	548	60		
Gasmästare-aflöning	4,450	—				
Eldare-aflöning	11,137	42	15,587	42		
Ångpanne- och exkausterkostnad	—	—	13,894	96		
Gasreningen	—	—	1,787	69		
Byggnaders underhåll	1,574	34				
Ugnars	7,617	48				
Apparaters	1,459	28				
Gasklockors	22	32				
Hufvudrörnätets	1,004	49				
Inventariers	2,136	—	13,813	91		
Koksarbete	—	—	4,219	30		
Tjärarybete	—	—	1,878	42		
Förvaltningen:						
Styrelsens arvode	8,000	—				
Verkställande direktörens löne-, tantième och hyresmedel	13,500	—				
Kamrerarens och kassörens lön	4,500	—				
Kontorsbiträden	1,362	50	27,362	50		
Gas i klockorna den 1 Januari 1901	—	—	352	—		
Diverse omkostnader såsom försäkringspremier, bränsle, belysning, renhållning, vakthåll- ning etc.	—	—	20,390	30	263,100	32
Inkomster.						
å koks	94,647	84				
å tjära	11,951	95	106,599	79		
Gas i klockorna den 31 December 1901	—	—	380	—	106,979	79
Tillverkningskostnaden	—	—	—	—	156,120	53

Enligt detta blir tillverkningspriset på den debiterade gaskvantiteten 1,175,058 m³ — läckaget oberäknadt — Fmk 132,862 per 1,000 m³.

Ekonomiska resultat.

	<i>Fmf</i>	<i>pi</i>	<i>Fmf</i>	<i>pi</i>
<i>Enskilda gasförbrukningen.</i>				
<i>Inkomster.</i>				
Debiterad gas	—	—	224,817	10
<i>Utgifter.</i>				
851,969 m ³ gas à 132,862 per 1,000	113,194	28		
Mätareaflysning och inkassering	2,198	14		
Kontorsomkostnader	2,484	62		
Gasmätarens underhåll	1,696	45		
Privata servisers underhåll	104	39		
Rabatter	5,841	66		
Öfriga omkostnader	4,707	09	130,226	63
Vinst	—	—	94,590	47
<i>Gatubelysningen.</i>				
<i>Inkomster.</i>				
Debiterad gas	—	—	96,926	70
<i>Utgifter.</i>				
323,089 m ³ gas à 132,862 per 1,000	42,926	25		
Lykttändare	16,812	—		
Lampskötare	4,877	11		
Lampunderhåll	1,628	22		
Lyktors, stolpars och servisers underhåll	3,147	08		
Öfriga omkostnader	1,963	75	71,354	41
Vinst	—	—	25,572	29

Privata arbeten.

	<i>Fmf</i>	<i>pi</i>	<i>Fmf</i>	<i>pi</i>
<i>Inkomster.</i>				
å utförda arbeten och materialförsäljningar	—	—	55,591	05
<i>Utgifter.</i>				
Rörläggareförman	2,700	—		
Materialbokhållaren	1,679	18		
Material och arbetskostnad	39,840	25	44,219	23
Vinst	—	—	11,371	82

Nettovinsten.

	<i>Fmk.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>ni.</i>
Då å nedanstående konti erhållits följande vinster:				
Enskilda gasförbrukningen	94,590	47		
Gatubelysningen	25,572	29		
Privata arbeten	11,371	82	131,534	58
och härifrån afdrages:				
Afskrifningar å fordringar	235	27		
„ å fasta konti	25,106	49		
Afskrifning för kostnaden för förslaget till vattengasverk	423	90		
Räntor å rörelsekapitalet	8,403	61	34,169	27
erhålles nettovinsten	—	—	97,365	31

Den behållning från året, hvilken motsvarar den i budgeten för år 1901 beräknade behållningen, i hvilken värdeökningarna icke äro upptagna såsom behållning samt något afdrag för afskrifningar å fasta konti icke förekommer, erhålles:

	<i>Fmk.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>ni.</i>
Om från nettovinsten	97,365	31		
afdrages värdeökningarna	27,778	65	69,586	66
samt tillägges afskrifningarna å fasta konti	—	—	25,106	49
Behållning	—	—	94,693	15

Denna behållning var i budgeten beräknad till Fmk 55,000:—.

Gasverkets ställning till stadskassan.

	<i>Fmk.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>ni.</i>
<i>Skuld 1 Januari 1901:</i>				
Saldo å rörelsekapitalet	241,728	15		
Behållningen från år 1900	2,869	86	244,598	01
Under året uttaget	160,000	—		
Räntegodtgörelse	8,403	61	168,403	61
Kontanta inbetalningar	116,850	—	413,001	62
Gas för gatubelysningen	96,926	70		
„ „ inre belysningen	9,063	45		
Levererad koks och utfördt arbete	6,874	15	229,714	30
<i>Skuld till stadskassan 31 December 1901</i>	—	—	183,287	32

Tekniska resultatet m. m.

Gasstillverkningen	1,335,000 m ³ .
Gasförbrukning för enskild belysning	636,379 "
" " kokning m. m.	184,292 "
" " gatubelysningen	323,089 "
" " gasverkets räkning	31,298 "
Gasläckage och kondensation m. m.	159,802 "
D:o i % af totalförbrukningen	11,97 %
Högsta gasförbrukningen per dygn	7,170 m ³ .
Lägsta gasförbrukningen per dygn	900 "
Antal gatulågor vid årets slut	1,282 st.
" i bruk varande gasmätare	970 "
" gasmotorer	21 "
" d:o	90 hkr.
Summa retortdygn per år	10,496 st.
" retortladdningar per år	43,661 "
Gasproduktion per retortdygn	127,2 m ³ .
D:o " retortladdning	30,6 "
Retortladdningarnas medelvikt	108,9 kg.
Högsta antalet laddade retorter per dygn	55 st.
Lägsta " " " " "	11 "
Gasutbyte per m. ton kol	280,69 m ³ .
Cannelkoltillsats	8,86 %.
Koksutbyte per m. ton kol	10,62 hl.
Tjärutbyte " " "	44,05 kg.
Ljusstyrka: i stadens kontrollrum	13,47 H.lj.
" å gasverket	13,84 " "

TABELLBILAGOR.

Tab. N:o 1. Luftens medeltemperatur i Helsingfors åren 1895—1901, jämförd med medeltemperaturen under föregående 10-års perioder. (Celsius).

Å r	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Års-medeltal	10 års medeltal
1901	- 2,4	- 8,8	- 4,7	+ 2,6	+ 9,2	+ 15,6	+ 20,0	+ 17,6	+ 12,1	+ 8,7	- 2,2	- 7,6	+ 5,01	
1900	- 6,49	- 10,13	- 5,03	+ 1,12	+ 6,87	+ 14,30	+ 15,58	+ 16,11	+ 9,15	+ 6,37	+ 0,66	- 3,80	+ 3,73	
1899	- 6,28	- 6,78	- 7,07	+ 1,65	+ 7,04	+ 11,24	+ 19,35	+ 12,88	+ 11,12	+ 6,21	+ 2,18	- 6,48	+ 3,76	
1898	- 1,15	- 6,86	- 5,29	+ 1,00	+ 9,13	+ 15,28	+ 16,28	+ 15,77	+ 10,28	+ 3,94	+ 3,21	- 2,04	+ 4,96	
1897	- 8,66	- 6,66	- 4,05	+ 3,28	+ 13,26	+ 14,66	+ 17,52	+ 17,20	+ 11,62	+ 5,58	+ 0,58	- 3,12	+ 5,10	
1896	- 2,99	- 4,84	- 2,93	+ 1,08	+ 8,62	+ 17,22	+ 19,08	+ 15,45	+ 10,99	+ 7,64	- 1,13	- 3,48	+ 5,39	
1895	- 6,82	- 13,16	- 5,13	+ 1,53	+ 11,49	+ 16,00	+ 16,06	+ 15,55	+ 10,65	+ 4,12	+ 1,81	- 2,55	+ 4,30	
1894—85	- 5,87	- 6,56	- 3,99	+ 2,42	+ 8,45	+ 13,66	+ 16,47	+ 15,04	+ 10,22	+ 5,02	+ 0,59	- 2,86	—	+ 4,38
1884—75	- 7,13	- 6,11	- 4,12	+ 1,05	+ 6,93	+ 14,08	+ 16,13	+ 15,28	+ 11,34	+ 4,70	- 0,16	- 5,56	—	+ 3,88
1874—65	- 5,26	- 8,11	- 3,92	+ 1,54	+ 6,69	+ 13,23	+ 16,93	+ 15,18	+ 10,76	+ 5,77	- 0,29	- 5,08	—	+ 3,95
1864—55	- 6,94	- 6,46	- 3,79	+ 1,38	+ 7,11	+ 13,77	+ 16,81	+ 14,94	+ 10,75	+ 5,57	- 1,39	- 3,97	—	+ 3,98
1854—45	- 7,19	- 8,11	- 4,75	+ 0,53	+ 7,67	+ 13,74	+ 16,34	+ 16,42	+ 10,92	+ 5,47	+ 0,86	- 2,66	—	+ 4,10
1839—1829 ¹⁾ . . .	- 7,86	- 5,93	- 4,55	+ 0,99	+ 7,63	+ 13,62	+ 16,19	+ 14,77	+ 10,77	+ 5,92	+ 0,07	- 4,68	—	+ 3,94
Allmänt medeltal (61 år)	- 6,74	- 6,88	- 4,19	+ 1,32	+ 7,41	+ 13,73	+ 16,48	+ 15,27	+ 10,79	+ 5,41	- 0,05	- 4,12	—	+ 4,04

Ann. Temperaturobservationerna från åren 1840—44 äro ofullständiga; de som förefinnas äro ej bearbetade.

¹⁾ Perioden omfattar 11 år.

Källa: Uppgifter från Meteorologiska Centralanstalten.

Tab. N:o 2. Väderleksförhållandena i Helsingfors år 1901, jämförda med motsvarande åren 1891—1900.

	Lufttryck i millimeter ¹⁾			Lufttemperatur i grader Celsius ²⁾			Vindens relativa förekomst i procent ³⁾										Nederbörds-	
	Medium	Maximum	Minimum	Medium	Maximum	Minimum	N	NO	O	SO	S	SW	W	NW	Lungt	mängd i millimeter	dagar (antal)	
Januari	758,8	778,6	724,4	— 2,4	+ 3,5	— 22,6	2,7	1,6	3,8	0,0	4,3	36,0	27,4	15,6	8,6	46,4	16	
Februari	755,3	775,6	727,3	— 8,8	+ 1,7	— 22,3	12,5	6,0	1,8	7,7	4,2	20,2	13,1	20,2	14,3	50,7	20	
Mars	759,5	775,7	745,5	— 4,7	+ 5,3	— 20,1	9,1	14,5	16,7	6,5	5,9	22,0	8,6	9,1	7,5	28,6	12	
April	759,3	774,8	736,3	+ 2,6	+ 15,8	— 3,6	2,2	11,1	15,0	6,7	10,0	24,4	7,2	10,0	13,3	43,3	12	
Maj	763,9	779,2	746,9	+ 9,2	+ 21,4	— 2,4	8,6	4,3	15,0	4,3	3,8	23,1	7,0	18,8	15,0	2,4	4	
Juni	760,6	769,1	740,3	+ 15,6	+ 24,2	+ 9,0	2,8	5,6	26,1	12,8	3,9	31,1	6,1	1,7	10,0	38,3	14	
Juli	761,2	770,9	750,4	+ 20,0	+ 29,1	+ 8,7	18,3	4,3	11,3	7,0	2,2	29,6	3,8	8,6	15,0	31,6	7	
Augusti	758,9	770,0	748,9	+ 17,6	+ 25,2	+ 8,2	5,9	6,5	14,5	7,0	6,5	23,7	5,4	14,5	16,1	47,8	16	
September	764,5	772,6	749,0	+ 12,1	+ 18,4	+ 3,8	10,0	6,7	10,0	6,1	4,4	25,0	11,7	6,1	20,0	17,9	12	
Oktober	762,3	772,5	730,5	+ 8,7	+ 14,3	— 0,8	0,5	4,8	15,0	15,0	25,3	25,3	2,7	5,9	5,4	49,4	18	
November	750,3	771,7	725,1	— 2,2	+ 7,8	— 15,4	8,9	3,9	2,2	0,6	1,7	13,3	27,8	39,4	2,2	57,2	19	
December	755,1	768,3	732,1	— 7,6	+ 1,0	— 21,7	12,9	24,7	23,7	5,4	5,4	8,1	4,8	9,7	5,4	73,2	24	
Hela året	759,1	773,2	738,1	+ 5,01	+ 29,1	— 22,6	7,9	7,8	12,9	6,6	6,5	23,8	10,5	13,3	11,1	486,8	174	
År 1900	758,6	—	—	+ 3,73	+ 26,3	— 24,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	726,9	195	
” 1899	757,0	—	—	+ 3,76	+ 28,1	— 25,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	670,3	203	
” 1898	758,1	—	—	+ 4,96	+ 24,8	— 20,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	797,5	205	
” 1897	759,5	—	—	+ 5,10	+ 25,5	— 21,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	620,6	202	
” 1896	759,6	—	—	+ 5,39	+ 28,6	— 17,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	701,7	195	
” 1895	758,4	—	—	+ 4,30	+ 25,6	— 24,9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	728,4	194	
” 1894	758,3	—	—	+ 5,69	+ 26,4	— 19,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	659,5	189	
” 1893	757,2	—	—	+ 2,84	+ 24,4	— 29,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	635,0	201	
” 1892	757,9	—	—	+ 3,32	+ 24,8	— 27,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	755,1	213	
” 1891	758,9	—	—	+ 4,82	+ 27,6	— 25,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	646,0	162	

1) Beräknadt ur 24 dagliga observationer samt reduceradt till 0° och normal tyngd.

2) Beräknad ur 24 dagliga observationer.

3) Beräknad ur 3 dagliga observationer, kl. 7 f. m., 2 och 9 e. m. Lungt = 0–2 meters vindhastighet i sekunden.

Tab. N:o 3. Vattnets temperatur i Helsingfors hamn år 1901.

Å r 1 9 0 1	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Hela året
Medelvärme C°	0,00	0,00	0,00	0,63	7,00	14,53	19,58	19,45	14,13	10,03	3,00	0,00	7,20
Högsta värmegrad C°	0	0	0	6	11	19	24	23	16	14	7	0	24
under antal dagar	31	28	31	1	1	4	4	4	1	2	3	31	4
Lägsta värmegrad C°	0	0	0	0	1	10	14	16	14	8	0	0	0
under antal dagar	31	28	31	23	1	4	2	3	27	8	4	31	148
Lägsta tid för oafbrutet samma värmegrad:													
Värmegrad C°	0	0	0	0	9	13	23	19	14	8	2	0	0
Dagantal	31	28	31	23	8	6	6	7	27	8	7	31	113

Anm.: Observationstiderna hänföra sig till kl. 4 e. m.

Källa: Hamnkontorets observationsjournal.

Tab. N:o 4. Isens tjocklek i Helsingfors hamnar samt tidpunkten för isläggningen och islossningen år 1901.

Å r 1901	Islossningen inträffade Datum	Isläggningen inträffade Datum	I s e n s t j o c k l e k ; c m														
			Januari			Februari			Mars			April			December		
			d. 1	d. 10	d. 20	d. 1	d. 10	d. 20	d. 1	d. 10	d. 20	d. 1	d. 10	d. 20	d. 10	d. 20	d. 31
Hafshamnen . . .	12 april	9 dec.	18	25	29	0	8	25	32	43	35	42	32	0	23	26	31
Sandvikshamnen .	12 "	14 "	18	25	29	0	12	32	39	44	42	48	36	0	18	26	39
Södra hamnen . .	20 "	15 "	20	24	27	32	39	42	44	47	48	50	40	0	13	18	29
Norra hamnen . .	24 "	23 nov.	20	24	29	33	39	42	45	48	48	51	46	36	27	29	39
Tölö viken . . .	24 "	19 "	23	26	31	34	39	43	45	48	50	53	46	31	24	28	43

Källa: Hamnkontorets observationsjournal.

Tab. N:o 5. Helsingfors stads yttnehåll år 1901, fördeladt efter ytans användning.

6*

Stadsdel	T o m t e r				Gator och esplanader	Torg och öppna platser	Trädgårdar och skiviner	Skogsmark, åker & äng, hägs-, grus- och strandpl.	Summa land
	Försålda	Arrenderade	Disponibla						
			vid planerad gata	vid oplanerad gata					
K v a d r a t m e t e r									
Första	303,737	—	2,680	—	120,924	40,042	11,500	25,890	504,773
Andra	488,091	—	—	—	87,254	27,221	176,670	—	779,236
Tredje	148,781	—	—	—	99,323	52,272	10,000	—	310,376
Fjärde	504,070	21,726	5,370	7,290	234,683	65,690	20,406	4,815	864,050
Femte	217,882	—	—	—	57,952	16,255	2,561	—	294,650
Sjätte	221,850	24,654	—	—	138,810	8,650	66,760	—	460,724
Sjunde	232,055	3,600	56,320	27,830	143,083	49,004	102,568	—	614,460
Åttonde	70,923	4,331	29,310	18,350	145,857	91,677	4,732	—	365,180
Nionde	134,070	19,740	—	—	15,310	—	165,300	—	334,420
Tionde	177,153	83,070	9,165	171,447	195,570	50,491	58,294	229,810	975,000
Elfte	17,401	179,692	22,440	173,720	235,114	8,084	204,469	—	840,920
Tolfta	183,622	53,260	19,610	309,020	226,238	11,654	317,446	—	1,120,850
	2,699,635	390,073	144,895	707,657	1,700,118	421,040	1,140,706	260,515	7,464,639
Stadens jurisdiktion underlydan- de mark utom stadsplanen .	—	—	—	—	—	—	—	—	10,517,191
Summa	2,699,635	390,073	144,895	707,657	1,700,118	421,040	1,140,706	260,515	17,981,830

Källa: Uppgifter från Byggnadskontoret.

Tab. N:o 6. Antalet kvarter, tomter, torg och trädgårdar i Helsingfors år 1901.

Stadsdel	Kvarter	T o m t e r				Planerade	
		Försålda	Arrenderade	Disponibla		torg	trädgårdar och skvärer
				vid planerad gata	vid oplanerad gata		
Första	35	166	—	2	—	3	3
Andra	19	107	—	—	—	1	1
Tredje	17	106	—	—	—	5	3
Fjärde	41	260	2	2	4	2	5
Femte	14	149	—	—	—	1/2	1
Sjätte	17	115	1	—	—	1 1/2	1
Sjunde	26	119	4	43	26	1	2
Åttonde	22	50	8	17	20	1	1
Nionde	10	28	7	—	—	—	1
Tionde	29	32	40	5	36	1	—
Elfte	47	12	93	11	122	—	—
Tolfte	44	14	30	13	262	—	—
Summa	321	1,158	185	93	470	16	18

Källa: Uppgifter från Byggnadskontoret.

Tab. No 7. Längder och ytor af Helsingfors stads kajer jämte vattendjupet invid desamma år 1901.

H a m n	Kajlängd l. m.	Kajyta m ²	Vatten- djup m	S u m m a	
				Kajlängd l. m.	Kajyta m ²
I Södra hamnen:					
<i>för större fartyg:</i>					
Slottskajen	93	651	3 à 4,5		
Kejsargrunds-kajen	120	2,000	3,0		
Norra kajarmen	68	1,020	5 à 5,5		
” ”	30		4,5 à 5,0		
Södra ”	90	900	4,5 à 5,3		
Nedanom packhustorget	106	1,950	4,5		
Magasinskajen	288	5,000	6,0		
”	90	1,100	5,0		
Myntkajen	700	57,600	7 à 8,0	1,585	70,221
<i>för ångslupar & båtar:</i>					
Båthamnen nedanom Slottet	190	735	1 à 3,0		
Kejsargrunds-kajen	25	500	2,5		
Utanför norra båthamnen	66	330	3 à 4,0		
I norra båthamnen	104	520	1 à 3,0		
I södra ”	70	350	3 à 4,5		
” ”	35	140	1,5	490	2,575
<i>trappkajen:</i>					
Nedanom Salutorget	37	—	1,5 à 2,0		
I norra båthamnen	95	—	1,5 à 2,0		
I södra ”	91	—	2,0	223	—
I Sandvikshamnen:					
<i>för större fartyg:</i>					
Järnvägsmolon	80	480	7,0		
Sandviks södra kajen	35	350	6,0		
” ”	35	420	5,0		
” ”	35	525	4,0	185	1,775
<i>för mindre skutor & båtar:</i>					
Sandviks södra kajen	98	1,470	4,0 à 5,0		
Trappkajen	43	—	3,0	141	1,470
Transport	—	—	—	2,624	76,041

Fortsättning.

H a m n	Kajlängd l. m.	Kajyta m ³	Vatten- djup m	S u m m a			
				Kajlängd l. m.	Kajyta m ²		
Transport	—	—	—	2,624	76,041		
I Sörnäs hamn:							
<i>för större fartyg:</i>							
Västra piren	112,5	810	4 à 4,7	337,5	2,675		
” ”	18,1		5,0				
Östra ”	107,1	915	4 à 5,6				
” ”	21,1		5,6 à 6,0				
Statsjärnvägarnas pir	50,5	950	3 à 6,5				
” ”	28,2		6,5				
<i>för mindre skutor & pråmar:</i>							
Ballastkajen	174	696	3,5			174	696
I Norra hamnen:							
<i>för ångslupar & större skutor:</i>							
Nedanom Kanaltorget	170	960	3,0	736,5	5,386		
T-formiga kajarmen	374	4,076	2 à 3,0				
Skatudds norra kajen, afstjälpningsbrygga	80	350	3,0				
” ” ” f. d. afstjälpningsbrygga	70,3	—	3,0				
” ” ” provisorisk bro	42,2	—	3,0				
<i>för roddbåtar:</i>							
Längs norra kajen och Elisabets torget	445	1,335	0,5 à 1,5	587	2,618		
T-formiga kajarmen	142	1,283	0,5 à 3,0				
I Brobergs kajen:							
Brobergs kajen, provisorisk bro	195,5	—	2,5 à 3,0	231,1	—		
Broholmen, ” ”	35,6	—	2,0				
Summa	—	—	—	4,690,1	87,416		

Källa: Uppgifter från Byggnadskontoret.

Fortsättning.

Stenläggnings- och planeringsytornas areal

G a t a	Längd i meter	Bredd i meter	Stenläggnings- och planeringsytornas areal																								
			t. o. m. 1891		1892		1893		1894		1895		1896		1897		1898		1899		1900		1901		Totalareal		
			st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	stenl.	planer.	
139) Senatstorget . .	—	—	104,400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9,202,86	—
140) Sibyllegatan . .	83,00	18,00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,494,00
141) Simonsgatan . .	231,82	14,85	39,663	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
142) Sjömansgatan . .	559,23	11,88	56,324	13,200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
143) Skarpskyttegtn	339,44	14,85	58,915	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
144) Skatuddstorget	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
145) Skatuddsgatan.	173,00	15,00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
146) Skatudds Norra kajen	168,72	7,43	9,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
147) Skepparebrink	58,20	19,92	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
148) Skepparegatan: östra delen (fr. Skarpskyt- te- till Bårg- mansgatan . . .	171,01	8,91	—	8,700	—	756,55	418,75	—	285,12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
västra delen (från Båtsmans- till Fabriksg.)	326,59	17,81	—	66,000	—	—	1,808,00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
149) Skeppsredareg.	142,51	11,88	—	19,200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
150) Skilnadstorget.	—	—	54,400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
151) Skilnadsgatan . .	256,82	14,85	58,325	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
152) Skolgränden . .	38,12	12,77	5,521	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
153) Smedsgatan . . .	400,82	11,88	—	53,200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
154) Sofiegatan . . .	109,68	8,91	11,082	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
155) Skvären vid Lappviksgatan	—	—	—	) 26,250	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
156) Stenhuggareg..	83,73	11,88	11,286	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
157) Strandgatan . .	169,23	8,91	—	17,100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
158) Styrmansgatan	310,24	14,85	41,506	60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
159) Söderviksgatan	93,00	15,00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
160) Sörnäs strand- väg	1,420,00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
161) Tawastgatan . .	385,00	17,81	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
162) Trädgårdsgatan	160,33	14,85	28,250	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
163) Teateresplana- den	—	—	18,450	) 97,050	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
164) Trekanten, torg	—	—	6,600	) 15,400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
165) Tvärgatan längs Manegen emellan Ka- sarn- och Fa- biansgatorna . .	89,66	11,88	12,080	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
166) Tvärgatan mol- lan Mynt- och Kanalgatorna . .	68,29	68,91	—	6,900	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
167) Ulrikasgatan jämte tillstø- tande öppna platser	—	—	44,070	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
168) Ulrikasborgsg..	90,08	11,88	12,136	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
169) Unionsgatan . .	{ 1,439,37 97,98	{ 17,81 8,91	288,480	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
170) Vallingsgatan . .	454,00	18,00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
171) Vallingsgränden	112,00	18,00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
172) Västra Hamn- gatan	144,31	23,75	—	30,800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

G a t a	Längd i meter	Bredd i meter	Stenläggnings- och planeringsytornas areal																								
			t. o. m. 1891		1892		1893		1894		1895		1896		1897		1898		1899		1900		1901		Totalareal		
			st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	stenl.	planer.	
173) Västra Kajen m. kajarmarna	—	—	269,270	37,650	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23,736,15	3,490,55
174) Vilhelmsbärgs- gatan	232,0	{ 18,00 9,00 }	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,387,00
175) Vilhelmsgatan.	338,76	14,85	57,050	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,028,96
176) Villavägen . . .	293,93	4,75	—	*15,840	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	*1,396,29
177) Vinkelgatan . .	153,09	11,88	20,640	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,819,42
178) Väfvaregatan .	147,92	14,85	10,875	14,034	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	958,63
179) Vladimirsgatan	1,128,54	14,85	142,610	20,214	1,730,34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14,301,41
180) Ärtholmsgatan	212,00	11,00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
181) Öppna platser mellan Simons- gatan o. Ryska kasärn	164,02	—	—	78.400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	58,446,69	—	7,094,594	2,656,596	7,787,03	4,176,55	9,762,60	21,048,50	10,880,89	8,589,50	2,380,00	15,422,94	12,369,61	577,34	—	21,114,39	1,320,00	45,935,75	15,965,00	55,047,00	11,575,50	9,863,50	19,136,0	42,114,0	716,928,46	391,309,86	

Källa: Uppgifter från Byggnadskontoret.

Tab. N:o 9. Helsingfors stads renhållningsdistrikt år 1901.

Distriktets nummer	Allmänna platser, gator, kajer och vägar m. m.	Areal m ²
I	Järnvägstorget, Västra och Östra Henriksgatorna, Skilnaden, Trekanten, Esplanad-, Michaels- och Fabiansgatorna	77,034
II	Norra kajen, Kanaltorget, gatuandelarna kring Auktionskammaren, Skatudds V. kajen, Högvaktstorget, Skatudds bron, Myntkajen, Kanalgatan, Kronbärgsgatan, Myntgatan, V. Hamngatan, Västra kajen och kajarmarna, gatuandelarna omkring Tullhustomten, Packhusgården, Kaserntorget, Magasinskajen, Badhusvägen, andelar af Park- och Hafsgatorna, Observatoriigatan och vägarna å Observatoriibärgen, Brunnsparkens Stora och Västra alléer äfvensom en tredjedel af Salutorget	101,670
III & IV	Gatuandelarna kring Skoltorget, andelar i Ban-, Fredriks-, Smeds-, Skeppare-, Docks-, Munkholms-, Bergmans-, Fabriks- och Kaptensgatorna samt uti Nykyrkobrinken och Jungfrustigen, gatuandelarna norr om Åbo kasernen, andel i Kampgatan och vägarna till exercisplatsen, Narinken, andel i Folkskolegatan, Kamptorget, andelar i Lappviksgatan och Lappviksskvären samt Gräsviksgatan, gångarna genom gamla Kyrkogården, Kyrkotorget, Sandvikstorget, Gräsviks- och Sandvikskajerna, gatuandelarna omkring Dockstorget äfvensom en tredjedel af Salutorget	92,740
V	Broholmogatan och Långa bron, Brobärgskajen, andelar i Gen-, Unions- och Trädgårdsgatorna, Kajsaniemi, Elisabetstorget, Norra kajen och T-formiga kajarmen, Senatstorget, gatuandelarna omkring planteringarna vid Finlands bank, andel i Nikolaigatan samt en tredjedel af Salutorget	61,691

Källa: Uppgifter från Byggnadskontoret.

Tab. No 10. Finska och Ryska statsverkens, Universitetets, Allmänna byggnaders, Stadens och privata fastigheters gatuandelar uti Helsingfors stad år 1900.

Gata	Finska statsver- kets	Ryska statsver- kets	Univer- sitets	Allmänna byg- nadernas	Stadens	Privata fastighets- lösers	Total areal
1) Abrahamsgatan	659,72	—	—	—	964,60	4,217,43	5,841,75
2) Albertsgatan	—	224,45	—	—	765,37	13,209,38	14,199,20
3) Alexandersgatan	2,139,11	—	673,37	—	872,82	14,271,65	17,956,95
4) Alléen, Stora	—	—	—	—	7,272,38	—	7,272,38
5) " Västra	—	—	—	—	3,913,86	—	3,913,86
6) " Östra	—	—	—	—	4,090,16	—	4,090,16
7) Andrésgatan	1,197,81	—	—	1,057,42	504,56	11,683,59	14,443,38
8) Ankargatan	—	—	—	—	—	750,00	750,00
9) Annegatan	—	—	—	1,146,24	830,74	10,793,85	12,770,83
10) Arbetaregatan	—	—	—	—	—	1,934,96	1,934,96
11) Badhusgatan	—	—	—	—	7,406,20	3,037,30	10,443,50
12) Bangatan	727,16	—	—	—	—	4,645,58	5,372,74
13) Barnhemsgatan	—	—	—	—	—	2,721,63	2,721,63
14) Barnhemsgränd	—	—	—	—	1,566,00	—	1,566,00
15) Bärsgatan	133,56	336,20	—	—	—	4,735,50	5,205,26
16) Bärsmansgatan	—	—	2,077,60	—	1,632,40	6,172,45	9,882,45
17) Boulevardsgatan	1,888,23	1,049,84	—	2,063,90	1,505,40	13,404,66	19,912,03
18) Bernhardsgatan	593,60	—	—	—	—	1,400,79	1,994,39
19) Brobärgsgatan	—	—	—	—	1,134,75	1,212,50	2,347,25
20) Brobärgskajen	—	937,50	—	—	7,021,48	432,90	8,391,88
21) Broholmogatan	—	—	—	—	4,256,00	1,056,00	5,312,00
22) Broholmstorget	—	—	—	—	10,856,00	—	10,856,00
23) Brovägen	—	—	—	—	—	719,30	719,30
24) Brunnsgatan	1,821,83	—	—	—	1,187,20	2,792,12	5,801,15
25) Båtsmansgatan	—	—	—	—	—	9,088,27	9,088,27
26) Docksgatan, Västra	—	—	—	—	1,590,53	1,792,02	3,382,55
27) " Östra	—	—	—	—	779,51	2,703,30	3,482,81
28) Elisabetsgatan	2,928,10	478,29	—	—	934,50	6,406,36	10,747,25
29) Elisabetstorget	—	—	—	—	12,170,50	—	12,170,50
30) Eriksgratan	—	—	—	—	593,60	13,565,49	14,159,09
31) Esplanadgatan, Norra	361,28	—	—	—	6,269,75	5,660,17	12,291,20
32) " Södra	277,80	—	—	—	4,914,12	2,164,20	7,356,12
33) Estnäsgatan	—	—	—	—	110,11	3,741,16	3,851,27
34) Fabiansgatan	2,143,04	2,534,60	1,209,24	—	1,595,30	8,489,28	15,971,46
35) Fabriksgratan, Stora	—	551,80	2,803,50	—	15,611,60	1,713,09	20,679,99
36) " Lilla	667,80	—	—	—	2,382,19	—	3,049,99
37) Fredriksgratan	—	—	—	—	1,403,80	12,483,52	13,893,32
38) Fredrikstorg	—	—	—	—	1,074,11	—	1,074,11
39) Fredsgatan	2,186,45	343,69	—	—	—	4,874,46	7,404,60
40) Främlingsgatan	—	—	—	—	—	987,28	987,28
41) Gasverksgatan	—	—	—	—	—	1,597,72	1,597,72
42) Gengatan	—	—	—	—	297,00	2,308,36	2,605,36
43) Georgsgatan	315,05	—	—	881,20	816,20	9,661,26	11,673,71
44) Glogatan	—	—	—	—	—	3,057,92	3,057,92
45) Gräsviksgatan	—	—	—	—	539,51	6,913,57	7,453,08
46) Gräsvikskajen	—	—	—	—	9,018,93	2,233,12	11,252,05
47) Hafsgatan	—	—	—	—	2,448,60	1,154,53	3,603,13
48) Hafstorget	—	—	—	—	3,314,44	—	3,314,44
49) Hamngatan, Västra	—	—	—	—	2,040,00	2,280,00	4,320,00
50) " Östra	—	—	—	—	—	2,304,00	2,304,00
51) Hagasundsgatan	604,73	—	—	—	—	1,752,40	2,357,13
52) Helenegatan	251,02	—	—	—	—	726,58	977,60
53) Henriksgratan, Östra	—	—	—	—	4,748,80	3,805,28	8,554,08
54) " Västra	—	200,26	—	—	5,936,00	4,490,22	10,626,48
55) Högbergsgatan	393,26	—	—	1,202,04	3,909,37	8,231,30	13,735,97
56) Högvaktstorget jämte Kanalkajen	763,80	—	—	—	5,715,22	—	6,479,02
Transport	20,053,35	6,656,63	6,763,71	6,350,80	143,999,61	223,376,45	407,200,55

Fortsättning.

G a t a	Finska statsver- kets	Ryska statsver- kets	Univer- sitets	Allmänna bygg- nadernas	Stadens	Privata fästhe- ters	Total areal
Transport	20,053,35	6,656,63	6,763,71	6,350,80	143,999,61	223,376,45	407,200,55
57) Järnvägstorget	1,425,00	—	—	—	25,760,46	—	27,185,46
58) Jungfrustigen	—	—	964,60	—	3,421,40	1,222,44	5,608,44
59) Jägaregatan	—	—	—	—	—	2,684,78	2,684,78
60) Kampgatan	—	—	—	—	907,47	1,349,17	2,256,64
61) Kamptorget	—	—	—	—	3,437,85	—	3,437,85
62) Kanalgatan	525,00	—	—	—	2,078,00	7,993,00	10,596,00
63) Kanalkajen (å Skatudden)	—	—	—	—	3,251,25	384,75	3,636,00
64) Kanaltorget	—	—	—	—	2,866,50	571,35	3,437,85
65) Kaptensgatan	338,20	—	—	—	7,843,88	—	8,182,08
66) Kaserngatan	3,392,72	—	—	—	1,562,80	7,253,70	12,209,22
67) Kaserntorget	—	—	—	—	7,422,23	—	7,422,23
68) Katrinegatan	—	—	—	—	285,38	689,12	974,50
69) Konstantinsgatan	—	—	—	—	237,88	8,767,08	9,004,96
70) Kristiansgatan	—	—	—	—	—	2,626,87	2,626,87
71) Kronbärgsgatan	—	—	—	—	6,525,23	—	6,525,23
72) Kronhagsgatan	—	—	—	—	—	890,70	890,70
73) Kyrkogatan	1,523,25	955,02	619,72	1,038,80	—	3,971,69	8,108,48
74) Kyrkogårdsgatan	—	—	—	—	5,089,50	—	5,089,50
75) Kyrkotorget	—	—	—	—	2,560,74	644,48	3,205,22
76) Köpmansgatan	—	—	—	—	3,046,50	300,00	3,346,50
77) Lappviksgatan	—	—	—	—	1,306,80	4,772,02	6,078,82
78) Lotsgatan	—	—	—	—	3,760,50	739,56	4,500,00
79) Lökholmshgatan	—	—	—	—	2,980,00	—	2,980,00
80) Ludvigsgatan	—	—	—	—	—	1,373,82	1,373,82
81) Magasinsgatan, Norra	—	280,25	—	—	572,75	2,618,71	3,471,71
82) ” Södra	687,54	—	—	—	1,073,38	1,639,91	3,400,83
83) Magasinskajen	—	—	—	—	10,215,12	1,575,00	11,790,12
84) Malmbrinken	—	—	—	—	—	793,35	793,35
85) Malmgatan	—	—	—	—	1,613,14	1,613,15	3,226,29
86) Manegegatan	442,38	—	—	—	482,30	2,665,23	3,589,91
87) Mariégatan	3,172,76	—	—	—	945,89	6,102,87	10,221,52
88) Mauritzgatan	1,363,28	—	—	—	645,54	2,006,41	4,015,23
89) Mellangatan	—	—	—	—	—	299,71	299,71
90) Mikaelsgatan	393,26	—	—	—	1,877,26	6,016,02	8,286,54
91) Munkholmshgatan	—	—	—	—	1,057,68	2,820,92	3,878,60
92) Myntgatan	—	—	—	—	771,31	771,32	1,542,63
93) Myntkajen	586,50	—	—	—	846,00	846,00	2,278,50
94) Neckens gränd	—	—	—	—	2,176,00	—	2,176,00
95) Nedfart till Magasinskajen	—	—	—	—	881,50	—	881,50
96) Nedfart (2 st.) till Magasinsk.	—	—	—	—	—	528,90	528,90
97) Nikolaigatan	5,070,15	—	—	—	1,365,88	5,419,65	11,855,68
98) Norra hamnens kajarm	—	—	—	—	5,218,48	—	5,218,48
99) Norra kajen	—	—	—	—	4,510,45	2,925,00	7,435,45
100) Nykyrkobrinken	—	—	—	—	—	423,12	423,12
101) Nylandsgatan	—	—	—	—	378,42	8,515,91	8,894,33
102) Observatoriegatan	546,72	—	—	—	1,341,40	1,412,92	3,301,04
103) Parkgatan	—	—	—	—	1,366,20	3,278,07	4,644,27
104) Petersgatan	—	—	—	—	2,668,30	—	2,668,30
105) Regeringsgatan	1,189,28	—	1,670,17	—	—	5,711,82	8,571,27
106) Riddaregatan	1,130,39	—	—	—	—	1,034,13	2,164,52
107) Riddarhustorget	2,221,38	—	—	—	—	—	2,221,38
108) Richardsgatan	—	—	—	—	359,94	962,31	1,322,25
109) Robertsgatan, Lilla	—	—	—	—	—	2,961,84	2,961,84
110) ” Stora	—	—	—	—	—	7,904,85	7,904,85
111) Rådmansgatan	—	—	—	—	909,19	853,81	1,763,00
112) Rödbärgsgatan	—	—	—	—	979,44	6,301,75	7,281,19
113) Röddäldsgatan	—	—	—	—	266,21	798,64	1,064,85
114) Salutorget och kajarmarna	—	—	—	—	15,950,74	—	15,950,74
Transport	44,061,16	7,891,90	10,018,20	7,389,60	286,816,50	348,412,24	704,589,60

Fortsättning.

G a t a	Finska statsver- kets	Ryska statsver- kets	Univer- sitetets	Allmänna hyge- nadsnäs	Stadens	Privata fastigno- ters	Total areal
Transport	44,061,16	7,891,90	10,018,20	7,389,60	286,816,50	348,412,24	704,589,60
115) Sandviksgatan	734,65	—	—	—	579,43	3,287,79	4,601,87
116) Sandvikskajen, Södra	—	—	—	—	7,651,39	2,250,00	9,901,39
117) " Norra	—	—	—	—	6,582,55	1,725,00	8,307,55
118) Sandvikstorget	—	—	—	—	12,615,33	—	12,615,33
119) Senatstorget	—	—	—	—	9,202,86	—	9,202,86
120) Sibyllegatan	—	—	—	—	1,494,00	—	1,494,00
121) Simonsgatan	—	—	—	—	1,736,28	1,760,01	3,496,29
122) Sjömansgatan	—	—	—	—	504,90	5,623,64	6,128,54
123) Skarpskyttegatan	—	—	—	—	—	5,193,36	5,193,36
124) Skatuddsgatan	—	—	—	—	1,345,05	—	1,345,05
125) Skatudds norra kajen	—	—	—	—	636,00	615,77	1,251,77
126) Skepparegatan, östra delen (från Skarpskytte till Bergmansgatan) västra delen (från Båtsmans- till Fabriksgatan)	—	—	—	—	730,21	730,21	1,460,42
127) Skepparebrinken	—	—	—	—	5,079,30	738,70	5,818,00
128) Skeppsredaregatan	—	—	—	—	—	1,159,34	1,159,34
129) Skilnadstorget	—	—	—	—	—	1,692,48	1,692,48
130) Skilnadsgatan	—	—	—	—	4,252,06	543,30	4,795,36
131) Skolgränden	—	—	—	—	3,137,95	2,003,40	5,141,35
132) Smedsgatan	—	—	—	—	243,34	243,34	486,68
133) Sofiegatan	—	—	—	—	2,380,00	2,380,10	4,760,10
134) Stenhuggaregatan	—	—	—	—	—	976,88	976,88
135) Strandgatan	—	—	—	—	—	994,86	994,86
136) Styrmansgatan	—	—	—	—	1,507,36	—	1,507,36
137) Söderviksgatan	—	—	—	—	519,40	3,144,11	3,663,51
138) Sörnäs strandväg	—	—	—	—	1,395,00	—	1,395,00
139) Trädgårdsgatan	—	—	—	—	28,440,00	—	28,440,00
140) Tvärgatan längs Manegen emellan Kasern- och Fabiansgatan	1,064,85	—	—	—	—	—	1,064,85
141) Tvärgatan emellan Mynt- och Kanalgatan	—	—	—	—	608,23	—	608,23
142) Ulrikasgatan jämte tillstötande öppna platser	—	390,00	853,30	—	2,122,07	519,40	3,884,77
143) Ulrikasborgsgatan	—	—	—	—	267,45	802,34	1,069,79
144) Unionsgatan	3,084,74	2,885,47	2,352,27	934,50	4,133,34	12,039,19	25,429,51
145) Västra Hamngatan	—	—	—	—	2,715,02	—	2,715,02
146) Västra kajen med kajarmarna	—	—	—	—	22,461,15	1,275,00	23,736,15
147) Vilhelmsbärgsgatan	—	—	—	—	3,387,00	—	3,387,00
148) Vilhelmsgatan	—	585,59	—	—	964,60	3,478,77	5,028,96
149) Villavägen	—	—	—	—	—	1,396,29	1,396,29
150) Vinkelgatan	—	—	—	—	—	1,819,42	1,819,42
151) Väfwaregatan	—	—	—	—	—	2,195,82	2,195,82
152) Vladimirsgatan	836,08	—	—	—	—	15,247,33	16,083,41
153) Ärtholmsgatan	—	—	—	—	1,860,00	—	1,860,00
154) Öppna platsen mellan Simons- gatan och Ryska kasern	—	1,140,00	—	—	5,770,96	—	6,910,96
<i>Planteringar:</i>							
155) Henriksesplanaden	—	—	—	—	8,713,63	—	8,713,63
156) Kapellesplanaden	—	—	—	—	4,812,99	—	4,812,99
157) Runebergsgesplanaden	—	—	—	—	12,402,71	—	12,402,71
158) Skvären vid Lappviksgatan	—	—	—	—	2,313,94	—	2,313,94
159) Teateresplanaden	—	—	—	—	10,181,33	—	10,181,33
160) Trekanten	—	—	—	—	1,939,30	—	1,939,30
Summa	49,781,48	12,892,96	13,223,77	8,324,10	462,747,75	423,493,21	970,463,27

Källa: Uppgifter från Byggnadskontoret.

Tab. N:o 11. Längder å aflöppskanaler samt antalet infallsbrunnar i Helsingfors vid utgången af år 1901.

24*

	Glaserade lerrör							Beton och murade kanaler typ					Af betong och slagstegel kanaler	Gräskenskanaler	Trikkanaler	Infallsbrunnar	
	152 mm	203 mm	228 mm	305 mm	381 mm	457 mm	610 mm	B.	A.	C.	D.	F.					
1) Abrahamsgatan				68,29				101,84									4
2) Albertsgatan			80,00	173,61				80,16	118,74								18
3) Alexandersgatan		111,34	28,00	445,35				28,30		108,00							4
4) Alpgatan				330,00													12
5) Andregatan		95,01	148,45	738,09													2
6) Annegatan		44,53		252,37													1
7) Arbetaregatan				69,77													5
8) Arkadia																	
9) Aspnäsgatan								193,00									
10) Badhusgatan — Magasins-kajen			89,07	270,80													12
11) Bangatan				353,31													1
12) Barnhemsgatan				161,81													3
13) Bärggatan		68,29	154,39	38,60													4
14) Bärgmansgatan			139,54	316,49	146,97								103,92				7
15) Bernhardsgatan				40,00													12
16) Borggatan				135,00													1
17) Boulevardsgatan				615,77													3
18) Brahegatan, Östra								241,00		149,00							
19) Brobärgsgatan			10,39	179,63										5,94			1
20) Brunngatan				148,45													2
21) Brunnsparcken			30,00	880,27													18
22) Båtsmansgatan				555,20													4
23) Castréngsgatan				161,00													7
24) Chausséen, Västra				140,00						228,00							13
25) Chausséen, Östra				151,42				103,92									9
26) Docksgatan				246,96						299,78							
27) Elisabetsgatan			103,92	353,31	166,26												6
28) Eriksgatan			108,37	706,62	5,94			95,01	118,76		32,00						19
29) Esplanadgatan, Norra				195,95					89,07								15
30) " Södra			89,07				103,92							341,44			17
31) Estnäsgatan				132,12													2
32) Fabiansgatan	69,77	207,83	222,68	413,31				134,20									6
33) Fabriksgatan, Stora & Munkholm				347,34						213,77			130,64				10
34) Fabriksgatan, Lilla									221,19								
35) Fiskartorget				87,80													2
36) Fredriksgratan		59,38		290,96	59,36			65,32	74,25								4
37) Främlingsgatan				120,00						215,25							
38) Fabriksparcken																	
39) Fredsgatan			47,50	121,73	136,57												3
40) Gasverksgatan																	2
41) Gengatan				157,36													1
42) Georgsgatan					148,45												
43) Glogatan				106,88			89,07	63,83				62,35					2
44) Gräsviksgatan		71,25		192,99		257,41											4
45) Hafsgatan				86,10	97,98												4
46) Hagasundsgatan				154,57					48,00								2
47) Hagnästorg					90,00												
48) Hamngatan, Östra				94,60													
49) Helenegatan		92,04												5,93			
50) Henriksgatan, Västra				65,32													12
51) " Östra								340,00	156,00								5
52) Hermanstad																	2
53) Högbergsgatan			95,01	578,95													4
54) Jungfrustigen				29,69	136,57												3
55) Jägaregatan				192,99													3
56) Järnvägstorget och Kajsa-niemi			118,76					480,98	460,19	133,61							19
57) Kajen, Norra																	3
58) Kaisaniemi från Nikolaig.								230,10	178,14								
59) Kampgatan				83,00													6
60) Kanal genom Maria sjukhusets tomt från Arbetareg.				118,76													
61) Kanal genom Hagasunds									222,68								1
62) " från Åbo kasern till V. Chausséen				260,98		133,00											2
63) Kanal genom Humleberg till V. Chausséen				233,40	63,10						203,00						1
64) Kanal under Hagnäs torg																	
65) " genom our. Alkärr				208,00		275,00											1
66) Kanalgratan			32,00	191,00					234,55								5
67) Kaptensgatan																	4
68) Kaserngatan			95,01	717,18		54,93											6
69) Katrinegatan				22,27	81,65	70,96											
70) Konstantinsgatan			84,62	114,31													2
71) Kristiansgatan			35,63	163,30													2
72) Kristinegatan				64,00	78,00												
73) Kronobärgsgatan				221,00				312,00									2
74) Kvarteret 127 Kaptenspat.									264,24								
75) Kyrkogatan				178,14	102,43	99,46											10
76) Kyrkogårdsgatan				170,00	70,00												1
77) Köpmansgatan				200,00													1
78) Lappviksg. o. Barnhemmet			53,44	282,06	152,90												8

25*

	Glaserade lerrör						Beton och murade kanaler typ					Af betong och slagtegel	Grästenskanaler	Träkanaler	Infallsrännar	
	152 mm	203 mm	228 mm	305 mm	381 mm	457 mm	610 mm	B.	A.	C.	D.					F.
79) Linien I	—	—	—	137,50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
80) " II	—	—	—	564,91	—	—	—	23,75	—	—	—	—	—	—	—	7
81) " III och Tavastgat. till II linien	—	—	—	346,88	344,41	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
82) " IV	—	—	—	465,57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
83) Lotsgatan	—	—	5,50	176,50 86,00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
84) Ludvigsgatan	—	—	81,64	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
85) Lönnrotsgatan	—	—	—	51,96	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
86) Lönnrotsgatan från I linien till Tölöviken	—	—	—	285,00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
87) Magasinsgatan, Norra	—	—	118,76	89,07	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
88) " Södra	—	—	—	—	—	111,34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14
89) Malmgatan	—	—	—	184,08	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
90) Manegegatan	—	—	—	154,39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	59,38	—	5
91) Mariasjukhuset	—	—	112,23	21,97	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
92) Mariegatan	—	—	—	253,25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
93) Mauritzgatan	—	—	—	141,02	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
94) Mellangatan	—	—	—	29,69	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
95) Mikaelsgatan	—	—	14,26	60,00	65,32	—	—	228,61	—	—	—	—	—	—	—	2
96) Munkholmsgatan	—	—	204,86	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,94	—	2
97) Myntkajen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
98) Neckensgränd	—	—	—	—	118,00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
99) Nikolaigatan	—	—	—	353,90	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
100) Nylandsgatan	—	—	8,91	163,30	—	172,20	—	219,71	172,20	—	—	—	—	—	—	10
101) Observatoriebacken	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	48
102) Observatoriegatan	—	—	70,00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
103) Packhustorget S. Maga- sinsgatskajen	—	—	—	—	—	237,52	—	—	89,67	—	—	—	—	—	—	—
104) Parkgatan	—	—	74,23	53,84	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,93	—	6
105) Petersgatan	—	—	—	59,38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
106) Prästgatan, Västra	—	—	—	40,00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
107) Regeringsgatan	—	—	—	65,32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
108) Repslagaregatan	—	—	—	71,26	—	—	—	117,27	—	—	—	—	—	—	—	—
109) Riddaregatan	—	59,38	—	75,12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
110) Richardsgatan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
111) Robertsgatan, Lilla	—	—	—	112,82	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
112) " Stora	—	—	—	264,83	152,90	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
113) Rådhusgatan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
114) Rådhusgatan	—	—	—	106,88	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
115) Rådhusgatan	—	—	74,23	366,28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
116) Sältoorget	—	—	63,83	46,61	—	—	—	237,52	281,02	—	—	—	—	11,88	—	—
117) Sankt Eriksgatan	—	—	—	121,73	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
118) Sankt Erikskajen, Norra	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	224,56	—	—	—	5
119) Sankt Erikstorget	—	—	—	—	—	—	—	239,01	—	—	—	—	—	—	—	5
120) Sjövillegatan	—	—	—	132,00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
121) Simonsgatan	—	—	—	108,36	136,58	—	—	38,60	—	—	—	—	—	—	—	4
122) Sjömansg. — Skepparebr. 123) Sjömansg. & Dockstorget	—	—	—	157,36	215,25	—	—	—	—	—	—	—	—	100,00	—	2
124) Skarpskyttegatan	—	—	—	430,50	—	80,00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
125) Skatudds Norra kajen	—	—	—	197,44	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
126) Skepparegatan	—	—	—	174,70	—	—	—	—	95,01	—	—	—	—	—	—	1
127) Skilnaden & Trekanten	—	47,50	60,44	120,24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
128) Smedsgatan	—	—	—	210,80	—	—	—	—	118,76	—	—	—	—	—	—	3
129) Sofiegatan	—	—	—	71,26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
130) Stenhuggaregatan	—	—	—	23,75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
131) Strandgatan	—	—	—	23,75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
132) Sturegatan	—	—	—	—	—	—	—	—	196,00	—	—	—	—	—	—	—
133) Styrmansgatan	—	—	—	100,95	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
134) Svalbogatan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
135) Söderviksgatan	—	—	—	196,00	—	—	—	—	—	—	1,145,00	—	—	—	—	—
136) Sörnäs Strandväg	—	—	—	184,00	—	—	—	—	—	—	181,00	—	—	—	—	—
137) Unionsgatan	—	—	—	192,99	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
138) Ulrikasborgsgatan	—	—	—	59,38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
139) Wallinsgatan	—	—	54,00	109,00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
140) Västra kajen	—	—	—	241,38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
141) Vilhelmsbärgsgatan	—	—	—	120,00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
142) Vilhelmsgatan	—	—	—	77,78	—	—	—	92,04	—	—	—	—	—	—	—	1
143) Vinkelgatan	—	—	192,98	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
144) Vladimirsgatan	—	—	184,08	561,74	235,74	—	—	—	195,95	—	—	—	—	—	—	16
145) " & Gräsviks- kajen	—	—	35,00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
146) Väfvaregatan	—	—	—	41,57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
147) Ärtholmsgatan	—	—	—	200,30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Summa löpande meter	69,77	856,55	3,120,80	21,701,59	2,904,38	1,491,82	192,99	3,189,64	4,064,35	1,616,18	1,358,00	62,35	355,20	640,36	118,76	598

Källa: Uppgifter från Byggnadskontoret.

Tab. N:o 12. Tomter i Helsingfors, disponibla till försäljning, deras areal och försäljningsvärde år 1901.

Kvart. N:o	Tomt. N:o	Gatans namn	Areal i m ²		Enhetspris		Försäljningsvärde	
			Bostads-	Fabriks-	Fr ^g	7i.	Fr ^g	7i.
24	5	Vinkelgatan	1,547	—	10	—	15,470	—
131	4	Gengatan	1,002	—	20	—	20,040	—
166	13	Gräsviksgatan	2,970	—	28	—	83,160	—
126	13	Fabriksgatan	2,145	—	22	—	47,190	—
"	15	"	2,145	—	20	—	42,900	—
"	17	"	2,156	—	20	—	43,120	—
"	19	"	2,170	—	18	—	39,060	—
"	12	Bergmansgatan	1,798	—	18	—	32,364	—
"	12	"	1,798	—	18	—	32,364	—
"	16	"	1,798	—	15	—	26,970	—
"	18	"	1,798	—	15	—	26,970	—
127	5	Fabriksgatan	1,718	—	20	—	34,360	—
"	7	"	1,718	—	20	—	34,360	—
128	14	"	1,650	—	25	—	41,250	—
"	16	"	1,691	—	12	—	20,292	—
"	18	"	1,801	—	12	—	21,612	—
"	20	"	1,911	—	12	—	22,932	—
"	22	"	1,870	—	20	—	37,400	—
135	3	Jungfrustigen	2,841	—	18	—	51,138	—
185	11	Skepparegatan	934	—	15	—	14,010	—
"	13	"	936	—	14	—	13,104	—
"	15	"	936	—	12	—	11,232	—
"	17	"	936	—	12	—	11,232	—
"	19	"	1,015	—	15	—	15,225	—
"	12	Villagatan	931	—	14	—	13,034	—
"	14	"	936	—	13	—	12,168	—
"	16	"	936	—	12	—	11,232	—
"	18	"	936	—	11	—	10,296	—
"	20	"	862	—	14	—	12,068	—
180	11	"	1,050	—	14	—	14,700	—
"	13	"	1,050	—	13	—	13,650	—
"	15	"	1,050	—	13	—	13,650	—
"	12	Kaptensgatan	1,050	—	15	—	15,750	—
"	14	"	1,050	—	14	—	14,700	—
"	16	"	1,050	—	14	—	14,700	—
182	9	Villagatan	1,256	—	14	—	17,584	—
"	7	"	1,256	—	14	—	17,584	—
"	5	"	1,256	—	14	—	17,584	—
"	3	"	1,256	—	14	—	17,584	—
"	1	"	1,232	—	15	—	18,480	—
"	2	Kaptensgatan	1,245	—	15	—	18,675	—
183	2	Villagatan	964	—	15	—	14,460	—
"	4	"	970	—	14	—	13,580	—
"	6	"	970	—	14	—	13,580	—
"	8	"	970	—	14	—	13,580	—
"	10	"	970	—	15	—	14,550	—
"	1	Skepparegatan	964	—	15	—	14,460	—
"	3	"	970	—	14	—	13,580	—
"	5	"	970	—	14	—	13,580	—
"	7	"	970	—	14	—	13,580	—
"	9	"	966	—	14	—	13,524	—
297	3 ¹⁾	Långbrokajen	1,488	—	25	—	37,200	—
"	5 ²⁾	"	823	—	15	—	12,345	—
Transport			71,681	—	—	—	1,179,213	—

Fortsättning.

Kvart. No	Tomt No	Gatans namn	Areal i m ²		Enhetspris		Försäljningsvärde	
			Bostads-	Fabriks-	Frk.	nl.	Frk.	nl.
		Transport	71,681	—	—	—	1,179,213	—
297	7 ²)	Långbrokajen	884	—	15	—	13,260	—
"	9 ²)	"	850	—	15	—	12,750	—
"	11 ²)	"	1,900	—	20	—	38,000	—
"	2 ¹)	Broholmogatan	1,654	—	30	—	33,080	—
"	4 ²)	"	915	—	14	—	12,810	—
"	2 ²)	Cirkusgatan	800	—	30	—	24,000	—
"	4 ¹)	"	2,976	—	20	—	59,520	—
"	6 ²)	"	1,530	—	20	—	30,600	—
298	13	Långbrokajen	727	—	16	—	11,632	—
"	15	"	821	—	15	—	12,315	—
"	6	Holmnäsogatan	1,530	—	15	—	24,950	—
"	12	Sparbankskajen	1,400	—	16	—	22,400	—
299	3	Cirkusgatan	1,440	—	15	—	21,600	—
"	5	"	1,185	—	12	—	14,220	—
"	7	"	1,518	—	16	—	24,288	—
"	6	Sparbankskajen	1,020	—	15	—	15,300	—
288	24 ¹)	Östra Chausséen	—	11,080	6	—	66,480	—
"	28	"	2,054	—	21	—	43,134	—
139	4	Västra Hamngatan	1,836	—	18	—	33,048	—
146	11	Lotsgatan	1,140	—	20	—	22,800	—
147	3	"	1,480	—	20	—	29,600	—
"	11	Västra Hamngatan	962	—	20	—	19,240	—
148	4	Lotsgatan	1,310	—	15	—	19,650	—
149	9	Köpmangatan	1,400	—	20	—	28,000	—
"	11	"	1,360	—	20	—	27,200	—
"	10	Lotsgatan	1,280	—	20	—	25,600	—
"	12	"	1,440	—	18	—	25,920	—
"	14	"	1,400	—	18	—	25,200	—
"	16	"	1,400	—	18	—	25,200	—
161	3	Slottsgatan	1,326	—	20	—	26,520	—
"	5	"	1,560	—	20	—	31,200	—
"	4	Köpmangatan	1,326	—	18	—	23,868	—
"	6	"	1,209	—	18	—	21,762	—
"	8	"	1,326	—	18	—	23,868	—
"	10	"	1,443	—	18	—	25,974	—
138	10—12	Skatudds norra kajen	939	—	10	—	9,390	—
187	8—22	Kanalgatan	4,291	—	15	—	64,410	—
317	37	III-dje linien	1,213,400	—	10	—	12,134	—
321	13	Alpgatan	2,514,500	—	8	—	20,116	—
351	3	Östra Brahegatan	1,695,000	—	11	—	18,645	—
358	53	Östra Chausséen	1,325,700	—	10	—	13,257	—
362	28	Flemmingsgatan	1,141,325	—	10	—	11,413	25
"	1	Borgögatan	1,225,540	—	13	—	15,932	02
"	3	"	1,157,450	—	9	—	10,417	05
"	5	"	1,592,500	—	13	—	20,702	50
"	7	"	1,592,500	—	13	—	20,702	50
"	9	"	1,417,500	—	13	—	18,427	50
"	11	"	1,397,000	—	12	—	16,764	—
"	13	Östra Brahegatan	1,156,000	—	11	—	12,716	—
363	4	Borgögatan	1,805,000	—	12	—	21,660	—
Summa			142,549,415	11,080	—	—	2,380,888	82

1) Lösas med förmänsrätt af arrendatorn.

2) Kan intill utgången af år 1910 lösas endast af arrendatorn.

Anm.: Arealen dels uppmätt, dels uttagen från karta enligt skala; åsatta pris approximativa i förhållande till tomternas inbördes läge och beskaffenhet.

Källa: Drätselkontorets berättelse öfver stadens bokslut.

Tab. No 13. Helsingfors stads mantalsskrifna och mantalspenningar betalande befolkning år 1901, samt åren 1895—1900.

Stadsdel	Mantalsskrifven folkmängd			Personer, som för- sojta sig genom frånst, pension, kapitel eller annan själf- ständig näring jämte familjer	Personer, som hos andra hafva lagstad frånst, samt deras familjer	Den öfriga, vid sta- digt arbete icke fastade befolkningen	Antal mantalspenningar betalande		
	mk.	kvk.	B. k.				mk.	kvk.	B. k.
Första stadsdelen	2,735	4,131	6,866	3,378	1,836	1,652	1,779	3,128	4,907
Andra "	2,110	3,171	5,281	2,495	1,851	935	1,446	2,480	3,926
Tredje "	1,561	2,666	4,227	2,171	1,350	706	1,059	2,076	3,135
Fjärde "	5,887	7,832	13,719	4,591	2,400	6,728	3,952	5,551	9,503
Femte "	2,505	3,875	6,380	2,671	1,641	2,068	1,691	2,935	4,626
Sjätte "	3,770	4,238	8,008	1,520	1,059	5,429	2,419	2,786	5,205
Sjunde "	2,308	3,279	5,587	2,026	1,142	2,419	1,529	2,344	3,873
Åttonde "	307	405	712	335	153	224	146	262	408
Nionde "	302	604	906	476	247	183	186	451	637
Tionde "	824	1,000	1,824	426	386	1,012	539	676	1,215
Villor och holmar	9,883	10,604	20,487	3,972	2,444	14,071	6,025	6,565	12,590
Öfrige i staden mantalsskrifne personer	2,636	2,490	5,126	1,436	401	3,289	1,412	1,249	2,661
I Ryssland med pass vistande personer	1,247	1,843	3,090	532	2,069	489	—	—	—
Summa år 1901	36,075	46,133	82,213	26,029	16,979	39,205	22,183	30,503	52,686
" " 1900	35,010	44,116	79,126	25,434	17,176	36,516	21,977	29,183	51,160
" " 1899	—	—	75,492	—	—	—	—	—	48,278
" " 1898	—	—	71,365	—	—	—	—	—	45,124
" " 1897	—	—	70,698	—	—	—	—	—	44,409
" " 1896	—	—	67,635	—	—	—	—	—	42,042
" " 1895	—	—	64,554	—	—	—	—	—	40,189

Källa: Mantalslängderna.

Tab. N:o 14. Helsingfors stads faktiska och bosatta befolkning den 1 Mars 1870.

O m r å d e	Närvarande					Frånvarande af i staden bosatt befolkning	Summa i staden bosatt befolkning		
	I staden bosatt befolkning	I staden tillfälligtvis vistande personer	Summa faktisk befolkning				mk.	kvk.	Sa
			mk.	kvk.	Sa				
<i>1. Stadsplanens område:</i>									
Första stadsdelen	4,036	136	1,904	2,268	4,172	133	1,933	2,236	4,169
Andra ”	5,285	182	2,806	2,661	5,467	137	2,829	2,593	5,422
Tredje ”	7,913	101	4,643	3,371	8,014	171	4,721	3,363	8,084
Fjärde ”	4,828	86	2,366	2,548	4,914	102	2,381	2,549	4,930
Femte ”	5,244	77	2,500	2,821	5,321	144	2,566	2,822	5,388
Sjätte ”	1,453	26	856	623	1,479	93	926	620	1,546
Summa inom stadsplan	28,759	608	15,075	14,292	29,367	780	15,356	14,183	29,539
<i>2. Stadens afhysta område:</i>									
Tulö och villorna utanför Esbo tull	1,591	10	833	768	1,601	29	850	770	1,620
Villorna norr om broarna och öster om järnbanan	1,080	10	564	526	1,090	8	567	521	1,088
Holmarna	55	—	32	23	55	—	32	23	55
Summa å afhysta området	2,726	20	1,429	1,317	2,746	37	1,449	1,314	2,763
Summa folkmängd	31,485	628	16,504	1,5609	32,113	217	16,805	15,497	32,302

Källa: Bidrag till Finlands officiella statistik VI, 3.

**Tab. N:o 15. Helsingfors stads faktiska och bosatta befolkning
den 1 Oktober 1880.**

O m r å d e	Närvarande					Frånvarande af i staden bosatt befolkning	Summa i staden bosatt befolkning		
	I staden bosatt befolkning	I staden tillfälligtvis väsande personer	Summa faktisk befolkning				mk.	kvk.	S:a
			mk.	kvk.	S:a				
<i>1. Stadsplanens område:</i>									
Första stadsdelen	5,597	188	2,654	3,131	5,785	164	2,639	3,122	5,761
Andra "	4,136	148	2,005	2,279	4,284	150	1,990	2,296	4,286
Tredje "	3,699	56	1,926	1,829	3,755	121	1,987	1,833	3,820
Fjärde "	9,414	106	5,224	4,296	9,520	132	5,251	4,295	9,546
Femte "	4,217	58	2,086	2,239	4,275	68	2,049	2,236	4,285
Sjätte "	2,713	34	1,353	1,394	2,747	62	1,386	1,389	2,775
Sjunde "	3,456	52	1,607	1,901	3,508	105	1,638	1,923	3,561
Åttonde "	1,083	8	885	206	1,091	7	885	205	1,090
Summa inom stadsplan	34,315	650	17,690	17,275	34,965	809	17,825	17,299	35,124
<i>2. Stadens afhyta område:</i>									
Tölö och villorna vid Esbo tull .	2,822	11	1,463	1,370	2,833	13	1,466	1,369	2,835
Broholmen och villorna vid östra chausséen	3,962	27	2,255	1,734	3,989	27	2,257	1,732	3,989
Holmarna och hamnarna	520	835	1,054	301	1,355	3	318	205	523
Summa å afhyta området	7,304	873	4,772	3,405	8,177	43	4,041	3,306	7,347
Summa folkmängd	41,619	1,523	22,462	20,680	43,142	852	21,866	20,605	42,471

Källa: Bidrag till Finlands officiella statistik VI. 8.

Tab. N:o 16. Helsingfors stads faktiska och bosatta befolkning den 1 December 1890.

O m r å d e	Närvarande					Frånvarande af i staden bosatt befolkning	Summa i staden bosatt befolkning		
	I staden bosatt befolkning	I staden tillfälligtvis vistande personer	Summa faktisk befolkning				mk.	kvk.	S:a
			mk.	kvk.	S:a				
<i>1. Stadsplanens område:</i>									
Första stadsdelen	7,354	202	3,487	4,069	7,556	95	3,456	3,993	7,449
Andra ”	5,774	235	2,713	3,296	6,009	141	2,669	3,246	5,915
Tredje ”	3,939	66	1,919	2,086	4,005	68	1,932	2,075	4,007
Fjärde ”	15,038	227	7,567	7,698	15,265	168	7,563	7,643	15,206
Femte ”	5,328	94	2,467	2,955	5,422	76	2,478	2,926	5,404
Sjätte ”	5,965	64	2,986	3,043	6,029	41	2,982	3,024	6,006
Sjunde ”	4,867	91	2,258	2,700	4,958	78	2,273	2,672	4,945
Åttonde ”	1,039	20	783	276	1,059	8	782	265	1,047
Nionde ”	905	17	380	542	922	25	393	537	930
Summa inom stadsplanen	50,209	1,016	24,560	26,665	51,225	700	24,528	26,381	50,909
<i>2. Stadens afhyta område:</i>									
Broholm villorna	903	15	435	483	918	16	437	482	919
Sörnäs: (området mellan järnvägs- linjen och östra chausséen)	7,238	64	3,914	3,388	7,302	38	3,893	3,383	7,276
Sörnäs: (området öster om östra chausséen)	1,118	13	567	564	1,131	3	563	558	1,121
Tölö: (området väster om västra chausséen)	3,593	68	1,904	1,757	3,661	26	1,877	1,742	3,619
Tölö: (området mellan järnvägs- linjen och västra chausséen)	875	5	472	408	880	6	470	411	881
Holmar och hamnar	213	205	306	112	418	—	116	97	213
Summa å afhyta området	13,940	370	7,598	6,712	14,310	89	7,356	6,673	14,029
Summa folkmängd	64,149	1,386	32,158	33,377	65,535	789	31,884	33,054	64,938

Källa: Bidrag till Finlands officiella statistik VI: 20.

**Tab. N:o 17. Helsingfors stads faktiska och bosatta befolkning
den 5 December 1900.**

O m r å d e	N ä r v a r a n d e					F r å n v a r a n d e a f i s t a d e n b o s a t t b e f o l k n i n g	S u m m a i s t a d e n b o s a t t b e f o l k n i n g		
	I s t a d e n b o s a t t b e f o l k n i n g	I s t a d e n v i- f ä l l i g t v i s v i- s t a n d e p e r s.	S u m m a f a k t i s k b e f o l k n i n g				m k.	k v k.	S a
			m k.	k v k.	S a				
1. Stadsplanens område:									
Första stadsdelen	8,212	373	3,774	4,811	8,585	160	3,681	4,691	8,372
Andra "	6,284	284	2,890	3,678	6,568	99	2,782	3,601	6,383
Tredje "	5,473	107	2,535	3,045	5,580	85	2,552	3,006	5,558
Fjärde "	16,835	303	8,019	9,119	17,138	257	8,044	9,048	17,092
Femte "	7,130	160	2,944	4,346	7,290	128	2,972	4,286	7,258
Sjätte "	8,659	173	4,219	4,613	8,832	106	4,213	4,552	8,765
Sjunde "	6,338	279	2,804	3,813	6,617	133	2,779	3,692	6,471
Attonde "	1,335	14	804	545	1,349	12	802	545	1,347
Nionde "	1,008	31	361	678	1,039	34	363	679	1,042
Tionde "	1,975	14	919	1,070	1,989	31	940	1,066	2,006
Summa inom stadsplan	63,249	1,788	29,269	35,718	64,987	1,045	29,128	35,166	64,294
2. Stadens afhysta område utom stadsplan:									
Bärggåll	8,675	161	4,225	4,611	8,836	103	4,243	4,535	8,778
Djurgårdsvillorna samt området ö. om Tölö viken och järnbanan	569	8	207	370	577	8	209	368	577
Sörnäs (fr. o. m. Hörneborg till Sörnäs fängelse- och bryggeriområden)	1,136	26	602	560	1,162	10	594	552	1,146
Echo	367	10	171	206	377	—	166	201	367
Surutoin	891	4	463	432	895	4	465	430	895
Ås	1,921	32	939	1,014	1,953	26	939	1,008	1,947
Området norr om Sörnäs järnvägslinje (intill Arabia, Anneberg o. Gammel- staden)	737	9	358	388	746	15	365	387	752
Lapp- o. Sandudden, Fjälldal m. fl. (väster om chausséen intill vägen till Edesviken)	2,302	65	1,178	1,189	2,367	19	1,155	1,166	2,321
Tölö (väster om västra chausséen)	3,451	54	1,928	1,577	3,505	41	1,923	1,569	3,492
Tölö med Djurgården (öster om östra chausséen och väster om järnbanan)	891	—	450	441	891	7	454	444	898
Fredriksbergs station och området in- till stadens rår	333	4	163	174	337	3	162	174	336
Arabia, Anneberg och Gammelstaden jämför Forsby	362	2	170	194	364	4	171	195	366
Holmarna	443	1	228	216	444	4	231	216	447
Summa	22,078	376	11,082	11,372	22,454	244	11,077	11,245	22,322
3. Hamnarna	62	210	249	23	272	—	47	15	62
Summa inom stadens rår	85,389	2,324	40,600	47,113	87,713	1,289	40,252	46,426	86,678
4. Stadens ägande mark ytterom stadens rår:									
Sörnäs bryggeriområde	107	—	59	48	107	—	59	48	107
Hermanstad I	2,790	10	1,378	1,422	2,800	25	1,391	1,424	2,815
Hermanstad II	480	—	233	247	480	—	233	247	480
Majstad	760	8	381	387	768	—	379	381	760
Gumtäckt, Kottby, Mejlans o. Grejus	765	7	323	349	672	4	321	348	669
Summa	4,802	25	2,374	2,453	4,827	29	2,383	2,448	4,831
5. Sörnäs fängelseområde	673	4	589	88	677	—	587	86	673
Summa folkmängd	90,864	2,353	43,563	49,654	93,217	1,318	43,222	48,960	92,182

Källa: 1900 års folkräkningsmaterial.

Tab. N:o 18. Helsingfors stads befolkning, fördelad efter åldersår, kön och civilstånd år 1900.

Åldersgrupp	Ogifte		Gifte		Enklingar och enkör		Frånskilde		Okänt civilstånd		Summa		
	mk.	kvk.	mk.	kvk.	mk.	kvk.	mk.	kvk.	mk.	kvk.	mk.	kvk.	S:a
0—1	1,098	1,020	—	—	—	—	—	—	—	—	1,098	1,020	2,118
1—2	879	900	—	—	—	—	—	—	—	—	879	900	1,779
2—3	878	898	—	—	—	—	—	—	—	—	878	898	1,776
3—4	795	800	—	—	—	—	—	—	—	—	795	800	1,595
4—5	750	764	—	—	—	—	—	—	—	—	750	764	1,514
5—10	3,846	3,860	—	—	—	—	—	—	—	—	3,846	3,860	7,706
10—15	3,538	3,648	—	—	—	—	—	—	—	—	3,538	3,648	7,186
15—20	4,230	5,458	8	85	—	3	—	—	—	—	4,238	5,546	9,784
20—25	6,665	5,435	829	1,048	7	27	—	—	—	—	7,501	6,510	14,011
25—30	3,096	3,246	1,779	2,011	29	66	6	12	2	—	4,912	5,335	10,247
30—35	1,274	1,813	2,166	2,122	47	135	6	15	2	1	3,495	4,086	7,581
35—40	789	1,330	2,354	2,088	62	235	17	27	5	2	3,227	3,682	6,909
40—45	464	883	1,830	1,771	86	314	21	37	2	1	2,403	3,006	5,409
45—50	309	716	1,475	1,372	88	438	18	21	1	—	1,891	2,547	4,438
50—55	216	516	1,014	923	102	465	13	18	1	1	1,346	1,923	3,269
55—60	148	426	755	678	101	621	9	14	2	1	1,015	1,740	2,755
60—65	101	282	504	384	91	552	2	8	—	—	698	1,226	1,924
65—70	38	165	278	219	71	453	1	7	1	1	389	845	1,234
70—75	24	132	145	100	71	371	1	5	1	—	242	608	850
75—80	18	76	53	34	33	283	—	1	—	—	104	394	498
80—85	1	33	18	8	21	113	—	—	—	—	40	154	194
85—90	2	12	1	2	5	42	—	—	—	—	8	56	64
90—91	—	—	—	2	—	4	—	—	—	—	—	6	6
91—92	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1
92—93	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	1	2	3
93—94	—	—	1	—	—	2	—	—	—	—	1	2	3
95—96	—	1	1	1	—	1	—	—	—	—	1	3	4
96—77	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	3	3
97—98	—	1	—	—	—	2	—	—	—	1	—	4	4
100—101	1	1	—	1	1	—	—	—	—	—	2	2	4
Okänd	52	49	30	24	3	10	2	—	178	—	265	83	348
Summa	29,212	32,467	13,241	12,873	819	4,141	96	165	195	8	43,563	49,654	93,217

Källa: 1900 års folkräkningsmaterial.

**Tab. N:o 19. Helsingfors stads befolkning, fördelad efter födelseort
åren 1870, 1880, 1890 och 1900.**

Födelseort	1870			1880			1890			1900		
	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a
Helsingfors	—	—	9,708	6,406	7,200	13,606	9,626	10,686	20,312	14,394	15,709	30,103
Andra orter i Nylands län	—	—	8,519	4,307	5,350	9,657	6,338	7,810	14,148	8,132	10,755	18,887
Åbo o. B:borgs län	—	—	2,435	1,691	1,368	3,059	2,190	2,073	4,263	2,921	3,048	5,969
Tavastehus „	—	—	2,407	1,981	1,917	3,898	3,509	3,629	7,138	4,379	5,468	9,847
Wiborgs „	—	—	597	567	498	1,065	1,018	1,043	2,061	1,528	1,618	3,146
St Michels „	—	—	888	512	505	1,017	1,082	1,228	2,310	1,753	2,382	4,135
Kuopio „	—	—	537	633	422	1,055	1,143	1,124	2,267	1,858	2,714	4,572
Wasa „	—	—	1,863	1,762	1,436	3,198	2,566	2,727	5,293	2,708	3,693	6,401
Uleåborgs „	—	—	371	344	510	854	635	1,014	1,649	701	1,401	2,102
I Finland utan när- mare lokaluppgift	—	—	58	167	179	346	220	211	431	96	222	318
Summa i Finland	—	—	27,383	18,370	19,385	37,755	28,327	31,545	59,872	38,470	47,010	85,480
St Petersburg och Östersjöprovinserna	—	—	917	496	283	779	500	483	983	866	713	1,579
Annorstädes i euro- peiska Ryssland .	—	—	2,993	2,903	395	3,298	2,496	448	2,944	2,806	664	3,470
Sverige	—	—	515	354	439	793	497	647	1,144	665	859	1,524
Norge	—	—	15	62	12	74	27	20	47	47	36	83
Danmark	—	—	23	23	15	38	35	26	61	76	67	143
Tyskland	—	—	223	180	88	268	188	123	311	256	176	432
Öfriga länder i eu- ropa	—	—	33	47	48	95	62	69	131	115	99	214
Utom-europeiska län- der	—	—	10	13	1	14	17	15	32	37	29	66
Utan lokaluppgift .	—	—	1	14	14	28	9	1	10	225	1	226
Summa	—	—	32,113	22,462	20,680	43,142	32,158	33,377	65,535	43,563	49,654	93,217

Källa: 1900 års folkräkningsmaterial samt Bidrag till Finlands officiella statistik.

Tab. N:o 20. Helsingfors stads befolkning, fördelad efter språk år 1900 samt åren 1890, 1880 och 1870.

Stadsdel	Endast svenska talande		Bättre svenska än finska talande		Summa svenska talande		Endast finska talande		Bättre finska än svenska talande		Summa finska talande		Ryska talande		Tyska talande		Jude-tyska talande		Öfrige samt ouppgifne	
	mk.	kvk.	mk.	kvk.	mk.	kvk.	mk.	kvk.	mk.	kvk.	mk.	kvk.	mk.	kvk.	mk.	kvk.	mk.	kvk.	mk.	kvk.
Första stadsdelen	907	1,462	991	1,073	1,898	2,535	1,059	1,249	548	788	1,607	2,037	188	152	38	59	1	—	42	28
Andra "	665	1,099	741	834	1,406	1,933	674	967	404	614	1,078	1,581	163	90	45	42	7	6	191	26
Tredje "	576	1,028	567	722	1,143	1,750	908	735	244	432	1,152	1,167	142	80	27	26	—	—	71	22
Fjärde "	1,262	2,146	1,240	1,568	2,502	3,714	2,920	3,224	1,226	1,693	4,146	4,917	1,013	271	88	75	125	69	145	73
Femte "	719	1,243	763	943	1,482	2,186	873	1,307	456	730	1,329	2,037	71	59	32	34	7	6	23	24
Sjätte "	1,066	1,429	652	624	1,718	2,053	1,735	1,721	552	725	2,287	2,446	138	69	27	26	2	2	47	17
Sjunde "	639	1,040	600	744	1,239	1,784	1,005	1,264	423	659	1,428	1,923	84	64	26	22	—	—	27	20
Åttonde "	107	151	107	86	214	237	135	138	64	79	199	217	383	85	3	4	—	—	5	2
Nionde "	122	267	108	142	230	409	43	144	56	87	99	231	19	18	10	15	—	—	3	5
Tionde "	188	232	140	148	328	380	374	422	145	215	519	637	55	32	3	6	5	8	9	7
Hamnarna	77	6	48	9	125	15	43	3	14	5	57	8	2	—	23	—	—	—	42	—
Lapp- och Sandudd	256	319	178	179	434	498	500	440	140	182	640	622	86	57	2	—	6	6	10	6
Tölö och Djurgården	471	601	334	292	805	893	648	630	257	316	905	946	574	125	13	18	9	—	50	17
Bärghäll och Djurgårdsvillorna	730	982	514	569	1,244	1,551	2,521	2,510	542	839	3,063	3,349	116	78	6	16	—	1	25	5
Området n. och ö. om Bärghäll	496	579	302	325	798	904	968	961	287	343	1,255	1,304	35	20	7	1	2	1	4	4
Sörnäs	121	127	66	63	187	190	311	290	64	70	375	360	38	5	1	—	—	—	2	4
Fredriksberg	47	52	34	29	81	81	55	60	27	33	82	93	—	—	—	—	—	—	—	—
Holmarna	143	146	28	23	171	169	42	32	9	14	51	46	6	1	—	—	—	—	—	—
Hermanstad	361	418	283	254	644	672	703	700	235	281	938	981	27	15	—	1	—	—	2	—
Majstad o. Sörnäs bryggeri	167	203	79	64	246	267	151	137	26	29	177	166	12	2	3	1	—	—	1	—
Gumtäckt, Kottby, Gräjus och Mejlans hemman	125	130	59	75	184	205	83	99	28	35	111	134	15	3	5	3	—	—	8	4
Sörnäs straffängelse	18	1	56	13	74	14	432	50	74	24	506	74	6	—	1	—	—	—	2	—
Summa år 1900	9,263	13,661	7,890	8,779	17,153	22,440	16,183	17,083	5,821	8,193	22,004	25,276	3,173	1,226	360	349	164	99	709	264
Summa vid folkräkningen den 1 December 1890	—	—	—	—	13,421	16,439	—	—	—	—	14,809	14,978	2,541	1,115	416	402	—	—	583	831
" 1 Oktober 1880	—	—	—	—	22,566	—	—	—	—	—	14,652	—	4,157	—	726	—	—	—	360	681
" 1 Mars 1870	—	—	—	—	18,302	—	—	—	—	—	8,329	—	3,878	—	562	—	—	—	262	780

Källa: 1900 års folkräkningsmaterial samt Bidrag till Finlands officiella statistik.

*Tab. No 21. Helsingfors stads befolkning, fördelad efter bildningsgrad
åren 1870, 1880, 1890 och 1900.*

Å r	Läs- och skrif- kunnige			Endast läskunnige			Hvarken läs- eller skrifkunnige						Ouppgifven bildningsgrad		
							Öfver 10 år			Under 10 år					
	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a
1870															
Inom stadsplan	—	—	14,836	—	—	8,964	—	—	1,092	—	—	4,475	—	—	—
Utom stadsplan	—	—	1,035	—	—	1,075	—	—	152	—	—	484	—	—	—
Summa	—	—	15,871	—	—	10,039	—	—	1,244	—	—	4,959	—	—	—
1880															
Inom stadsplan	11,086	9,541	20,627	3,176	5,398	8,574	1,225	198	1,423	2,186	2,138	4,324	17	—	17
Utom stadsplan	2,522	1,347	3,869	1,477	1,381	2,858	83	50	133	690	627	1,317	—	—	—
Summa	13,608	10,888	24,496	4,653	6,779	11,432	1,308	248	1,556	2,876	2,765	5,641	17	—	17
1890															
Inom stadsplan	17,927	18,108	36,035	2,631	5,067	7,698	668	275	943	3,326	3,198	6,524	8	17	25
Utom stadsplan	4,324	3,168	7,492	1,724	2,090	3,814	158	85	239	1,396	1,369	2,765	—	—	—
Summa	22,251	21,276	43,527	4,355	7,157	11,512	822	360	1,182	4,722	4,567	9,289	8	17	25
1900															
Inom stadsplan	23,071	27,816	50,887	1,619	3,836	5,455	633	233	866	3,764	3,794	7,558	182	39	221
Utom stadsplan	9,895	8,802	18,697	1,687	2,489	4,176	242	157	399	2,454	2,482	4,936	16	6	22
Summa	32,966	36,618	69,584	3,306	6,325	9,631	875	390	1,265	6,218	6,276	12,494	198	45	243

Källa: 1900 års folkräkningsmaterial samt Bidrag till Finlands officiella statistik.

**Tab. N:o 22. Helsingfors stads befolkning, fördelad efter bildningsgrad
år 1900.**

Bildningsgrad	Stadsområde									Summa		
	Inom stadsplan			Å afhyt område (utom stadsplan samt hamnarna)			Utom stadens rår (stadens mark samt Sörnäs fängelse- område)					
	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a
Under 15 år												
Läs- och skrif- kunnige . . .	3,369	3,462	6,831	1,454	1,430	2,884	390	364	754	5,213	5,256	10,469
Läskunnige . . .	154	176	330	96	91	187	45	42	87	295	309	604
Hvarken läs- el- ler skrifkun- nige	3,798	3,815	7,613	1,954	1,965	3,919	513	532	1,045	6,265	6,312	12,577
Okänd	13	9	22	1	4	5	—	—	—	14	13	27
Summa	7,334	7,462	14,796	3,505	3,490	6,995	948	938	1,886	11,787	11,890	23,677
Öfver 15 år												
Läs- och skrif- kunnige . . .	19,702	24,354	44,056	6,502	5,916	12,418	1,549	1,092	2,641	27,753	31,362	59,115
Läskunnige . . .	1,465	3,660	5,125	1,113	1,873	2,986	433	483	916	3,011	6,016	9,027
Hvarken läs- el- ler skrifkun- nige	599	212	811	198	114	312	31	28	59	828	354	1,182
Okänd	169	30	199	13	2	15	2	—	2	184	32	216
Summa	21,935	28,256	50,191	7,826	7,905	15,731	2,015	1,603	3,618	31,776	37,764	69,540

Källa: 1900 års folkräkningsmaterial.

Tab. N:o 23. Helsingfors stads befolkning,

Bildningsgrad	Endast svenska talande			Bättre svenska än finska talande			Summa svenska talande			Endast finska talande		
	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a
Under 15 år												
Läs- och skrifkunnige . . .	1,530	1,611	3,141	870	838	1,708	2,400	2,449	4,849	1,683	1,625	3,308
Läskunnige . .	97	94	191	31	25	56	128	119	247	125	150	275
Hvarken läs- eller skrifkunnige	2,392	2,265	4,657	270	334	604	2,662	2,599	5,261	3,105	3,143	6,248
Okänd	5	3	8	2	1	3	7	4	11	3	5	8
Summa	4,024	3,973	7,997	1,173	1,198	2,371	5,197	5,171	10,368	4,916	4,928	9,839
Öfver 15 år												
Läs- och skrifkunnige . . .	4,689	8,093	12,782	6,359	6,895	13,254	11,048	14,988	26,036	9,358	9,199	18,557
Läskunnige . .	497	1,522	2,019	342	668	1,010	839	2,190	3,029	1,774	2,863	4,637
Hvarken läs- eller skrifkunnige	46	67	113	14	15	29	60	82	142	120	87	207
Okänd	7	6	13	2	3	5	9	9	18	15	11	26
Summa	5,239	9,688	14,927	6,717	7,581	14,298	11,956	17,269	29,225	11,267	12,160	23,427

Källa: 1900 års folkräkningsmaterial.

fördelad efter språk och bildningsgrad år 1900.

Bildningsgrad	Bättre finska än svenska talande			Summa finska talande			Ryska talande			Tyska talande			Jude-tyska talande			Öfriga språk talande		
	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a
Under 15 år																		
Läs- och skrifkunnige . . .	856	986	1,842	2,539	2,611	5,150	227	160	387	16	16	32	16	12	28	15	8	23
Läskunnige . .	34	27	61	159	177	336	5	8	13	—	—	—	2	—	2	1	5	6
Hvarken läs- eller skrifkunnige	213	269	482	3,318	3,412	6,730	193	222	415	23	29	52	13	9	22	56	41	97
Okänd	3	3	6	6	8	14	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	1,106	1,285	2,391	6,022	6,208	12,230	426	391	817	39	45	84	31	21	52	72	54	126
Öfver 15 år																		
Läs- och skrifkunnige . . .	4,445	5,979	10,424	13,803	15,178	28,981	2,127	666	2,793	316	300	616	79	48	127	380	182	552
Läskunnige . .	254	904	1,158	2,028	3,767	5,795	106	32	138	4	2	6	12	13	25	22	12	34
Hvarken läs- eller skrifkunnige	13	22	35	133	109	242	509	135	644	1	1	2	42	16	58	83	11	94
Okänd	3	3	6	18	14	32	5	2	7	—	1	1	—	1	1	152	5	187
Summa	4,715	6,908	11,623	15,982	19,068	35,050	2,747	835	3,582	321	304	625	133	78	211	637	210	847

Tab. N:o 24. Helsingfors stads befolkning, fördelad efter religionssamfund
åren 1870, 1880, 1890 och 1900.

Å r	Lutheraner			Babtister			Metodister			Reformerte o. a. protestantiska tros- bekännare			Grekisk-ortodoxe (o. dissenters)		
	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a
1870	12,867	14,412	27,279	—	—	—	—	—	—	16	19	35	3,113	990	4,103
1880	18,468	19,209	37,677	—	—	—	—	—	—	40	52	92	3,250	1,078	4,328
1890	28,586	31,665	60,251	—	—	—	—	—	—	25	34	59	2,617	1,250	3,867
1900	39,170	47,432	86,602	26	29	55	24	23	47	34	68	102	3,311	1,634	4,945
Å r	Romersk-katolske			Judar			Muhamedaner			Öfrige			Okänt religions- samfund		
	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a
1870	344	80	424	123	103	226	41	5	46	—	—	—	—	—	—
1880	471	123	594	226	215	441	7	3	10	—	—	—	—	—	—
1890	532	131	663	372	270	642	18	10	28	—	—	—	8	17	25
1900	414	167	581	358	268	626	48	14	62	8	4	12	170	15	185

Källa: 1900 års folkräkningsmaterial samt Bidrag till Finlands officiella statistik.

Tab. N:o 25. Helsingfors befolkning, fördelad efter yrke år 1900.

Yrke eller näring	Personer, hvilka utöfva yrke (hufvudpersoner)		De föregående hustrur (män) barn o. öfriga hushållsmedlemmar utan yrke		Den hos förenämnda anställda personliga o. husliga befatningen		De föregående hustrur (män), barn och öfriga familjemedlemmar utan yrke		Summa		
	mk.	kvk.	mk.	kvk.	mk.	kvk.	mk.	kvk.	mk.	kvk.	S:a
Jordbruk o. dess binärningar	480	99	208	422	40	107	16	32	744	660	1,404
Jagt och fiske	27	1	12	44	1	1	—	—	40	46	86
Stenbrytning	30	—	8	22	1	2	—	—	39	24	63
Textil industri	47	218	38	59	1	14	—	—	86	291	377
Bearbetning af hudar, skinn och hårda ämnen ur djurriket	64	3	11	34	5	7	—	—	80	44	124
Träindustri	366	1	184	372	19	24	—	—	569	397	966
Metallindustri	1,488	7	636	1,325	112	85	3	8	2,239	1,425	3,664
Keramisk industri	90	5	67	111	—	5	—	—	157	121	278
Kemisk industri	59	16	42	78	1	10	—	—	102	104	206
Pappersindustri	4	5	3	8	—	9	—	—	7	22	29
Produktion af lifsmedel o. njutningsämnen	627	249	274	600	150	290	4	9	1,055	1,148	2,203
Industri för beklädnad o. toilet; rengörningsindustri	1,466	4,048	1,117	1,822	51	272	2	4	2,636	6,182	8,818
Möbelindustri	184	1	100	183	10	20	—	2	294	206	500
Byggnadsindustri	2,171	14	1,396	2,812	70	158	2	6	3,639	2,990	6,629
Produktion af transportmedel	81	1	29	83	6	10	—	—	116	94	210
Frambringande af ljus, värme, elektricitet, motorisk kraft o. s. v.	89	—	43	93	1	14	—	—	133	107	240
Industri f. vetenskap, konst o. lyx	827	347	379	794	135	142	8	13	1,349	1,296	2,645
Andra än ofvanuppräknade industrier	22	—	15	26	3	4	1	4	41	34	75
Disponenter, kontorister, värmästare, maskinister, fabriksarbetare o. arbeterskor m. fl. dylika (icke specificerade)	886	1,236	448	996	10	71	—	1	1,344	2,304	3,648
Flod- och kanaltransport	568	17	150	336	15	103	7	10	740	466	1,206
Landtransport	804	18	661	1,165	237	77	7	4	1,709	1,264	2,973
Järnvägar	764	109	385	829	3	169	5	5	1,157	1,112	2,269
Post-, telegraf- och telefoninrättningar	222	173	97	243	4	93	—	1	323	510	833
Banker, kredit- och vaxelinrättningar, försäkrings- och pantlåneinrättningar	173	90	119	187	17	192	16	28	325	497	822
Kommissionärskap o. affärsförmedling	100	12	38	107	—	57	2	—	140	176	316
Handel	1,968	1,870	1,071	2,155	285	1,137	36	73	3,360	5,235	8,595
Handel med vin, spiritnosa o. maltdrycker samt restaurationsrörelse	238	508	243	348	77	731	3	17	561	1,604	2,165
Militären	3,262	4	255	546	79	224	2	13	3,598	787	4,385
Transport	17,107	9,088	8,029	15,800	1,333	4,028	114	230	26,583	29,146	55,729

Fortsättning.

Yrke eller näring	Personer hvilka utöfva yrke (hufvudpersoner)		De föregående hustrur (män), barn o. öfriga hushållsmedlemmar utan yrke		Den hos förenämnda anställda personliga o. hushålliga betjäningen		De föregående hustrur (män), barn och öfriga familjemedlemmar utan yrke		Summa		
	mk.	kvk.	mk.	kvk.	mk.	kvk.	mk.	kvk.	mk.	kvk.	S:a
Transport	17,107	9,088	8,029	15,800	1,333	4,028	114	230	26,583	29,146	55,729
Polisen	223	4	128	239	—	34	—	1	351	278	629
Kyrkoväsendet	126	61	80	142	2	60	—	—	208	263	471
Justitiestaten	297	20	173	387	5	277	3	15	478	699	1,177
Medicinalväsendet	464	523	226	404	51	526	7	32	748	1,485	2,233
Undervisningsväsendet	418	549	294	541	26	508	28	45	766	1,643	2,409
Civiladministration	445	50	236	476	20	322	17	29	718	877	1,595
Vaktmästare, vakter och vaktkarlar	358	15	278	596	3	68	—	—	639	679	1,318
Vetenskap, konst; fria yrken	719	328	351	717	31	409	15	29	1,116	1,483	2,599
Personer, lefvande af kapital och räntor (utan annat näringsfång)	426	1,174	490	1,009	125	1,020	81	169	1,122	3,372	4,494
Personer, som icke lifnära sig af jordbruk, handel eller något annat till ofvanstående näringsgrupper hänförligt yrke samt personer utan fast eller bestämdt yrke, tillfälliga dagsverkare	5,500	1,137	2,272	4,625	5	158	—	—	7,777	5,920	13,697
Personer utan yrke	1,018	583	84	84	4	21	—	—	1,106	688	1,794
Okänt yrke	647	1,176	1,296	1,525	6	418	2	2	1,951	3,121	5,072
Summa	27,748	14,708	13,937	26,545	1,611	7,849	267	552	43,563	49,654	93,217

Anm.: Till personlig och huslig betjäning hänföras gårdskarlar, portvakter, betjünter, sällskapsdamer kammarjungfrur, kockar, köksor, kuskar m. m., men *icke* sådana drängar o. pigor, som äro att hänföras till jordbruks- och andra yrkesarbetare.

Källa: 1900 års folkräkningsmaterial.

Tab. No 26. I Helsingfors stad vistande icke finske undersåtar, fördelade efter statstillhörighet åren 1870, 1880, 1890 och 1900.

Stat	1870			1880			1890			1900		
	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a
Ryssland	3,512	920	4,432	3,105	585	3,690	2,995	1,241	4,236	3,760	1,544	5,304
Sverige	182	233	415	226	248	474	364	385	749	527	541	1,068
Norge	2	1	3	50	8	58	24	32	56	45	31	76
Danmark	5	7	12	17	4	21	18	13	31	56	46	102
Tyska riket	84	73	157	122	55	177	102	74	176	176	141	317
Österrike-Ungern	1	—	1	8	3	11	14	8	22	18	9	27
Schweitz	5	9	14	2	13	15	1	12	13	—	12	12
Nederländerna	—	—	—	6	7	13	3	1	4	1	1	2
Storbritannien	11	7	18	11	9	20	14	12	26	29	20	49
Frankrike	1	1	2	1	—	1	2	9	11	13	16	29
Spanien	—	—	—	—	—	—	3	—	3	—	—	—
Italien	1	—	1	2	—	2	8	5	13	34	9	43
Grekland	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
Rumänien	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	1
Turkiet	—	—	—	4	1	5	5	2	7	6	—	6
Nordamerikas För- onta stater	—	—	—	1	—	1	4	3	7	6	4	10
Summa	3,804	1,251	5,055	3,556	933	4,489	3,557	1,798	5,355	4,671	2,375	7,046

Källa: 1900 års folkräkningsmaterial samt Bidrag till Finlands officiella statistik.

Tab. N:o 27. Döfstumme, blinde, sinnessjuka m. m. i Helsingfors åren 1870, 1880, 1890 och 1900.

Å r	Döfstumme			Blinde			Med andra svårare kroppsligten behäftade			Svagsinte och vansinnige			Summa		
	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a
1870	2	4	6	3	13	16	27	13	40	50	38	88	82	68	150
1880	12	11	23	16	25	41	94	71	165	84	69	153	206	176	382
1890	19	13	32	20	40	60	202	128	330	55	51	106	296	232	528
1900	56	76	132	49	90	139	306	195	501	172	182	354	563	543	1,126

Källa: 1900 års folkräkningsmaterial samt Bidrag till Finlands officiella statistik.

Tab. N:o 28. Antal judar i Helsingfors åren 1900—1901.

Å r	A n t a l				Y r k e									
	män	kvinnor	barn	S:a	Klädes-handlare	Skräddare	Färd-handlare	Kött-handlare	Diverse-handlare	Mössfabrikanter	Karamell-fabrikanter	Skomakare	Öfrige	
1901 . . .	78	92	326	496	40	12	11	4	3	3	2	2	4	
1900 . . .	82	89	312	483	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Källa: Enskilda meddelanden.

Tab. N:o 29. Medellifslängden inom olika yrken i Helsingfors åren 1882—1899.

Yrkesgrupper	Åren	Samtliga döde						Döde i lungsot						Döde i icke tuberkolosa sjukdomar								
		Antalet aflidna	Summa lifslängd			Medellifslängd			Antalet aflidna	Summa lifslängd			Medellifslängd			Antalet aflidna	Summa lifslängd			Medellifslängd		
			År	Månad	Dag	År	Månad	Dag		År	Månad	Dag	År	Månad	Dag		År	Månad	Dag			
																				År	Månad	Dag
<i>Mankön:</i>																						
I. Ståndspersoner	1882—1899	887	45,341	9	13	51	1	1	151	5,459	11	18	36	1	27	736	39,881	9	25	54	2	3
II. Utomhus-arbetare . . .	"	1,044	50,380	9	1	48	3	3	300	12,780	5	19	42	7	7	744	37,600	3	12	50	6	14
III. Vaktmästare	"	170	7,959	2	25	46	9	25	46	1,872	5	24	40	8	14	124	6,086	9	1	49	1	1
IV. Utarbetare	"	1,234	51,789	7	4	41	11	18	422	15,893	5	24	37	7	28	812	35,896	1	10	44	2	15
V. Inomhus-arbetare . . .	"	1,233	50,207	—	8	40	8	19	556	20,453	1	3	36	9	13	677	29,753	11	5	43	11	12
VI. Drängar	"	148	5,654	8	14	38	2	15	47	1,672	10	12	35	7	3	101	3,981	10	2	39	5	3
<i>Man- och kvinkön:</i>																						
VII. Bok- och stentryckare, Butik- och kontorsbi- träden	"	248	8,533	10	21	34	4	29	135	4,382	4	28	32	5	17	113	4,151	5	23	36	8	26
<i>Kvinkön:</i>																						
VIII. Ståndspersoner	"	817	45,571	10	8	55	9	11	116	4,349	7	4	37	5	29	701	41,222	3	4	58	9	19
IX. Lägre borgareklassen .	"	318	18,253	8	12	57	4	24	70	2,901	7	12	41	5	13	248	15,352	1	—	61	10	26
X. Handtverkarskor	"	814	41,259	10	19	50	8	8	244	9,544	3	20	39	1	12	570	31,715	6	29	55	7	21
XI. Arbetarekvinnor	"	2,156	101,984	2	—	47	3	19	630	23,256	10	12	36	10	25	1,526	78,728	3	18	51	7	21
XII. Kvinliga yrkesarbetare	"	363	14,317	9	2	39	5	9	104	3,372	6	9	32	5	4	259	10,945	2	23	42	3	3
Summa	—	9,432	441,254	4	7	46	9	12	2,821	105,939	9	5	37	1	28	6,611	335,314	8	2	50	8	19

Källa: Uppgifterna sammanställda ur bilagan till Hälsovårdsnämndens tryckta årsberättelse för 1901.

Tab. No 30. Helsingfors stads kyrkskrifna folkmängd hvarje femte eller tionde år från 1810—1900 samt år 1901.

Å r	Summa kyrkskrifven befolkning	D ä r a f			
		M ä n		K v i n n o r	
		Antal	% af hela folkmängden	Antal	% af hela folkmängden
Den 31 December 1810	4,065	2,109	51,88	1,956	48,12
” ” ” 1815	4,801	2,374	49,45	2,427	50,55
” ” ” 1820	7,719	3,999	51,81	3,720	48,19
” ” ” 1825	9,867	5,217	52,87	4,650	47,13
” ” ” 1830	11,110	5,341	48,07	5,769	51,93
” ” ” 1835	14,568	8,049	55,25	6,519	44,75
” ” ” 1840	18,415	10,471	56,86	7,944	43,14
” ” ” 1845	20,346	11,399	56,03	8,947	43,97
” ” ” 1850	20,745	11,289	54,42	9,456	45,58
” ” ” 1855	18,551	9,816	52,91	8,735	47,09
” ” ” 1860	22,228	11,310	50,88	10,918	49,12
” ” ” 1865	25,800	13,021	50,47	12,779	49,53
” ” ” 1870	28,519	14,066	49,32	14,453	50,68
” ” ” 1875	33,602	16,427	48,89	17,175	51,11
” ” ” 1880	43,334	21,132	48,77	22,202	51,23
” ” ” 1890	61,530	28,542	46,39	32,988	53,61
” ” ” 1900	93,576	43,076	46,03	50,500	53,97
” ” ” 1901	96,526 ¹⁾	44,275	45,87	52,251	54,13

¹⁾ Uppgifterna ofullständiga, emedan uppgifter från romerska-katolska församlingen icke kunnat erhållas.

Källa: Prästerskapets kvinkvänni- och decenniitabeller samt årliga folkmängdsförändringstabeller.

Tab. No 31. Helsingfors stads kyrkskrifna folkmängd hvarje femte eller tionde år från 1810—1900 samt år 1901, fördelad församlingsvis.

Å r	Svensk-finska församlingen		Gardes församlingen		Tyska församlingen		Grekisk-ryska församlingen		Romersk-katolska församlingen		Metodist-episkopala församlingen		Sveaborgs församling		Finska Sjökipage församlingen	
	mk.	kvk.	mk.	kvk.	mk.	kvk.	mk.	kvk.	mk.	kvk.	mk.	kvk.	mk.	kvk.	mk.	kvk.
Den 31 Dec. 1810	1,692	1,842	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	417	114	—	—
” ” ” 1815	2,043	2,233	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	331	194	—	—
” ” ” 1820	3,485	3,536	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	514	184	—	—
” ” ” 1825	3,906	4,038	386	86	—	—	—	—	—	—	—	—	925	526	—	—
” ” ” 1830	5,022	5,410	—	—	—	—	88	79	—	—	—	—	231	280	—	—
” ” ” 1835	5,480	5,820	728	145	—	—	—	—	—	—	—	—	921	346	920	208
” ” ” 1840	6,451	7,101	1,148	252	—	—	194	149	—	—	—	—	1,542	281	1,136	161
” ” ” 1845	7,290	7,981	1,254	301	—	—	361	281	—	—	—	—	1,330	156	1,164	228
” ” ” 1850	7,497	7,992	1,227	314	—	—	578	349	—	—	—	—	774	510	1,213	291
” ” ” 1855	7,360	7,852	84	187	—	—	522	348	—	—	—	—	650	107	1,200	241
” ” ” 1860	9,125	9,593	1,054	264	128	134	265	225	—	—	—	—	154	543	584	159
” ” ” 1865	11,369	11,804	854	241	183	202	361	305	—	—	—	—	98	167	156	60
” ” ” 1870	12,431	13,419	890	315	209	210	273	259	—	—	—	—	111	191	152	59
” ” ” 1875	14,745	16,048	873	358	252	258	285	260	—	—	—	—	121	186	151	65
” ” ” 1880	17,154	20,567	977	406	254	242	609	522	1,958	213	—	—	180	252	—	—
” ” ” 1890	27,079	31,637	273	150	276	296	613	603	177	116	—	—	124	186	—	—
” ” ” 1900	41,256	48,790	237	158	383	412	678	650	311	204	26	38	185	248	—	—
” ” ” 1901	42,780	50,706	218	146	391	447	662	653	1)	1)	30	39	194	260	—	—

1) Se noten 1) Tab. No 30, sid. 48.

Källa: Prästerskapets kvinkvänni- och decenniitabeller samt årliga folkmängdsförändringstabeller.

Tab. N:o 32. Födde och döde i Helsingfors

Å r	F ö d d e												
	L e f v a n d e f ö d d e									D ö d f ö d d e			
	Mankön	Kvinkön	Summa	Inom äkten- skapet	Utom äkten- skapet	I % af levande födde				Mankön	Kvinkön	I % af samt- liga födde	
						Mankön	Kvinkön	Inom äktenska- pet	Inom äktenska- pet			Utom äktenska- pet	Man- kön
1811—1815 ¹⁾	402	364	766	604	162	52,48	47,52	78,85	21,15	29	3,65		
1816—1820 ¹⁾	482	569	1,051	909	142	45,86	54,14	86,49	13,51	47	4,28		
1821—1825	701	727	1,428	1,221	207	49,09	50,91	85,50	14,50	44	3,48		
1826—1830	711	671	1,382	1,119	263	51,45	48,55	80,97	19,03	64	5,41		
1831—1835	1,054	1,033	2,087	1,685	402	50,50	49,50	80,74	19,26	66	3,77		
1836—1840	1,432	1,247	2,679	2,105	574	53,45	46,55	78,57	21,43	101	3,63		
1841—1845	1,637	1,536	3,173	2,457	716	51,59	48,41	77,43	22,57	126	3,82		
1846—1850 ²⁾				Uppgifter		saknas							
1851—1855 ³⁾				Uppgifter		saknas							
1856—1860	1,881	1,812	3,693	2,828	865	50,93	49,07	76,58	23,42	121	3,18		
1861—1865	2,453	2,198	4,651	3,714	937	52,74	47,26	79,85	20,15	117	2,45		
1866—1870 ³⁾	—	—	4,449	3,575	874	—	—	80,35	19,65	176	3,80		
1871—1875	2,491	2,374	4,865	3,992	873	51,20	48,80	82,06	17,94	154	3,07		
1876—1880 ³⁾	—	—	5,803	4,813	990	—	—	82,94	17,06	180	3,01		
1881—1885	3,416	3,330	6,746	5,596	1,150	50,64	49,36	82,93	17,07	231	3,31		
1886—1890	4,510	4,235	8,745	7,473	1,272	51,53	48,47	85,40	14,60	284	3,15		
1891—1895	5,273	5,128	10,401	8,975	1,426	50,67	49,33	86,29	13,71	360	3,35		
1896—1900	6,346	5,909	12,255	10,466	1,789	51,78	48,22	85,40	14,60	340	2,70		
1901 ⁴⁾	1,399	1,354	2,753	2,330	423	51,25	48,75	85,35	14,65	34	1,25	0,59	

¹⁾ Uppgifter från 1814 och 1818 saknas, hvarför medeltalen för perioderna beräknats på grund af och då de öfriga församlingarne i förhållande till denna äro obetydliga, hafva alla uppgifter för dessa

Källa: Prästerskapets folkmängdsförändringstabeller.

hvarje kvinkvennum från 1811—1900 samt år 1901.

Å r	D ö d e							Flere döde än födde			Flere födde än döde			
	Mankön	Kvinkön	Summa	Naturlig död	Väldsam död (excl. självmord)	Självmord	I % af döde		Mankön	Kvinkön	Summa	Mankön	Kvinkön	Summa
							Mankön	Kvinkön						
1811—1815	633	416	1,049	1,021	28	—	60,34	39,66	231	52	283	—	—	—
1816—1820	777	570	1,347	1,296	49	2	57,69	42,31	295	1	296	—	—	—
1821—1825	705	526	1,231	1,184	47	—	57,27	42,73	4	—	—	—	201	197
1826—1830	842	544	1,386	1,317	63	6	60,75	39,25	131	—	4	—	127	—
1831—1835	2,047	1,237	3,284	3,220	49	15	62,33	37,67	993	204	1,197	—	—	—
1836—1840	1,675	1,076	2,751	2,678	62	11	60,89	39,11	243	—	72	—	171	—
1841—1845	1,808	1,105	2,913	2,798	100	15	62,07	37,93	171	—	—	—	431	260
1846—1850				Uppgifter		saknas								
1851—1855				Uppgifter		saknas								
1856—1860	1,988	1,492	3,480	3,380	88	12	57,13	42,87	107	—	—	—	320	213
1861—1865	1,896	1,645	3,541	3,437	95	9	53,54	46,46	—	—	—	557	553	1,110
1866—1870	—	—	4,343	4,242	90	11	—	—	—	—	—	—	—	106
1871—1875	2,357	1,923	4,280	4,147	121	12	55,07	44,93	—	—	—	134	451	585
1876—1880	—	—	4,754	4,618	113	23	—	—	—	—	—	—	—	1,049
1881—1885	2,762	2,414	5,176	5,026	130	20	53,36	46,64	—	—	—	654	916	1,570
1886—1890	3,100	2,642	5,742	5,589	126	27	53,98	46,02	—	—	—	1,410	1,593	3,003
1891—1895	3,625	3,251	6,876	6,641	187	48	52,72	47,28	—	—	—	1,648	1,877	3,525
1896—1900	4,156	3,606	7,762	7,521	191	50	53,54	46,46	—	—	—	2,190	2,303	4,493
1901	958	814	1,772	1,711	45	16	54,06	45,91	—	—	—	441	540	981

de fyra öfriga årens siffror. — ²⁾ Uppgifter saknas från svensk-finska församlingen för åren 1846—1854 tvänne perioder utelämnats. — ³⁾ Uppgifterna ofullständiga. — ⁴⁾ Se noten ¹⁾ Tab. N:o 30, sid. 48.

Tab. N:o 33. Döde i Helsingfors hvarje femte år från 1880—1900 samt år 1901, ordnade efter kön och ålderskategorier (i % af samtliga döda).

Ålderskategori	1880			1885			1890			1895			1900			1901 ¹⁾		
	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a
Under 6 månader	11,13	8,85	19,98	9,79	9,50	19,29	12,39	9,85	22,24	11,17	8,32	19,49	10,52	9,94	20,46	10,67	7,45	18,12
6—12 „	4,20	3,63	7,83	3,92	3,92	7,84	6,15	4,89	11,04	4,92	4,78	9,70	7,22	6,03	13,25	7,66	7,33	14,99
1—5 år	7,37	6,36	13,73	9,50	8,72	18,22	8,12	9,55	17,67	7,28	6,10	13,38	6,88	6,20	13,08	7,45	5,60	13,05
5—10 „	0,80	1,36	2,16	1,57	2,25	3,82	1,34	1,34	2,68	1,33	1,10	2,43	1,53	1,14	2,67	1,19	1,02	2,21
10—20 „	1,36	1,93	3,29	1,57	0,98	2,55	1,97	0,87	2,84	1,39	1,77	3,16	2,44	1,71	4,15	1,80	1,69	3,49
20—40 „	14,42	7,49	21,91	13,91	7,93	21,84	10,97	7,41	18,38	10,37	7,35	17,72	8,75	7,22	15,97	8,92	6,83	15,75
40—60 „	12,03	6,02	18,05	9,31	5,99	14,40	9,15	5,91	15,06	10,52	6,54	17,06	8,36	7,39	15,75	9,99	6,26	16,25
60—80 „	3,63	7,15	10,78	4,50	5,68	10,18	3,70	5,05	8,75	5,52	9,04	14,56	5,00	6,94	11,94	5,99	7,33	13,32
80—90 „	0,34	1,70	2,04	0,59	1,17	1,76	0,32	0,86	1,18	0,44	1,84	2,28	0,64	1,80	2,44	0,28	2,32	2,60
Öfver 90 år	—	0,23	0,23	—	0,10	0,10	—	0,16	0,16	0,07	0,15	0,22	0,06	0,23	0,29	0,11	0,11	0,22
Summa	55,28	44,72	100,00	54,66	45,34	100,00	54,11	45,89	100,00	53,01	46,99	100,00	51,40	48,60	100,00	54,06	45,94	100,00

¹⁾ Se noten ¹⁾ Tab. N:o 30, sid. 48.

Källa: Prästerskapets folkmängdsförändringstabeller.

Tab. N:o 34. Antalet ingångna äktenskap i Helsingfors år 1901 ¹⁾, fördelade efter äktenskapskontrahenternas ålder.

Ålderskategori	Två ogifta				Enkling och ogift				Enka och ogift				Enkling och enka				S u m m a			
	Mankön		Kvinkön		Mankön		Kvinkön		Mankön		Kvinkön		Mankön		Kvinkön		Mankön		Kvinkön	
	Antal	1/0 af samtliga ingångna äktenskap	Antal	1/0 af samtliga ingångna äktenskap	Antal	1/0 af samtliga ingångna äktenskap	Antal	1/0 af samtliga ingångna äktenskap	Antal	1/0 af samtliga ingångna äktenskap	Antal	1/0 af samtliga ingångna äktenskap	Antal	1/0 af samtliga ingångna äktenskap	Antal	1/0 af samtliga ingångna äktenskap	Antal	1/0 af samtliga ingångna äktenskap	Antal	1/0 af samtliga ingångna äktenskap
16 år	—	—	3	0,36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	0,36
17 ”	—	—	4	0,48	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	0,48
18 ”	—	—	8	0,95	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	0,95
19 ”	—	—	37	4,42	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37	4,42
20—25 ”	192	22,87	282	33,60	3	0,36	8	0,95	3	0,36	1	0,12	—	—	—	—	198	23,59	291	34,67
25—30 ”	310	36,94	224	26,67	8	0,95	13	1,54	12	1,42	8	0,95	—	—	—	—	330	39,31	245	29,16
30—35 ”	138	16,44	109	12,98	8	0,95	10	1,20	6	0,72	7	0,84	3	0,36	1	0,12	155	18,47	127	15,14
35—40 ”	50	5,96	46	5,47	6	0,72	10	1,20	6	0,72	7	0,83	—	—	1	0,12	62	7,40	64	7,62
40—45 ”	30	3,57	13	1,56	12	1,43	6	0,72	6	0,72	9	1,08	3	0,36	5	0,60	51	6,08	33	3,96
45—50 ”	8	0,95	4	0,48	6	0,72	4	0,48	4	0,48	4	0,48	2	0,24	3	0,36	20	2,39	15	1,80
50—55 ”	5	0,60	2	0,24	3	0,36	1	0,12	2	0,24	2	0,24	2	0,24	2	0,24	12	1,44	7	0,84
55—60 ”	—	—	—	—	2	0,24	—	—	1	0,12	2	0,24	2	0,24	1	0,12	5	0,60	3	0,36
60—65 ”	—	—	1	0,12	3	0,36	—	—	—	—	—	—	1	0,12	—	—	4	0,48	1	0,12
65—70 ”	—	—	—	—	1	0,12	—	—	—	—	—	—	—	—	1	0,12	1	0,12	1	0,12
Öfver 70 år	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	0,12	—	—	1	0,12	—	—
Summa	733	87,33	733	87,33	52	6,21	52	6,21	40	4,78	40	4,78	14	1,68	14	1,68	839	100,00	839	100,00

¹⁾ Se noten ¹⁾ Tab. N:o 30, sid. 48.

Källa: Prästerskaps folkmängsförändringstabeller.

Tab. N:o 35. Antalet upplösta äktenskap i Helsingfors åren 1892—1901.

Å r	Äktenskap upplösta genom							
	Mannens död		Kvinnans död		Laga skilnad		Summa	
	Antal	% af samtliga upplösta äktenskap	Antal	% af samtliga upplösta äktenskap	Antal	% af samtliga laga skilnads äktenskap	Antal	% af samtliga upplösta äktenskap
1901 ¹⁾	225	58,44	144	37,40	16	4,16	385	100,00
1900	235	59,34	136	34,34	25	6,32	396	100,00
1899	219	58,12	129	34,19	29	7,69	377	100,00
1898	203	59,53	118	34,60	20	5,87	341	100,00
1897	223	63,54	113	32,19	15	4,27	351	100,00
1896	195	64,78	94	31,23	12	3,99	301	100,00
1895	215	62,14	114	32,95	17	4,91	346	100,00
1894	161	58,76	101	36,86	12	4,38	274	100,00
1893	177	64,36	92	33,46	6	2,18	275	100,00
1892	171	55,16	127	40,97	12	3,87	310	100,00

¹⁾ Se noten ¹⁾ Tab. N:o 30, sid. 40.

Källa: Prästerskapets folkmängdsförändringstabeller.

Tab. N:o 36. Antalet barnaföderskor i Helsingfors, fördelade efter ålder år 1901 ¹⁾ samt åren 1892—1900.

Ålderskategori	Barnaföderskor som föddt										Däraf utom äktenskapet	
	1 foster		2 foster		3 foster		4—5 foster		Summa		Antal	%
	Antal	% af samtl. barnaföderskor	Antal	% af samtl. barnaföderskor	Antal	% af samtl. barnaföderskor	Antal	% af samtl. barnaföderskor	Antal	% af samtl. barnaföderskor		
Under 15 år	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15—20 ”	51	1,84	—	—	—	—	—	—	51	1,84	25	0,90
20—25 ”	521	18,78	3	0,11	—	—	—	—	524	18,89	155	5,56
25—30 ”	814	29,39	6	0,22	—	—	—	—	820	29,61	136	4,91
30—35 ”	647	23,26	10	0,35	—	—	—	—	657	23,61	59	2,13
35—40 ”	446	16,11	7	0,25	—	—	—	—	453	16,36	31	1,12
40—45 ”	222	8,02	3	0,11	—	—	—	—	225	8,13	13	0,47
45—50 ”	40	1,44	1	0,04	—	—	—	—	41	1,48	3	0,11
I 51:sta lefnadsåret	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” 52:dra ”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” 53:dje ”	1	0,04	—	—	—	—	—	—	1	0,04	—	—
” 54:de ”	1	0,04	—	—	—	—	—	—	1	0,04	—	—
” 55:te ”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa år 1901	2,743	98,92	30	1,08	—	—	—	—	2,773	100,00	422	15,20
” ” 1900	2,655	98,48	41	1,52	—	—	—	—	2,696	100,00	411	15,25
” ” 1899	2,646	98,88	30	1,12	—	—	—	—	2,676	100,00	404	15,10
” ” 1898	2,478	98,61	34	1,35	1	0,04	—	—	2,513	100,00	371	14,76
” ” 1897	2,354	99,16	20	0,84	—	—	—	—	2,374	100,00	336	14,15
” ” 1896	2,137	98,39	34	1,56	—	—	1	0,05	2,172	100,00	306	14,09
” ” 1895	2,093	99,00	19	0,90	2	0,10	—	—	2,114	100,00	302	14,29
” ” 1894	2,001	98,57	29	1,43	—	—	—	—	2,030	100,00	266	13,10
” ” 1893	2,044	99,03	20	0,97	—	—	—	—	2,064	100,00	317	15,36
” ” 1892	2,187	98,51	32	1,44	1	0,05	—	—	2,220	100,00	319	14,37

¹⁾ Se noten ¹⁾ Tab. N:o 30, sid. 48.

Källa: Prästerskapets folkmängdsförändringstabeller.

Tab. N:o 37. Antalet till Helsingfors inflyttade och därifrån utflyttade personer åren 1892—1901, fördelade efter församlingar.

År	Svensk-finska församlingen				Gardes församlingen				Tyska församlingen				Grekisk-ryska församlingen				Romersk-katolska församlingen				Sveaborgs församling				Metodist-episkopala församlingen				Summa inflyttade			Summa utflyttade			Flere in- än utflyttade
	Inflyttade		Utflyttade		Inflyttade		Utflyttade		Inflyttade		Utflyttade		Inflyttade		Utflyttade		Inflyttade		Utflyttade		Inflyttade		Utflyttade		Summa inflyttade			Summa utflyttade							
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	S:a	m.	kv.	S:a									
1892	1,384	1,712	871	944	11	6	11	10	14	18	9	2						8	6	2	5	10	15			1,427	1,757	3,184	893	961	1,854	1,330			
1893	1,336	1,735	769	836	16	9	14	5	8	6	10	6					5	3			2	6	4	3		4			1,369	1,763	3,132	797	850	1,647	1,485
1894	1,294	1,686	909	938	9	6	10	6	21	25	13	12						2	1	2	4	3	1	3	2	1,329	1,719	3,048	937	962	1,899	1,149			
1895	1,689	2,222	843	962	9	8	22	11	23	20	8	11								1	2	3				1,723	2,253	3,976	873	985	1,858	2,118			
1896	2,107	2,396	742	919	8	5	13	8	13	20	6	8				4	3	1		6	6	3	2	4	9		2,142	2,439	4,581	765	937	1,702	2,879		
1897	2,127	2,575	898	1,055	15	7	16	10	15	14	8	15						1	2	6	11	2	6	1		2,160	2,604	4,764	929	1,091	2,020	2,744			
1898	2,301	2,839	959	1,227	9	3	5		13	27	4	7				7	1	1	1	11	9	8	10	4	2		1	2,345	2,881	5,226	977	1,246	2,223	3,003	
1899	2,380	2,865	1,162	1,498	10	5	8	3	20	20	9	13	5	10		4	5	3	4	33	53	4	16		1	2	2,452	2,959	5,411	1,186	1,536	2,722	2,689		
1900	2,330	3,011	1,242	1,403	6	8	11	15	9	13	5	14	4	6		1				15	16	3	11	3	6		2	2,367	3,061	5,428	1,261	1,445	2,706	2,722	
1901	2,219	2,776	1,140	1,389	7	3	25	16	16	35	8	8	1	7	9	8	1)	1)	1)	1)	15	15	8	4		1		2,258	2,840	5,098	1,190	1,425	2,615	2,483	

1) Se noten 1) Tab. N:o 30, sid. 48.

Källa: Prästerskapets folkmängdsförändringstabeller.

Tab. N:o 38. Antalet å Poliskammaren i Helsingfors utfärdade hinderlöshetsbevis för erhållande af pass åren 1900 och 1901.

Månad	Orten, dit pass utfärdats:																	
	Inom Finland			För sjöresa			Till Ryssland			Till Amerika			Till andra utrikes orter			Summa		
	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a
Januari . . .	292	137	429	6	1	7	17	8	25	1	4	5	25	10	35	341	160	501
Februari . .	180	83	263	6	—	6	11	8	19	5	6	11	28	15	43	230	112	342
Mars	182	81	263	17	—	17	15	11	26	3	3	6	31	18	49	248	113	361
April	295	109	404	63	—	63	19	8	27	8	9	17	70	17	87	455	143	598
Maj	293	115	408	89	—	89	31	14	45	6	15	21	61	34	95	480	178	658
Juni	198	83	281	48	—	48	17	16	33	9	10	19	70	54	124	342	163	505
Juli	177	40	217	55	—	55	29	14	43	10	14	24	75	24	99	346	92	438
Augusti . . .	141	58	199	67	3	70	28	17	45	22	9	31	54	30	84	312	117	429
September .	154	70	224	26	—	26	28	25	53	22	25	47	79	25	104	309	145	454
Oktober . . .	152	72	224	38	3	41	24	27	51	13	20	33	61	15	76	288	137	425
November .	177	82	259	29	1	30	12	10	22	13	5	18	35	13	48	266	111	377
December . .	140	69	209	18	2	20	18	11	29	11	10	21	30	16	46	217	108	325
Summa																		
år 1901	2,381	999	3,380	462	10	472	249	169	418	123	130	253	619	271	890	3,834	1,579	5,413
" " 1900	—	—	2,662	—	—	345	—	—	483	—	—	1)	—	—	952	—	—	4,442

∞ 1) Ingår i summan: Till andra utrikes orter.

Källa: Meddelanden från Poliskammaren.

Tab. N:o 39. Antalet å Poliskammaren i Helsingfors utfärdade vistelsebiljetter åt arbetssökande från andra orter åren 1900 och 1901.

Månad	Nylands län			Öfriga län			Summa			Öfverskottet af utfärdade vistelsebiljetter (+), öfverskottet af hinderlöshetsbevis (-)		
	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a
Januari	31	36	67	102	93	195	133	129	262	- 208	- 31	- 239
Februari	16	21	37	82	54	136	98	75	173	- 132	- 37	- 169
Mars	23	23	46	92	53	145	115	76	191	- 133	- 37	- 170
April	51	26	77	172	59	231	223	85	308	- 232	- 58	- 290
Maj	118	21	139	337	81	418	455	102	557	- 25	- 76	- 101
Juni	117	25	142	302	53	355	419	78	497	+ 77	- 85	- 8
Juli	59	12	71	176	52	228	235	64	299	- 111	- 28	- 139
Augusti	48	11	59	143	73	216	191	84	275	- 121	- 33	- 154
September	45	54	99	107	153	260	152	207	359	- 157	+ 62	- 95
Oktober	23	41	64	89	120	209	112	161	273	- 176	+ 24	- 152
November	25	30	55	75	133	208	100	163	263	- 166	+ 52	- 114
December	11	20	31	64	57	121	75	77	152	- 142	- 31	- 173
Summa år 1901	567	320	887	1,741	981	2,722	2,308	1,301	3,609	- 1,526	- 278	- 1,804
„ „ 1900	—	—	—	—	—	—	—	—	3,429	—	—	- 1,013

Källa: Meddelanden från Poliskammaren.

Tab. N:o 40. Anmälda resande i Helsingfors åren 1892—1901.

Månad	1892	1893	1894	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901
Januari	911	713	1,138	1,094	1,527	1,687	2,081	2,063	2,164	3,026
Februari	877	860	1,052	1,008	1,419	1,479	1,795	1,805	1,171	1,738
Mars	1,047	1,090	1,369	1,187	1,476	1,761	1,917	1,854	2,009	1,981
April	1,080	1,082	1,259	1,281	1,609	1,786	1,935	2,119	2,110	2,958
Maj	1,032	1,119	1,247	1,334	1,738	2,084	2,150	1,300	2,351	2,068
Juni	1,109	1,448	1,348	1,678	1,727	1,989	2,152	2,493	2,269	2,210
Juli	1,181	1,229	1,333	1,635	1,700	2,221	2,476	2,380	2,094	2,662
Augusti	1,292	1,493	1,592	1,979	2,045	2,464	2,939	2,850	2,679	2,214
September	1,385	1,476	1,486	2,314	2,585	2,799	2,909	2,639	2,662	2,033
Oktober	1,267	1,377	1,281	1,879	1,935	2,068	927	2,660	2,536	2,304
November	930	1,091	1,060	1,388	1,249	1,535	2,045	2,074	2,067	2,022
December	843	1,089	999	1,222	1,413	1,424	1,821	1,818	2,249	1,860
Summa	12,954	14,067	15,214	17,999	20,423	23,297	25,147	26,055	26,361	27,076

Källa: Uppgifter från Poliskammaren.

Tab. N:o 41. Dödligheten bland lutherska befolkningen¹⁾ i Helsingfors åren 1892—1901 uti några talrikast förekommande sjukdomar, jämförda med totalmortaliteten.

Å r	Medelbefolkning för året	Mortalitet på 1,000 innev.	Morbiditet på 1,000 innev.	Tuberkulösa sjuk- domar			Mag- och tarm- katarr			Akuta lungsjuk- domar			Infektionssjukdomar		
				Antal dödsfall	% af befolkn. af	% af hela mortalit.	Antal dödsfall	% af befolkn. af	% af hela mortalit.	Antal dödsfall	% af befolkn. af	% af hela mortalit.	Antal dödsfall	% af befolkn. af	% af hela mortalit.
1892	65,103	20,0	229,8	304	4,7	24,7	209	3,2	17,0	177	2,7	14,4	186	2,9	15,1
1893	67,526	17,8	237,6	274	4,9	22,0	222	3,7	18,5	190	2,8	15,8	111	1,6	9,3
1894	68,497	17,0	198,0	254	3,7	21,8	188	2,7	16,3	167	2,4	14,3	126	1,8	10,8
1895	70,825	17,9	199,0	294	4,1	23,2	182	2,6	14,3	177	2,5	14,0	144	2,0	11,4
1896	74,002	17,4	217,0	285	3,8	22,1	259	3,5	20,1	205	2,5	15,9	103	1,4	8,0
1897	77,591	17,2	201,0	310	4,0	23,3	266	3,4	20,0	185	2,4	13,1	101	1,3	7,6
1898	81,329	17,8	194,0	284	3,5	19,6	225	2,8	15,5	247	3,4	17,0	175	2,2	12,1
1899	85,034	18,0	204,0	294	3,5	19,2	244	2,9	16,0	228	2,3	14,9	174	2,0	11,4
1900	88,643	17,4	194,0	317	3,6	20,6	272	3,1	17,6	215	2,4	13,9	168	1,9	10,9
1901	91,867	17,4	217,0	279	3,0	17,5	413	4,5	25,9	198	2,2	12,4	138	1,5	8,7
Summa dödsfall	—	—	—	2,895	—	—	2,480	—	—	1,989	—	—	1,426	—	—
Årligt medeltal dödsfall på 1,000 innevånare.	—	17,8	209,1	—	3,9	—	—	3,2	—	—	2,6	—	—	1,9	—

¹⁾ Inclusive inom staden aflidne utsocknebor; exclusive i staden kyrkskrifne, å annan ort aflidne personer.

Källa: Hälsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 42. Antalet dödsfall bland lutherska trosbekännare ¹⁾ i Helsingfors åren 1892—1901 fördeladt på månader och kvartal.

Å r	Jan.		Febr.		Mars		April		Maj		Juni		Juli		Aug.		Sept.		Okt.		Nov.		Dec.		Kvartal				Summa		
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	1sta	2dra	3:de	4:de	mk.	kvk.	sa
1892	126	9,13	125	9,06	128	9,17	116	8,40	109	7,90	94	6,81	81	5,87	102	7,39	109	7,90	115	8,33	122	8,85	153	11,18	379	319	292	390	710	670	1,380
1893	110	8,62	99	7,76	116	9,09	125	9,80	109	8,54	97	7,60	94	7,37	138	10,82	114	8,93	94	7,37	92	7,21	88	6,89	325	331	346	274	681	595	1,276
1894	99	8,01	113	9,15	87	7,04	114	9,23	123	9,96	82	6,64	106	8,59	105	8,50	87	7,05	94	7,61	117	9,47	108	8,75	299	319	298	319	655	580	1,235
1895	100	7,49	110	8,24	121	9,06	106	7,94	119	8,91	104	7,79	126	9,44	114	8,54	96	7,19	101	7,56	98	7,35	114	10,49	331	329	336	339	689	646	1,335
1896	107	7,83	100	7,32	127	9,30	111	8,13	115	8,42	124	9,07	134	9,81	148	10,83	95	6,96	79	5,79	102	7,47	124	9,07	334	350	377	305	740	626	1,366
1897	138	9,89	124	8,89	106	7,60	111	7,95	100	7,17	108	7,74	136	9,75	149	10,68	98	7,03	112	8,03	104	7,46	109	7,81	368	319	333	325	773	622	1,395
1898	158	10,41	176	11,59	132	8,69	137	9,02	161	10,60	115	7,58	96	6,33	114	7,51	105	6,92	109	7,18	117	7,71	98	6,46	466	413	315	324	790	728	1,518
1899	125	7,82	137	8,57	150	9,39	131	8,20	134	8,39	92	5,76	121	7,57	173	10,82	148	9,26	113	7,07	116	7,26	158	9,89	412	357	442	387	861	737	1,598
1900	175	11,35	129	8,36	117	7,58	144	9,34	127	8,24	115	7,46	90	5,84	158	10,25	145	9,40	91	5,90	120	7,78	131	8,50	421	386	393	342	772	770	1,542
1901	142	8,91	99	6,21	120	7,53	120	7,53	137	8,59	146	9,16	181	11,35	222	13,93	122	7,65	101	6,35	92	5,77	112	7,02	361	403	525	305	865	729	1,594

¹⁾ Exclusive dödfödde samt i stadsförsamlingen kyrkskrifne, å annan ort aflidne personer; däremot medräknade utsocknebor, som aflidit i Helsingfors.

Källa: Hälsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 43. Barnadödligheten bland lutherska trosbekännare ¹⁾ i Helsingfors åren 1892—1901.

Å r	Årets totala mortalitet	Åldern 0—1 år		Summa	% af hela mortaliteten	Åldern 1—5 år		Summa	% af hela mortaliteten	Summa 0—5 år	% af hela mortaliteten
		mankön	kvinkön			mankön	kvinkön				
1892	1,380	218	211	429	34,9	106	100	206	16,7	635	51,6
1893	1,276	196	171	367	30,6	106	91	197	16,4	564	47,0
1894	1,235	186	177	363	31,1	90	72	162	13,9	525	45,0
1895	1,335	188	180	368	29,0	75	72	147	11,5	515	40,5
1896	1,366	237	186	423	32,9	79	78	157	12,2	580	45,1
1897	1,395	266	193	459	34,5	80	89	169	12,7	628	47,2
1898	1,518	255	235	490	33,9	130	129	259	17,9	749	51,8
1899	1,598	268	218	486	31,8	120	103	223	14,6	709	46,4
1900	1,542	285	267	552	35,8	98	100	198	12,8	750	48,6
1901	1,594	316	218	534	33,5	126	88	214	13,9	748	47,4

¹⁾ Inclusive inom staden aflidne utsocknebor; exclusive i staden kyrkskrifne, å annan ort aflidne personer samt dödfödde.

Källa: Hälsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 44. Dödsfallens fördelning i Helsingfors stadsdelsvis år 1901.

Stadsdelar	Dödsorsaker						Döde på 1,000 innevånare
	Tuberkulösa sjukdomar	Mag- och tarmskatarrer	Akuta lungsjukdomar	Akuta infektionssjukd. ¹⁾	Öfriga sjukdomar	Summa	
1:sta stadsdelen	16	16	7	3	47	89	13,0
2:dra "	7	8	6	—	41	62	11,7
3:dje "	8	4	13	—	23	48	11,1
4:de "	42	55	32	6	98	233	17,0
5:te "	27	25	20	4	47	123	19,3
6:te "	33	48	18	4	58	161	20,1
7:de "	15	21	7	—	40	83	11,3
8:de "	1	—	—	—	4	5	7,0
9:de "	3	2	1	—	3	9	9,9
10:de "	11	20	9	3	20	63	— ²⁾
Tölö (utom fattiggården)	16	42	18	6	42	124	24,4
" fattiggården	15	—	8	—	48	71	160,3
Bärghäll och Djurgården	36	71	25	12	67	211	23,9
Sörnäs (öster om Bärghäll och 10:de stadsdelen)	19	30	10	5	37	101	— ²⁾
Stadens holmar	—	—	—	—	1	1	2,1
Hermanstad och Majstad	17	39	17	8	25	106	24,3
Gammelstaden, Fredriksbärg, m. fl.	6	16	1	—	4	27	—
Okänd bostad	7	3	7	—	60	77	—
Summa	279	400	199	51	665	1,594	—

¹⁾ Difteri, skarlakansfeber, mässling och kikhosta.

²⁾ Emedan vid den mantalsskrifna befolkningens fördelning på de olika stadsdelarne och förstadsområdena samma afgränsning mellan 10:de stadsdelen och området Sörnäs icke blifvit iakttagen som vid dödsfallens fördelning, kan dödsprocenten för dessa icke angifvas, men utgör för 10:de stadsdelen och Sörnäs sammanslagna 22,8.

Källa: Hälsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 45. Dödsorsakerna i Helsingfors bland lutherska trosbekännare¹⁾ inom vissa åldersklasser år 1901 samt åren 1895—1900.

Sjukdom eller annan dödsorsak	Summa	Under 1/2 år		1/2—1 år		1—5 år		5—10 år		10—20 år		20—40 år		40—60 år		60—80 år		Öfver 80 år		Okänd ålder	
		M:kön	K:kön	M:kön	K:kön	M:kön	K:kön	M:kön	K:kön	M:kön	K:kön	M:kön	K:kön	M:kön	K:kön	M:kön	K:kön	M:kön	K:kön	M:kön	K:kön
Dödfödde	44	29	15																		
Medfödd allmän svaghet	57	32	22		1																2
Icterus neonat	2		2																		
Pædatrophia, athrepsia	3	3																			
Rhachitis	4			2	1	1															
Hydroceph. chron.	2		1		1																
Eclampsia infantum	9	2	7			5	1														
Syphilis cong.	3	1	2																		
Morbilli & cons.	12		1	2	1	3	5														
Scarlatina & d.o.	21			3		7	6	3	2												
Pertussis & d.o.	11		2	1	2	3	2		1												
Typhus abdominalis	25									6	9	3	2	2		1	2				
Febris gastrica acuta	2				1	1															
Pyæmia, septichæmia	13	2								1	1	2	1	4			2				
Febris puerperal.	4										1		3								
Erysipelas	3					1	2														
Tetanus	1															1					
Diphtheria	7			2		3	1	1													
Dysenteria	8					1						1	1					5			
Gastro-enteritis acuta	370	111	73	60	47	40	20	1	3			2	1	1	2	1	3			5	
Cholera nostras	5	1	2					1				1				1	1	5	1	2	
Influenza	10														1	1	5	1	2		
Meningitis cerebro-spin. ep.	1									1											
Meningitis acuta	23	1	1	1	2	6	3	2		1	1	1	1	2							
Tuberculosis pulm.	230	1	3	5	3	10	10	4	8	10	55	49	31	26	5	5					
Meningitis tubercul.	37	1	3	2	7	8	10	2	2	1	1										
Andra former af tuberculos	12	2	1		1	2	2			1	1	1	1								
Andra slag af lungsjukdomar	2										1										
Pneumonia croup. & catarrh.	159	13	2	19	7	20	18	1		4	1	9	9	22	6	6	17			5	
Pleuritis & empyema	4						1					2					1				
Gangræna pulmon.	2										1	1									
Laryngitis, bronchitis	39	9	5	5	7	3	7		1										1	1	
Emphysema pulmon	9										1		3	1	4						
Oedema pulmonum	1	1																			
Vitium cordis et vasorum	119	2	1	2		1	1	1	1	15	5	23	14	32	17					4	1
Psychosis	1																				
Epilepsia	2											1		1							
Andra hjärn-, nerv- och ryggmärgssjukdomar	19		1						1			4	1	2	3	5					
Apoplexia cerebri	47	1										2		5	12	14	11	1	1		
Paralysis gen. progress.	3											1		2							
Catarrhus ventr. et intestin. chr.	30	7	7	6	1	3	3					1		2							
Ulcus ventriculi	5											1	1	2	1						
Peritonitis	25	1						1	1	1	4	4	2	4	5	1	1				
Perityphlitis	3											2	2		1						
Volvulus, incarcerated & oclus. intest., hernia incarcer.	8	2	1	1											1	1					
Cirrhosis hepatis	5	1										1		1	1	1					
Nephritis chron. och andra njursjukdomar	31				1		1		1	1	5	4	6	4	4	2			1	1	
Carcinoma ventr., hepatis & peritonei	40									1		2	10	7	11	8			1		
" uteri (& ovar.)	6												4		2						
" mammae	1														1						
" organ. alior.	8												2	2	2	1					1
Tumores maligni alii	6											1	2	2		1					
Eclampsia gravid.	1											1									
Diabetes mellitus	5						1	1					1	1	1						
Anæmia pernicioza	1													1							
Morbus Basedovii	1												1								
Purpura hæmorrhagica	1						1														
Spetälska	1														1						
Rheumatismus acutus	1										1										
Syphilis	3													2		1					
Alcoholismus acut.	4											2		2							
Plegmone	1											1									
Gangræna	1															1					
Marasmus senil.	42													1	5	14	1	21			
Olyckshändelser och våldsam död:																					
Brännskador	13				5	1			2	2			1								
Drunkning	9								2			1	2	3		1					
Olyckshändelse	10	1			1					1			3	1	2						
Kväfning	1																				
Dråp	4	1												1							
Våda-skott	1									1											
Opium-förgiftning	1	1																			
Druckit svafvelsyra	1					1															
Död efter operation	1						1														
Vanvårdade barn	1	1																			
Själfmord, medels																					
skott	4											2	1	1							
förgiftning	3											1	1		1						
hängning	6												1	4	1						
Dödsorsaken attest. såsom oviss	25	5	3	1	1	3			1		1			2			5	1	1		
Utän läkare-attest	2	1	1									1									
Summa	1,594	204	135	112	83	127	95	19	20	23	34	134	98	141	103	98	115	4	43	3	3
Dödfödde	44																				
Summa år 1901	1,638	339		195		222		39		57		232		244		213		47			6
" 1900	1,593	370		182		198		40		52		220		245		191		37			7
" 1899	1,598	339		147		223		49		49		234		236		197		45			8

Tab. N:o 46. Antalet akuta sjukdomsfall i Helsingfors år 1901.

Sjukdomar	Antalet insjuknade				Summa sjukdomsfall år 1901	Summa sjukdomsfall år 1900
	Män	Kvinnor	Barn			
			0-1 år	1-10 år		
Gastritis; gastro-enter. ac. (Akut mag- och tarmkatarr)	1,520	1,257	1,419	1,813	6,009	4,165
Laryngo-bronchitis ac. (Akut lungkatarr)	1,345	1,119	552	1,432	4,448	5,006
Influenza	813	815	24	374	2,026	2,517
Angina tonsillaris (Halsfluss)	634	606	16	355	1,611	1,626
Urethritis acuta	869	81	1	8	959	565
Febris remittens (Remittentfeber)	169	164	45	296	674	421
Pneumonia ac. (Lunginflammation)	265	158	19	147	589	470
Morbilli (Mässling)	12	28	30	475	545	49
Pertussis (Kikhosta)	2	10	65	418	495	418
Febris intermittens (Frossa)	155	111	1	79	346	291
Ulcus molle	303	29	—	—	332	37
Rheumatismus art. ac. (Akut ledgångsreumatism)	137	132	—	12	281	266
Typhus abdominalis (Tarmtyfus)	118	95	—	19	232	57
Scarlatina (Skarlakansfeber)	22	21	9	173	225	342
Syphilis recens	153	42	3	—	198	61
Varicellae (Vattkoppor)	6	10	29	140	185	164
Pleuritis ac. (Akut lungsäcksinflammation)	82	72	2	13	169	146
Peritonitis, perit. (Bukhinneinflammation)	83	67	—	3	153	117
Erysipelas (Ros)	42	55	4	10	111	160
Parotitis epidemica (Påssjuka)	18	19	2	57	96	136
Diphtheritis fauc. et laryngitis croup. (Difteri och croup)	6	12	2	43	63	104
Dysenteria (Rödsot)	13	26	1	6	46	50
Cholera nostras (Inhemsk kolera)	14	15	4	8	41	25
Meningitis tuberculosa (Tuberkulös hjärnhinneinflammation)	3	1	7	18	29	20
Vareola (Smittkoppor)	—	—	—	—	—	12
Rubeola (Rödmässling)	—	1	1	13	15	16
Septico-pyaemia (Blodförgiftning)	—	3	1	2	6	—
Febris puerperalis (Blodförgiftning)	—	4	—	—	4	8
Meningitis cer-spin. epidemica	—	1	—	1	2	—
Summa	6,784	4,954	2,237	5,915	19,890	17,249

Källa: Hälsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 47. Antalet akuta sjukdomsfall i Helsingfors, fördelade efter månader, år 1901 samt åren 1886—1900.

Sjukdomar	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Summa
Typhus abdominalis . . .	3	2	3	—	6	5	8	30	47	67	49	12	232
Febris remittens	19	18	35	57	64	51	56	64	106	84	73	47	674
Febris intermittens . . .	6	2	3	18	50	64	69	53	46	23	10	2	346
Scarlatina	40	15	17	16	19	19	17	10	12	28	16	16	225
Morbilli	—	7	13	25	104	137	80	24	7	40	30	78	545
Rubeola	1	1	1	3	—	—	1	—	1	—	7	—	15
Influenza	1,122	269	155	90	78	10	1	4	22	36	92	147	2,026
Dysenteria	1	—	—	—	—	—	13	23	6	3	—	—	46
Cholera nostras	—	—	2	—	—	1	21	17	—	—	—	—	41
Septico-pyæmia	1	—	—	2	1	1	—	—	—	1	—	—	6
Erysipelas	12	14	16	9	10	11	3	3	6	12	4	11	111
Febris puerperalis	1	—	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	4
Difteri o. Croup.	3	6	6	4	7	2	6	1	4	6	4	14	63
Gastritis Enter. ac.	237	161	182	191	254	305	1,378	1,889	608	388	238	178	6,009
Meningitis tuberculosa (cerebro-spin.)	—	3	3	3	1	2	2	3	3	4	3	4	31
Varicellæ	22	21	31	10	15	5	2	—	6	12	32	29	185
Angina	203	163	148	113	146	74	52	72	123	159	171	187	1,611
Laryngo-bronch. ac. . . .	636	512	456	375	404	228	191	137	354	419	366	370	4,448
Pertussis	30	42	31	58	72	57	55	22	32	23	30	43	495
Pneumonia croup.	92	49	52	52	99	37	21	19	30	31	49	58	589
Pleuritis acuta	24	13	16	17	20	12	20	10	8	8	7	14	169
Parotitis epidemica	28	19	9	9	15	6	1	—	—	4	4	—	96
Rheumatismus art. ac. . . .	27	27	25	36	26	14	20	22	21	27	20	16	281
Peritonitis perit.	11	21	14	17	20	8	14	14	6	14	9	5	153
Syphilis recens	17	8	8	12	19	15	32	12	18	16	23	18	198
Urethritis acuta	73	62	50	51	87	61	102	88	111	130	92	52	959
Ulcus molle	2	12	13	6	18	26	47	33	27	54	54	40	332
Summa år 1901	2,611	1,447	1,290	1,175	1,535	1,151	2,212	2,552	1,604	1,589	1,383	1,341	19,890
” ” 1900	1,895	1,508	1,430	1,335	1,791	956	874	1,681	1,281	1,601	1,343	1,534	17,229
” ” 1899	1,855	2,166	2,059	1,466	1,440	856	778	1,364	1,159	1,106	1,649	1,918	17,816
” ” 1898	1,602	1,640	1,418	2,225	1,816	803	854	899	1,022	1,152	1,028	1,353	15,812
” ” 1897	1,776	1,458	1,274	1,003	1,218	839	1,194	1,334	939	1,248	1,574	1,713	15,570
” ” 1896	1,483	1,912	1,223	1,106	1,320	1,066	1,064	1,683	1,051	1,254	1,184	1,686	16,032
” ” 1895	1,213	1,294	2,358	1,403	957	998	772	995	811	876	1,186	1,257	14,120
” ” 1894	1,338	1,386	1,450	1,215	1,204	981	943	915	1,127	953	1,133	1,452	14,097
” ” 1893	1,080	1,121	1,292	1,491	993	825	913	1,791	1,410	1,027	999	3,107	16,049
” ” 1892	2,123	1,510	1,098	1,120	879	623	762	752	1,173	1,791	1,577	1,556	14,964
” ” 1891	1,758	1,506	1,465	1,438	1,712	1,100	882	1,309	954	1,267	1,208	1,675	16,274
” ” 1890	1,386	921	1,057	1,680	1,032	687	1,012	976	1,258	1,053	1,035	1,754	13,881
” ” 1889	926	1,055	1,234	1,025	1,039	1,006	1,174	1,207	708	630	1,103	4,125	15,232
” ” 1888	715	601	793	837	925	1,301	643	763	1,043	685	809	964	10,079
” ” 1887	648	805	905	998	801	611	549	558	664	709	725	1,045	9,018
” ” 1886	808	959	962	1,042	1,290	605	752	865	614	689	682	749	10,017

Källa: Hälsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 48. Af distriktsläkarena i Helsingfors behandlade sjukdomsfall, fördelade stadsdelsvis åren 1891—1901.

	1891	1892	1893	1894	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901
1:sta stadsdelen	463	449	469	459	463	601	496	483	470	384	347
2:dra ”	374	357	270	259	244	300	171	216	202	95	109
3:dje ”	169	130	185	138	117	171	127	73	71	91	89
4:de ”	1,093	1,089	961	939	1,156	1,277	1,331	1,161	1,256	954	976
5:te ”	332	328	321	259	214	671	865	560	582	429	439
6:te ”	704	774	860	808	764	1,685	1,647	1,272	1,242	987	968
7:de ”	469	381	419	336	258	558	558	434	422	355	343
8:de ”	62	31	27	19	11	35	40	25	19	14	19
9:de ”	12	4	23	18	10	16	8	12	27	16	17
10:de ”						50	164	219	213	276	260
Bärggård	2,629	2,630	2,861	2,687	2,840	1,755	1,207	1,454	1,451	1,533	1,520
Sörnäs						1,528	1,249	1,574	1,672	2,649	2,091
Tölö	974	803	895	1,181	1,044	1,479	1,605	1,579	942	1,256	1,439
Hermanstad och Majstad	—	—	317	239	358	388	459	537	1,606	619	1,021
Ouppgifna adresser (eller utom staden boende)	—	—	—	205	82	110	146	81	103	154	101
Summa	7,281	6,976	7,608	7,547	7,561	10,624	10,073	9,680	10,278	9,812	9,739

Källa: Hälsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 49. Sjukdomsfallens i epidemiska sjukdomar fördelning stadsdelsvis i Helsingfors år 1901.

	Stadsdelar										Tölö	Bärghäll och Djurgården	Sörnäs	Hernanstad och Majstad	Gammelstaden	Fredriksbörs	Partyg	Summa
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X								
Mässling	13	18	11	56	29	80	45	2	2	53	29	111	29	48	2	9	—	537
Skarlakans feber	19	13	16	23	29	23	7	—	1	10	24	38	5	11	—	—	—	219
Difteri och croup	5	1	5	6	4	5	6	1	2	2	8	7	4	4	—	—	—	60
Tarmtyfus	19	20	16	32	28	15	14	1	3	11	14	14	23	7	—	—	1	218
Summa	56	52	48	117	90	123	72	4	8	76	75	170	61	70	2	9	1	1,034

Källa: Hälsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 50. Af distriktsläkarene i Helsingfors behandlade sjukdomsfall, fördelade månadsvis år 1901 samt åren 1899—1900.

	Södra distriktet	Norra distriktet	Sörnäs distriktet	Bärghäll distriktet	Tölö distriktet	Af kvinnliga läkaren behandlade	Summa
Januari	198	81	286	155	119	87	926
Februari	148	82	186	109	122	56	703
Mars	130	101	281	139	127	70	848
April	124	70	222	123	113	62	714
Maj	141	67	186	189	139	69	791
Juni	149	77	280	177	100	51	834
Juli	201	65	320	214	164	28	992
Augusti	192	105	349	260	124	70	1,100
September	131	68	239	146	152	33	769
Oktober	150	84	194	106	133	47	714
November	145	70	206	129	85	54	689
December	161	56	204	109	96	33	659
Summa år 1901	1,870	926	2,953	1,856	1,474	660	9,739
” ” 1900	1,879	888	3,098	1,946	1,243	758	9,812
” ” 1899	2,270	1,356	2,528	1,689	1,585	850	10,278

Källa: Hälsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 51. De kommunala sjuksköterskornas värksamhet år 1901, samt åren 1897—1900.

Distrikt	Antal vårdade patienter				Af de vårdade				Antalet sjuk- besök
	Män	Kvinnor	Barn (under 10 år)	Summa	Fyllkrånade	Förflyttades till sjukhus	Afleda	Kvarligo un- der sköter- skans vård	
Södra distriktet	86	123	108	317	268	20	20	9	5,108
Norra "	10	16	14	40	32	5	3	—	600
Tölö "	84	123	161	368	313	23	24	8	5,120
Sörnäs "	18	20	57	95	67	6	22	—	1,492
Summa år 1901	198	282	340	820	680	54	69	17	12,320
" " 1900	114	216	213	543	439	50	51	3	6,916
" " 1899	127	269	313	709	598	47	52	12	9,818
" " 1898	148	271	411	830	659	82	76	13	10,215
" " 1897	90	252	212	554	460	33	45	16	7,125

Källa: Hälsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 52. Uppgifter öfver antalet sjukhus, läkare, sjuksköterskor, apotekare, och tandläkare i Helsingfors år 1901.

Å r	Sjukhus	L ä k a r e				Stadsläkare	Distriktsläkare	Sjuksköterskor	Sjukrymsster	Barnvårdskor	Djurläkare	Apotekare	Droghandlare	Tandläkare
		Mänliga	Kvinnliga	Summa	En läkare å nedanstående antal innevä- nare									
1901	25	83	4	87	1,110	2	6	16	23	61	7	9	7	11

Källa: Uppgifter sammanställda med ledning af Helsingfors Sjukvårdskalender.

Tab. N:o 53. Vårdade sjuke och sjukdomsformer år 1901 samt åren 1895—1900 å medicinska afdelningen af Maria sjukhus i Helsingfors.

Sjukdomsformer	Antal fall			Fyllfrisknade	Förbättrade	Leko botade	Döde	Kvarliggande till följ. år
	mk.	kvk.	Summa					
Akuta infektions sjukdomar	92	101	193	145	—	2	25	19
Kroniska " "	123	91	214	4	81	13	76	40
Konstitutionella "	8	21	29	21	4	—	1	3
Kroniska förgiftnings sjukdomar	—	3	3	—	1	1	—	1
Andnings organens sjukdomar	128	67	195	123	35	3	23	11
Cirkulations " "	26	26	52	—	33	—	15	4
Matsmältnings " "	29	39	68	52	7	5	4	—
Nervsystemets "	18	26	44	2	34	4	2	2
Rörelseorganens "	16	23	39	33	5	—	—	1
Urinorganens "	9	12	21	7	7	2	4	1
Kvinnliga könsorganens "	—	6	6	3	1	2	—	—
Svulster	10	9	19	—	2	4	13	—
Hudsjukdomar	2	—	2	2	—	—	—	—
Öfriga sjukdomar	2	—	2	2	—	—	—	—
Summa år 1901	463	424	887	394	210	38	163	82
" " 1900	444	457	901	359	254	51	149	88
" " 1899	485	409	894	350	248	36	166	94
" " 1898	446	454	900	365	243	57	148	87
" " 1897	469	490	959	437	238	41	160	83
" " 1896	544	460	1,004	414	274	81	147	88
" " 1895	408	353	761	287	221	59	124	70

Källa: Maria sjukhus tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 54. Sjukvårdsdagar samt medeltal vårdade å medicinska afdelningen af Maria sjukhus i Helsingfors åren 1895—1901.

	Å r							
	1901	1900	1899	1898	1897	1896	1895	
Sjukvårdsdagar	31,013	31,202	30,209	28,397	30,506	29,090	23,816	
Medeltal vårdade per dag	85,0	85,0	82,8	77,8	83,6	79,5	65,3	
Antal sjukvårdsdagar per patient	34,9	34,6	33,8	31,6	31,8	28,9	31,3	

Källa: Maria sjukhus tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 55. Vårdade sjuke och sjukdomsformer år 1901 samt åren 1895—1900 å epidemiska afdelningen af Maria sjukhus.

Sjukdomsformer	A n t a l f a l l				Tillfrisknade eller förbättrade	Obotade eller obehandlade	Döde	Kvarliggande till följ. år
	Män	Kvinnor	Barn	Summa				
Scarlatina	19	22	128	169	139	1	17	12
Morbilli	7	15	64	86	75	—	3	8
Diphtheria faucium	7	8	9	24	19	—	2	3
Diphtheria faucium et laryngis	—	—	7	7	3	—	2	2
Diphtheria laryngis	—	—	2	2	2	—	—	—
Varicellae	1	—	4	5	4	—	1	—
Angina tonsillaris	8	17	5	30	29	—	1	—
Syphilis recens	—	1	—	1	—	1	—	—
Laryngitis acuta	—	—	3	3	3	—	—	—
Bronchitis acuta	—	—	1	1	1	—	—	—
Influenza	—	3	—	3	3	—	—	—
Pneumonia acuta	—	—	1	1	1	—	—	—
Empyema thoracis	—	—	1	1	—	1	—	—
Hysteria	—	1	—	1	—	1	—	—
Typhus abdominalis	1	2	—	3	2	1	—	—
Erysipelas	8	14	—	22	19	—	2	1
Abscessus hepatis	—	—	1	1	—	—	1	—
Nephritis acuta	—	—	1	1	—	—	—	1
Tuberculosis pulmonum et laryngis	1	—	—	1	—	1	—	—
Vårdarinnor	—	16	—	16	—	16	—	—
Nihil	—	—	4	4	—	4	—	—
Summa år 1901	52	99	231	382	300	26	29	27
” ” 1900	63	133	329	525	389	53	66	17
” ” 1899	61	168	407	636	430	73	82	51
” ” 1898	39	144	233	416	286	71	31	28
” ” 1897	29	90	243	362	271	51	10	30
” ” 1896	21	77	154	252	192	36	10	14
” ” 1895	21	58	327	406	355	8	31	12

Källa: Maria sjukhus tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 56. Sjukvårdsdagar samt medeltal vårdade å epidemiska afdelningen af Maria sjukhus i Helsingfors åren 1895—1901.

	Å r						
	1901	1900	1899	1898	1897	1896	1895
Sjukvårdsdagar	9,351	12,301	15,510	7,049	6,792	4,735	7,434
Medeltal vårdade per dag	25,6	46,3	42,5	19,3	18,6	12,6	20,4
Antal sjukvårdsdagar per patient	24,5	23,4	24,4	16,9	18,8	18,8	19,9

Källa: Maria sjukhus tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 57. Vårdade sjuke och sjukdomsformer år 1901 vid Maria sjukhus annex å villan Alkärr i Helsingfors.

Sjukdomsformer	Antal fall			Tyllfrsknade	Förbättrade	Döde	Överförda till Maria sjukhus	Överförda till annexet No 2	Överförda till annexet
	mk.	kvk.	Summa						
Typhus abdominalis	8	12	20	3	—	1	14	2	—
Febris remittens	1	—	1	1	—	—	—	—	—
Febriacula	3	1	4	4	—	—	—	—	—
Dysenteria	—	2	2	—	—	—	2	—	—
Pneumonia crouposa	—	2	2	1	—	1	—	—	—
Polyarthritis rheumatica ac.	1	—	1	1	—	—	—	—	—
Appendicitis acuta	—	1	1	1	—	—	—	—	—
Bronchitis subacuta	1	—	1	—	—	—	—	—	1
Delirium tremens	1	—	1	—	—	1	—	—	—
Tuberculosis pulmonum	2	—	2	—	1	—	1	—	—
Vitium cordis	1	—	1	—	—	—	—	—	1
Lues tertiaria	—	1	1	—	—	—	—	—	1
Summa år 1901	18	19	37	11	1	3	17	5	—

Antal sjukvårdsdagar . . . . . utgjorde 816
 Medeltal vårdade per dag . . . . . " 18,5
 Antal sjukvårdsdagar per patient . . . . . " 22,1

Källa: Maria sjukhus tryckta årsberättelse.

Tab. No 58. Sjukdomsformerna hos de å vårdanstalten för sinnessjuka vid Helsingfors arbets- och fattiggård vårdade personer år 1901 samt åren 1896—1900.

72*

Sjukdomsform	Från år 1900 kvarliggande			Under år 1901 intagna			Summa vårdade			Utskrifne			Kvarliggande till följande år			Antal sjukvårdsdagar år 1896—1901	Medeltal sjuker per dag år 1896—1901	Medeltal sjukvårdsdagar på hvarje patient år 1896—1901
	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a	mk.	kvk.	S:a			
Amentia	1	5	6	1	6	7	2	11	13	2	8	10	—	3	3	—	—	—
Mania	1	3	4	—	4	4	1	7	8	1	5	6	—	2	2	—	—	—
Melancholia	1	3	4	—	2	2	1	5	6	—	2	2	1	3	4	—	—	—
Paranoia primaria	3	8	11	5	4	9	8	12	20	1	4	5	7	8	15	—	—	—
Paralysis progrediens	3	—	3	2	1	3	5	1	6	3	—	3	2	1	3	—	—	—
Dementia senilis	—	—	—	—	1	1	—	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—
Insania periodica	—	—	—	—	2	2	—	2	2	—	—	—	—	2	2	—	—	—
Insania hysterica	—	—	—	—	2	2	—	2	2	—	2	2	—	—	—	—	—	—
Insania epileptica	4	—	4	1	1	2	5	1	6	—	1	1	5	—	5	—	—	—
Insania alcoholica	1	—	1	2	—	2	3	—	3	2	—	2	1	—	1	—	—	—
Encephalopathia haetica	—	1	1	1	—	1	1	1	2	1	—	1	—	1	1	—	—	—
Imbecillitas	2	—	2	—	—	—	2	—	2	—	—	—	2	—	2	—	—	—
Idiotia	1	—	1	—	1	1	1	1	2	1	—	1	—	1	1	—	—	—
Paranoia secundaria	19	13	32	—	2	2	19	15	34	4	6	10	15	9	24	—	—	—
Dementia secundaria	6	6	12	2	4	6	8	10	18	2	2	4	6	8	14	—	—	—
Summa år 1901	42	39	81	14	30	44	56	69	125	17	30	47	39	39	78	27,258	75	218
” ” 1900	—	—	—	—	—	—	65	69	134	25	28	53	—	—	81	29,207	80	210,5
” ” 1899	—	—	—	—	—	—	59	53	112	—	—	30	—	—	82	26,016	71	232
” ” 1898	—	—	—	—	—	—	48	61	109	—	—	40	—	—	69	25,915	71	238
” ” 1897	—	—	—	—	—	—	45	57	102	—	—	34	—	—	68	23,829	65	227
” ” 1896	—	—	—	—	—	—	53	58	111	—	—	48	—	—	63	24,502	67	215

Källa: Hälsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 59. Antalet af samt sjukdomsformerna hos de å lasarettet vid Helsingfors arbets- och fattiggård vårdade sjuke åren 1892—1901.

	1892	1893	1894	1895	1896	1897	1898	1899	1900			1901		
									mk.	kvk	S:a	mk.	kvk	S:a
Kvarliggande från föregående år	36	34	43	31	29	41	39	38	18	16	34	44	34	78
Under året intagne	155	166	118	133	157	106	116	134	109	68	177	152	107	259
Summa	191	200	161	164	186	147	155	172	127	84	211	196	141	337
Af desse utskrifne som friske eller förbättrade	67	82	69	78	74	56	56	65	28	22	50	83	44	127
Af desse utskrifne som obotade	37	37	19	18	17	7	14	26	25	18	43	32	30	62
Af desse utskrifne som döde	53	38	42	39	47	45	47	47	30	10	40	37	28	65
" " kvarliggande till följande år	34	43	31	29	48	39	38	34	44	34	78	44	39	83
Summa	191	200	161	164	186	147	155	172	127	84	211	196	141	337
De vårdade ledo af:														
nervsystemets sjukdomar	22	25	45	36	26	20	16	37	23	25	48	19	38	57
respirationsorganens "	28	64	31	40	43	32	34	34	40	8	48	46	13	59
digestionsorganens "	6	11	9	8	10	15	8	13	6	3	9	13	14	27
cirkulationsorganens "	12	8	6	7	16	19	20	14	15	9	24	15	8	23
urogenitalorganens "	20	13	13	5	5	6	5	5	2	3	5	14	2	16
konstitutionela "	29	31	29	30	47	34	33	24	9	13	22	18	21	39
kirurgiska "	—	—	—	—	—	—	—	—	12	6	18	25	11	36
hud- "	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	3	—	—	—
öfriga "	74	48	28	38	39	21	39	45	18	16	34	46	34	80
Summa	191	200	161	164	186	147	155	172	127	84	211	196	141	337
Sjukvårdsdagarnas antal utgjorde	—	—	12,257	10,163	12,780	13,775	12,314	13,476	—	16,597	—	—	23,502	—
Medeltal sjuke per dag voro	—	—	33,5	28	15	38	33	36	—	45	—	—	78	—
Medeltal sjukvårdsdagar per patient utgjorde	—	—	76,1	62,0	68,7	93,7	79,4	78,4	—	78,5	—	—	84,5	—

Källa: Hälsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 60. Antalet personer, vårdade å den s. k. gamla anstalten för sinnessjuke vid arbets- och fattiggården i Helsingfors åren 1900—1901.

	1900	1901
	Kvarliggande från föregående år	34
Under året inskrifne	6	14
Summa	40	49
Utskrifne som obotade	1	1
" " döde	4	—
Utackorderade	—	7
Överförde till annan anstalt	—	7
Kvarliggande till följande år	35	34
Summa	40	49

Källa: Fattigvårdsstyrelsens årsberättelser.

Tab. N:o 61. Antalet af de å Sjukstugan i Sörnäs vårdade patienter åren 1897—1901.

	1897	1898	1899	1900	1901
Kvarliggande från föregående år	—	—	—	10	14
Under året intagne	—	—	—	155	138
Summa	76	149	170	165	152
Utskrifne såsom friske eller förbättrade	67	113	140	138	128
Utskrifne såsom obotade	2	3	7	5	3
” ” döda	4	20	13	8	13
Kvarliggande till följande år	3	13	10	14	8
Summa	76	149	170	165	152
<i>De vårdade voro bosatta:</i>					
I Sörnäs	—	—	88	66	75
I Bärgåll	—	—	34	35	13
I Hermanstad och Majstad	—	—	36	41	33
I staden (inom stadsplan)	—	—	6	17	18
Utom stadsområdet	—	—	6	6	13
Summa	76	149	170	165	152
Sjukvårdsdagarnas antal utgjorde	1,180	3,034	3,540	3,323	3,294
Medeltal sjuke per dag utgjorde	3,8	8,3	9,7	9,1	9,09
Medeltalet sjukvårdsdagar per dag utgjorde	15,6	20,4	20,8	20,1	22,1

Källa: Hälsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 62. Antalet af de å Ögonpolikliniken för medellösa vårdade patienter åren 1898—1901.

Å r	A n t a l					
	P a t i e n t e r			Polikliniska besök	Emottagningar	Besök per mottagning
	Från föregående år	Tillkomna	Summa			
1901	71	259	330	2,119	103	20,6
1900	81	262	343	2,517	102	24,7
1899	70	308	378	2,856	101	28,2
1898	74	338	412	2,868	101	28,4

Källa: Hälsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 63. Antalet vårdade sjuke å enskilde sjukvårdsanstalter i Helsingfors åren 1896—1901.

Anstaltens benämning	År	Kvarliggande från föregående år	Intagna under året	Summa vårdade	Utskrifne			Kvarliggande till följande år	Antal sjukvårds-dagar	Medeltal sjukvårds-dagar per patient	Medeltal sjuka per dag
					Friska eller förbättrade	Obotade eller obehandlade	Dojade				
Diakonissanstalten	1901	77	938	1,015	802	107	44	62	30,861	30,4	84,4
	1900	72	967	1,039	814	97	51	77	31,044	30,1	85,1
	1899	74	921	995	776	99	48	72	29,490	29,6	80,8
	1898	65	874	939	726	94	45	74	27,062	28,8	74,2
	1897	30	435	465	363	24	13	65	14,140	30,4	38,7
	1896	28	318	346	265	29	22	30	10,472	30,2	28,7
Lybeck's privata sjukhus	1901	34	151	185	113	23	6	43	13,371	72,3	36,7
	1900	41	139	180	95	50	1	34	13,616	75,6	37,7
	1899	36	133	169	79	42	7	41	13,219	78,2	36,2
	1898	31	98	129	56	29	8	36	12,510	96,9	34,3
	1897	35	95	130	69	24	6	31	11,198	86,1	30,7
	1896	20	90	110	59	15	1	35	10,505	95,5	28,8
Engströms gynäkologiska klinik ¹⁾	1901	—	—	491	—	—	—	—	7,606	15,5	20,9
	1900	—	—	458	—	—	—	—	8,070	17,6	22,1
	1899	—	—	420	—	—	—	—	7,398	17,6	20,3
	1898	—	—	454	—	—	—	—	7,585	16,7	22,4
	1897	—	—	433	—	—	—	—	7,674	17,8	21,0
	1896	—	—	460	—	—	—	—	7,213	15,7	19,7
Garnisonssjukhusets kirurgiska poliklinik	1901	—	—	1,398	—	—	—	—	—	—	—
	1900	—	—	1,125	—	—	—	—	—	—	—
	1899	—	—	1,136	—	—	—	—	—	—	—
	1898	—	—	1,098	—	—	—	—	—	—	—
	1897	—	—	956	—	—	—	—	—	—	—
	1896	—	—	1,180	—	—	—	—	—	—	—
Hemmet för obotligt sjuka	1901	36	15	51	—	1	12	38	13,818	270,9	37,9
	1900	39	6	45	—	—	9	36	13,825	307,3	37,9
	1899	36	10	46	—	2	5	39	13,450	292,4	36,8
	1898	35	10	45	—	2	7	36	13,285	294,6	36,3
	1897	35	14	49	—	3	11	35	12,437	253,8	34,0
	1896	36	9	45	—	3	7	35	12,018	267,0	32,8
Privata sjukhemmet i Brunnsparken	1901	—	—	228	—	—	—	—	4,631	20,3	12,7
	1900	7	198	205	—	—	—	—	4,243	20,7	11,6
	1899	5	199	204	193	1	3	7	3,753	18,4	10,2
	1898	—	—	171	—	—	—	—	—	—	—
	1897	—	—	193	—	—	—	—	—	—	—
	1896	—	—	148	—	—	—	—	—	—	—
Läkarens privata sjukhus	1901	—	—	79	—	—	—	—	1,281	16,2	3,5
	1900	—	—	96	—	—	—	—	1,510	15,7	4,1
	1899	—	—	106	—	—	—	—	2,196	20,7	6,0
	1898	—	—	124	—	—	—	—	2,674	13,5	4,6
	1897	—	—	92	—	—	—	—	1,397	15,2	3,8
af Forselles kirurgiska sjukhus ¹⁾	1901	8	113	121	106	8	3	4	1,930	16,0	5,3
	1900	—	119	119	102	6	3	8	2,011	17,0	5,5

¹⁾ Härmed är förenad en poliklinik.

Tab. N:o 64. Antalet af de å Barnpolikliniken i Bärghäll vårdade patienter åren 1900 och 1901.

Å r	Antal be- handlade sjukdomar	Antal vårdade patienter				Antal sjuk- besök	Antal sjuk- domsformer
		Barn un- der 1 år	Barn från 1—10 år	Personer från 10—15 år			
				mankön	kvinkön		
1901.....	1,218	440	710	25	43	2,574	54
1900.....	1,232	423	692	32	85	2,476	52

Källa: Hälsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 65. Helsingfors veneriska besiktningebyrås verksamhet åren 1899—1901.

År	Antal besiktningar	Antal be- siktigade			Af de besiktigade insändes till syfilitiska afdelningen å allm. sjukhuset									
		mankön	kvinkön	Summa	Regelbundet besiktigade, behäftade med				Extra besiktigade, behäftade med					
					syfilis	mjuk chanker	drüppel	hud- m. fl. sjukdomar	syfilis	mjuk chanker	drüppel	hud- m. fl. sjukdomar		
1901	3,014	10	281	291	23	3	50	—	23	5	56	2		
1900	3,720	5	339	344	13	4	67	4	16	1	59	4		
1899	4,252	9	233	242	21	7	86	4	14	1	26	1		

Källa: Hälsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 66. Antalet stadsboar intagna å, samt polikliniskt behandlade vid sjukhusen i Helsingfors 1896—1901.

År	Statens sjukhus				Kommunens sjukhus				Privata sjukhus			
	Intagne		Polikliniskt behandlade		Intagne		Polikliniskt behandlade		Intagne		Polikliniskt behandlade	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
1901	2,741	50,3	16,415	81,5	1,960	35,9	1,548	7,7	753	13,8	2,174	10,8
1900	2,434	48,2	13,724	78,3	1,913	37,8	1,575	9,0	707	14,0	2,231	12,7
1899	2,325	46,6	12,562	84,6	2,002	40,2	378	2,6	658	13,2	1,904	12,8
1898	1,869	45,1	12,962	81,0	1,644	39,7	700	4,4	630	15,2	2,343	14,6
1897	2,168	49,2	11,926	76,5	1,750	39,7	600	3,8	487	11,1	3,070	19,7
1896	1,998	48,9	11,458	67,5	1,642	40,2	700	4,1	446	10,9	4,811	28,4

Källa: Hälsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 67. Helsingfors stads utgifter för sjukvården åren 1892—1901.

År	Läkare- och sjukvårdare-personal		Maria sjukhus ¹⁾		Ögonpolikliniken för medellösa		Sjukstugan i Sörnäs		Barnpolikliniken i Bärghäll		Obduktionshuset samt kolerabarackerna		Summa	
	Fmk.	nl.	Fmk.	nl.	Fmk.	nl.	Fmk.	nl.	Fmk.	nl.	Fmk.	nl.	Fmk.	nl.
1901	40,059	84	144,352	66	1,930	—	9,804	—	2,500	—	103	25	198,749	75
1900	49,710	67	139,980	14	1,895	—	10,000	—	—	—	22	85	201,608	66
1899	48,791	68	141,331	52	1,916	—	9,444	—	—	—	—	—	204,483	20
1898	46,499	88	111,814	47	1,864	49	9,444	—	—	—	217	—	169,839	84
1897	44,699	88	106,245	69	2,000	—	1,200	—	—	—	25	—	154,170	57
1896	43,616	53	87,712	—	6,000	—	—	—	—	—	247	—	137,575	53
1895	34,849	90	82,217	95	7,000	—	—	—	—	—	304	—	124,371	85
1894	32,306	92	72,097	43	3,500	—	—	—	—	—	16,238	42	124,142	77
1893	27,899	88	33,611	63	3,000	—	—	—	—	—	77,016	70	141,528	21
1892	26,149	88	19,181	86	3,000	—	—	—	—	—	—	—	48,331	74

Anm.: Kostnaderna för fattigsjukvården äro icke medräknade.

¹⁾ Intill år 1895 äro kommunala sjukhuset, reservsjukhuset och provisoriska sjukhuset sammanförda under denna rubrik.

Källa: Drätselkontorets berättelser öfver stadens bokslut.

Tab. N:o 68. Omkostnaderna för och inkomsterna från resp. afdelningar vid Maria sjukhus åren 1896—1901.

År	Omkostnaderna för								Inkomsterna från					
	Medicinska afdelningen		Epidemiska afdelningen		Ekonomie afdelningen		Summa		Medicinska afdelningen		Epidemiska afdelningen		Summa	
	Fmk.	nl.	Fmk.	nl.	Fmk.	nl.	Fmk.	nl.	Fmk.	nl.	Fmk.	nl.	Fmk.	nl.
1901	28,139	19	20,237	13	88,513	29	136,859	61	8,250	50	4,637	—	12,887	50
1900	28,439	15	20,005	04	89,589	50	138,033	69	8,230	75	6,506	50	14,737	25
1899	30,756	44	26,402	25	87,474	83	144,633	52	8,142	25	7,893	50	16,035	75
1898	25,820	84	12,754	50	70,814	46	109,389	80	—	—	—	—	—	—
1897	25,829	64	12,558	88	64,143	37	102,531	89	—	—	—	—	—	—
1896	26,598	22	13,782	42	47,331	36	87,712	—	—	—	—	—	—	—

Källa: Maria sjukhus tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 69. Specifikation af spiskostnaderna vid Maria sjukhuset år 1901 samt åren 1896—1900.

M å n a d	Dagantalet	Kostpenninganslag för dag				Sjukvårdsdagarnas antal		Utgifter under de särskilda månaderna				Totalsumma	
		Patient i enskildt rum		Patient i allmän sal	Betjäning	Medicinska afdelningen	Epidemiska afdelningen	Sjuko		Betjäning		Sjuko och betjäning	
		<i>Fmk.</i>	<i>nl.</i>	<i>nl.</i>	<i>Fmk.</i>			<i>Fmk.</i>	<i>nl.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>nl.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>nl.</i>
Januari	31	1	40	82	1	2,950	678	3,272	68	1,519	—	4,791	68
Februari	28	1	40	82	1	2,590	804	3,089	56	1,344	—	4,433	56
Mars	31	1	40	82	1	2,704	800	3,420	18	1,488	—	4,908	18
April	30	1	40	82	1	2,641	696	3,314	90	1,440	—	4,754	90
Maj	31	1	40	82	1	2,610	617	2,747	36	1,519	—	4,266	36
Juni	30	1	40	82	1	2,076	728	2,382	55	1,500	—	3,882	55
Juli	31	1	40	82	1	2,006	871	3,803	69	1,612	—	5,415	69
Augusti	31	1	40	82	1	2,480	627	3,781	51	1,550	—	5,331	51
September	30	1	40	82	1	2,695	583	4,131	95	1,410	—	5,541	95
Oktober	31	1	40	82	1	2,728	988	3,598	93	1,488	—	5,086	93
November	30	1	40	82	1	2,764	1,007	4,782	09	1,470	—	6,252	09
December	31	1	40	82	1	2,769	952	4,011	15	1,519	—	5,530	15
Summa år 1901	365	1	40	82	1	31,013	9,351	42,336	55	17,859	—	60,195	55
„ „ 1900	365	1	40	82	1	31,202	12,301	43,696	72	17,732	—	61,428	72
„ „ 1899	365	1	40	70	1	30,209	15,510	41,212	23	17,492	—	58,704	23
„ „ 1898	365	—	—	70	1	28,397	7,049	31,740	93	14,083	—	45,823	93
„ „ 1897	365	—	—	70	1	30,506	6,792	33,531	43	13,358	—	46,889	43
„ „ 1896	365	—	—	70	1	29,090	4,736	23,271	03	12,078	—	35,349	03

Källa: Maria sjukhus tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 70. Specifikation af udgifterne ved Maria sjukhuset år 1901, samt åren 1896—1900.

M å n a d	Aflüningar		Medicin		Ved & cokes		Belysning		Kost		Underhåll af inventarier		Ofürtsedda utgifter		Summa	
	<i>Fmç</i>	<i>nl.</i>	<i>Fmç</i>	<i>nl.</i>	<i>Fmç</i>	<i>nl.</i>	<i>Fmç</i>	<i>nl.</i>	<i>Fmç</i>	<i>nl.</i>	<i>Fmç</i>	<i>nl.</i>	<i>Fmç</i>	<i>nl.</i>	<i>Fmç</i>	<i>nl.</i>
Januari	2,639	14	238	—	1,191	90	346	02	4,791	68	1,190	67	107	25	10,504	66
Februari	2,628	72	—	—	1,786	20	312	37	4,433	56	1,112	50	97	45	10,370	80
Mars	2,652	14	2,392	80	1,095	05	191	58	4,908	18	1,094	12	108	15	12,442	02
April	2,619	14	—	—	1,221	85	121	10	4,754	90	2,101	77	—	—	10,818	76
Maj	2,584	18	—	—	2,409	95	29	25	4,266	36	1,323	24	169	85	10,782	83
Juni	2,721	69	2,125	02	1,993	20	—	—	3,882	55	1,278	85	—	—	12,001	31
Juli	2,660	04	—	—	1,007	—	91	23	5,415	69	753	22	211	50	10,138	68
Augusti	2,629	19	81	40	340	92	—	—	5,331	51	944	57	—	—	9,327	59
September	2,584	19	77	90	—	—	26	78	5,541	95	1,986	48	298	55	10,515	85
Oktober	2,639	20	1,898	62	1,728	75	83	55	5,086	93	1,326	05	—	—	12,763	10
November	2,614	19	6	30	—	—	—	—	6,252	09	1,766	62	—	—	10,639	20
December	2,569	19	3,222	32	—	—	—	—	5,530	15	4,942	85	320	30	16,584	81
Summa år 1901	31,541	01	10,042	36	12,774	82	1,201	88	60,195	55	19,820	94	1,313	05	136,889	61
„ „ 1900	31,790	77	12,246	46	12,243	92	2,612	80	61,428	72	16,750	12	960	90	138,033	69
„ „ 1899	30,287	33	11,419	78	24,608	35	2,332	77	58,704	23	16,485	01	796	05	144,633	52
„ „ 1898	23,784	83	9,207	60	12,126	58	1,898	10	45,823	93	11,187	62	5,361	14	109,389	80
„ „ 1897	22,325	25	8,585	24	9,824	80	1,988	98	46,889	43	7,435	05	5,483	14	102,331	89
„ „ 1896	21,462	84	9,331	79	7,275	15	1,124	98	35,349	03	8,884	63	4,283	58	87,712	—

Källa: Maria sjukhus tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 71. Under kontroll stående fosterbarn i Helsingfors
åren 1897—1901.

Å r	Kvarstående från föregående år	Under året inskrifne	Summa	U t s k r i f n e					Kvarstående till följande år
				Fyllda 8 år	Återtagna af föräldrarna	Utråkord- rade på lan- det eller i fattiggården	Adopterade m. m.	De döde	
1897	101	101	202	3	48	15	5	26	105
1898	105	105	210	4	26	16	5	23	136
1899	119	67	186	5	32	3	—	27	119
1900	119	77	196	11	37	20	1	21	106
1901	106	120	226	2	17	20	4	30	153

Källa: Hälsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 72. Barnaföreningens i Helsingfors värksamhet för
fosterbarn åren 1899—1901.

Å r	Kvarstående vid årets början	Under året inskrifne	Summa	Utskrifne		Kvarstående vid årets slut	Medeltal dagar, som hvarje barn vårdats
				Överförde till fattiggård eller barn- hem	Omhinder- tagne af för- äldrar eller anhörige		
1901	21	22	43	5	18	20	127,4
1900	21	32	53	4	28	21	140,2
1899	19	22	41	4	16	21	196,7

Källa: Hälsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 73. Den offentliga vaccinationen i Helsingfors
åren 1896—1901.

År	Antal ympade				Ympningens resultat						Frånvarande från granskningen			Utsägna vaccinpuster i % af ympningen	Resultaten i %		Frånvarande från granskningen i %
	under 2 år	2—10 år	öfver 10 år	Summa	under 2 år		2—10 år		öfver 10 år		under 2 år	2—10 år	öfver 10 år		fullst.	ofullst.	
					fullst.	ofullst.	fullst.	ofullst.	fullst.	ofullst.							
1901	751	159	—	910	702	39	144	7	—	—	10	8	—	96,5	94,8	5,2	2,0
1900	932	351	13	1,296	846	64	318	15	12	—	22	18	1	95,6	93,7	6,3	3,2
1899	717	303	1	1,021	657	38	290	6	1	—	22	7	—	97,6	95,6	4,4	2,8
1898	573	270	2	845	545	21	263	2	1	1	7	5	—	97,5	97,1	2,9	1,4
1897	431	182	1	614	410	8	177	2	—	—	13	3	1	98,2	98,3	1,7	2,7
1896	663	209	5	877	600	46	187	15	3	—	17	7	2	95,7	92,8	7,2	2,9

Källa: Hälsovårdsnämndens årsberättelser.

Tab. N:o 74. Värkställda desinfektioner i Helsingfors år 1901.

	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Summa
Desinfektioner, värkställda för Maria sjukhus eget behof.	10	7	15	8	11	9	8	7	11	13	12	10	121
Desinfektioner, värkställda af stadens desinfektionsinrättning för personer boende i staden	13	7	7	8	20	11	5	—	6	15	23	5	120
Genom hälsopolisens försorg värkställda desinfektioner i hemmen	28	26	31	24	34	22	22	10	18	40	18	22	295
Summa	51	40	53	40	65	42	35	17	35	68	53	37	586

Källa: Hälsovårdsnämndens årsberättelse.

Tab. N:o 75. De af hälsopolisen i Helsingfors värkställda synernas och förrättningarnas fördelning stadsdelsvis år 1901 samt åren 1893—1900.

Ställen där syner, m. m. värkstälts	Stadsdelar													Summa		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Sörens och Bärgvall	Tvålo	Hermanstad och Majstad		Gammelstaden Fredriksberg	
Gårdar	1,236	850	563	1,825	922	908	606	94	248	218	1,578	696	—	—	9,744	
Bostäder	11	4	7	7	3	22	2	—	—	1	4	—	—	—	61	
Salutorg	—	184	325	169	—	—	—	—	—	84	5	—	—	—	767	
Saluhallar	—	181	312	—	103	—	—	—	—	84	—	—	—	—	680	
Korfmakerier	—	5	58	55	—	6	25	—	—	—	18	31	—	—	198	
Köttbutiker	595	215	80	341	96	88	61	—	—	—	124	65	—	—	1,665	
Matvarubutiker	144	97	153	454	141	243	101	1	12	49	416	74	—	—	1,885	
Mjölkbutiker	97	67	137	232	89	84	71	9	5	30	212	45	—	—	1,078	
Bagerier och konditorier	223	42	35	91	40	35	15	—	—	78	44	29	—	—	632	
Förvaringsrum för födo- ämnen	181	117	190	85	9	18	2	—	—	3	3	3	—	—	611	
Järnvägens gods magasin	—	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31	
Syner med anledning af anmälda sjukdomsfall	56	37	31	140	65	109	72	3	10	11	267	72	73	—	946	
Syner med anledning af anmälda fall af tu- berkulos	22	6	13	40	25	44	20	9	3	4	72	44	26	—	328	
Besök med anledning af anmälda fosterbarn	7	3	4	14	6	16	10	1	2	7	35	17	28	—	150	
Afträden	1,394	894	597	1,909	956	932	638	118	124	367	1,584	682	—	—	10,195	
Slaskbrunnar	1,094	783	511	1,818	1,085	1,058	662	62	223	170	1,285	444	—	—	9,195	
Pissoirer	131	145	80	229	99	165	39	6	3	57	273	15	—	—	1,242	
Stall för hästar, nöt och svin	668	557	89	1,008	241	185	163	41	79	157	814	699	—	—	4,701	
Tunnor och lådor för sopor	262	131	185	180	156	128	77	40	103	85	444	68	—	—	1,859	
Källare	2	5	2	7	1	2	2	—	—	—	4	—	—	—	25	
Brunnar	17	—	—	—	—	—	1	—	—	16	56	14	—	—	104	
Aflopsdiken	—	—	—	2	—	—	—	—	—	1	2	7	—	—	12	
Afstjälpningsplatser	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	7	6	—	—	14	
Mjolk- och gräddprof, tagna till analys	49	25	77	107	59	40	22	—	7	14	77	16	—	—	493	
Vattenprof för bakterio- logisk analys	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47	47	
Desinfektioner i bostä- der	31	22	19	48	43	28	20	2	13	3	55	19	7	—	310	
Latrindesinfektioner	—	1	1	2	2	4	1	—	—	—	2	1	—	—	14	
Diverse	2	2	—	4	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	13	
Summa år 1901	6,222	4,404	3,469	8,768	4,141	4,115	2,610	386	833	1,438	7,385	3,047	135	—	47	47,000
” ” 1900	5,495	4,029	3,356	8,280	3,581	3,242	2,614	228	1,075	1,286	5,582	3,027	—	132	—	41,927
” ” 1899	4,359	3,700	3,694	4,061	3,047	2,423	1,553	197	615	1,247	6,348	3,137	—	102	—	34,483
” ” 1898	4,485	4,086	3,614	6,830	3,783	4,085	3,287	124	608	1,307	5,058	2,778	—	101	—	40,146
” ” 1897	5,000	3,762	3,992	8,928	4,498	6,020	3,407	82	569	1,624	5,704	3,835	—	186	—	47,607
” ” 1896	1,983	1,514	2,348	2,732	1,039	1,588	1,591	35	303	—	1,663	1,815	—	71	—	16,682
” ” 1895	2,160	1,367	2,434	3,240	1,824	1,630	1,262	49	230	—	1,777	567	—	125	—	16,665
” ” 1894	3,011	2,480	2,854	4,493	2,208	2,465	1,981	97	393	—	2,754	1,157	—	475	—	29,368
” ” 1893	2,722	3,331	2,222	6,157	2,923	3,843	2,069	267	800	—	3,922	3,087	—	—	—	31,343

Källa: Hälsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 76. Kontrollen öfver mjölkhandeln i Helsingfors
åren 1899—1901.

Å r	Antal mjölkbutiker						Antal af hälsopolisen värkställda mjölkbutikessyner	Antal mjölkprof å							
	vid årets början	vid årets slut	med enbart mjölkförsäljning	med mjölk- och brödförsäljning	med mjölk-, bröd- och mejeriproduktförsäljning	Summa		oskummad mjölk		handskummad mjölk		separerad mjölk		Summa	
								godkända	underhålliga	godkända	underhålliga	godkända	underhålliga	godkända	underhålliga
1901	66	97	7	17	73	97	1,078	214	24	132	19	104	—	450	43
1900	76	66	7	6	53	66	1,186	—	—	—	—	—	—	547	65
1899	72	76	12	13	51	76	1,243	—	—	—	—	—	—	556	72

Källa: Hälsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 77. Kontrollen öfver kötthandeln i Helsingfors
åren 1899—1901.

Å r	I b u t i k e r				Antal gjorda anmärkning- och anmälningar	I saluhallarna			Å t o r g e n		
	Butiker för			Antal värkställda syner		Antal köttförsäljare	Antal gjorda anmärkning- och anmälningar	Antal köttförsäljare	Antal värkställda syner	Antal gjorda anmärkning- och anmälningar	
	enbart köttförsäljning	köttförsäljning samt annan matvaruförsäljning	Summa								
1901	10	52	62	1,665	125	62	674	—	246	767	100
1900	—	—	65	2,465	42	63	624	—	242	674	258
1899	—	—	48	2,041	20	65	598	29	209	719	102

Källa: Hälsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

**Tab. N:o 78. Kontrollen öfver korfmakerier i Helsingfors
åren 1899—1901.**

Å r	I b u t i k e r			Å t o r g e n		
	Antal butiker	Antal verkställda syner	Antal gjorda anmärkningar och anmälningar	Antal korfmakeri-varuförsäljare	Antal verkställda syner	Antal gjorda anmärkningar och anmälningar
1901	9	198	4	19	—	—
1900	8	241	4	19	—	—
1899	8	197	9	20	—	—

Källa: Hälsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

**Tab. N:o 79. Kontrollen öfver bagerier och konditorier i Helsingfors
åren 1899—1901.**

Å r	Antal bagerier och konditorier			Antal verkställda syner	Antal gjorda anmärkningar och anmälningar
	större	mindre (hembagerier)	Summa		
1901	32	130	162	632	4
1900	32	128	160	340	4
1899	32	126	158	588	51

Källa: Hälsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 80. Antalet af de å Undersökningsstationen för lifsmedel verkställda undersökningarna åren 1892—1901.

	1892	1893	1894	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901
Å svinkött	1,811	1,459	1,876	1,415	1,725	2,762	2,365	3,116	1,070	857
„ öfriga slag af kött	19	25	17	11	15	16	10	16	7	14
„ mjölk och grädde	330	265	218	126	117	311	515	709	740	577
„ vatten	169	170	245	111	83	75	103	103	121	95
„ öfriga slag af lifsmedel	50	63	53	45	70	104	61	52	86	82
Arsenikprof	101	57	202	119	75	66	49	58	40	70
Öfriga undersökningar	18	53	31	36	34	88	50	72	55	47
Summa	2,498	2,092	2,642	1,863	2,119	3,422	3,153	4,126	2,119	1,742
Af stadens myndigheter för- anledda	375	338	319	223	195	447	512	683	731	552
„ enskilda personer för- anledda	2,123	1,754	2,323	1,640	1,924	2,975	2,641	3,443	1,388	1,190

Källa: Hälsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 81. Köttkontrollen vid Helsingfors slaktinrättning och köttkontrollstation år 1901.

Månad	Vid slaktinrättningen undersökta djur:										Vid köttkontrollstationen undersökt			
	Hästar	Oxar	Kor	Ungnöt	Kalfvar	Svin	Grisar	Får	Summa	Djurf kas-serad för tuberkulos	Djurf kas-kött	Ko- och kalvkött	Svinkött	Summa
Januari . .	4	35	139	2	2	21	—	—	203	1	—	123	123	
Februari . .	1	56	101	—	2	46	—	3	209	1	1	176	177	
Mars	3	26	99	4	—	40	—	4	176	2	1	178	179	
April	3	49	167	—	3	18	2	7	249	2	—	45	45	
Maj	2	116	169	31	2	60	—	8	388	1	4	89	93	
Juni	1	195	253	191	7	61	—	6	714	15	1	25	26	
Juli	4	122	198	497	6	143	—	4	974	20	1	20	21	
Augusti . . .	1	75	342	660	1	92	—	3	1,174	8	2	18	20	
September . .	1	97	364	416	1	120	3	10	1,012	6	2	4	6	
Oktober . . .	8	85	304	196	1	115	—	—	709	3	—	13	13	
November . .	10	50	252	63	—	108	—	20	503	6	1	13	14	
December . .	5	32	173	15	2	31	—	—	258	1	—	27	27	
Summa	43	938	2,561	2,075	27	855	5	65	6,569	66	13	731	744	

Källa: Hälsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 82. Helsingfors stads utgifter för hälsovården åren 1892—1901.

År	Hälsovårds-nämnden		Hälsopolisen		Undersök-ningsstation för livsmedel		Desinfek-tionsinrätt-ningen		Köttkontroll-stationen		Besiktnings-byrån		Summa	
	Fmf.	rk.	Fmf.	rk.	Fmf.	rk.	Fmf.	rk.	Fmf.	rk.	Fmf.	rk.	Fmf.	rk.
1901	7,223	40	16,203	80	5,900	—	2,045	50	7,733	69	6,448	—	45,554	39
1900	6,714	05	16,807	32	5,900	—	2,044	05	8,352	31	1)	—	39,817	73
1899	7,531	11	12,915	74	5,800	—	2,417	37	8,556	62	1)	—	37,220	84
1898	6,337	30	13,184	25	4,600	04	1,558	95	9,048	92	1)	—	34,729	46
1897	6,483	25	14,273	54	4,600	04	1,996	85	10,499	83	1)	—	37,853	51
1896	5,731	73	10,508	72	4,431	90	1,642	50	—	—	1)	—	22,314	85
1895	6,233	21	13,305	38	4,395	60	—	—	—	—	1)	—	23,934	19
1894	5,747	98	18,331	66	5,245	01	—	—	—	—	1)	—	29,324	65
1893	5,041	07	18,234	78	6,078	43	—	—	—	—	1)	—	29,354	28
1892	5,279	53	18,780	44	5,960	34	—	—	—	—	1)	—	30,020	31

1) Ingår under rubriken Hälsopolisen.

Källa: Drätselkontorets berättelser öfver stadens bokslut.

Tab. N:o 83. Lärarepersonalen vid Universitetet i Helsingfors år 1901,
samt åren 1892—1900.

Fakultet	Lärare									Lediga läraretjänster							
	Professorer		Adjunkter	Assistenten	Docenter	Lektorer		Exercitiemästare	Summa	Professors-		Adjunks-	Lektors-		Exercitielärare- och lärarämne-	Summa	
	Ordinarie	Extra ordinarie				Ordinarie	Extra ordinarie			Ordinarie	Extra ordinarie		Ordinarie	Extra ordinarie			
Teologiska	4	—	2	1	—	—	—	—	7	1	—	—	—	—	—	1	
Juridiska	4	—	—	—	—	—	—	—	4	1	—	3	—	1	—	5	
Medicinska	5	5	1	—	17	—	—	—	28	3	1	—	—	—	—	4	
Filosofiska {	Hist.-fil. sekt.	10	8	—	—	23	5	4	—	50	2	—	—	1	—	—	3
	Fys. mat. „	9	5	2	—	11	—	—	—	27	1	—	1	—	—	—	2
Öfningar	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	
Summa för år 1901	32	18	5	1	51	5	4	7	123	8	1	4	1	1	—	15	
„ „ „ 1900	29	18	4	1	51	6	5	7	121	11	2	5	—	—	—	18	
„ „ „ 1899	29	18	4	1	47	6	4	7	116	10	2	5	—	—	—	17	
„ „ „ 1898	29	17	5	1	48	5	4	7	116	5	2	1	1	—	—	9	
„ „ „ 1897	30	15	5	1	43	6	4	7	111	4	2	1	—	—	—	7	
„ „ „ 1896	32	16	3	1	42	6	4	6	110	2	1	2	—	—	—	5	
„ „ „ 1895	32	17	4	1	38	6	3	3	104	1	—	—	—	—	3	4	
„ „ „ 1894	31	14	3	1	38	6	3	3	99	2	2	1	—	—	3	8	
„ „ „ 1893	29	14	3	1	39	5	3	2	96	4	2	1	1	—	4	12	
„ „ „ 1892	30	12	2	1	40	6	3	4	98	2	3	2	—	—	2	9	

Källa: Universitets-Programmen.

Tab. N:o 84. Den studerande ungdomen vid Universitetet i Helsingfors år 1901, samt åren 1892—1900.

A. Hela studentkåren.

Fakultet	Afdelning						Däraf kvinnliga	Summa år 1901	År 1900	År 1899	År 1898	År 1897	År 1896	År 1895	År 1894	År 1893	År 1892
	Nyländska	Savo-Kareliska	Tavastländska	Västfinska	Viborgska	Österbotniska											
Teologiska	10	31	33	50	8	30	1	162	170	180	195	201	225	218	198	203	211
Juridiska	136	84	47	111	72	95	22	545	537	537	544	545	540	507	499	509	554
Medicinska	47	35	23	29	16	27	11	177	199	199	200	187	201	188	172	184	176
Filosofiska { Hist.-fil. sekt.	185	128	101	142	58	128	247	742	707	629	600	562	513	453	450	431	410
Fys.-mat. „	173	127	76	148	53	152	104	729	705	639	595	567	531	495	483	423	406
Summa	551	405	280	480	207	432	385	2,355	2,318	2,184	2,134	2,062	2,010	1,861	1,802	1,750	1,757
Däraf kvinnliga studerande	115	57	40	93	17	63	—	385	354	292	246	215	158	108	73	56	41

B. Närvarande studerande.

Fakultet	Afdelning								Summa	Examina afärdade under det gångna läsåret
	Nyländska	Savo-Kareliska	Tavastländska	Västfinska	Viborgska	Österbotniska	Kvinnliga ¹⁾			
Teologiska		8	18	26	26	5	21	—	104	39
Juridiska		69	36	19	41	27	43	—	235	83
Medicinska		32	31	18	24	13	20	—	138	39
Filosofiska { Hist.-fil. sekt.		107	55	47	53	25	58	—	345	74
Fys.-mat. „		94	60	41	80	28	71	—	374	42
Summa för år 1901		310	200	151	224	98	213	—	1,196	282
” ” ” 1900		325	178	147	213	93	218	—	1,174	301
” ” ” 1899		329	206	143	225	93	212	—	1,208	302
” ” ” 1898		332	224	163	214	92	200	—	1,225	267
” ” ” 1897		248	200	161	216	77	170	105	1,177	303
” ” ” 1896		240	201	161	226	80	196	84	1,188	261
” ” ” 1895		230	164	163	227	72	175	63	1,094	267
” ” ” 1894		222	167	147	213	74	174	40	1,037	299
” ” ” 1893		199	142	134	227	65	165	33	965	304
” ” ” 1892		197	123	105	210	78	175	29	917	286

¹⁾ De kvinnliga studerande, hvilka icke inträdt i någon afdelning.

Tab. N:o 85. Polytekniska Institutets i Finland lärare och elever läseåren
1892—1893 — 1901—1902.

	L ä s e å r									
	1892—93	1893—94	1894—95	1895—96	1896—97	1897—98	1898—99	1899—1900	1900—01	1901—02
Ordinarie lärare	13	13	13	13	13	19	10	12	12	12
Extra ”	16	16	18	17	18	13	19	22	27	29
Vikarierande ”	—	2	—	1	—	—	3	1	1	1
Biträdande ”	2	2	2	2	3	3	3	3	4	5
Summa	31	33	33	33	34	35	35	38	44	47
<i>Antalet inskrifna elever:</i>										
i fackskolan för Ingeniörväsende	26	34	46	54	60	66	80	84	109	94
i ” ” Maskinbyggnad	29	34	38	46	53	58	75	97	122	147
i ” ” Arkitektur	20	19	24	18	18	26	26	26	36	43
i ” ” Kemisk-teknologi	27	33	26	26	28	28	43	55	64	68
i ” ” Landtmäteri	29	35	43	32	25	42	26	26	41	42
Summa	131	155	177	176	184	220	250	288	372	394
Häraf med svenskt modersmål	93	113	124	125	125	148	161	185	258	264
” ” finskt ”	38	42	53	51	59	72	87	102	113	130
” ” annat ”	—	—	—	—	—	—	2	1	1	—
Summa	131	155	177	176	184	220	250	288	372	394
Häraf manliga elever	128	152	172	173	182	217	245	284	366	388
” kvinnliga ”	3	3	5	3	2	3	5	4	6	6
Summa	131	155	177	176	184	220	250	288	372	394
<i>Elevernas hemort:</i>										
Helsingfors	32	39	40	50	50	61	79	81	140	175
Andra orter i Finland	99	116	136	124	134	159	169	207	232	219
Utlandet	—	—	1	2	—	—	2	—	—	—
Summa	131	155	177	176	184	220	250	228	372	394
<i>Utdämmerade efter afslutad kurs:</i>										
från fackskolan för Ingeniörväsende	1	2	4	7	4	9	11	9	10	15
” ” ” Maskinbyggnad	4	6	5	6	11	10	6	19	8	22
” ” ” Arkitektur	1	2	7	2	3	4	4	3	4	5
” ” ” Kemisk-teknologi	3	5	4	6	4	5	5	5	—	12
” ” ” Landtmäteri	13	12	23	16	11	18	13	11	7	11
Summa	22	27	43	37	33	46	39	47	29	65

Källa: Direktorns årsberättelser.

**Tab. N:o 86. Fortbildningslärovrårken i Helsingfors läseåren
1891—1892 — 1900—1901.**

L ä r o v ä r k	L ä s e å r									
	1891—1892	1892—1893	1893—1894	1894—1895	1895—1896	1896—1897	1897—1898	1898—1899	1899—1900	1900—1901
<i>1. Svenskspråkiga:</i>										
Antal lärovrårk	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
„ klasser	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
„ lärarepersonal	17	16	15	14	15	15	17	14	16	14
„ elever	60	50	50	52	45	48	50	51	41	45
däraf svenska talande	60	50	49	49	44	47	49	51	40	45
„ finska „	—	—	—	1	—	—	1	—	1	—
„ något annat språk ta- lande	—	—	1	2	1	1	—	—	—	—
„ utdimitterade	15	8	11	6	6	7	10	8	9	13
<i>2. Finskspråkiga:</i>										
Antal lärovrårk	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
„ klasser	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
„ lärarepersonal	10	10	10	11	11	11	11	14	13	13
„ elever	90	81	76	102	88	82	86	96	114	124
däraf finska talande	80	64	66	88	74	71	69	87	108	119
„ svenska „	10	17	10	14	14	9	15	7	6	5
„ något annat språk ta- lande	—	—	—	—	—	2	2	2	—	—
„ utdimitterade	17	14	9	22	18	22	18	10	16	32

Källa: Lärovrårkens program.

**Tab. No 87. Elementarlärovräken i Helsingfors läseåren
1891—1892 — 1900—1901.**

A. Statens läroverk.

L ä r o v ä r k	L ä s e å r									
	1891—1892	1892—1893	1893—1894	1894—1895	1895—1896	1896—1897	1897—1898	1898—1899	1899—1900	1900—1901
Statens läroverk:										
<i>I. Läroverk för gossar.</i>										
1. Svenskspråkiga.										
Antal skolor	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2
” klasser	20	20	19	17	17	16	16	16	16	16
” lärare och lärarinnor	47	46	48	47	46	41	41	39	41	40
” elever	326	292	293	310	323	353	397	425	473	520
däraf svenska talande . . .	304	273	278	296	312	298	387	413	463	506
” finska talande	11	10	7	7	4	33	1	3	4	5
” något annat språk talande	11	9	8	7	7	22	9	9	6	9
Statsanslag Fmk	199,365	203,784	199,881	199,498	200,220	185,550	186,286	193,978	198,629	222,498
2. Finskspråkiga.										
Antal skolor	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
” klasser	9	10	11	12	13	14	15	16	16	16
” lärare och lärarinnor	27	26	23	28	29	34	36	38	41	38
” elever	292	323	365	418	458	513	571	609	650	669
däraf svenska talande . . .	241	268	303	361	402	440	489	537	572	581
” svenska talande	49	52	59	54	54	70	79	70	76	86
” något annat språk talande	2	3	3	3	2	3	3	2	2	2
Statsanslag Fmk	107,779	102,047	105,923	127,938	142,272	159,815	168,828	184,243	186,555	186,673
<i>II. Läroverk för flickor.</i>										
1. Svenskspråkiga.										
Antal skolor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
” klasser	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
” lärare och lärarinnor	23	19	16	21	22	23	24	23	23	26
” elever	272	257	266	276	289	279	291	312	339	351
däraf svenska talande . . .	250	235	213	254	272	265	275	301	325	335
” finska talande	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
” något annat språk talande	22	22	23	22	17	14	16	11	13	14
Statsanslag Fmk	57,993	57,993	58,712	56,899	57,008	57,759	58,989	69,783	75,310	74,040
2. Finskspråkiga.										
Antal skolor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
” klasser	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
” lärare och lärarinnor	20	20	21	20	20	19	21	21	22	26
” elever	250	226	221	237	235	249	259	267	304	325
däraf finska talande	211	195	195	211	204	210	218	226	230	294
” svenska talande	38	31	25	25	30	39	41	41	24	31
” något annat språk talande	1	—	1	1	1	—	—	—	—	—
Statsanslag Fmk	44,679	47,755	46,880	47,509	47,931	49,047	51,477	53,788	59,305	66,055

Fortsättning.

B. *Privata läroverk.*

L ä r o v ä r k	L ä s e å r									
	1891—1892	1892—1893	1893—1894	1894—1895	1895—1896	1896—1897	1897—1898	1898—1899	1899—1900	1900—1901
Privata läroverk:										
<i>I. Läroverk för gossar.</i>										
1. Svenskspråkiga.										
Antal skolor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
” klasser	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
” lärare och lärarinnor	20	18	18	19	24	24	27	26	25	23
” elever	283	282	280	277	269	261	261	261	238	221
däraf svenska talande	271	266	258	252	252	242	241	237	213	200
” finska talande	2	4	2	2	2	—	—	—	1	1
” något annat språk talande	10	12	20	23	15	19	20	24	24	20
Statsunderstöd Fmk	18,000	18,000	18,000	18,000	18,000	18,000	18,000	18,000	18,000	24,000
<i>II. Läroverk för gossar och flickor.</i>										
1. Svenskspråkiga.										
Antal skolor	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
” klasser	24	26	26	24	23	22	21	20	19	18
” lärare och lärarinnor	83	78	78	74	77	74	70	75	73	62
” elever	683	735	764	765	764	743	682	684	647	617
däraf svenska talande	642	701	719	737	735	724	661	661	634	604
” finska talande	4	4	3	3	1	1	2	2	—	1
” något annat språk talande	37	30	42	25	28	18	19	21	13	12
” gossar	516	334	347	349	340	335	304	311	289	263
” flickor	367	401	417	416	424	408	378	373	358	354
Statsunderstöd Fmk	12,000	18,000	24,000	37,500	35,500	33,500	31,500	29,000	42,500	40,000
2. Finskspråkiga.										
Antal skolor	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2
” klasser	6	7	8	9	9	9	9	9	11	13
” lärare och lärarinnor	19	23	25	26	26	25	26	28	40	42
” elever	210	253	277	304	301	312	308	303	339	363
däraf finska talande	149	180	190	209	229	260	198	176	210	235
” svenska talande	61	72	85	93	70	51	109	126	127	126
” något annat språk talande	—	1	2	2	2	1	1	1	2	2
” gossar	116	127	136	149	144	143	140	120	140	141
” flickor	94	126	141	155	157	169	168	183	199	222
Statsunderstöd Fmk	6,000	6,000	12,000	12,000	12,000	12,000	12,000	20,000	20,000	20,000
<i>III. Läroverk för flickor.</i>										
1. Svenskspråkiga.										
Antal skolor	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
” klasser	25	25	25	26	22	23	23	23	23	19
” lärare och lärarinnor	59	60	57	59	61	61	60	59	65	63
” elever	360	342	374	386	375	370	390	392	367	383
däraf svenska talande	338	312	351	355	343	346	364	365	344	359
” finska talande	5	7	8	10	8	7	5	7	2	6
” något annat språk talande	17	23	15	21	24	17	21	20	21	18
” gossar	29	30	37	43	36	32	35	32	21	28
” flickor	331	312	337	343	339	338	355	360	346	355
Statsunderstöd Fmk	23,000	23,000	24,500	26,000	27,500	28,000	30,000	30,000	30,000	33,500

Källa: Statistisk öfversikt af elementarläroverkens tillstånd och värksamhet.

**Tab. N:o 88. Förberedande småbarnsskolor i Helsingfors läseären
1891—1892 — 1900—1901.**

S k o l o r	L ä s e å r									
	1891—1892	1892—1893	1893—1894	1894—1895	1895—1896	1896—1897	1897—1898	1898—1899	1899—1900	1900—1901
Privata skolor:										
<i>I. Skolor för gossar.</i>										
1. Svenskspråkiga.										
Antal skolor	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1
” klasser	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2
” lärare och lärarinnor	7	7	7	7	2	2	2	2	2	2
” elever	40	38	35	48	38	34	35	35	31	32
däraf svenska talande	36	38	35	48	38	34	35	35	31	32
” finska ”	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
” något annat språk talande	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>II. Skolor för gossar och flickor.</i>										
1. Svenskspråkiga.										
Antal skolor	3	3	4	4	4	4	4	4	4	6
” klasser	10	9	10	10	10	10	9	9	9	13
” lärare och lärarinnor	13	12	18	15	14	15	15	14	14	21
” elever	174	201	215	185	177	185	171	177	196	273
däraf gossar	51	85	105	80	85	85	88	75	84	114
” flickor	123	116	110	105	92	100	83	102	112	159
” svenska talande	159	192	212	172	168	173	163	166	190	251
” finska ”	13	4	2	5	6	6	1	3	4	7
” något annat språk talande	2	5	1	8	3	6	7	8	2	15
2. Finskspråkiga.										
Antal skolor	1	1	1	1	2	1	1	1	2	3
” klasser	3	3	3	3	5	3	3	3	6	8
” lärare och lärarinnor	4	3	3	4	7	4	4	4	11	17
” elever	73	49	44	38	96	54	64	71	204	225
däraf gossar	48	39	31	23	57	35	43	50	131	134
” flickor	25	10	13	15	39	19	21	21	73	91
” finska talande	66	42	36	29	67	46	55	65	152	172
” svenska ”	7	7	8	9	29	8	9	6	52	52
” något annat språk talande	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1

Källa: Statistisk öfversigt af elementarläroverkens tillstånd och värksamhet.

Tab. N:o 89. Handelsinstitutets i Helsingfors lärare och elever läsåren
1892—1893 — 1901—1902.

	Läsåret	Antal lärare	Antal inskrifna elever												Utdiutiterade elever	Statsanslag Fmg.	Bidrag af Helsingfors stad Fmg.	
			Manliga						Kvinliga									Summa
			å svenska afdelningen			å finska afdelningen			å svenska afdelningen			å finska afdelningen						
			kl. II	kl. I	förberedande	kl. II	kl. I	förberedande	kl. II	kl. I	förberedande	kl. II	kl. I	förberedande				
Handelsinstitut i Helsingfors	1892—93	20	32			34			26			27			119	52	19,000	4,000
" "	1893—94	19	25			25			29			24			103	45	19,000	4,000
" "	1894—95	19	27			22			27			22			98	32	19,000	4,000
" "	1895—96	22	27			25			27			22			101	36	19,000	4,000
" "	1896—97	19	24			27			25			20			96	29	19,000	4,000
" "	1897—98	22	9	2	8	11	5	10	3	15	15	7	2	15	102	26	19,000	4,000
" "	1898—99	19	1	7	10	6	6	16	6	15	15	1	7	15	105	13	19,000	4,000
" "	1899—1900	20	4	11	18	6	9	11	11	14	31	6	14	28	163	24	19,000	4,000
" "	1900—01	19	6	17	13	6	9	13	12	28	24	12	22	31	193	26	19,000	4,000
" "	1901—02	20	14	6	12	5	9	17	22	28	16	16	26	16	187 ¹⁾	2)	19,000	4,000

¹⁾ Härutöfver har åt extra elever lämnats undervisning i bokföring m. m. — ²⁾ Uppgift öfver det antal elever, som under läsåret utdiutiterats, meddelas i nästa årsberättelser.

Källa: Föreståndarens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 90. Suomen Liikemiesten Kauppaopisto's i Helsingfors lärare och elever läseåren 1899—1900 — 1901—1902.

Läroverkets namn	Läseåret	Antal klasser	Antal lärare och lärarinnor	Antal elever							Utdiutternade elever	Statsanslag <i>Fmk.</i>	Bidrag af kommunen <i>Fmk.</i>
				Manliga	Kvinliga	Ordinarie	Extra	Å klass I	Å klass II	Å klass III			
Suomen Liikemiesten Kauppaopisto	1899—1900	2	11	26	6	—	—	—	—	—	—	13,000	4,000
” ” ”	1900—1901	3	16	41	9	46	4	15	16	19	19	19,500	4,000
” ” ”	1901—1902	3	11	45	11	56	—	20	21	15	19	27,000	4,000

Källa: Läroverkets tryckta årsprogram.

**Tab. N:o 91. Navigationsskolans i Helsingfors lärare och elever läseåren
1892—1893 — 1901—1902.**

	Läseåret	Antal inskrifna elever					Antal utexaminerade elever						
		Antal lärare	Sjökaptens afdelningen	Styrmans afdelningen	Understyr- mans afdeln.	Summa	Sjökaptens afdelningen		Styrmans afdelningen		Understyr- mans afdeln.		Summa
							Antal	Medel- ålder	Antal	Medel- ålder	Antal	Medel- ålder	
Navigationsskolan i Helsingfors (undervisningsspråk svenska)	1892—93	7	2	2	9	13	2	31,5	2	28	3	27	7
” ”	1893—94	7	2	2	2	6	1	27	1	23	1	23	3
” ”	1894—95	7	2	10	7	19	2	29,5	7	27,7	5	22,4	14
” ”	1895—96	7	4	11	4	19	4	27,8	8	26	2	27	14
” ”	1896—97	7	5	7	6	18	4	27	4	32,3	2	23,5	10
” ”	1897—98	8	8	5	12	25	6	31	4	24,8	6	25,8	16
” ”	1898—99	7	9	9	10	28	8	31,2	7	24,7	4	22,9	19
” ”	1899—1900	8	3	8	13	24	3	28	5	25	10	24,5	18
” ”	1900—01	10	2	13	10	25	2	31,5	11	25,6	8	24,3	21
” ”	1901—02	10	9	15	14	38	7	28,5	14	25,2	8	24,4	29

Källa: Af föreståndaren meddelade uppgifter.

Tab. N:o 92. Industriskolans i Helsingfors lärare och elever läseåren
1892—1893 — 1901—1902.

Läseåret	Undervisningsspråk	Lärarepersonal			Antal elever vid läseårets utgång										Elever fördelade efter hemort				Beloppet af inlfutna terminsafgifter	Finf.				
		Ordinarie och på prof tillförordnade	Tjänstförrättande och timlärare	Summa	Ordinarie elever				Där-af Extra elever	Special kurser						Från Helsingfors	Från Nylands län	Från andra delar af landet			Från utlandet	Utdimterad efter fulländad kurs	Efter afärgda maskinist examina	Elevernas medelålder
					Å byggnads- artfelnngen	Å mekaniska artfelnngen	Å bro- och väg- byggnadsartfeln.	Å koniska artfelnngen		Summa	Elektroteknisk-	Fortsättnings-	För lokomotivförare	Maskinist-	Förberedande									
1892—93	{ Svenska	3	6	9	14	11	—	8	33	—	6	—	—	18	—	28	11	18	—	12	11	22.5	1,040	
	{ Finska	—	8	8	14	9	—	1	24	—	12	—	17	—	23	1	24	—	10	9	26.4	1,060		
1893—94	{ Svenska	3	7	10	9	15	4	5	33	4	5	5	—	9	—	27	8	17	—	9	11	23.6	980	
	{ Finska	—	7	7	10	10	2	—	22	—	4	11	—	10	—	23	—	24	—	7	9	27.1	880	
1894—95	{ Svenska	3	7	10	11	13	2	4	30	6	5	5	—	16	—	27	13	16	—	11	20	24.8	980	
	{ Finska	—	10	10	14	13	5	1	33	1	6	5	—	16	—	27	6	27	—	12	11	24.7	980	
1895—96	{ Svenska	3	6	9	7	9	1	4	21	6	8	3	—	15	—	27	10	10	—	6	16	26.0	840	
	{ Finska	—	10	10	11	15	2	1	29	2	9	5	—	21	—	24	4	36	—	11	32	25.6	1,020	
1896—97	{ Svenska	3	13	16	10	11	1	6	28	7	10	—	—	9	—	29	10	8	—	4	18	24.6	920	
	{ Finska	—	10	10	20	11	4	1	36	—	8	—	—	23	—	25	4	38	—	12	26	24.4	1,260	
1897—98	{ Svenska	3	10	13	10	18	5	5	38	3	7	—	—	22	—	43	16	8	—	9	29	25.5	1,200	
	{ Finska	—	11	11	17	14	14	2	47	5	9	—	—	28	—	34	8	42	—	22	30	25.8	1,540	
1898—99	{ Svenska	3	9	12	10	23	1	3	37	6	11	—	—	35	—	54	13	16	—	8	46	25.4	1,540	
	{ Finska	—	12	12	29	19	10	4	62	2	12	—	—	33	—	51	14	42	—	17	25	24.6	2,120	
1899—1900	{ Svenska	3	9	12	12	32	4	4	52	3	14	—	—	16	—	48	13	21	—	16	32	24.5	1,520	
	{ Finska	—	13	13	33	29	13	4	84	4	12	—	—	32	—	59	12	57	—	26	63	25.3	2,380	
1900—01	{ Svenska	3	9	12	16	24	5	6	51	5	14	—	—	24	—	54	15	20	—	17	39	24.3	1,660	
	{ Finska	—	12	12	27	34	14	4	79	1	8	—	—	27	—	48	27	39	—	37	46	25.3	2,540	
1901—02	{ Svenska	3	9	12	31	17	6	7	61	3	19	—	—	11	13	52	28	34	4	19	36	22.6	1,940	
	{ Finska	—	11	11	29	28	6	5	68	1	13	—	—	43	—	69	35	62	1	25	66	22.7	2,840	

Källa: Uppgifterna hämtade från Industristyrelsen.

Tab. N:o 93. Högre handtverksskolans i Helsingfors lärare och elever läsåren 1892—1893 — 1901—1902.

	Läsåret	Antal lärare och lärarinnor	Antal elever				Elevernas förkunnskaper			Elevernas medelålder	Till skolans underhåll utgående årsanslag	
			modersmål		manliga	kvinliga	Genomgången folkskolekurs	Högre mått af kunskaper än folkskolans	Lägre mått af kunskaper än folkskolans		Af statens medel	Af kommun-nalmedel
			finska	svenska								
Helsingfors Centralskola för konstlit ¹⁾	1892—93	23	179	161	—	—	125	136	79	19,5	11,382	15,278
" " "	1893—94	24	136	205	—	—	187	103	51	19	10,084	16,254
" " "	1894—95	22	125	183	—	—	142	94	72	18	10,084	16,254
" " "	1895—96	22	189	213	—	—	177	144	81	20	10,084	17,554
" " "	1896—97	21	186	249	—	—	261	174	—	19,9	9,930	16,974
" " "	1897—98	22	211	239	—	—	282	168	—	19,9	11,004	18,448
" " "	1898—99	23	266	272	—	—	367	171	—	19,6	11,778	18,448
" " "	1899—1900	24	257	317	—	—	394	180	—	19,3	11,778	18,448
" " "	1900—01	25	238	254	—	—	385	107	—	19,7	15,506	18,448
" " "	1901—02	28	261	214	291	184	314	161	—	19,9	15,506	18,448

¹⁾ Skolans undervisningsspråk är svenska och finska.

²⁾ *Källa:* Uppgifter meddelade af föreståndaren.

Tab. N:o 94. Lägre handtverksskolans i Helsingfors lärare och elever läsåren 1892—1893 — 1901—1902.

Orten	Läsåret	Skolornas undervisnings-språk		Antal lärare och lärarinnor	Elevernas modersmål			Elevernas för-kunskaper			Elevernas medelålder	Till skolornas underhåll utgående årsanslag	
		Finska	Finska och svenska		finska	svenska	något främmande språk	Genomsnittligen folkskolokurs	Högre mått af kunskaper än folkskolans	Lägre mått af kunskaper än folkskolans		Af statens medel	Af kommunalmedel
												<i>Fmk</i>	<i>Fmk</i>
Helsingfors och Bärghäll	1892—93	—	2	19	48	11	—	—	—	62	21	2,704	4,404
” ”	1893—94	—	2	11	29	11	—	10	1	54	20	2,704	4,404
” ”	1894—95	1	1	10	56	6	—	10	15	95	19	2,078	3,478
” ”	1895—96	—	2	11	79	29	—	10	—	109	20	3,718	5,593
” ”	1896—97	—	2	16	169	47	—	27	7	362	19,9	6,638	15,367
” ”	1897—98	—	2	28	335	91	1	74	7	712	21,6	10,340	19,784
” ”	1898—99	—	2	27	341	83	—	61	3	707	21,8	10,892	15,216
” ”	1899—1900	—	2	26	389	91	—	62	—	872	21,6	8,188	20,748
” ”	1900—01	—	2	26	419	125	3	96	—	881	22,0	7,488	20,688
” ”	1901—02	—	2	24	349	60	1	56	1	489	21,0	12,652	26,202

Källa: Uppgifter hämtade från Industristyrelsen.

Tab. No 95. Förberedande Yrkeskolans för gossar i Helsingfors lärare och elever läsåren 1899—1900 — 1901—1902.

Läsåret	Undervisningsspråk	Lärarepersonal				Antal inskrifna elever			Antal utdimitterade elever			Elevernas förkunskaper		Elevernas ålder			Till skolans underhåll utgående årsanslag	
		Ordinarie lärare	Tillfälliga lärare	Vårkåstare	Summa	På svenska afdelningen	På finska afdelningen	Summa	Från metallbearbetnings- afdelningen	Från träbearbetnings- afdelningen	Summa	Genomgången folkskolekurs eller motsvarande kunskaper	Högre mått af kunskap än folkskolans	Högsta ålder	Lägst ålder	Medelålder	Af staten <i>Frk.</i>	Af Helsingfors kommun <i>Frk.</i>
1899—1900	{ Svenska Finska	2	4	2	8	10	10	20	—	—	—	20	—	16	13	14,1	—	25,400
1900—1901	{ Svenska Finska	3	6	3	12	22	24	46	9	2	11	46	—	16	12	13,9	15,300	32,300
1901—1902	{ Svenska Finska	3	5	3	11	23	36	59	10	3	13	59	—	19	13	14,6	15,500	18,100

Källa: Meddelanden af föreståndaren.

Tab. No 96. Blindskolans i Helsingfors lärare och elever läseåren 1892—1893 — 1900—1901.

Läseår	Kursens längd; år	Lärarepersonal	E l e v e r							Årsstat <i>Frå</i>
			Manliga	Kvinnliga	Summa	Däraf		Infagna i skolan under året	Afgångna från skolan under året	
						svenska talande	finska talande			
1892—93	10	7	9	16	25	12	13	25	—	18,023
1893—94	10	5	10	16	26	14	12	2	—	26,540
1894—95	10	5	11	19	30	14	16	4	2	33,708
1895—96	10	10	15	19	34	15	19	7	6	36,958
1896—97	10	10	19	19	38	13	25	10	—	37,258
1897—98	10	10	23	19	42	12	30	7	4	38,758
1898—99	10	13	27	19	46	16	30	8	5	48,848
1899—1900	10	14	27	22	49	15	34	8	4	53,952
1900—1901	10	15	26	24	50	12	38	7	3	54,752

Källa: Blindskolans årsprogram.

**Tab. N:o 97. Antalet folkskolor i Helsingfors läseåren
1892—1893 — 1901—1902.**

	L ä s e å r									
	1892—1893	1893—1894	1894—1896	1895—1896	1896—1897	1897—1898	1898—1899	1899—1900	1900—1901	1901—1902
<i>Högre folkskolor:</i>										
Antal skolor för gossar	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
däraf med svenskt undervisningsspråk	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
" " finskt " "	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Antal skolor för flickor	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
däraf med svenskt undervisningsspråk	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
" " finskt " "	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Antal skolor för gossar och flickor . . .	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
däraf med svenskt och finskt undervisningsspråk	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Summa högre folkskolor	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
<i>Lägre folkskolor:</i>										
Antal skolor	52	52	54	58	59	59	65	75	76	76
däraf med svenskt undervisningsspråk	24	24	24	25	25	25	27	31	32	31
" " finskt " "	27	27	29	32	33	33	37	43	44	45
" " svenskt o. finskt "	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—
<i>Förberedande skolor:</i>										
Antal skolor	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
däraf med svenskt undervisningsspråk	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
" " finskt " "	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Fortsättningskolor:</i>										
Antal skolor	—	3	4	4	4	3	3	2	2	2
däraf med svenskt undervisningsspråk	—	2	2	2	2	1	2	1	1	1
" " finskt " "	—	1	2	2	2	2	1	1	1	1
Summa folkskolor	59	62	65	69	70	69	75	84	85	85
däraf med svenskt undervisningsspråk	27	29	29	30	30	29	32	35	36	35
" " finskt " "	30	31	34	37	38	38	41	47	48	49
" " svenskt o. finskt "	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1

Källa: Folkskoleinspektorns årsberättelser.

Tab. No 98. Lärarepersonalen vid Helsingfors folkskolor läsåret 1901—1902 samt läsåren 1892—1893 — 1900—1801.

	Antal lärare och lärarinnor						Af förestående antal undervisade							
	stadfästade i fönstren	på profår antagna	föreläsare o. interimslärare	Summa	genomgått seminarium	icke genomgått seminarium	å egentliga folkskolan						I skolan för försummade barn	I fortsättnings-skola ¹⁾
							I klass	II klass	III klass	IV klass	V klass	VI klass		
Föreståndare och ordinarie lärare	52	—	—	52	35	17	—	—	14	10	10	18	—	—
Biträdande lärare med fast anställning	—	5	—	5	3	2	—	—	—	4	1	—	—	—
Timlärare och tillfälligt biträdande lärare	—	—	10	10	3	7	—	—	7	3	—	—	—	—
Föreståndarinnor och ordinarie lärarinnor	120	—	—	120	71	49	30	32	15	16	11	13	—	3
Biträdande lärarinnor med fast anställning	—	16	—	16	6	10	7	7	—	—	—	2	—	—
Timlärarinnor och tillfälligt biträdande lärarinnor	—	—	16	16	5	11	1	2	3	—	1	6	2	1
Summa år 1901—1902	172	21	26	219	123	96	38	41	39	33	23	39	2	4
” ” 1900—1901	161	28	21	210	129	81	42	55	28	30	27	21	2	5
” ” 1899—1900	151	24	30	205	141	64	40	33	33	38	32	25	2	18
” ” 1898—99	144	27	10	181	119	62	36	32	37	28	28	18	2	19
” ” 1897—98	129	44	13	186	113	73	27	30	36	36	26	27	2	20
” ” 1896—97	109	41	17	167	100	67	31	28	33	28	24	21	2	20
” ” 1895—96	100	55	14	169	100	69	28	26	31	28	23	18	2	28
” ” 1894—95	95	47	28	170	103	67	31	29	31	38	30	23	3	30
” ” 1893—94	93	51	17	161	94	67	26	28	36	31	26	21	2	23
” ” 1892—93	90	44	25	159	86	73	27	25	26	33	25	21	2	28

¹⁾ I fortsättningsskolorna hafva de vid de egentliga folkskolorna anställda lärarena och lärarinnorna öfvertagit och sig emellan fördelat undervisningen.

Källa: Folkskoleinspektorns årsberättelser.

Tab. N:o 99. De i Helsingfors stads folkskolor för försummade barn och fortsättningsskola inskrifna elevernas undervisningspråk och skolgång läsåren 1895—1896 — 1901—1902.

	Antalet elever undervisade på			Antal elever, som under läsåret besökt skolan					Antal närvarande elever				Under läsårets lopp afgångna elever					Elevernas ålder den 1 jan.		
	finska	svenska	Summa	högst 90 dagar	91—120 dagar	121—150 dagar	mer än 150 dagar	Summa	vid höstterminens		vid vårterminens		utöfna utan någon anmärkning	skilda på grund af föräldrars eller målsmåns önskan	skilda på grund af förselser eller oseder	skilda på grund af döde	Summa	medelåldern	lägsta åldersåret	högsta åldersåret
									högst 90 dagar	91—120 dagar	121—150 dagar	mer än 150 dagar								
<i>I skolan för försummade barn.</i>																				
Läsåret 1895—96	36	35	71	—	4	7	60	71	62	62	65	65	1	6	1	—	8	10,9	8	15
” 1896—97	43	41	84	4	7	11	62	84	75	71	73	68	3	12	1	—	16	10,8	8	16
” 1897—98	41	32	73	6	1	5	61	73	60	59	66	61	1	9	2	—	12	10,7	7	16
” 1898—99	45	35	80	2	—	2	76	80	71	72	79	78	—	2	—	—	2	10,8	8	15
” 1899—1900	53	38	91	7	7	4	73	91	77	77	80	79	1	11	—	—	12	10,5	7	16
” 1900—1901	29	29	58	3	2	3	50	58	45	46	52	54	—	4	—	—	4	10,9	8	14
Läsåret 1901—1902:																				
Gossar	14	21	35	4	1	—	30	35	32	29	30	30	1	5	—	—	6	11,2	9	16
Flickor	9	14	23	1	—	2	20	23	17	17	22	22	—	1	—	—	1	10,4	9	13
Summa	23	35	58	5	1	2	50	58	49	46	52	52	1	6	—	—	7	10,9	—	—
<i>I fortsättningsskolan.</i>																				
Läsåret 1895—96	54	59	113	16	6	8	83	113	112	181	89	83	—	29	1	—	30	13,6	12	17
” 1896—97	43	53	96	4	10	5	77	96	95	90	83	73	—	23	—	—	23	13,7	12	16
” 1897—98	61	34	95	24	5	12	54	95	95	80	69	65	3	27	—	—	30	13,6	13	16
” 1898—99	22	57	79	9	10	2	58	79	78	68	60	58	—	21	—	—	21	13,8	13	16
” 1899—1900	26	34	60	6	2	—	52	60	59	59	55	52	—	8	—	—	8	13,5	13	16
” 1900—1901	31	32	63	4	4	—	55	63	63	59	58	55	—	8	—	—	8	13,5	13	16
Läsåret 1901—1902:																				
Flickor	25	15	40	1	—	—	39	40	40	39	39	39	—	1	—	—	1	13,5	13	16
Summa	25	15	40	1	—	—	39	40	40	39	39	39	—	1	—	—	1	—	—	—

Källa: Folkskoleinspektorns årsberättelser.

Tab. N:o 100. Antalet skolklasser i Helsingfors stads folkskolor äfvensom antalet elever i skolorna, antalet utdimitterade, föräldrarnes stånd m. m. läseåret 1892—1893 — 1901—1902.

104*

	Antalet klasser i stadens folkskolor	Skolans hela elevantal			Vid läseårets slut utdimitterade	Barn till				Elever 1:sta läseåret i skolan	Elever 2:dra läseåret i skolan	Elever 3:dje läseåret i skolan	Elever 4:de läseåret i skolan	Elever 5:te läseåret i skolan	Elever 6:te läseåret i skolan	Elever 7:de läseåret i skolan	Elever 8:de läseåret eller därtuttför i skolan	Elever, som erlagt skolafgift
		Vid läseårets början eller under dess lopp i skolorna inskrifna nya elever	Elever kvarstående i skolorna från föregående läseår	Summa		embets- och tjänstemän, fabrikanter, handlande, possessionärer m. fl.	besutten allmog, gårdstjäre, landhandlande m. m.	yrkesskikare, fabriksarbetare, befräning vid post- och kommunikationsanstalterna, vaktniskare m. fl.	obesutten allmog, sjömän, arbetare m. fl.									
<i>I den egentliga folkskolan:</i>																		
Läseåret 1892—93: Summa	—	1,019	3,576	4,595	389	100	72	1,782	2,641	1,019	1,258	757	573	464	335	151	38	1,040
" 1893—94	—	1,155	3,636	4,791	408	39	87	1,902	2,763	988	860	1,153	844	386	392	131	37	1,190
" 1894—95	141	1,145	3,938	5,083	503	113	113	1,785	3,072	1,155	728	1,003	847	666	433	165	36	684
" 1895—96	145	1,191	4,145	5,336	486	50	163	1,839	3,284	1,243	978	867	811	705	558	137	37	103
" 1896—97	153	1,245	4,329	5,574	533	122	119	2,039	3,294	1,266	962	1,037	716	716	634	204	39	104
" 1897—98	159	1,155	4,473	5,628	639	122	121	2,132	3,253	1,155	1,066	901	941	686	646	192	41	77
" 1898—99	166	1,346	4,576	5,922	562	218	109	2,242	3,353	1,423	1,013	1,061	896	748	545	191	45	88
" 1899—1900	176	1,459	4,804	6,263	587	117	49	2,568	3,529	1,459	1,262	947	931	839	646	136	43	106
" 1900—1901	181	1,490	5,095	6,585	620	219	55	2,322	3,989	1,490	1,334	1,199	915	766	660	179	42	127
Läseåret 1901—1902:																		
Gossar	57	713	2,691	3,404	342	125	24	1,274	1,981	713	680	619	541	367	338	117	29	32
Flickor	55	762	2,661	3,423	362	102	40	1,126	2,155	762	694	573	544	392	338	103	17	74
Gemensamma för gossar och flickor	82	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	194	1,475	5,352	6,827	704	227	64	2,400	4,136	1,475	1,374	1,192	1,085	759	676	220	46	106

<i>I skola för försummade barn:</i>																		
Läseåret 1892—93: Summa	4	30	45	75	30	1	2	12	60	51	19	4	1	—	—	—	—	3
" 1893—94	4	23	42	65	36	1	—	13	51	36	22	4	2	1	—	—	—	—
" 1894—95	4	40	30	70	26	—	2	17	51	52	12	4	2	—	—	—	—	—
" 1895—96	2	30	41	71	—	—	2	19	50	44	24	2	—	1	—	—	—	—
" 1896—97	2	48	36	84	—	1	4	16	63	58	16	9	—	—	1	—	—	—
" 1897—98	2	33	40	73	29	—	1	16	56	33	16	13	8	2	—	1	—	—
" 1898—99	2	27	53	80	37	—	1	16	63	34	11	20	10	5	—	—	—	—
" 1899—1900	2	36	55	91	42	—	—	25	66	36	18	14	20	2	1	—	—	—
" 1900—1901	2	29	29	58	—	—	1	7	50	29	20	6	2	1	—	—	—	2
Läseåret 1901—1902:																		
Gossar	—	11	24	35	17	3	—	15	17	11	3	13	1	4	3	—	—	—
Flickor	2	8	15	23	17	—	—	11	12	8	4	9	1	1	—	—	—	3
Summa	2	19	39	58	34	3	—	26	29	19	7	22	2	5	3	—	—	3
<i>I fortsättningsskola:</i>																		
Läseåret 1892—93: Summa	4	106	—	106	71	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" 1893—94	3	81	—	81	70	2	3	42	34	—	—	—	—	—	1	2	75	3
" 1894—95	4	101	—	101	—	3	4	48	46	—	—	—	—	—	—	—	—	44
" 1895—96	4	113	—	113	—	1	2	47	63	—	—	—	—	—	—	—	9	104
" 1896—97	4	96	—	96	77	6	—	36	54	96	—	—	—	—	—	—	—	—
" 1897—98	3	95	—	95	62	—	3	30	62	—	—	—	—	—	—	—	95	—
" 1898—99	3	79	—	79	65	3	2	33	41	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" 1899—1900	2	—	—	60	52	2	1	25	32	60	—	—	—	—	—	—	—	—
" 1900—1901	2	—	—	63	—	4	3	27	29	63	—	—	—	—	—	—	—	—
Läseåret 1901—1902:																		
Flickor	2	—	—	40	40	3	—	32	5	40	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	2	—	—	40	40	3	—	32	5	40	—	—	—	—	—	—	—	—

Källa: Folkskoleinspektorns årsberättelser.

105*

Tab. N:o 101. De i Helsingfors stads egentliga folkskolor
1897—1898 —

	Antalet elever under- visade på			Antal elever, som under läsåret besökte skolan				
	finska	svenska	Summa	högst 90 dagar	91—120 dagar	121—150 dagar	mer än 150 dagar	Summa
Läsåret 1897—1898								
Klass I	607	406	1,013	27	24	23	939	1,013
" II	633	477	1,110	12	14	14	1,070	1,110
" III	645	452	1,097	29	13	19	1,036	1,097
" IV	536	446	982	36	18	17	911	982
" V	383	353	736	15	10	15	696	736
" VI	341	349	690	13	9	3	665	690
Summa	3,145	2,483	5,628	132	88	91	5,317	5,628
Läsåret 1893—99								
Klass I	779	566	1,345	24	14	16	1,291	1,345
" II	565	405	970	17	11	9	933	970
" III	677	523	1,200	23	17	24	1,136	1,200
" IV	604	421	1,025	15	14	23	973	1,025
" V	402	358	760	13	10	15	722	760
" VI	333	289	622	18	8	6	590	622
Summa	3,360	2,562	5,922	110	74	93	5,645	5,922
Läsåret 1899—1900								
Klass I	796	590	1,386	36	24	22	1,304	1,386
" II	721	520	1,241	13	13	30	1,185	1,241
" III	644	467	1,111	17	22	24	1,048	1,111
" IV	614	476	1,090	20	11	18	1,041	1,090
" V	457	355	812	16	12	10	774	812
" VI	335	288	623	7	2	5	609	623
Summa	3,567	2,696	6,263	109	84	109	5,961	6,263
Läsåret 1900—1901								
Klass I	806	555	1,361	30	17	30	1,284	1,361
" II	785	577	1,362	34	18	17	1,293	1,362
" III	751	550	1,301	40	18	19	1,224	1,301
" IV	583	416	999	14	10	17	958	999
" V	494	414	908	25	15	18	850	908
" IV	370	284	654	16	3	5	630	654
Summa	3,789	2,796	6,585	159	81	106	6,239	6,585
Läsåret 1901—1902								
Klass I Gossar	428	258	686	15	12	21	638	686
" I Flickor	412	256	668	11	12	16	629	668
" II Gossar	397	276	673	4	3	10	656	673
" II Flickor	406	260	666	7	5	7	647	666
" III Gossar	426	284	710	9	1	10	690	710
" III Flickor	348	333	681	6	17	15	643	681
" IV Gossar	328	261	589	12	9	7	561	589
" IV Flickor	358	253	611	9	9	9	584	611
" V Gossar	217	168	385	5	3	12	365	385
" V Flickor	241	182	423	2	3	8	410	423
" VI Gossar	201	160	361	2	3	3	353	361
" VI Flickor	199	175	374	—	2	3	369	374
Summa	3,961	2,866	6,827	82	79	121	6,545	6,827

Källa: Folkskoleinspektorns årsberättelser.

inskrifna elevernas undervisningsspråk samt skolgång läsåren
1901—1902.

Antal närvarande elever				Under läsårets lopp afgångna elever					Elevernas ålder den 1 jan.			
vid höstterminens		vid vårterminens		utblifna utan någon anmärkning	skilda på grund af för- seelser eller oseder	skilda på grund af för- äldrens eller männans önskan	skilda på grund af för- äldrens eller männans önskan	skilda på grund af för- seelser eller oseder	Summa	medel- åldern	högsta åldersåret	högsta åldersåret
beginjan	slut	beginjan	slut									
979	958	968	948	4	51	1	3	59	7,6	7	13	
1,093	1,094	1,109	1,077	3	21	—	—	24	8,7	8	13	
1,076	1,053	1,059	1,033	1	52	6	—	59	9,9	8	15	
972	940	935	903	7	68	4	1	80	11,1	9	15	
727	712	715	687	4	43	2	1	50	12,6	10	16	
686	680	656	666	2	23	1	1	27	13,0	11	17	
5,533	5,437	5,442	5,314	21	258	14	6	299	—	—	—	
1,323	1,314	1,316	1,296	4	40	—	—	44	7,5	7	11	
955	947	947	933	5	34	—	—	39	8,5	8	14	
1,175	1,152	1,164	1,139	5	49	1	5	60	9,7	9	15	
1,012	1,000	995	963	6	43	4	2	55	10,9	10	15	
749	744	743	717	2	36	3	1	42	11,9	10	16	
614	601	594	582	1	32	3	—	36	13,0	11	17	
5,828	5,758	5,759	5,630	23	234	11	8	276	—	—	—	
1,347	1,331	1,333	1,303	8	62	1	7	78	7,5	7	12	
1,211	1,203	1,220	1,200	—	35	1	3	39	8,6	8	15	
1,093	1,070	1,075	1,046	6	52	4	3	65	10,1	8	14	
1,079	1,061	1,059	1,031	7	53	1	1	62	11,1	9	15	
804	797	789	770	7	33	1	2	43	12,0	10	16	
617	616	615	604	1	15	—	2	18	12,8	11	16	
6,151	6,078	6,091	5,954	29	250	8	18	305	—	—	—	
1,319	1,310	1,315	1,292	6	47	1	—	54	7,4	7	13	
1,327	1,318	1,322	1,307	2	53	5	2	62	8,6	8	13	
1,273	1,255	1,252	1,208	9	69	4	2	84	10,0	9	14	
983	969	973	945	3	46	1	2	52	11,1	9	15	
896	875	870	846	8	49	4	1	62	12,1	9	16	
654	641	641	636	3	17	—	—	20	13,1	11	17	
6,452	6,368	6,373	6,234	31	281	15	7	334	—	—	—	
667	661	664	631	2	31	—	1	34	7,5	6	11	
655	650	651	625	2	26	—	1	29	7,6	6	12	
662	662	667	656	2	13	—	1	16	8,5	7	11	
660	653	657	647	2	14	—	3	19	8,7	7	14	
697	690	698	685	—	22	—	—	22	9,8	9	14	
670	662	660	646	2	31	—	—	33	9,8	9	14	
583	575	576	563	4	21	—	2	27	10,9	10	15	
607	601	599	588	—	20	—	3	23	11,0	9	15	
381	370	375	368	—	17	—	—	17	11,9	10	15	
420	417	417	417	—	8	—	1	9	11,9	10	15	
360	359	357	353	1	7	—	—	8	12,9	11	16	
374	372	371	367	1	6	—	—	7	13,0	11	17	
6,736	6,672	6,692	6,546	16	216	—	12	244	—	—	—	

Tab. N:o 102. Sedmigradskys småbarnsskolas samt Marias asyls verksamhet åren 1892—1901, enligt förhållande vårterminen.

Skolans benämning	År	Antal afdelningar	Lärarepersonal	Antal inskrifna elever								Antal dimitterade elever
				Skol- afdelning		Högre barn- trädgårds- afdelning		Lägre barn- trädgårds- afdelning		Summa		
				Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	
Sedmigradskys småbarnsskola	1901	3	4	16	20	18	12	14	16	48	48	28
” ”	1900	3	4	17	18	13	17	19	11	49	46	28
” ”	1899	3	3	17	19	16	14	17	13	50	46	29
” ”	1898	3	3	19	17	14	16	15	15	48	48	27
” ”	1897	3	4	17	19	17	13	14	16	48	48	30
” ”	1896	3	4	15	21	14	16	18	12	47	49	29
” ”	1895	3	4	18	18	11	19	14	16	43	53	30
” ”	1894	3	5	14	22	15	15	12	18	41	55	27
” ”	1893	3	4	15	21	16	14	13	17	44	52	23
” ”	1892	2	4	14	22	11	19	—	—	25	41	21
” småbarnsskolas filial	1901	1	1	—	—	—	—	21	29	21	29	24
” ” ”	1900	1	1	—	—	—	—	22	18	22	18	26
” ” ”	1899	1	1	—	—	—	—	21	19	21	19	—
” ” ”	1898	1	1	—	—	—	—	21	19	21	19	—
Marias asyl	1901	1	2	—	—	—	—	40	31	40	31	—
” ”	1900	1	2	—	—	—	—	35	36	35	36	—
” ”	1899	1	2	—	—	—	—	31	41	31	41	—
” ”	1898	1	2	—	—	—	—	36	38	36	38	—
” ”	1897	1	2	—	—	—	—	32	42	32	42	—
” ”	1896	1	2	—	—	—	—	32	39	32	39	—
” ”	1895	1	2	—	—	—	—	31	43	31	43	—
” ”	1894	1	2	—	—	—	—	31	38	31	38	—
” ”	1893	1	2	—	—	—	—	30	40	30	40	—
” ”	1892	1	2	—	—	—	—	35	35	35	35	—

Källa: Direktionens för Sedmigradskys småbarnsskola och Marias asyl årsberättelser.

Tab. N:o 103. Folkbarntädgårdarnas värksamhet i Helsingfors läseåret
1900—1901.

Skolans benämning	Antal lärarinnor	A n t a l e l e v e r					Influtna terminsafgifter m. m.		Understöd från kommunen		Utgifter	
		Gossar	Flickor	Summa	Svenska talande	Finska talande	<i>Fm.</i>		<i>Fm.</i>		<i>Fm.</i>	
Sörnäs Folkbarntädgård	6	—	—	150	75	75	689	10	8,450	—	8,619	49
Tölv "	3	—	—	80	—	—	—	—	6,220	—	6,373	74
Folkbarntädgården Annegatan N:o 28	4	118	96	214 ¹⁾	98	116	919	40	7,600	—	7,833	79
Folkbarntädgården Smedsgatan N:o 13	5	—	—	91	27	64	1,300	65	5,280	—	5,367	75

• ¹⁾ Däraf 44 frielever.

Källa: Resp. föreståndarinnors årsberättelser.

Tab. N:o 104. Kostnaderna för folkskoleväsendet i Helsingfors åren 1892—1901.

	1892	1893	1894	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901
Löner och arvoden	270,047 31	281,634 20	297,824 93	310,215 27	333,306 83	348,716 07	365,711 15	398,015 35	500,526 65	519,579 93
Undervisningsmaterial	6,827 66	6,339 77	5,012 27	6,683 —	6,960 15	5,081 01	6,842 15	10,968 11	6,379 40	5,632 46
Material för handarbeten	3,372 84	3,230 29	1,123 04	2,396 89	3,432 23	2,097 21	4,143 04	4,107 76	2,070 38	1,603 62
Möbler och inventarier	5,205 54	3,015 05	2,899 16	6,828 32	6,403 15	7,624 09	8,043 78	28,137 32	13,343 51	9,238 37
Beklädnad åt medellösa elever	7,818 23	9,378 30	9,546 45	9,393 98	9,692 —	9,694 05	9,695 65	9,698 20	10,163 15	11,317 65
Hyror	21,890 —	22,865 —	23,315 —	25,665 —	26,935 20	25,478 33	25,665 —	24,760 —	22,645 —	25,120 —
Ved och belysning	18,582 10	24,557 78	19,409 81	20,011 49	23,482 94	25,228 66	23,716 44	31,348 69	46,705 26	36,541 34
Renhållning	6,620 19	7,109 17	7,375 32	8,442 32	8,682 59	9,065 92	10,154 83	12,241 63	13,480 82	14,051 73
Remont af skolornas egna gårdar och hyrda lokaler	7,479 48	8,734 09	12,184 02	12,551 62	11,923 45	12,329 75	13,068 42	12,527 14	22,844 80	16,719 77
Pensioner	5,160 —	4,140 —	4,610 —	5,040 —	5,030 —	5,310 —	6,737 50	7,350 —	7,687 50	7,950 —
Diverse	912 65	1,897 88	2,356 20	2,189 88	1,273 89	1,292 57	1,530 38	2,099 68	1,189 06	3,309 15
Summa	353,916 —	372,901 53	385,656 20	409,417 77	437,122 43	451,917 66	475,308 34	541,253 88	647,035 53	651,064 02
Däraf betäckta:										
1) genom statsbidrag	52,000 —	77,333 34	71,000 —	111,000 —	111,000 —	111,000 —	128,000 —	128,000 —	165,000 —	165,000 —
2) genom räntor å donerade medel	3,310 —	3,161 —	3,321 —	3,481 —	3,542 —	6,466 85	4,986 44	7,523 18	8,120 95	8,442 64
3) genom inbet. skolafgifter	4,866 75	4,628 75	5,414 30	379 20	485 90	402 10	374 15	417 55	472 50	501 15
4) genom försålda handarbeten	583 74	600 85	708 93	476 08	718 20	502 37	289 08	306 02	150 20	66 25
5) genom uttaxerade medel	293,155 51	287,177 59	305,211 97	294,081 49	321,376 33	333,546 34	341,658 67	405,007 13	473,291 88	477,053 98
Summa	353,916 —	372,901 53	385,656 20	409,417 77	437,122 43	451,917 66	475,308 34	541,253 88	647,035 53	651,064 02

Källa: Uppgifter från Drätselkontoret.

Tab. N:o 105. Anlitaudet af folkbiblioteket i Helsingfors år 1901, samt åren 1892—1900.

Månad	Antal utlånings- dagar	A n t a l l å n											Medeltal lån per dag						
		betalda för gången			på halfårs abonne- ment			på månads- abonnement			Summa			betalda för gången	på halfårs abonnement	på månads abonnement	Svenska	Finska	Summa
		Svenska	Finska	Summa	Svenska	Finska	Summa	Svenska	Finska	Summa	Svenska	Finska	Summa						
Januari	31	4,589	3,256	7,845	3,340	1,274	4,614	280	98	378	8,209	4,628	12,837	253	149	12	265	149	414
Februari	28	4,371	2,878	7,249	3,194	1,049	4,243	296	129	425	7,861	4,056	11,917	259	152	15	281	145	426
Mars	31	4,980	3,572	8,552	3,400	1,145	4,545	410	154	564	8,790	4,871	13,661	276	147	18	284	157	441
April	29	4,447	2,908	7,355	2,806	832	3,638	181	109	290	7,434	3,849	11,283	254	125	10	256	133	389
Maj	31	3,096	1,923	5,019	2,083	517	2,600	91	50	141	5,270	2,490	7,760	162	84	4	170	80	250
Juni	17	2,135	1,231	3,366	1,404	366	1,770	45	25	70	3,584	1,622	5,206	198	104	4	211	95	306
Juli	14	2,060	1,240	3,300	1,464	370	1,834	36	36	72	3,560	1,646	5,206	236	131	5	254	118	372
Augusti	13	2,160	1,439	3,599	1,500	363	1,863	32	27	59	3,692	1,829	5,521	277	143	5	284	141	425
September	30	3,200	2,226	5,426	2,173	619	2,792	121	105	226	5,494	2,950	8,444	181	93	7	183	98	281
Oktober	31	4,422	2,914	7,336	3,010	977	3,987	206	95	301	7,638	3,986	11,624	237	128	10	246	129	375
November	30	4,489	3,261	7,750	3,258	1,100	4,358	132	145	277	7,879	4,506	12,385	259	145	9	263	150	413
December	29	4,286	3,042	7,328	2,718	1,014	3,732	170	151	321	7,174	4,207	11,381	252	129	11	247	145	392
Summa för år 1901	314	44,235	29,890	74,125	30,350	9,626	39,976	2,000	1,124	3,124	76,585	40,640	117,225	236	127	10	244	129	373
" " " 1900	303	38,367	26,438	64,805	25,690	9,733	35,423	1,664	951	2,615	65,721	37,122	102,843	214	117	8	217	122	339
" " " 1899	318	35,309	23,006	58,315	24,073	8,867	32,940	—	—	1)	59,382	31,874	91,256	183	104	1)	187	100	287
" " " 1898	305	32,922	20,596	53,518	20,583	7,855	28,438	—	—	1)	53,505	28,451	81,956	176	93	1)	176	93	269
" " " 1897	320	32,318	19,956	52,274	22,242	8,104	30,346	—	—	1)	54,560	28,060	82,620	163	95	1)	170	88	258
" " " 1896	304	31,396	18,377	49,773	20,309	8,256	28,565	—	—	1)	51,705	26,633	78,338	164	94	1)	170	88	258
" " " 1895	319	32,317	18,605	50,922	21,791	7,868	29,659	—	—	1)	54,108	26,473	80,581	160	93	1)	170	83	253
" " " 1894	301	30,378	18,196	48,574	20,122	7,633	27,755	—	—	1)	50,500	25,829	76,329	161	93	1)	168	86	254
" " " 1893	292	29,168	16,703	45,871	18,268	7,600	25,868	—	—	1)	47,436	24,303	71,739	157	89	1)	162	83	245
" " " 1892	306	27,267	14,471	41,738	19,942	6,057	25,999	—	—	1)	47,209	20,528	67,737	136	85	1)	154	67	221

1) För åren 1892—1899 äro uppgifterna för halfårs- och månadsabonnement sammanförda.

Källa: Styrelsens för folkbiblioteket och läsesalen årsberättelser.

Tab. N:o 106. Anlitaudet af folkbiblioteket i Sörnäs år 1901, samt åren 1892—1900.

Månad	Antal utlåningsdagar	A n t a l l å n									Medeltal lån per dag								
		betalda för gången			på halfårs abonne- ment			på månads- abonnement			Summa			betalda för gången	på halfårs abonne- ment	på månads abonne- ment	Svenska	Finska	Summa
		Svenska	Finska	Summa	Svenska	Finska	Summa	Svenska	Finska	Summa	Svenska	Finska	Summa						
Januari	26	534	1,014	1,548	144	356	500	39	57	96	717	1,427	2,144	59	19	5	28	55	83
Februari	24	517	870	1,387	124	314	438	38	28	66	679	1,212	1,891	58	18	3	28	51	79
Mars	27	544	1,005	1,549	146	271	417	37	40	77	727	1,316	2,043	57	15	4	27	49	76
April	23	425	861	1,286	100	228	328	30	30	60	555	1,119	1,674	51	13	3	22	45	67
Maj	26	315	607	922	67	181	248	7	4	11	389	792	1,181	35	10	—	15	30	45
Juni	13	265	416	681	52	131	183	2	9	11	319	556	875	52	14	1	24	43	67
Juli	13	240	410	650	54	146	200	7	—	7	301	556	857	50	15	1	23	43	66
Augusti	14	247	425	672	79	137	216	—	1	1	326	563	889	48	15	—	23	40	63
September	26	272	552	824	72	126	198	2	6	8	346	684	1,030	31	8	—	13	26	39
Oktober	26	328	726	1,054	114	158	272	16	1	17	458	885	1,343	40	11	1	18	34	52
November	26	428	787	1,215	133	210	343	32	24	56	593	1,021	1,614	47	13	2	23	39	62
December	26	459	904	1,363	125	224	349	45	34	79	629	1,162	1,791	52	14	3	24	45	69
Summa för år 1901	272	4,574	8,577	13,151	1,210	2,482	3,692	255	234	489	6,039	11,293	17,332	48	14	2	22	42	64
” ” ” 1900	264	3,776	7,395	11,171	1,054	2,185	3,239	196	419	615	5,026	9,999	15,025	43	12	2	19	38	57
” ” ” 1899	267	2,903	6,240	9,143	1,112	1,835	2,947	—	—	1)	4,015	8,075	12,090	34	11	1)	15	30	45
” ” ” 1898	269	2,947	4,957	7,904	813	1,535	2,348	—	—	1)	3,760	6,492	10,252	30	8	1)	14	24	38
” ” ” 1897	268	2,387	4,195	6,582	712	1,044	1,756	—	—	1)	3,099	5,239	8,338	25	6	1)	11	20	31
” ” ” 1896	268	2,297	3,526	5,823	618	524	1,142	—	—	1)	2,915	4,050	6,965	22	4	1)	11	15	26
” ” ” 1895	269	2,543	3,606	6,149	511	649	1,160	—	—	1)	3,054	4,255	7,309	23	4	1)	11	16	27
” ” ” 1894	274	2,395	3,739	6,134	869	989	1,858	—	—	1)	3,264	4,728	7,992	22	7	1)	12	17	29
” ” ” 1893	274	2,242	3,235	5,477	263	553	816	—	—	1)	2,505	3,788	6,293	20	3	1)	9	14	23
” ” ” 1892	282	2,380	3,474	5,854	356	549	905	—	—	1)	2,736	4,023	6,759	21	3	1)	10	14	24

1) Ingår i uppgifterna för halfårs abonnement.

Källa: Bestyrelsens för folkbiblioteket i Sörnäs årsberättelser.

Tab. N:o 107. Anlitaudet af folkbiblioteket i Tölö år 1901, samt åren 1899—1900.

Månad	Antal utlåningsdagar	A n t a l l å n											Medeltal lån per dag						
		betalda för gången			på halfårsabonnem-ent			på månads-abonnem-ent			Summa			betalda för gången	på halfårs-abonnem-ent	på månads-abonnem-ent	Svenska	Finska	Summa
		Svenska	Finska	Summa	Svenska	Finska	Summa	Svenska	Finska	Summa	Svenska	Finska	Summa						
Januari	31	134	70	204	4	—	4	2	3	5	140	73	213	6,6	0,1	0,2	4,5	2,4	6,9
Februari	28	103	58	161	5	1	6	1	5	6	109	64	173	5,8	0,2	0,2	3,9	2,3	6,2
Mars	31	118	78	196	2	—	2	—	—	—	120	78	198	6,3	0,1	—	3,9	2,5	6,4
April	28	95	51	146	2	—	2	—	2	2	97	53	150	5,2	0,1	0,1	3,5	1,9	5,4
Maj	31	55	36	91	2	—	2	—	—	—	57	36	93	2,9	0,1	—	1,8	1,2	3,0
Juni	4	21	19	40	2	—	2	—	—	—	23	19	42	10,0	0,5	—	5,75	4,75	10,5
Juli	4	17	27	44	2	2	4	—	—	—	19	29	48	11,0	1,0	—	4,75	7,25	12,0
Augusti	5	22	20	42	2	10	12	—	—	—	24	30	54	8,4	2,4	—	4,8	6,0	10,8
September	30	48	31	79	4	16	20	—	2	2	52	49	101	2,6	0,7	0,1	1,7	1,7	3,4
Oktober	31	74	55	129	6	24	30	—	—	—	80	79	159	4,1	1,0	—	2,6	2,5	5,1
November	30	59	57	116	4	13	17	—	—	—	63	70	133	3,9	0,5	—	2,1	2,3	4,4
December	29	77	41	118	9	14	23	—	—	—	86	55	141	4,1	0,8	—	3,0	1,9	4,9
Summa för år 1901	282	823	543	1,366	44	80	124	3	12	15	870	635	1,505	4,8	0,4	0,1	3,1	2,2	5,3
” ” ” 1900	281	540	506	1,046	28	78	106	23	28	51	591	612	1,203	3,7	0,4	0,2	2,1	2,2	4,3
” ” ” 1899	94	213	135	348	9	1	10	—	—	— ¹⁾	222	136	358	—	—	—	—	—	4

¹⁾ Ingår i uppgifterna för halfårsabonnem-ent.

Källa: Styrelsens för folkbiblioteket och läsesalen årsberättelser.

Tab. N:o 108. Frekvensen å folkbibliotekets läsesalar år 1901, samt åren 1892—1900.

M å n a d	Antal dagar	A n t a l b e s ö k			Medeltal per dag		
		i Nedre läsesalen	i Öfre läsesalen	Summa	i Nedre läsesalen	i Öfre läsesalen	Summa
Januari	31	7,810	13,790	21,600	252	445	697
Februari	28	7,750	11,702	19,452	277	418	695
Mars	31	8,880	14,280	23,160	286	461	747
April	30	6,980	10,542	17,522	233	351	584
Maj	31	6,420	5,075	11,495	207	164	371
Juni	28	5,050	1,725	6,775	180	62	242
Juli	31	4,700	1,442	6,142	152	46	198
Augusti	31	5,440	2,158	7,598	175	70	245
September	30	6,440	11,212	17,652	214	374	588
Oktober	31	8,180	17,667	25,847	264	570	834
November	30	7,920	15,633	23,553	264	521	785
December	29	8,030	12,338	20,368	277	425	702
Summa år 1901	361	83,600	117,564	201,164	231	326	557
” ” 1900	361	84,160	112,472	196,632	233	312	545
” ” 1899	361	85,690	102,783	188,473	237	285	522
” ” 1898	361	83,460	101,301	184,761	231	294	525
” ” 1897	361	92,690	91,663	184,353	257	254	511
” ” 1896	361	81,340	79,955	161,295	225	227	452
” ” 1695	361	89,610	77,933	167,543	248	216	464
” ” 1894	359	114,860	99,606	214,466	320	302	622
” ” 1893	361	86,215	80,628	166,843	239	223	462
” ” 1892	362	64,852	52,010	116,862	179	144	323

Källa: Bestyrelsens för folkbibliotekets och läsesalens årsberättelser.

Tab. N:o 109. Inkomsten af lånerörelsen vid folkbiblioteket jämte filialer i Helsingfors år 1901, samt åren 1892—1900.

	Vid hufvudbiblioteket			Vid Sörnäs filial			Vid Töle filial			Summa		
	Antal	<i>Fm.</i>	<i>ni.</i>	Antal	<i>Fm.</i>	<i>ni.</i>	Antal	<i>Fm.</i>	<i>ni.</i>	Antal	<i>Fm.</i>	<i>ni.</i>
Lån betalda för gången à —: 5	74,125	3,706	25	13,151	657	55	1,367	68	35	88,643	4,432	15
Halfårsabonnement à 1:—	1,202	1,202	—	99	99	—	5	5	—	1,360	1,306	—
Månadsabonnement à —: 25	366	91	50	60	15	—	6	1	50	432	108	—
Plikter à —: 50	1,869	934	50	167	83	50	15	7	50	2,051	1,025	50
Svenska kataloger à —: 5	173	8	65	8	—	40	1	—	5	182	9	10
” ” à —: 10	212	21	20	72	7	20	—	—	—	284	28	40
” ” à —: 20	84	16	80	—	—	—	1	—	20	85	17	—
” ” à —: 60	129	77	40	—	—	—	—	—	—	124	77	40
Finska ” ” à —: 5	118	5	90	38	1	90	—	—	—	156	7	80
” ” à —: 10	9	—	90	66	6	60	—	—	—	75	7	50
” ” à —: 15	92	13	80	—	—	—	—	—	—	92	13	80
” ” à —: 25	134	33	50	18	4	50	—	—	—	152	38	—
Extra inkomster	—	208	26	—	53	45	—	3	30	—	265	01
Summa år 1901	—	6,320	66	—	929	10	—	85	90	—	7,335	66
” ” 1900	—	5,745	60	—	890	55	—	68	95	—	6,705	10
” ” 1899	—	5,151	36	—	644	55	—	—	—	—	5,795	91
” ” 1898	—	4,892	87	—	525	55	—	—	—	—	5,418	42
” ” 1897	—	4,637	95	—	423	85	—	—	—	—	5,061	80
” ” 1896	—	4,275	55	—	364	15	—	—	—	—	4,639	70
” ” 1895	—	4,362	05	—	377	70	—	—	—	—	4,739	75
” ” 1894	—	3,962	34	—	373	75	—	—	—	—	4,336	09
” ” 1893	—	3,597	43	—	—	—	—	—	—	—	3,597	43
” ” 1892	—	3,401	60	—	—	—	—	—	—	—	3,401	60

Källa: Styrelsens för folkbiblioteket och läsesalen årsberättelser.

Tab. N:o 110. Uppfostringsanstalternas för vanartade barn från Helsingfors värksamhet åren 1900 och 1901.

Å r	Antal uppfostringsanstalter ¹⁾	Antal gossar intagna i anstalterna		Antal på landet utackorderade vanartade flickor	Kommunens kostnader för uppfostringsanstalterna samt utackorderingen <i>Sm.</i>	
		svenska talande	finska talande			
1901	2	26	34	18	17,834	74
1900	2	22	29	11	13,002	09

¹⁾ Den ena för svenska talande gossar är belägen i Sibbo socken; den andra för finska talande gossar i Nummis socken.

Källa: Uppfostringsnämndens berättelser.

Tab. N:o 111. Antalet personer, underhållne, understödde och vårdade genom Helsingfors Fattigvårdsstyrelsens försorg åren 1887—1901.

Å r	Intagne i Fattigvården	Intagne i Arbetaresinrättningen	Utackorderade	Understödde i hemmen med direkt understöd	Vårdade i anstalter för smittsjuke, almskolor och asylar (utom Fattigvårdsgården)	Vårdade i sjukhus ¹⁾ utom Fattigvårdsgården	Hustrur till värnepliktige	Pensionerade med räkter af donerade kapital	Summa
1901	592	195	589	1,782	111	303	8	70	3,650
1900	564	187	591	1,646	119	257	7	70	3,441
1899	689		585	1,676	131	248	3	70	3,402
1898	498		577	1,304	136	—	—	70	2,585
1897	557		561	1,380	120	—	—	72	2,690
1896	587		542	1,501	—	—	—	72	2,702
1895	509		528	1,604	—	—	—	71	2,712
1894	505		601	1,840	—	—	—	73	3,019
1893	562		571	2,041	—	—	—	73	3,247
1892	554		472	1,906	—	—	—	72	3,004
1891	439		470	1,326	—	—	—	64	2,299
1890	442		415	1,055	—	—	—	60	1,972
1889	426		380	1,052	—	—	—	60	1,918
1888	358		355	1,022	—	—	—	57	1,792
1887	390		350	954	—	—	—	57	1,751

¹⁾ Maria sjukhus och Sjukstugan i Sörnäs icke inberäknade.

Källa: Fattigvårdsstyrelsens årsberättelser.

Tab. N:o 112. Antalet personer, intagna i Helsingfors Fattiggård åren 1900—1901.

Å r	Antal intagne i Fattiggården	D ä r a f					H j o n e n s å l d e r										Kostnader, för- delade på hvarje intagen person	
		Män	Kvinnor	Barn	F ö d d e		Under 10 år	10—20 år	20—30 år	30—40 år	40—50 år	50—60 år	60—70 år	70—80 år	Öfver 80 år	Frå	ni.	
					I Helsing- fors	Å andra orter												
1901	592	222	301	69	54	538	51	31	56	96	94	93	88	66	17	119	09	
1900	564	215	269	80	65	499	—	—	—	—	—	—	—	—	—	120	71	

Källa: Fattigvårdsstyrelsens årsberättelser.

Tab. N:o 113. Antalet personer, intagna i Helsingfors Arbetsinrättning åren 1900—1901.

Å r	Antal intagne å Arbetsinrätt- ningen	D ä r a f					H j o n e n s å l d e r								Kostnader för- delade på hvarje intagen person	
		Män	Kvinnor	Barn	F ö d d e		15—20 år	20—30 år	30—40 år	40—50 år	50—60 år	60—70 år	70—80 år	Frå	ni.	
					I Helsing- fors	Å andra orter										
1901	195	195	—	—	54	141	9	18	29	43	43	43	10	135	20	
1900	187	187	—	—	45	142	—	—	—	—	—	—	—	143	21	

Källa: Fattigvårdsstyrelsens årsberättelser.

**Tab. N:o 114. Värksamheten vid Helsingfors Arbetsinrättning
åren 1892—1901.**

	Antal dagsvärken	Inkomst af hjonens dagsvärken, incl. materialierna										Medelvärde per dagsverk	
		Infördt i kon- tant		Till Arbets- inrättningen utförda arbe- ten		Till Fattig- gårdens utför- da arbeten		Till Därvårds- anstalten utför- da arbeten		Summa			
		Fmk.	pi.	Fmk.	pi.	Fmk.	pi.	Fmk.	pi.	Fmk.	pi.		
Smedverkstaden	1,693	1,824	54	116	40	240	80	66	60	2,248	34	1	32
Skomakareverkstaden	3,981	¹⁾ 7,895	25	272	75	593	75	323	50	9,085	25	2	28
Skräddareverkstaden	1,822	41	50	511	25	596	50	339	50	1,488	75	—	81
Snickareverkstaden	2,714	1,325	30	256	12	938	90	59	—	2,579	32	—	95
Målareverkstaden	1,181	777	66	261	80	976	28	533	75	2,549	49	2	16
Diverse arbeten	11,554	486	11	—	—	4,469	—	240	—	5,195	11	—	45
Summa år 1901	22,945	12,350	36	1,418	32	7,815	23	1,562	35	23,146	26	1	—
” ” 1900	19,952	12,711	53	8,393				35	21,104		88	1	05
” ” 1899	14,498	10,409	94	6,992				41	17,402		35	1	20
” ” 1898	12,422	9,819	80	6,228				65	16,048		45	1	29
” ” 1897	14,060	10,867	11	6,863				40	17,730		51	1	26
” ” 1896	14,791	11,159	69	6,312				90	17,472		59	1	18
” ” 1895	17,697	10,970	24	8,967				75	19,937		99	1	12
” ” 1894	16,560	10,240	06	8,017				82	18,257		88	1	10
” ” 1893	16,622	10,859	12	5,881				54	16,740		66	1	01
” ” 1892	21,545	8,890	03	8,616				89	17,506		92	—	81

¹⁾ Till stadens folkskolor hafva levererats 1,400 par träskor, värda Fmk 3,850 samt 800 par kängor, värda Fmk 3,960.

Källa: Fattigvårdsstyrelsens årsberättelser.

Tab. N:o 115. Antalet personer, utackorderade genom Helsingfors fattigvårds försorg åren 1887—1901.

Å r	Inom staden		På landet		Summa	
	Äldre personer	Barn (under 15 år)	Äldre personer	Barn (under 15 år)	Äldre personer	Barn (under 15 år)
1887	15	73	141	121	156	194
1888	17	73	134	131	151	204
1889	18	92	130	140	148	232
1890	16	104	146	149	162	253
1891	26	113	161	170	187	283
1892	25	112	162	173	187	285
1893	37	105	202	227	239	332
1894	35	104	203	259	238	363
1895	17	84	176	251	193	335
1896	17	94	161	270	178	364
1897	13	94	209	245	222	339
1898	15	91	166	305	181	396
1899	16	98	164	307	180	405
1900	16	88	163	324	179	412
1901	15	90	201	283	216	373
Medeltal för åren 1887—1901	19,4	93,4	167,1	217,4	186,5	310,8

Källa: Fattigvårdsstyrelsens årsberättelser.

Tab. N:o 116. Antalet personer, understödde med direkta understöd genom Helsingfors fattigvårds försorg åren 1887—1901.

Å r	Äldre personer		Barn (under 15 år)	Summa	Kostnaderna förde- lade på hvarje un- derstödd person	
	Ovilkorligen berät- tigade till fattigvård på grund af förord- ning	Nodställda därhän att Fattigvårdssty- relsen tilldelat understöd			Fmg.	7½.
1901	327	387	1,068	1,782	23	93
1900	297	317	1,032	1,646	23	02
1899	196	413	1,067	1,676	21	05
1898	184	405	715	1,304	28	95
1897	—	—	—	1,380	38	64
1896	—	—	—	1,501	48	70
1895	—	—	—	1,604	43	75
1894	—	—	—	1,840	40	40
1893	—	—	—	2,041	32	57
1892	—	—	—	1,906	—	—
1891	—	—	—	1,326	—	—
1890	—	—	—	1,055	—	—
1889	—	—	—	1,052	—	—
1888	—	—	—	1,022	—	—
1887	—	—	—	954	—	—

Källa: Fattigvårdsstyrelsens årsberättelser.

Tab. No 117. Helsingfors stads utgifter för fattigvården åren 1892—1901.

Å r	K o s t n a d e r ; Fmk													Anslag af kommunen enligt budget		Kostnaderna för delade på hvarje mantalskrifven innevägnare		Kostnaderna för delade på hvarje underhållen person		Kostnaderna för delade på hvarje		
	Fattigvårdsstyrelsen		Fattiggården		Arbetsinrättningen		Dårvårdsanstalten		Utackordering		Direkta understöd		Öfriga		Summa		Fmk.	ni.	Fmk.	ni.	Fmk.	ni.
1901	15,343	01	70,500	24	26,364	40	39,863	08	64,110	93	42,650	—	44,855	56	303,687	22	295,520	—	3	68	83	20
1900	15,412	40	68,081	54	26,780	55	38,069	95	64,326	12	37,881	—	38,510	57	289,062	13	288,260	—	3	65	83	91
1899	15,387	21	58,547	42	19,930	83	33,707	31	62,497	45	35,275	—	35,323	56	260,668	78	280,820	—	3	45	76	62
1898	14,131	21	55,517	24	17,132	62	28,161	98	64,336	78	37,756	—	41,769	21	258,805	04	284,910	—	3	62	100	12
1897	11,373	30	50,014	70	18,745	—	28,136	97	63,151	63	53,325	07	53,983	40	278,730	07	276,230	—	3	94	103	62
1896	8,605	45	72,044	08	20,324	12	1)	—	52,806	43	72,992	08	52,707	79	279,479	95	264,960	—	4	12	103	44
1895	8,661	20	67,568	66	22,287	72	1)	—	54,362	30	70,170	82	52,577	75	275,628	45	267,210	—	4	13	101	63
1894	8,817	85	55,398	78	21,922	38	14,745	12	54,919	10	74,313	75	48,877	63	278,994	61	261,840	—	4	30	92	41
1893	8,766	42	55,339	34	25,082	51	—	—	60,706	41	66,489	13	55,980	41	272,364	22	234,740	—	4	76	83	90
1892	7,984	98	58,391	17	29,926	61	—	—	95,576	70	—	—	52,786	11	244,665	57	205,780	—	4	94	81	45

1) Ingår i räkenskaperna för Fattiggården.

Källa: Fattigvårdsstyrelsens årsberättelser.

Tab. N:o 118. Kosthållningen i Helsingfors Arbets- och fattiggård åren 1887—1901.

Å r	Antal utdelade dagportioner				Kostnad för heldagportion; Fmk				Summa kostnad för kosthållningen <i>Fmk.</i>
	Å Fattiggården	Å Arbetsinrättningen	Å Dårvårdsanstalten	Summa	Å Fattiggården	Å Arbetsinrättningen	Å Dårvårdsanstalten	Summa	
1901	78,626	27,641	40,033	146,300	0,32	0,41	0,36	0,33	50,793
1900	—	—	—	141,486	0,30	0,41	0,35	0,33	47,238
1899	—	—	—	130,764	0,31	0,42	0,37	0,33	42,690
1898	—	—	—	122,036	0,27	0,40	0,35	0,31	37,218
1897	—	—	—	124,100	0,25	0,34	0,32	0,30	37,010
1896	—	—	—	122,577	—	—	—	0,27	32,544
1895	—	—	—	119,811	—	—	—	0,20	31,153
1894	—	—	—	115,962	—	—	—	0,27	31,519
1893	—	—	—	118,857	—	—	—	0,32	37,479
1892	—	—	—	114,548	—	—	—	0,41	47,363
1891	—	—	—	100,252	—	—	—	0,33	33,166
1890	—	—	—	98,509	—	—	—	0,27	26,146
1889	—	—	—	72,573	—	—	—	0,27	19,535
1888	—	—	—	70,505	—	—	—	0,23	16,540
1887	—	—	—	68,596	—	—	—	0,25	17,337

Källa: Fattigvårdsstyrelsens årsberättelser.

Tab. N:o 119. Antalet civila mål och ärenden, afgjorda af rådstufvurätten i Helsingfors åren 1891—1900.

	1891	1892	1893	1894	1895	1896	1897	1898	1899	1900
Konkursmål	141	226	309	180	144	63	68	53	40	58
Mål angående boskildnad	—	5	9	6	9	4	13	9	4	6
Vexelmål	535	788	510	307	264	194	134	194	248	334
Sjörättsmål	5	6	14	8	7	1	7	12	8	5
Lagfartsärenden	285	173	169	159	171	297	274	368	242	202
Inteckningsärenden	641	629	476	544	748	611	758	864	511	441
Förmynderskapsärenden	103	140	123	109	145	96	147	104	111	261
Äktenskapsförord	25	32	37	38	32	50	68	78	48	61
Öfriga civila mål ¹⁾	1,504	2,106	2,207	1,999	1,467	1,399	1,604	1,518	1,904	2,128
Summa	3,239	4,105	3,854	3,350	2,987	2,715	3,073	3,200	3,116	3,496

¹⁾ Inclusive ansöknings- och anmälningsärenden.

Källa: Af Aktuarien vid Justitieexpeditionen meddelade uppgifter.

Tab. N:o 120. Antalet handlagda brottmål och åtalade personer vid rådstufvurätten och poliskammaren i Helsingfors åren 1891—1900.

	1891		1892		1893		1894		1895		1896		1897		1898 ¹⁾		1899		1900
	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten
Antal mål:																			
äldre	70	—	66	—	56	—	51	—	39	—	47	—	28	—	25	36	30		
nya	1,231	2,318	1,107	2,273	1,067	1,763	1,135	978	2,677	427	3,031	509	3,428	610	4,949	5,019	5,454		
Summa	1,301	2,318	1,173	2,273	1,123	1,763	1,186	978	2,716	427	3,078	509	3,456	610	4,974	5,055	5,484		
Af dessa afgjorda . .	1,235	2,318	1,117	2,273	1,072	1,763	1,147	978	2,669	427	3,050	509	3,431	610	4,938	5,025	5,444		
uppskjutna	66	—	56	—	51	—	39	—	47	—	28	—	25	—	36	30	40		
Antal åtalade personer ²⁾ :																			
män	1,045	2,602	1,075	2,264	974	2,176	1,148	852	2,912	454	3,265	614	3,759	811	5,309	5,677	6,150		
kvinnor	260	117	276	116	256	122	252	58	300	36	273	51	279	64	295	219	150		
Summa	1,305	2,719	1,351	2,380	1,230	2,298	1,400	910	3,212	490	3,538	665	4,038	875	5,604	5,896	6,300		
Af dessa sakfälde . .	926	2,623	826	2,323	777	2,202	862	856	2,602	477	3,177	636	3,661	807	5,146	5,388	5,919		
frikände ³⁾		91	165	57	157	96	144	54	213	9	136	27	120	67	134	278	115		
om hvilka slutligt	379																		
utlåtande ej fallit ⁴⁾		5 ⁵⁾	360	—	296	—	394	—	397	4	225	2	257	1	320	234	266		

1) Från och med år 1898 ingå icke i kriminalstatistiken uppgifter öfver poliskammarens verksamhet. — 2) De mål, i hvilka utslag fallit under redogörelseåret. — 3) Innefattande äfven dem, som ej kunnat åt saken fällas. — 4) Från 1892: de anklagade, emot hvilka åtalet ej fullföljts. — 5) Förviste till annan domstol.

Källa: Af aktuarien vid Justitieexpeditionen meddelade uppgifter.

Tab. N:o 121. Beskaffenheten af de brott, för hvilka de anklagade blifvit sakfälda af rådstufvurätten och poliskammaren i Helsingfors åren 1891—1900.

	1891	1892	1893	1894	1895	1896	1897	1898 ¹⁾	1899	1900
Brottens och förseelsernas art.										
Majestätsbrott	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Förgripelser emot embets- och tjänstemän	—	—	—	11	72	179	178	104	280	157
Mened	—	—	—	1	—	3	1	—	8	—
Hor	3	12	6	—	2	—	2	3	6	4
Blodskam eller annat kvalificerad lagärsåtal	—	—	—	—	—	1	—	2	1	—
Koppleri eller skörlefnad	—	6	3	2	—	1	7	4	4	—
Tidelag eller annan naturvidrig otukt	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Mord eller dråp	4	—	1	2	1	4	6	2	4	1
Vållande till annans död	2	2	—	—	1	—	—	1	1	2
Misshandel, vållande till kroppskada m. m.	11	23	27	122	190	234	254	251	206	194
Barnamord eller fosters lönläggning m. m.	2	4	2	3	—	2	4	3	2	8
Fridsbrott	3	—	1	8	14	3	15	12	15	7
Våldtäkt och tvång att tåla annan otuktig handling	1	—	1	4	1	—	1	2	2	4
Falsk angifvelse, ärekränkning och smädelse	5	9	6	50	68	82	65	60	62	45
Snatteri	—	—	—	34	42	34	30	48	57	68
Enkel stöld	243	240	277	110	84	89	96	89	108	145
Grof stöld				54	41	42	41	51	35	36
Försvinnning och förskingring af anförtrodt gods	—	5	7	5	6	2	16	14	12	31
Döljande af hittegods	—	—	—	1	1	—	—	2	—	2
Rån och utpressning	2	4	1	1	5	—	—	—	6	—
Döljande af tjuvgods m. m.	—	—	—	13	24	34	15	29	22	18
Mordbrand	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Bedrägeri och förfalskning	13	10	16	16	15	10	19	22	23	40
Myntbrott	—	—	1	2	3	1	1	—	1	1
Oredlighet och straffbar egennyttia	—	—	—	4	2	11	3	4	17	2
Bankruttbrott	7	10	10	3	—	3	3	2	2	2
Tjänstemäns brott i tjänsten	—	—	—	1	—	1	2	—	—	1
Fylleri	320	229	129	243	1,579	2,270	2,716	3,747	4,270	4,696
Mindre förbrytelser	2,843	2,358	2,829	1,206	1,857	2,462	2,962	2,538	2,422	2,448
Summa sakfälda	3,459	2,912	3,317	1,897	4,009	5,468	6,437	6,990	7,566	7,912

¹⁾ Från och med år 1898 ingå icke i kriminalstatistiken uppgifter angående poliskammarens värksamhet.

Källa: Af aktuarien vid Justitiecantonen meddelade uppgifter.

Tab. N:o 122. Förmyndarenämndens i Helsingfors värksamhet åren 1899—1901.

Å r	Antal sammanträden	Antal förmynderskap			
		grundade på förordnande	lagbestämda	godemanskap	summa
1901	46	185	101	30	316
1900	47	182	88	28	298
1899	—	189	117	17	323

Källa: Förmyndarenämndens årsberättelser.

Tab. N:o 123. Fattigsakförarens i Helsingfors värksamhet år 1901, samt åren 1894—1900.

Målen's beskaffenhet	Såvidt på fattigsakförarens åtgärd ankommer slutligen afgjorda och aförda mål							Summa afgjorda och aförda mål	Icke slutligen afgjorda mål			Summa beröende mål	Summa ärenden	Under år 1901 anhängiggjorda mål och ärenden		
	Afgjorda genom förlikning	Af särskilda orsaker hämnade	Afgjorda genom rättegång	Vägradt biträde	I hvilka inlagor gifvits	I hvilka bref afhäts före den 1/10 1901	I hvilka stämning uttogs före den 1/10 1901		Beröende på rättegång	I hvilka bref afhäts efter den 1/10 1901	I hvilka stämning uttogs efter den 1/10 1901			Summa beröende mål	Summa ärenden	Beröende från år 1900
Ersättningstvister	1	—	4	—	—	—	—	5	—	—	—	—	5	—	5	5
Tvister om arbetslön	2	—	8	—	—	—	1	13	—	—	3	16	1	15	16	
Andra fordringsmål	6	—	11	—	—	6	3	26	1	3	9	35	3	32	35	
Tvister med husbonde eller arbetsgifvare	—	—	5	—	—	—	—	5	—	1	1	6	—	6	6	
Hyrestvister	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1	1	
Äktenskapstvister	2	2	20	—	—	1	1	26	—	1	1	27	1	26	27	
Alimentationsmål	7	1	25	—	—	9	5	47	2	2	5	52	2	50	52	
Misshandel och ärekränkning	—	3	3	—	—	1	1	8	—	—	—	8	—	6	8	
Andra brottmål	1	—	2	—	—	—	1	4	3	—	3	7	—	7	7	
Arfstvister	—	—	1	—	—	1	—	2	—	—	—	2	—	2	2	
Besvärinlagor, ansökningar m. m.	—	—	—	—	—	—	—	13	—	—	—	13	—	13	13	
Diverse	—	—	2	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	2	2	
Summa år 1901	19	6	82	—	13	20	12	152	6	8	8	22	9	165	174	
” ” 1900	17	15	51	—	32	27	12	154	—	4	5	9	9	154	163	
” ” 1899	33	39	46	1	20	21	1	161	—	—	—	9	—	—	—	
” ” 1898	26	4	46	3	13	41	8	141	—	—	15	156	—	—	—	
” ” 1897	55	11	40	5	22	94	12	239	—	—	14	253	—	—	—	
” ” 1896	22	6	10	5	33	55	20	151	—	—	25	176	—	—	—	
” ” 1895	44	5	22	8	42	45	33	199	—	—	25	224	—	—	—	
” ” 1894	36	13	30	7	26	52	36	200	—	—	27	227	—	—	—	

Källa: Fattigsakförarens årsberättelser.

Tab. N:o 124. Beviljade, förnyade och dödade inteckningar i Helsingfors samt å fastigheter beviljade lagfarter år 1901 samt åren 1892—1900.

Månad	Inteckningar å fastigheter och lån									Lagfarter beviljade å fastigheter		
	Beviljade			Förnyade			Dödade			Antal	Värde	
	Antal	Värde		Antal	Värde		Antal	Värde			Antal	Värde
		<i>Fmg.</i>	<i>7½.</i>		<i>Fmg.</i>	<i>7½.</i>		<i>Fmg.</i>	<i>7½.</i>	<i>Fmg.</i>		<i>7½.</i>
Januari	23	1,099,410	60	6	134,625	—	9	149,800	—	9	454,043	60
Februari	23	441,252	08	5	205,000	—	11	247,752	—	13	546,753	92
Mars	20	770,543	64	4	263,500	—	8	165,000	—	6	1,293,712	60
April	19	841,946	47	18	701,776	20	5	93,000	—	11	686,409	47
Maj	22	1,135,571	—	2	14,500	—	10	576,000	—	4	1,196,000	—
Juni	15	992,675	42	4	397,000	—	4	336,732	—	5	219,268	87
Juli	12	785,144	—	4	459,211	39	3	59,000	—	1	180,000	—
Augusti	31	1,526,516	12	3	235,000	—	2	140,000	—	13	409,866	12
September	11	345,500	—	15	615,000	—	7	272,062	53	4	246,500	—
Oktober	19	550,002	22	26	2,207,504	30	5	206,000	—	10	386,273	17
November	15	428,405	—	14	83,349	33	2	23,000	—	3	95,825	—
December	20	758,375	04	5	163,000	—	2	17,000	—	14	715,027	57
Summa år 1901	230	9,675,341	59	106	5,479,466	22	68	2,290,346	53	93	6,429,685	32
” ” 1900	—	10,180,486	32	—	5,523,042	35	—	2,724,555	17	—	5,785,997	40
” ” 1899	—	13,130,582	—	—	4,367,476	15	—	3,009,588	82	—	5,727,129	26
” ” 1898	—	19,822,464	33	—	4,423,205	54	—	7,416,242	38	—	17,082,919	62
” ” 1897	—	8,663,767	58	—	2,190,635	—	—	4,136,292	78	—	11,044,333	63
” ” 1896	—	12,889,566	08	—	3,934,295	—	—	7,845,670	33	—	12,610,843	17
” ” 1895	—	16,677,896	36	—	3,859,090	54	—	10,989,923	58	—	8,669,949	89
” ” 1894	—	6,382,288	07	—	5,229,043	27	—	9,322,063	72	—	6,651,215	98
” ” 1893	—	6,822,693	54	—	2,988,626	27	—	5,998,577	24	—	2,309,799	11
” ” 1892	—	11,396,128	44	—	1,550,471	02	—	2,850,924	94	—	2,613,182	53

Källa: Rådstufvurättens lagfartsdiarium.

Tab. N:o 126. Antalet af de genom detektiva polisafdelningen i Helsingfors upptäckta brotten och värdet af den tillrättaskaffade egendomen åren 1890—1901.

Å r	Antal brott	Upptäckta brott		Antal brottslingar	Förkommen egendom <i>Smk.</i>	Tillrättaskaffad	
		Antal	% af de anmälda			egendom <i>Smk.</i>	% af den förkomna
1890	1,409	796	56,49	566	47,538	33,379	70,22
1891	1,986	997	50,20	698	84,790	51,379	60,59
1892	1,809	957	52,90	659	125,471	96,224	76,70
1893	1,697	1,006	59,22	621	172,719	140,877	81,56
1894	1,215	712	58,60	655	37,701	24,755	65,66
1895	1,155	718	62,16	540	40,681	25,865	63,58
1896	1,147	772	67,30	574	47,814	43,750	91,57
1897	1,273	1,038	81,53	529	77,855	60,197	77,31
1898	1,431	842	59,40	804	60,892	36,959	62,40
1899	1,375	987	70,07	948	91,622	59,561	65,01
1900	2,778	1,695	61,00	1,770	158,632	117,864	74,30
1901	3,616	2,027	56,05	1,725	218,048	110,983	50,89

Källa: Detektiva polisafdelningen.

Tab. N:o 127. Antalet å detektiva polisafdelningen i Helsingfors anmälda brotten samt värdet af den förkomna egendomen olika månader år 1901.

	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Summa
År 1901.													
Brottens antal .	308	225	233	242	293	306	293	317	339	395	374	291	3,616
Den förkomna egendomens värde Fmk	15,363	17,227	8,258	11,158	10,244	28,936	16,530	15,920	23,558	11,139	30,348	29,367	218,048

Källa: Detektiva polisafdelningen.

Tab. N:o 128. De å detektiva polisafdelningen i Helsingfors anmälda brottens beskaffenhet samt antalet till domstol förvisade brottmål år 1901.

Brottens beskaffenhet	Å r 1 9 0 1					
	Antal anmälda förbrytelser	Antal upptäckta brott		Däraf förvisade brottmål till vederbörlig domstol	Antal tilltalade personer	Antal häktade personer
		Antal	% af anmälda			
Mord, dråp och fosters lönläggning . .	9	5	83,33	5	—	—
Rån	24	12	50,00	11	—	—
Mordbrand	1	1	100,00	1	—	—
Stöld	1,077	556	51,63	334	—	—
Snatteri	1,133	587	51,67	145	—	—
Förfalskningar	22	14	63,18	5	—	—
Bedrägerier	339	287	86,46	108	—	—
Sedlighetsbrott	5	5	100,00	5	—	—
Skadegörelse å egendom	32	16	50,00	7	—	—
Diverse brott	974	544	55,85	79	—	—
Summa	3,616	2,027	56,05	700	520	231

Källa: Detektiva polisafdelningen.

Tab. N:o 129. Lösdrifveriet i Helsingfors år 1901.

H e m o r t	Antal fall, då personer underkastats behandling för lösdrifveri	Antal personer, behandlade för lösdrifveri										Däraf afstraffade för brott				Antal personer, underkastade behandling för tiggeri		
		Mankön	Kvinkön	Summa	Under 15 år	15—25 år	25—60 år	Öfver 60 år	Ogifta	Gifta	Penklingar, enkor och fränskilda	Mankön	Kvinkön	Summa	% af hela antalet lösdrifvare			
Helsingfors	—	—	—	1,006	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nylands län (utom Helsingfors)	—	—	—	59	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Åbo o. Bborgs län . . .	—	—	—	43	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tavastehus ” . . .	—	—	—	39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Viborgs ” . . .	—	—	—	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
S:t Michels ” . . .	—	—	—	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuopio ” . . .	—	—	—	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vasa ” . . .	—	—	—	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uleåborgs ” . . .	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ryssland	—	—	—	38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Utrikes ort	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa år 1901	2,509	762	509	1,271	6	391	836	38	979	226	66	272	116	338	25,81	—	31	—

Källa: Sedlighetsafdelningen vid Poliskammaren.

Tab. N:o 130. Antalet druckna personer, omhändertagna af polisen i Helsingfors år 1901.

M å n a d	I distriktet			II distriktet			III distriktet			IV distriktet			S u m m a		
	män	kvinnor	Summa	män	kvinnor	Summa	män	kvinnor	Summa	män	kvinnor	Summa	män	kvinnor	Summa
Januari	124	20	144	74	12	86	144	11	155	58	6	64	400	49	449
Februari	119	24	143	93	7	100	140	5	145	70	2	72	422	38	460
Mars	110	24	134	94	3	97	161	12	173	77	5	82	442	44	486
April	147	23	170	74	4	78	209	13	222	124	12	136	554	52	606
Maj	184	36	220	105	7	112	207	27	234	150	20	170	646	90	736
Juni	185	23	208	84	9	93	190	23	213	134	29	163	593	84	677
Juli	185	27	212	76	12	88	200	22	222	116	22	138	577	83	660
Augusti	220	38	258	62	9	71	243	37	280	121	17	138	646	101	747
September	238	21	259	115	18	133	203	24	227	185	25	210	741	88	829
Oktober	211	26	237	79	5	84	211	28	239	130	34	164	631	93	724
November	134	12	146	97	9	106	137	10	147	90	8	98	458	39	497
December	129	18	147	95	6	101	123	7	130	86	6	92	433	37	470
Summa år 1901	1,986	292	2,278	1,048	101	1,149	2,168	219	2,387	1,341	186	1,527	6,543	798	7,341

Källa: Uppgifter från Poliskammaren.

Tab. N:o 131. Kostnaderna för inkvartering af rysk militär i Helsingfors åren 1892—1901.

Å r	Utbetalda hyresmedel								Kostnader för anvisade kvarter in natura		Diverse kostnader		Summa kostnader		Anvisad ersättning						Stadens kostnad för inkvartering	
	för ståndkvarter		för gendarmstyrelsen		för tillfälligt kommitterade		Summa						af Ryska Riksskattkammaren		af Finska statsvärdet		Summa					
	<i>Från</i>	<i>til</i>	<i>Från</i>	<i>til</i>	<i>Från</i>	<i>til</i>	<i>Från</i>	<i>til</i>					<i>Från</i>	<i>til</i>	<i>Från</i>	<i>til</i>	<i>Från</i>	<i>til</i>	<i>Från</i>	<i>til</i>	<i>Från</i>	<i>til</i>
1901	170,353	68	6,002	29	3,431	10	179,787	07	77,822	68	7,537	85	265,147	60	234,252	69	3,691	10	237,943	79	27,203	81
1900	183,864	01	1,379	03	3,772	—	189,015	04	47,671	84	8,157	74	244,844	62	224,385	43	3,896	—	228,281	43	16,563	19
1899	186,037	95	—	—	4,472	—	190,509	95	22,576	64	7,562	66	220,649	25	203,148	68	4,916	—	208,064	68	12,584	57
1898	194,237	03	—	—	3,516	—	197,753	03	12,042	16	7,583	24	217,378	43	203,977	88	3,975	—	207,952	88	9,425	55
1897	193,965	46	—	—	832	—	194,797	46	7,665	83	7,500	—	209,963	29	200,423	63	847	70	201,271	33	8,691	96
1896	—	—	—	—	—	—	197,627	97	8,283	05	7,500	—	213,411	02	204,571	07	—	—	204,571	07	8,839	95
1895	—	—	—	—	—	—	195,676	91	6,907	59	7,500	—	210,084	50	202,295	19	—	—	202,295	19	7,789	31
1894	—	—	—	—	—	—	210,280	57	6,769	26	7,500	—	224,549	83	216,779	71	—	—	216,779	71	7,770	12
1893	—	—	—	—	—	—	196,106	44	9,663	54	7,500	—	213,269	98	203,514	79	—	—	203,514	79	9,755	19
1892	—	—	—	—	—	—	236,004	19	14,850	88	7,901	50	258,756	57	249,755	19	—	—	249,755	19	9,001	38

Källa: Inkvarteringsnämndens årsberättelser.

Tab. N:o 132. Eldsvådorna i Helsingfors år 1901, samt åren 1892—1900.

Stadsdel	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Summa
<i>A. Inom brandomrâdet.</i>													
Första stadsdelen . . .	1	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	3
Andra " . . .	1	1	—	—	1	1	1	—	4	2	—	3	14
Tredje " . . .	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	5
Fjärde " . . .	1	—	2	1	2	2	5	1	3	—	—	2	19
Femte " . . .	—	—	1	—	—	—	1	1	—	3	—	1	8
Sjätte " . . .	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	2
Sjunde " . . .	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2
Ättonde " . . .	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	1	4
Nionde " . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tionde " . . .	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	3
Bärggåll	—	1	—	1	—	—	—	2	—	3	—	—	7
Holmar	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	2
Summa	3	5	3	2	6	5	8	4	11	9	5	8	69
<i>B. Utom brandomrâdet.</i>													
Sandudd	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	2
Ås, Surutoin, m. fl. . .	—	—	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	3
Sörnäs	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2
Tölö	—	—	—	—	4	1	1	—	1	—	—	1	8
Holmar	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Hermanstad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2
Sveaborg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Helsingö	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2
Summa	—	—	1	—	8	1	2	2	3	2	—	2	21
Summa år 1901	3	5	4	2	14	6	10	6	14	11	5	10	90
" " 1900	11	22	8	4	8	4	6	5	15	3	4	15	105
" " 1899	18	12	8	7	8	5	7	5	11	17	7	17	122
" " 1898	13	9	10	12	3	7	5	10	11	7	7	14	108
" " 1897	17	12	8	4	4	8	5	7	2	9	12	11	99
" " 1896	13	11	7	4	8	5	3	6	6	7	13	11	94
" " 1895	10	15	5	9	8	11	6	7	7	16	6	8	108
" " 1894	3	17	9	8	9	2	1	4	4	10	5	20	92
" " 1893	9	6	9	4	5	6	4	4	5	6	7	5	70
" " 1892	10	2	6	7	1	2	—	3	1	2	3	7	44

Källa: Brandkommissionens årsberättelser.

Tab. N:o 133. Brandorsakerna i Helsingfors åren 1892—1901.

Brandorsakerna	1892	1893	1894	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901
Mordbrand	—	1	—	1	—	—	—	1	—	3
Felaktig byggnadskonstruktion	4	4	3	6	2	3	3	7	2	10
Själfantändning	—	1	1	—	—	—	1	—	1	2
Gas- eller lampexplosion	—	1	4	4	1	2	8	8	7	11
Ovarsamt handterande med eld eller tändstickor	12	19	16	8	10	20	9	10	7	9
Eldfarliga ämnen	—	—	—	10	—	3	4	2	1	5
Gnistor och brand	—	—	1	—	—	13	7	9	12	6
Bristande tillsyn vid eldning	5	1	—	2	5	3	2	2	5	—
Glödande kol eller aska	2	—	5	2	4	1	3	1	2	1
Tobaksrökning	—	—	—	2	3	1	—	4	—	5
Bristfällig sotning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Åskslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Obekant	8	21	36	27	12	10	20	16	24	36
Öfrige	13	22	26	46	57	43	51	62	44	—
Summa	44	70	92	108	94	99	108	122	105	90

Källa: Brandkommissionens årsberättelser.

Tab. N:o 134. Försäkrings- och ersättningsbeloppet för egendom, som tagit skada vid eldsvådorna i Helsingfors åren 1892—1901.

År	Brandskadeersättnings belopp						Försäkringsbeloppet för den egendom, som genom brand till större eller mindre del skadats						Ersättningen i % af hela försäkringsbeloppet		
	inom brandområdet			å stadens mark utom brandområdet			inom brandområdet			å stadens mark utom brandområdet			inom brandområdet	å stadens mark utom brandområdet	
	för lös-egendom	för fast-egendom	Summa	för lös-egendom	för fast-egendom	Summa	för lös-egendom	för fast-egendom	Summa	för lös-egendom	för fast-egendom	Summa			
F i n s k a m a r k															
1901	313,538	78,558	392,096	30,947	118,395	149,342	2,458,050	4,374,295	6,832,345	398,594	169,910	568,504	5,74	26,27	
1900	58,835	30,051	88,886	40,224	71,331	111,555	1,050,400	4,491,700	5,542,100	231,200	172,800	404,000	1,60	27,61	
1899	35,020	28,671	63,691	148,084	219,718	367,802	1,226,115	3,355,380	4,581,495	241,150	576,870	818,020	1,39	44,96	
1898	38,746	16,669	55,415	31,139	26,335	57,474	946,650	3,294,410	4,241,060	160,800	343,850	504,650	1,31	11,39	
1897	18,390	75,604	93,994	37,363	29,050	66,413	1,154,950	2,139,130	3,294,080	133,125	154,100	287,225	2,85	23,12	
1896	16,375	7,823	24,198	3,367	3,766	7,133	1,248,950	2,294,500	3,543,450	72,900	105,480	178,380	0,68	4,00	
1895	87,083	76,577	163,660	7,635	30,735	38,370	698,850	1,614,700	2,313,550	47,100	164,000	211,100	7,07	18,18	
1894	97,522	77,178	174,700	13,263	34,204	47,467	1,199,357	1,410,872	2,610,229	125,006	158,220	283,226	6,69	16,76	
1893	32,090	60,498	92,788	3,932	46,142	50,074	433,955	3,566,323	4,000,278	39,500	112,600	152,100	2,32	32,92	
1892	31,607	22,058	53,665	3,442	9,205	12,647	400,800	877,600	1,278,400	12,000	110,300	122,300	4,20	10,34	

Källa: Brandkommissionens årsberättelser.

Tab. N:o 135. Af inhemska och utländska försäkringsbolag utbetalda brandskadeersättningar samt värdet af genom brand förstörd oförsäkrad egendom i Helsingfors åren 1892—1901.

Å r	Utbetalda brandskadeersättningar				Värdet af genom brand förstörd oförsäkrad egendom	
	af inhemska försäkringsbolag		af utländska försäkringsbolag		Fmç	i % af brandskadans storlek
	Fmç	i % af brandskadans storlek	Fmç	i % af brandskadans storlek		
1901	371,770	68,7	163,315	30,1	6,353	1,2
1900	44,629	22,3	152,712	76,2	3,100	1,5
1899 ¹⁾	—	—	—	—	—	—
1898	76,375	67,6	36,514	32,4	—	—
1897	48,123	30,0	111,557	69,6	725	0,4
1896	10,985	35,0	18,496	59,1	1,850	5,9
1895	157,449	77,9	38,181	18,9	6,400	3,2
1894	150,075	67,5	70,142	31,6	1,950	0,9
1893	91,829	64,3	51,033	35,7	—	—
1892	22,344	33,7	38,168	57,6	5,800	8,7

¹⁾ Uppgifter för året saknas.

Källa: Brandkommissionens årsberättelser.

Tab. N:o 136. Utgifterna för Brandväret i Helsingfors åren 1892—1901.

År	Afföningar och andra förmåner		Brandstallet		Eldning och belysning		Redskap och inventarier		Diverse		Anslag för Frivilliga brandkåren		Summa utgifter		I % af stadens samtliga ut- gifter
	<i>Fmk.</i>	<i>pk.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>pk.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>pk.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>pk.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>pk.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>pk.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>pk.</i>	
1892	60,260	04	7,027	63	5,091	45	7,040	93	4,165	83	—	—	83,585	88	2,44
1893	60,260	04	6,461	16	5,611	33	5,254	52	3,484	27	—	—	81,071	32	2,08
1894	61,459	37	6,488	21	2,934	28	11,107	94	3,830	27	—	—	85,820	07	1,98
1895	61,460	04	6,580	66	6,000	37	7,350	26	3,644	57	5,000	—	90,035	90	2,16
1896	61,460	04	6,199	61	6,006	62	30,959	55	3,381	70	5,000	—	113,007	52	3,27
1897	59,356	15	7,446	05	6,954	97	7,382	06	3,414	16	5,000	—	89,553	39	2,41
1898	63,263	52	7,513	14	8,300	84	7,637	75	3,183	62	5,000	—	94,898	87	1,98
1899	61,676	18	8,432	69	10,632	55	8,194	13	3,339	—	5,000	—	97,274	55	1,58
1900	75,980	40	9,286	83	10,620	48	19,376	23	2,886	58	5,000	—	123,150	52	1,65
1901	74,797	98	8,819	16	11,413	16	9,107	19	3,343	35	5,000	—	112,480	84	2,24

Källa: Drätselkontorets berättelser öfver stadens bokslut.

**Tab. No 137. Helsingfors stads Belysningsvärks driftvärksamhet
år 1901.**

D r i f t e n	1 9 0 1					
	m ³	%	st.	kg	hl	Hefner- ljus
Gastillväkningen	1,335,000	—	—	—	—	—
Gasförbrukningen:						
a) för enskild förbrukning	636,379	47,67	—	—	—	—
b) „ kokning m. m.	184,292	13,81	—	—	—	—
c) „ gatubelysningen	323,089	24,21	—	—	—	—
d) „ gasværkets räkning	31,298	2,34	—	—	—	—
e) gasläckage och kondensation m. m.	159,802	11,97	—	—	—	—
Högsta gasförbrukningen per dygn . .	7,170	—	—	—	—	—
Lägstas ” ” ” . .	900	—	—	—	—	—
Antal gatulågor vid årets slut	—	—	1,282	—	—	—
„ i bruk varande gasmätare	—	—	970	—	—	—
„ gasmotorer	—	—	21	—	—	—
„ retortdygn per år	—	—	10,469	—	—	—
„ retortladdningar per år	—	—	43,661	—	—	—
Gasproduktion per retortdygn	127,2	—	—	—	—	—
„ ” retortladdning	30,6	—	—	—	—	—
Gasutbyte per ton kol	280,69	—	—	—	—	—
Cannelkoltillsats (vikt)	—	8,86	—	—	—	—
Produktion af biprodukter:						
a) koks	—	—	—	—	50,493	—
koksutbyte per ton kol	—	—	—	—	10,62	—
b) stenkolstjära	—	—	—	209,530	—	—
tjårutbyte per ton kol	—	—	—	44,05	—	—
Ljusstyrka:						
a) i stadens kontrollrum	—	—	—	—	—	13,74
b) å gasværket	—	—	—	—	—	13,84

Källa: Styrelsens för Helsingfors stads Belysningsværk årsberättelse.

Tab. N:o 138. Helsingfors stads Belysningsvärks aktiva och passiva vid utgången af år 1901.

A k t i v a			P a s s i v a		
	<i>Från</i>	<i>ni.</i>		<i>Från</i>	<i>ni.</i>
Kassa, gaskonsummenters konto samt konto pro diverse	46,381	65	Gasvärkets inköpssumma	1,400,000	—
Fastigheters konto:			Stadskassans konto	183,287	32
Hufvudröret	288,751	44	Kapital d:o	48,381	73
Lyktor, stolpar och serviser	123,359	58	Deponenters d:o	300	—
Privatserviser	21,004	92	Disponibel vinst	94,693	15
Husbyggnader	517,012	96			
Ugnar med armatur	88,200	—			
Apparater med rörledningar	61,544	—			
Gasklockor	21,560	—			
Gasvärkstomten	300,000	—			
Inventariers konto	33,948	83			
Materialiers d:o	195,715	28			
Öfriga d:o	26,183	54			
Summa	1,726,662	20		1,726,662	20

Källa: Styrelsens för Helsingfors stads Belysningsverk årsberättelse.

Tab. N:o 139. Helsingfors stads Belysningsvärks inkomster och utgifter år 1901.

	Inkomster		Utgifter		Vinst	
	<i>Från</i>	<i>ni.</i>	<i>Från</i>	<i>ni.</i>	<i>Från</i>	<i>ni.</i>
Enskilda gasförbrukningen	224,817	10	130,226	63	94,590	47
Gatubelysningen	96,262	70	71,354	41	25,572	29
Privata arbeten	55,591	05	44,219	23	11,371	82
Summa	376,670	85	245,800	27	131,534	58
Afskrifning, ränta och öfverföring till kapitalsaldo . . .	—	—	—	—	36,841	43
Disponibel vinst	—	—	—	—	94,693	15

Källa: Styrelsens för Helsingfors stads Belysningsverk årsberättelse.

Tab. N:o 140. Helsingfors vattenlednings värksamhet åren 1882—1901.

Å r	Antalet betalande konsumenter st.	Uppfordrad vatten- kvantitet pr dygn och konsument m ³	Medeltal timmar i dygnet för pumparnas värksamhet		Medeltal för pum- parnas slag i minuten		Medeluppfordring i dygnet m ³			Medelkonsumtion per person och dygn, l.		
			Turbin- pumpväret	Ång- pumpväret	Turbin- pumpväret	Ång- pumpväret	Turbin- pumpväret	Ång- pumpväret	Summa	För privata behof	För allmänna behof	Summa
1882	434	3,57	19 tim. 5 m.	—	8,70	—	1,548	—	1,548	—	—	34
1883	526	3,90	24 ” 40 ”	—	8,09	—	2,051	—	2,051	—	—	44
1884	610	3,60	26 ” 40 ”	—	8,05	—	2,228	—	2,228	—	—	47
1885	693	3,10	25 ” 35 ”	—	8,05	—	2,151	—	2,151	—	—	44
1886	777	2,98	27 ” 28 ”	—	8,06	—	2,314	—	2,314	—	—	45
1887	841	2,95	26 ” 47 ”	—	8,86	—	2,478	—	2,478	—	—	46
1888	925	3,67	33 ” 48 ”	—	9,05	—	3,393	—	3,393	—	—	61
1889	1,025	3,83	36 ” 21 ”	—	10,33	—	3,930	—	3,930	—	—	67
1890	1,131	3,39	26 ” 28 ”	4 tim. 40 m.	10,31	21,04	2,848	986	3,834	—	—	62
1891	1,142	3,53	20 ” 56 ”	1 ” 18 ”	14,20	19,02	3,777	250	4,027	—	—	62
1892	1,140	3,18	21 ” 2 ”	1 ” 10 ”	12,36	19,51	3,407	218	3,625	—	—	54
1893	1,156	3,80	25 ” 58 ”	0 ” 20 ”	12,88	19,09	4,335	62	4,397	31	33	64
1894	1,161	3,22	22 ” 22 ”	0 ” 47 ”	13,21	19,14	3,599	139	3,738	31	22	53
1895	1,173	3,45	24 ” 31 ”	0 ” 34 ”	13,49	22,32	3,932	119	4,051	31	24	55
1896	1,187	3,32	22 ” 42 ”	1 ” 23 ”	13,50	20,36	3,670	265	3,935	32	19	51
1897	1,212	3,73	26 ” 45 ”	0 ” 46 ”	13,31	24,37	4,338	179	4,517	31	25	56
1898	1,246	3,73	26 ” 26 ”	2 ” 19 ”	13,60	22,14	4,151	493	4,644	34	21	55
1899	1,267	4,09	31 ” 45 ”	0 ” 44 ”	13,67	26,71	4,996	189	5,185	36	22	58
1900	1,286	4,29	35 ” 22 ”	1 ” 7 ”	13,91	17,97	5,228	287	5,515	38	20	58
1901	1,321	4,30	31 ” 56 ”	3 ” 46 ”	13,90	23,52	4,897	888	5,785	40	20	60

Källa: Vattenledningskontorets årsberättelser.

Tab. N:o 141. Vattenledningsnätets i Helsingfors längd jämte därå anbragta brandposter och afstängningskranar åren 1892—1901.

Å r	L ä n g d i m e t e r									Brandposter st.	Afstängnings- kranar st.			
	583 mm rör	533 mm rör	457 mm rör	406 mm rör	305 mm rör	203 mm rör	152 mm rör	127 mm rör	102 mm rör			76 mm rör	51 mm rör	Summa rör
1901	92	15	3,879	3,049	8,759	5,156	11,740	2,833	28,884	1,469	2,655	68,531	477	450
1900	92	15	3,879	3,014	8,418	5,148	11,575	1,633	28,316	1,123	2,476	65,749	458	424
1899	92	15	3,759	3,014	8,694	4,873	10,374	1,290	30,315	859	2,417	65,702	449	419
1898	92	15	3,709	2,926	8,292	4,475	9,525	—	30,315	519	2,172	62,040	429	385
1897	92	15	3,709	2,926	8,292	3,855	7,169	—	30,429	519	2,172	59,178	400	351
1896	92	15	3,709	2,926	8,292	3,135	6,669	—	29,859	170	1,825	56,692	379	330
1895	92	15	3,709	2,926	8,292	3,135	6,461	—	29,859	170	1,825	56,484	304	324
1894	92	15	3,683	2,926	8,186	3,129	5,881	—	29,104	170	1,825	55,014	296	390
1893	—	—	3,668	3,040	8,092	3,126	5,779	—	28,898	162	1,816	54,581	294	345
1892	—	—	3,562	3,140	8,092	3,126	5,779	—	28,821	162	1,816	54,498	293	364

Källa: Vattenledningskontorets årsberättelser.

Tab. N:o 142. Helsingfors stads vattenlednings kapitalvärde år 1901.

	<i>Fmg.</i>	<i>‰.</i>
Vattenledningens kapitalvärde vid utgången af år 1900	3,433,601	50
Inköp af vattenmätare	8,664	26
Tillbyggnad af vattenborgen	72,098	44
Vattenledning till Kajsaniemi park	7,300	—
Vattenposter å Magasinskajen	3,598	69
” å Skatuddskajen	3,332	31
Bevattningsposter i Brunnsparcken	1,020	55
” å Observatoriibärgen	1,004	75
En vattenpost å Hafstorget	400	—
Vattenledning under Gökens gränd	6,700	—
” ” Malmgatan och Lappbrinken	6,100	—
” ” V. Prest- och Castréngatorna	7,900	—
” ” Alpgatan	12,498	10
” ” II linjen	6,741	73
” ” Castréngsgatan	3,811	58
” ” Kristinegatan	5,873	02
” ” IV linjen	5,147	24
” ” Sörnäs strandväg	2,804	08
” ” Ö. Brahegatan	15,017	24
” ” Borgågatan	15,029	86
” ” Wallinsgatan & Wallinsgränd	8,154	28
” ” Sandviksgatan	230	—
” ” Fredriksbärgsgatan	146	14
” ” Sturegatan	180	—
Utbyte af pumpvärkets turbiner	932	48
Vattenledningens kapitalvärde vid utgången af år 1901	3,628,286	25

Källa: Vattenledningskontorets årsberättelser.

Tab. N:o 143. Inkomsterna af samt drift- och underhållskostnaderna för Helsingfors stads vattenledningsvärkstad åren 1892—1901.

Å r	Antalet utförda räkningar	Inkomster för utförda privata arbeten		U t g i f t e r							
				Material för privata arbeten		Dagsvärken för privata arbeten		Förvaltnings- och underhållskostnad för privata och allmänna arbeten		Summa	
		Fmk.	ni.	Fmk.	ni.	Fmk.	ni.	Fmk.	ni.	Fmk.	ni.
1892	1,007	66,482	37	38,684	41	20,529	47	5,583	91	64,797	79
1893	1,490	99,787	90	46,973	60	29,915	47	9,500	—	86,389	07
1894	1,271	35,375	24	19,612	78	8,993	26	5,963	65	34,569	69
1895	1,343	47,441	24	25,483	58	11,839	45	5,774	42	43,097	45
1896	888	65,827	31	36,763	21	18,085	71	5,426	71	60,275	63
1897	1,635	82,149	80	33,502	56	18,079	28	3,730	53	60,312	37
1898	1,318	100,183	73	48,750	79	24,026	53	3,078	88	75,856	20
1899	1,729	116,618	46	57,427	—	30,092	15	3,897	22	91,416	37
1900	1,941	120,150	56	58,816	89	34,526	07	3,771	67	97,114	63
1901	2,280	151,197	02	87,609	34	35,016	52	5,088	82	127,714	68

Källa: Vattenledningskontorets årsberättelser.

Tab. N:o 144. Inkomsterna af samt drift- och underhållskostnaderna för Helsingfors stads vattenledning åren 1892—1901.

(Jämte värkstadsdriften).

Å r	Inkomsten oafkortad			Drift- och underhållskostnad		Inkomsten med afdrag af drift- och underhållskostnaderna		
	Totalbelopp		% af anläggningskapitalet	Totalbelopp		Totalbelopp		% af anläggningskapitalet
	Fmk.	ni.		Fmk.	ni.	Fmk.	ni.	
1892	311,372	40	11,6	129,036	85	182,335	55	6,8
1893	343,555	32	12,8	159,162	31	184,393	01	6,9
1894	284,978	06	10,2	96,191	04	188,787	02	6,7
1895	307,511	36	10,4	105,319	23	202,192	13	6,8
1896	338,538	49	11,2	129,826	79	208,711	70	6,9
1897	360,259	12	11,6	135,127	13	225,131	99	7,2
1898	412,179	68	12,8	153,546	37	258,633	31	8,0
1899	470,346	99	13,8	175,182	92	295,164	07	8,7
1900	521,856	79	15,2	192,682	33	329,174	46	9,6
1901	571,472	27	15,8	219,795	60	351,676	67	9,7

Källa: Vattenledningskontorets årsberättelser.

Tab. N:o 145. Inkomsterna af samt drift- och underhållskostnaderna för Helsingfors stads vattenledning i förhållande till det uppfordrade vattnet åren 1882—1901.

(Utom värkstadsdriften.)

Å r	Inkomsten sakfördad				Drift och underhållskostnad			Inkomsten med afdrag af drift- och underhållskostnaderna			
	Totalbelopp		per m ³	% af anläggningskapitalet.	Totalbelopp		per m ³	Totalbelopp		per m ³	% af anläggningskapitalet
	Från	ni.	ni.		Från	ni.	ni.	Från	ni.	ni.	
1882	91,002	26	16,02	7,6	26,234	49	4,62	64,767	77	11,40	5,4
1883	104,127	53	13,83	8,1	20,793	10	2,76	83,334	43	11,07	6,5
1884	120,440	05	14,70	9,1	20,704	65	2,53	99,735	40	12,17	7,5
1885	140,480	26	17,81	10,0	31,705	57	4,02	108,774	69	13,79	7,8
1886	160,782	12	18,95	11,1	26,702	27	3,15	134,079	85	15,80	9,3
1887	183,294	48	20,17	11,9	21,711	51	2,39	161,582	97	17,78	10,5
1888	194,992	84	15,70	11,6	41,349	50	3,33	153,643	34	12,37	9,2
1889	229,631	08	16,01	11,9	46,826	23	3,26	182,854	85	12,75	9,5
1890	257,576	03	18,41	10,8	63,302	20	4,52	194,273	83	13,89	8,1
1891	255,031	41	17,35	10,1	81,684	44	5,56	173,346	97	11,79	6,8
1892	244,890	03	18,45	9,2	64,239	06	4,87	180,650	97	13,58	6,8
1893	243,767	42	15,19	9,1	72,773	24	4,53	170,994	18	10,66	6,4
1894	249,602	82	18,29	8,9	61,621	35	4,51	187,981	47	13,78	6,7
1895	260,070	12	17,59	8,8	62,221	78	4,21	197,848	34	13,38	6,7
1896	272,711	18	18,94	8,8	69,551	16	4,83	203,160	02	14,11	6,7
1897	278,109	24	16,87	8,9	74,814	76	4,54	203,294	48	12,33	6,5
1898	311,995	95	18,41	9,7	77,690	17	4,58	234,305	78	13,83	7,3
1899	353,728	53	18,69	10,4	86,301	40	4,56	267,427	13	14,13	7,9
1900	401,706	23	19,96	11,7	95,567	70	4,75	306,138	53	15,21	8,9
1901	420,075	25	19,89	11,6	92,080	92	4,36	327,994	33	15,53	9,0

Källa: Vattenledningskontorets årsberättelser.

Tab. N:o 146. Medeltalen af kemiska analyser å Helsingfors vattenledningsvatten åren 1892—1901.

Å r	Ofiltrerad vatten					Filtrerad vatten					Antal prof
	Fasta ämnen	Organiska ämnen	Gjödingsföräbst	Syre-förbrukning	Klor	Fasta ämnen	Organiska ämnen	Gjödingsföräbst	Syre-förbrukning	Klor	
1892	10,06	5,67	4,39	5,30	0,61	8,68	4,78	3,90	4,86	0,60	52
1893	10,35	6,79	3,56	4,80	0,61	8,49	5,34	3,15	4,20	0,58	43
1894	10,65	7,00	3,65	5,61	0,61	8,29	4,97	3,32	4,97	0,58	50
1895	9,78	6,01	3,77	5,60	0,61	8,27	5,07	3,20	4,83	0,60	48
1896	9,03	5,61	3,42	5,12	0,63	7,63	4,55	3,08	4,54	0,61	46
1897	9,47	5,96	3,51	4,96	0,64	8,12	5,04	3,08	4,23	0,61	44
1898	9,42	5,63	3,79	5,29	0,62	8,17	4,83	3,34	4,64	0,59	48
1899	9,42	5,20	4,22	5,49	0,44	8,59	4,75	3,84	5,13	0,43	48
1900	10,98	6,94	4,04	4,87	0,51	8,64	5,06	3,58	4,55	0,46	40
1901	10,17	6,70	3,47	3,56	0,55	8,84	5,65	3,19	3,21	0,54	40

Anm. Talen beteckna gram å 100 liter.

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 147. Vattenståndet i Vanda å åren 1887—1901.

Å r	Vattenstånd, hänförd till skiffbordet			Islossningen begynte den
	Medeltal m.	Maximum m.	Minimum m.	
1887	+ 0,11	+ 0,60	- 0,83	18 April
1888	+ 0,20	+ 1,83	- 0,69	30 April
1889	+ 0,24	+ 1,59	- 0,72	24 April
1890	+ 0,34	+ 1,32	- 0,06	29 Mars
1891	+ 0,24	+ 1,35	- 0,06	26 April
1892	+ 0,34	+ 2,01	+ 0,03	28 April
1893	+ 0,27	+ 1,02	+ 0	27 April
1894	+ 0,32	+ 1,27	+ 0,02	6 April
1895	+ 0,29	+ 2,30	+ 0,04	27 April
1896	+ 0,30	+ 1,30	- 0,17	19 April
1897	+ 0,27	+ 1,81	- 0,17	22 April
1898	+ 0,36	+ 1,95	- 0,01	29 April
1899	+ 0,34	+ 1,50	- 0,03	21 April
1900	+ 0,29	+ 1,84	- 0,46	28 April
1901	+ 0,07	+ 1,18	- 0,43	22 April
För perioden 1887—1901	+ 0,26	+ 2,30	- 0,83	I medeltal $\frac{21}{4}$ Tidigast $\frac{20}{3}$ Sednast $\frac{30}{4}$

Källa: Vattenledningskontorets årsberättelser.

Tab. N:o 148. Bakteriologiska undersökningar å Helsingfors vattenledningsvatten från skilda filtra år 1901.

Undersöknings- dag	Antal bakteriekolonier i 1 kubikcenti- meter vatten								Undersöknings- dag	Antal bakteriekolonier i 1 kubikcenti- meter vatten							
	Åvatten	Filtrerad vatten	F i l t r u m							Åvatten	Filtrerad vatten	F i l t r u m					
			I	II	III	IV	V	VI				I	II	III	IV	V	VI
8 jan.	250	67	73	75	64	50	—	37	4 juli	93	12	7	—	—	8	6	7
16 "	457	64	68	108	99	55	—	84	11 "	85	13	10	—	16	9	6	—
22 "	204	29	—	34	28	24	32	22	18 "	622	20	10	11	4	—	9	—
29 "	486	22	—	19	25	13	18	37	25 "	370	24	14	16	—	26	16	—
7 febr.	402	20	—	26	16	16	19	26	3 aug.	186	16	7	8	—	—	10	11
14 "	355	17	—	12	18	9	12	16	11 "	108	14	8	8	—	—	10	11
20 "	174	14	—	25	11	9	9	16	21 "	113	16	10	9	24	18	—	16
2 mars	199	20	20	18	22	—	12	10	28 "	184	22	14	17	18	19	—	14
8 "	291	26	41	15	13	20	15	—	12 sept.	273	26	21	30	18	33	—	26
14 "	390	28	—	49	41	21	26	35	19 "	522	28	18	—	13	47	27	30
21 "	620	38	52	30	—	20	24	35	26 "	206	32	—	26	16	10	12	25
27 "	560	42	56	14	26	62	—	44	3 okt.	186	24	—	41	36	28	12	16
6 april	750	58	88	41	54	86	—	65	10 "	830	14	—	50	12	10	11	10
12 "	2,200	175	233	197	120	116	—	129	17 "	1,585	50	86	58	48	50	—	36
20 "	6,320	240	530	190	200	130	220	—	25 "	674	80	57	—	24	70	84	68
26 "	9,760	168	138	—	—	167	108	177	31 "	482	26	22	52	14	22	39	—
7 maj	1,037	57	46	39	76	47	48	—	7 nov.	1,220	94	30	96	—	64	100	98
21 "	600	43	37	39	48	34	—	65	18 "	738	100	—	52	137	72	97	115
26 "	326	30	23	19	28	29	26	—	21 "	640	98	—	46	64	132	96	138
4 juni	229	22	10	—	20	21	15	34	28 "	892	75	—	48	65	98	94	104
11 "	244	22	—	20	13	17	38	18	5 dec.	678	32	—	21	34	90	42	58
17 "	214	13	—	14	—	6	7	14	12 "	594	60	—	77	30	76	56	36
27 "	100	17	—	14	18	—	24	16	20 "	585	40	—	28	28	48	40	33
									27 "	420	39	—	26	30	43	37	41

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelse.

Tab. N:o 149. Antalet bolag och personer, hvilka i Helsingfors idkat handel och näring¹⁾ åren 1897—1901.

	Å r				
	1901	1900	1899	1898	1897
Affärsmän och handlande (annarstädes icke upptagne)	427	435	440	429	440
Agenter och kommissionärer	56	59	55	60	36
Apotekare	13	14	13	12	11
Asfaltörer	2	2	2	2	3
Asfaltfabriksbolag	4	4	3	2	3
Badstuguegare och arrendatorer	17	22	28	29	29
Bagare och s k. hembakerskor	61	63	63	53	53
Bandagister	1	1	—	—	1
Banker och penninginstitut	12 ²⁾	11	11	11	11
Bankirer	1	2	3	3	3
Benmjölsfabrik (Munkholmens aktiebolag)	1	1	1	1	1
Bleckslagare	11	16	19	11	15
Bokbindare	12	14	16	15	19
Bok-, pappers- och musikaliehandlande	20	15	17	16	13
Boktryckerier	13 ³⁾	13	13	13	13
Bomullsvaruaffärer (Vasa och Forssa aktiebolag)	2	2	2	2	2
Bonare	2	1	—	—	—
Borstbindare	3	2	2	2	2
Brandförsäkringsbolag	18 ⁴⁾	17	16	16	16
Brodöser	2	2	—	—	—
Buntmakare	1	2	1	—	—
Byggmästare och entreprenörer	25	27	29	30	34
Båthvarf (Bleholmens aktiebolag och Fagerlunds)	2	2	2	2	2
Börs- och auktionsmäklare	4	1	1	1	1
Cementgjuterier	4	4	3	3	3
Cementör	1	2	1	—	—
Charkuteriaffärer	8	—	—	—	—
Chocoladfabrik	1	—	—	—	2
Cicoriefabrik (G. Strömbergs)	1	1	1	1	1
Dekorationsmålare	6	6	4	3	2
Distributionsaffärer	2	1	1	—	—
Drogerihandlare och nederlag	5	3	3	3	3
Dynamofabrik (Gottfr. Strömbergs och Finska elektriska a. b.)	2	2	2	2	1
Ekiperingsaffärer	6	—	—	—	—
Elektrisk belysningscentral (Helsingfors aktiebolag)	1	1	1	1	1
Elektrotekniska byråer	5	5	3	5	3
Fensterglasagentur (Finska)	1	1	1	1	1
Flörister	1	1	1	1	1
Formän	325	337	313	191	89
Fotografer	12	10	8	8	9

¹⁾ Här ej inberäknade utöfvare af fria yrken, såsom läkare, sakkörare, litteratörer och artister, ej häller kontorister och handelsbiträden, konduktörer, vaktmästare och desslike samt arbetare.

²⁾ Finlands bank, Föreningsbanken i Finland, Nordiska aktiebanken, Vasa aktiebank, Nylands aktiebank, Privatbanken aktiebolag, Kansallis osakepankki, Suomen Maanviljelys ja Teollisuus pankki aktiebolag, Finlands Hypoteksförening, Städernas i Finland hypotekskassa, Helsingfors sparbank samt Suomalainen Säästöpankki Helsingissä.

³⁾ Tidnings- och tryckeriaktiebolaget i Helsingfors, Frenckell et sons, Finska Litteratursällskapet, Weilin et Gös aktiebolag, Simelii arfvingars, Helsingfors Centraltryckeri aktiebolag, Hufvudstadsbladets nya, Päivälehtis, Finsk Tidskrifts, aktiebolaget F. Tilgmanns, aktiebolaget Lilius och Hertzbergs, Handelstryckeri aktiebolaget, Työväen kirjapaino.

⁴⁾ Ryska af år 1827 och år 1867, St Petersburg Versicherungsgesellschaft, Rossia, Fennia, Pohjola, Svea, Skandina, Skåne, Salamander, Preussische Nat. Versicherungsgesellschaft, Phoenix, The Northern, The Palatine, Norrland, Schlesische, Fenix, Sägögärens i Finland.

Fortsättning.

	Å r				
	1901	1900	1899	1898	1897
Fotografiska affärer	3	3	3	2	—
Fyrmästare	1	1	1	1	1
Färgare	2	2	1	1	3
Färgläggnings aktiebolag (Color)	1	1	1	1	—
Färg- och fernissaktiebolaget (Finska)	1	1	1	1	1
Förgyllare	5	7	5	3	3
Förlagsaktiebolag	7 ¹⁾	7	6	—	—
Försäkringsbolag mot inbrott (Nederländische Lloyd)	1	1	1	1	—
Garfvere och läderhandrare	15	14	9	11	7
Gaslysningsaktiebolag (Helsingfors)	1	1	1	1	1
Gatläggare	1	1	2	1	1
Gelbgjutare	3	3	3	3	3
Gipsgjutare	2	2	2	2	3
Glasförsäkringsbolag (Finska och Kölner)	2	2	2	3	1
Glasmästare	5	4	5	4	6
Gravörer	1	2	2	1	2
Guldmeder	9	9	9	10	8
Gummifabrik (Suomen osakeyhtiö)	1	1	1	1	—
Gummimakare och kautschuksarbetare	1	2	1	2	2
Gästgivare	1	1	1	1	1
Gördelmakare	3	1	1	1	—
Handelsfirmor	59	66	54	50	48
Hattmakare och fabrikanter	7	7	5	5	4
Hofslagare	1	2	3	3	3
Hyrkuskar	353	331	307	291	211
Industrimagasin (Finska, Iris, aktiebolag)	2	2	2	1	1
Ingenjörer, arkitekter och teknici	33	28	27	17	14
Instrumentmakare	6	5	5	5	3
Isoleringsaffär (Isolator, aktiebolag)	1	—	—	—	—
Järn- och stålagenturer	8 ²⁾	6	5	4	3
Järnsängsfabrik (Finska)	1	1	1	—	—
Kakelfabrik	3 ³⁾	3	3	2	2
Kalkugn (Helsingfors, aktiebolag)	1	1	1	1	1
Kapital och Lifränteanstalter (H:fors, Åbo)	2	2	—	—	—
Karamellfabrikanter	4	3	3	3	3
Klädesfabrik (Skottska)	1	1	1	—	—
Konditorier	8	9	8	10	4
Konsumtionsföreningar (H:fors allmänna, Otava, Labor)	3	3	3	3	—
Kopparslagare	6	5	3	3	4
Korfmakare	9	9	8	9	9
Korngmakare	2	1	1	—	2
Korkfabrik (Vicander et Larsson, Korkfabriken Finland)	2	1	1	1	1
Kravattfabrik	1	1	—	—	—
Kreaturs försäkrings aktiebolag (i Finland)	1	1	1	1	1
Körsnärer	4	4	3	3	4
Lack- och Polityrfabrik (H:fors tekniska)	1	1	1	—	1
Lifförsäkringsbolag	22 ⁴⁾	22	22	20	20

¹⁾ Söderström och Comp., G. W. Edlund, Otava, Weilin och Göös, Holm, Kirjankustannus-liike Helsinki, Hagelstam, aktiebolag.

²⁾ Husqvarna, Avesta, Björkbo, Billnäs, Tammerfors, Th. Bolinder och Co, Haapakoski, Oravi bruk.

³⁾ Gräsvikens aktiebolag, Wilh. Andsténs aktiebolag, Åbo kakelfabriks aktiebolag.

⁴⁾ Ryska af år 1835, Rossia, Kaleva, Suomi, Allmänna i Stockholm, Skandia, Skåne, Nordstjernan, Svea, Deutsche Lebensversich. Gesells. in Lübeck, Germania, Gresham, The Mutual, Standard, Thule, Star, L'Urbaine, Equitable, Victoria (Stockholm), Victoria (Berlin), Wilhelma, The Northern.

Fortsättning.

	Å r				
	1901	1900	1899	1898	1897
Likkistfabrik och magasin	4	1	1	3	3
Linnemanufaktur affär (Tammerfors linne et järn. aktiebolag) . .	1	1	1	1	1
Litografer	5	4	2	4	1
Läder- och remfabriks affärer (Raumo, Tuorula)	2	2	2	2	—
Läder- och skofabrik (Finska, aktiebolag)	1	1	1	—	—
Maskinister	5	4	2	4	2
Matvaru-, torg-, narink- och gårdfarihandlare	376	363	356	431	289
Mekaniker	9	6	4	4	8
Mekaniska verkstäder	11 ¹⁾	10	10	9	9
Metallfabrikanter	3	2	2	2	4
Mineralvatten- och läskdryckfabrik	11	9	5	3	6
Modister, kappsömmerskor och modeaffärer	42	37	31	30	28
Murare och kakelugnsmakare	22	29	21	23	27
Murbruksfabrik	1	1	1	1	1
Målare	41	45	39	33	42
Möbelfabrikanter och magasin	15	10	12	10	7
Mössmakare	2	1	—	1	4
Olycksfallsförsäkringsbolag	12 ²⁾	12	12	9	7
Optiker	5	5	5	2	3
Panorama (International)	1	1	1	—	—
Pantaktiebolag	2	2	2	1	1
Pappersaffärer	3 ³⁾	2	2	2	2
Paraplyfabrik (Finska, H:fors)	2	—	—	—	—
Paraplymakare	3	2	1	1	2
Patentaffärer	3	1	1	—	—
Perukmakare och hårfrisörer	15	17	16	16	16
Pianofabrik	1	1	1	1	1
Pianostämmare	1	1	1	1	1
Plåtslagare	9	6	5	8	5
Porslinsfabrik (Arabia)	1	1	1	1	1
Porslins-, glas- och kristallaffärer	6	—	—	—	—
Porterbryggerier (Robsahm, Sörnäs Aktiebryggeri)	2	—	—	—	—
Punschfabrik	2	1	—	—	—
Påsfabrikanter	1	1	1	1	1
Redskapshandel (P. Sidorow, A. Peterson, Agros)	3	2	1	1	1
Repslagare	1	1	1	1	2
Restauratörer och spishållare	85	77	78	73	62
Rottings- och videfabrikant	1	1	1	1	1
Rullgardinsfabrik (Helsingfors)	1	1	1	1	1
Sadelmakare	5	7	10	7	11
Sidenväveri (Helsingfors)	1	1	—	—	—
Skeppsdocka (Sandvikens aktiebolag)	1	1	1	1	1
Skeppsmäklare	1	1	1	1	1
Skeppsstufvare	3	3	2	2	1
Skeppsvarf (Helsingfors)	1	1	1	1	1
Skjortfabriksaffär	4	4	4	2	2
Skomakare	84	99	101	100	105
Skorstensfejare	10	12	11	9	10

¹⁾ John Stenbergs aktiebolag, Adolf Stenbergs, Maskin- och Brobyggnads aktiebolaget, Skeppsvarfvet, Sandvikens skeppsdocka aktiebolag, Grahns fabriksaktiebolag, Stadens vattenledningsverkstad, Hubers vattenledningsverkstad, Berggrens mekaniska verkstad, Seppola, Nissinens mekaniska verkstad.

²⁾ Pomoschtsch, Rossia, Patria, Kullervo, Securitas, Skandinavien, Schweizerische Unfallverisch. Gesells., Preussische, Internationale, The Palatine, Viktoria och Wilhelma.

³⁾ Finska Pappersföreningen, Tervakoski och Nokia bruk.

Fortsättning.

	Å r				
	1901	1900	1899	1898	1897
Skräddare	68	73	70	63	73
Slaktare	31	35	34	33	35
Slaktinrättning (Helsingfors, aktiebolag)	1	1	1	1	1
Smeder	11	15	12	10	8
Snickare	23	29	24	27	30
Snickerifabrik	5	4	4	3	2
Snörmakeri	2	2	1	2	10
Sockerbruk (Tölö, aktiebolag)	1	1	1	1	1
Spinneri (Helsingfors, aktiebolag)	1	1	1	—	—
Spirituosahandlande	15	—	—	—	—
Spritförädlingsfabrik	4 ¹⁾	4	4	4	3
Spårvägsaffär (Spårvägs- et Omnibus aktiebolaget)	1	1	1	1	1
Stenhuggare	4	7	6	8	9
Stenhuggeri (Granit, Marmorit, Täljstens, aktiebolag)	3	3	3	1	1
Stentryckeri	4 ²⁾	4	4	2	2
Stilgjutare	1	2	2	2	1
Stilgjuteri (Osakeyhtiö Typo)	1	1	1	—	—
Stämpel- och kautschukfabrik	1	1	—	—	—
Stärkelsefabrik (Finska)	1	1	—	—	—
Svarfvarer	4	4	3	3	6
Svarfveri	1	1	—	—	—
Syträdsaffär (Nevsky)	1	1	1	1	1
Tapetfabrik (Sandudds) och handel	4	2	2	2	1
Tapetserare	11	13	14	12	12
Tekniska byråer	4	—	—	—	—
Tekniska fabrik (Tölö, Råda korset)	2	2	2	2	3
Tekniskt laboratorium (Strix)	1	2	2	—	—
Telefonaktiebolag	2	2	2	2	2
Tidningsaktiebolag	4 ³⁾	6	6	5	5
Tobaksfabrik och affärer	10	6	7	7	7
Transport- och sjöförsäkringsbolag	13 ⁴⁾	13	13	12	9
Trädgårdsmästare och blomsteraffärer	24	25	18	18	19
Trävaruhandlare och trävaruaffärer	9	3	4	1	1
Tunnbindare	1	2	1	1	2
Tvålfabrikanter	1	1	1	1	1
Tvätt- och strykinrättningar	4	4	2	1	—
Urmakare	23	19	22	14	16
Utskänknings- och utminuterings aktiebolag	2	2	2	2	2
Vapensmeder	3	1	2	2	1
Vedhandlare	22	18	19	14	10
Velocipedaffärer	3	4	3	3	2
Väfveri (Helsingfors mekaniska, aktiebolag)	1	1	1	—	—
Xylografer	2	2	1	1	1
Yllefabrik (Helsingfors, aktiebolag)	1	1	1	1	—

1) Sandvikens aktiebolag, Fredr. Edv. Ekbergs, Näs, Maexmontans a. b.

2) Arridson, Liwendahl, Lilius och Hertzberg samt aktiebolaget F. Tilgmann.

3) Helsingin suomalainen sanomalehti o. y., Hufvudstadsbladet aktiebolag, Uuden Suomettaren o. y. Työväen Sanomalehti o. y.

4) Russische Loyd, Ryska a. b. af 1835, Triton sjöförs., Deutsche Transportversich. Gesells., Manheimer d.o, Frankfurter, Allgemeine Versich. Gesells. in Dresden, Bayrische Loyd, Ägir, Vega, Preussische, Eidgenössische, Finska Sjöförsäkrings a. b.

Fortsättning.

	Å r				
	1901	1900	1899	1898	1897
Åkdonfabrik och fabrikanter	7	6	6	3	6
Ångbageri (H:fors)	1	1	1	1	1
Ångbokbinderi (Fenix)	1	1	1	1	1
Ångfartygsaktiebolag	12 ¹⁾	11	9	8	8
Ånghyfleri (J. O. Nordbäcks)	1	1	1	1	—
Ångsnickeri (N. Boman, Heimberger)	2	—	—	—	—
Ångsåg (H:fors ångsåg, aktiebolag)	1	1	1	1	2
Ångvedsåg (Calor aktiebolag)	1	1	1	1	—
Återförsäkringsbolag (Osma, Deutsche)	2	2	2	—	—
Åttiksfabrik (Poschner)	1	1	1	—	1
Ölbryggare	2	2	1	1	2
Ölbryggerier	5 ²⁾	5	5	4	4
Ölstuguinnehafvare	5	4	6	2	7

¹⁾ Finska Ångfartygs aktiebolag, Helsingfors nya ångfartygs aktiebolag, Helsingfors ångfartygs aktiebolag, Neptun, Finska Loyd, Lars Krogius & Co, Helsingfors kustångfartygs aktiebolag, Skärgårds- trafik aktiebolag, Vanda, Trafik, Alku, Bogser.

²⁾ Sinebrychoffs, Sörnäs, Nya aktiebryggeriet, Hultmans, Norra Bryggeri aktiebolaget.

Källa: Stadens taxeringslängder.

Tab. N:o 150. Fabriker och handtvärkerier i Helsingfors år 1900.

	Antal	Produktionens bruttovärde Fmk	Arbetspersonal (däri inbegripne mästare och kontorspersonal)							
			Under 15 år		Mellan 15 och 18 år		Öfver 18 år		Summa	
			m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
Asfaltfabrik	3	1,641,000	—	—	—	—	152	6	152	6
Asfaltfiltfabrik	2	185,150	2	—	1	—	18	—	21	—
Badinrättning	29	143,887	—	—	—	—	20	149	20	149
Bageri	48	1,795,846	1	2	30	12	242	146	273	160
Benmjölsfabrik (se läderfabrik)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bleck- & plåtslagare	14	693,912	1	—	20	—	221	3	242	3
Bokbindare	9	126,069	—	—	6	8	43	36	49	44
Bok- och stentryckeri	14	3,204,385	19	11	117	135	540	270	676	416
Borstbinderi	2	179,800	—	—	1	4	18	15	19	19
Bundtmakeri	4	191,000	—	—	1	2	18	45	19	47
Båtbyggeri	1	2,000	—	—	—	—	2	—	2	—
Cementgjuteri	3	282,000	—	—	—	—	81	12	81	12
Chocoladfabrik	1	1,000,000	—	—	18	90	65	30	83	120
Cikoriefabrik	1	70,000	—	—	—	—	4	11	4	11
Elektrisk belysningsanstalt	1	275,000	—	—	—	—	55	2	55	2
Elektrotekniker	3	322,500	—	—	2	—	44	2	46	2
Entreprenörer, byggnads	17	2,038,943	6	—	56	22	716	163	778	185
Fodralmakeri	1	5,000	—	—	1	—	1	—	2	—
Fotografisk atelier	8	196,000	—	2	1	4	13	49	14	55
Färgeri	2	36,825	—	—	—	—	9	9	9	9
Färg- och fernissfabrik	1	93,000	—	—	—	—	12	6	12	6
Förgylleri, försilfreri, förnickleri	4	55,800	—	—	1	—	18	—	19	—
Gartveri	1	88,315	—	—	—	—	9	1	9	1
Gasverk	1	310,000	—	—	1	—	79	—	80	—
Gatläggning	1	62,000	—	—	15	—	70	2	85	2
Gipsgjuteri	4	16,000	—	—	—	—	10	—	10	—
Gelbgjuteri	3	13,500	—	—	1	—	8	—	9	—
Glasmästare	4	54,100	1	—	2	—	8	1	11	1
Glassliperi	1	6,000	—	—	—	—	—	3	—	1
Guld- & silfversmeder	9	361,734	2	—	2	1	69	19	73	20
Gummifabrik	1	440,000	—	—	4	10	58	23	62	33
Grävörer (se stämpelfabrik)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hattfabrik	5	828,600	—	—	2	8	67	94	69	102
Hofslageri	4	31,239	—	—	—	—	13	—	13	—
Instrumentmakeri (kirurgiska och musikaliska instrument)	8	53,579	1	—	5	—	20	—	26	—
Järnsängs tillverkning	1	50,000	—	—	—	—	26	4	26	4
Kakelfabrik	2	413,213	1	—	—	—	91	17	92	17
Kalkugn	1	79,990	—	—	—	—	27	1	27	2
Karamellfabrik	4	445,000	—	—	1	13	25	35	26	48
Konditori	4	166,300	—	—	6	2	31	11	37	13
Konservfabrik	1	1,500	—	—	—	—	1	1	1	1
Kopparslageri	3	181,800	—	—	8	—	43	—	51	—
Korffabrik	6	247,665	—	—	—	—	33	7	33	7
Korfmakeri	2	155,000	—	—	2	—	11	—	13	—
Korsettmakerifabrik	2	2,525	—	—	—	—	—	4	—	4
Lack- o. polityrfabrik	2	60,810	1	—	1	1	2	2	4	3
Likkistfabrik	2	61,882	—	—	—	—	12	8	12	8
Läderfabrik	1	225,000	4	4	—	—	87	13	91	17
Marmoritfabrik	1	11,660	—	—	1	—	6	—	7	—
Mineralvatten- och läskdrycksfabrik	9	250,785	—	—	—	—	48	19	48	19
Mjölkvärn	1	189,000	—	—	—	—	3	—	3	—
Murare och kakelugnsmakare	5	15,065	—	—	—	—	18	2	18	2
Murbruksfabrik	1	52,000	—	—	—	—	6	2	6	2

Fortsättning.

	Antal	Produktions brutto- värde <i>Frnc.</i>	Arbetspersonal (däri inbegripne mästare och kontorspersonal)							
			Under 15 år		Mellan 15 och 18 år		Öfver 18 år		Summa	
			m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
Målare	38	748,898	1	—	32	—	345	4	378	4
Mössmakeri	3	37,500	—	—	—	—	7	13	7	13
Optiker	2	20,000	1	—	1	—	4	—	6	—
Paraplymakeri	2	36,500	—	—	—	4	4	4	4	8
Perukmakeri	16	72,380	—	—	5	—	43	—	48	—
Pyrotekniskt laboratorium	1	15,000	—	—	—	—	5	—	5	—
Pås- och kuvertfabrik	2	38,500	—	—	—	—	9	15	9	15
Rullgardinsfabrik	1	65,900	—	—	3	1	10	5	13	6
Sadelmakeri	7	46,825	—	—	4	—	17	—	21	—
Skeppsdocka, mekaniska verkstäder och båtvarf	10	5,772,638	4	—	96	—	1,842	6	1,942	6
Skomakeri	97	552,648	—	—	11	—	304	16	315	16
Skorstensfejare	6	47,647	—	—	—	—	24	—	24	—
Skrädderi, mans	58	855,850	2	—	15	1	235	10	302	11
Skrädderi, fruntimmers	23	499,500	—	1	—	7	3	192	3	200
Slakteri	28	406,007	—	—	—	—	46	1	46	1
Smedjor	15	415,575	—	—	7	—	156	1	163	1
Snickerier	22	147,251	1	—	4	1	81	—	86	1
Snickerifabrik	4	1,691,700	1	—	9	—	429	5	439	5
Snörmakeri	2	53,000	—	2	2	10	6	14	8	26
Sockerbruk	3	12,199,585	2	—	20	1	241	22	263	23
Spritfabrik	4	229,257	—	—	—	—	21	1	21	1
Stenhuggeri & sliperi	9	430,837	—	—	1	—	97	96	98	96
Stilgjuteri	2	18,975	—	—	1	1	3	—	4	1
Stämpelfabrik	4	32,400	—	—	2	—	9	1	11	1
Svarveri	3	10,750	—	—	—	—	12	—	12	—
Tapetfabrik	1	595,000	—	—	—	—	38	19	38	19
Tapetserare	8	173,357	1	—	8	—	53	3	62	3
Teknokemisk fabrik	2	65,000	—	—	—	—	6	15	6	15
Tobaksfabrik	5	2,218,812	—	—	3	32	57	571	60	603
Tunnbinderi	4	22,523	—	—	2	—	8	—	10	—
Tvålfabrik	2	255,720	—	—	—	—	10	—	10	—
Tvätt & strykinrättning	2	8,500	—	—	—	2	—	4	—	6
Urmakeri	21	74,281	3	—	10	—	41	—	54	—
Vapensmed	1	1,100	—	—	—	—	1	—	1	—
Vattenledningsaffär	2	150,050	—	—	2	1	35	1	37	2
Vide- och rotingsfabrik	1	17,985	1	—	3	1	2	3	6	4
Vin- & punschfabrik	7	771,500	—	—	2	—	29	12	31	12
Xylografisk atelier	2	2,000	—	—	—	—	2	—	2	—
Yllemanufakturverk	1	1,458,096	—	—	2	12	12	92	14	104
Åkdonfabrik ¹⁾	4	201,070	—	—	4	—	63	—	67	—
Ångsågar & hyfleri	3	610,000	—	—	3	—	87	12	90	12
Åttiksfabrik	1	38,000	—	—	—	—	2	—	2	—
Öl- och porterbryggeri	3	1,859,495	—	—	1	—	213	110	214	110
Summa	690	50,319,796	56	22	559	386	7,836	2,471	8,451	2,879

¹⁾ Åkdon tillverkas äfven vid flere smedjor.

Källa: Meddelanden af aktuarien vid Industristyrelsen.

Tab. N:o 151. Helsingfors stads trävaruexport år 1901 samt åren 1897—1900.

År	Sågtillverkningar					Tillhugget och delvis sågadt virke		Osågadt virke				Värde <i>Fmk.</i>
	Af minst 2 meters längd	Staf	Plank- och bräddar	Björkkäppar	Andra slag, sågade eller hyfade	Ribbor	Handspakar, ärrämen m. d.	Mäster, spior och stöck	Props	Brännved	Andra slag	
K v a d r a t m e t e r												<i>Fmk.</i>
1901												
Sverige	—	—	—	—	—	—	—	100	—	760	—	4,280
Danmark . . .	2,931	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	93,832
Tyskland . . .	5,289	—	—	—	—	111	—	—	—	20	—	181,165
Nederländerna	4,010	—	—	—	—	423	—	—	—	—	—	146,370
Belgien	6,649	—	—	—	—	41	—	—	—	—	—	241,047
England . . .	27,637	355	2,536	7,550	—	759	261	1	7,164	—	—	1,485,014
Frankrike . . .	7,554	—	—	—	—	21	—	—	—	—	—	293,240
Spanien	14,249	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	666,963
Ryssland . . .	67	—	—	—	—	—	—	—	—	652	192	6,436
Summa	68,386	355	2,536	7,550	1	1,355	261	101	7,164	1,432	192	—
Värde i <i>Fmk.</i>	2,699,058	6,390	20,288	302,000	40	20,325	4,698	2,020	57,312	4,296	1,920	3,118,347
1900												
Summa	113,035	293	2,594	7,445	—	1,875	—	607	13,194	843	8,854	—
Värde i <i>Fmk.</i>	4,825,500	6,400	25,940	297,800	—	36,384	—	12,140	106,080	4,215	70,832	5,385,291
1899												
Summa	106,846	1,047	3,404	6,911	—	2,886	—	1,604	21,536	1,512	—	—
Värde i <i>Fmk.</i>	3,906,719	36,285	34,040	267,992	—	57,846	—	23,259	150,752	7,532	—	4,484,425
1898												
Summa	106,903	1,410	4,558	4,595	—	2,417	—	117	9,487	372	—	—
Värde i <i>Fmk.</i>	3,993,114	41,700	45,580	183,800	—	48,340	—	1,404	66,409	3,256	—	4,383,603
1897												
Summa	127,619	1,927	6,905	6,526	—	5,757	—	—	16,021	3,870	—	—
Värde i <i>Fmk.</i>	3,862,050	48,046	55,240	247,988	—	69,932	—	—	79,669	12,102	—	4,375,027

Anm.: Värdeuppskattningen, tillkommen på enskild väg, afser fob-pris.

Källa: Helsingfors Handelsförening: Helsingfors stads import och export m. m.

Tab. N:o 152. Helsingfors stads import och export samt uppbörden vid dess tullkammare i förhållande till hela landets åren 1882—1901.

År	I m p o r t			E x p o r t			T u l l u p p b ö r d		
	Hela landet	Helsingfors	%	Hela landet	Helsingfors	%	Hela landet	Helsingfors	%
	<i>Fmy.</i>	<i>Fmy.</i>		<i>Fmy.</i>	<i>Fmy.</i>		<i>Fmy.</i>	<i>Fmy.</i>	
1882	167,054,388	40,066,065	24,0	119,873,139	10,897,130	9,1	15,319,519	3,655,971	23,9
1883	148,106,864	34,188,392	23,1	115,673,544	6,864,908	5,9	15,151,200 ¹⁾	3,721,424	24,6
1884	137,701,413	28,707,226	20,8	112,746,805	6,249,628	5,5	16,777,476 ²⁾	3,732,936	22,3
1885	108,775,775	24,687,409	22,7	89,852,956	5,021,431	5,6	15,495,931 ³⁾	3,636,366	23,5
1886	98,390,355	25,370,857	25,8	77,368,230	4,546,286	5,9	14,996,936 ⁴⁾	3,756,260	25,4
1887	105,865,873	24,605,247	23,2	77,066,434	4,957,511	6,4	16,408,869 ⁵⁾	4,795,087	29,2
1888	112,218,884	27,264,795	24,3	90,484,386	6,572,688	7,3	18,818,953 ⁶⁾	4,821,816	25,6
1889	133,479,685	32,620,965	24,4	102,737,123	7,596,728	7,4	20,016,521 ⁷⁾	5,814,109	29,0
1890	140,602,428	32,489,016	23,1	92,420,941	5,944,614	6,3	23,301,253 ⁸⁾	6,501,951	27,9
1891	146,526,720	34,993,808	23,9	104,198,133	6,227,238	6,0	22,466,653	6,201,292	27,6
1892	145,650,569	34,800,948	23,9	93,683,125	6,216,790	6,6	20,109,086	5,871,612	29,2
1893	126,244,437	29,890,084	23,7	114,777,476	8,038,700	7,0	19,687,124	5,438,774	27,6
1894	138,702,635	28,919,885	20,8	135,965,234	8,341,050	6,1	23,023,413	6,017,424	26,1
1895	150,345,661	34,741,396	23,1	142,934,771	8,979,969	6,2	25,146,920	6,906,378	27,5
1896	172,641,557	42,494,973	24,6	158,942,428	8,799,550	5,5	29,085,797	8,635,966	29,7
1897	202,503,000	46,471,085	22,9	168,691,098	8,000,454	4,7	32,915,208	9,449,142	28,7
1898	237,043,517	60,039,930	25,3	180,015,666	7,816,394	4,3	36,569,128	11,527,383	31,5
1899	251,031,182	62,350,148	24,8	184,931,977	9,059,207	4,9	36,693,242	12,317,818	33,6
1900	270,755,765	66,222,366	28,2	197,730,749	11,069,313	5,6	41,983,290	13,364,481	31,8
1901	215,574,115	54,338,796	25,2	186,874,446	13,025,681	7,0	32,037,893	10,592,893	33,6

¹⁾ Förutom Rbl 165,043: 30. — ²⁾ D:o d:o 178,388: 07. — ³⁾ D:o d:o 76,014: 72. — ⁴⁾ D:o d:o 121: 60.
— ⁵⁾ D:o d:o 73: 01. — ⁶⁾ D:o d:o 56: 65. — ⁷⁾ D:o d:o 27: 24. — ⁸⁾ D:o d:o 25: 44.

Källa: Helsingfors Handelsförening: Helsingfors stads import och export m. m.

Tab. N:o 153. Värdet af Helsingfors stads

	1899			
	Från utlandet sjöledes	Från Ryssland		Summa
		sjöledes	per järnväg	
	<i>Fmy.</i>	<i>Fmy.</i>	<i>Fmy.</i>	<i>Fmy.</i>
Importerade varor:				
Anilin	—	—	—	—
Apoteksvaror och färdiga läkemedel	158,006	485	7,095	165,586
Asfalt	237,139	—	—	237,139
Boktryckeristilar	207,158	1,260	—	208,418
Bomull, bomullstrassel och vadd	1,094,305	11,231	14,223	1,119,759
Böcker	—	—	—	—
Cement	418,543	—	—	418,543
Cikorie och andra kaffesurrogater	26	56,718	1,792	58,536
Fartyg och båtar	2,234,308	—	—	2,234,308
Fisk: färsk, torkad, saltad, rökt (utom sill)	229,978	6,072	36,446	272,496
Fotbeklädnad af gummi	—	—	—	—
Fruktar och bär (utom äppel)	628,421	190,524	260,232	1,079,177
Frö, alla slag	141,856	8,852	6,585	157,293
Färger och färgämnen (annorstädes icke uppgifna)	869,960	5,417	960	876,337
Garn och repslagararbeten (utom ullgarn)	886,917	30,076	91,794	1,008,787
Glas- och kristallarbeten	299,433	5,696	20,088	325,217
Gryner	382,270	24,787	14,065	421,122
Grönsaker och jordfrukter (utom potäter)	76,464	115,852	43,603	235,919
Gödningsämnen	183,220	—	—	183,220
Gummi, hartz samt tillväkningar däraf (annorstädes icke uppgifna)	799,862	246,827	846,012	1,892,701
Handskar	—	—	—	—
Hudar, råa	296,985	—	—	296,985
” beredda och tillväkningar (annorstädes icke uppgifna)	404,325	4,837	100,961	510,123
Humle	111,095	66,765	2,275	180,135
Instrumenter	575,043	2,415	26,883	604,341
Järn, gröfre arbeten af gjut- och smidjärn samt plåt	516,518	—	8,010	524,528
” filadt smide, finsmidensarbeten och klenare gjutgods	1,178,681	6,752	7,306	1,192,739
” järn- och stålplåt, svart	884,470	121	510	885,101
” tackjärn	332,100	—	—	332,100
” järnvägsskenor	2,314,484	—	—	2,314,484
” stångjärn, finjärn, tuber och rör	908,695	167	346	909,208
” öfriga järn- och stålartiklar	726,197	3,386	23,629	753,212
Kaffe	1,635,923	—	—	1,635,923
Kakao och chokolad	103,286	—	902	104,188
Kemikalier (annorstädes icke uppgifna)	684,815	990	3,004	688,809
Kläder, färdiga	1,259,029	13,082	663,230	1,935,341
Konserver	171,324	2,836	15,644	189,804
Kosmetiska ämnen (annorstädes icke uppgifna)	137,709	10,131	13,926	161,766
Kött och fläsk samt ladugårdsprodukter (annorstädes icke uppgifna)	1,020,090	83,093	410,100	1,513,283
Literatur- och konstalster samt skrifmaterial	976,884	201,638	27,387	1,205,909
Lokomotiv	—	—	—	—
Lokomotiv- och vagonhjul	383,882	—	—	383,882
Maltdrycker	80,011	230	651	80,892
Manufaktur-, korta och galanterivaror	3,326,473	22,345	1,053,686	4,402,504
Maskiner af alla slag samt maskindelar	5,106,465	1,402	26,846	5,134,713
Metaller samt arbeten däraf (utom järn och stål)	1,316,306	12,818	70,279	1,399,403
Mineralier, arbetade och oarbetade (annorstädes icke uppgifna)	1,034,835	17,050	32,944	1,084,829

import och export åren 1899—1901.

	1900				1901			
	Från utlandet sjöledes	Från Ryssland		Summa	Från utlandet sjöledes	Från Ryssland		Summa
		sjöledes	per järnväg			sjöledes	per järnväg	
	<i>Fmy.</i>	<i>Fmy.</i>	<i>Fmy.</i>	<i>Fmy.</i>	<i>Fmy.</i>	<i>Fmy.</i>	<i>Fmy.</i>	
	637,882	—	28	637,910	292,572	—	—	292,572
	239,688	157	3,162	243,007	221,206	120	4,498	225,824
	254,038	—	—	254,038	82,016	—	2	82,018
	161,630	—	252	161,882	75,782	—	28	75,810
	2,671,984	30,666	10,411	2,713,061	1,114,871	—	771	1,115,642
	501,734	592	27,791	530,117	527,634	3,760	6,788	538,182
	350,148	109	75	350,332	274,286	74	—	274,360
	34,352	26,172	4,743	65,267	42,045	51,097	13,035	106,177
	486,110	2,800	—	488,910	4,316	—	—	4,316
	119,710	2,197	45,858	167,765	119,747	198	28,548	148,493
	—	—	—	—	593	17,808	631,746	650,147
	719,525	92,079	103,425	915,029	723,073	79,026	42,714	844,813
	111,830	4,955	6,237	123,022	365,109	8,686	64,168	437,963
	509,265	1,017	281	510,563	454,145	—	280	454,425
	428,855	52,317	95,982	577,154	347,873	26,347	91,244	465,464
	242,001	388	19,092	261,481	205,771	241	13,729	219,741
	506,675	21,542	17,169	545,386	375,836	22,955	20,557	419,348
	138,938	85,611	41,342	265,891	502,898	91,800	26,077	620,775
	195,462	—	—	195,462	209,342	—	10	209,352
	690,793	251,669	722,704	1,665,166	989,236	77,093	111,623	1,177,952
	126,360	4,800	30,800	161,960	133,320	5,840	109,120	248,280
	428,526	—	426	428,952	507,486	—	—	507,486
	273,019	11,411	75,988	360,418	321,707	900	39,537	362,144
	181,135	1,970	32,495	215,600	92,655	1,030	38,465	132,150
	602,970	7	32,417	635,394	578,553	2,016	11,840	592,409
	347,605	—	4,179	351,784	423,033	—	4,867	427,900
	830,363	12,971	19,025	862,359	728,860	7,344	10,945	747,149
	1,243,492	858	155	1,244,505	777,257	128	577	777,962
	312,161	—	—	312,161	220,666	—	—	220,666
	916,400	—	5,849	922,249	1,847,414	—	—	1,847,414
	891,688	—	483	892,171	788,784	3	1,311	790,098
	194,348	53,601	17,358	265,307	168,075	18,958	21,258	208,291
	2,555,425	—	—	2,555,425	1,849,436	—	—	1,849,436
	175,848	19	—	175,867	87,679	—	156	88,035
	720,210	2,062	3,687	725,959	583,222	2,310	1,412	586,944
	879,064	2,648	526,394	1,408,106	947,076	2,142	528,009	1,477,227
	229,549	7,749	23,204	260,502	170,229	9,273	28,810	208,312
	132,126	26,867	14,321	173,314	138,191	27,064	12,378	177,633
	—	—	—	—	1,158,152	376,557	59,471	531,591
	533,977	89,659	534,516	1,158,152	—	—	—	—
	272,453	556	9,770	282,779	393,599	14,956	7,087	415,642
	770,000	—	—	770,000	820,275	—	—	820,275
	607,995	—	—	607,995	109,305	—	—	109,350
	90,853	402	206	91,461	63,360	321	251	63,932
	4,052,946	24,896	1,218,740	5,296,582	3,028,740	45,930	1,258,324	4,332,994
	3,858,008	1,975	29,893	3,889,876	3,521,366	12,493	68,674	3,602,533
	1,054,310	9,743	44,354	1,108,407	971,440	15,678	51,430	1,038,548
	733,926	12,323	2,243	748,492	512,521	11,550	3,188	527,259

Fortsättning.

	1 8 9 9			
	Från utlan- det sjöledes	Från Ryssland		Summa
		sjöledes	per järnväg	
	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>
Oljekakor och kraftfoder	176,702	219,188	90,809	486,699
Oljor och fettarter samt tillverkningar däraf . . .	402,651	210,923	64,496	678,070
Papper, papp, trämassa samt papperstillverkningar	748,473	5,355	31,318	785,146
Pelterior och pälsvärk	188,969	75	28,632	217,676
Petroleum	2	1,237,270	24,688	1,261,960
Porcelain och fajanser	—	—	—	—
Potates, potatesmjöl och stärkelse	341,040	77,510	1,564	420,114
Salt	193,747	—	—	193,747
Sill	—	—	—	—
Skoplagg	205,347	3,915	99,934	309,196
Smör	—	—	—	—
socker, rå-	—	4,202,068	—	4,202,068
” raffineradt	72,740	28,670	5,876	107,286
” sirap	95,817	2,118	8	97,943
” tillverkningar	26,660	4,755	13,403	44,818
Spanmål, omalen, råg	97,594	358,806	—	456,400
” ” korn	673,909	350,246	173	1,024,328
” ” mais	74,849	610,551	—	685,400
” malen, hvete	1,056,710	929,694	169,694	2,156,098
” ” råg	724,202	1,342,566	18,707	2,085,475
” ” malt	76,800	66,106	14,919	157,825
” ” öfriga slag	127,370	50,379	39,800	217,549
Spirituosa	672,099	1,938	420	674,457
Spånadsämnen, (annorstädes icke angifna)	—	—	—	—
Stenkol	1,836,529	—	—	1,836,529
Stenkolstjära	210,520	—	—	210,520
Svafvel	—	—	—	—
Talg	36,189	—	1,401	37,590
Tegel	—	—	—	—
Thé	110,768	1,061	93,096	204,925
Tobak, oarbetad	187,166	223,978	87,304	498,448
” fabriker samt öfriga slag	156,272	2,743	78,073	237,088
Träarbeten och trävirke	515,751	132,867	114,526	763,144
Ullgarn	—	—	—	—
Urmakeriarbeten	362,255	—	—	362,255
Vagnmakeriarbeten	64,491	450	5,768	70,709
Velocipeder	—	—	—	—
Viner, icke mouserande	1,037,699	444	2,236	1,040,379
” mouserande	149,120	—	250	149,370
Ägg	310	467,002	292,532	759,844
Äppel	—	—	—	—
Öfriga varor	278,097	69,782	250,453	598,332
Summa	45,234,339	11,754,315	5,361,494	62,350,148

	1 9 0 0			1 9 0 1				
	Från utlan- det sjöledes	Från Ryssland		Summa	Från utlan- det sjöledes	Från Ryssland		Summa
		sjöledes	per järnväg			sjöledes	per järnväg	
	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	
183,862	246,668	61,660	492,190	323,551	206,059	73,629	603,239	
424,393	303,146	60,387	687,926	800,536	138,715	71,966	1,011,217	
556,929	7,107	42,206	606,242	453,480	3,993	47,311	504,784	
177,643	—	32,917	210,560	135,180	1,000	32,463	168,643	
36	1,586,164	—	1,586,200	1	1,232,950	—	1,232,951	
124,787	10,048	40,902	175,737	118,585	867	28,645	148,097	
196,047	48,740	453	245,240	152,953	72,315	663	225,931	
192,630	—	—	192,630	125,302	21	—	125,323	
248,430	1,264	1,234	250,928	157,714	523	480	158,717	
264,670	1,240	90,923	356,833	223,513	—	85,602	314,115	
—	—	—	—	73,080	18,880	301,510	393,470	
—	4,317,534	—	4,317,534	—	3,650,798	7	3,650,805	
1,114	36,137	1	37,252	549	39,420	—	39,969	
55,350	1,508	—	56,858	32,808	895	—	33,703	
36,016	5,294	14,109	55,419	31,994	2,812	8,683	43,489	
40,413	247,711	14,584	302,708	61	332,270	—	332,331	
862,844	151,719	4,179	1,018,742	722,905	167,167	—	890,072	
276,514	118,455	—	394,969	2,033	370,111	796	372,940	
2,181,723	1,150,119	186,253	3,518,095	1,654,136	961,624	172,850	2,788,610	
269,150	1,547,678	28,290	1,845,118	140,881	1,429,626	6,655	1,577,162	
171,911	144,943	20,063	336,917	69,143	82,992	10,568	162,703	
139,382	28,300	38,037	205,719	123,168	21,777	30,637	175,582	
1,177,615	2,083	161	1,179,859	515,728	2,114	13,361	531,203	
—	—	—	—	353,437	20,086	3,017	376,540	
3,240,197	—	3	3,240,200	1,606,389	—	—	1,606,389	
143,796	—	—	143,796	210,002	266	—	210,268	
—	—	—	—	138,400	15	1	138,416	
64,585	—	21	64,606	42,193	—	3,427	45,620	
—	—	—	—	121,841	—	—	121,841	
131,472	1,407	46,571	179,450	90,730	4,328	129,400	224,458	
687,834	418,816	113,325	1,219,975	98,235	61,573	83,297	243,105	
209,523	91,947	3,163	304,633	101,382	170	77,809	179,361	
417,668	60,775	94,956	573,399	297,581	71,217	68,837	437,635	
633,034	—	—	633,034	450,294	—	90	450,384	
215,479	—	83	215,562	262,792	350	315	263,457	
479,123	146	11,032	490,301	104,624	500	16,000	121,124	
368,452	2,822	2,472	373,746	227,140	500	843	228,483	
1,555,316	369	3,386	1,559,071	616,055	24	6,231	622,310	
261,330	—	360	261,690	105,030	—	2,455	107,485	
1,320	455,203	425,292	881,815	360	519,576	354,760	874,696	
80,752	206,825	310,858	598,435	59,551	186,356	111,657	357,564	
375,150	164,951	191,656	731,757	405,301	114,229	234,012	753,542	
48,461,867	12,195,907	5,564,592	66,222,366	38,243,040	10,332,741	5,763,015	54,338,796	

Fortsättning.

	1 8 9 9			
	Till utlan- det sjöledes	Till Ryssland		Summa
		sjöledes	per järnväg	
	<i>Fmy.</i>	<i>Fmy.</i>	<i>Fmy.</i>	<i>Fmy.</i>
Exporterade varor:				
Apoteksvaror	9,467	6,304	—	15,771
Ben, horn, tagel m. fl. djurännen samt tillverk- ningar däraf	1,665	748	3,150	5,563
Böcker och konstalster	97,704	960	40,152	138,816
Djur och kreatur, lefvande	2,050	520	2,400	4,970
Dryckesvaror	372	145	—	517
Fisk, färsk, torkad, saltad, rök	5,643	34,745	14,905	55,293
Frukter och bär	27,895	—	62	27,957
Färger och färgningsarbeten	150	4,647	—	4,797
Garn, tråd samt spånadsännen	6,400	82,429	9,740	98,569
Grönsaker, jordfrukter m. m.	1,578	1,014	2,109	4,701
Hudar, skinn och tillverkningar däraf	80,659	108,010	32,894	221,563
Instrumenter och urmakarearbeten	630	375	14,098	15,103
Järn, stål och metallarbeten	57,992	139,067	73,563	270,622
Kläder, färdiga	9,418	850	30,920	41,188
Kolonialvaror och krydder	74,299	36,568	3,219	114,086
Konserver och ätbara skaldjur	28,417	5,526	—	33,943
Kött och fläsk samt ladugårdsprodukter	139,687	395	12,966	153,048
Manufaktur- och galanterivaror	1,604	120,196	171,232	293,032
Maskiner, äfven jordbruks- och mejeriredskap	28,813	43,595	72,199	144,607
Mineralier och tillverkningar däraf	2,273	44,184	24,748	71,205
Papper, papp samt tillverkningar däraf	1,174,510	5,872	99,531	1,279,913
Pelterier och pälsvärk	1,500	—	360	1,860
Preparater, kemiska och kemiska materialier	277	3	12	292
Spanmål, råg, omalen	7,481	—	—	7,481
” öfriga slag och tillverkningar	647	813	9,196	10,656
Spräng- och tändämnen	—	—	—	—
Tjära, kåda, hartz samt tillverkningar däraf	44,914	11,569	12,543	69,026
Trä- och pappersmassa	57,114	116,894	—	174,008
Trävaror och tillverkningar däraf	4,908,357	2,500	12,704	4,923,561
Växter, frön, växtämnen och tillverkningar däraf	25,826	24	3,449	29,299
Åkdon och vagnmakariarbeten	—	40	50	90
Ång- och segelfartyg samt båtar	135	698,895	—	699,030
Öfriga varor	25,130	4,663	118,847	148,640
Summa	6,822,607	1,471,551	765,049	9,059,207
Reexport	—	—	—	—

Ann. Värdeuppskattningen, tillkommen på enskild väg, gäller för importen cif-pris, för exporten

Källa: Helsingfors Handelsförening: Helsingfors stads import och export m. m.

	1 9 0 0				1 9 0 1			
	Till utlan- det sjöledes	Till Ryssland		Summa	Till utlan- det sjöledes	Till Ryssland		Summa
		sjöledes	per järnväg			sjöledes	per järnväg	
	<i>Fmy.</i>	<i>Fmy.</i>	<i>Fmy.</i>	<i>Fmy.</i>	<i>Fmy.</i>	<i>Fmy.</i>	<i>Fmy.</i>	<i>Fmy.</i>
	100	3,440	13,760	17,300	8,410	—	3,042	11,452
	2,578	250	6,852	9,680	4,829	—	698	5,527
	100,816	50	8,376	109,242	194,500	2,510	42,102	239,112
	270	500	9,500	10,270	35	1,200	5,000	6,235
	153	—	—	153	88	—	824	912
	786	8,329	18,405	27,520	2,838	37,731	54,793	95,362
	22,879	18	569	23,466	64,862	—	327	65,189
	22	2	282	306	—	—	6	6
	3,884	12	374	4,270	23,263	17,259	538	41,060
	346	529	121	996	4,901	—	230	5,131
	93,699	302,299	7,335	403,333	49,220	7,200	39,326	95,746
	350	—	21,743	22,093	100	225	10,785	11,110
	21,762	60,909	25,002	107,673	4,988	69,197	166,423	240,608
	3,266	350	31,573	35,189	3,440	—	23,486	26,926
	172,132	—	630	172,762	146,343	150	—	146,493
	26,156	8,927	1,251	36,334	30,445	14	2,599	33,058
	65,554	496	4,299	70,349	22,555	25	14,392	36,972
	636	353,188	125,516	479,340	1,728	319,422	13,365	334,515
	26,211	53,921	179,530	259,712	7,270	107,598	131,278	246,146
	2,574	15,063	41,606	59,243	6,798	13,099	35,948	55,845
	1,615,354	667	138,391	1,754,412	1,944,702	122,700	515,706	2,583,108
	3,640	—	—	3,640	—	—	—	—
	9,413	—	9	9,422	52,698	20	111	52,829
	7,843	149	—	7,992	4,665	299	—	4,964
	1,106	1,608	11,921	14,635	1,550	36	4,772	6,358
	—	—	—	—	110	—	529,608	529,718
	15,776	13,397	156	29,329	25,259	5,328	11,991	42,578
	43,607	182,073	—	225,680	81,722	157,199	—	238,921
	5,864,203	14,207	7,490	5,885,900	3,440,098	3,707	793,244	4,237,049
	25,469	493	4,401	30,363	9,082	296	1,250	10,628
	—	—	150	150	900	216,270	75	217,245
	22,775	744,340	—	767,115	2,116,140	748,808	—	2,864,948
	51,885	15,148	89,178	156,211	100,721	4,665	88,274	193,660
	8,205,245	1,780,365	748,470	10,734,080	8,354,260	1,834,958	2,490,193	12,679,411
	126,765	8,468	200,000	335,233	233,269	42,330	70,671	346,270

fob-pris.

Tab. N:o 154. Några viktigare artiklar inkomna sjöledes till Helsingfors från inhemska orter åren 1898—1901.

Varuslag	Enhet	Å r 1 8 9 8		Å r 1 8 9 9		Å r 1 9 0 0		Å r 1 9 0 1	
		Kvantitet	Värde Fmk.	Kvantitet	Värde Fmk.	Kvantitet	Värde Fmk.	Kvantitet	Värde Fmk.
Bräder	tolfter	23,859	143,154	25,230	80,454	13,409	151,380	6,464	38,784
Kalk	h. liter	81,542	101,927	85,348	97,697	78,158	128,022	82,570	103,212
Sand	m ³	52,609	131,522	59,585	146,420	58,568	148,962	62,521	156,302
Spanmål	h. liter	1,170	11,700	630	5,520	460	6,300	—	—
Spiror	stycken	300	450	110	72,166	48,111	220	38,698	58,047
Stock	dito	—	—	50,050	273,516	45,586	250,250	35,731	250,117
Strömning	h. liter	9,966	220,218	10,865	209,968	9,544	260,760	11,222	224,440
Tegel	stycken	11,181,100	670,866	9,192,400	379,230	6,320,500	551,520	8,210,000	410,500
Ved	m. famn	27,514	550,280	32,859	687,435	32,735	657,180	35,713	642,834
Summa	—	—	1,830,117	—	1,952,406	—	2,154,594	—	1,884,236

Källa: Helsingfors Handelsförening: Helsingfors import och export m. m.

Tab. N:o 155. Antalet å Helsingfors hamnkontor inklarerade fartyg år 1901 samt åren 1892—1900.

Månad	Främmande farkoster betalande för resa						Stadens farkoster										Summa antal
							betalande för resa						betalande för vecka		beta- lande för år		
	å 20 p. per ton		å 40 p. per ton		å 60 p. per ton		å 20 p. per ton		å 40 p. per ton		å 60 p. per ton						
	antal	ton	antal	ton	antal	ton	antal	ton	antal	ton	antal	ton	antal	ton	antal		
Januari	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	2,470	—	—	15	20
Februari	—	—	—	—	—	—	—	—	1	437	4	2,126	—	—	—	5	10
Mars	2	49	—	—	—	—	1	8	—	—	—	—	—	—	—	8	11
April	3	132	8	784	2	446	2	200	3	1,818	8	5,191	—	—	—	67	93
Maj	633	16,872	138	11,946	39	13,517	22	264	29	8,937	22	13,935	—	—	—	253	1,136
Juni	752	26,469	145	13,120	51	14,886	44	303	47	16,062	21	13,963	—	—	—	122	1,182
Juli	906	30,683	122	14,286	33	11,981	83	3,200	48	15,950	23	14,875	—	—	—	23	1,238
Augusti	885	30,688	118	14,937	31	12,303	85	2,347	52	17,340	24	16,151	2	234	—	8	1,205
September	672	22,673	101	15,770	35	12,083	51	1,769	40	13,330	19	12,545	—	—	—	1	919
Oktober	644	20,579	140	11,709	29	13,003	43	694	34	10,390	20	12,711	—	—	—	3	913
November	371	11,026	78	9,174	33	16,550	267	8,774	28	8,959	21	14,230	18	7,091	—	—	816
December	60	3,022	13	3,808	11	4,746	109	5,176	7	2,732	12	6,829	15	5,975	—	—	227
Summa för år 1901	4,928	162,193	863	95,535	264	99,515	707	22,735	289	95,955	179	115,026	35	13,300	505	7,770	
” ” ” 1900	4,891	145,313	904	103,920	280	110,559	395	11,175	301	104,760	204	128,850	33	12,537	462	7,470	
” ” ” 1899	5,359	160,772	1,029	114,669	291	123,090	426	13,948	319	120,049	206	126,271	42	16,438	425	8,097	
” ” ” 1898	5,344	164,611	1,082	101,103	270	97,562	317	8,945	375	133,719	223	114,457	29	10,537	454	8,094	
” ” ” 1897	5,165	145,147	1,046	102,283	295	121,979	525	17,639	408	121,128	165	89,623	34	13,074	412	8,050	
” ” ” 1896	5,110	149,745	945	109,410	253	92,803	819	21,963	373	108,958	143	74,711	32	13,547	440	8,121	
” ” ” 1895	3,622	136,323	861	104,800	214	86,470	168	14,040	352	99,674	127	60,205	26	9,517	220	5,590	
” ” ” 1894	3,734	133,090	1,071	117,529	234	89,370	342	15,899	362	102,579	116	58,731	27	11,036	239	6,125	
” ” ” 1893	3,387	120,594	961	79,909	226	80,691	140	15,639	368	106,218	109	50,671	28	10,013	244	5,463	
” ” ” 1892	3,552	124,273	1,122	89,008	230	85,183	106	12,694	303	87,194	119	52,863	30	10,864	266	5,728	

Källa: Uppgifter från Hamnkontoret.

Tab. N:o 156. Antalet af i Helsingfors hemmahörande fartyg åren 1890—1901.

	Ångare		Segelfartyg		Summa	
	antal	ton	antal	ton	antal	ton
1890	43	6,819	12	1,673	55	8,492
1891	48	8,609	32	2,887	80	11,496
1892	55	11,020	38	2,583	93	13,603
1893	60	11,496	45	2,870	105	14,366
1894	61	11,793	47	2,693	108	14,486
1895	63	11,901	46	2,366	109	14,267
1896	69	17,118	63	3,192	132	20,310
1897	67	18,124	65	3,276	132	21,400
1898	71	22,563	60	5,129	131	27,692
1899	78	25,604	58	4,406	136	30,010
1900	83	26,845	68	5,286	151	32,131
1901	79	22,334	68	5,201	147	27,535

Källa: Uppgifter från Hamnkotoret.

Tab. N:o 157. Antalet fartyg¹⁾ af främmande nationalitet, som besökt Helsingfors hamn år 1901 samt åren 1897—1900.

	1901						1900		1899		1898		1897	
	Ångare		Seglare		Summa		Summa		Summa		Summa		Summa	
	antal	tons	antal	tons	antal	tons	antal	tons	antal	tons	antal	tons	antal	tons
Franska . . .	—	—	1	112	1	112	2	2,212	—	—	1	879	—	—
Ryska	37	16,061	65	3,750	102	19,811	101	18,525	99	16,499	116	14,172	70	9,350
Tyska	77	36,109	4	647	81	36,756	60	24,539	73	30,240	59	22,714	53	18,552
Svenska . . .	18	13,099	50	6,704	68	19,803	74	24,228	70	19,726	96	25,374	87	19,525
Norska	26	16,442	7	1,659	33	18,101	32	15,012	49	27,521	43	18,033	41	19,842
Engelska . . .	24	18,018	—	—	24	18,018	31	22,979	51	42,547	30	24,124	62	52,672
Danska	3	2,580	9	1,262	12	3,842	21	7,530	29	12,310	17	6,229	28	11,823
Holländska . .	3	2,600	2	485	5	3,085	4	1,952	6	2,444	4	1,486	6	3,507
Belgiska . . .	2	1,625	—	—	2	1,625	4	3,911	2	925	2	1,271	1	732
Italienska . .	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1,190	1	484	—	—
Spanska . . .	4	4,497	—	—	4	4,497	10	10,115	3	3,113	8	7,212	6	5,280
Österrikiska .	1	988	—	—	1	988	—	—	1	618	—	—	1	1,215
Summa	195	112,019	138	14,619	333	126,638	339	131,023	385	157,133	377	121,978	355	142,498

¹⁾ 19 tons och däröfver.

Källa: Helsingfors Handelsförening: Helsingfors import och export m. m.

Tab. N:o 158. Passagerarerörelsen å Helsingfors bangård åren 1893—1901.

	1893	1894	1895	1896	1897
Anlände passagerare ¹⁾					
I klass	616	702	696	836	1,245
II "	25,733	25,788	27,111	30,567	38,471
III "	108,569	115,823	118,371	134,650	159,014
Summa	134,918	142,313	146,178	166,053	198,730
Afgående passagerare ¹⁾					
I klass	599	668	682	785	1,302
II "	24,775	24,695	26,339	29,310	37,357
III "	107,643	110,693	111,639	125,633	152,489
Summa	133,017	136,056	138,660	155,728	191,148
Summa person-kilometer för anlände och afgående passagerare	29,433,879	31,393,472	33,121,471	38,236,946	50,555,114
hvilket af samtliga statsjárnvägars	238,561,986	248,018,704	274,691,984	321,770,624	408,085,918
utgör i procent	12,34	12,66	12,06	11,89	12,39
Inkomsten af passageraretrafiken å Helsingfors station Fmk	724,925	727,895	845,176	998,986	1,067,493
utgörande af samtliga statsjárnvägnas Fmk	5,256,635	5,253,845	6,069,759	7,193,761	7,868,349
i procent	13,79	13,85	13,92	13,89	13,56
		1898	1899	1900	1901
Anlände passagerare ¹⁾					
I klass		1,310	1,287	1,116	1,113
II "		47,434	55,359	59,223	57,959
III "		185,505	216,146	231,774	222,839
Summa		234,249	272,792	292,113	281,911
Afgående passagerare ¹⁾					
I klass		1,258	1,232	1,062	1,082
II "		48,224	53,565	58,263	57,756
III "		200,676	210,994	228,484	230,811
Summa		250,158	265,791	287,809	289,649
Summa person-kilometer för anlände och afgående passagerare		61,696,255	68,634,315	74,875,255	72,247,677
hvilket af samtliga statsjárnvägars		495,469,576 ²⁾	558,433,840	594,343,232	598,714,140
utgör i procent		12,45	12,30	12,60	12,07
Inkomsten af passageraretrafiken å Helsingfors station Fmk		1,308,396	1,512,254	1,774,315	1,729,956
utgörande af samtliga statsjárnvägnas Fmk		8,976,552	10,362,020	11,316,043	11,184,292
i procent		14,58	14,59	15,68	15,47

¹⁾ Förutom trupper, fångar och rundresetraffen. — ²⁾ Fr. o. m. år 1899 samtraffen med Borgå och Raumo järnvägar inberäknad.

Källa: Järnvägsstyrelsens årsberättelser samt särskildt lämnade uppgifter.

Tab. No 160. Spårvägstrafiken i Helsingfors

M å n a d	Linjelängd	A n t a l			
		Traktdagar	Vagn-dagar	Vagnskilo-meter	Passagerare
Januari	12,296	31	775	102,445,6	214,705
Februari	12,296	28	700	90,596	186,207
Mars	12,296	31	775	101,479,8	231,061
April	12,296	30	750	100,069	252,988
Maj	12,296	31	775	108,403,4	278,863
Juni	12,296	30	750	106,028,5	251,406
Juli	12,296	31	775	109,063	235,575
Augusti	12,296/12,850	31	796	114,156	238,152
September	12,850/13,070	30	824	120,267,9	295,049
Oktober	13,070	31	879	122,449,8	298,847
November	13,070	30	870	116,903,5	258,672
December	13,070	31	899	105,803,8	220,683
Summa	—	365	9,568	1,297,666,3	2,962,208
<i>Häraf å linien:</i>					
Tölö—Brunsparken	3,750	365	2,920	396,244,5	894,172
Sörnäs—Mariégatan	4,650/7,274	365	5,618	764,259,9	1,843,802
Elisabetsgatan—Lappviken	1,000/2,046	365	1,030	137,161,9	224,234
Hästspårvagnstrafiken	826/306	294	545	60,940,8	70,055
Summa	—	—	10,113	1,358,607,1	3,032,263
<i>Denna utgjorde:</i>					
1891	8,456,18	365	4,589	503,655,8	1,392,339
1892	8,456,18	365	4,758	552,154,8	1,383,079
1893	8,486,53	365	4,729	554,362,1	1,224,345
1894	8,479,03	365	4,745	560,983,8	1,275,631
1895	8,504,5	365	4,745	561,110,2	1,299,651
1896	8,504,5	366	4,758	562,740,1	1,424,921
1897	8,504,5	365	4,745	562,777,3	1,469,092
1898	8,504,5	364	4,732	558,073,3	1,620,984
1899	8,504,5	365	4,745	563,771,5	1,668,370
1900	12,296	364	5,816	712,407,6	1,956,646

Anm.: Under åren 1900 och 1901 utnyttades hästspårvägen mot elektrisk spårväg.

1) Inkomsten är upptagen 3,022: 21 *Fmg.* lägre än den verkligt influtna, emedan alla försålda rabattmästaren erlagts per år.

Källa: Årsberättelser för Helsingfors Spårvägs- och Omnibusaktiebolag.

år 1901, samt åren 1891—1900.

Inkomster		M e d e l t a l								Antal inreäade trafikänder
		Passagerare per dag	I n k o m s t e r				Vagnar i trafik per dag	Genomlupna per dag		
			Per vagn och dag		Per 100 vagnskilometer			Vagnskilometer	Kilometer af vagn	
<i>Fmg.</i>	<i>74.</i>		<i>Fmg.</i>	<i>74.</i>	<i>Fmg.</i>	<i>74.</i>				
30,190	34	6,926	38	96	29	05	25	3,304,7	132,3	—
26,051	79	6,650	37	22	28	75	25	3,234,3	129,0	1
31,006	86	7,454	40	01	30	55	25	3,273,5	130,9	2
35,596	47	8,433	47	46	35	75	25	3,335,6	133,0	—
39,472	04	8,996	50	93	36	41	25	3,496,9	139,9	—
35,832	85	8,380	47	79	33	80	25	3,534,3	141,4	—
33,431	39	7,630	43	13	30	65	25	3,518,0	140,7	—
33,960	16	7,682	42	66	29	74	26	3,682,0	143,0	—
41,668	29	9,835	50	57	34	65	26	4,009,0	146,0	—
42,002	12	9,640	47	78	34	30	28	3,950,0	139,3	—
36,276	69	8,622	41	70	31	03	29	3,896,8	134,4	3
31,098	19	7,119	34	59	29	39	29	3,413,3	117,7	3
416,587	19	8,116	43	54	32	10	26	3,555,3	134,5	9
124,210	38	2,450	42	53	31	35	8	1,085,6	135,7	—
260,584	04	5,051	46	37	34	09	15,3	2,093,9	136,0	—
31,792	77	615	30	87	23	18	2,8	375,8	133,2	—
9,905	53	235	18	18	16	25	1,8	207,3	111,8	—
1) 426,492	72	—	—	—	—	—	—	—	—	—
200,375	10	3,882	43	67	39	78	13	1,380,0	109,7	—
194,915	62	3,779	40	97	35	30	13	1,508,6	116,0	—
172,305	44	3,354	36	43	31	08	13	1,518,8	117,2	—
179,902	47	3,495	37	91	32	07	13	1,536,9	118,2	—
183,322	07	3,561	38	63	32	67	13	1,537,3	118,3	—
201,660	76	3,893	42	38	35	83	13	1,537,6	120,4	—
207,924	03	4,025	43	82	36	95	13	1,541,8	118,6	—
229,627	13	4,453	48	53	41	15	13	1,533,2	117,9	—
236,759	36	4,571	49	89	42	—	13	1,544,6	118,8	10
278,676	74	5,375	47	92	39	12	16,2	1,975,2	122,5	2

poletter icke återinflutit samt afgifterna för postiljonerna, stadens kvartersmän och stadsträdgårds-

Tab. N:o 161. Hyrkuskar, landt- och sjöformän i Helsingfors
åren 1891—1902.

Å r	Hyrkuskar	Landtformän	Sjöformän
1891	468	281	35
1892	378	180	35
1893	423	258	32
1894	437	278	31
1895	451	241	29
1896	484	277	26
1897	512	251	24
1898	541	297	20
1899	566	335	19
1900	570	337	17
1901	595	328	13
1902	605	327	11

Källa: Uppgifter från Poliskammaren och Hamnkotoret.

Tab. N:o 162. Telegramvexlingen å Helsingfors telegrafstation åren 1892—1901.

	1892	1893	1894	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901
Telegram till och ifrån orter inom Finland och Ryssland.										
<i>Afgångna:</i> betalda telegram	35,736	36,656	36,510	32,729	33,639	36,088	38,404	41,547	39,295	34,880
” obetalda ”										
{ meteorologiska . .	761	795	781	780	734	728	729	731	731	735
{ tjänste-	2,163	2,388	2,494	2,318	2,735	2,909	2,800	2,501	2,852	2,607
Summa	38,660	39,839	39,785	35,827	37,108	39,725	41,933	44,779	42,878	38,222
<i>Ankomna:</i> betalda telegram	40,448	39,361	39,430	38,686	40,435	43,124	46,093	49,752	46,666	43,660
” obetalda ”										
{ meteorologiska . .	7,717	7,696	8,288	8,413	8,776	9,218	8,586	8,490	7,856	7,718
{ tjänste-										
Summa	48,165	47,057	47,718	47,099	49,211	52,342	54,679	58,242	54,522	51,378
Telegram till och ifrån utlandet.										
<i>Afgångna:</i> betalda telegram	12,683	15,659	17,580	17,995	20,445	23,533	28,123	32,274	31,673	29,434
” obetalda ”										
{ meteorologiska . .	449	427	432	420	429	430	446	456	457	459
{ tjänste-	219	172	174	216	260	341	449	461	516	435
Summa	13,351	16,258	18,186	18,631	21,134	24,304	29,018	33,191	32,646	30,328
<i>Ankomna:</i> betalda telegram	15,132	16,873	17,939	18,441	20,914	24,284	29,507	33,048	33,909	30,573
” obetalda ”										
{ meteorologiska . .	2,302	2,119	1,994	1,963	1,921	1,942	2,811	3,092	3,129	3,156
{ tjänste-	257	244	237	290	389	448	546	609	676	547
Summa	17,691	19,236	20,170	20,694	23,224	26,674	32,864	36,749	37,714	34,276
<i>Genomgående telegram:</i> emottagna och afgifna										
å Helsingfors station	168,468	169,504	164,683	176,720	190,313	208,930	223,502	245,447	242,948	223,420
Hela antalet telegram	286,335	291,894	290,542	298,971	320,990	351,975	381,996	418,408	410,708	377,624

Källa: Uppgifter från Telegrafstyrelsen.

Tab. N:o 163. Postförsändelserna vid Helsingfors postkontor jämte filialer åren 1892—1901.

	Å r									
	1892	1893	1894	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901
<i>1. Fribrefs försändelser.</i>										
Bref	135,444	148,194	152,366	189,140	197,003	217,100	219,990	356,058	561,710	545,565
Paket	6,796	6,445	6,312	6,648	6,750	6,924	6,262	7,562	10,425	9,563
Summa	142,240	154,639	158,678	195,788	203,753	224,024	226,252	363,620	572,135	555,128
<i>2. Privata försändelser.</i>										
Enkla:										
Bref	1,123,616	1,232,762	1,233,882	1,313,997	1,365,256	1,378,522	1,449,500	1,600,444	1,660,646	1,705,652
Postkort	167,690	203,202	201,742	222,061	322,906	241,316	270,690	293,600	370,940	490,084
Korsbandsförsändelser	343,995	425,724	451,718	463,328	503,838	549,960	638,274	947,544	943,492	824,850
Pakett	23,099	28,522	31,910	32,928	43,288	50,298	51,281	56,427	52,784	46,263
Rekommenderade:										
Bref	83,674	88,349	91,396	97,371	106,165	114,350	127,380	148,456	152,425	164,243
Andra försändelser	3,120	3,480	3,851	4,625	6,072	6,618	5,976	4,655	5,069	5,734
Assurerade bref	22,876	22,628	24,273	30,301	32,827	31,203	32,323	37,475	42,965	41,815
Postförskotts anvisningar	—	—	—	—	—	—	1,803	1,880	2,700	3,598
Postanvisningar	293	360	376	495	1,331	2,061	1,853	1,857	2,564	2,695
Summa	1,768,363	2,010,027	2,039,148	2,165,106	2,381,683	2,374,328	2,579,080	3,092,338	3,233,585	3,284,934
<i>3. Prenumererade tidningar och tidskrifter.</i>										
Nummer exemplar	¹⁾ 321,176	4,603,957	4,392,651	4,670,104	4,876,425	5,398,187	5,811,601	7,864,206	8,578,404	8,483,358
Hela antalet	2,231,779	6,768,623	6,590,477	7,030,998	7,461,861	7,996,539	8,616,933	11,320,164	12,384,124	12,323,420
Värdet af afgåna assurerade porto- pliktiga försändelser	10,669,259	12,590,997	11,886,652	13,677,123	15,603,768	16,087,481	12,980,063	13,853,858	16,300,055	16,164,474
Utgörande af samtliga afsända	60,516,669	63,701,768	65,610,501	68,982,528	86,567,654	86,525,016	89,615,112	88,617,389	97,925,809	92,008,236
I procent	17,63	19,76	18,12	19,83	18,03	18,59	14,48	15,63	16,65	17,57
Uppbördens <i>Fmç</i>	351,061	374,023	394,593	434,600	482,927	504,057	559,960	639,241	655,457	710,276
Utgörande af totaluppbörden <i>Fmç</i>	1,808,900	1,900,039	1,987,790	2,171,090	2,393,302	2,612,777	2,838,361	3,140,667	3,379,104	3,626,305
I procent	19,41	19,68	19,35	20,02	20,18	19,29	19,73	20,35	19,40	19,59

¹⁾ Uppgiften ofullständig: afser endast ryska.

Tab. N:o 164. Antalet samtal, medlemmar och abonnenter i Helsingfors Telefonförening år 1901, samt åren 1892—1900.

1901	Medlemmar		Hyresabonnenter		Summa anslutningar		Antal samtal	Antal medel-samtal per apparat och dag
	direkt.	komb.	direkt.	komb.	direkt.	komb.		
1:sta Januari	1,138	51	2,521	94	3,659	145	695,020	5,90
„ Februari	1,147	52	2,533	94	3,680	146	702,783	6,54
„ Mars	1,155	52	2,541	91	3,696	143	770,609	6,46
„ April	1,166	51	2,547	91	3,713	142	753,602	6,49
„ Maj	1,176	51	2,569	91	3,745	142	845,924	7,02
„ Juni	1,185	51	2,557	89	3,742	140	623,919	5,35
„ Juli	1,195	51	2,559	90	3,754	141	524,565	4,35
„ Augusti	1,197	52	2,564	88	3,761	140	582,605	4,80
„ September	1,201	52	2,592	88	3,793	140	740,976	6,23
„ Oktober	1,206	51	2,651	87	3,857	138	784,907	6,32
„ November	1,206	51	2,673	86	3,879	137	787,151	6,52
„ December	1,206	50	2,695	85	3,901	135	795,994	6,36
Medeltal för år 1901	1,182	51	2,583	90	3,765	141	8,608,055	6,0
1:sta Januari 1900	1,020	49	2,330	115	3,350	164	8,337,486	6,3
„ „ 1899	852	50	2,097	122	2,949	172	7,303,924	6,4
„ „ 1898	652	67	1,960	142	2,612	209	6,712,115	6,7
„ „ 1897	538	55	1,758	145	2,296	200	6,466,530	7,2
„ „ 1896	496	45	1,595	135	2,091	180	5,216,913	6,8
„ „ 1895	464	38	1,397	131	1,861	169	4,208,286	5,9
„ „ 1894	431	32	1,344	136	1,775	168	3,728,194	5,6
„ „ 1893	408	29	1,266	135	1,674	164	3,450,875	5,5
„ „ 1892	369	25	1,186	134	1,555	159	3,601,918	6,1

Anm.: Högsta antal per dag expedierade samtal år 1901 utgjorde 35,311 samt per natt 2,471.

Källa: Helsingfors Telefonförenings årsberättelser.

Tab. N:o 165. Telefonnätets utveckling i Helsingfors åren 1897—1901.

	Å r				
	1897	1898	1899	1900	1901
<i>Inom staden.</i>					
Telefonnätets trådlängd vid årets utgång; kilometer	1,951,5	2,123	2,235,5	2,360,5	2,436,5
Luftkabelns längd vid årets utgång; meter	—	—	5,105	8,210	11,220
Antal stativ vid årets utgång	238	246	257	272	276
Antal fästen vid årets utgång	20,648	21,899	24,685	27,239	28,149
<i>Utom staden.</i>					
Telefonnätets trådlängd vid årets utgång; kilometer	358	420	465,5	512,5	566,5
Antal fästen vid årets utgång	8,604	10,435	11,743	12,845	14,017
Antal stolpar vid årets utgång	—	827	874	874	906

Källa: Helsingfors Telefonförenings årsberättelser.

Tab. N:o 166. Insättningar och uttagningar vid Suomalainen Säästöpankki i Helsingfors år 1901.

Å r	Insättningar			Uttagningar			Mera insättningar än uttagningar		Mera uttagningar än insättningar		Insättarenas fordran vid årets utgång		
	Antal böcker	Belopp		Antal böcker	Belopp		Fmk.	pi.	Fmk.	pi.	Antal böcker	Belopp	
		Fmk.	pi.		Fmk.	pi.						Fmk.	pi.
1901 . . .	790	131,890	41	15	15,297	87	116,592	54	—	—	775	117,907	79

Källa: Meddelanden från sparbankens styrelse.

Tab. N:o 165. Telefonnätets utveckling i Helsingfors åren 1897—1901.

	Å r				
	1897	1898	1899	1900	1901
<i>Inom staden.</i>					
Telefonnätets trådlängd vid årets utgång; kilometer	1,951,5	2,123	2,235,5	2,360,5	2,436,5
Luftkabelns längd vid årets utgång; meter . . .	—	—	5,105	8,210	11,220
Antal stativ vid årets utgång	238	246	257	272	276
Antal fästen vid årets utgång	20,648	21,899	24,685	27,239	28,149
<i>Utom staden.</i>					
Telefonnätets trådlängd vid årets utgång; kilometer	358	420	465,5	512,5	566,5
Antal fästen vid årets utgång	8,604	10,435	11,743	12,845	14,017
Antal stolpar vid årets utgång	—	827	874	874	906

Källa: Helsingfors Telefonförenings årsberättelser.

Tab. N:o 166. Insättningar och uttagningar vid Suomalainen Säästöpankki i Helsingfors år 1901.

Å r	Insättningar			Uttagningar			Mera insättningar än uttagningar		Mera uttagningar än insättningar		Insättarens fordran vid årets utgång		
	Antal böcker	Belopp		Antal böcker	Belopp		Fmk.	pi.	Fmk.	pi.	Antal böcker	Belopp	
		Fmk.	pi.		Fmk.	pi.						Fmk.	pi.
1901 . . .	790	131,890	41	15	15,297	87	116,592	54	—	—	775	117,907	79

Källa: Meddelanden från sparbankens styrelse.

Tab. N:o 167. Insättningar och uttagningar vid Helsingfors Sparbank samt sparbankens fonder åren 1865—1901.

Å r	Insättningar				Godtgjord ränta		Uttagningar				Mera insättningar än uttagningar		Mera uttagningar än insättningar		Insättarens behållning vid årets utgång			Sparbankens fonder		Utbetalda välgörenhets anslag af banken	
	Antal nya böcker	Belopp		Antal inlösta böcker			Belopp		Antal böcker	Belopp											
		<i>Fmk.</i>	<i>nl.</i>		<i>Fmk.</i>	<i>nl.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>nl.</i>		<i>Fmk.</i>	<i>nl.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>nl.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>nl.</i>						
1865	—	135,097	—	41,930	10	—	126,468	72	8,628	28	—	—	—	902,491	03	147,647	15	2,800	—		
1870	—	159,473	—	46,386	24	—	126,804	97	32,292	03	—	—	—	995,514	23	206,347	97	400	—		
1875	—	324,972	—	54,872	01	—	239,460	25	85,511	75	—	—	—	1,505,615	39	269,243	91	1,000	—		
1880	—	456,578	—	71,953	98	—	432,441	54	24,136	46	—	—	—	1,920,674	34	371,595	89	—	—		
1885	1,800	947,610	—	118,435	84	1,184	747,108	96	200,501	04	—	—	7,086	3,266,696	28	609,840	91	5,500	—		
1890	2,366	1,332,561	—	204,076	71	1,623	1,127,208	97	205,352	03	—	—	11,157	5,460,522	25	884,652	93	6,265	85		
1895	2,824	1,682,692	—	252,642	44	1,732	1,357,469	91	325,222	09	—	—	13,701	6,904,473	14	1,217,342	89	13,100	—		
1896	3,414	1,877,605	—	281,530	17	1,944	1,395,672	60	481,932	40	—	—	15,171	7,667,935	71	1,246,161	67	16,900	—		
1897	3,354	2,109,525	—	311,400	10	2,105	1,589,039	13	520,485	87	—	—	16,420	8,499,821	39	1,275,486	27	12,000	—		
1898	3,840	2,366,006	—	344,286	61	2,476	1,933,606	20	432,399	80	—	—	17,784	9,276,506	99	1,334,312	48	—	—		
1899	3,773	2,427,074	—	386,564	17	3,042	2,345,747	22	81,326	78	—	—	18,515	9,744,397	94	1,409,992	86	—	—		
1900	3,950	2,475,521	—	494,860	99	3,132	2,292,479	47	183,041	53	—	—	19,333	10,422,300	46	1,503,789	82	—	—		
1901	3,573	2,357,199	—	515,924	14	3,149	2,447,650	62	—	—	90,451	62	19,757	10,847,872	68	1,603,549	85	—	—		

Källa: Helsingfors Sparbanks årsberättelser.

Tab. N:o 168. Insättningar och uttagningar vid Helsingfors Postsparbank år 1901, samt åren 1891—1900.

Postsparbanker	Insättningar			Uttagningar			Mera insättningar än uttagningar		Mera uttagningar än insättningar		På 1,000 inneväånare ¹⁾			
	Antal	Belopp		Antal	Belopp		Belopp		Belopp		Insättningar		Uttagningar	
		<i>Sm.</i>	<i>ni.</i>		<i>Sm.</i>	<i>ni.</i>	<i>Sm.</i>	<i>ni.</i>	<i>Sm.</i>	<i>ni.</i>	Antal	Belopp <i>Sm.</i>	Antal	Belopp <i>Sm.</i>
Helsingfors	3,865	108,885	—	1,530	129,937	04	—	—	21,052	04	—	—	—	—
Helsingfors filial I	1,199	14,303	—	343	15,548	58	—	—	1,245	58	—	—	—	—
Helsingfors filial II	159	4,027	—	51	3,326	40	700	60	—	—	—	—	—	—
Bärghäll	599	12,057	—	109	7,256	69	4,800	31	—	—	—	—	—	—
Tölö	511	8,380	—	72	2,735	03	5,644	97	—	—	—	—	—	—
Summa år 1901	6,333	147,652	—	2,105	158,803	74	—	—	11,151	74	64,9	1,796,0	25,6	1,931,6
„ „ 1900	5,630	144,277	—	1,856	147,150	78	—	—	2,873	78	71,2	1,823,4	23,5	1,859,7
„ „ 1899	4,390	103,971	—	1,489	124,781	92	—	—	20,810	92	58,1	1,377,2	19,7	1,652,9
„ „ 1898	3,743	90,590	—	1,155	92,561	57	—	—	1,971	57	52,5	1,269,4	16,2	1,297,0
„ „ 1897	2,924	77,473	—	1,006	73,137	71	4,335	29	—	—	41,4	1,095,8	14,2	1,034,5
„ „ 1896	2,927	62,316	—	951	66,401	51	—	—	4,085	51	43,3	921,3	14,1	981,8
„ „ 1895	2,460	47,186	—	855	46,858	37	327	63	—	—	38,1	730,9	13,2	718,8
„ „ 1894	2,355	39,044	—	1,188	51,751	81	—	—	12,707	81	40,1	665,9	20,3	882,6
„ „ 1893	2,916	40,264	—	1,408	75,456	77	—	—	35,192	77	51,0	703,8	24,6	1,318,9
„ „ 1892	3,355	57,114	—	1,657	76,006	—	—	—	18,892	—	58,7	704,0	29,0	1,329,0
„ „ 1891	5,324	79,051	—	1,749	98,369	13	—	—	19,318	13	90,5	1,344,4	29,7	1,673,0

¹⁾ Hänför sig till den mantalsskrifna folkmängden.

Källa: Postsparbanksstyrelsens årsberättelser.

Tab. N:o 169. Insättningar i Kapital- och Lifränteförsäkringsanstalten i Helsingfors åren 1891—1901.

Å r	För beredande af kapital		För beredande af lifränta		Delegarenes behållning vid årets utgång		Räntevinst å delegarenes medel	Arfvinst å insättningar utan förbehåll
	Med förbehåll	Utan förbehåll	Med förbehåll	Utan förbehåll	Fmk.	ni.		
	Fmk.	Fmk.	Fmk.	Fmk.				
	om medlens återbetalning vid dödsfall		om medlens återbetalning vid dödsfall					
1891	29,874	1,022	4,545	7,410	661,892	67	5,4 %	1,0 %
1892	22,990	1,561	5,875	7,303	694,851	65	5,4 „	1,1 „
1893	21,951	1,670	4,685	8,094	732,041	79	5,2 „	0,1 „
1894	21,967	2,545	4,229	7,879	726,282	20	5,3 „	0,2 „
1895	39,700	2,220	5,213	7,557	753,547	15	5,1 „	0,1 „
1896	49,376	4,808	7,634	9,214	804,358	71	4,9 „	1,2 „
1897	47,615	2,410	4,273	7,149	852,768	54	5,0 „	0,5 „
1898	33,791	3,275	4,706	9,435	893,442	26	5,0 „	0,5 „
1899	54,377	3,190	5,163	7,436	899,540	96	5,3 „	0,4 „
1900	29,924	3,345	4,560	7,333	919,847	32	5,5 „	0,7 „
1901	34,938	2,640	4,842	8,418	925,321	25	5,5 „	0,4 „

Källa: Anstaltens tryckta årsberättelser.

Tab. No 170. Pantlånerörelsen i Helsingfors år 1901 samt åren 1898—1900.

A.

	Betygelsesår	Beståndet vid årets början		Inträffade förändringar under året				Beståndet vid årets slut		Medelbeloppet å lån				Genomsnittslager beståndet	
				Utgifna lån		Afgångna lån				utgifna under året	utestående vid årets slut				
		Panter	<i>Fmk.</i>	Panter	<i>Fmk.</i>	Panter	<i>Fmk.</i>	Panter	<i>Fmk.</i>		<i>Fmk.</i>	<i>pi.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>pi.</i>	Panter
Helsingfors Pant-Aktiebolag .	1882	51,705	643,511	231,107	2,525,497	226,949	2,494,242	55,863	674,766	10	93	12	08	53,784	659,139
dess kontor: Hufvudkontoret	1882	13,694	231,445	55,112	767,900	54,481	776,029	14,325	223,316	13	93	15	59	14,010	227,381
A-kontoret . . .	1885	14,342	177,086	61,192	697,634	60,445	689,860	15,089	184,860	11	40	12	25	14,714	180,973
B-kontoret . . .	1892	15,455	122,512	75,654	551,441	73,645	535,567	17,464	138,386	7	29	7	92	16,460	130,449
C-kontoret . . .	1898	8,214	112,468	39,149	508,522	38,378	492,786	8,985	128,204	12	99	14	27	8,600	120,336
Osaakehtiö Helsingin Pantti-															
lainakonttori	1898	14,682	364,193	75,397	1,325,788	73,002	1,384,984	17,077	304,997	17	58	17	86	15,880	334,595
dess kontor: Hufvudkontoret	1899	5,534	253,555	29,115	877,361	27,294	929,827	7,355	201,089	30	13	27	34	6,445	227,322
Filialen	1898	9,148	110,638	46,282	448,427	45,708	455,157	9,722	103,908	9	69	10	69	9,435	107,273
Summa år 1901	—	66,387	1,007,704	306,504	3,851,235	299,951	3,879,226	72,940	979,763	12	59	13	53	69,664	993,734
" " 1900	—	57,210	772,461	281,527	3,468,597	272,350	3,233,354	66,387	1,007,704	12	32	15	18	61,799	890,083
" " 1899	—	47,818	604,648	250,865	2,899,769	241,473	2,731,956	57,210	772,461	11	55	13	50	51,826	664,512
" " 1898	—	42,743	494,764	207,989	2,287,312	202,914	2,177,428	47,818	604,648	11	—	12	65	45,280	549,707

B.

	Af låntagarne				På auktion försålda		Frångångna såsom varan- de stulet gods		Summa		I % af samtliga afgångna kapital		
	inlösta		omsatta								Inlösta eller om- satta %	Å auktion försålda %	Såsom stul- na från- gångna %
	Panter	<i>Fmk</i>	Panter	<i>Fmk</i>	Panter	<i>Fmk</i>	Panter	<i>Fmk</i>	Panter	<i>Fmk</i>			
Helsingfors Pant-Aktiebolag	147,413	1,358,110	67,451	1,029,676	11,956	105,531	129	925	226,949	2,494,242	95,73	4,23	0,04
dess kontor: Hufvudkontoret	31,932	355,042	18,952	385,451	3,551	35,179	46	357	54,481	776,029	95,42	4,53	0,05
A-kontoret	37,990	382,100	19,083	275,304	3,351	32,316	21	140	60,445	689,860	95,30	4,68	0,02
B-kontoret	51,172	328,174	19,197	185,737	3,237	21,407	39	249	73,645	535,567	95,96	4,00	0,04
C-kontoret	26,319	292,794	10,219	183,184	1,817	16,629	23	179	38,378	492,786	96,59	3,37	0,04
Osakeyhtiö Helsingin Pantti- lainakonttori	51,343	827,072	17,737	513,257	3,881	44,165	41	490	73,002	1,384,984	96,78	3,19	0,03
dess kontor: Hufvudkontoret	18,995	546,962	6,583	357,536	1,692	24,984	24	345	27,294	929,827	97,28	2,69	0,03
Filialen	32,348	280,110	11,154	155,721	2,189	19,181	17	145	45,708	455,157	95,75	4,22	0,03
Summa år 1901	198,756	2,185,182	85,188	1,542,933	15,837	149,696	170	1,415	299,951	3,879,226	96,08	3,88	0,04
" " 1900	258,316	3,090,233	72,525	1,216,372	13,878	141,935	156	1,186	344,875	4,449,726	95,57	4,39	0,04
" " 1899	228,794	2,600,772	62,559	990,067	12,566	130,166	113	1,016	304,032	3,772,021	95,20	4,76	0,04
" " 1898	195,159	2,105,949	63,409	903,503	7,645	70,553	110	926	266,323	3,080,931	96,72	3,24	0,04

Anm. Helsingfors Pant-Aktiebolags hufvudkontor är beläget i I stadsdelen (Helene-gatan); A-kontoret i IV stadsdelen (Albertsgatan); B-kontoret å Berghäll (2:dra linjen); samt C-kontoret i V stadsdelen (Bangatan). Osakeyhtiö Helsingin Panttilainakonttoris hufvudkontor är beläget i III stadsdelen (Fabiansgatan); Filialkontoret i VI stadsdelen (Båtsmansgatan).

Källa: Pantlåneinspektörens årsberättelser.

Fortsättning.

Värdepapper	Nominalbelopp	Dividendutdelning år 1900.	Juli			Augusti		
			Antal utbudna	Antal försålda	Noterad medelpris	Antal utbudna	Antal försålda	Noterad medelpris
	Fmk.	Fmk.	Fmk.	Fmk.	Fmk.	Fmk.		
<i>Diverse aktier.</i>								
Aktiebolaget Finska Industrimagasinet . . .	500	—	—	—	—	—	—	—
H:fors Pantaktiebolag	500	40	—	—	—	—	—	—
D:o Telefonaktiebolag	200	26	—	—	—	—	—	—
H:fors—Åbo—T:fors—Forssa Telefonaktiebolag	200	—	1	1	50	—	1	1
Helsingin Panttilainakonttori Osakeyhtiö . .	100	3	—	—	—	—	—	—
Spärvägs- och Omnibusaktiebolaget	200	5	—	—	—	—	—	—
Öfriga diverse aktier	—	—	155	155	24	11	140	140
Summa	—	—	321	316	—	—	310	280
De försålda värdepappren representerade ett saluvärde af Fmk	—	—	—	—	13,360	—	—	11,595

Anm. Siffrorna inom parentes angifva att de utbudna värdepappren af försäljaren åsatts ett visst

Källa: Fondbörsnoteringarna i Helsingfors.

September			Oktober			November			December			Juli—December		
Antal utbudna	Antal försålda	Noterad medelpris	Antal utbudna	Antal försålda	Noterad medelpris	Antal utbudna	Antal försålda	Noterad medelpris	Antal utbudna	Antal försålda	Noterad medelpris	Antal utbudna	Antal försålda	Noterad medelpris
		Fmk.			Fmk.			Fmk.			Fmk.			Fmk.
1	1	53	20	20	90	30	30	97	05	—	—	—	—	—
5	5	530	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	3	342	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	6	90	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	1	202	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
55	55	15	45	176	42	19	—	—	—	48	48	38	75	574
419	178	—	411	394	—	259	160	—	284	173	—	2,004	1,501	—
—	—	36,416	—	—	70,120	—	—	46,333	—	—	30,925	—	—	208,749

minimipris.

Tab. N:o 172. Utbudna och försålda värdepapper vid fondbörs-

Värdepapper	Nominalbelopp Frk.	Dividendutdelning år 1901 Frk.	Januari			Februari		
			Antal utbudna	Antal försålda	Noterad medelpris Frk.	Antal utbudna	Antal försålda	Noterad medelpris Frk.
<i>Bankaktier.</i>								
Föreningsbanken i Finland	100	25	2	2	493 50	—	—	—
Kansallis-Osake-Pankki	200	20	—	—	—	22	22	388 64
Nordiska Aktiebanken	200	22	3 (5)	3	388	13	13	400 23
Nykarleby Aktiebank	100	—	—	—	—	—	—	—
Nylands Aktiebank	200	20	—	—	—	—	—	—
Privatbanken i Helsingfors	100	10	—	—	—	81	81	163 47
Städernas Hypotekskassa	500	30	—	—	—	2	2	651 50
Tampereen Osakepankki	200	8	10	10	165 50	2 (3)	2	171
Wasa Aktiebank	500	50	—	—	—	—	—	—
<i>Industriella bolagsaktier.</i>								
Aktiebolaget Dalsbruk	400	24	(5)	—	—	6	6	306
” H:fors mekaniska väveri	1,000	50	—	—	—	—	—	—
” H:fors Sidenväveri	100	—	—	—	—	—	—	—
” Hultmans Bryggerier	300	50	—	—	—	—	—	—
” Jämsänkoski	100	—	—	—	—	—	—	—
” Kervo tegelbruk	100	7	40	40	135 40	9	9	126
” Walkiakoski	200	20	—	—	—	—	—	—
Billnäs Bruks Aktiebolag	200	12	—	—	—	(25)	—	—
Fabriksaktiebolaget Wilh. Andstén prior.	100	—	20	20	27 50	—	—	—
” John Dahlberg & Co.	1,000	—	—	—	—	—	—	—
Finska Kolsyreindustri Ab.	1,000	100	—	—	—	—	—	—
” Sko- och Läderfabriks Ab.	1,000	—	5	5	50	10	10	59 50
” Täljstens Aktiebolaget	500	—	4	4	235	4	4	125
Fiskars Aktiebolag	500	50	—	—	—	—	—	—
Forssa	4,000	400	—	—	—	—	—	—
H:fors Cementgjuteri Ab.	500	—	—	—	—	—	—	—
” Yllefabriks Ab.	500	—	—	—	—	12	12	301 33
Kymmene Aktiebolag; prior.	5,000	—	—	—	—	(20)	—	—
Loimijoki spritfabriks Ab.	1,000	—	—	—	—	—	—	—
Maskin- och Brobyggnads Ab.	1,000	150	—	—	—	—	—	—
Nokia Aktiebolag; stam	2,000	120	—	—	—	—	—	—
Nya Aktiebryggeriet	1,000	150	—	—	—	—	—	—
Rokkala Glasindustri Ab.	200	18	—	—	—	1	1	37
Sandvikens Aktiebolag	1,000	—	—	—	—	—	—	—
Suomen Gummitehdas Oy.	1,000	—	(1)	—	—	—	—	—
Sörnäs Aktiebryggeri	500	50	—	—	—	—	—	—
Tammerfors Bryggeri Ab.	100	—	—	—	—	—	—	—
Tavastehus Klädesfabriks Ab.	500	—	—	—	—	—	—	—
Wasa Bomullsmanufaktur Ab.	200	—	20	20	205 50	10	10	202
Viridis Spinneri- och Väverifabriks Ab.	500	—	—	—	—	3	3	16
<i>Angfartygsbolags aktier.</i>								
Borgå Angfartygs Aktiebolag	500	—	—	—	—	—	—	—
Finska Bärnings Aktiebolaget Neptun	500	—	14	14	206	—	—	—
” Angfartygs Aktiebolaget	1,000	70	3	3	563	17 (2)	17	607 94
Helsingfors Angfartygs Aktiebolag	500	35	—	—	—	—	—	—
Skärgårdstrafik Aktiebolaget	200	20	—	—	—	—	—	—
Vasa—Nordsjö Angbåts Aktiebolag	100	6	—	—	—	—	—	—

auktionerna i Helsingfors förra halfåret 1902 (Januari—Juni).

Antal utbudna	Antal försålda	Noterad medelpris Frk.	Mars			April			Maj			Juni			Jan.—Juni		
			Antal utbudna	Antal försålda	Noterad medelpris Frk.	Antal utbudna	Antal försålda	Noterad medelpris Frk.	Antal utbudna	Antal försålda	Noterad medelpris Frk.	Antal utbudna	Antal försålda	Noterad medelpris Frk.	Antal utbudna	Antal försålda	Noterad medelpris Frk.
1	1	529	—	71	71	518 13	1 (13)	1	502	—	101	101	500 68	189	176	507 81	
79	79	423	—	101 (61)	101	418 03	51	51	401 82	3	3	416	317	256	413 79		
11	11	436 36	69 (12)	69	69	422 10	47 (20)	47	418 38	8 (2)	8	421 75	190	151	419 40		
5	5	63	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	5	63		
—	—	—	—	35	35	324 14	—	—	—	—	—	—	35	35	324 14		
26	26	165 77	—	35	35	173 21	—	—	—	—	(100)	—	242	142	166 29		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	651 50		
15	15	180	—	25 (50)	25	172 86	31 (5)	31	173 81	10 (5)	10	172 50	156	93	173 46		
—	—	—	—	4	4	910	—	—	—	—	—	—	4	4	910		
—	—	—	—	1	1	360	—	3	352	—	(7)	—	—	—	—		
—	—	—	—	15	15	84 50	—	10	800	—	2	2	451	—	—		
—	—	—	—	5	5	90	—	31 (15)	31	551 90	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	28 (50)	28	122 54	—	—	—	—	—		
(10)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
(35)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
24	24	53 21	1	1	57	—	4	4	50	—	—	—	49	49	42 53		
—	—	—	(3)	—	—	—	2	2	147 50	—	—	—	5	2	147 50		
10	10	1,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	10	1,000		
—	—	—	5	5	45	—	—	—	—	—	—	—	20	20	53 50		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	8	180		
20	20	670 50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	20	670 50		
(1)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—		
57	57	12 15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	57	57	12 15		
4	4	230	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	16	283 50		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	—	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—		
—	—	—	1	1	1,710	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1,710		
(1)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—		
3	3	2,010	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	2,010		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	37		
4	4	2,500 50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4	2,500 50		
(7)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28	13	521 23		
13	13	630 71	2 (5)	2	677 50	1 (1)	1	421	—	10 (1)	10	500	28	13	630 71		
18	18	16 44	30	30	9 83	—	—	—	—	—	—	—	48	48	12 31		
(12)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	—		
15	15	204 33	20	20	200	—	200	200	—	—	—	—	265	265	200 74		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	16		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	305		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28	28	243 18		
12 (2)	12	545	—	12 (1)	12	571 25	6	6	650	—	1	1	56	51	586 74		
—	2	200 50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33	33	412 67		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	200 50		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	—		

Fortsättning.

Värdepapper	Nominalbelopp Fmk.	Dividendutdelning år 1901 Fmk.	Januari			Februari		
			Antal utbudna	Antal försålda	Noterad medelpris Fmk.	Antal utbudna	Antal försålda	Noterad medelpris Fmk.
<i>Försäkringsbolags aktier.</i>								
Brandförsäkringsaktiebolaget Fennia	500	40	6	6	937 67	3	3	920 67
Finska Sjöförsäkrings Aktiebolaget	500	20	11	11	339 55	—	—	—
Försäkringsaktiebolaget Kaleva	200	30	1	1	522 —	—	—	—
Jälleenvakuutus Osakeyhtiö Osmo	150	—	—	—	—	—	—	—
Palovakuutus Osakeyhtiö Pohjola	150	6	—	—	—	1	1	182 —
Sjöförsäkringsaktiebolaget Triton	500	—	—	—	—	—	—	—
Tapaturmavakuutus Osakeyhtiö Kullervo	150	10:50	—	—	—	—	—	—
<i>Byggnadsbolags aktier.</i>								
Arbetarenes i H:fors Byggnads-Aktiebolag	100	6	—	—	—	—	—	—
Byggnads-Aktiebolaget Ceros	1,000	—	—	—	—	—	—	—
” Hermes	1,000	50	—	—	—	—	—	—
” Merilinna	1,000	—	11	11	188 18	—	—	—
” Mercurius	1,000	65	—	—	—	—	—	—
” Skilnaden 2	1,000	—	—	—	—	16	16	500 —
Lärovärket för gossar o. flickor Ab; prior.	1,000	—	—	—	—	—	—	—
Nya Svenska Lärovärkets Byggnads Ab.	500	—	4 ⁽¹⁾	4	10 50	3	3	51 —
Suomalaisen Teatteritalon Oy.	100	—	—	—	—	—	—	—
<i>Diverse aktier.</i>								
Aktiebolaget Finska Industrimagasinot	500	—	22	22	103 27	1	1	100 —
” Lilius & Hertzberg Oy.	1,000	—	—	—	—	—	—	—
Helsingfors Pant Aktiebolag	500	50	—	—	—	—	—	—
” Utskänknings Aktiebolag	100	6	—	—	—	—	—	—
Helsingfors—Åbo—T:fors—Forssa Telefon Ab.	200	—	—	—	—	—	—	—
Spårvägs- & Omnibus-Aktiebolaget i H:fors	200	—	—	—	—	(20)	—	—
Södra Finlands Interurbana Telefon-Ab.	200	20	—	—	—	4	4	236 —
Tidnings- & Tryckeri-Aktiebolaget i H:fors	500	—	—	—	—	—	—	—
Weilin & Gös Osakeyhtiö	1,000	—	—	—	—	—	—	—
Öfriga, diverse aktier	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	—	—	188	176	—	290	220	—
De försålda värdepappren representerade ett saluvärde af Fmk.	—	—	—	—	28,641	—	—	59,901

Anm.: Siffrorna inom parentes angifva att de utbudna värdepappren af säljaren åsatts ett visst

Källa: Fondbörsnoteringarna i Helsingfors.

Mars			April			Maj			Juni			Jan.—Juni		
Antal utbudna	Antal försålda	Noterad medelpris Fmk.	Antal utbudna	Antal försålda	Noterad medelpris Fmk.	Antal utbudna	Antal försålda	Noterad medelpris Fmk.	Antal utbudna	Antal försålda	Noterad medelpris Fmk.	Antal utbudna	Antal försålda	Noterad medelpris Fmk.
8	8	908 25	—	—	—	—	—	—	2	2	880 —	19	19	916 53
—	—	—	(2)	—	—	(6)	—	—	—	—	—	21	11	339 55
1	1	530 —	—	—	—	6	6	536 —	(5)	—	—	13	8	533 50
—	—	—	5	5	150 —	(3)	—	—	—	—	—	8	5	150 —
—	—	—	33	33	177 50	—	—	—	—	—	—	34	34	177 66
—	—	—	—	—	—	2	2	288 —	—	—	—	2	2	288 —
4	4	195 —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4	195 —
1	1	100 —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	100 —
2	2	925 —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	925 —
10	10	945 50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	10	945 50
2	2	725 —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	13	270 76
9	9	1,158 33	3	3	1,096 67	—	—	—	—	—	—	12	12	1,142 92
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	16	500 —
1	1	450 —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	450 —
5	5	450 —	—	—	—	(2)	—	—	—	—	—	8	5	450 —
(3)	—	—	1 (3)	1	14 50	—	—	—	—	—	—	14	8	26 19
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	2	810 —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23	23	103 13
—	—	—	1	1	571 —	11	11	563 64	—	—	—	2	2	810 —
10	10	132 —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	12	564 25
—	—	—	2	2	24 75	4	4	23 —	1	1	120 —	11	11	130 91
—	—	—	5	5	213 —	—	—	—	34	34	209 78	7	7	21 64
—	—	—	—	—	—	14	14	287 86	(37)	—	—	59	39	210 19
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	140 —	55	18	276 36
—	—	—	—	—	—	2	2	875 —	—	—	—	1	1	140 —
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	875 —
93	83	448 85	150	100	530 —	11	11	104 18	49	49	27 88	303	243	161 02
538	457	—	770	583	—	642	509	—	383	226	—	2,811	2,171	—
—	—	181,454	—	—	162,964	—	—	153,253	—	—	74,876	—	—	661,089

minimivärde.

Tab. N:o 173. De vid fondbörserna i Helsingfors år 1901 försålda värdepapprens nominal- och försäljningsvärde.

Å r	Bankbolagsaktier		Industriella bolagsaktier		Ångfartygsbolagsaktier		Försäkringsbolagsaktier		Byggnadsbolagsaktier		Diverseaktier		Summa	
	Nominalvärde	Försäljningsvärde	Nominalvärde	Försäljningsvärde	Nominalvärde	Försäljningsvärde	Nominalvärde	Försäljningsvärde	Nominalvärde	Försäljningsvärde	Nominalvärde	Försäljningsvärde	Nominalvärde	Försäljningsvärde
	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>
1901	90,700	163,601	140,750	98,796	73,250	43,893	12,600	15,134	41,100	27,460	333,600	59,044	692,000	412,928

Källa: Fondbörsnoteringarna i Helsingfors.

Tab. N:o 174. Antalet hos Notarius Publicus i Helsingfors protesterade växlar
åren 1900—1901.

	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Summa
Finlands Bank	14	11	8	14	13	17	29	26	16	17	7	6	178
Föreningsbanken	15	22	24	27	34	23	29	29	22	29	17	28	299
Nordiska Aktiebanken för Handel och Industri	16	20	28	21	31	32	24	20	30	25	15	17	279
Vasa Aktiebank	7	3	6	8	13	12	18	16	16	7	3	14	123
Nylands Bank	8	1	7	6	8	9	16	13	14	8	7	12	109
Kansallis-Osake-Pankki	17	7	22	19	10	25	20	29	18	20	11	17	215
Privatbanken	2	1	1	—	—	—	—	6	2	—	1	—	13
Åbo Aktiebank	1	2	—	—	—	—	1	2	1	2	—	—	9
Maanviljelys ja Teollisuuspankki	9	6	4	5	6	10	27	23	8	8	10	8	124
Enskilde personer och firmor	13	17	11	16	14	10	24	27	19	22	19	16	208
Summa år 1901	102	90	111	116	129	138	188	191	146	138	90	118	1,557
" " 1900	94	81	95	73	83	70	107	109	101	104	78	104	1,099

Källa: Notarius Publicus protest-protokoll.

Tab. No 175. Månatliga medelpris å

V a r u s l a g	Enhet	Januari		Februari		Mars		April	
		Fr. 1	Fr. 2	Fr. 1	Fr. 2	Fr. 1	Fr. 2	Fr. 1	Fr. 2
Nötkött, färskt	10 kg	4	75	5	90	6	—	5	75
” palvadt	”	10	—	10	—	10	50	10	25
Färskött, färskt	”	8	25	10	—	10	—	11	—
” palvadt	”	13	—	13	25	14	—	14	—
Fläsk, färskt	”	11	75	12	35	12	50	12	50
” palvadt	”	17	—	17	—	17	—	17	—
Kalf, göd (10 kg)	st.	12	—	12	—	12	—	10	50
Höns	”	1	40	1	45	1	50	1	50
Orre	paret	3	50	3	40	3	25	2	75
Tjäder	”	6	15	5	75	7	—	6	—
Hjärpe	”	1	90	2	—	2	25	1	90
Hare	st.	1	45	1	45	1	65	2	10
Lax, färsk	kg	3	60	3	90	4	—	4	50
Gädda,	”	1	—	—	90	1	10	1	25
Abborre,	”	—	90	—	80	—	90	1	10
Äl,	”	1	60	1	50	—	—	—	—
Flundra,	”	1	25	1	25	1	25	1	75
Braxen,	”	—	—	1	—	—	—	1	45
Gös,	”	1	90	1	90	2	25	2	25
Sik,	”	1	25	1	25	1	40	1	80
Strömning, färsk	”	—	30	—	40	—	45	—	40
” saltad	10 kg	3	25	3	50	3	75	3	75
Hvassbuk	kagge	1	40	1	35	1	60	1	60
Kräfter, lofvande	100 st.	—	—	—	—	—	—	—	—
Mjök, oskummad	l.	—	20	—	19	—	19	—	18
” skummad	”	—	10	—	07	—	09	—	08
” sur	”	—	—	—	07	—	—	—	08
Fil	2½ l.	—	—	—	—	—	—	—	—
Grädda	4 del	—	30	—	27	—	32	—	25
Smör, färskt	kg	2	85	2	80	2	85	2	80
” mat-	”	2	35	2	30	2	40	2	30
Ost	st.	—	85	—	80	—	85	—	80
Ägg	tjog	2	50	2	40	2	25	2	25
Rågbröd	10 kg	2	55	2	55	2	45	2	40
Rågmjöl	”	1	95	1	90	1	95	1	95
Potatismjöl	kg	—	55	—	55	—	55	—	—
Hafregryn	5 l.	1	20	1	15	1	15	1	15
Korngryn	”	1	05	1	05	1	05	1	05
Malt	10 kg	3	25	3	25	3	25	3	25
Potäter	5 l.	—	30	—	30	—	35	—	33
Ärter	”	1	15	1	10	1	10	1	10
Kålhufvud	st.	—	45	—	70	—	65	—	70
Spenat	kg	—	—	—	—	—	—	1	30
Äppel	5 l.	1	50	2	40	2	50	—	—
Lingon	l.	—	27	—	26	—	27	—	28
Hafre	hl	7	50	7	75	7	75	8	25
Hö, timotej	10 kg	—	90	—	85	1	05	1	10
” hårdvalls	”	—	65	—	65	—	85	—	85
Ved, björk	4 kbm	25	—	22	25	23	—	21	—
” tall	”	21	50	20	—	21	—	19	—
” gran	”	21	50	20	25	21	—	19	—

Källa: Veckonoteringarna å torget.

torgförda varor i Helsingfors år 1901.

Maj		Juni		Juli		Augusti		September		Oktober		November		December		Hela året	
Fr. 1	Fr. 2	Fr. 1	Fr. 2	Fr. 1	Fr. 2	Fr. 1	Fr. 2	Fr. 1	Fr. 2	Fr. 1	Fr. 2	Fr. 1	Fr. 2	Fr. 1	Fr. 2	Fr. 1	Fr. 2
6	75	6	75	7	—	6	75	6	50	5	65	5	75	6	10	6	14
10	25	10	50	10	50	10	50	10	50	10	50	10	50	10	50	10	37
11	—	9	75	9	75	9	—	7	75	7	—	7	—	9	—	9	13
14	—	14	—	14	—	14	—	14	—	14	—	14	—	14	—	13	85
12	85	12	75	10	50	11	—	11	—	11	40	10	75	12	75	11	84
15	75	15	50	15	50	14	50	14	50	15	75	17	—	17	—	16	13
10	65	14	—	14	—	12	—	12	—	12	—	12	—	12	—	12	10
1	50	1	55	1	55	1	65	1	50	1	40	1	40	1	50	1	48
—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	3	—	2	75	3	—	3	21
—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	6	50	6	25	5	50	6	32
—	—	—	—	—	—	—	—	2	50	2	—	1	80	1	75	2	01
—	—	—	—	—	—	—	—	1	25	1	25	1	30	1	45	1	49
3	75	3	50	4	25	4	—	3	75	3	90	3	50	4	15	3	90
—	80	—	70	1	20	—	95	—	80	—	80	—	80	—	95	—	94
—	50	—	55	—	90	—	75	—	70	—	75	—	75	—	85	—	79
—	—	1	50	2	—	1	75	1	75	1	50	1	50	1	50	1	62
—	70	—	55	—	90	—	80	—	80	1	20	—	90	1	25	1	09
—	60	—	75	1	40	—	90	—	95	—	95	—	95	1	25	1	02
—	90	1	20	1	85	2	—	2	—	2	—	1	75	2	—	1	83
1	05	1	20	1	25	1	30	1	30	1	25	1	20	1	25	1	29
—	16	—	17	—	28	—	19	—	17	—	45	—	50	—	60	—	34
3	50	3	75	3	30	3	30	3	30	3	20	3	25	3	20	3	42
1	40	1	40	1	40	1	45	1	40	1	35	1	40	1	40	1	43
—	—	—	—	3	75	3	—	3	40	3	50	—	—	—	—	3	41
—	18	—	19	—	19	—	19	—	22	—	22	—	23	—	23	—	20
—	07	—	09	—	08	—	08	—	12	—	12	—	13	—	13	—	10
—	06	—	09	—	10	—	15	—	12	—	12	—	12	—	13	—	10
—	45	—	45	—	50	—	55	—	55	—	55	—	—	—	—	—	51
—	25	—	28	—	30	—	36	—	35	—	35	—	35	—	43	—	32
2	50	2	60	2	60	2	75	2	80	2	85	2	95	3	—	2	78
2	—	2	10	2	15	2	30	2	45	2	50	2	45	2	50	2	32
—	60	—	70	—	70	—	80	—	85	—	85	—	85	—	85	—	79
1	50	1	60	1	60	1	65	2	—	2	40	2	70	3	25	2	18
2	45	2	50	2	40	2	35	2	30	2	25	2	20	2	20	2	38
1	95	1	90	1	85	1	90	1	85	1	80	1	80	1	90	1	89
—	—	—	—	—	30	—	55	—	50	—	55	—	55	—	55	—	52
1	20	1	15	1	30	1	25	1	30	1	15	1	10	1	15	1	19
1	05	1	05	1	10	1	15	1	15	1	05	1	05	1	05	1	07
3	25	3	25	3	25	3	25	3	25	3	15	3	15	3	25	3	23
—	28	—	28	—	50	—	40	—	35	—	30	—	32	—	33	—	34
1	20	1	20	1	20	1	20	1	20	1	15	1	15	1	15	1	16
—	60	—	60	—	40	—	40	—	40	—	40	—	40	—	45	—	48
—	70	—	50	—	40	—	50	—	50	—	60	—	85	—	—	—	67
—	—	—	—	—	—	—	—	1	50	—	75	—	80	1	50	2	60
—	28	—	—	—	—	—	28	—	15	—	17	—	20	—	22	—	24
8	—	8	—	8	25	8	40	8	25	8	—	8	25	8	25	8	05
1	05	1	05	—	85	—	80	—	95	—	95	—	90	—	90	—	95
—	85	—	80	—	70	—	55	—	75	—	75	—	75	—	75	—	74
21	25	21	50	20	75	21	25	21	50	20	50	20	25	19	75	21	50
19	25	19	—	19	25	19	—	19	—	18	50	18	50	17	75	19	31
19	—	19	—	19	25	19	—	19	—	18	50	18	50	17	75	19	31

Fortsättning.

Varuslag	Enhet	Januari		Februari		Mars		April		Maj		Juni		Januari— Juni	
		Fm.	Sm.	Fm.	Sm.	Fm.	Sm.	Fm.	Sm.	Fm.	Sm.	Fm.	Sm.	Fm.	Sm.
Potäter	5 l.	—	37	—	37	—	38	—	39	—	37	—	37	—	38
Ärtor	”	1	25	1	30	1	25	1	30	1	30	1	30	1	28
Spenat	kg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	70	—	90	—	80
Kålhufvud	st.	—	45	—	55	—	60	—	60	—	60	—	40	—	53
Äppel	5 l.	2	50	3	—	3	50	3	—	4	—	—	—	3	20
Lingon	l.	—	22	—	21	—	22	—	22	—	22	—	22	—	22
Hafre	hl	7	75	7	75	7	75	8	15	8	75	8	75	8	15
Hö, hårdvalls	10 kg	—	75	—	80	—	85	—	95	1	—	1	05	—	90
” timotej	”	—	95	—	95	—	95	1	10	1	10	1	25	1	05
Ved, björk	4 kbm	20	—	20	—	19	25	20	15	20	25	18	25	19	65
” tall	”	18	50	17	—	16	50	18	65	18	50	16	—	17	50
” gran	”	18	50	17	—	16	50	18	65	18	50	16	—	17	50

Källa: Veeknoteringarna å torgprisen.

Tab. N:o 177. De vid Helsingfors Byggnadskontor

M å n a d	Kvartersmän			Timmermän			Smeder		
	Fmf.			Fmf.			Fmf.		
	Maximum	Minimum	Medeltal	Maximum	Minimum	Medeltal	Maximum	Minimum	Medeltal
Januari	9—	5—	7 60	5 50	4—	4 60	5 50	5—	5 33
Februari	9—	5—	7 67	5 50	4—	4 68	5 50	5—	5 30
Mars	9—	5—	7 86	6—	4—	4 72	5 50	5—	5 24
April	9—	5—	7 37	6—	4—	4 77	5 50	4 50	5 31
Maj	10—	5—	7 49	5 50	4—	4 70	5 50	5—	5 45
Juni	10—	5—	8 15	5 50	4—	4 77	5 50	5—	5 40
Juli	10—	5—	8 05	5 50	4—	4 64	5 50	5 50	5 50
Augusti	10—	5—	8 10	6—	4—	4 84	5 50	5—	5 45
September	10—	5—	7 79	5 50	4—	5 46	5 50	5—	5 40
Oktober	10—	5—	8 04	5 50	4—	4 73	5 50	5 50	5 50
November	10—	5—	7 93	5 50	4—	4 75	5 50	5—	5 33
December	10—	5—	7 84	6—	4—	4 70	5 50	5—	5 23
År 1901	10—	5—	7 82	6—	4—	4 78	5 50	4 50	5 37

Anm.: Arbetsdagen utgöres af 10 timmars arbetstid.

Källa: Byggnadskontorets arbetslistor.

anställda arbetarnes medeldagslöner år 1901.

Stenarbetare			Murare			Maskinister			Formän			Handtlångare		
Fmf.			Fmf.			Fmf.			Fmf.			Fmf.		
Maximum	Minimum	Medeltal	Maximum	Minimum	Medeltal	Maximum	Minimum	Medeltal	Maximum	Minimum	Medeltal	Maximum	Minimum	Medeltal
6—	6—	6—	5 50	4—	4 97	5—	5—	5—	8—	6—	6 90	4 50	1 50	3—
6—	6—	6—	5 50	4 80	5 07	5—	5—	5—	7—	6—	6 90	4 50	1 50	3—
6—	6—	6—	6—	4—	4 83	5—	5—	5—	7—	6—	6 88	4 50	1 50	3 02
6—	5—	5 93	5—	4—	4 52	5 50	5—	5 01	7—	6—	6 95	4 50	1 50	2 99
6—	5—	5 52	6—	4—	4 73	5—	5—	5—	7—	7—	7—	4 50	1 50	2 98
6—	5—	5 75	6 50	4—	5 24	5—	5—	5—	7 50	7—	7 02	4 50	1 50	3 01
6—	5—	5 97	6 50	4—	5 82	5 50	5—	5 10	7—	7—	7—	4 50	1 50	3 17
6—	5—	5 42	6 50	4—	5 68	5 50	5—	5 20	7 50	6—	7 01	4 50	1 50	3 01
6 50	5—	5 73	6 50	4—	5 64	5 50	5—	5 19	7 50	6—	6 99	4 50	1 50	3 11
6—	5—	5 79	6 50	4—	5 83	5 50	5—	5 06	7—	7—	7—	4 50	1 50	3 03
6—	4—	5 47	6—	5—	5 54	5—	5—	5—	8—	6—	6 93	4 50	1 50	3 41
6—	4—	5 29	6—	5—	5 61	5—	5—	5—	7—	6—	6 96	4 50	1 50	2 95
6 50	4—	5 74	6 50	4—	5 29	5 50	5—	5 05	8—	6—	6 96	4 50	1 50	3 06

Tab. N:o 178. Medellönen för den vid Helsingfors Belysningsvärk anställda personalen år 1901.

	År 1901	
<i>Personalens antal.</i>		
Maximum	92	
Minimum	45	
Medeltal	74	
<i>Aflöningar.</i>		
Gasmästaren (pr år) . . . . . <i>Fmf.</i>	5,200	—
Undergasmästaren (10 t. dagsvärke) . . . . . "	6	—
Rörläggareförman (pr år) . . . . . "	2,800	—
Lykttändareförman (12 t. dagsvärk) . . . . . "	5	—
Lampskötareförman (12 t. dagsvärk) . . . . . "	5	—
Afläsare (pr månad) . . . . . "	100	—
Inkasserare (pr månad) . . . . . "	100	—
Maskinister (12 t. dagsvärke) . . . . . "	3	50
Retortugnsgeldare (12 t. dagsvärk) . . . . . "	3	30
Reningsarbetare (10 t. dagsvärk) . . . . . "	3	10
Koks- och tjärbetare (dito) . . . . . "	3	—
Rörläggare (dito) . . . . . "	4	33
D:o handtlångare (dito) . . . . . "	3	38
Smeder (dito) . . . . . "	4	80
D:o handtlångare (dito) . . . . . "	3	—
Murare (dito) . . . . . "	4	50
D:o handtlångare (dito) . . . . . "	3	—
Filare (dito) . . . . . "	3	50
Lykttändare (12 t. dagsvärk) . . . . . "	2	40
Lampskötare (12 t. dagsvärk) . . . . . "	3	25
Diverse arbetare (10 t. dagsvärk) . . . . . "	3	—
Nattvakt (dito) . . . . . "	2	80
Gårdskarlar (dito) . . . . . "	3	—

Källa: Uppgifter från Helsingfors Stads Belysningsvärk.

Tab. N:o 179. Medeldagslönen för de vid Helsingfors Vattenledningsvärk anställda arbetarene åren 1899—1901.

År	Antal arbetare			Medellönen för 10 timmars dagsvärke:																									
	Maximum	Minimum	Medeltal	Kvartermän och byggnadsmästare		Formän		Murare		Smeder		Timmermän		Svarvare		Rörläggare		Vattenmätare och listare		Filarer		Hisskarlar		Gjutare		Eldare		Handlangare	
				Smk.	nl.	Sm.	nl.	Smk.	nl.	Smk.	nl.	Smk.	nl.	Smk.	nl.	Smk.	nl.	Smk.	nl.	Smk.	nl.	Smk.	nl.	Smk.	nl.	Smk.	nl.	Smk.	nl.
1901	112	65	88	8	22	7	57	5	30	5	—	4	72	4	68	4	31	4	30	4	28	4	—	3	50	3	33	3	21
1900	135	52	87	7	50	7	33	—	—	5	—	4	46	4	50	4	52	—	—	4	07	—	—	—	—	—	—	3	03
1899	108	68	95	7	42	6	65	—	—	4	89	4	25	4	15	4	27	—	—	3	90	—	—	—	—	—	—	2	96

Källa: Vattenledningskontorets årsberättelser.

Tab. N:o 180. Myckenheten inkommet brännvin samt där af beredda spritvaror vid destilleringsvärken i Helsingfors år 1901.

Innehafvarens namn eller firma	Lagerbehållning vid årets början; liter	Under året inkommet brännvin af 50 % styrka; liter	Summa liter af 50 % styrka	Årets produktion af spritvaror vid destilleringsvärken; liter								Lagerbehållning vid årets slut; liter
				Sprit 50 %	Brännvin 40 %	Cognac 42—45 %	Rom 42—45 %	Denaturerad sprit 85 %	Uderrål.	Summa liter å 50 %		
Sandvikens spritfabriksaktiebolag	66,790	750,362	817,152	120,445	399,090	137,712	11,700	—	8,066	689,816	119,269	
J. C. Maexmontans spritfabriksaktiebolag	5,900	180,508	186,408	14,580	159,485	3,714	248	7,830	1,275	174,605	10,527	
Nääs d:o d:o	34,069	909,229	943,298	84,200	475,600	363,500	21,000	—	4,785	854,179	84,334	
F. E. Ekbergs d:o d:o	384	376	760	—	260	—	—	—	—	244	508	
Summa	107,143	1,840,475	1,947,618	219,225	1,034,435	504,926	32,948	7,830	14,126	1,718,844	214,638	

Källa: Öfverkontrollörens för brännvinsbrännerierna och spritfabrikernas årsberättelse.

Tab. N:o 179. Medeldagslönen för de vid Helsingfors Vattenledningsvärk anställda arbetarene åren 1899—1901.

År	Antal arbetare			Medellönen för 10 timmars dagsvärke:																									
	Maximum	Minimum	Medeltal	Kvartermän och byggnistare		Formän		Murare		Smeder		Timmennän		Svarvare		Rohäggare		Vattenmätarealliare		Filare		Hisskarlar		Gjutare		Eldare		Handlangare	
				Smk.	nl.	Sm.	nl.	Smk.	nl.	Smk.	nl.	Smk.	nl.	Smk.	nl.	Smk.	nl.	Smk.	nl.	Smk.	nl.	Smk.	nl.	Smk.	nl.	Smk.	nl.	Smk.	nl.
1901	112	65	88	8	22	7	57	5	30	5	—	4	72	4	68	4	31	4	30	4	28	4	—	3	50	3	33	3	21
1900	135	52	87	7	50	7	33	—	—	5	—	4	46	4	50	4	52	—	—	4	07	—	—	—	—	—	—	3	03
1899	108	68	95	7	42	6	65	—	—	4	89	4	25	4	15	4	27	—	—	3	90	—	—	—	—	—	—	2	96

Källa: Vattenledningskontorets årsberättelser.

Tab. N:o 180. Myckenheten inkommet brännvin samt där af beredda spritvaror vid destilleringsvärken i Helsingfors år 1901.

Innehafvarens namn eller firma	Lagerbehållning vid årets början; liter	Under året inkommet brännvin af 50 % styrka; liter	Summa liter af 50 % styrka	Årets produktion af spritvaror vid destilleringsvärken; liter								Lagerbehållning vid årets slut; liter
				Sprit 50 %	Brännvin 40 %	Cognac 42—45 %	Rom 42—45 %	Denaturerad sprit 85 %	Uderrål.	Summa liter å 50 %		
Sandvikens spritfabriksaktiebolag	66,790	750,362	817,152	120,445	399,090	137,712	11,700	—	8,066	689,816	119,269	
J. C. Maexmontans spritfabriksaktiebolag	5,900	180,508	186,408	14,580	159,485	3,714	248	7,830	1,275	174,605	10,527	
Nääs d:o d:o	34,069	909,229	943,298	84,200	475,600	363,500	21,000	—	4,785	854,179	84,334	
F. E. Ekbergs d:o d:o	384	376	760	—	260	—	—	—	—	244	508	
Summa	107,143	1,840,475	1,947,618	219,225	1,034,435	504,926	32,948	7,830	14,126	1,718,844	214,638	

Källa: Öfverkontrollörens för brännvinsbrännerierna och spritfabrikernas årsberättelse.

Tab. N:o 181. Minuthandeln med spritvaror i Helsingfors år 1901.

Innehafvare af försäljningsrättighet.	F ö r s å l d a s p r i t v a r o r											
	af inhemska tillverkning					importerade från utlandet						
	Sprit	Brännvin	Cognac	Rom	Summa	Cognac		Rom		Arrak	Likör	Summa
	liter å 50 %	liter å 50 %	liter å 50 %	liter å 50 %	liter å 50 %	liter	flaskor	liter	flaskor	liter	flaskor	liter
Utskänkningsaktiebolaget i Helsingfors	25,362	268,825	—	—	294,187	—	—	—	—	—	—	—
Utminuteringsaktiebolaget i Helsingfors	16,371	146,440	—	—	162,811	—	—	—	—	—	—	—
Handlande ¹⁾	—	—	474,844	29,831	504,675	62,117	45,102	367	2,854	30,077	20,176	160,693
Summa	41,733	415,265	474,844	29,831	961,673	62,117	45,102	367	2,854	30,077	20,176	160,693

¹⁾ Antalet handlande, som voro berättigade att i minut försälja spirituosa, brännvin och sprit, utgjorde under året 25.

Källa: Öfverkontrollörens för brännvinsbrännerierna och spritfabrikerna årsberättelse.

Tab. N:o 182. Utskänknigen af spritvaror i Helsingfors år 1901.

Innehafvare af utskänkningsrättighet	Arten och myckenheten af förbrukade spirituosa										Förbrukningen per manfaktskrifven person; liter	Antal innevärande på hvarje utskänk- ningsställe
	Antal liter					Antal buteljer à 1 liter				Summa		
	Bränvin	Cognac	Rom	Arrack	Summa	Cognac	Punsch	Likör	Summa			
Utskänkningsbolagets i Helsingfors utskänkningslokaler ¹⁾	25,358	1,618	—	—	26,976	—	751	96	847	27,823	0,67	16,443
Öfriga utskänkningsställen ²⁾	37,628	33,469	1,381	219	72,697	2,239	37,697	9,404	49,340	122,037	2,37	1,750
Summa	62,986	35,087	1,381	219	99,673	2,239	38,448	9,500	50,187	149,860	3,04	1,573

¹⁾ Till antalet 5. — ²⁾ 35 värdshus af 1:sta klassen och 12 värdshus af 2:dra klassen.

Källa: Öfverkontrollörens för bränvinsbrännerierna och spritfabrikerna årsberättelse.

Tab. N:o 183. Helsingfors stads andel i bränvinsskatten samt i Utskänknings- och Utminuteringsbolagens vinstmedel åren 1893—1901.

	1893		1894		1895		1896		1897		1898		1899		1900		1901	
	<i>Fmk.</i>	<i>rt.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>rt.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>rt.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>rt.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>rt.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>rt.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>rt.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>rt.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>rt.</i>
Stadens andel i Helsingfors Utskänknings- aktiebolagets vinstmedel.	45,541	52	45,065	53	48,834	82	65,696	84	73,549	26	81,905	16	96,186	94	75,126	85	47,837	38
Stadens andel i Helsingfors Utminuterings- aktiebolags vinstmedel.	36,411	43	35,874	87	35,723	80	36,919	54	41,962	91	41,213	14	45,013	06	44,604	33	40,666	49
Stadens andel i brännvisskatten	11,183	10	11,292	81	11,533	77	11,977	85	13,057	55	13,029	25	13,878	19	14,396	20	14,996	06

Källa: Helsingfors Stadsfullmäktiges utskottsbetänkanden.

Tab. No 184. Fördelningen af de vinstmedel, som af Utskänknings- och Utminuteringsbolagen i Helsingfors åren 1893—1901 inlevererats till stadskassan.

Medlens fördelning	1893		1894		1895		1896		1897		1898		1899		1900		1901	
	Fmk.	pi.	Fmk.	pi.	Fmk.	pi.	Fmk.	pi.	Fmk.	pi.	Fmk.	pi.	Fmk.	pi.	Fmk.	pi.	Fmk.	pi.
Upprätthållande af folkbarnträdgårdar	12,500	—	13,800	—	17,045	—	17,529	—	17,450	—	18,350	—	32,550	—	25,500	—	20,000	—
Understöd för arbetareundervisning	6,600	—	5,700	—	7,700	—	8,700	—	9,200	—	10,700	—	17,050	—	11,600	—	7,500	—
Understöd åt bestyrelsen för arbetshem åt fattiga barn	5,000	—	—	—	—	—	7,000	—	7,000	—	27,000	—	7,000	—	7,000	—	5,000	—
Understöd åt Fruntimmersföreningens barnhem och arbetshem för ålder- stigna kvinnor	5,500	—	3,000	—	2,500	—	3,000	—	3,000	—	3,500	—	5,500	—	3,500	—	1,000	—
Understöd åt bestyrelsen för befräm- jande af barnavård	—	—	—	—	1,000	—	2,000	—	3,200	—	6,100	—	6,600	—	7,000	—	6,000	—
Understöd åt Mariaföreningen	2,300	—	2,300	—	2,300	—	2,300	—	2,300	—	3,000	—	3,000	—	3,000	—	3,000	—
Upprätthållande af feriekolonier för folk- skolebarn	—	—	3,000	—	3,500	—	3,500	—	3,500	—	4,500	—	5,500	—	4,631	18	3,000	—
Upprätthållande af sommarkolonier för arbetande kvinnor	—	—	2,000	—	2,000	—	2,000	—	2,000	—	2,000	—	2,000	—	1,500	—	1,003	87
Understöd åt Stadsmission till sjukvård åt fattige	—	—	—	—	—	—	1,000	—	2,000	—	2,000	—	—	—	—	—	—	—
Understöd för döfstummas undervis- ning	—	—	500	—	500	—	500	—	500	—	500	—	500	—	500	—	500	—
Understöd åt föreningen „De blindas vänner“	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,000	—	1,000	—	1,000	—
Understöd åt diverse nykterhetsföre- ningar	—	—	—	—	—	—	500	—	1,500	—	3,968	30	6,500	—	4,000	—	—	—
Upprätthållande af folkrepresentationer å stadens teatrar	9,000	—	10,000	—	10,000	—	10,000	—	10,000	—	12,000	—	13,500	—	10,500	—	—	—
Understöd åt Filharmoniska Sällskapets orkester	5,000	—	5,000	—	5,000	—	5,000	—	5,000	—	6,500	—	6,500	—	—	—	5,500	—
Underhåll af planteringarna och an- läggningarna å Högholmen och Fölisön	20,000	—	20,000	—	20,000	—	30,000	—	28,000	—	30,000	—	30,000	—	39,000	—	35,000	—
Till planteringar och försköningar	52	95	14,640	40	13,013	62	9,587	38	11,412	62	—	—	450	—	—	—	—	—
För diverse ändamål	10,000	—	1,000	—	—	—	—	—	2,449	55	—	—	2,550	—	1,000	—	—	—
Till framtida disposition	—	—	—	—	—	—	—	—	7,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Under föregående år af årets vinst- medel anvisade	6,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	81,952	95	80,940	40	84,558	62	102,616	38	115,512	17	130,118	30	141,200	—	119,731	18	88,503	87

Källa: Helsingfors Stadsfullmäktiges protokoll.

Tab. No 186. Antalet röstberättigade i Helsingfors

Yrkesfördelning	R ö s t e r												
	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13
Tjänstemän, civila, statens . . .	107	7	5	6	7	22	6	13	12	10	26	12	8
D:o „ „, kommunens . . .	20	1	1	3	1	—	—	1	2	2	1	2	1
Militär, öfverbefäl	10	—	—	—	1	1	—	1	1	—	1	1	3
Lärare, anställda vid privat- och yrkesskolor	6	—	—	—	—	—	—	—	2	3	2	—	—
D:o, vid folkskolor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Läkare, apotekare, provisorer, farmaceuter och veterinärer	28	—	1	4	—	5	1	—	2	1	4	2	1
Advokater, literatörer, konstnärer och skådespelare	13	—	—	—	—	3	2	1	1	1	7	—	—
Handlande, affärsmän, bankdirektörer och disponenter	164	1	1	4	1	13	1	4	2	3	25	—	3
Kontorister, prokurister, kassörer, agenter och handelsbiträden	12	—	—	2	1	9	4	5	4	2	7	2	3
Fabrikanter och handverkare . .	35	3	2	1	1	5	—	5	3	2	13	4	2
Arkitekter, ingenjörer och byggmästare	43	—	1	—	2	7	—	1	2	—	12	1	1
Restauratörer och konditorer . .	11	—	—	1	—	1	—	—	1	—	1	—	—
Torg- och matvaruhandlande . . .	2	—	—	—	1	1	—	—	1	1	1	—	—
Trädgårdsmästare	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Arbetsledare och värkmästare . .	3	—	—	—	—	—	—	—	2	2	1	—	2
Arbetare, vid fabrik och inomhus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Utarbetare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Hyrkuskar, formän och körkarlar	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	2	—
Betjäning vid allmänna inrättningar	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Sjökaptener, skeppare, styrmän och sjöfolk	7	—	1	3	—	—	1	—	—	1	6	—	—
Pensionstagare och rentierer . . .	20	—	—	2	1	3	—	1	2	1	6	2	1
Gårds- och villaägare samt arrendatorer	25	—	2	1	1	—	—	1	2	2	4	2	1
Personer med universitets bildning, utan fast anställning . . .	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—
Öfrige	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1	—
Summa röstberättigade . .	511	12	14	27	17	71	16	33	39	34	120	33	27
Summa röster	12,775	288	322	594	357	1,420	304	594	663	544	1,800	462	351
1897													
Summa röstberättigade . .	400	7	11	19	13	67	12	37	33	33	92	30	23
Summa röster	10,000	168	253	418	273	1,340	228	666	561	528	1,380	420	299

Källa: Uppgifter sammanställda ur röstlängderna.

vid 1900 års landtdagsval, jämfördt med 1897 års.

	R ö s t e r											Summa röstberättigade	Summa röster	1897		
	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2			1	Summa röstberättigade	Summa röster
	21	9	24	9	15	29	15	25	40	—	49	29	506	6,548	445	6,120
	2	—	4	3	6	2	1	1	4	—	6	6	70	972	56	980
	3	2	5	4	6	4	1	10	1	—	1	—	56	676	44	583
	2	—	3	2	4	3	2	3	4	—	2	—	38	434	45	452
	1	—	1	1	5	5	4	12	3	—	4	2	38	212	37	195
	4	1	2	1	3	3	1	15	3	—	29	7	118	1,372	114	1,386
	6	1	11	—	6	5	8	6	17	—	19	8	115	1,047	75	576
	16	2	18	4	12	4	18	22	25	—	32	14	389	6,053	362	5,146
	16	1	17	7	19	11	15	20	44	—	120	151	472	2,405	405	2,109
	6	4	17	4	15	5	11	14	42	—	91	238	523	2,787	258	2,557
	4	2	11	3	7	7	3	14	14	—	29	27	191	2,080	134	1,896
	2	—	2	—	1	—	1	1	1	—	1	1	25	419	—	—
	—	2	1	1	5	1	5	8	31	—	41	72	174	575	94	216
	—	—	1	—	2	—	—	—	1	—	2	5	13	80	—	—
	1	2	2	1	4	2	8	14	30	—	36	40	150	641	92	460
	1	1	4	—	2	4	4	13	33	—	128	1,013	1,204	1,611	636	893
	—	—	—	2	—	—	—	1	5	—	19	290	318	384	114	222
	2	1	—	2	1	7	3	12	67	1	152	197	451	1,060	230	460
	—	1	—	2	—	1	8	11	17	—	17	149	208	430	232	594
	2	1	1	1	2	—	2	6	5	—	16	12	67	565	59	537
	2	—	9	1	2	4	4	5	2	—	1	—	69	1,050	53	622
	3	2	5	9	3	5	2	4	6	—	9	3	92	1,224	74	565
	1	1	3	—	1	1	3	3	4	—	9	6	35	195	48	167
	—	2	3	1	1	1	—	2	2	—	7	13	36	199	19	80
	95	35	144	58	122	104	119	222	401	1	820	2,283	5,358	—	—	—
	1,140	385	1,440	522	976	728	714	1,110	1,604	3	1,640	2,283	—	33,019	—	—
	83	40	143	38	102	97	123	185	270	—	568	1,200	—	—	3,626	—
	996	440	1,430	342	816	679	738	925	1,080	—	1,136	1,200	—	—	—	26,316

Tab. N:o 187. Helsingfors Trafikkontors debitering och uppörd år 1901, äfvensom åren 1892—1900.

	D e b i t e r i n g														U p p b ö r d																						
	Debetse- del af- gift ¹⁾		I % af summa debitering	Tolag		I % af summa debitering	Trafik- afgifter		I % af summa debitering	Mät- ningsaf- gift		I % af summa debitering	Maga- sinshyra		I % af summa debitering	Summa		Influtna för år 1901		Influtna från före- gående år		Summa															
																								Fmk.	ni.	Fmk.	ni.	Fmk.	ni.	Fmk.	ni.	Fmk.	ni.	Fmk.	ni.	Fmk.	ni.
	Fmk.	ni.	Fmk.	ni.	Fmk.	ni.	Fmk.	ni.	Fmk.	ni.	Fmk.	ni.	Fmk.	ni.	Fmk.	ni.	Fmk.	ni.	Fmk.	ni.	Fmk.	ni.	Fmk.	ni.	Fmk.	ni.	Fmk.	ni.	Fmk.	ni.	Fmk.	ni.	Fmk.	ni.			
Januari	—	—	—	14,051	41	62,1	8,180	89	36,2	—	—	—	382	20	1,7	22,614	50	21,345	83	10,242	21	31,588	04														
Februari	—	—	—	13,179	37	65,6	6,565	31	32,7	—	—	—	334	39	1,7	20,079	07	19,638	96	908	70	20,547	66														
Mars	—	—	—	12,946	36	61,9	7,979	93	38,1	—	—	—	7	60	—	20,933	89	21,193	54	73	49	21,267	03														
April	—	—	—	14,530	89	51,1	13,857	11	48,8	—	—	—	19	77	0,1	28,407	77	25,822	17	—	—	25,822	17														
Maj	—	—	—	20,218	96	29,7	47,187	44	69,3	351	28	0,5	312	03	0,5	68,069	71	60,023	33	—	—	60,023	33														
Juni	—	—	—	13,263	58	24,3	40,971	97	75,2	—	—	—	264	42	0,5	54,499	97	55,350	81	—	—	55,350	81														
Juli	—	—	—	12,067	08	20,7	45,745	10	78,4	188	35	0,3	359	42	0,6	58,359	95	57,821	15	12	62	57,833	77														
Augusti	—	—	—	20,707	80	30,4	46,630	09	68,6	375	64	0,6	305	72	0,4	68,019	25	71,568	76	—	—	71,568	76														
September	—	—	—	21,499	69	33,0	43,508	36	66,7	—	—	—	228	68	0,3	65,236	73	62,609	34	—	—	62,609	34														
Oktober	—	—	—	23,644	43	31,5	51,336	76	68,2	—	—	—	230	70	0,3	75,211	89	74,314	58	—	—	74,314	58														
November	—	—	—	20,022	61	17,1	95,971	28	82,1	649	75	0,6	287	32	0,2	116,930	96	118,328	60	—	—	118,328	60														
December	—	—	—	13,425	55	23,7	42,568	47	75,2	—	—	—	637	67	1,1	56,631	69	58,492	74	—	—	58,492	74														
Summa år 1901	—	—	—	²⁾ 199,557	73	30,5	²⁾ 450,502	71	68,8	1,565	02	0,2	3,369	92	0,5	654,995	38	646,509	81	11,242	97	657,752	78														
" " 1900	—	—	—	253,432	61	33,1	506,153	24	66,0	2,795	73	0,4	3,783	53	0,5	766,165	11	—	—	—	—	754,831	19														
" " 1899	—	—	—	230,314	13	31,8	484,608	16	66,9	2,868	36	0,4	7,074	91	0,9	724,865	56	—	—	—	—	713,885	53														
" " 1898	—	—	—	220,703	48	30,1	503,914	84	68,7	1,964	95	0,3	7,285	63	0,9	733,868	90	—	—	—	—	723,383	34														
" " 1897	—	—	—	177,811	45	27,6	458,529	65	71,2	1,397	23	0,2	6,061	12	1,0	643,799	45	—	—	—	—	635,485	77														
" " 1896	—	—	—	160,943	77	30,1	372,367	58	69,4	2,369	86	0,4	700	25	0,1	536,381	46	—	—	—	—	528,729	75														
" " 1895	1,163	04	0,2	130,430	51	26,6	355,046	02	72,6	2,428	61	0,5	524	13	0,1	489,592	31	—	—	—	—	480,763	54														
" " 1894	1,047	12	0,2	113,632	32	26,6	309,772	96	72,4	2,691	41	0,6	756	21	0,2	427,900	02	—	—	—	—	428,112	96														
" " 1893	844	12	0,2	101,626	13	25,0	300,192	33	73,9	2,655	62	0,7	1,017	97	0,2	406,336	17	—	—	—	—	401,306	17														
" " 1892	883	40	0,2	110,704	63	27,5	288,424	31	71,6	2,270	25	0,6	610	20	0,1	402,892	79	—	—	—	—	400,312	84														

¹⁾ Afskaffad sedan år 1896 — ²⁾ Utom kolumn: Tolag . . . . . Fmk. 737: 95

Trafikafgifter " 796: 82

Summa Fmk. 1,534: 77, utgörande stadens förlust genom de falsierier, hvilka blifvit

begåna uti allmänna upplagsmagasinets tullafdelning.

Källa: Trafikkontorets årsberättelser.

Tab. N:o 188. Trafiken åhvälfda afgifter i Helsingfors åren 1892—1901.

	1892		1893		1894		1895		1896		1897		1898		1899		1900		1901	
Tolag . . . . . <i>Fr.</i>	115,962	37	106,157	54	120,135	16	137,439	80	170,754	33	177,811	45	220,703	48	230,314	13	253,432	61	199,557	73
Trafikafgift . . . . . „	288,424	31	300,192	33	309,772	96	355,046	02	372,367	58	453,529	65	503,914	84	484,608	16	506,153	24	450,502	71
Mätningafgift . . . . . „	2,270	25	2,655	62	2,691	41	2,428	61	2,369	86	1,397	23	1,964	95	2,868	36	2,795	73	1,565	02
Transitomagasinshyra „	—	—	1,017	97	756	21	524	13	700	25	6,061	12	7,285	63	7,074	91	3,783	53	3,369	92
Hamnafgift . . . . . „	143,727	24	143,437	17	160,584	36	156,813	43	170,746	99	194,072	62	193,076	37	213,103	86	200,777	09	185,146	63
Broafgift . . . . . „	7,810	18	15,294	08	9,311	50	6,596	66	10,729	62	9,461	32	8,215	08	9,726	15	9,196	62	9,671	42
Ballastafgift . . . . . „	656	—	655	60	486	70	766	80	491	—	469	20	364	80	269	60	281	40	149	—
Summa <i>Fr.</i>	558,850	35	569,410	31	603,738	30	659,615	45	728,159	63	847,802	59	935,525	15	947,965	17	976,420	22	849,962	43

Källa: Uppgifter från Trafik- och Hamnkotoret.

Tab. N:o 189. Helsingfors Hamnkontors uppbörd år 1901, samt åren 1892—1900.

M å n a d	A f g i f t e r									
	Våg- Fmk.	Lyftkran- Fmk.	Hamn- Fmk.	Bro- Fmk.	Närings- Fmk.	Fiske- vattens- Fmk.	Ballast- Fmk.	Beviljad afdrag Fmk.	Summa Fmk.	
Januari	224 78	33 40	1,497 —	— —	— —	90 —	— —	1,037 40	807 78	
Februari	223 13	14 80	1,455 40	— —	— —	2 —	— —	1,015 28	680 05	
Mars	246 47	7 80	19 40	1 65	— —	1 —	— —	— —	276 32	
April	211 04	20 60	4,556 40	— 90	30 —	434 —	— —	2,999 96	2,252 98	
Maj	210 82	31 20	28,504 60	831 21	1,275 15	591 —	32 60	6,795 52	24,681 06	
Juni	156 34	221 40	34,458 60	1,086 55	632 58	36 —	31 80	8,012 50	28,610 77	
Juli	153 84	85 40	35,007 60	1,590 58	455 65	45 —	11 60	8,429 58	28,920 09	
Augusti	204 92	77 20	36,633 30	1,534 62	111 50	14 —	— —	9,081 04	29,494 50	
September	252 65	211 20	31,306 20	1,233 49	228 70	5 —	8 —	7,123 92	26,121 32	
Oktober	307 53	223 60	28,525 60	1,158 10	849 80	— —	19 —	6,503 48	24,580 15	
November	324 03	68 60	30,744 85	767 —	335 42	1 —	26 —	5,528 22	26,738 68	
December	295 12	5 20	12,097 25	1,467 32	127 35	1 —	40 —	2,841 62	11,171 62	
Summa år 1901	2,810 67	1,000 40	244,806 20	9,671 42	4,046 15	1,220 —	149 —	59,368 52	204,044 27 ¹⁾	
” ” 1900	2,888 28	939 60	260,757 25	9,196 62	2,899 20	1,385 —	281 40	59,980 16	218,367 19	
” ” 1899	2,916 80	1,659 20	281,338 50	9,726 15	4,205 26	1,274 —	269 60	63,234 64	233,154 87	
” ” 1898	3,008 58	1,396 60	257,885 95	8,215 08	3,294 33	1,331 —	364 80	64,809 58	210,686 76	
” ” 1897	3,075 41	694 60	251,255 90	9,461 32	3,324 09	1,530 —	469 20	57,453 88	212,356 64	
” ” 1896	2,956 81	— —	224,672 25	10,729 62	2,693 23	1,544 —	491 —	53,925 26	189,161 65	
” ” 1895	2,538 45	— —	201,546 45	6,596 66	2,332 87	1,845 —	766 80	44,733 02	170,893 21	
” ” 1894	2,441 76	46 35	208,564 20	9,311 50	2,421 65	1,739 —	486 70	47,979 84	177,031 32	
” ” 1893	2,662 85	134 35	182,260 71	15,294 08	2,470 77	1,813 —	655 —	38,823 54	166,467 22	
” ” 1892	2,813 64	195 05	182,651 40	7,810 18	3,130 57	1,380 —	656 —	38,924 16	159,712 68	

¹⁾ Slutsumman öfverensstämmer ej med addenderna, beroende på ett afdrag af Fmk 291:05 för restitution till tyska ångf. Hektos.

Källa: Uppgifter från Hamnkoretet.

Tab. N:o 190. Uppbörden vid Helsingfors Tullkammare åren 1898—1901.

Å r	Tullmedel		Sjöfarts- avgifter		Sågnings- avgifter		Båkaavgifter		Nederlags- avgifter		Införelseavgif- ter för ut- ländsk och tullavgifter för rysk tobak		Diverse me- del (Transit- upplagsexpedi- tions avgif- ter m. m.)		Summa uppbörd	
	<i>Från</i>	<i>ni.</i>	<i>Från</i>	<i>ni.</i>	<i>Från</i>	<i>ni.</i>	<i>Från</i>	<i>ni.</i>	<i>Från</i>	<i>ni.</i>	<i>Från</i>	<i>ni.</i>	<i>Från</i>	<i>ni.</i>	<i>Från</i>	<i>ni.</i>
1898	10,544,869	03	321,552	12	20,807	99	90,241	82	57,447	17	455,157	75	37,307	05	11,527,382	93
1899	11,382,491	10	341,107	94	20,676	23	108,850	09	44,412	74	373,233	90	47,045	62	12,317,817	62
1900	11,961,903	57	358,577	95	22,458	32	91,282	14	49,950	11	838,946	57	41,362	50	13,364,481	16
1901	9,906,309	75	297,113	37	13,127	69	80,327	92	47,007	35	217,092	63	39,195	80	10,600,174	51

Källa: Helsingfors Handelsförening; Helsingfors import och export m. m.

Tab. No 191. Sammandrag af taxerings- og oppbørdslæng-

Stadsdel	Af Taxeringsnämnden påförda skattören				Afgår				Återstående		
	for hus, tomt och jord	for näring och yrke	for lön, pension eller annan inkomst	Reducerad summa	af Pröfningsnämnden nedsatta skattören				for hus, tomt och jord	for näring och yrke	for lön, pension eller annan inkomst
					for hus, tomt och jord	for näring och yrke	for lön, pension eller annan inkomst	Reducerad summa			
	Å r										
Första stadsdelen . . .	2,797	4,299	9,697	16,222	47	248	192	493	2,750	4,051	9,505
Andra " . . .	3,967	9,463	6,302	19,264	103	766	140	1,007	3,864	8,697	6,162
Tredje " . . .	2,286	5,284	5,631	12,795	27	218	140	384	2,259	5,066	5,491
Fjärde " . . .	3,413	3,263	8,030	13,880	85	252	169	506	3,328	3,011	7,861
Femte " . . .	1,779	3,152	4,179	8,728	54	312	79	445	1,725	2,840	4,100
Sjätte " . . .	757	603	626	1,758	33	187	27	246	724	416	599
Sjunde " . . .	1,055	677	2,674	4,120	10	6	57	62	1,045	683	2,617
Åttonde " . . .	127	14	478	601	—	—	8	8	127	14	470
Nionde " . . .	327	320	1,173	1,777	—	10	43	52	327	310	1,130
Tionde " jämte villor och holmar . .	1,728	3,618	2,181	6,860	32	692	57	778	1,696	2,926	2,124
Summa	18,236	30,693	40,971	86,005	391	2,679	912	3,981	17,845	28,014	40,059
	Å r										
Första stadsdelen . . .	2,789	4,130	9,399	15,727	45	59	70	180	2,744	4,071	9,329
Andra " . . .	4,089	9,891	6,683	20,203	63	226	119	408	4,026	9,665	6,564
Tredje " . . .	2,352	4,542	5,743	12,218	43	381	185	609	2,309	4,161	5,558
Fjärde " . . .	3,425	2,967	7,674	13,302	33	85	111	228	3,392	2,882	7,563
Femte " . . .	1,878	3,176	4,532	9,239	60	28	89	175	1,818	3,148	4,443
Sjätte " . . .	820	467	629	1,679	19	21	5	48	801	446	624
Sjunde " . . .	1,089	1,275	3,045	5,107	59	37	69	163	1,030	1,238	2,976
Åttonde " . . .	131	14	487	615	—	—	—	—	131	14	487
Nionde " . . .	336	298	1,393	1,985	2	—	89	91	334	298	1,304
Tionde " jämte villor och holmar . .	1,806	2,986	2,065	6,299	61	551	80	686	1,745	2,435	1,985
Summa	18,715	29,746	41,650	86,374	385	1,388	817	2,588	18,330	28,358	40,833
	Å r										
Första stadsdelen . . .	2,796	12,803	9,818	24,815	13	293	197	503	2,783	12,510	9,621
Andra " . . .	4,112	11,517	7,676	22,839	111	436	561	1,107	4,001	11,081	7,115
Tredje " . . .	2,420	5,027	7,726	14,763	14	203	781	998	2,406	4,824	6,945
Fjärde " . . .	3,761	3,321	8,646	14,952	77	87	459	622	3,684	3,234	8,187
Femte " . . .	1,937	3,444	5,267	10,296	5	23	167	193	1,932	3,421	5,100
Sjätte " . . .	853	496	819	1,904	11	25	5	38	842	471	814
Sjunde " . . .	1,083	2,049	3,208	5,936	55	7	35	93	1,028	2,042	3,173
Åttonde " . . .	146	29	475	630	—	—	—	—	146	29	475
Nionde " . . .	434	235	1,535	2,154	—	—	15	15	434	235	1,520
Tionde " jämte villor och holmar . .	1,965	3,487	2,485	7,315	28	96	37	162	1,937	3,391	2,448
Summa	19,507	42,408	47,655	105,654	314	1,170	2,257	3,731	19,193	41,238	45,398

1) Till fyllande af behoven för åren 1895—1902. — *) Af Pröfningsnämnden tillagda skattören.

derna för kommunala utskylder m. m. åren 1894—1901¹⁾.

skattören	Uttaxerad belopp																Pantören	Debetseidel-afgifter	Summa
	Summa				å opriviligierade skattören				å från inkvartering befriade skattören				Summa						
	privilegierade	från inkvartering befriade	opriviligierade	betalande	Fm%	ni	Fm%	ni	Fm%	ni	Fm%	ni	Fm%	ni	Fm%	ni			
	1 8 9 4																		
231	14	15,484	15,729	3,143	91	201	18	224,518	—	227,863	09	335	26	50	88	228,249	23		
90	321	17,846	18,257	1,224	90	4,612	77	258,767	—	264,604	67	312	22	45	40	264,962	29		
80	45	12,286	12,411	1,088	80	646	65	178,147	—	179,832	45	204	58	37	—	180,124	03		
92	23	13,259	13,374	1,252	12	330	51	192,255	50	193,838	13	656	81	63	92	194,588	86		
60	8	8,215	8,263	816	60	114	96	119,117	50	120,049	06	301	01	32	52	120,382	59		
—	—	1,512	1,512	—	—	—	—	21,924	—	21,924	—	198	28	14	84	22,137	12		
—	—	4,058	4,058	—	—	—	—	58,841	—	58,841	—	231	83	22	32	59,095	15		
—	—	593	593	—	—	—	—	8,598	50	8,598	50	6	26	1	80	8,606	56		
9	—	1,716	1,725	122	49	—	—	24,882	—	25,004	49	—	—	5	56	25,010	05		
—	—	6,082	6,082	—	—	—	—	88,189	—	88,189	—	—	—	40	40	88,229	40		
562	411	81,051	82,024	7,648	82	5,906	07	1,175,239	50	1,188,794	39	2,246	25	314	64	1,191,355	28		
	1 8 9 5																		
225	14	15,308	15,547	2,875	50	193	90	214,312	—	217,331	40	335	26	50	84	217,767	50		
51	296	19,449	19,796	651	78	4,099	60	272,286	—	277,037	38	312	22	46	28	277,395	88		
54	45	11,510	11,609	690	12	623	25	161,140	—	162,453	37	204	58	37	28	162,695	23		
100	23	12,951	13,074	1,278	—	318	55	181,314	—	182,910	55	656	81	60	68	183,628	04		
56	8	9,000	9,064	715	68	110	80	126,000	—	126,826	48	301	01	31	36	127,158	85		
—	—	1,631	1,631	—	—	—	—	22,834	—	22,834	—	202	68	15	88	23,052	56		
—	—	4,944	4,944	—	—	—	—	69,216	—	69,216	—	231	83	23	64	69,471	47		
—	—	615	615	—	—	—	—	8,610	—	8,610	—	6	26	1	88	8,618	14		
—	—	1,894	1,894	—	—	—	—	26,516	—	26,516	—	—	—	5	76	26,521	76		
—	—	5,613	5,613	—	—	—	—	78,582	—	78,582	—	—	—	34	24	78,616	24		
486	386	82,915	83,787	6,211	08	5,346	10	1,160,810	—	1,172,367	18	2,250	65	307	84	1,174,925	67		
	1 8 9 6																		
281	14	24,017	24,312	3,150	01	169	26	293,007	40	296,326	67	335	26	52	—	296,713	93		
306	249	21,177	21,732	3,430	26	3,010	41	258,359	40	264,800	07	312	22	48	—	265,160	29		
204	—	13,561	13,765	2,286	84	—	—	165,444	20	167,731	04	204	58	38	76	167,974	38		
111	23	14,196	14,330	1,244	31	278	07	173,191	20	174,713	58	656	81	62	92	175,433	31		
49	8	10,046	10,103	549	29	96	72	122,561	20	123,207	21	301	01	32	28	123,540	50		
—	—	1,866	1,866	—	—	—	—	22,765	20	22,765	20	202	68	16	96	22,984	84		
40	—	5,853	5,893	448	40	—	—	71,406	60	71,855	—	245	13	25	72	72,125	85		
—	—	630	630	—	—	—	—	7,686	—	7,686	—	6	26	2	16	7,694	42		
15	—	2,124	2,139	168	15	—	—	25,912	80	26,080	95	—	—	6	60	26,087	55		
—	—	7,153	7,153	—	—	—	—	87,266	60	87,266	60	—	—	41	80	87,308	40		
1,006	294	100,623	101,923	11,277	26	3,554	46	1,227,600	60	1,242,432	32	2,263	95	327	20	1,245,023	47		

Fortsättning.

Stadsdel	Af Taxeringsnämnden påförda skattören				Afgår				Återstående			
	för hus, tomt och jord	för näring och yrke	för lön, pension eller annan inkomst	Reducerad summa	af Pröfningsnämnden nedsatta skattören				för hus, tomt och jord	för näring och yrke	för lön, pension eller annan inkomst	Reducerad summa
					för hus, tomt och jord	för näring och yrke	för lön, pension eller annan inkomst	Reducerad summa				
Å r												
Första stadsdelen . . .	2,836	5,465	9,997	17,707	28	24	90	141	2,808	5,441	9,907	
Andra " . . .	4,376	12,577	7,466	23,963	50	323	107	482	4,326	12,254	7,359	
Tredje " . . .	2,530	5,392	6,841	14,377	17	101	159	273	2,513	5,291	6,682	
Fjärde " . . .	3,986	4,103	9,302	16,455	75	139	150	362	3,911	3,964	9,152	
Femte " . . .	2,071	3,807	5,672	11,173	20	72	456	544	2,051	3,735	5,216	
Sjätte " . . .	990	880	1,156	2,638	4	—	22	21	986	880	1,134	
Sjunde " . . .	1,127	3,500	4,066	8,338	13	96	39	147	1,114	3,404	4,027	
Åttonde " . . .	247	12	562	808	—	—	15	16	247	12	547	
Nionde " . . .	460	216	1,791	2,421	—	—	36	39	460	214	1,755	
Tionde " . . .	437	1,132	972	2,417	1	24	21	46	436	1,108	951	
Villor och holmar . . .	1,827	3,100	2,174	6,280	49	106	23	177	1,778	2,994	2,151	
Summa	20,887	40,184	49,999	106,577	257	887	1,118	2,248	20,630	39,297	48,881	
Å r												
Första stadsdelen . . .	2,950	4,831	18,370	25,416	11	121	506	636	2,939	4,710	17,864	
Andra " . . .	4,801	15,331	12,148	31,714	95	394	284	772	4,706	14,937	11,864	
Tredje " . . .	2,823	7,293	10,726	20,408	53	411	338	799	2,770	6,882	10,388	
Fjärde " . . .	4,191	4,830	8,731	16,649	63	15	194	271	4,128	4,815	8,537	
Femte " . . .	2,346	4,615	6,219	12,747	20	380	69	468	2,326	4,235	6,150	
Sjätte " . . .	1,242	1,319	1,323	3,427	5	332	16	351	1,237	987	1,307	
Sjunde " . . .	1,335	4,371	5,895	11,098	5	535	68	602	1,330	3,836	5,827	
Åttonde " . . .	472	28	1,223	1,695	100	—	14	114	372	28	1,209	
Nionde " . . .	519	412	1,914	2,778	22	10	54	87	497	402	1,860	
Tionde " jämte villor och holmar . . .	2,670	6,828	3,686	12,089	27	418	17	465	2,643	6,410	3,669	
Summa	23,349	49,858	70,235	138,021	401	2,616	1,560	4,565	22,948	47,242	68,675	
Å r												
Första stadsdelen . . .	3,207	6,839	13,404	22,741	53	289	384	726	3,154	6,550	13,020	
Andra " . . .	5,146	17,457	8,865	30,914	66	842	242	1,150	5,080	16,615	8,623	
Tredje " . . .	3,018	8,091	9,269	19,892	52	175	138	365	2,966	7,916	9,131	
Fjärde " . . .	4,752	5,775	9,386	18,739	91	203	142	436	4,661	5,572	9,244	
Femte " . . .	2,773	4,799	6,835	13,854	64	141	121	326	2,709	4,658	6,714	
Sjätte " . . .	1,505	1,171	1,573	3,794	95	225	23	343	1,410	946	1,550	
Sjunde " . . .	1,496	3,483	5,974	10,449	28	105	181	314	1,468	3,378	5,793	
Åttonde " . . .	524	298	2,096	2,875	25	—	113	138	499	298	1,983	
Nionde " . . .	491	464	1,958	2,851	16	—	76	92	475	464	1,882	
Tionde " . . .	591	1,400	1,108	2,956	1	24	53	78	590	1,376	1,055	
Villor och holmar . . .	2,709	6,576	3,559	11,664	44	101	61	206	2,665	6,475	3,498	
Summa	26,212	56,353	64,027	140,729	535	2,105	1,534	4,174	25,677	54,248	62,493	

skattören	Uttaxerad belopp																	
	Summa				% privilegierade skattören		% från inkvartering befriade skattören		% oprivilegierade skattören		Summa		Tomtören		Debetedel-afgifter		Summa	
	privilegierade	från inkvartering befriade	oprivilegierade	betalande	Fmy.	ni.	Fmy.	ni.	Fmy.	ni.	Fmy.	ni.	Fmy.	ni.	Fmy.	ni.	Fmy.	ni.
1 8 9 7																		
211	14	17,341	17,566	2,418	06	165	48	208,092	—	210,675	54	333	72	51	96	211,061	22	
325	175	22,981	23,481	3,724	50	2,068	50	275,772	—	281,565	—	307	55	47	60	281,920	15	
154	—	13,950	14,104	1,764	84	—	—	167,400	—	169,164	84	204	58	36	96	169,406	38	
112	23	15,958	16,093	1,283	52	271	86	191,496	—	193,051	38	655	92	70	96	193,778	26	
49	8	10,572	10,629	561	54	94	56	126,864	—	127,520	10	301	01	33	76	127,854	87	
—	—	2,617	2,617	—	—	—	—	31,404	—	31,404	—	202	68	22	84	31,629	52	
—	—	8,191	8,191	—	—	—	—	98,292	—	98,292	—	248	79	27	96	98,568	75	
—	—	792	792	—	—	—	—	9,504	—	9,504	—	11	76	2	—	9,517	76	
17	—	2,365	2,382	194	82	—	—	28,380	—	28,574	82	—	—	6	88	28,581	70	
—	—	2,371	2,371	—	—	—	—	28,452	—	28,452	—	71	82	7	92	28,531	74	
—	—	6,103	6,103	—	—	—	—	73,236	—	73,236	—	—	—	48	12	73,284	12	
868	220	103,241	104,329	9,947	28	2,600	40	1,238,892	—	1,251,439	68	2,337	83	356	96	1,254,134	47	
1 8 9 8																		
281	14	24,485	24,780	2,284	53	139	58	247,298	50	249,722	61	331	10	59	88	250,113	59	
331	203	30,408	30,942	2,691	03	2,023	91	307,120	80	311,835	74	307	55	54	60	312,197	89	
279	—	19,330	19,609	2,268	27	—	—	195,233	—	197,501	27	204	58	40	84	197,746	69	
100	25	16,253	16,378	813	—	249	25	164,155	30	165,217	55	652	89	37	46	165,949	90	
77	8	12,194	12,279	626	01	79	76	123,159	40	123,865	17	301	01	37	52	124,203	70	
—	—	3,076	3,076	—	—	—	—	31,067	60	31,067	60	249	36	26	08	31,343	04	
48	—	10,448	10,496	390	24	—	—	105,524	80	105,915	04	246	91	35	04	106,196	99	
32	—	1,549	1,581	260	16	—	—	15,644	90	15,905	06	46	30	3	08	15,954	44	
9	—	2,682	2,691	73	17	—	—	27,088	20	27,161	37	—	—	8	24	27,169	61	
—	—	11,624	11,624	—	—	—	—	117,402	40	117,402	40	341	85	64	92	117,809	17	
1,157	250	132,049	133,456	9,406	41	2,492	50	1,333,694	90	1,345,593	81	2,681	55	409	66	1,348,685	02	
1 8 9 9																		
304	14	21,707	22,025	3,052	16	176	12	274,810	62	278,038	90	337	07	60	12	278,436	09	
134	175	29,456	29,765	1,345	36	2,201	50	372,912	96	376,459	82	303	05	54	12	376,816	99	
350	—	19,184	19,534	3,514	—	—	—	242,869	44	246,383	44	204	58	44	16	246,632	18	
105	27	18,169	18,301	1,054	20	339	66	230,019	54	231,413	40	655	—	85	04	232,153	44	
102	8	13,419	13,529	1,024	08	100	64	169,884	54	171,009	26	301	01	45	08	171,355	35	
—	—	3,451	3,451	—	—	—	—	43,689	66	43,689	66	260	29	27	44	43,977	39	
35	—	10,103	10,138	351	40	—	—	127,903	98	128,255	38	250	74	36	24	128,542	36	
32	—	2,705	2,737	321	28	—	—	34,245	30	34,566	58	49	13	4	60	34,620	31	
10	—	2,749	2,759	100	40	—	—	34,802	34	34,902	74	—	—	7	88	34,910	62	
—	—	2,878	2,878	—	—	—	—	36,435	48	36,435	48	341	85	9	40	36,786	73	
—	—	11,458	11,458	—	—	—	—	145,058	28	145,058	28	—	—	68	68	145,126	96	
1,072	224	135,279	136,575	10,762	88	2,817	92	1,712,632	14	1,726,212	94	2,702	72	442	76	1,729,358	42	

Fortsättning.

Stadsdel	Af Taxeringsnämnden påförda skattören				Afgår				Återstående			
	för hus, tomt och jord	för näring och yrke	för lön, pension eller annan inkomst	Reducerad summa	af Pröfningsnämnden nedsatta skattören				för hus, tomt och jord	för näring och yrke	för lön, pension eller annan inkomst	
					för hus, tomt och jord	för näring och yrke	för lön, pension eller annan inkomst	Reducerad summa				
Å r												
Första stadsdelen . . .	3,656	6,501	12,155	21,650	79	578	206	863	3,577	5,923	11,949	
Andra " . . .	5,533	16,373	9,020	30,365	102	113	133	348	5,431	16,260	8,887	
Tredje " . . .	3,306	8,314	7,768	18,940	26	409	257	692	3,280	7,905	7,511	
Fjärde " . . .	5,283	6,494	10,498	21,151	212	192	920	1,324	5,071	6,302	9,578	
Femte " . . .	2,929	4,655	7,616	14,658	35	93	192	320	2,894	4,562	7,424	
Sjätte " . . .	1,680	1,021	1,924	4,103	40	217	34	291	1,640	804	1,890	
Sjunde " . . .	1,645	2,310	6,004	9,382	33	152	160	345	1,612	2,158	5,844	
Åttonde " . . .	511	504	2,062	3,039	32	126	17	175	479	378	2,045	
Nionde " . . .	486	465	2,368	3,254	—	—	127	127	486	465	2,241	
Tionde " . . .	782	1,680	1,297	3,511	13	18	18	49	769	1,662	1,279	
Villor och holmar . . .	2,901	7,103	3,932	12,775	80	823	152	1,055	2,821	6,280	3,780	
Summa	28,712	55,420	64,644	142,828	652	2,721	2,216	5,589	28,060	52,699	62,428	
Å r												
Första stadsdelen . . .	3,648	5,803	13,169	21,973	47	120	303	470	3,601	5,683	12,866	
Andra " . . .	5,975	16,646	15,310	37,885	341	822	6,294	7,463	5,634	15,824	9,016	
Tredje " . . .	3,503	8,749	8,090	19,931	84	866	558	1,518	3,419	7,883	7,532	
Fjärde " . . .	5,227	6,423	10,170	20,687	93	642	363	1,036	5,134	5,781	9,807	
Femte " . . .	3,107	4,758	8,131	15,502	103	121	133	359	3,004	4,637	7,998	
Sjätte " . . .	1,804	834	1,892	3,980	36	58	27	124	1,768	776	1,865	
Sjunde " . . .	1,824	3,132	6,399	10,907	36	29	468	535	1,788	3,103	5,931	
Åttonde " . . .	512	421	1,998	2,894	—	1	55	58	512	420	1,943	
Nionde " . . .	511	586	2,067	3,098	—	20	58	78	511	566	2,009	
Tionde " . . .	713	1,599	1,189	3,305	4	371	15	392	709	1,228	1,174	
Villor och holmar . . .	3,295	6,217	4,434	12,594	80	347	108	532	3,215	5,870	4,326	
Summa	30,119	55,168	72,849	152,256	824	3,397	8,382	12,625	29,295	51,771	64,467	

Källa: Taxeringslängderna.

skattören	Uttaxerad belopp												Tomtören	Debetedel-afgifter	Summa		
	Summa				å privilegie-rade skattören		å från inkvartering befriade skattören		å privilegie-rade skattören		Summa						
	privilegie-rade	från inkvartering befriade	oprivilegie-rade	betalande	Fmk.	nl.	Fmk.	nl.	Fmk.	nl.	Fmk.	nl.					
1 9 0 0																	
337	14	20,443	20,794	4,178	80	177	80	263,919	13	268,275	73	337	07	58	60	268,671	40
136	186	29,692	30,014	1,686	40	2,362	20	383,323	72	387,372	32	299	01	56	16	387,727	49
246	—	17,997	18,243	3,050	40	—	—	232,341	27	235,391	67	204	58	44	68	235,640	93
114	27	19,696	19,837	1,413	60	332	90	254,285	36	256,031	86	655	—	84	84	256,771	70
94	8	14,235	14,337	1,165	60	101	60	183,773	85	185,041	05	301	01	44	20	185,386	26
—	—	3,815	3,815	—	—	—	—	49,251	65	49,251	65	268	06	30	88	49,550	59
27	—	9,012	9,039	334	80	—	—	116,344	92	116,679	72	249	65	41	80	116,971	17
—	—	2,865	2,865	—	—	—	—	36,987	15	36,987	15	49	13	4	64	37,040	92
—	—	3,126	3,126	—	—	—	—	40,356	66	40,356	66	—	—	8	24	40,364	90
—	—	3,467	3,467	—	—	—	—	44,758	97	44,758	97	345	79	15	—	45,119	76
—	—	11,707	11,707	—	—	—	—	151,137	37	151,137	37	—	—	69	—	151,206	37
954	235	136,055	137,244	11,829	60	2,974	50	1,756,480	05	1,771,284	15	2,709	30	458	04	1,774,451	49
1 9 0 1																	
367	14	21,122	21,503	4,591	17	183	26	281,133	82	285,908	25	337	98	62	04	286,308	27
137	165	29,578	29,922	1,713	87	2,159	85	394,242	20	398,115	92	299	01	56	12	398,471	05
274	—	18,139	18,413	3,427	74	—	—	241,430	09	244,857	83	204	58	44	44	245,106	85
116	27	19,448	19,591	1,451	16	353	43	258,852	88	260,657	47	651	41	85	72	261,394	60
98	8	15,037	15,143	1,225	98	104	72	200,142	47	201,473	17	301	01	45	20	201,819	38
—	—	3,856	3,856	—	—	—	—	51,323	36	51,323	36	268	06	32	12	51,623	54
75	—	10,297	10,372	938	25	—	—	137,053	07	137,991	32	271	34	37	12	138,299	78
29	—	2,807	2,836	362	79	—	—	37,361	17	37,723	96	55	77	4	76	37,784	49
10	—	3,010	3,020	125	10	—	—	40,063	10	40,188	20	—	—	8	64	40,196	84
—	—	2,913	2,913	—	—	—	—	38,772	03	38,772	03	348	04	12	76	39,132	83
—	—	12,062	12,062	—	—	—	—	160,545	22	160,545	22	—	—	77	96	160,623	18
1,106	214	138,269	139,631	13,836	06	2,801	26	1,840,919	41	1,857,556	73	2,737	20	466	88	1,860,760	81

**Tab. N:o 192. Kommunalbeskattningen i Helsingfors
åren 1885—1901.**

Å r	Antal inne- vånare enligt mantals- längd	Antal beskattade	Procent af antalet innevå- nare	Antagen skattbar års- inkomst	Uttaxerad belopp	Skatte- procent	Medeltal af de beskat- tades års- inkomst	
1885	41,579	8,146	19,59	25,445,200	652,357	62	2,56	3,123: 64
1886	43,345	7,887	18,20	25,098,000	689,651	10	2,75	3,182: 20
1887	43,834	7,513	17,14	24,558,400	674,857	40	2,75	3,268: 79
1888	46,255	8,413	18,19	26,384,400	622,186	83	2,36	3,136: 15
1889	53,910	7,872	14,60	27,382,200	622,065	18	2,27	3,478: 57
1890	56,236	7,203	12,81	29,110,400	707,879	84	2,43	4,041: 42
1891	58,799	8,032	13,66	31,722,400	791,475	38	2,49	3,949: 50
1892	57,192	8,516	14,89	32,287,600	902,879	32	2,80	3,791: 40
1893	57,210	8,416	14,72	33,570,800	902,467	12	2,69	3,988: 93
1894	58,637	7,603	12,97	34,670,000	1,179,009	44	3,40	4,560: 04
1895	64,554	7,866	12,18	32,809,600	1,188,794	39	3,62	4,171: 07
1896	67,653	7,696	11,37	33,514,800	1,172,367	18	3,50	4,354: 83
1897	70,698	8,180	11,57	40,769,200	1,242,432	32	3,05	4,984: 01
1898	71,365	8,924	12,50	41,731,600	1,251,439	68	3,—	4,676: 33
1899	75,492	10,242	13,58	53,382,400	1,345,593	81	2,52	5,212: 11
1900	79,126	11,069	13,99	54,630,000	1,726,212	94	3,16	4,935: 41
1901	82,213	11,445	13,92	54,897,600	1,771,284	15	3,22	4,796: 64

Källa: Drätselkontorets berättelser öfver stadens bokslut.

Tab. No 193. Antalet betalande skattören samt uttaxering per skattöre
åren 1883—1901.

Å r	Antal skattören (motsvarande 400 marks års- inkomst)	Ökning	Minskning	Uttaxerad be- lopp per skatt- öre (oprivile- gieradt)	
1883	55,364	2,542	—	9	79
1884	62,818	7,454	—	12	22
1885	63,613	795	—	10	26
1886	62,745	—	868	11	—
1887	61,396	—	1,349	11	—
1888	65,961	4,565	—	9	45
1889	68,458	2,497	—	9	10
1890	72,776	4,318	—	9	76
1891	79,306	6,530	—	10	—
1892	80,719	1,413	—	11	20
1893	83,927	3,208	—	10	76
1894	86,675	2,748	—	13	61
1895	82,024	—	4,651	14	50
1896	83,787	1,763	—	14	—
1897	101,923	18,136	—	12	20
1898	104,329	2,406	—	12	—
1899	133,456	29,127	—	10	10
1900	136,575	3,119	—	12	66
1901	137,244	669	—	12	91

Källa: Uppgifter från Drätselkontoret.

Tab. N:o 194. Antalet personer i Helsingfors, beskattade för en antagen årsinkomst åren 1900 och 1901.

För en antagen årsinkomst af <i>Fmk</i>	Antal beskattade		För en antagen årsinkomst af <i>Fmk</i>	Antal beskattade	
	år 1900	år 1901		år 1900	år 1901
800	4,172	4,048	7,600	27	39
1,200	1,742	1,956	8,000	167	173
1,600	877	915	8,400	31	23
2,000	566	609	8,800	54	47
2,400	315	380	9,200	31	33
2,800	223	235	9,600	26	27
3,200	263	295	10,000	149	149
3,600	115	124	10,400—15,000	366	400
4,000	348	353	15,200—20,000	235	250
4,400	63	75	20,400—25,000	104	97
4,800	210	214	25,200—30,000	95	84
5,200	70	83	30,400—40,000	79	104
5,600	94	87	40,400—50,000	52	27
6,000	224	237	50,400—75,000	48	60
6,400	85	66	75,400—100,000	23	31
6,800	70	81	100,400—200,000	36	33
7,200	94	98	Utöfver 200,000	13	12
			Summa	11,069	11,445

Källa: Drätselkontorets berättelser öfver stadens bokslut.

Tab. N:o 195. Helsingfors stads kapitaltillgångar år 1901.

	Saldo den 1 Januari 1901		Afgått år 1901		Tillkommit år 1901		Saldo den 31 December 1901	
I. Byggnader och bebyggda fastigheter	7,852,394	99	—	—	890,959	79	8,743,354	78
II. Jordlägenheter utom staden	880,000	—	—	—	—	—	880,000	—
III. Värdet af stadens utarrenderade jord	3,466,248	60	—	—	379,724	—	3,845,972	60
IV. Till försäljning disponibla tomter	2,491,755	—	110,866	18	—	—	2,380,888	82
V. Icke förfallen löseskilling för försålda tomter och byggnader	1,537,565	42	158,933	23	714,528	43	2,093,160	62
VI. Vattenledningens kapitalvärde	3,089,170	39	—	—	148,669	99	3,237,840	38
VII. Gasværkets kapitalvärde	590,741	53	—	—	6,678	41	597,419	94
VIII. Inventarier	1,226,599	81	—	—	31,442	86	1,258,042	67
Summa <i>Fmk.</i>	21,134,475	74	269,799	41	2,172,003	48	23,036,679	81

Källa: Drätselkontorets berättelse öfver stadens bokslut.

Tab. No 196. Helsingfors stadskassas inkom-

	1892		1893		1894		1895	
Inkomster:								
Räntor	103,840	40	115,085	41	70,222	78	63,455	76
Tomtlösen	303,173	12	121,332	—	139,727	28	342,020	29
Stadens fasta egendom	222,614	39	228,296	58	260,140	47	253,570	50
Tomtören	2,190	65	2,241	95	2,238	72	2,246	25
Inkomstgifvande rättigheter	644,439	97	630,085	32	677,337	11	715,840	10
Diverse och inkomster utom budgeten	156,118	03	117,898	07	69,908	98	289,530	39
Ersatt inkvartering	249,806	89	203,492	29	216,778	64	202,289	25
Statsbidrag	166,860	—	214,376	44	208,152	81	296,104	52
Vattenledning	310,676	83	343,358	48	285,222	12	305,543	05
Gasvärk	—	—	—	—	—	—	—	—
Uttaxering	902,698	29	901,051	94	1,176,428	70	1,188,168	26
Lån	—	—	984,000 ¹⁾	—	1,438,630 ²⁾	—	904,055	25
Summa	3,062,418	57	3,861,218	48	4,544,787	61	4,562,823	62
Utgifter:								
Stadens skulder	467,603	63	425,628	55	474,544	78	538,782	87
Do embetsvärk	183,103	52	179,796	64	183,230	20	191,927	70
Kommunalförvaltningen	161,680	73	162,367	10	168,690	81	174,401	37
Gatubelysningen	139,982	98	138,477	65	140,501	55	151,293	40
Brandvärk	83,585	88	81,071	32	85,820	07	90,035	90
Polisinrättningen	181,326	90	204,944	35	206,684	04	204,016	33
Sundhets- och sjukvården	78,352	05	170,882	49	153,467	42	148,270	04
Fattigvården	250,275	59	273,314	72	278,482	61	274,135	95
Undervisningsväsendet	423,425	76	443,193	12	456,493	30	480,012	94
Staden åliggande allmänna onera	260,966	53	214,438	21	226,991	60	212,502	21
Vattenledningen	188,128	34	171,507	28	206,629	02	272,412	75
Saluhallen	8,448	55	9,377	12	6,013	13	5,948	58
Stadens jordlägenheter	—	—	—	—	513,867	35	5,093	14
Allmänna arbeten	778,133	05	1,187,818 ³⁾	84	1,074,341	60	1,271,436	49
Pensioner	6,621	68	9,755	—	14,423	35	14,666	68
Diverse o. utgifter utom budgeten	208,647	40	218,619	16	149,169	80	128,750	59
Summa	3,420,282	59	3,891,191	55	4,339,350	63	4,163,686	94

¹⁾ 1892 års obligationslån. — ²⁾ Ingå hamnbyggnadsarbeten. — ³⁾ Å 1892 års obligationslån byggnader m. m. Fmk 76,670. — ⁴⁾ Därbland indragna fjärde serien af 1898 års 3½% obligationslån

Källa: Drätselkontorets berättelser öfver stadens bokslut.

ster och utgifter åren 1892—1901.

1896		1897		1898		1899		1900		1901	
50,354	45	47,392	12	99,453	65	95,810	83	119,815	70	196,235	76
436,099	53	523,724	31	302,303	99	380,189	28	145,215	01	158,105	13
255,812	41	269,266	98	278,433	45	282,914	22	306,355	33	316,650	64
2,250	65	2,263	95	2,337	—	2,681	55	2,702	72	2,709	30
779,442	19	915,374	76	1,003,064	14	1,048,300	37	1,062,207	99	912,289	38
297,709	04	309,849	81	373,893	72	335,231	35	1,383,919 ⁴⁾	71	379,519	77
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
250,837	85	251,917	55	350,993	94	374,853	96	461,367	53	460,717	39
336,650	02	360,780	—	412,754	68	470,951	99	522,431	79	572,047	27
—	—	—	—	—	—	—	—	10,869	86	24,693	15
1,172,367	18	1,240,289	97	1,247,476	74	1,339,593	81	1,724,761	49	1,771,284	15
148,000	—	290,250	—	820,560	65	1,599,936	48	1,814,878	—	351,500	—
3,729,523	32	4,211,109	45	4,891,271	96	5,930,463	84	7,554,525	13	5,145,751	94
527,262	67	524,064	20	532,474	83	534,220	49	614,012	08	710,969	36
192,934	17	206,090	76	213,485	69	216,135	26	221,240	54	221,389	39
179,340	39	180,605	15	194,595	12	196,551	56	216,755	37	226,849	89
146,173	52	152,360	67	166,302	30	175,727	52	191,750	96	182,755	50
113,007	52	89,553	39	94,898	87	97,274	55	123,150	52	112,480	84
206,905	85	212,775	17	284,856	36	314,012	36	383,178	85	407,232	11
159,890	38	192,024	08	204,569	30	241,704	08	241,426	39	244,304	14
278,876	45	270,217	57	258,794	94	260,557	78	288,742	13	303,687	22
505,521	10	525,720	18	558,070	93	637,311	75	798,047	42	783,043	77
214,146	81	211,138	24	217,518	16	221,778	53	238,251	33	266,671	05
184,192	28	232,826	64	262,392	30	337,182	73	303,357	13	333,392	87
5,980	89	6,553	87	7,253	67	7,457	17	7,271	07	6,574	75
5,498	12	6,219	47	17,375	59	6,469	05	6,845	78	6,610	70
565,996	50	749,220	88	1,526,782	72	2,514,794	12	2,561,816	76	1,025,372	37
14,806	68	11,898	34	10,073	35	9,543	35	10,486	68	9,724	43
147,253	53	148,706	12	253,350	31	385,670	94	1,251,536 ⁴⁾	21	177,807	75
3,447,786	86	3,719,974	73	4,802,794	44	6,156,391	24	7,457,869	22	5,018,866	14

Fmk 861,960. —; å lånen för inköp af Gumtäck Fmk 500,000. —, samt å lånet för Maria sjukhusets Fmk 994,000.

Tab. N:o 197. Helsingfors stads consoliderade gäld åren 1880—1901.

O b l i g a t i o n s l å n	Saldo den 1 januari 1901		Amortering år 1901		Saldo den 31 december 1901		%
Chausséeobligationslånet af år 1865	60,000	—	—	—	60,000	—	3,6
Vattenledningslånet af år 1876	1,256,700	—	24,600	—	1,232,100	—	5
Nybyggnads- och regleringslånet af år 1882 .	1,022,000	—	49,000	—	973,000	—	4,5
Obligationslånet af år 1892	4,354,000	—	22,000	—	4,332,000	—	4,5
Obligationslånet af år 1899	2,962,500	—	19,500	—	2,943,000	—	3,5
Obligationslånet af år 1900	3,000,000	—	15,000	—	2,985,000	—	4
Summa år 1901	12,655,200	—	130,100	—	12,525,100	—	—
” ” 1900	—	—	—	—	12,655,200	—	—
” ” 1899	—	—	—	—	10,760,100	—	—
” ” 1898	—	—	—	—	9,871,900	—	—
” ” 1897	—	—	—	—	7,455,600	—	—
” ” 1896	—	—	—	—	7,585,300	—	—
” ” 1895	—	—	—	—	8,223,591	85	—
” ” 1894	—	—	—	—	8,412,896	50	—
” ” 1893	—	—	—	—	7,348,437	17	—
” ” 1892	—	—	—	—	7,447,274	17	—
” ” 1891	—	—	—	—	5,027,135	53	—
” ” 1890	—	—	—	—	3,870,906	44	—
” ” 1889	—	—	—	—	3,130,234	27	—
” ” 1888	—	—	—	—	3,192,408	58	—
” ” 1887	—	—	—	—	3,234,333	08	—
” ” 1886	—	—	—	—	3,285,495	49	—
” ” 1885	—	—	—	—	3,318,369	64	—
” ” 1884	—	—	—	—	3,363,064	66	—
” ” 1883	—	—	—	—	3,377,462	85	—
” ” 1882	—	—	—	—	3,391,577	13	—
” ” 1881	—	—	—	—	2,055,419	86	—
” ” 1880	—	—	—	—	2,339,357	71	—

Källa: Drätselkontorets berättelser öfver stadens bokslut.

Tab. N:o 198. Helsingfors stads utgifter och inkomster år 1901,
jämförda med fastställd stat.

Utgifter.	Anslag		Kostnad		Anslaget		Besparing å	
	enligt stat		enligt		öfverskridet		anslaget	
			böckerna					
I. Stadens skulder.								
Å lånet för chausséerna, ränta	2,160	—	2,160	—	—	—	—	—
amortering	6,000	—	6,000	—	—	—	—	—
Å vattenledningslånet af år 1876, ränta	62,220	—	62,220	—	—	—	—	—
amortering	24,600	—	24,600	—	—	—	—	—
eventuel kursförlust å utlottade i stads- kassan inneliggande obligationer	500	—	921	20	421	20	—	—
Å nybyggnads- och regleringslånet af år 1882, ränta	44,887	50	44,887	50	—	—	—	—
amortering	49,000	—	49,000	—	—	—	—	—
Å obligationslånet af år 1892, ränta	195,435	—	195,435	—	—	—	—	—
amortering	22,000	—	22,000	—	—	—	—	—
provisioner och kursdifferenser	900	—	666	73	—	—	233	27
Å obligationslånet af år 1898, ränta	103,687	50	103,687	50	—	—	—	—
amortering	19,500	—	19,500	—	—	—	—	—
provisioner och kursdifferenser	1,000	—	865	47	—	—	131	53
Å obligationslånet af år 1900, ränta	120,000	—	120,000	—	—	—	—	—
amortering	15,000	—	15,000	—	—	—	—	—
provisioner och kursdifferenser	1,000	—	895	48	—	—	104	52
Ränta m. m. å lån eller kassakreditiv	60,000	—	43,127	48	—	—	16,872	52
II. Stadens embetsvärk.								
Magistraten och Rådstufvurätten, aflöningar .	206,850	—	206,760	68	—	—	89	32
renskrifning af protokoll i hemställda mål samt åt aktörerna	1,700	—	861	—	—	—	839	—
expenser	14,000	—	13,767	71	—	—	232	29
III. Kommunalförvaltningen.								
Stadsfullmäktiges kansli	12,400	—	13,989	92	1,589	92	—	—
Drätselkammaren, aflöningar	29,400	—	29,385	04	—	—	14	96
expenser	10,000	—	9,904	82	—	—	95	18
Drätselkontoret, aflöningar	40,393	33	40,408	30	14	97	—	—
arvode för debetsedlars kringbärande . .	1,500	—	1,500	—	—	—	—	—
expenser	3,500	—	3,557	46	57	46	—	—
Trafikkontoret, aflöningar	31,275	—	30,211	56	—	—	1,063	44
arvode för erhållande af dagliga upp- gifter från Tullkammaren	800	—	800	—	—	—	—	—
hyra för magasin	150	—	50	—	—	—	100	—
mätare arvoden	800	—	971	28	171	28	—	—
expenser	1,500	—	1,617	80	117	80	—	—
Hamnkontoret, aflöningar	33,191	65	31,375	77	—	—	1,815	88
expenser	700	—	852	74	152	74	—	—
Byggnadskontoret, aflöningar	30,130	—	30,129	72	—	—	—	28
extra ingenjör- och ritarebiträden . . .	8,000	—	7,382	60	—	—	617	40
skogsvaktarebiträden och skogskultur . .	2,000	—	1,338	52	—	—	661	48
material och handtlangaredagsvärken vid mätningar	5,000	—	5,467	—	467	—	—	—
expenser	1,500	—	1,994	03	494	03	—	—
Transport	1,162,679	98	1,143,295	31	3,486	40	22,871	07

Fortsättning.

	Anslag enligt stat		Kostnad enligt böckerna		Anslaget öfverskridet		Besparing å anslaget	
Transport	1,162,679	98	1,143,295	31	3,486	40	22,871	07
Trädgårdsnämnden	7,000	—	7,000	—	—	—	—	—
Taxerings- och pröfningsnämnderna	4,400	—	4,621	80	221	80	—	—
Förmyndarenämnden	1,600	—	1,353	88	—	—	246	12
Nämnden för arbetareangelägenheter	800	—	800	—	—	—	—	—
Uppfostringsnämnden	2,100	—	2,137	65	37	65	—	—
IV. Gatubelysningen.								
Gasbelysningen	102,900	—	97,010	05	—	—	4,989	95
Petroleumbelysningen	77,002	50	79,431	70	2,429	20	—	—
Elektrisk belysning	10,671	75	6,313	75	—	—	4,358	—
V. Brandvärdet.								
Aföningar och andra förmåner	77,160	—	74,797	98	—	—	2,362	02
Brandstallet	8,940	—	8,819	16	—	—	120	84
Eldning och belysning	10,580	—	11,431	16	833	16	—	—
Redskap och inventarier	9,100	—	9,107	19	7	19	—	—
Diverse	3,350	—	3,343	35	—	—	6	65
Anslag åt frivilliga brandkåren	5,000	—	5,000	—	—	—	—	—
VI. Polisnrättningen.								
Aföningar	339,460	—	336,126	73	—	—	3,333	27
Polisvård å Forsby hemman	1,470	—	1,354	35	—	—	115	65
Polisstallet	6,800	—	7,398	41	598	41	—	—
Hyror, ved och lyse	23,000	—	22,369	83	—	—	630	17
Diverse	40,720	—	39,982	79	—	—	737	21
VII. Sundhets- och sjukvården.								
Läkarepersonal	40,640	—	40,059	84	—	—	580	16
Häsovårdsnämnden	6,400	—	7,223	40	823	40	—	—
Maria sjukhuset, icke epidemiska afdelningen	29,650	—	31,924	19	2,274	19	—	—
epidemiska afdelningen	19,750	—	21,217	07	1,467	07	—	—
ekonomiska afdelningen	80,489	10	82,461	40	1,972	30	—	—
installation af elektrisk belysning	8,750	—	8,750	—	—	—	—	—
Kolerabaracker	150	—	—	—	—	—	150	—
Poliklinisk ögonafdelning	2,000	—	1,930	—	—	—	70	—
Sjukstuga i Sörnäs	9,804	—	9,804	—	—	—	—	—
Barnpoliklinik i Bärghäll	2,500	—	2,500	—	—	—	—	—
Hälsopolisen	15,200	—	16,203	80	1,003	80	—	—
Besigttningsbyrån	6,660	—	6,448	—	—	—	212	—
Undersökningsstation för lifsmedel	5,900	—	5,900	—	—	—	—	—
Desinfektionsmättningen	2,420	—	2,045	50	—	—	374	50
Köttkontrollstationen	7,800	—	7,733	69	—	—	66	31
Obduktionshuset	150	—	103	25	—	—	46	75
Transport	2,132,997	33	2,106,881	23	15,154	57	41,270	67

Fortsättning.

	Anslag enligt stat		Kostnad enligt böckerna		Anslaget öfverskridet		Besparing å anslaget	
Transport	2,132,997	33	2,106,881	23	15,154	57	41,270	67
VIII. Fattigvården.								
Fattigvårdsstyrelsen	16,300	—	15,343	01	—	—	956	99
Fattiggården	70,120	—	70,500	24	380	24	—	—
Arbetsinrättningen	22,140	—	26,364	40	4,224	40	—	—
Därvårdsanstalten	37,460	—	39,863	08	2,403	08	—	—
Understöd och kostnader för fattiga utom inrättningarna:								
för utackorderade fattiga	71,000	—	68,710	10	—	—	2,289	90
sjukvård	7,000	—	7,953	10	953	10	—	—
därvård	22,000	—	23,390	77	1,390	77	—	—
läkemedel	5,000	—	5,040	38	40	38	—	—
direkta understöd	40,000	—	42,650	—	2,650	—	—	—
Diverse	4,500	—	3,872	14	—	—	627	86
IX. Undervisningsväsendet.								
Navigationsskolan	3,600	—	3,565	20	—	—	34	80
Handtvärksskolorna	80,722	—	51,177	45	—	—	29,544	55
Handslärovärken	10,000	—	10,000	—	—	—	—	—
Uppfostringsanstalten för andesvaga barn	4,500	—	2,873	60	—	—	1,662	40
Folkskolorna, aflöningar	537,271	42	519,579	93	—	—	17,691	49
hyror för skollokalerna	26,000	—	25,120	—	—	—	880	—
undervisningsmaterial	8,000	—	5,632	46	—	—	2,367	54
material för handarbeten	5,500	—	1,603	62	—	—	3,896	38
ny skolmöbel och reparation af gammal	8,000	—	9,238	37	1,238	37	—	—
ved och vedhuggning	21,000	—	24,175	33	3,175	33	—	—
belysning	18,000	—	12,366	01	—	—	5,633	99
beklädnadshjälp åt fattiga elever, hemmahörande i staden	9,700	—	11,317	65	1,617	65	—	—
renhållning	14,000	—	14,051	73	51	73	—	—
annonser, blanketter, annat tryck och oförutsedda utgifter	2,500	—	3,309	15	809	15	—	—
underhåll och reparationskostnader för skolornas gårdar och lokaler	14,000	—	16,719	77	2,719	77	—	—
bidrag till pensionering af landets folkskolelärare personal	7,687	50	7,950	—	262	50	—	—
Folkbibliotek och läsesalar	45,090	—	46,564	76	1,474	76	—	—
Asyler för vanartade barn	16,520	—	17,834	74	1,314	74	—	—
X. Staden åliggande allmänna onera.								
Skjutshållning	3,000	—	2,004	—	—	—	996	—
Kronoutlagor	54	96	54	96	—	—	—	—
Inkvarteringskostnader	271,406	—	257,073	49	—	—	14,332	51
Inkvarteringsnämnden	7,800	—	7,538	60	—	—	261	40
Transport	3,541,969	21	3,459,383	27	39,860	54	122,446	48

Fortsättning.

	Anslag enligt stat		Kostnad enligt buckerna		Anslaget öfverskridet		Besparing å anslaget	
Transport	3,541,969	21	3,459,383	27	39,860	54	122,446	48
XI. Vattenledningen.								
<i>Förvaltning och drift.</i>								
Aftöningar	27,120	—	26,819	88	—	—	300	12
Driftkostnad för pumpväcket	6,000	—	9,635	66	3,635	66	—	—
D:o för filtra	10,000	—	10,471	91	471	91	—	—
Afläsning och kontroll af vattenmätare	6,800	—	7,251	45	451	45	—	—
Mätningar och undersökningar för utvidgningar	1,500	—	1,500	—	—	—	—	—
Brandförsäkringspremier	1,000	—	1,352	30	352	30	—	—
Arrende för skyddsområde vid Vanda å	350	—	350	—	—	—	—	—
D:o för Broholmen i Gammelstaden	600	—	600	—	—	—	—	—
Hyra för vattenledningskontorets lokal jämte städning och belysning	1,800	—	1,753	18	—	—	46	82
Expenser	2,500	—	2,500	—	—	—	—	—
Kostnader för distribuering och indrifning af debetsedlar och räkningar	700	—	700	—	—	—	—	—
D:o för hästhoarnas skötsel	2,400	—	2,742	59	342	59	—	—
D:o för privata anslutningar och uppsättningar af vattenmätare	25,000	—	125,125	86	100,125	86	—	—
<i>Underhåll och remont.</i>								
Remont och underhåll af vattenledningens byggnader, hägnader, dammar, maskiner och rörmät	20,000	—	23,031	93	3,031	93	—	—
Reparation och justering af vattenmätare	3,000	—	3,295	16	295	16	—	—
<i>Nybyggnad.</i>								
Tillbyggnad af vattenborgen i Djurgården, en del af totalkostnaden, Fmk 147,000: —	80,000	—	80,000	—	—	—	—	—
<i>Utsträckning af rörr nätet samt inköp af vattenmätare.</i>								
Vattenledning under Gökens gränd från Ö. Chaussén till adr. N:o 3	6,700	—	6,700	—	—	—	—	—
Vattenledning under Malmgatan och Lapp- brinken från adr. N:o 24 till Lappviksgatan	6,100	—	6,100	—	—	—	—	—
Vattenledning under Alpgatan från Kristina- gatan till adr. N:o 23	3,300	—	3,300	—	—	—	—	—
Vattenledning under V. Prest- och Castréns- gatorna till Kristinegatan	7,900	—	7,900	—	—	—	—	—
Inköp af vattenmätare	8,000	—	8,664	26	664	26	—	—
<i>Diverse mindre arbeten.</i>								
Vattenposter vid Magasinskajen	3,000	—	3,598	69	598	69	—	—
XII. Saluhallen	7,350	—	6,574	75	—	—	775	25
Transport	3,773,089	21	3,799,350	89	149,830	35	123,568	67

Fortsättning.

	Anslag enligt stat		Kostnad enligt böckerna		Anslaget öfverskridet		Besparing å anslaget	
Transport	3,773,089	21	3,799,350	89	149,830	35	123,568	67
XIII. Stadens jordlägenheter.								
Gumtäck, förvaltningskostnader m. m.	6,000	—	6,273	76	273	76	—	—
Mejlans, utskylder m. m.	400	—	336	94	—	—	63	06
XIV. Allmänna arbeten.								
1:o. <i>Byggnader och lägenheter.</i>								
a) Remont och underhåll.								
Snötransport m. m. från stadens gårdar	4,300	—	3,085	36	—	—	1,214	64
Ny inredning till köket i brandverkshuset . .	2,210	—	2,193	45	—	—	16	55
Inredning af stall för polisens behof i gården N:o 22 vid Alexandersgatan	3,300	—	5,518	32	2,218	32	—	—
Skjul i samma gård för undersökningsstationen för lifsmedel	2,450	—	—	—	—	—	2,450	—
Diverse reparationer	28,770	—	38,769	27	9,999	27	—	—
b) Nybyggnader.								
Uppförande af ett öppet varuskjul å Skatudds- kajen	100,000	—	96,854	92	—	—	3,145	08
Uppförande af en pissoar å Sandvikstorget . .	2,000	—	1,935	03	—	—	14	97
Uppförande af en vaktstuga för hamnbetjünin- gen å Sandviks molon	1,000	—	1,314	33	314	33	—	—
Nytt folkskolehus å villan Vallgård	239,500	—	239,500	—	—	—	—	—
Tillskottsanslag för uppförande af det nya tull- och packhuset å Skatudden	22,000	—	22,000	—	—	—	—	—
2:o. <i>Gator och allmänna platser.</i>								
a) Remont och underhåll.								
Stensättning med I:a nubbsten i asfalt af sta- dens andel af Östra Henriksgatan omellan Norra Esplanad- och Alexandersgatorna ¹⁾	23,000	—	20,656	86	—	—	2,343	14
Stensättning med I:a nubbsten i asfalt af sta- dens andel af Brunnsgatan mellan Mikael- och Hagasundsgatorna	19,000	—	13,115	37	—	—	5,884	63
Stensättning med I:a nubbsten i asfalt af sta- dens andel af Södra Esplanadgatan och Skilnadstorget utmed kvarteret N:o 50 i tredje stadsdelen	18,500	—	15,790	31	—	—	2,709	69
Stensättning med I:a nubbsten i asfalt af sta- dens andel af Vestra Kanalkajen från Skatudds bron till Alexandersgatan	9,300	—	5,450	99	—	—	3,849	01
Transport	4,254,819	21	4,272,195	80	162,636	03	145,259	44

¹⁾ Utfördt enl. Stadsfullmäktiges beslut af ¹²/₃ 1901 i st. f. i budgeten upptaget anslag för sten-
sättning med I:a nubbsten i asfalt af stadens andel af Unionsgatan invid Kaisaniemi park.

Fortsättning.

	Anslag enligt stat		Kostnad onligt bäckerna		Anslaget öfverskrifdet		Besparing å anslaget	
Transport	4,254,819	21	4,272,195	80	162,636	03	145,259	44
Stensättning med I:a nubben i asfalt af Salu- torget från obeliskens till Helenegatans östra gränslinie	25,400	—	25,324	72	—	—	75	28
Förarbeten för ombyggnad af Långa bron . . .	200,000	—	—	—	—	—	200,000	—
Diverse reparationer	12,000	—	12,055	21	55	21	—	—
<i>b) Nyanläggningar.</i>								
Stensättning med fältsten af stadens andel af Kronbärgsgatan från Västra Hamn- till Ankargatan	4,950	—	4,780	86	—	—	169	14
Stensättning med fältsten af en 18 meter bred körbana å Myntkajen utmed kvarteren N:ris 187 & 189	19,300	—	19,186	63	—	—	113	37
Stensättning af en del kajen vid tull- och packhuset å Skatudden	22,400	—	16,406	73	—	—	5,993	27
Stensättning med fältsten af en 15 meter bred körbana å Dockstorget längs hamnbanan från Sandviks södra kaj till Sjömansgatan	4 000	—	3,850	66	—	—	149	43
Järnvägsspår å Skatudden	25,700	—	22,617	03	—	—	3,082	97
Komplettering af fyllningsarbetena å Skat- udden	30,000	—	29,852	73	—	—	147	27
Planering af Skatuddsgatans norra del mellan tomterna N:ris 5 och 7 vid Lotsgatan . . .	2,500	—	2,049	65	—	—	450	35
Planering af Malmgatan från adr. N:o 24 till Lappviksgatan	6,000	—	5,878	45	—	—	121	55
Planering af Lappbrinken	8,400	—	7,890	53	—	—	509	47
Planering af Gökgränden	3,900	—	5,163	90	1,263	90	—	—
Planering af Alpgatan utmed tomterna N:ris 17, 19 och 21	15,000	—	11,853	48	—	—	3,146	52
Planering af Castréngsgatan från Kristine- till Vestra Prestgatan	16,200	—	15,321	66	—	—	878	34
Planering af Vestra Prestgatan från 4:de lin- jen till Castréngsgatan	15,400	—	15,139	79	—	—	260	21
<i>3:o. Kanaler och afloppsdikey.</i>								
<i>a) Remont och underhåll.</i>								
Kompletteringsarbeten	3,000	—	2,945	96	—	—	54	04
Ersättning med glacerade lerrör af träkanalen under Hagnäs torg från Broholmogatan till hufvudledningen under torget	3,900	—	3,730	54	—	—	169	46
Ersättning med glacerade lerrör af träkanalen under Kasärngatan från adr. N:o 21 till adr. N:o 25	1,800	—	1,600	97	—	—	199	03
Omläggning af kanalen under Mikaelogatan från adr. N:o 2 till Alexandersgatan . . .	2,000	—	2,428	30	428	30	—	—
Omläggning af kanalen under Alexandersgatan från Mikaelo- till Glogatan	4,300	—	4,994	42	694	42	—	—
Diverse underhåll	12,000	—	16,353	34	4,353	34	—	—
Transport	4,692,969	21	4,501,621	27	169,431	20	360,779	14

Fortsättning.

	Anslag enligt stat		Kostnad enligt böckerna		Anslaget öfverskridet		Besparing å anslaget	
Transport	4,692,969	21	4,501,621	27	169,431	20	360,779	14
<i>b) Nyanläggningar.</i>								
Kanal under Malmgatan och Lappbrinken till Lappviksgatan	7,600	—	5,664	08	—	—	1,935	92
Kanal under Alpgatan från adr. N:o 23 till Kristinegatan	3,000	—	2,375	05	—	—	624	95
Kanal under Vestra Prest- och Castrésgatorna till Kristinegatan	6,500	—	5,009	78	—	—	1,490	22
Tillskottsanslag för kanalarbeten i 11:te och 12:te stadsdelarne	12,100	—	12,100	—	—	—	—	—
<i>4:o. Vägar.</i>								
<i>a) Remont och underhåll.</i>								
Diverse reparationer	10,000	—	9,733	15	—	—	266	85
<i>5:o. Chausséer.</i>								
<i>a) Remont och underhåll.</i>								
Diverse underhåll	15,000	—	16,748	23	1,748	23	—	—
<i>6:o. Hamnar.</i>								
<i>a) Remont och underhåll.</i>								
Nedfartsbroarna till isarna jemte stängsel vid kajerna	2,000	—	5,673	44	3,673	44	—	—
Muddring i hamnarna	20,000	—	19,570	15	—	—	429	85
Remont af ånggrabbens präm	4,000	—	4,007	29	7	29	—	—
Omläggning af planklocket å Magasinskajen	9,000	—	9,486	57	486	57	—	—
Remont af f. d. afstjälpningsbryggan vid Skat- uddens norra strand	4,400	—	5,080	82	680	82	—	—
Ombyggnad af en del af Södra Kajarmen in- vid visitationspaviljongen	3,100	—	3,004	54	—	—	95	46
Diverse reparationer	12,000	—	14,115	86	2,115	86	—	—
<i>7:o. Planteringar.</i>								
<i>a) Remont och underhåll.</i>								
Underhåll af planteringar och trädskolor	47,000	—	52,369	76	5,369	76	—	—
Underhåll af hägnader	1,700	—	2,284	54	584	54	—	—
<i>b) Nyanläggningar.</i>								
Observatoriibärgens planering	10,000	—	10,734	48	734	48	—	—
Nedgången från Observatoriibärgen till Berg- mansgatan	450	—	434	60	—	—	15	40
Transport	4,860,819	21	4,680,013	61	184,832	19	365,637	79

Fortsättning.

	Anslag enligt stat		Kostnad enligt böckerna		Anslaget öfverskridet		Besparing å anslaget	
Transport	4,860,819	21	4,680,013	61	184,832	19	365,637	79
Planeringsarbeten i Brunnsparken	5,000	—	6,470	16	1,470	16	—	—
Planeringsarbeten i Kaisaniemi	5,000	—	5,287	65	287	65	—	—
Nyanläggning af planteringen vid Gamla Kyrkan	3,000	—	3,403	83	403	83	—	—
Två vattenposter å sportplanerna i Kaisaniemi och en springbrunn i svandammen	7,300	—	7,300	—	—	—	—	—
Anordnande af källbanor	1,000	—	968	51	—	—	31	49
<i>8:o. Renhållningsväsendet.</i>								
Underhåll af afstjälpningsplatser och bryggor .	2,800	—	2,107	74	—	—	692	26
Vakters aflöning	5,200	—	4,958	21	—	—	241	79
Renhållning af latriner och pissoirer	12,000	—	15,299	77	3,299	77	—	—
Renhållning af stadens allmänna platser och gatuandelar	47,000	—	45,663	52	—	—	1,336	48
Bevattning af stadens centrala gator	10,000	—	13,060	91	3,060	91	—	—
Renhållning af Brunnsparkschausséerna	1,000	—	236	63	—	—	763	37
Renhållning af chausséerna	16,000	—	19,602	08	3,602	08	—	—
Renhållning af vägar	7,000	—	7,317	68	317	68	—	—
Rengöring af isarne	1,500	—	1,462	30	—	—	37	70
Renhållning af bäthannar	700	—	525	—	—	—	175	—
<i>9:o. Arbetsredskap.</i>								
Diverse inköp och remont	7,000	—	7,275	88	275	88	—	—
<i>10:o. Diverse.</i>								
Underhåll af klappbryggor, vedmått, lyktstol- par m. m.	6,000	—	10,380	89	4,380	89	—	—
XV. Pensioner	10,486	67	9,724	43	—	—	762	24
XVI. Diverse.								
För revision af stadens räkenskaper	4,100	—	4,100	—	—	—	—	—
Bränsle	10,000	—	10,206	35	206	35	—	—
Belysning	7,000	—	5,061	96	—	—	1,938	04
För stormvarningstelegram	250	—	75	—	—	—	175	—
Brandstodsafgifter	12,000	—	9,087	37	—	—	2,912	63
Anslag åt mantalsskrifvaron	3,000	—	3,000	—	—	—	—	—
Anslag för byggnadsinspektör	2,400	—	2,400	—	—	—	—	—
Arvode åt en elektrotekniker	1,500	—	1,500	—	—	—	—	—
Arvode åt 2:ne fiskeritillsyningsmän	600	—	600	—	—	—	—	—
För öfvervakande af virkesflottningen i sta- dens hamnområde	150	—	150	—	—	—	—	—
För uppsikt öfver varuskjulet	900	—	900	—	—	—	—	—
Utskrifning af vallängden jämte register därtill	1,400	—	1,400	—	—	—	—	—
Anslag till juridiskt biträde åt obemedlade . .	2,500	—	2,499	96	—	—	—	04
Anslag till Fångelseföreningens skyddsherberge	600	—	600	—	—	—	—	—
Transport	5,055,205	88	4,882,639	53	202,137	39	374,703	74

Fortsättning.

	Anslag enligt stat		Kostnad enligt bäckerna		Anslaget öfverskridet		Besparing å anslaget	
Transport	5,055,205	88	4,882,639	53	202,137	39	374,703	74
Inventarier till särskilda stadens hus, remont och komplettering	6,500	—	4,917	84	—	—	1,582	16
Telefonavgifter	4,500	—	4,091	70	—	—	408	30
Anslag för isobservationer	1,200	—	1,200	—	—	—	—	—
För kontroll öfver efterlefnad af förordningen angående hundskatten	500	—	500	—	—	—	—	—
Signalering af middagstimmen	300	—	300	—	—	—	—	—
Anslag för folkräkningen år 1900	12,000	—	14,632	09	2,632	09	—	—
Afkortning och restitution å uttaxerade me- del och andra inkomster	30,000	—	40,905	54	10,905	54	—	—
<i>För oförutsedda behof enligt stadsfull- mäktiges bestämmande:</i>								
III. Kommunalförvaltningen.								
Anslag för kassör vid hamnkotoret 1,000: —	—	—	1,000	—	—	—	—	—
V. Brandverket.								
Anslag till resestipendier åt brand- mästarna G. Wasenius och O. Ekman . . . . . 900: —	—	—	900	—	—	—	—	—
VI. Polisrättningen.								
Polisstallet . . . . . 1,500: —	—	—	1,500	—	—	—	—	—
Polisrättningens diverse utgifter . 500: —	—	—	500	—	—	—	—	—
VII. Sundhets- och sjukvården.								
Maria sjukhusets ekonomie afdel- ning . . . . . 9,000: —	—	—	9,000	—	—	—	—	—
Helsopolisen . . . . . 500: —	—	—	500	—	—	—	—	—
Anslag för provisoriskt tyfuslasarett 8,500: —	—	—	7,878	59	—	—	621	41
IX. Undervisningsväsendet.								
Handtvärksskolorna . . . . . 2,805: —	—	—	2,805	—	—	—	—	—
Anslag till resestipendier åt folk- skolelärare för studium af gym- nastik och lekturer i utlandet 400: —	—	—	400	—	—	—	—	—
XI. Vattenledningen.								
Driftkostnader för pumpverket . . . 3,000: —	—	—	3,000	—	—	—	—	—
Anslag för inköp af en källare å Broholmen i Gammelstaden . . . 500: —	—	—	500	—	—	—	—	—
Transport	5,110,205	88	4,948,564	29	215,675	02	377,315	61

Fortsättning.

	Anslag enligt stat		Kostnad enligt bäckerna		Anslaget öfverskridet		Besparing å anslaget	
Transport	5,110,205	88	4,948,564	29	215,675	02	377,315	61
XIV. Allmänna arbeten.								
Förarbeten för Långa brons om- byggnad	6,503	50	6,503	50	—	—	—	—
Anslag till kostnader för Tölö stads- del	17,232	45	17,232	45	—	—	—	—
XV. Pensioner.								
Anslag till gratifikation åt enkefru J. K. Melan	500	—	500	—	—	—	—	—
Anslag till pension åt folkskole- inspektorn V. Öhberg	1,500	—	1,500	—	—	—	—	—
XVI. Diverse.								
Anslag till rese- och representations- kostnader vid friherre A. Nor- denskiölds begrafning	1,300	83	1,300	83	—	—	—	—
Anordnande af en enquête rörande arbetarebostadsförhållandena . .	2,500	—	2,500	—	—	—	—	—
Anslag för inköp af 100 exx. af Helsingfors stadsplan	300	—	300	—	—	—	—	—
Anslag för utförande af ordföranden för stadsfullmäktige L. Meche- lins porträtt	3,295	—	3,295	—	—	—	—	—
Anslag för inköp af vågar och hand- kärror till det nya varuskjulet .	6,000	—	6,000	—	—	—	—	—
<i>Samt</i> 67,736: 78	50,000	—	—	—	17,736	78	—	—
<i>Från föregående år balanserande konti.</i>								
Pissoir invid Nya kyrkan	—	—	42	29	42	29	—	—
Arbets- och fattiggården, tillbyggnad till sjuk- huset	—	—	948	53	948	53	—	—
Saluhallens yttre och inre målning	—	—	900	75	900	75	—	—
<i>Utgifter i staten ej observerade.</i>								
Utskylder till Helsing kommun	—	—	672	50	672	50	—	—
Saldo till 1902	5,160,205	88	5,018,866	14	235,975	87	377,315	61
	—	—	803,856	95	—	—	—	—
<i>Summa samt</i>	5,160,205	88	5,822,723	09	235,975	87	377,315	61

Fortsättning.

	Beräknad inkomst enligt stat	Inkomst enligt buckerna	Brist	Öfverskott
Inkomster.				
<i>Disponibel behållning från föregående år . .</i>	120,000 —	676,971 15	— —	— —
I. Räntor.				
Å vattenledningslåneobligationer	17,000 —	16,717 50	282 50	— —
Å chaussée-obligationer	1,900 —	2,001 58	— —	101 58
Å tomtlösen	42,000 —	75,220 85	— —	33,220 85
Å donationsfonder, hvilkas räntor tillfalla staden	14,000 —	15,738 66	— —	1,738 66
Diverse räntor	500 —	78,612 17	— —	78,112 17
Dividend å aktier	9,000 —	7,945 —	1,055 —	— —
II. Tomtlösen.				
Försäljning af tomter och amortering af köpe- skillingen för försålda tomter	25,000 —	158,105 13	— —	133,105 13
III. Stadens fasta egendom.				
a) <i>Räntor från donerade hemman . .</i>	1,800 —	1,808 01	— —	8 01
b) <i>Stadens afhysta område.</i>				
Arrenden för byggnader och tomter samt ut- arrenderade mindre platser inom stadens plan	15,600 —	152,855 54	1,744 46	— —
Arrende för jordlägenheter, villaområden och smärre platser utom stadens plan	139,000 —			
Arrenden från Brunnsparksområdet	14,600 —	15,374 98	— —	774 98
Hyra för försäljningsplatser å Salu- och Ka- särntorgen	18,000 —	19,690 —	— —	1,690 —
Hyra för lokaler i gården N:o 3 vid Sofiegatan	5,500 —	5,279 —	221 —	— —
Hyra för lokaler i gården N:o 6 vid Berg- mangatan	6,000 —	6,241 04	— —	241 04
Diverse hyror	3,500 —	3,640 —	— —	140 —
Hyra för bodar och diskar	4,500 —	4,592 80	— —	92 80
Hyra för stånd i Saluhallen	40,000 —	40,443 50	— —	443 50
Simbusafgifter	1,500 —	2,047 —	— —	547 —
Fiskevattensafgifter	1,300 —	1,220 —	80 —	— —
Hötägt och mulbetesafgifter	150 —	138 —	12 —	— —
Tillfälliga arrenden och planhyror	15,000 —	19,626 98	— —	4,626 98
c) <i>Stadens jordlägenheter.</i>				
Grejus, arrende	2,400 —	42,865 69	— —	7,315 69
Gumtäckt, d:o	27,000 —			
Mejlans, d:o	6,000 —			
Reimars, d:o	150 —			
Mejlans, amortering å köpeskillingen för bygg- nader	828 10	828 10	— —	— —
Transport	532,228 10	1,347,962 68	3,394 96	262,158 39

Fortsättning.

	Beräknad inkomst enligt stat		Inkomst enligt böckerna		Brist		Öfverskott	
Transport	532,228	10	1,347,962	68	3,394	96	262,158	39
IV. Tomtören	2,600	—	2,709	30	—	—	109	30
V. Inkomstgifvande rättigheter.								
Tolag för till Helsingfors destinerade varor . .	240,000	—	199,557	73	40,442	27	—	—
Tolag för till Helsingfors sjöledes inkommande varor, destinerade till uppstad	9,000	—	5,967	87	3,032	13	—	—
Trafikafgifter	485,000	—	450,502	71	34,497	29	—	—
Mätningafgifter	1,500	—	1,565	02	—	—	65	02
Magasinshyra	2,000	—	3,369	92	—	—	1,369	92
Hamnafgifter	210,000	—	185,437	68	24,562	32	—	—
Broafgifter	9,000	—	9,671	42	—	—	671	42
Lyftkransafgifter	1,500	—	1,000	40	499	60	—	—
Ballastafgifter	200	—	149	—	51	—	—	—
Vägningsafgifter	3,000	—	2,810	67	189	33	—	—
Afgifter af utländingar för försäljning af matvaror vid mast	3,000	—	4,046	15	—	—	1,046	15
Biljardafgifter	500	—	704	—	—	—	204	—
Bouppteckningsprocenter, stadens andel	30,000	—	42,950	99	—	—	4,950	99
Bouppteckningsprocenter, stadens fattiges andel	8,000	—						
Kollektmedel	200	—	190	90	9	10	—	—
Diverse böter	200	—	410	53	—	—	210	53
Arrende för Gammelstads kvarnen	3,500	—	3,500	—	—	—	—	—
Börsprovision	600	—	454	39	145	61	—	—
VI. Diverse.								
Personel fattigafgift	32,000	—	36,655	50	—	—	4,655	50
För sjukvård i Maria sjukhus	12,000	—	14,054	75	—	—	2,054	75
Inkomst från desinfektionsinrättningen	500	—	1,411	35	—	—	511	35
För desinfektion i hemmen	400	—						
Fattighjens arbeten	500	—	334	10	165	90	—	—
Inkomst från arbetsinrättningen	10,000	—	12,350	36	—	—	2,350	36
Jordafkastning från fattiggården	600	—	1,065	50	—	—	465	50
Ersättning för underhåll af fattiga	6,000	—	10,339	96	—	—	4,339	96
Elevers i folkskolan afgifter	200	—	501	15	—	—	301	15
Elevers i folkskolan handarbeten	600	—	66	25	533	75	—	—
Ersättning för i asyler underhållna barn	500	—	887	75	—	—	387	75
Boklån	6,200	—	7,335	66	—	—	1,135	66
Hundskatt	16,000	—	17,720	—	—	—	1,720	—
Afgifter från klosetterna	6,500	—	6,719	72	—	—	219	72
Bidrag till underhåll af Riddarhusskvären	300	—	300	—	—	—	—	—
Bidrag till underhåll af planteringarne kring Ständerhuset	600	—	600	—	—	—	—	—
Bidrag till underhåll af planteringen kring Ateneum	200	—	200	—	—	—	—	—
Bidrag till underhåll af planteringen vid Gamla kyrkan	1,000	—	1,000	—	—	—	—	—
Transport	1,636,128	10	2,374,503	41	107,523	26	288,927	12

Fortsättning.

	Beräknad inkomst enligt stat		Inkomst enligt böckerna		Brist		Öfverskott	
Transport	1,636,128	10	2,374,503	41	107,523	26	288,927	42
Bidrag till gatubelysningen af Finlands Bank . . . . . 275:— af Ständerhuset . . . . . 525:—	800	—	800	—	—	—	—	—
Vederlag för staden frångångna bötesandelar (incl. stadskamreraren och stadskassören tillhörande bötesandelar)	6,960	—	7,877	56	—	—	917	56
Inkvarteringen ersättes enligt K. Förordningen af den 18 januari 1882 af Kronan, enligt tariff, med	251,584	—	237,407	53	14,176	47	—	—
VII. Statsbidrag.								
Till folkskolorna	165,000	—	165,000	—	—	—	—	—
Till Polisrättningen	245,433	33	244,183	33	1,250	—	—	—
Till gatubelysningen	15,170	—	15,170	—	—	—	—	—
Till Brandväcket	21,000	—	21,000	—	—	—	—	—
Tull- och källarfrihets ersättning	368	—	368	—	—	—	—	—
Stadens andel af bränvinsskatten	13,000	—	14,996	06	—	—	1,996	06
VIII. Vattenledningen.								
För vattenförsäljning	378,000	—	417,694	28	—	—	17,694	28
Hyror för vattenmätare	22,000	—						
Vattenavgifter från hästhoarne	1,900	—	1,901	57	—	—	1	57
Förhöjning för sentida inbetalning af vatten- konsumtionsavgifter	500	—	479	40	20	60	—	—
Ersättning för värkställda anslutningar m. m. .	25,000	—	151,397	02	—	—	126,397	02
Arrendenden för vattenledningens jordområde .	575	—	575	—	—	—	—	—
IX. Belysningsväcket.								
Vinst af gasväcket	55,000	—	24,693	15	30,306	85	—	—
X. Lån.								
Lån på längre återbetalningstid än två år för: Förarbeten i och för Långa brons ombyggnad, eventuellt	200,000	—	351,500	—	200,000	—	—	—
Vattenledningens utsträckning	32,000	—						
Tillbyggnad till vattenborgen	80,000	—						
Folkskolehus å Vallgård, eventuellt	239,500	—						
XI. Uttaxering.								
Det belopp, som ytterligare erfordrades och och skulle hos kommunens skattskyldige medlemmar uttaxeras, utgjorde	1,770,287	45	1,771,284	15	—	—	996	70
Transport	5,160,205	88	5,800,830	46	353,277	18	436,930	61

Fortsättning.

	Beräknad inkomst enligt stat		Inkomst enligt böckerna		Brist		Öfverskott	
Transport	5,160,205	88	5,800,830	46	353,277	18	436,930	61
<i>Från föregående år balanserade anslags belopp, hvilka ej kommit till användning och inbesparats.</i>								
Alexandersgatans stensättning	—	—	1,629	18	—	—	1,629	18
Stensättning af och spår å platsen för de gamla magasinerna vid Badhusgatan	—	—	523	35	—	—	523	35
Planering af statsvärkets tomt vid Fredriks- gatan	—	—	88	89	—	—	88	89
Sörnäs strandvägs järnvägsspår	—	—	11,456	17	—	—	11,456	17
Undersökning af vattendjup- och grundförhål- landena i norra och södra hamnen	—	—	16	91	—	—	16	91
Saluhallar, ritningar och undersökning af platser	—	—	139	25	—	—	139	25
<i>Inkomster ej i staten observerade.</i>								
Vanhäfd å Taipale	—	—	100	—	—	—	100	—
Præsriberade kuponger	—	—	28	70	—	—	28	70
Polismanskapets beklädnadsfond	—	—	7,910	18	—	—	7,910	18
Summa <i>Fmy</i>	5,160,205	88	5,822,723	09	353,277	18	458,823	24

Sammandrag af Helsingfors stads utgifter och inkomster år 1901.

H u f v u d t i t e l	Enligt stat		Enligt bäckerna	
Utgifter.				
I. Stadens skulder	727,890	—	710,969	36
II. Stadens embetsverk	222,550	—	221,389	39
III. Kommunalförvaltningen	228,139	98	226,849	89
IV. Gatubelysningen	189,674	25	182,755	50
V. Brandvärk	114,130	—	112,480	84
VI. Polisnrättningen	411,450	—	407,232	11
VII. Sundhets- och sjukvården	238,263	10	244,304	14
VIII. Fattigvården	295,520	—	303,687	22
IX. Undervisningsväsendet	832,090	92	783,048	77
X. Staden åliggande allmänna onera	282,260	96	266,671	05
XI. Vattenledningen	223,770	—	333,392	87
XII. Saluhallen	7,350	—	6,574	75
XIII. Stadens jordlägenheter	6,400	—	6,610	70
XIV. Allmänna arbeten	1,218,830	—	1,025,372	37
XV. Pensioner	10,486	67	9,724	43
XVI. Diverse	151,400	—	175,243	68
Utgifter ej observerade i staten	—	—	2,564	07
Behållning till år 1902	—	—	803,856	95
Summa	5,160,205	88	5,822,723	09
Inkomster.				
Behållning från år 1900	120,000	—	676,971	15
I. Räkter	84,400	—	196,235	76
II. Tomtlösen	25,000	—	158,105	13
III. Stadens fasta egendom	302,828	10	316,650	64
IV. Tomtören	2,600	—	2,709	30
V. Inkomstgifvande rättigheter	1,007,200	—	912,289	38
VI. Diverse	353,444	—	357,627	14
VII. Statsbidrag	459,971	33	460,717	39
VIII. Vattenledningen	427,975	—	572,047	27
IX. Gasvärk	55,000	—	24,693	15
X. Lån	551,500	—	351,500	—
XI. Uttaxering	1,770,287	45	1,771,284	15
Inkomster ej observerade i staten	—	—	21,892	63
Summa	5,160,205	88	5,822,723	09

Källa: Drätselkontorots berättelse öfver stadens bokslut.

Tab. N:o 199. Helsingfors stadskassas ställning den 31 December år 1901.

	Fm.		Fm.	
Aktiva.				
Kassa	—	—	159,952	03
Obligationer	418,742	80		
Aktier	113,500	—		
Byggnadsmaterial	187,100	06		
Vattenledningsmaterial	230,419	37	949,762	23
Olyftade bidrag.				
Inkvarteringskostnader	46,391	10		
Statsbidrag till polisinrättningen	760	—		
D:o till gatubelysningen	7,260	—		
Kollektmedel	190	90		
Börsprovision	454	39	55,056	39
Förskotter.				
Drätselkammararen	76	39		
Trafikkontoret	1,660	80		
Hannkontoret	2,818	19		
Uppfostringsnämnden	676	93		
Belysningsverket	277,980	47		
Brandverket	5,125	96		
Polisinrättningen	7,910	18		
Hälsovårdsnämnden	1,700	—		
Maria sjukhus	439	10		
Undersökningsstation för lifsmedel	26	36		
Fattigvården	7,072	36		
Folkskolorna	884	82	306,371	56
Rester.				
Arrendemedel	5,325	16		
Diverse	11,012	86		
Hundskatt	636	41		
Tillfälliga arrenden	463	—		
Kommunala ntskylder	57,025	29		
Stadens jordlägenheters arrenden	11,024	42		
Personel fattigafgift	1,296	40		
Tolags- och trafikafgifter	9,647	18		
Vattenkonsumtions afgifter	109,413	24		
Ersättning för verkställda vattenledningsanslutningar m. m.	46,855	95	252,699	91
Diverse debitorer.				
Drätselkontorets expencer	300	—		
Underhåll af en poliklinisk ögonafdelning	70	—		
Barnpoliklinik i Berghäll	1,040	—		
Handtverksskolorna	6,206	28		
Renhållning af chausséerna i Brunnsparken	1,161	57		
Vattenledningens tullafgifter	1,051	27		
Transport	9,829	12	1,723,842	12

Fortsättning.

	Fmç		Fmç	
Transport	9,829	12	1,723,842	12
Vattenledningar i 11:te och 12:te stadsdelarne	5,000	—		
Vattenledningens utbyte af pumpverkets turbiner	932	48		
Uppförande af nytt stadshus	2,000	—		
Polisrättningens dispositionsmedel	357	39		
Förskottrade lånemedel	613,059	01		
G. Jansson	1,849	45		
V. Montgomery	80	—		
Upptagande af fartygsvrak ur Silfversundet	1,035	17	634,142	62
Helsingfors utskänkings- och utminuterings bolags vinstmedel	—	—	2,400	—
Summa	—	—	2,360,384	74
Passiva.				
Förfallna obligationer och kuponger.				
Obligationer till 1876 års 5 % lån	7,692	50		
” ” 1882 ” 4 1/2 % ”	18,058	75		
Kuponger ” 1865 ” 3,6 % ”	264	60		
” ” 1876 ” 5 % ”	1,840	—		
” ” 1882 ” 4 1/2 % ”	1,226	25	29,082	10
Olyftade arbetsanslag.				
Maria sjukhus, installation af elektrisk belysning	2,200	85		
Vattenledningens tillbyggnad till vattenborgen	7,901	56		
Nytt folkskolehus å Vallgård	126,262	20		
Nytt tull- och packhus å Skatudden	2,790	46		
Kanaler i 11:te och 12:te stadsdelarne	7,204	17		
Reningsförsök med vattenledningsvattnet	2,286	94		
Planeringar i 11:te och 12:te stadsdelarne	28,168	30		
Flemingsgatans planering	9,042	99		
Ny sjukpaviljong å Maria sjukhus	103,091	14	288,948	61
Olyftade diverse anslag.				
Undersökningsstationen för lifsmedel	95	95		
Vattenledningens kostnader för distribution af debetsedlar och räkningar	633	81		
Anslag för isobservationer	2,498	94		
Anslag för anordnande af en enquête rörande arbetareförhållandena	4,444	—		
Anslag åt tidskriften „Vid hemmets härd“	100	—		
Sundhets- och sjukvårdens läkarepersonal	900	—		
Polikliniken	1,500	—		
Anslag för utarbetande af ny stadsplan	651	—		
Anslag för inköp af vågar och handkärror till varuskjulet å Skatudden	2,783	90		
Anslag för inköp af en källare å Broholmen invid Gammelstaden	500	—		
Anslag för inköp af 100 ex. af Helsingfors stadsplan	300	—	14,407	60
Helsingfors utskänkings- och utminuteringsbolags vinstmedel	—	—	4,500	01
Transport	—	—	336,938	32

Fortsättning.

	Fmç		Fmç	
Transport	—	—	336,938	32
Diverse kreditorer.				
Chausséobligationslånets amorteringsfond	36,100	—		
Föreningsbanken i Finland, konto kurant räkning	912,413	61		
Städernas i Finland Hypotekskassa	26,000	—		
Drätselkontorets förskotts konto	1,041	35		
Inkvarteringsnämndens		37	85	
Inlösen af Brunnsparken	11,070	87		
Förskottsbetalningars konto	5,296	04		
Joh. Johansson	2,000	—		
1901 års olikviderade räkningar	225,629	75	1,219,589	47
Summa	—	—	1,556,527	79
Behållning till år 1902	—	—	803,856	95
Summa	—	—	2,360,384	74

Källa: Drätselkontorets berättelse öfver stadens bokslut.

Tab. N:o 200. Värde af Helsingfors stad tillhöriga fastigheter år 1901.

Byggnader	Tomtvärde	Byggnadernas värde		Summa	
	<i>Fmk.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>kl.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>kl.</i>
1. Rådhuset	278,558	149,000	—	427,558	—
2. Tull- och packhuset	454,146	126,624	—	580,770	—
3. Auktionskammaren och Gamla packhuset	265,357	88,662	—	354,019	—
4. Norra brandtornet	33,500	71,500	—	105,000	—
5. Södra brandtornet	130,000	370,000	—	500,000	—
6. Brandstationen vid Berghäll	—	3,000	—	3,000	—
7. Branddepoten å Kamptorget	—	28,000	—	28,000	—
8. Brunnshuset	—	135,000	—	135,000	—
9. Badhuset i Brunnsparken	—	30,000	—	30,000	—
10. Simhusen i	—	25,000	—	25,000	—
11. D:o vid Brobergskajen	—	5,000	—	5,000	—
12. D:o " Munkholmen	—	3,000	—	3,000	—
13. D:o " Aspås	—	4,500	—	4,500	—
14. Rådhusannexet, Alexandersgatan N:o 20	209,000	59,600	—	268,600	—
15. Gården N:o 3 vid Sofiegatan	153,416	90,480	—	248,896	—
16. Kajsaniemi värdshus	—	11,000	—	11,000	—
17. Kugelbanan i Brunnsparken	—	2,500	—	2,500	—
18. Materialgården	—	30,200	—	30,200	—
19. Mångleribodarna	—	40,000	—	40,000	—
20. Afträdet invid Åbo kasern	—	600	—	600	—
21. D:o i Teateresplanaden	—	10,000	—	10,000	—
22. D:o i Kajsaniemi	—	2,800	—	2,800	—
23. Skogsvaktarebostaden å Grejus	—	3,400	—	3,400	—
24. D:o i Djurgården	—	2,500	—	2,500	—
25. Parkvaktarebostaden	—	2,500	—	2,500	—
26. Politiekarlens bostad	—	4,000	—	4,000	—
27. Varuskjul å Norra och Södra kajarmen	—	18,300	—	18,300	—
28. Täkta Varuskjul å D:o d:o	—	18,400	—	18,400	—
29. Varuskjulet å Magasinskajen	—	245,000	—	245,000	—
30. Hamnkontoret i Sörnäs	—	8,000	—	8,000	—
31. Maria sjukhus	350,000	526,450	—	876,450	—
32. Kolerabaraackerna	—	25,000	—	25,000	—
33. Folkbiblioteket	59,000	211,000	—	270,000	—
34. Saluhallen	—	210,000	—	210,000	—
35. Väntpaviljongen å Slottskajen	—	3,200	—	3,200	—
36. Saluhallen vid Hafstorg	—	2,300	—	2,300	—
37. Vattenledningens byggnader i Gammelstaden	—	201,601	—	201,601	—
38. Vattenledningsværkstaden	—	36,700	—	36,700	—
39. Arbets- och Fattiggården	—	549,400	—	549,400	—
40. Folkskolan vid Folkskologatan	104,200	309,300	—	413,500	—
41. D:o " Lappviksgatan	97,620	108,620	—	206,240	—
42. D:o " Kaserngatan	112,867	117,400	—	230,267	—
43. D:o " Nikolaigatan	68,180	226,544	52	294,724	52
44. D:o " Rödbergsgatan	19,760	20,700	—	40,460	—
45. D:o i Berghäll	—	90,000	—	90,000	—
46. D:o " Hesperia	—	31,000	—	31,000	—
47. D:o " Fjeldal	—	31,280	—	31,280	—
48. Växthusen i Fabriksparken	—	7,000	—	7,000	—
49. Branddepot i Tölö	—	800	—	800	—
50. Restaurationsbyggnaden i Esplanaden	—	160,000	—	160,000	—
51. Byggnaderna å Hagasund	—	60,000	—	60,000	—
52. Gården N:o 6 vid Bergmansgatan	80,000	4,000	—	84,000	—
53. Beckkokningshus å Blåbergslandet	—	2,000	—	2,000	—
54. Obduktionshuset å villan Ålkärr	—	16,857	37	16,857	37
Transport	2,420,604	4,521,718	89	6,942,322	89

Fortsättning.

Byggnader	Tomtvärde	Byggnadernas värde		Summa	
	<i>Fr.</i>	<i>Fr.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fr.</i>	<i>ni.</i>
Transport	2,420,604	4,521,718	89	6,942,322	89
55. Vaktstuga vid vattenborgen i Djurgården	—	2,913	45	2,913	45
56. Kvarnbyggnaderna i Gammelstaden	—	38,300	—	38,300	—
57. Simhus i Fabrikskvarteret N:o 181	—	38,706	35	38,706	35
58. Afträde å Sandvikstorget	—	2,588	05	2,588	05
59. Gasværket	300,000	524,564	25	824,564	25
60. Gasværkets byggnader å villan Arkadia	—	3,000	—	3,000	—
61. Tull- och packhuset å Skatudden	103,500	689,290	54	792,790	54
62. Varuskjul å Skatudden	—	96,854	92	96,854	92
63. Vaktstuga å Sandviksmolon	—	1,314	33	1,314	33
Summa år 1901	2,824,104	5,919,250	78	8,743,354	78

Källa: Drätselkontorets berättelse öfver stadens bokslut.

Tab. N:o 201. Värdet af Helsingfors stads lösegenom åren 1892—1901.

	1892	1893	1894	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901
Rådhuset	44,146 32	46,412 73	48,106 37	53,888 10	51,044 70	43,804 02	45,882 57	47,878 02	35,452 07	40,485 47
Drätselkontoret	—	—	—	—	—	—	—	—	11,889 85	14,021 30
Byggnadskontoret	270,647 57	276,355 72	317,273 52	278,605 59	294,349 60	304,127 39	353,813 20	335,463 13	386,258 21	435,635 94
Vattenledningskontoret	318,052 40	347,274 10	378,576 56	352,605 32	362,131 20	359,353 74	388,980 66	418,619 36	463,822 54	463,732 41
Fattiggården	51,476 27	54,007 49	74,480 10	82,037 73	82,458 28	83,330 35	84,106 60	83,852 58	89,402 24	88,514 66
Polisrättningen	4,508 25	4,633 45	4,639 45	585 95	2,245 20	13,722 95	17,236 75	18,513 55	23,979 85	25,328 06
Helsovårdsnämnden	—	1,926 —	1,986 70	2,043 80	2,113 80	2,360 30	2,452 45	3,118 19	3,624 94	3,752 61
Inkvarteringsnämnden	1,480 25	1,278 04	1,254 03	1,130 02	1,102 18	992 03	936 11	740 91	954 81	758 29
Undersökningsstation för lifsmedel	4,109 53	4,212 58	4,338 68	4,564 18	4,716 28	4,931 77	5,053 98	5,161 23	5,193 36	4,773 80
Gaspröfningsrummet	1,235 20	1,260 20	1,124 60	1,149 70	1,174 70	1,199 70	1,224 70	1,274 70	1,299 70	1,299 70
Trafikkontoret	13,001 08	13,533 38	13,494 13	8,623 90	7,681 10	7,437 45	6,645 30	6,612 35	4,455 60	7,667 89
Hamnkontoret	3,103 —	2,900 —	2,649 35	2,435 45	2,353 60	2,310 —	2,294 50	2,247 35	2,254 45	2,427 90
Brandverket	77,718 85	79,269 05	73,495 65	76,331 25	101,272 85	101,167 50	101,668 60	102,264 65	116,475 30	113,159 —
Hermanstads polisvakt- kontor	—	—	—	—	148 25	—	—	368 70	472 50	468 —
Maria sjukhuset	11,391 56	15,126 36	41,792 56	47,567 87	54,809 76	60,901 57	68,559 21	75,203 99	76,102 48	82,809 62
Kolerabarackerna	—	—	6,223 10	5,604 95	5,604 95	5,525 10	5,525 10	5,575 10	5,575 10	8,999 02
Sanitätsstationerna	—	—	2,007 79	1,937 79	—	—	—	—	—	—
Obduktionshuset	47 65	50 90	—	—	—	—	—	1,040 90	1,040 80	1,044 90
Köttkontrollstationen	—	—	—	—	—	3,453 90	3,453 90	3,877 90	4,053 90	4,179 90
Folkbiblioteket	10,582 —	11,845 75	12,362 05	12,428 —	12,686 —	15,301 69	15,519 34	19,552 29	21,076 44	20,923 40
Realskolan	3,417 40	2,522 40	2,179 40	—	—	—	—	—	—	—
Folkskolorna	45,940 10	49,325 55	51,889 50	58,339 80	66,166 60	73,764 30	72,422 90	101,589 65	105,389 05	108,682 55
Uppfostringsnämnden	—	—	—	—	—	—	—	—	122 05	231 80
Uppfostringsanstalten i Sibbo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
D:o i Nummis	—	—	—	—	—	—	—	—	2,066 53	2,296 15
D:o i Lojo	—	—	—	—	—	—	—	—	2,029 —	2,049 50
Brunnsparken	6,874 75	6,874 75	6,332 —	6,332 —	6,392 —	—	—	—	—	745 30
Auktionskammaren	425 85	418 55	394 85	361 20	327 70	293 90	264 20	230 55	216 65	369 40
Summa	868,158 03	919,227 —	1,044,600 39	996,572 60	1,058,778 75	1,083,977 66	1,176,040 07	1,233,190 10	1,363,207 42	1,434,406 57

Källa: Inventeringslängderna.

Tab. N:o 202. Brandförsäkringsbeloppet af Helsingfors stad tillhöriga byggnader åren 1892—1901.

Byggnader	Försäkringsbeloppet; <i>Fmf</i>									
	1892	1893	1894	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901
Rådhuset	262,000	262,000	262,000	262,000	262,000	262,000	262,000	262,000	262,000	262,000
Rådhusannexet	—	—	142,200	104,200	104,200	104,200	104,200	104,200	104,200	104,200
Gården N:o 3 vid Sofiegatan	—	—	—	—	—	—	145,000	145,000	145,000	145,000
Folkskolegården, Kaserngatan N:o 7	100,400	100,400	100,400	100,400	100,400	100,400	100,400	100,400	100,400	100,400
D:o , Nikolaigatan N:o 10	16,650	16,650	16,650	16,650	16,650	16,650	16,650	16,650	241,460	241,460
D:o , Rödbärgsgatan N:ris 8 o. 10	40,200	40,200	40,200	40,200	40,200	40,200	40,200	40,200	40,200	40,200
D:o , Malmgatan	310,000	310,000	310,000	310,000	310,000	310,000	310,000	310,000	310,000	310,000
D:o , Lappviksgatan	—	—	—	—	112,000	112,000	112,000	112,000	112,000	112,000
D:o , Bärghäll	77,000	77,000	77,000	77,400	77,400	77,400	77,400	77,400	77,400	77,400
D:o , Hesperia	35,000	35,000	35,000	35,000	35,000	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000
D:o , Fjälldal	—	—	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000
Folkbiblioteksbyggnaden	251,500	251,500	251,500	251,500	251,500	251,500	251,500	251,500	251,500	251,500
Brandvärkshuset vid Högbergsgatan	300,000	300,000	300,000	300,000	300,000	300,000	300,000	300,000	300,000	300,000
D:o vid Konstantinsgatan	20,850	20,850	20,850	20,850	20,850	20,850	60,000	60,000	60,150	60,150
Brandstation å Kamptorget	—	—	26,000	26,000	26,000	26,000	26,000	26,000	26,000	26,000
D:o i Bärghäll	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000
D:o i Tölö	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
Auktionskammaren o. Gamla Packhuset	57,200	57,200	57,200	57,200	57,200	57,200	57,200	57,200	57,200	57,200
Tull- och Packhuset (Västra Kajen)	180,000	180,000	180,000	180,000	180,000	180,000	180,000	180,000	180,000	180,000
Tull- och Packhuset (å Skatudden)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	625,000
Varumagasin å Magasinskajen	—	—	—	140,000	140,000	140,000	140,000	140,000	140,000	140,000
Varuskjul å "	27,000	27,000	33,600	33,600	33,600	33,600	33,600	33,600	33,600	33,600
Arbets- och Fattiggården	374,000	374,000	588,100	588,100	588,100	588,100	588,100	588,100	659,100	659,100

Maria Sjukhus	84,500	84,500	370,000	374,200	400,000	400,000	547,000	547,000	547,000	547,000
Kolerabarackerna å Sandnäs	34,000	35,000	35,000	35,000	35,000	35,000	35,000	35,000	35,000	35,000
Obduktionshuset å Alkärr	—	—	—	—	—	—	—	16,000	16,000	16,000
Saluhallarna	170,000	170,000	170,000	170,000	170,000	170,000	170,000	170,000	170,000	170,000
Brunnshuset	79,900	79,900	79,900	79,900	79,900	157,000	157,000	147,000	147,000	139,000
Bad- och Simhuset i Brunnsparken	70,000	70,000	70,000	70,000	70,000	70,000	70,000	70,000	70,000	70,000
Byggnader (öfriga) i Brunnsparken	28,500	28,500	28,500	28,500	29,500	29,500	29,500	36,500	36,500	36,500
Restaurationsbyggnader i Esplanaden	140,000	140,000	140,000	140,000	140,000	140,000	140,000	140,000	140,000	140,000
Kajsaniemi byggnader	21,000	21,000	21,000	21,000	21,000	21,000	21,000	21,000	21,000	21,000
Byggnader å villan Hagasund	—	—	—	—	—	—	—	—	106,500	106,500
Materialgården å Kampmalmen	22,000	22,000	22,000	22,000	59,000	59,000	59,000	59,000	59,000	59,000
Narinkbodarna	31,000	31,000	31,000	31,000	31,000	31,000	31,000	31,000	31,000	31,000
Växthuset i Fabriksparken	8,300	8,300	13,000	8,000	8,000	8,000	8,000	8,000	15,100	15,100
Vattenledningens byggnader i Gammelstaden	29,000	29,000	29,000	71,300	71,300	71,300	71,800	73,000	73,000	73,000
Vattenledningsværkstaden	37,800	37,800	37,800	37,800	166,300	166,300	166,500	208,600	208,600	208,600
Kvarnbyggnaden i Gammelstaden	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000
Diverse byggnader (skogvaktarebostäder, simhus, skjul, afträden, klappbryggor m. m.)	30,350	33,800	53,900	53,900	74,800	78,800	81,600	66,600	83,250	79,750
Summa	2,865,150	2,869,600	3,558,800	3,724,700	4,047,900	4,124,000	4,458,650	4,499,950	4,996,160	5,539,660

Källa: Uppgifter från Drätselkontoret.

Tab. N:o 203. Brandförsäkringsbeloppet af Helsingfors stad tillhörig lösegendom år 1901.

B y g g n a d e r	Försäkrings- beloppet år 1901: <i>Fmk.</i>
Rådhuset	58,000
Rådhusannexet	16,000
Sofiegatan N:o 3	19,000
Folkskolorna	111,900
Folkbiblioteket	77,400
Brandväcket	17,500
Arbetsinrättningen	20,000
Fattiggården	72,800
Maria Sjukhus	109,000
Kolerabarackerna	5,600
Obduktionshuset	1,000
Tull- och packhuset (å Skatudden)	3,000
Gamla packhuset	1,500
Tullvisitationspaviljong och varrantmagasinet	1,500
Vattenledningens pumphus, maskiner och inventarier	122,000
Vattenledningskontoret	24,100
Polisstation	5,500
Materialgården	116,000
Gammelstadskvarnen	18,000
Uppfostringsanstalterna i Sibbo och Nummis	5,000
Växthuset i Fabriksparken	51,000
Badhuset i Brunnsparcken	750
Furuhjelmiska tafvelsamlingen	75,000
Stadens Muddervärk	65,000
D:o Ångvält	22,000
Summa	1,018,550

Källa: Uppgifter från Drätselkontoret.

Tab. N:o 204. Icke förfallen löseskilling för försålda tomter och byggnader i Helsingfors år 1901.

	<i>Fmk.</i>		<i>Fmk.</i>	
Tomtlösen.				
Saldo, den 1 Januari 1901, oguldet kapital	—	—	1,399,854	69
Under år 1901 försålda tomter:				
N:o 8 vid Lotsgatan i kv. 178 till Juriskandidat Ludvig Hjelt	20,336	25		
N:o 13 vid Lotsgatan i kv. 146 till Arkitekten Bruno Granholm	27,412	12		
N:o 26 vid Malmgatan i kv. 154 till Judiska församlingen	—	—		
N:o 30 vid Malmgatan i kv. 155 till Kakelugnsmakaren J. Berg	28,839	42		
N:o 10 vid Skeppsredaregatan i kv. N:o 130 till Arkitekten K. Wasastjerna	62,511	05		
N:o 9 vid Fabriksgatan i kv. 127 till Musikhandlaren H. W. Schalin	35,712	60		
N:o 6 vid Gengatan i kv. N:o 131 till Asunto-osakeyhtiö Walo	20,100	—		
N:o 6 vid Lotsgatan i kv. N:o 148 till Juriskandidaten Ludvig Hjelt	14,437	50		
N:o 9 vid Kronbärgsgatan, i kv. 161 till Osakeyhtiö Louhi	24,237	92		
N:o 21 vid Alpgatan i kv. N:o 324 till Doktor K. A. Brander	19,787	17		
N:o 23 vid Alpgatan i kv. 324 till Doktor K. A. Brander	24,000	—		
N:o 8 vid Västra Prästgatan i kv. 320 till Byggmästaren I. G. Rosenberg	11,330	—		
N:o 5 vid Värkstads-gatan i kv. 282 till Färgaremästaren V. E. Lindström	25,530	—		
N:o 42 vid Fredriksbergsgatan i kv. 374 till aktiebolaget Aho	15,988	35		
N:o 44 vid Fredriksbergsgatan i kv. N:o 374 till Aktiebolaget Aho	12,636	—		
N:o 46 vid Fredriksbergsgatan i kv. 374 till Aktiebolaget Aho	16,380	—		
N:o 48 vid Fredriksbergsgatan i kv. 374 till Aktiebolaget Aho	12,600	—		
N:o 17 vid Borgågatan i kv. 374 till Aktiebolaget Aho	12,078	—		
N:o 19 vid Borgågatan i kv. 374 till Aktiebolaget Aho	10,080	—		
N:o 3 vid Wiborgsgatan i kv. 374 till Aktiebolaget Aho	12,873	77		
N:o 50 vid Fredriksbergsgatan i kv. 374 till Aktiebolaget Svanen	13,860	—		
N:o 21 vid Borgågatan i kv. 374 till Aktiebolaget Svanen	11,340	—		
N:o 33 vid Bergmansgatan i kv. 109 till Gårdsägaren Alex. Gratschoff	43,000	—		
N:o 6 vid Västra Prästgatan i kv. 320 till Byggmästaren G. F. Willandt	12,300	—		
Tillskottsområde till N:o 3 Kristiansgatan till Gårdsägarinnan A. Nevalainen	247	72		
N:o 4 vid Petersgatan i kv. 135 till Arbetarebostadsaktiebolaget Nordstjernan	39,525	—		
N:o 10 vid Bergmansgatan i kv. 126 till Arbetarebostadsaktiebolaget Alfa	44,903	17		
N:o 7 vid Verkstadsgatan i kv. 281 till Handlanden Nik. Schockhoff	16,288	—		
N:o 35 vid 3:dje linjen å Berghäll i kv. 317 till Työväen asunto-osakeyhtiö Kaleva	11,040	—		
N:o 22 vid Östra chaussen i kv. 286 af området Hörneberg till Apotekaren K. A. Aschan	20,138	80		
N:o 9 vid Alpgatan i kv. 317 till Arbetarebostadsaktiebolaget Walhalla	15,118	24		
N:o 10 vid Fabriksgatan i kv. 134 till Rapparene F. Ramstadius och G. Niemelä	37,846	12		
N:o 8 vid 4:de linjen å Berghäll i kv. 312 till Handlanden J. Pelin	11,741	21		
N:o 10 vid 4:de linjen å Berghäll i kv. 313 till Handlanden J. Pelin	17,938	50		
N:o 11 vid Castrensgatan i kv. 320 till Byggmästaren M. Oksanen	12,371	52	714,528	43
	<i>Fmk.</i>	—	2,114,383	12
1901 års annuitet	—	—	155,108	75
	<i>Fmk.</i>	—	1,959,274	37

Fortsättning.

		<i>Fm.</i>		<i>Fm.</i>	
	Transport	—	—	1,959,274	37
Tomtlösen från Brunnsparksområdet.					
	Saldo den 1 Januari 1901 oguldet kapital	136,054	53		
	1901 års annuitet	2,996	38	133,058	15
Löseskilling för åbyggnader å Mejlaus.					
	Saldo den 1 Januari 1901 oguldet kapital	1,656	20		
	1901 års annuitet	828	10	828	10
		<i>Fm.</i>	—	2,093,160	62

Källa: Drätselkontorets berättelse öfver stadens bokslut.

Tab. N:o 205. Kapitalbeloppet af Helsingfors stads donerade fonder åren 1886—1901.

Å r	Fonder, förval- tade af Drätsel- värvket		Fonder, förval- tade af Fattig- vårdsstyrelsen		Fonder, förval- tade af Folkskole- direktionen ¹⁾		Summa	
1886	388,473	16	10,150	—	123,331	59	521,954	75
1887	416,542	87	10,150	—	125,720	95	552,413	82
1888	440,659	88	10,194	44	126,793	05	577,647	37
1889	481,638	75	17,576	07	130,472	88	629,687	70
1890	740,929	55	17,912	50	138,477	11	897,319	16
1891	882,275	50	18,113	34	139,221	82	1,039,610	66
1892	1,049,067	07	18,510	20	146,475	11	1,214,052	38
1893	1,402,033	74	18,941	18	148,563	80	1,569,538	72
1894	1,466,189	64	19,413	96	154,343	91	1,639,947	51
1895	1,486,889	23	19,841	37	158,752	34	1,665,482	94
1896	1,657,734	61	20,246	09	— ²⁾	—	1,677,980	70
1897	1,676,591	51	20,663	93	—	—	1,697,255	44
1898	1,734,359	01	— ²⁾	—	—	—	1,734,359	01
1899	1,788,379	65	—	—	—	—	1,788,379	65
1900	1,908,717	79	—	—	—	—	1,908,717	79
1901	2,083,915	20	—	—	—	—	2,083,915	20

¹⁾ I uppgifterna beträffande dessa fonder ingår äfven den vid årsskiftet upplupna räntan. — ²⁾ Förvaltas numera af Drätselkontoret.

Källa: Uppgifter från Drätselkontoret.

Tab. N:o 206. Helsingfors stads donerade fonder år 1901.

	Balans		Under året 1901				Balans	
	från år 1900		Inkomst		Utgift		till år 1902	
	<i>Fmk.</i>	<i>pi</i>	<i>Fmk.</i>	<i>pi</i>	<i>Fmk.</i>	<i>pi</i>	<i>Fmk.</i>	<i>pi</i>
I. Till förmån för fattigvården donerade fonder.								
Job. Sederholms arfvingars fond	2,057	14	—	—	—	—	2,057	14
Nath. Heidenstrachs fond	1,028	57	—	—	—	—	1,028	57
C. J. Nordenstams fond	1,142	86	—	—	—	—	1,142	86
Jakob Daniel Weckströms fond	4,800	—	—	—	—	—	4,800	—
Finska Frimurarlogernas fond	8,160	—	—	—	—	—	8,160	—
Medborgarkassans fond	4,828	57	—	—	—	—	4,828	57
Helsingfors kyrkofattigkassas fond	2,148	57	—	—	—	—	2,148	57
Sveaborgs skole-, fattigvårds- och arbetshusin- rättnings fond	8,022	86	—	—	—	—	8,022	86
Lars Sederholms fond	571	43	—	—	—	—	571	43
Carl Otto af Forselles fond	1,142	86	—	—	—	—	1,142	86
Joh. Mobergs fond	1,708	57	—	—	—	—	1,708	57
I. A. Ehrenströms fond	1,142	86	—	—	—	—	1,142	86
H. K. M. Nikolai I:s fond	22,800	—	—	—	—	—	22,800	—
D. K. M. Nikolai I:s och hans gemåls fond	9,142	86	—	—	—	—	9,142	86
Carolina Charlotta Schulins fond	2,000	—	—	—	—	—	2,000	—
Adolf Ekholms fond	3,702	85	—	—	—	—	3,702	85
Karolina Nyströms fond	4,000	—	—	—	—	—	4,000	—
ränta	3,018	52	6,772	86	—	—	3,172	86
utbetalt till stadskassan	—	—	—	—	6,618	52	—	—
II. Till förmån för feberlasarettet donerade fonder.								
H. K. H. Nikolai Alexandrowitschs fond	10,000	—	—	—	—	—	10,000	—
Eugenie Soltikoffs fond	2,500	—	—	—	—	—	2,500	—
ränta	677	50	713	32	—	—	713	32
utbetalt till stadskassan	—	—	—	—	677	50	—	—
III. Till förmån för folkskolorna donerade fonder.								
Wilhelm Elgs fond för en fattigskola	34,200	—	—	—	—	—	34,200	—
Danssällskapet i Helsingfors fond	9,200	—	—	—	—	—	9,200	—
Tölö sockerbruksbolags fond	5,000	—	—	—	—	—	5,000	—
ränta	2,124	64	3,677	—	—	—	2,237	—
utbetalt till stadskassan	—	—	—	—	3,564	64	—	—
IV. Fattigvårdens fonder utan uppgifvet ändamål.								
Carl Gustaf Hanells fond	5,200	—	—	—	—	—	5,200	—
ränta	281	84	296	75	—	—	296	75
Gustava Katarina Brobergs fond	571	44	—	—	—	—	571	44
Paul Demidoffs fond	2,765	71	—	—	—	—	2,765	71
Ottilia Palmblads fond	1,451	43	—	—	—	—	1,451	43
Lovisa Oikelins fond	452	—	—	—	—	—	452	—
Maria Kristina Mattheizens fond	5,400	—	—	—	—	—	9,100	—
Transport	161,243	08	11,459	93	10,860	66	165,260	51

Fortsättning.

	Balans		Under året 1901				Balans	
	från år 1900		Inkomst		Utgift		till år 1902	
	<i>Fmk</i>	<i>ni</i>	<i>Fmk</i>	<i>ni</i>	<i>Fmk</i>	<i>ni</i>	<i>Fmk</i>	<i>ni</i>
Transport	161,243	08	11,459	93	10,860	66	165,260	51
Kristina Othmans fond	159	42	—	—	—	—	159	42
Inbetalning af Fattigvårdsstyrelsen till Matthei- zens fond	—	—	3,711	66	—	—	—	—
ränta	585	36	768	90	—	—	780	56
Utbetalt till tio medellösa fruntimmer (Hanells fond)	—	—	—	—	281	84	—	—
Utbetalt till 13 medellösa fruntimmer i under- stöd från 60 till 30 mark	—	—	—	—	585	36	—	—
V. Fattigvårdens fonder för bestämda ändamål.								
Wilhelm Elgs fond pour les pauvres honteux	10,300	—	—	—	—	—	10,300	—
ränta	558	26	587	80	—	—	587	80
Utbetalt i understöd åt nio särskilda personer	—	—	—	—	558	26	—	—
Carl Sierckens fond	2,800	—	—	—	—	—	2,800	—
ränta	151	76	159	78	—	—	159	78
Understöd till tre medellösa handlandekonor	—	—	—	—	151	76	—	—
Elsa Maria Lampas fond	11,450	—	—	—	—	—	11,600	—
ränta	463	—	653	40	—	—	503	40
Utbetalt till tio medellösa fruntimmer	—	—	—	—	463	—	—	—
Hedvig Charlotta Gripenbergs fond	11,200	—	—	—	—	—	11,200	—
ränta	607	04	639	15	—	—	639	15
Utbetalt till tio medellösa fruntimmer	—	—	—	—	607	04	—	—
Alexandras understöds fond	4,551	30	—	—	—	—	4,611	—
ränta	200	—	259	70	—	—	200	—
Utbetalt till tvänne personer i understöd	—	—	—	—	200	—	—	—
Lisette Gardbergs fond	1,000	—	—	—	—	—	1,000	—
ränta	105	91	57	06	—	—	57	06
Utbetalt till en medellös handlandeanka	—	—	—	—	105	91	—	—
Adolf Fredrik Siercks fond	7,000	—	—	—	—	—	7,000	—
ränta	379	40	399	46	—	—	399	46
Utbetalt i sju särskilda understöd åt medellösa fruntimmer	—	—	—	—	379	40	—	—
VI. I. P. Crogelii barnhusinrättnings fond								
	2,300	—	—	—	—	—	2,300	—
ränta	124	66	131	24	—	—	131	24
Utbetalt till Fruntimmersföreningen	—	—	—	—	124	66	—	—
VII. Folkskolornas beklädnadsfonder.								
J. H. Lindroos fond	20,000	—	—	—	—	—	20,000	—
J. E. Ollonqvists fond	12,000	—	—	—	—	—	12,000	—
Mindre handelsborgaresocietetens fond	4,500	—	—	—	—	—	4,500	—
Cronstedts, Gutofskys och Nybergs fond	2,900	—	—	—	—	—	2,900	—
ränta	2,135	48	2,248	39	—	—	2,248	39
Utbetalt åt Folkskoleekonomen till beklädnad åt medellösa elever	—	—	—	—	2,135	48	—	—
Transport	256,714	67	21,076	47	16,453	37	261,337	77

Fortsättning.

	Balans		Under året 1901				Balans	
	från år 1900		Inkomst		Utgift		till år 1902	
	<i>Fm.</i>	<i>pi</i>	<i>Fm.</i>	<i>pi</i>	<i>Fm.</i>	<i>pi</i>	<i>Fm.</i>	<i>pi</i>
Transport	256,714	67	21,076	47	16,453	37	261,337	77
VIII. Hedvig Arnells fond	18,300	—	—	—	—	—	18,300	—
ränta	996	86	1,044	30	—	—	1,044	30
Utbetalt till Fruntimmersföreningen	—	—	—	—	596	86	—	—
Utbetalt till trotjänarinnan Wilhelmina Backström	—	—	—	—	400	—	—	—
IX. Fonder donerade till en asyl för vanartade barn.								
Hedvig Charlotta Gripenbergs fond	3,000	—	—	—	—	—	3,000	—
Helsingfors Utskänknings aktiebolags fond . .	50,000	—	—	—	—	—	50,000	—
Helsingfors Utminuterings aktiebolags fond . .	27,000	—	—	—	—	—	27,000	—
ränta	5,205	96	4,565	27	—	—	5,938	13
Utbetalt till Fattigvårdsstyrelsen för underhåll af asylens för vanartade barn i Lojo socken	—	—	—	—	3,833	10	—	—
X. Folkskolornas stipendiifonder.								
Helsingfors sparbanks fond	6,000	—	—	—	—	—	6,300	—
Helsingfors Utskänknings aktiebolags fond . .	16,000	—	—	—	—	—	17,000	—
H. K. M. Alexander II:s stipendiifond	29,500	—	—	—	—	—	30,000	—
räntor	2,903	—	2,938	89	—	—	3,035	48
Återbetalade sparbanksinsatser	—	—	1,893	59	—	—	—	—
Insatt i sparbank till stipendier för folkskoleelever	—	—	—	—	2,900	—	—	—
XI. Klara Wilhelmina Törmäläs fond	41,600	—	—	—	—	—	41,600	—
ränta	2,254	72	2,373	94	—	—	2,373	94
Utbetalt till Mariaföreningen	—	—	—	—	2,254	72	—	—
XII. Fonden för dygdigt tjänstefolks belönande	10,100	—	—	—	—	—	10,200	—
ränta	77	82	576	36	—	—	4	18
Insatt å sparbanksbok för tio tjänare	—	—	—	—	550	—	—	—
XIII. Helsingfors Utskänkningsaktiebolags stipendiifond för lägre handtvärksskolorna	3,000	—	—	—	—	—	3,000	—
ränta	162	60	171	19	—	—	171	19
Utbetalt i stipendier	—	—	—	—	162	60	—	—
Transport	472,815	63	34,640	01	27,150	65	480,304	99

Fortsättning.

	Balans		Under året 1901				Balans	
	från år 1900		Inkomst		Utgift		till år 1902	
	<i>Fmk.</i>	<i>hi</i>	<i>Fmk.</i>	<i>hi</i>	<i>Fmk.</i>	<i>hi</i>	<i>Fmk.</i>	<i>hi</i>
Transport	472,815	63	34,640	01	27,150	65	480,304	99
XIV. Anna Sara Arosins testamentsfond	68,500	—	—	—	—	—	69,000	—
ränta	3,196	31	3,980	50	—	—	3,526	81
Utbetalt i lifstidsunderstöd om 100 mark till 32 obemedlade, ogifta fruntimmer	—	—	—	—	3,150	—	—	—
XV. I. A. I. Pippingskiölds fond	100,000	—	—	—	—	—	100,000	—
ränta	5,420	—	5,706	59	—	—	5,706	59
Utbetalt till Föreningen för barnavården	—	—	—	—	5,420	—	—	—
XVI. Axel Fredrik Laurells stipendiifond	3,088	86	—	—	—	—	3,088	86
ränta	99	34	99	30	—	—	99	64
Utbetalt till Nya svenska samskolan	—	—	—	—	50	—	—	—
Utbetalt till Finska samskolan	—	—	—	—	49	—	—	—
XVII. Carl Rosengrens fond	16,624	08	—	—	—	—	17,572	74
ränta	—	—	948	66	—	—	—	—
XVIII. Helsingfors aftonskolas fond	18,400	—	—	—	—	—	18,500	—
ränta	938	15	1,050	04	—	—	988	19
Utbetalt till Föreningen för konstfliten	—	—	—	—	900	—	—	—
XIX. Alexandra Kiseleffs fond	10,000	—	—	—	—	—	10,000	—
ränta	542	—	570	65	—	—	570	65
Utbetalt till stadsbokhållaren Oscar Paldani	—	—	—	—	542	—	—	—
XX. Maria Charlotta Olanders fond	92,656	47	—	—	—	—	98,039	34
ränta	—	—	3,004	85	—	—	—	—
Afkastning från fastigheten	—	—	2,383	46	—	—	—	—
Utbetalt för annonser	—	—	—	—	5	44	—	—
XXI. Senatorskan Julie Thiléns fond	253,000	—	—	—	—	—	253,000	—
ränta	15,361	18	16,604	50	—	—	16,602	76
Utbetalt till fru Adolfina Mallén	—	—	—	—	100	—	—	—
Utbetalt till Föreningen för arbetshusen	—	—	—	—	12,188	95	—	—
Utbetalt till Guvernören i S:t Michels län till understöd åt modellösa fruntimmer därstädes	—	—	—	—	3,072	23	—	—
Portokostnad m. m.	—	—	—	—	1	74	—	—
Transport	1,060,642	02	68,988	56	52,630	01	1,077,000	57

Fortsättning.

	Balans		Under året 1901				Balans	
	från år 1900		Inkomst		Utgift		till år 1902	
	<i>Fmg.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fmg.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fmg.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fmg.</i>	<i>ni.</i>
Transport	1,060,642	02	68,988	56	52,630	01	1,077,000	57
XXII. Makarne Silfvius' donationsfond	90,000	—	—	—	—	—	90,000	—
ränta	4,878	—	5,135	93	—	—	5,135	93
Utbetalt till stadskassan	—	—	—	—	4,878	—	—	—
XXIII. Fr. J. von Beckers fond . . .	312,000	—	—	—	—	—	312,000	—
ränta	5,754	84	6,598	36	—	—	9,492	41
Afkastning från fastigheten	—	—	7,339	21	—	—	—	—
Utbetalt i pensioner till professor A. von Becker, litteratören H. von Becker och fröken Augusta von Becker	—	—	—	—	10,200	—	—	—
XXIV. Adolf Holmgrens donationsfond för värlösa mödrar och barn . . .	21,000	—	—	—	—	—	21,200	—
ränta	1,071	56	1,198	39	—	—	1,069	95
Utbetalt till fru M. Thölgron	—	—	—	—	500	—	—	—
Utbetalt till fröken Gustava Holmgren	—	—	—	—	500	—	—	—
XXV. Understödsfonden för afidne polis- konstaplars enkör och barn	110,000	—	—	—	—	—	113,000	—
ränta	2,924	65	6,277	25	—	—	3,651	90
Utbetalt i understöd åt afidne poliskonstaplars enkör och barn pensioner tillsammans .	—	—	—	—	2,550	—	—	—
XXVI. Emilia Olivia Gustavssons och Athalida Wilhelmina Ingmans dona- tionsfond	7,042	90	—	—	—	—	7,444	75
ränta	—	—	401	85	—	—	—	—
XXVII. Lina Borgströms donations- fonder.								
Fonden för folkskolebarns bespisande	15,000	—	—	—	—	—	15,000	—
ränta	813	—	856	—	—	—	*) 1,669	—
Fonden för pauvres honteux	5,000	—	—	—	—	—	5,000	—
ränta	151	56	285	32	—	—	238	88
Utbetalt i understöd till tvänne obemedlade fruntimmer	—	—	—	—	198	—	—	—
Transport	1,636,278	53	97,080	87	71,456	01	1,661,903	39

*) Röntan ej disponerad under året.

Fortsättning.

	Balans		Under året 1901				Balans	
	från år 1900		Inkomst		Utgift		till år 1902	
	Fmy.	ni	Fmy.	ni	Fmy.	ni	Fmy.	ni
Transport	1,636,278	53	97,080	87	71,456	01	1,661,903	39
XXVIII. Emilia Olivia Gustavsons fond	25,800	—	—	—	—	—	25,900	—
ränta	26	89	1,472	28	—	—	99	17
Utbetalt i understöd om 100 mark till obemed- lade fruntimmer	—	—	—	—	1,300	—	—	—
XXIX. H. K. M. Kejsarinnan Alexandras fond för understödjande af ett barn- härberge	10,200	—	—	—	—	—	10,200	—
ränta	552	84	582	05	—	—	582	05
Utbetalt till Föreningen för barnvården . . .	—	—	—	—	552	84	—	—
XXX. Aurora Demidoffs hemgiftsfond.								
Besparadt kapital	89,255	76	—	—	—	—	94,865	11
Innestående hemgiftsbelopp	29,571	45	—	—	—	—	28,071	45
D:o räntor å hemgiftsbref	982	94	—	—	—	—	1,077	23
Fru A. Karamsin inbetalt	—	—	2,284	—	—	—	—	—
räntor	—	—	6,498	29	—	—	—	—
Utbetalt hemgiftsbelopp	—	—	—	—	3,500	—	—	—
D:o räntor å hemgiftsbref	—	—	—	—	1,078	65	—	—
XXXI. Tidningskolportörernas julklapps- fond	1,030	72	—	—	—	—	1,089	48
räntor	—	—	58	76	—	—	—	—
XXXII. Fonder, donerade till ett gubb- hem i Helsingfors.								
Oskar Finnes fond	11,462	87	—	—	—	—	12,116	—
Carl Lindhs m. fl. fond	3,987	76	—	—	—	—	4,723	—
Konversationsklubbens fond	823	70	—	—	—	—	870	—
G. Sundebergs fond	40,000	—	—	—	—	—	41,700	—
Inbetalning af herr C. Lindh m. fl.	—	—	506	—	—	—	—	—
Utbetalt åt hushållerskan E. Wolf	—	—	—	—	650	—	—	—
räntor	792	18	3,211	32	—	—	724	83
XXXIII. Maria Bergmans testaments- fond	10,000	—	—	—	—	—	10,000	—
ränta	257	58	570	65	—	—	328	23
Utbetalt i understöd åt 6 särskilda personer .	—	—	—	—	500	—	—	—
Transport	1,861,023	22	112,264	22	79,037	50	1,894,249	94

Fortsättning.

	Balans från år 1900		Under året 1901				Balans till år 1902	
			Inkomst		Utgift			
	<i>Från</i>	<i>ni</i>	<i>Från</i>	<i>ni</i>	<i>Från</i>	<i>ni</i>	<i>Från</i>	<i>ni</i>
Transport	1,861,023	22	112,264	22	79,037	50	1,894,249	94
XXXIV. Helena Kristina Åkermans fond	12,419	69	—	—	—	—	13,128	88
ränta	—	—	708	69	—	—	—	—
XXXV. Karl Magnus Kullmans fond . .	5,000	—	—	—	—	—	5,000	—
ränta	529	65	285	32	—	—	*) 814	97
XXXVI. Augusta Hammarlunds fond . .	1,000	—	—	—	—	—	1,000	—
ränta	54	20	57	05	—	—	57	05
Utbetalt till föreningen för barnavården	—	—	—	—	54	20	—	—
XXXVII. Mortimer Stenius' understöds- fond	36,000	—	—	—	—	—	36,000	—
ränta	2,491	03	2,303	13	—	—	2,303	13
Utbetalt till donators släktingar	—	—	—	—	2,491	03	—	—
XXXVIII. Karl Knut Galetskis fond för fattiga, svenska folkskolebarns un- derhåll	20,088	—	—	—	—	—	20,203	—
ränta	787	—	1,146	32	—	—	*) 1,818	32
XXXIX. K. H. Renlunds stipendiifond .	40,162	23	—	—	—	—	40,392	09
ränta	1,430	—	2,291	86	—	—	*) 3,492	—
XL. Carl Fridolf Ekholms stipendiifond	—	—	—	—	—	—	75,000	—
Sterbhusutredningsmännen inbetalt	—	—	75,670	55	—	—	—	—
ränta	—	—	1,039	50	—	—	220	05
Utbetalt i legater	—	—	—	—	1,490	—	—	—
XLI. Mathilda Ekholms donationsfond .	—	—	—	—	—	—	55,000	—
Sterbhusutredningsmännen inbetalt	—	—	55,000	—	—	—	—	—
ränta	—	—	1,681	72	—	—	1,646	72
Bevakningskostnader	—	—	—	—	35	—	—	—
Transport	1,980,985	02	252,448	36	83,107	73	2,150,325	65

*) Räntan ej disponerad under året.

Fortsättning.

	Balans		Under året 1901				Balans	
	från år 1900		Inkomst		Utgift		till år 1902	
	<i>Fmg.</i>	<i>kl.</i>	<i>Fmg.</i>	<i>kl.</i>	<i>Fmg.</i>	<i>kl.</i>	<i>Fmg.</i>	<i>kl.</i>
Transport	1,980,985	02	252,448	36	83,107	73	2,150,325	65
XLII. Ryska välgörenhetssällskapets fond för Sveaborgs finska folkskola . .	—	—	—	—	—	—	200	—
V. Öhberg inlevererat	—	—	200	—	—	—	—	—
ränta	—	—	—	75	—	—	—	275
XLIII. Makarne Pauligs donation för Bertha Maria hemmet	—	—	—	—	—	—	20,000	—
Konsul G. Paulig inbetalt	—	—	20,000	—	—	—	—	—
ränta	—	—	—	75	—	—	—	75
Summa	1,980,985	02	272,726	11	83,107	73	2,170,603	40

Källa: Drätselkontorets berättelse öfver stadens bokslut.

Tab. N:o 207. Kostnaderna för de arbeten, som genom Byggnadskontorets försorg blifvit utförda i Helsingfors år 1901.

	Kostnad	Anslag	Anslaget öfverskridet	Besparing å anslaget
III. Kommunalförvaltningen.				
Extra ingenjör- och ritarebiträden:				
Ingenjörbiträden . . . . . <i>Fmk</i> 3,167: —				
Ritarebiträden . . . . . " 2,523: 50				
Täffingsplan . . . . . " 1,692: 10	7,382 60	8,000 —	— —	617 40
Skogsvaktarebiträden m. m.: Kultur	1,338 52	2,000 —	— —	661 48
Material- och handtlangaredagsvärken vid mätningar:				
Mätning . . . . . <i>Fmk</i> 4,650: 50				
Material . . . . . " 816: 50	5,467 —	5,000 —	467 —	— —
Expenser:				
Tidskrifter & tryckalster . . . <i>Fmk</i> 1,046: 70				
Skrifmaterial . . . . . " 947: 33	1,994 03	1,500 —	494 03	— —
VII. Sundhets- och sjukvården.				
Installation af elektrisk belysning i Maria sjukhus	6,549 15	8,750 —	(till år 1902)	2,200 85
IX. Undervisningsväsendet.				
Renhållning (latriner)	2,268 17	— —	— —	— —
Undarhåll och reparationskostnader för skolornas gårdar och lokaler:				
Nikolaigatan N:o 18 . . . . . <i>Fmk</i> 165: 95				
Kaserngatan N:o 21 . . . . . " 1,500: 65				
Rödbärgsgatan N:o 10 . . . . . " 79: 14				
Annegatan N:o 30 . . . . . " 390: 54				
Lappviksgatan N:o 6 . . . . . " 278: 76				
Hesperia . . . . . " 722: 96				
Fjälldal . . . . . " 47: 01				
Berghäll 4:de linjen . . . . . " 161: 20				
Upphyrda lokaler . . . . . " 170 97	3,517 18	— —	— —	— —
XII. Saluhallen.				
Renhållning m. m.	461 76	— —	— —	— —
XIII. Stadens jordlägenheter.				
Mejlans utskylder	22 50	— —	— —	— —
XIV. Allmänna arbeten.				
<i>Byggnader och lägenheter.</i>				
Snötransport m. m. från stadens gårdar	3,085 36	4,300 —	— —	1,214 54
Ny inredning till kök i brandvärkshuset	2,193 45	2,210 —	— —	16 55

Fortsättning.

	Kostnad	Anslag	Anslaget öfverskridet	Besparing å anslaget
Inredning af stall för polisens behof i gården N:o 22 vid Alexandersgatan	5,518 32	3,300 --	2,218 32	-- --
Skjul i samma gård för undersökningsstation för lifsmedel	-- --	2,450 --	-- --	2,450 --
Diverse reparationer uti:				
Auktionskammaren . . . . . <i>Fmg</i> 39: 97				
Badhuset i Brunnsparken . . . . . " 1,507: 15				
f. d. Baranoffs gård . . . . . " 1,762: 13				
Brandstationer . . . . . " 369: 09				
Norra brandtornet . . . . . " 256: 78				
Södra d:o . . . . . " 2,514: 82				
Brunnshuset . . . . . " 179: 27				
Desinfektionshuset . . . . . " 200: 25				
Folkbiblioteket . . . . . " 271: 98				
Hannkontoret i Sörnäs . . . . . " 54: 26				
Iskällaren i Kaisaniemi . . . . . " 47: 72				
Kaisaniemi vårdshus . . . . . " 151: 97				
Kolerabarackerna . . . . . " 181: 39				
Kvarnen i Gammelstaden . . . . . " 4,094: 57				
Kägelbanan i Brunnsparken . . . . . " 2,149: 84				
Maria sjukhus . . . . . " 10,712: 09				
Materialgården . . . . . " 206: 42				
Mångleribodarna . . . . . " 97: 12				
Obduktionspaviljongen . . . . . " 253: 18				
Parkvaktarbostäderna . . . . . " 676: 07				
Polisvaktkontoren i staden . . . . . " 999: 71				
D:o i Hermanstad . . . . . " 146: 53				
D:o i Gammelstaden . . . . . " 163: 30				
Polishäktena . . . . . " 97: 80				
Politiekarlens bostad . . . . . " 459: 11				
Rådhuset . . . . . " 2,050: 27				
Rådhusannexet . . . . . " 671: 42				
Saluhallen . . . . . " 401: 94				
D:o å Hafstorget . . . . . " 15: 55				
Samhusen vid Aspås . . . . . " 370: 85				
" " Brobärgskajen . . . . . " 236: 49				
" " Brunnsparken . . . . . " 623: 76				
" i Gräsviken . . . . . " 1,089: 58				
" i Hummelvikens . . . . . " 311: 42				
" vid Munkholmen . . . . . " 103: 45				
" " kv. N:o 181 . . . . . " 997: 69				
Skogsvaktarebostaden . . . . . " 192: 32				
Bärgmansgatan N:o 9 . . . . . " 654: 75				
Tull- & packhus vid V. Ka- jen . . . . . " 803: 91				
D:o d:o å Skatudden . . . . . " 960: 55				
D:o d:o vid Alexan- dersgatan . . . . . " 50: 30				
Varuskjulet å Magasinskajen . . . . . " 1,018: 60				
D:o å N. kajarmen . . . . . " 69: 50				
Visitationspaviljongen . . . . . " 186: 23				
Väntpaviljongen å Slotts- kajen . . . . . " 54: 25				
Afträdet i Kaisaniemi . . . . . " 1: 60				
D:o å Rådhusomtens . . . . . " 56: 22				
Diverse . . . . . " 250: 10				
	38,769 27	28,770 --	9,999 27	-- --

Fortsättning.

	Kostnad	Anslag	Anslaget öfverskridet	Besparing å anslaget
Uppförande af öppet varuskjul å Skatudden:				
Grund & sockel . . . . . <i>My</i> 26,452: 84				
Mur . . . . . " 30,083: 43				
Golf . . . . . " 7,213: 87				
Vattak . . . . . " 24,510: 16				
Installation af elektrisk be- lysning . . . . . " 1,000: —				
Diverse, arbetsledning m.m. " 7,594: 62	96,854 92	100,000 —	— —	3,145 08
Uppförande af en pissoir å Sandvikstorget	1,985 03	2,000 —	— —	14 97
D:o af vaktstuga å Sandviksmolon	1,314 33	1,000 —	314 33	— —
Nytt folkskolehus å Vallgård	113,237 80	239,500 —	(till år 1902)	126,262 20
Nytt tull- och packhus å Skatudden:				
Arbetsledning . . . . . <i>My</i> 1,550: —				
Hiss . . . . . " 374: 94				
Murning . . . . . " 14,354: 06				
Vattak . . . . . " 617: 75				
Vaslag . . . . . " 14,206: 78				
Värmeledning & ventilation . . . . . " 837: 03				
Ritningar och tillsyn . . . . . " 1,980: —				
Inredning . . . . . " 29,347: 02				
Diverse . . . . . " 233: 45	63,501 03	66,291 49	(till år 1902)	2,790 46
Ny sjukpaviljong å Maria sjukhus:				
Arbetsledning . . . . . <i>My</i> 3,030: —				
Grundgräfnig & grundmur . . . . . " 1,502: 84				
Sockel . . . . . " 160: —				
Mur . . . . . " 84,524: 02				
Vaslag & golf . . . . . " 31,567: 88				
Vattak . . . . . " 12,732: 89				
Snickeriarbeten . . . . . " 9,715: 75				
Kanal & vattenledning . . . . . " 669: 15				
Värmeledning & ventilation . . . . . " 18,800: —				
Diverse . . . . . " 4,862: 45	167,614 98	270,706 12	(till år 1902)	103,091 14
Yttre & inre målning af Saluhallen	5,700 75	4,800 —	900 75	— —
Ritningar & undersökning af plats för saluhallar	1,200 —	1,339 25	— —	139 25
Pissoir invid Nya kyrkan	643 74	601 45	42 29	— —
<i>Gator och allmänna platser.</i>				
Stensättning med I:ma nubben i asfalt å Ö. Hen- riksgatan	20,656 68	23,000 —	— —	2,343 14
Stensättning med I:ma nubben i asfalt å Brunns- gatan	13,115 37	19,000 —	— —	5,884 63
Stensättning med I:ma nubben i asfalt å S. Esplanadgatan	15,790 31	18,500 —	— —	2,709 69
Stensättning med I:ma nubben i asfalt å V. Kanalkajen	5,450 99	9,300 —	— —	3,849 01
Stensättning med I:ma nubben i asfalt å Salu- torget	25,324 72	25,400 —	— —	75 28
Stensättning med I:ma nubben i asfalt å Ale- xandersgatan	1,483 79	3,112 97	— —	1,629 18
Förarbeten för Långa brons ombyggnad	— —	200,000 —	— —	200,000 —
Diverse reparationer:				
Gator . . . . . <i>My</i> 8,468: 01				
Barriärer . . . . . " 3,587: 20	12,055 21	12,000 —	55 21	— —

Fortsättning.

	Kostnad	Anslag	Anslaget öfverskridet	Besparing å anslaget
Stensättning med fältsten å Kronburgsgatan . . .	4,780 86	4,950 —	— —	169 14
” ” ” å Myntkajen	19,186 63	19,300 —	— —	113 37
” ” ” å kajen vid tull- & pack- huset å Skatudden	16,406 73	22,400 —	— —	5,993 27
” ” ” å Dockstorget	3,850 66	4,000 —	— —	149 34
Järnvägsspår å Skatudden	22,617 03	25,700 —	— —	3,082 97
Komplettering af fyllningsarbetena å Skatudden	29,852 73	30,000 —	— —	147 27
Planering af Skatuddsgatan	2,049 65	2,500 —	— —	450 35
” af Malmgatan	5,878 45	6,000 —	— —	121 55
” af Lappbrinken	7,890 53	8,400 —	— —	509 47
” af Hökgränden	5,163 90	3,900 —	1,263 90	— —
” af Alpgatan	11,853 48	15,000 —	— —	3,146 52
” af Castréngsgatan	15,321 66	16,200 —	— —	878 34
” af Vestra Prestgatan	15,139 79	15,400 —	— —	260 21
Stensättning och spår å platsen för de gamla gamla magasinerna vid Badhusgatan:				
Plantering . . . . . <i>Fmç</i> 1,142: 87				
Stensättning . . . . . ” 6,848: 76				
Spår . . . . . ” 1,270: 24	9,261 87	9,785 22	— —	523 33
Planering af statsvärkets tomt vid Fredriksgatan	4,664 92	4,753 81	— —	88 89
Järnvägsspår å Sörnäs strandväg:				
Spårläggning . . . . . <i>Fmç</i> 5,775: 31				
Utfyllning . . . . . ” 1,882: 20				
Ballastering . . . . . ” 6,770: 34	14,427 85	25,884 02	— —	11,456 17
<i>Kanaler & afloppsdikey.</i>				
Kompletteringsarbeten	2,945 96	3,000 —	— —	54 04
Ersättning med glacerade lerrör af träkanalen under Hagnäs torg	3,730 54	3,900 —	— —	169 46
Ersättning med glacerade lerrör af träkanalen under Kasärngatan	1,600 97	1,800 —	— —	199 03
Omläggning af kanalen under Mikaelsgatan . . .	2,428 30	2,000 —	428 30	— —
” ” ” ” Alexandersgatan	4,994 42	4,300 —	694 42	— —
Diverse underhåll:				
Kanaler . . . . . <i>Fmç</i> 2,537: 89				
Schakt & brunnar . . . . . ” 13,267: 69				
Diken . . . . . ” 547: 76	16,353 34	12,000 —	4,353 34	— —
Kanal under Malmgatan:				
Bärgsprängning . . . . . <i>Fmç</i> 2,175: 94				
Rörläggning & brunnar . . . . . ” 1,605: 69				
Gräfning & fyllning . . . . . ” 1,882: 45	5,664 08	7,600 —	— —	1,935 92
Kanal under Alpgatan:				
Bärgsprängning . . . . . <i>Fmç</i> 1,066: —				
Rörläggning & brunnar . . . . . ” 779: 30				
Gräfning & fyllning . . . . . ” 529: 75	2,375 05	3,000 —	— —	624 95
Kanal under Vestra Prest- och Castréngsgatorna:				
Bärgsprängning . . . . . <i>Fmç</i> 2,255: 80				
Rörläggning & brunnar . . . . . ” 1,230: 28				
Gräfning & fyllning . . . . . ” 1,523: 70	5,009 78	6,500 —	— —	1,490 22
Kanaler i 11:te och 12:te stadsdelarne	35,895 30	43,099 47	(till år 1902)	7,204 17

Fortsättning.

	Kostnad	Anslag	Anslaget öfverskridet	Besparing å anslaget
<i>Vägar.</i>				
Diverse reparationer	9,733 15	10,000 —	— —	266 85
Planeringsarbeten i 11:te och 12:te stadsdelarne .	169,317 38	197,485 68	(till år 1902)	28,168 30
Planering af Flemmingsgatan	20,457 01	29,500 —	(till år 1902)	9,042 99
<i>Chausséer.</i>				
Diverse underhåll	16,748 23	15,000 —	1,748 23	— —
<i>Hannar.</i>				
Nedfartsbroar till isarne och stängsel vid kajerna:				
Broar . . . . . <i>Från</i> 4,726: 38				
Stängsel . . . . . " 947: 04	5,673 44	2,000 —	3,673 44	— —
Muddring i hamnarna	19,570 15	20,000 —	— —	429 85
Remont af ånggrabbens präm	4,007 29	4,000 —	7 29	— —
Omläggning af planklocket å Magasinskajen . . .	9,486 57	9,000 —	486 57	— —
Remont af f. d. afstjälpningsbryggan å Skatudden	5,080 82	4,400 —	680 82	— —
Ombyggnad af en del af Södra kajarmen	3,004 54	3,100 —	— —	95 46
Diverse reparationer:				
Kajer . . . . . <i>Från</i> 7,727: 42				
Hannar . . . . . " 1,622: 88				
Bojar . . . . . " 1,118: 71				
Lyftkran . . . . . " 114: 15				
Provisionella broar . . . . . " 1,960: 75				
Utfyllning . . . . . " 1,571: 65	14,115 86	12,000 —	2,115 86	— —
Undersökning af vattendjup och grundförhållan-				
landen inom särskilda delar af Södra och				
Norra hamnarna	1,327 05	1,343 96	— —	16 91
<i>Renhållningsväsendet.</i>				
Underhåll af afstjälpningsplatser och bryggor:				
Afstjälpningsplatser . . . . . <i>Från</i> 2,045: 25				
Bryggor . . . . . " 62: 49	2,107 74	2,800 —	— —	692 26
Vakters aflöning	4,958 21	5,200 —	— —	241 79
Renhållning af latriner och pissoirer:				
Latriner, remont . . . . . <i>Från</i> 876: 67				
" renhållning . . . . . " 11,018: 46				
Pissoirer, remont . . . . . " 1,325: 04				
" renhållning . . . . . " 2,079: 60	15,299 77	12,000 —	3,299 77	— —
Renhållning af stadens allmänna platser och gatu-				
andelar:				
Arbetsledning . . . . . <i>Från</i> 3,523: —				
Redskap . . . . . " 816: 36				
Sopning . . . . . " 21,936: 56				
Transport af sopor . . . . . " 9,411: 30				
Snösläpning . . . . . " 6,423: 40				
Plogning . . . . . " 264: 30				
Sandning . . . . . " 3,231: 40				
Kalk . . . . . " 57: 20	45,663 52	47,000 —	— —	1,336 48

Fortsättning.

	Kostnad	Anslag	Anslaget öfverskridet	Besparing å anslaget
Bevattning af stadens centrala gator:				
Arbetsledning . . . . . <i>Fmy.</i> 656: —				
Redskap . . . . . " 2,190: 91				
Brunnsparken . . . . . " 587: 25				
Gator . . . . . " 7,446: 90				
Östra Chausséen . . . . . " 1,307: 85				
Västra do . . . . . " 872: —	13,060 91	10,000 —	3,060 91	— —
Renhållning af chausséerna:				
Arbetsledning . . . . . <i>Fmy.</i> 2,420: 80				
Redskap . . . . . " 328: 58				
Sopning . . . . . " 10,827: 77				
Transport af sopor . . . . . " 3,356: 40				
Snösläpning . . . . . " 1,068: 40				
Plogning . . . . . " 108: 60				
Sandning . . . . . " 1,491: 53	19,602 08	16,000 —	3,602 08	— —
Renhållning af vägar:				
Redskap . . . . . <i>Fmy.</i> 19: 40				
Plogning . . . . . " 370: 80				
Sopning . . . . . " 5,282: 08				
Sandning . . . . . " 341: —				
Transport af sopor . . . . . " 991: 70				
Snösläpning . . . . . " 312: 70	7,317 68	7,000 —	317 68	— —
Rengöring af isarne	1,462 30	1,500 —	— —	37 70
<i>Arbetsredskap.</i>				
Diverse inköp och remont	5,720 41	7,000 —	— —	1,279 59
<i>Diverse.</i>				
Underhåll af klappbryggor, vedmått, lyktstolpar m. m.:				
Klappbryggor . . . . . <i>Fmy.</i> 7,528: 11				
Vedmått . . . . . " 660: 92				
Lyktstolpar . . . . . " 1,103: 79				
Lifräddningsredskap . . . . . " 243: 03				
Hermanstad . . . . . " 205: 09				
Diverse . . . . . " 639: 95	10,380 89	6,000 —	4,380 89	— —
XVI. Diverse.				
Bränsle	4,457 60	— —	— —	— —
Inventarier till särskilda stadens hus	33 —	— —	— —	— —
Inköp af vågar och handkärror till varuskjulet å Skatudden	3,216 10	6,000 —	(till år 1902)	2,783 90
Inredning af f. d. tullkammaren till sjuksalar . .	1,764 40	— —	— —	— —
Utarbetande af ny stadsplan	— —	651 —	(till år 1902)	651 —
Uptagning af fartygsvrak i Silfversundet	1,035 19	— —	— —	— —

Källa: Uppgifter från Helsingfors stads Byggnadskontor.

Tab. N:o 208. Kostnaderna för Helsingfors stads planteringar
åren 1899—1901.

	1 8 9 9		1 9 0 0		1 9 0 1	
	<i>Fmf.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fmf.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fmf.</i>	<i>ni.</i>
<i>Underhåll af planteringar och trädskolor.</i>						
Alexander II:s staty	607	55	918	92	1,152	03
Brunnsparken	3,006	87	3,871	80	5,418	02
Brunnsplanen	675	69	449	75	381	43
Djurgården	863	93	1,343	06	1,124	95
Elisabetstorget	793	75	538	83	577	20
Esplanaderna	6,003	43	7,525	02	6,970	43
Fabriksparken	72	30	466	92	309	01
Fabrikstorget	85	35	142	11	112	55
Henriksallén	117	—	—	—	—	—
Hesperia	—	—	49	71	—	—
Kaisaniemi	3,588	34	3,154	43	4,056	14
Kyrkotorget	443	—	178	38	203	91
Maria sjukhus	384	11	410	21	540	66
Materialgården	998	64	886	85	562	22
Mullgården	467	25	459	36	681	78
Observatoriibärgen	4,975	89	7,757	10	7,599	40
Planering vid Gamla Kyrkan	—	—	—	—	1,637	32
Skvären vid Ateneum	212	58	16	85	—	—
” ” Finlands Bank	503	38	265	32	283	10
” ” Riddarhuset	645	78	316	71	388	17
” ” Skatudden	—	—	577	70	568	83
” ” vid Ständerhuset	941	31	624	83	975	02
” ” Trekanken	658	65	360	78	467	94
Trädskolorna	1,389	34	1,360	15	1,059	87
Växthuset	10,927	61	12,937	87	12,605	86
Grafvar vid kyrkogården	—	—	70	—	—	—
Soffor	634	70	960	—	901	08
Diverse	4,802	35	4,714	38	3,792	84
Summa	43,803	80	50,357	04	52,369	76
Anslag	45,000	—	47,000	—	47,000	—
<i>Underhåll af hägnader . . . . .</i>						
	1,962	38	1,371	14	2,284	54
Anslag	1,000	—	1,700	—	1,700	—
<i>Nyanläggningar.</i>						
Observatoriibärgens planering	21,933	92	10,523	06	10,734	48
Planeringsarbeten i Brunnsparken	6,121	71	5,116	65	6,470	16
” ” i Kaisaniemi	5,824	39	5,947	54	5,237	65
Nedgång från Observatoriibärgen till Bärgmansgatan	—	—	7,921	08	434	60
Planering af lekplan inom Fabriksparken	—	—	1,713	62	—	—
Transport	33,880	02	31,221	95	22,926	89

Fortsättning.

	1 8 9 9		1 9 0 0		1 9 0 1	
	<i>Fmg.</i>	<i>nl.</i>	<i>Fmg.</i>	<i>nl.</i>	<i>Fmg.</i>	<i>nl.</i>
Transport	33,880	02	31,221	95	22,926	89
Planering af lekplan inom Lappviksgatan	—	—	499	42	—	—
Trädplantering å Simonsgatan	—	—	1,651	87	—	—
Tillskottsanslag för skvären å Skatudden	3,500	—	3,795	90	—	—
Nyanläggning af plantering vid Gamla Kyrkan	—	—	—	—	3,403	83
Inköp af soffor	—	—	1,100	—	—	—
Jordfyllning till Henriksesplanaden	1,000	—	1,842	90	—	—
Två vattenposter å Sportplanen i Kaisaniemi och en springbrunn i Svandammen	—	—	—	—	7,300	—
Anordnande af kalkbanor	680	28	434	50	968	51
Summa	39,060	30	40,646	54	34,599	23
Anslag	35,500	—	36,705	—	31,750	—
Totalsumma	84,825	98	92,374	72	89,253	53
Anslag	81,500	—	85,405	—	80,450	—

Källa: Trädgårdsnämndens årsberättelser.

Tab. N:o 209. Hushållens antal och storlek i Helsingfors år 1900, samt åren 1870, 1880 och 1900.

O m r å d e	A n t a l h u s h å l l b e s t å e n d e a f													S u m m a
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13 och flere	
	p e r s o n e r													
1. Stadsplanens område	5,203	2,492	2,299	1,996	1,658	1,197	869	566	329	237	112	59	124	17,141
2. Stadens afhyta område utom stadsplanen	2,097	931	864	779	600	455	292	196	93	48	19	8	20	6,402
3. Hamnarna	—	2	4	3	3	1	3	2	2	1	—	2	7	30
Summa inom stadens rår	7,300	3,425	3,167	2,778	2,261	1,653	1,164	764	424	286	131	69	151	23,573
4. Stadens egande mark ytterom stadens rår	349	235	195	178	151	122	65	46	24	8	1	4	2	1,380
5. Sörnäs fängelseområde	—	5	4	4	4	5	6	1	3	1	1	—	—	34
Summa ytterom stadens rår	349	240	199	182	155	127	71	47	27	9	2	4	2	1,414
Summa för hela staden år 1900	7,649	3,665	3,366	2,960	2,416	1,780	1,235	811	451	295	133	73	153	24,987
” ” ” ” 1890	1,511	2,209	2,210	2,166	1,759	1,404	1,024	583	362	244	157	93	171	13,893
” ” ” ” 1880	1,074	1,636	1,677	1,429	1,063	772	513	340	208	138	86	63	151	9,150
” ” ” ” 1870	1,152	1,426	1,337	1,108	773	499	331	202	139	93	62	55	123	7,300

Källa: 1900 års folkräkningsmaterial samt Bidrag till Finlands officiella statistik.

**Tab. N:o 211. Byggnadsvärksamheten i Helsingfors
åren 1892—1901.**

Å r	Antal nybyggnads- arbeten	Antal nyuppförda rum med eldstäder	Antal nedrifna rum med eld- städer	Summa tillväxt rum med eld- städer	Det beräknade värdet af ny- byggnadsarbete- na representerade Milj. <i>Fmk.</i>
1901	63 ¹⁾	1,674	170	1,504	9,9
1900	—	—	—	1,500	10,3
1899	—	—	—	1,673	12,9
1898	—	—	—	2,005	12,1
1897	—	—	—	1,900	9,7
1896	—	—	—	1,568	7,0
1895	—	—	—	800	3,5
1894	—	—	—	400	2,0
1893	—	—	—	1,700	4,0
1892	—	—	—	2,200	—

Medeltillväxten af rum under tioårs perioden 1891—1900 utgjorde 1,506.

¹⁾ Däraf 17 bostadsaktiebolag, hvaraf 10, innehållande 250 rum, voro arbetarebostadsaktiebolag.

Källa: Enskilda meddelanden.

Tab. N:o 212. Antalet bebyggda fastigheter och byggnader i Helsingfors år 1900.

Stadsdel	Antal bebyggda fastigheter, tillhörande									Summa bebyggda fastigheter	Summa byggnader	
	Finska kronan	Ryska kronan	Helsingfors kommun eller församlingarna	Korporationer och bolag	E n s k i l d e							
					Handlande	Fabrikanter och handvärfkare	Öfrige näringsidkare	Sjöfarande	Embets- och tjänstemän			Öfrige
Första stadsdelen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andra "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tredje "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fjärde "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Femte "	2	—	2	18	6	15	14	3	20	52	132	509
Sjätte "	—	—	1	16	9	9	13	1	14	45	108	394
Sjunde "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Åttonde "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nionde "	1	1	2	1	4	1	7	2	8	11	38	117
Tionde "	—	—	—	10	1	3	1	—	8	14	37	178
Bärghäll	1	—	2	13	13	11	8	2	9	29	88	253
Området norrom Bärghäll (mellan Östra Chaussén och Djurgården)	1	—	—	4	11	6	12	—	2	20	56	246
Lapp- o. Sandudd samt Tölö (västerom Västra Chaussén och söderom vägen till Edesviken)	2	2	10	12	3	3	1	—	2	22	57	218
Tölö med Djurgården (österom västra Chaussén och västerom järnvägslinjen)	—	—	2	2	—	—	3	—	—	8	15	124
Holmarna	4	—	—	6	12	4	1	1	3	18	49	203
Mejlans	—	—	—	2	8	2	4	—	6	10	32	132

Ann.: Uppgifterna ofullständiga, enär bearbetningen af 1900 års folkräkningsmaterial ännu icke af Statistiska Centralbyrån afslutats.

Källa: 1900 års folkräkningsmaterial.

Tab. N:o 214. Antalet rum i Helsingfors år 1900, fördelade efter deras användning.

Stadsdel	A f rummen med uppvärmningsapparater voro:												Summa rum med uppvärmningsapparater		
	Begagnade						Obegagnade								
	Bonningsrum	Batk-, kontors- och lagerrum	Fabrik, värkstad, bageri, tvätt- och badstugor	Fabrik, värkstad, bageri, tvätt- och badstugor	Restaurations-, spis- och kafé-lokaler	Undervisnings-, vetenskapligt, embets-, kyrka, teater	För andra o. oppgifna ändamål	Förhyrda			Oförhyrda				
								Summa begagnade rum	Summa	rum för andra ändamål	bonningsrum	rum för andra ändamål		Summa	Summa obegagnade rum
Första stadsdelen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andra ”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tredje ”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fjärde ”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Femte ”	4,404	201	272	77	72	77	5,126	56	3	59	34	3	37	96	5,222
Sjätte ”	2,994	122	229	9	14	55	3,416	7	1	8	19	3	22	30	3,446
Sjunde ”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Åttonde ”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nionde ”	876	9	65	7	5	6	968	19	2	21	1	—	1	22	990
Tionde ”	788	69	144	2	7	1	2,011	—	11	11	129	18	147	158	1,169
Bärghäll	2,491	115	150	7	29	36	2,828	7	—	7	5	1	6	13	2,841
Området norrom Bärghäll (mellan Östra Chausséen och Djurgården)	1,077	57	87	—	19	15	1,254	6	—	6	4	2	6	12	1,266
Lapp- och Sandudden samt Tölö (västerom Västra Chausséen och söderom väden till Edesviken).	841	61	90	16	31	7	1,046	—	—	—	28	4	32	32	1,078
Tölö med Djurgården (österom Västra Chausséen och västerom järnvägslinjen)	835	9	78	8	11	14	455	—	3	3	—	2	2	5	460
Holmarna	189	10	47	5	—	5	256	162	2	164	36	2	38	202	458
Mejlans	151	—	14	—	2	9	176	32	1	33	65	8	73	106	281

Anm.: Uppgifterna äro ofullständiga, enär bearbetningen af 1900 års folkräkningsmaterial ännu icke kunnat af Statistiska Centralbyrån afslutas.

Källa: 1900 års folkräkningsmaterial.

Tab. N:o 215. Hyresförhål-

A. Lokaler med

Stadsdel	Antal lokaler och deras									
	1-rums		2-rums		3-rums		4-rums		5-rums	
	Antal	Sammanlagda årliga hyresbelopp	Antal	Sammanlagda årliga hyresbelopp	Antal	Sammanlagda årliga hyresbelopp	Antal	Sammanlagda årliga hyresbelopp	Antal	Sammanlagda årliga hyresbelopp
Första stadsdelen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andra "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tredje "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fjärde "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Femte "	429	104,487	289	141,335	136	90,901	179	179,254	102	143,251
Sjätte "	1,052	260,363	432	193,963	105	76,500	65	62,678	21	28,444
Sjunde "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ättonde "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nionde "	46	13,138	22	8,152	16	10,570	24	26,972	27	36,540
Tionde "	168	36,102	158	33,192	51	11,686	108	26,950	40	9,343
Bärggård	1,259	306,313	333	139,598	30	20,298	29	27,900	3	3,900
Området norrom Bärggård (mellan Östra Chausséen och Djurgården)	653	124,797	118	40,119	17	10,388	7	6,312	3	3,100
Lapp- och Sandudd, Tölö (västerom Västra Chausséen och söderom vägen till Edesviken)	290	65,199	83	32,876	11	5,235	10	8,240	8	7,060
Tölö med Djurgården (österom Västra Chausséen och västerom järnvägslinjen)	120	24,684	43	17,152	9	5,990	5	4,060	3	2,900
Holmarna	56	6,256	30	6,160	9	3,060	7	4,800	2	1,500
Mejlans	27	3,340	8	2,360	5	2,050	4	3,320	1	840

Ann.: Uppgifterna äro ofullständiga, beroende därpå att bearbetningen af 1900 års folkräknings-

Källa: 1900 års folkräkningsmaterial.

landena i Helsingfors år 1900.

endast boningsrum.

Summa årligt hyresbelopp	Årliga hyresbelopp														
	6-rums		7-rums		8-rums		9-rums		10 och flere rums						
	Antal	Sammanlagda årliga hyresbelopp	Antal	Sammanlagda årliga hyresbelopp	Antal	Sammanlagda årliga hyresbelopp	Antal	Sammanlagda årliga hyresbelopp	Antal	Sammanlagda årliga hyresbelopp					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
82	143,475	54	118,210	29	74,150	18	47,010	5	17,000	1,323	3,963	56	158	4,121	1,068,073
9	16,100	1	1,600	1	2,000	—	—	1	4,200	1,687	2,677	17	37	2,714	645,848
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	37,800	13	28,300	11	24,950	2	5,000	5	14,800	188	752	13	46	798	206,222
6	900	28	4,310	24	5,700	27	6,600	10	1,500	311	620	18	40	660	136,283
6	9,440	1	1,500	1	1,000	—	—	—	—	1,662	2,197	15	33	2,230	509,949
—	—	1	1,500	1	1,320	—	—	—	—	800	998	4	10	1,008	187,536
1	2,000	1	2,000	1	1,500	1	2,000	3	11,550	409	645	18	162	807	137,660
2	2,100	1	800	—	—	—	—	2	11,200	185	326	5	9	335	68,886
6	2,700	1	700	—	—	—	—	1	600	112	233	25	77	310	25,776
3	2,800	1	3,000	2	2,800	1	1,500	—	—	52	129	5	23	152	22,010

material ännu icke kunnat af Statistiska Centralbyrån slutföras.

Fortsättning.

B. Lokaler med

Stadsdel	Antal lokaler och deras									
	1-rums		2-rums		3-rums		4-rums		5-rums	
	Antal	Sammanlagda årliga hyresbelopp	Antal	Sammanlagda årliga hyresbelopp	Antal	Sammanlagda årliga hyresbelopp	Antal	Sammanlagda årliga hyresbelopp	Antal	Sammanlagda årliga hyresbelopp
Första stadsdelen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andra ”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tredje ”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fjärde ”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Femte ”	—	—	36	23,394	32	29,556	15	17,744	13	19,840
Sjätte ”	—	—	29	14,900	23	18,936	22	24,416	12	17,502
Sjunde ”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Åttonde ”	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nionde ”	—	—	4	984	3	2,000	1	950	1	2,000
Tionde ”	—	—	8	2,100	18	3,924	8	1,800	15	4,880
Bärghäll	—	—	20	12,176	28	25,164	13	13,788	4	4,432
Området norrom Bärghäll (mellan Östra Chausséen och Djurgården)	—	—	8	3,498	19	11,328	4	4,340	3	3,132
Lapp- och Sandudden samt Tölö (västerom Västra Chausséen och söderom vägen till Edesviken).	—	—	2	1,140	3	2,160	1	850	1	708
Tölö med Djurgården (österom Västra Chausséen och västerom järnvägslinjen)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Holmarna	—	—	3	520	2	1,050	2	1,000	5	4,100
Mejlans	1	600	1	500	1	360	1	800	1	500

bonings- och andra rum.

Summa årligt hyresbelopp	årliga hyresbelopp										Antal lokaler, för vilka hyresbeloppen uppgifvits	Antal rum, för vilka hyresbeloppen uppgifvits	Antal lokaler, för vilka hyresbeloppen icke uppgifvits	Antal rum, för vilka hyresbeloppen icke uppgifvits	Summa rum	Summa årligt hyresbelopp	
	6-rums		7-rums		8-rums		9-rums		10 och flere rums								
	Antal	Sammanlagda årliga hyresbelopp	Antal	Sammanlagda årliga hyresbelopp	Antal	Sammanlagda årliga hyresbelopp	Antal	Sammanlagda årliga hyresbelopp	Antal	Sammanlagda årliga hyresbelopp							
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
199,352	11	23,930	12	27,632	8	22,216	4	11,560	5	23,480	136	604	4	9	613	199,352	
96,358	3	4,140	1	1,680	—	—	—	—	5	14,784	95	358	6	137	495	96,358	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31,934	1	1,800	1	2,200	—	—	3	7,300	3	14,700	17	112	2	17	129	31,934	
46,052	30	10,420	14	3,528	16	5,000	—	—	68	14,400	29	177	2	10	187	46,052	
117,600	1	900	3	4,740	—	—	2	3,900	5	52,500	76	435	1	8	443	117,600	
26,298	1	1,200	1	1,000	—	—	1	1,800	—	—	37	126	1	7	133	26,298	
20,358	3	3,600	—	—	2	2,300	1	4,000	2	5,600	15	85	4	16	101	20,358	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18,495	—	—	—	—	1	10,000	1	1,200	1	625	15	73	5	25	98	18,495	
21,280	1	1,000	2	2,100	1	3,500	1	1,100	4	9,820	14	114	2	9	123	21,280	

Tab. N:o 216. Arbetarebefolkningens

Stadsdel	Antal undersökta lokaler	D ä r a f				Antal bebodda rum	Antal inneboende personer			Antal personer per rum	R u m-			
		Stenhus		Trähus			män	kvinor	Barn (under 10 år)		stenfoten (jordvåning)			
		Antal	%	Antal	%						rum		personer	
											Antal	%	Antal	%
I	629	386	61,4	243	38,6	885	904	1,043	536	2,8	205	23,2	620	25,0
II	366	299	81,7	67	18,3	549	668	609	365	3,0	85	15,5	282	17,2
III	232	156	67,2	76	32,8	328	376	352	210	2,9	50	15,2	127	13,5
IV	1,898	651	34,3	1,247	65,7	2,521	3,197	3,231	1,915	3,3	247	9,8	830	10,0
V	771	354	47,2	417	52,8	1,097	1,179	1,352	604	2,9	171	15,6	521	16,6
VI	1,371	406	29,6	965	70,4	1,737	2,279	2,353	1,466	3,5	150	8,7	519	8,5
VII	617	259	42,0	358	58,0	863	996	1,078	580	3,1	70	8,1	199	7,5
VIII	20	20	100,0	—	—	29	33	30	27	3,1	4	13,8	10	11,1
IX	56	34	60,7	22	39,3	77	78	90	62	3,0	44	57,1	130	56,5
X	245	102	41,6	143	58,4	306	462	421	255	3,7	45	14,7	154	13,5
Sörnäs	960	115	12,0	845	88,0	1,148	1,581	1,525	1,212	3,8	83	7,2	327	7,5
Bärghäll	1,618	384	23,7	1,234	76,3	1,864	2,736	2,648	2,134	4,0	186	10,0	756	10,1
Tölö	919	73	7,9	846	92,1	1,115	1,566	1,536	1,108	3,8	59	5,3	206	4,9
Majstad	146	6	4,0	140	96,0	187	172	209	183	3,0	3	1,6	13	2,3
Hermanstad I	494	22	4,0	472	96,0	596	747	770	733	3,8	20	3,3	87	3,9
„ II	77	—	—	77	100,0	91	123	122	91	3,7	—	—	—	—
Summa	10,419	3,267	31,4	7,152	68,6	13,393	17,097	17,369	11,481	3,3	1,422	10,6	4,781	10,4

Anm.: Stadens faktiska folkmängd utgjorde år 1900 93,217 personer; altså omfattade arbetare-

1) Af dessa voro 10,193 eller 76,1 % egentliga boningsrum samt 3,200 eller 23,9 % kök eller tvätt-

Källa: Hälsovårdsnämndens arbetarbostadsenkät.

i Helsingfors bostäder år 1900.

m e n s l ä g e e f t e r v å n i n g															
1:sta		2:dra				3:dje, 4:de o. 5:te				vinds-					
rum		personer		rum		personer		rum		personer		rum		personer	
Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
462	52,2	1,295	52,1	83	9,4	207	8,3	56	6,3	118	4,8	79	8,9	243	9,8
172	31,3	520	31,7	80	14,6	217	13,2	78	14,2	212	12,9	134	24,4	411	25,0
178	54,3	478	51,0	38	11,6	124	13,2	22	6,7	79	8,4	40	12,2	130	13,9
1,840	73,0	6,009	72,0	207	8,2	747	9,0	131	5,2	427	5,1	96	3,8	330	3,9
724	66,0	2,094	24,8	106	9,6	288	9,2	51	4,7	110	3,5	45	4,1	122	3,9
1,327	76,3	4,671	76,6	219	12,6	775	12,7	34	2,0	109	1,8	7	0,4	24	0,4
645	74,8	1,937	73,0	118	13,7	396	14,9	15	1,7	70	2,7	15	1,7	52	1,9
15	51,6	52	57,8	—	—	—	—	3	10,4	6	6,7	7	24,2	22	24,4
31	40,3	96	41,8	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2,6	4	1,7
153	50,0	563	49,5	85	27,8	335	29,4	1	0,3	8	0,7	22	7,2	78	6,9
647	56,4	2,414	55,9	291	25,3	1,031	25,3	—	—	—	—	127	11,1	486	11,3
1,277	68,5	5,172	68,8	388	20,8	1,543	20,5	—	—	—	—	13	0,7	47	0,6
748	67,1	2,772	65,8	223	20,0	908	21,3	—	—	—	—	85	7,6	324	8,0
114	60,9	357	63,3	24	12,9	73	13,0	—	—	—	—	46	24,6	121	21,4
341	57,2	1,316	58,5	138	23,2	514	22,8	—	—	—	—	97	16,3	333	14,8
57	62,6	223	66,4	32	33,2	104	30,9	—	—	—	—	2	2,2	9	2,7
8,731	62,2	29,969	65,2	2,032	15,2	7,322	15,9	391	2,9	1,139	2,5	817	6,1	2,736	6,0

bostadsenkäten bostäderna för i det närmaste hälften (49,3 %) af stadens hola befolkning.

och bagarstugor.

Tab. N:o 217. Arbetarebostäderna i Helsingfors år 1900,

Stadsdel	Bostäder med m ³ per											
	öfver 20				10—20				5—10			
	Bostäder		Personer		Bostäder		Personer		Bostäder		Personer	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
I	201	32,0	540	21,8	286	45,5	1,178	47,4	129	20,5	678	27,3
II	125	34,2	445	27,1	189	51,6	915	55,6	48	13,1	257	15,7
III	74	31,9	198	21,1	104	44,8	443	47,2	51	22,0	278	29,7
IV	550	29,0	1,581	18,9	967	50,9	4,403	52,8	377	19,9	2,321	27,9
V	250	32,4	742	23,7	343	44,5	1,448	46,2	165	21,4	870	27,7
VI	325	23,7	907	14,9	741	54,0	3,297	54,0	297	21,7	1,840	30,2
VII	157	25,5	463	17,4	329	53,3	1,423	53,6	123	19,9	721	27,2
VIII	8	40,0	26	28,9	7	35,0	35	38,9	4	20,0	24	26,7
IX	12	21,4	35	15,2	25	44,7	91	39,6	18	32,1	96	41,7
X	49	20,0	144	12,6	110	44,9	519	45,6	83	33,9	458	40,3
Sörnäs	177	18,4	458	10,6	464	48,3	1,975	45,7	305	31,8	1,790	41,5
Bärghäll	325	20,1	946	12,6	906	56,0	4,172	55,5	371	22,9	2,285	30,4
Tölö	198	21,6	542	12,9	458	49,8	2,065	49,0	251	27,3	1,524	36,2
Majstad	22	18,4	45	8,0	79	52,0	297	52,7	40	26,3	188	33,3
Hermanstad I	103	20,8	269	12,0	199	40,3	838	37,2	169	34,2	1,001	44,5
” II	8	10,4	15	4,5	41	53,2	160	47,6	26	33,8	146	43,4
Summa	2,584	24,8	7,356	16,0	5,248	50,4	23,262	50,6	2,457	23,6	14,477	31,5

Anm.: I hygieniskt afseende anses en bostad med öfver 20 m³ per person icke öfverbefolkad.
 10—20 m³ ” ” måttligt ”
 5—10 m³ ” ” i hög grad ”
 under 5 m³ ” ” i högsta grad ”

Källa: Hälsovårdsnämndens arbetarebostadsenquête.

med fästadt afseende å de hygieniska förhållandena.

person				Bostäder, hvilka voro											
Under 5				Fuktiga				Kalla				Kalla och fuktiga			
Bostäder		Personer		I stenhus		I trähus		I stenhus		I trähus		I stenhus		I trähus	
Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
13	2,0	87	3,5	85	100,0	—	—	37	27,4	98	72,6	70	100,0	—	—
4	1,1	27	1,6	51	98,1	1	1,9	32	54,3	27	45,7	36	100,0	—	—
3	1,3	19	2,0	24	96,0	1	4,0	13	50,0	13	50,0	14	73,7	5	26,3
4	0,2	33	0,4	147	82,5	30	17,5	58	18,4	258	81,6	144	83,2	29	16,8
13	1,7	75	2,4	55	96,5	2	3,5	55	25,6	160	74,4	43	91,5	4	8,5
8	0,6	54	0,9	87	80,6	21	19,4	54	16,2	277	83,8	125	88,7	16	11,3
8	1,3	47	1,8	42	95,5	2	4,5	37	25,0	111	75,0	71	91,0	7	9,0
1	5,0	5	5,5	1	100,0	—	—	1	100,0	—	—	4	100,0	—	—
1	1,8	8	3,5	4	80,0	1	20,0	3	60,0	2	40,0	11	84,6	2	15,4
3	1,2	17	1,5	16	94,1	1	5,9	8	21,1	30	78,9	30	68,2	14	31,8
14	1,5	95	2,2	14	73,7	5	26,3	13	3,1	404	96,9	71	50,4	70	49,6
16	1,0	115	1,5	41	74,6	14	25,4	34	10,8	280	89,2	230	12,9	34	87,1
12	1,3	79	1,9	24	92,3	2	7,7	3	1,1	278	98,9	18	64,3	10	35,7
5	3,3	34	6,0	2	100,0	—	—	—	—	41	100,0	2	50,0	2	50,0
23	4,7	142	6,3	—	—	2	100,0	2	1,2	171	98,8	7	46,7	8	53,3
2	2,6	15	4,5	—	—	—	—	—	—	28	100,0	—	—	—	—
130	1,2	852	1,9	593	87,9	82	12,1	350	13,8	2,178	86,2	876	81,3	201	18,7

Tab. N:o 218. Hyresförhållandena beträffande arbetarebefolkningens i Helsingfors bostäder år 1900.

282*

Hyresbeloppens storlek	S t a d s d e l																Summa
	Första	Andra	Tredje	Fjärde	Rente	Sjätte	Sjunde	Åttonde	Nionde	Tionde	Borghäll	Sörnäs	Tölö	Majstad	Hermanstad I	Hermanstad II	
<i>Lokaler bestående af: 1 rum.</i>																	
120 mark	9	4	1	20	9	10	4	1	—	7	18	25	4	33	28	11	184
144 "	14	2	4	20	16	17	8	—	1	2	9	95	15	14	74	16	307
156 "	4	—	—	18	6	9	—	—	1	5	9	68	31	4	50	7	212
168 "	11	2	1	13	9	19	3	—	1	19	16	71	19	3	35	4	226
180 "	38	11	12	65	24	67	20	—	2	12	48	123	60	11	54	4	551
192 "	13	3	4	36	28	74	25	—	3	20	76	82	68	2	16	1	451
204 "	14	2	6	55	19	79	15	—	—	3	104	59	41	1	4	—	402
216 "	32	9	4	134	38	135	47	1	2	17	103	63	177	—	2	1	765
228 "	8	1	—	47	10	41	14	—	—	6	65	7	7	—	—	—	206
240 "	47	25	13	250	74	216	82	2	6	17	226	30	37	2	5	—	1,032
264 "	16	11	1	109	31	60	17	—	—	10	98	17	8	—	1	—	379
300 "	52	14	11	142	40	50	44	1	1	4	52	5	14	1	1	—	432
360 "	8	5	3	25	10	13	12	2	1	2	2	—	4	—	—	—	87
420 "	2	5	1	9	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20
480 "	—	1	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
600 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Summa	268	95	62	943	317	791	292	7	18	124	827	645	485	71	270	44	5,259
<i>Endast kök</i>																	
120 mark	1	—	—	4	—	—	1	—	—	1	8	6	7	3	13	2	46
144 "	1	—	—	4	3	3	—	—	—	—	7	6	5	—	25	4	58
156 "	—	1	—	9	1	1	2	—	—	1	14	7	10	—	7	—	53
168 "	—	1	—	11	—	1	3	1	—	—	14	3	1	—	5	1	41
180 "	2	—	—	22	7	4	1	—	—	2	33	10	17	1	14	1	114
192 "	—	1	—	5	3	13	—	—	1	5	48	2	4	—	4	—	86
204 "	1	—	—	8	4	6	—	—	—	2	52	2	8	—	—	—	83
216 "	1	2	—	15	2	11	2	—	—	3	27	2	5	—	—	—	70
228 "	—	—	1	4	—	5	—	—	—	—	16	—	—	—	—	—	26
240 "	1	—	1	16	9	16	5	1	—	1	18	2	3	—	—	—	73
264 "	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	6
300 "	3	3	4	8	1	3	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	26
360 "	—	3	1	1	2	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	9
420 "	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
480 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
600 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	10	12	7	109	32	65	14	2	1	17	241	41	61	4	68	8	692
<i>1 rum och kök</i>																	
120 mark	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	3
144 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2	—	—	4
156 "	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
168 "	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	6
180 "	1	—	1	2	—	—	2	—	—	—	2	4	4	15	6	—	37
192 "	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	5	4	1	13
204 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2
216 "	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	1	2	13	1	20
228 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	3
240 "	2	1	1	6	5	4	5	—	2	6	2	5	6	5	35	4	89
264 "	2	—	—	5	1	2	—	—	—	1	3	8	3	—	5	2	32
300 "	1	3	3	18	9	9	10	—	—	—	31	34	9	1	19	2	152
360 "	10	8	5	66	12	33	12	—	2	3	37	9	14	—	1	—	212
420 "	4	9	4	107	29	59	47	—	—	3	29	6	19	—	—	—	316
480 "	10	6	5	40	28	35	11	1	—	—	30	3	1	1	—	—	171
600 "	2	3	—	6	2	4	1	1	—	1	2	—	1	—	—	—	23
Summa	32	30	19	253	87	147	88	2	4	17	138	75	60	35	86	11	1,084

Anm.: Antalet lokaler öfverensstämmer icke med de i Tab. N:o 216 angifna lokalernas antal, emedan här endast upptagits de vanligast förekommande hyresbeloppen.

Källa: Hälsovårdsnämndens arbetarebostadsenkête.

283*

Sakregister.

	Sid.
A fstängning af privata vattenledningar	116.
Aktiebolaget Folkotshems i Hermanstad anhållan om arrendefrihet	21.
D:o Normaltids ansökan att få draga ledningar öfver stadens gator	37.
Alarmeringar och verkliga eldsvådor, antalet af	208.
Alexanders statyn, motion i fråga om vården af	123.
Allmänna arbeten	145.
Amanuenserna vid folkbiblioteket, löneförhöjning åt	77.
Ansvarsfrihet för stadens nämnder och styrelser för år 1900	55.
Antalet konsumenter och vattenkonsumtion	166.
Arbetarebostadsfrågan	220.
Arbetarebostäder, anh. om dispositionsrätt till särskilda områden för	21.
Arbetsförmedlingsbyrå, kommunal-	223.
Arbets- och fattiggården	177.
Arbetsredskap	153.
Arrendatorerne i Hermanstad och Majstad, afslutande af nytt kontrakt med	137.
Arrendetomten N:o 11 vid Söderviksgatan, återgång till staden af	18.
B erghäll, inlösen af arrendetomter å området	17.
Betalningsvilkor vid försäljning af stadens tomter, frågan om förändrade	17.
Bibliotekens öppenställande	211.
Bleholmgrundet, friare dispositionsrätt till	22.
Bokförrådet, förändringar i	212.
Borgesförbindelser, godkända	173.
Brandkommissionens sammanträden	210.
Brandkårens löseegendom	210.
Brandmanskapets helso tillstånd	210.
Brandmästaren och underbrandmästaren, resebidrag åt	65.
Brandtelegrafan	210.
Brandverket	92.
Broberget, frågan om indelning af	7.
Broman, Edla, rörmästareenka, ans. om gratifikation	80.
Brunnsparken, nyanläggningar i	238.
Byggnader och lägenheter	146.

	Sid.
Byggnadskarta för staden, fråga om upprättande af en	81.
Byggnadskontoret	145.
Byggnadsordning för Brunnsparkens östra villaområde	114.
D:o „ fabriks-, magasins- och upplagstomter	115.
D:o „ mindre bostäder i 12:te stadsdelen	119.
D:o „ särskilda tomter i 7:de d:o	110.
Byggnadsritningar, godkända	173.
Böhle hemman, tomtplatser å	143.
Chausséer	151.
Cirkulärbref till stadens nämnder och styrelser	174.
D eputation till Adolf Nordenskiölds begrafning	97.
Direkta understöd vid fattigvården	183.
Disponibel behållning	95.
Diverse inkomster	96.
D:o utgifter	94.
Djurgården, projekt till ordnande af parkanläggningen i	11—233.
Donerade fonder, användningen af räntorna för till fattigvården	185.
D:o medel, låneräntan å	169.
Drätselkammarens medlemmar, sammanträden, antal ärenden m. m.	174.
D:o utlåtande i anl. af revisionsanmärkningar	56.
Dygdigt tjenstefolks belönande	89.
E ckholms, makar, testamente	87.
Ekonomiska resultatet af gasverksdriften	248.
Elektriska Aktiebolagets förlängda rätt till ledningar å stadens gator	36.
Elektricitetsverk för staden, fråga om eget	98.
Enquëten för arbetarenes bostadsförhållanden, tillskottsanslag för	70.
Expropriation af mark från Janssonska odlingarna	13.
Extra tillsyningsmän för gårdarnas renhållning	68.
F alkens, Hedvig, fru testamente	88.
Fastighetsboken, komplettering af	173.
Fattiggårdens sjukhusanstalter	178.
Fattigvården	93.
Fattigvårdens inkomster och utgifter	186.
Fattigvårdsstyrelsens medlemmar och tjänstemän	175.
D:o ärenden till antal och beskaffenhet	175.
Filharmoniska sällskapet, anslag för	78.
Finska handelsläroverket, d:o d:o	79.
Folkskoledirektionen, befrielse att undersöka fattiga folkskoleelevers förmögenhetsförhållanden	109.

	Sid.
Folkskolehus å Vallgård	29.
Folkskoleinspektorstjensten	125.
Folkskolorna, dess lärarepersonal, elever och verksamhet m. m.	201—207.
Fontäner	234.
Friare dispositionsrätt, beviljande af	137.
Förlängning af arrendetiden för bostadsvillor	15—16.
Förmyndarenämnden och dess verksamhet	198.
Försäljning af tomter	130.
Försäljningsstånd, syn å samtliga	139.
G amla kyrkan, planteringarna vid	237.
Gammelstadsfjärden, pällare i	145.
Gasberedningen	242.
Gasens tillverkningskostnad	247.
Gasförbrukningen	243.
Gaskontrollörens och besigtningmännens indragning	85.
Gaspriset	240.
Gasverkets fasta konti, värdeökningar å	240.
D:o ställning till stadskassan	249.
Gasverk, tomtplats för stadens nya	10.
Gator och allmänna platser	148.
D:o „ d:o remont och underhåll samt nyanläggning af	49.
Gatubelysningen	246.
Gatubelysning, vården af stadens	53.
Gatuunderhållets öfvertagande af staden	24 et 141.
Granskning af stadens säkerhetshandlingar	173.
Gräsviken, provisorisk landningsbrygga vid	145.
Gräsväxt och vassa, rätt till afbergning af	135.
Gåfvor till folkbiblioteket	212.
H amnar, remont och underhåll af	31 et 151.
Hamnkaptensens och hamnbokhållarens uppbürdsprocent	172.
Hamnkantoret, biträdande kassör vid	78.
Hamnkantorets uppbyrd	172.
Heikels, R. fröken afsked	126.
Heintzies, E. fru, testamente	88.
Hemskolekurser, tillskottsanslag för anordnande af	64 et 220.
Helsingfors Utminuterings Akt. bolags räkenskaper för 1900, revision af	59.
D:o Utskänknings d:o d:o d:o d:o	60.
Historik öfver städernas i Finland kommunalförvaltning	106.
Högholmen och Fölisön, anslag för underhåll af	43.
Högholmen, ritningar till byggnader å	45.

	Sid.
I nkomster	95.
D:o från biblioteken	213.
Inkomsterna per m ³ vatten	165.
Inkomstgifvande rättigheter	96.
Inteckningar, utverkade och förnyade	174.
Intecknings postposition	170.
Inqvarteringsnämndens ledamöter och tjänstemän	192.
Inventeringar af stadskassan	167.
Instruktion för Helsingfors stads revisorer, förslag till	57.
D:o „ inventeringsmän för stadens lösegendom	58.
Isundersökningar	142.
K ablar för belysning eller kraftöfverföring	36.
Kaisaniemi, nyanläggningar i	238.
Kanaler och afloppsdikey, remont, underhåll och nyanläggning af	51 et 149.
Kataloger för folkbiblioteket	213.
Klagomål öfver från Uusi Suometar utblifna annonser	129.
Klappbrygga å Skatudden	139.
Kommunalförvaltningen	91.
Kontokurant krediter	111.
Kosthållningen vid Arbets- och fattiggården	190.
Kostnaderna per m ³ vatten	165.
D:o för inqvarteringen	196.
Kristliga föreningen för unge män, fråga om kostnadsfri tomt för	117.
Källbanor	233 et 237.
Källare i Gammelstaden, inköp af en	40.
Köttkontroll i staden, fråga om obligatorisk	122.
L aurells stipendiifond	173.
Lojo asyl	185.
Lungotspatienter och sjukvårdsdagar vid fattiggården	178.
Lån	97.
Lånerörelsen vid biblioteken	211.
Långa bron, ombyggnad af	29.
Läsesalarnas öppenhållande	214.
Lönrots staty, plats för	9 et 234.
M antalskrifna arbetare, anställande i stadens tjänst af endast här	127.
Marias asyl	218.
Maria sjukhus, förseende med elektrisk belysning af	140.
D:o kirurgiska afdelning, öfverläkaretjensten vid	125.
D:o ny stat för	72.
D:o tillskottsanslag för	63.

	Sid.
Medborgarerrätt, ansökan om	127.
Mejlans hemman, fråga om anläggande af en villastad å	3.
D:o d:o d:o ny villalott å	22.
Melan, J. hammästarenska, ansökan om understöd	80.
Minimilön för timmermännen vid stadens arbeten, fråga om	126.
Mulbetesmark, utlegning af	135.
Mätningsafgifter och magasinshyra	172.
Mörskom asyl	218.
N atura kvarter vid inqvarteringen	195.
Nybondas hemman, immission å halfva	142.
Nybyggnader	49.
Nykterhetsföreningen Kilpi, fråga om kostnadsfri tomt för	20.
Nylands bataljons kasern, strandområdet vid	143.
Nämndens för arbetareangelägenheter sammansättning	220 et 223.
Näringsrätt, ansökan om	127.
O bservatoriibergen, nyanläggningar å	237.
Ordningen vid Arbets- och fattiggården	190.
Ordn dga för svängbroarna i Helsingfors hamnar	124.
Orsaken till eldens luskomst	208.
P arkgatan, fråga om förbättring af belysningen å	28.
Parr packare och vräkare	172.
Pauligs, markerna, donation	89.
Pensioner	94.
Personalen vid folkbiblioteken och läsesalarna	216.
Personer, intagna i fattiggården	190.
Planteringarna kring gamla kyrkan, belysning af	144.
D:o remont, underhåll och nyanläggning af	52.
Plantskola	154.
Poliskammaren, förslag till inrättande af nya tjänster vid	107.
D:o tillskottsanslag för	69.
Polisinrättningen	92.
Polismanskapets beklädnad, fond för	169.
Polytekniska institutets hus, utvidgning ut på Sandvikstorget af	52.
Postposition uti tomtinteckningar, beviljande af	83.
Privata arbeten vid Gasverket	248.
Provisoriskt sjukhus, anslag för	69.
Pumpverket i Gammelstaden, nya turbiner till	39.
R abatt i priset för förbrukad gas	83.
Rabatter i vattenafgifter	166.

	Sid.
Rabbinen vid Mosaiska församlingen, ersättning åt	71.
Renhållningen af gatorna kring Gamla kyrkan	144.
D:o " vägarna i Brunnsparken	144.
Renhållningsväsendet	151.
D:o arbetsredskap och diverse	52.
Renhållningsväsendets ordnande	99.
Revision af stadens räkenskaper för år 1900	55.
Räntor	95.
Rätt att besitta fastighet	127.
D:o " försälja maltdrycker	128.
D:o " hålla biljard	128.
D:o till drogerihandel	128.
D:o " handel med giftiga färger	128.
D:o " minuthandel med spritdrycker	127.
D:o " partihandel " d:o	127.
D:o " utskänkning af d:o	128.
Röddäld, reglering af	2 et 233.
Rörnätet vid vattenledningen	162.
Rörnätets " d:o längd	157.
Saluhallen, förnyad uthyrning af	138.
Saluhallens belysning med gas	144.
Salustånd, vagnar och bord	135.
Sedmygratskys småbarnsskola	217.
Semesterledighet åt läkarene vid Maria sjukhus, anslag för beredande af	68.
Sinnessjuka vid fattiggården, anstalter för	178.
Sinnessjukhus för staden, fråga om uppförande af ett	31.
Sjömanshuset, lokal för	42.
Sjömanshem, kostnadsfri tomt för ett	~~31.~~ 19
Skogskulturer	154.
Skorstenseldar, dämpande af	209.
Skorstensrök, föreskrifter till undvikande af olägenheter genom	123.
Skvären vid Nya kyrkan	234.
Societetshuset, inköp af	33.
Spårvägslinierna, förändring i sträckningen för	35.
Stadens belysningsverk, utgifts- och inkomststat för	52.
D:o byggnader och lägenheter, remont och underhåll af	48.
D:o donerade fonder, redovisning öfver	29.
D:o fasta egendom	96.
D:o jordlägenheter	54.
D:o lösa inventarier	167.
D:o planteringar, underhåll af	235.
D:o skogar, vården af	154.

	Sid.
Stadens simbus, uthyrning af	138.
D:o skulder	91.
D:o utgifter och inkomster	167.
Staden åliggande allmänna onera	94.
Stadsfullmäktiges sammanträden, protokoll och bref	129.
Stadsfullmäktige under året	129.
Stadsgeodetens verksamhet under året	153.
Stadskassans bokslut för år 1900	54.
Stadsplan för 10:de stadsdelen, ändring af	1.
Statsbidrag	96.
Statsverkets bidrag till stadens gatubelysning	62.
D:o sjukhusbyggnader, tomtplats för	23.
Stipendier åt folkskolelärare	64.
Stolpar för elektrisk belysning och underjordiska kablar	140.
Styrelsen för folkbiblioteken och läsesalarna	216.
Stämpelafgiftens belopp, uppgifter om	124.
Sundhets- och sjukvården	92.
Sveaborg, donation till förmån för folkskolorna å	88.
Sveaborgs fästningsplanad	142.
T ekniska resultatet m. m. vid Gasverksdriften	250.
Telefonkablar i stadens gator	37.
Tillfälliga legoafstal	132.
Tolag för varor till uppstad	172.
Tolagsafgifter	171.
Tomtlösen	95.
Tomt N:o 2 vid Nikolaigatan, fråga om försäljning af	16.
Torghandels ordnande	41.
Trafikafgifter	171.
Trafikkamrer Lindholms frånfälle	171.
Trafikkontoret, flyttning af	170.
Trafikkontorets intrader	171.
D:o uppbörd, debitering och rester	172.
Trädgårdsnämndens sammansättning	233.
Turistföreningen, anslag för reproducering af stadsplan	70.
Täckta varuskjulet vid Södra hamnen, upplag i	43.
Tölö sockerbruk, jernväggspår till	35.
U nderjordiska kablar	140.
Understödstagare, hela antalet vid fattigvården	176.
Undervisningsväsendet	93.
Undsättningsarbeten, ansökningar om anordnande af	85.
Uppfostringsanstalter för vanvårdade barn	66.

	Sid.
Utackorderade genom fattigvården	182.
Utarrenderade lägenheter	131.
Utarrendering af bostads-, fabriks- och villatomter	13—14.
Utgifts- och inkomstförslaget för år 1902	90.
Utlottning af obligationer	168.
Utskänkingsmedlens användning	220.
Utskänkings- och Utminuterings Aktiebolagens vinstmedel, fördelningen af	60—62.
Uttaxeringen	97.
Vaxinationskyldiga, fråga om anslag för uppgörande af förteckning öfver	82.
Warrantfilialen	171.
Varuskjulet å Magasinskajen, utthyrning af	138.
Varuskjul å Skatudden, uppförande af ett slutet	38.
Vattenborgens tillbyggnad	139, 156 et 163.
Vattenfiltreringen	161.
Vattenledningen, diverse mindre arbeten vid	48.
D:o frågan om budgetens bringande i konformité med belyningsverkets	46.
D:o förvaltning och drift af	46 et 158.
D:o nybyggnader vid	47.
D:o utvidgning af rörnätet	47.
Vattenledningens arbetspersonal	164.
D:o bruttobehållning	166.
D:o pumpverk, tillskottsanslag för	45.
D:o utvidgning och värde	155.
D:o underhåll och remont	47.
D:o verkstad	163.
Vattenledningskontoret	159.
D:o assistenttjensten vid	125.
Vattenledningsrör, nedlagda år 1901	156.
Vattenmätare	163.
Vattenståndet i Vanda å	167.
Vattenuppfodringen	160.
Veckmans, K. I. lärare, ans. om understöd för en läroanstalt	82.
Villaområdet N:o 16 a Ås, disposition af	15.
Vilhelmsgatan, motion om utvidgande af	40.
Vågar och transportkärror uti varuskjulet å Myntkajen, anslag för	70.
Vågar	150.
Vågar och chausséer, remont, underhåll och nyanläggning af	51.
Värdet eller försäkringsbeloppet af skadad egendom	209.
Värdeökningar å gasverkets fasta konti	240.
Värnepliktiges familjer, understöd åt	83.

	Sid.
Y rkesskolan för gossar, statsbidrag för	64.
D:o „ d:o tillskottsanslag för	64.
Z illiacus, Allan, personelt lönetillskott åt magistrern	71.
Ö fverfart öfver Sörnäs bibana, provisorisk	283.
Öfverlåtelse af arrenderätt	136.
Öhberg, Viktor, lifstidspension åt folkskoleinspektorn	79.
Östra Henriksgatan, anslag för omläggning af stadens andel i	45.
